Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Αξιολόγηση Πορείας Εφαρμογής του Ε.Π.

«ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 2014-2020»

Τελική Έκθεση Αξιολόγησης

Αθήνα, Δεκέμβριος 2018

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΜΟΝ. ΕΠΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ 7

1.1 Αντικειμενο της 1ης Αξιολογησης της Εφαρμογης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 7
1.2 Διαρθρωση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 7
1.3 Αξιολογηση της εφαρμογης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 9
1.4 Μεταβολες στο περιβαλλον υλοποιησης του Προγραμματος 14
1.5 Κυριες Κατευθυνσεις για τη 2η Αναθεωρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 14
1.6 Προτεινομενες Προσαρμογες του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατα τη 2η Αναθεωρηση του 16
1.7 Προτεινομενες μεταβολες στο Πλαισιο Επιδοσης του Προγραμματος 17
1.8 Κυρια Συμπερασματα 17

2 EXECUTIVE SUMMARY 19

2.1 Scope and content of the evaluation 19
2.2 Structure of the Operational Pmogramme 19
2.3 Evaluation of the Operational Programme Implementation 21
2.4 External Changes affecting the OP 25
2.5 Key Recommendations for the OP 2ND Revision 26
2.6 Proposed modifications in the OP 2ND Revision 27
2.7 Proposed revisions in the Programme's Performance Framework 28
2.8 Conclusions 28

3 ΤΟ ΑΡΧΙΚΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ (2014) 30

3.1 Βασικά στοιχεία Ε.Π. 30
3.2 Χρηματοδοτικα στοιχεια του αρχικα εγκεκριμενου Ε.Π. 31

4 1Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΥΜΕΠΕΡΑΑ (ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ 2017) 33

4.1 Γενικά 33
4.2 Κύρια σημεία Αναθεώρησης 34
4.3 Διάρθρωση του Ε.Π. 36

5 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 39

5.1 Περιεχόμενο 39
5.2 Εφαρμοστέα Μεθοδολογία 40

6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΕΩΣ 30/03/2018 ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2018 42

6.1 Η πορεια υλοποιησης του Ε.Π. 42
6.2 Βασικες εκτιμησεις εως το 2018 44
6.3 Γενικα συμπερασματα 45

7 ΒΑΣΙΚΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΆΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 46

8 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 63

8.1 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 01: Διευρωπαϊκο σιδηροδρομικο δικτυο & συνδεσεις (ΤΣ) 63
8.2 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 02: Διευρωπαϊκο σιδηροδρομικο δικτυο (ΕΤΠΑ) 65
8.3 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 03: Διευρωπαϊκο οδικο δικτυο και οδικη ασφαλεια (ΤΣ) 67
8.4 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 04: Διευρωπαϊκο οδικο δικτυο (ΕΤΠΑ) 69
8.5 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 05: Περιφερειακη κινητικοτητα και συνδεσιμοτητα νησιωτικων και απομακρυσμενων περιοχων (ΕΤΠΑ) 71
8.6 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 06: Θαλασσιες μεταφορικες υποδομες και ασφαλεια ναυσιπλοϊας (ΤΣ) 73
8.7 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 07: Αεροπορικες μεταφορικες υποδομες & ασφαλεια αεροναυτιλιας (ΤΣ) 75
8.8 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 08: Καθαρες αστικες μεταφορες (ΕΤΠΑ) 76
8.9 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 09: Καθαρες αστικες μεταφορες & βελτιωση αστικου περιβαλλοντος (ΤΣ) 78
8.10 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 10: Εφαρμογη στρατηγικων επιτευξης χαμηλων εκπομπων διοξειδιου του ανθρακα με εμφαση στις αστικες περιοχες (ΕΤΠΑ) 80
8.11 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 11: Εφαρμογη στρατηγικων προσαρμογης στην κλιματικη αλλαγη, της προληψης και της διαχειρισης κινδυνων (ΤΣ) 85

8.12 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 12: Στρατηγικες και δρασεις προωθησης της ενσωματωσης του Ευρωπαϊκου Περιβαλλοντικου Κεκτημενου (ΕΤΠΑ) 87
8.13 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 13: Στρατηγικες και δρασεις προωθησης της ενσωματωσης του Ευρωπαϊκου Περιβαλλοντικου Κεκτημενου στις Περιφερειες Νοτιου Αιγαιου και Στερεας Ελλαδας (ΕΤΠΑ) 90
8.14 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 14: Διατηρηση και προστασια του περιβαλλοντος – Προαγωγη της αποδοτικης χρησης των πορων (ΤΣ) 93
8.15 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 14Β: Διατηρηση και προστασια του περιβαλλοντος – Διαχειριση Υγρων και Στερεων Αποβλητων (ΕΤΠΑ) 98
8.16 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 15: Τεχνικη Βοηθεια ΕΤΠΑ 99
8.17 Αξιολογηση αποτελεσματικοτητας ΑΠ 16: Τεχνικη Βοηθεια Ταμειου Συνοχης 100

9 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ 102

9.1 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 01: Διευρωπαϊκο σιδηροδρομικο δικτυο & συνδεσεις (ΤΣ) 102
9.2 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 02: Διευρωπαϊκο σιδηροδρομικο δικτυο (ΕΤΠΑ) 103
9.3 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 03: Διευρωπαϊκο οδικο δικτυο και οδικη ασφαλεια (ΤΣ) 104
9.4 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 04: Διευρωπαϊκο οδικο δικτυο (ΕΤΠΑ) 106
9.5 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 05: Περιφερειακη κινητικοτητα και συνδεσιμοτητα νησιωτικων και απομακρυσμενων περιοχων (ΕΤΠΑ) 107
9.6 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 06: Θαλασσιες μεταφορικες υποδομες και ασφαλεια ναυσιπλοϊας (ΤΣ) 108
9.7 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 07: Αεροπορικες μεταφορικες υποδομες & ασφαλεια αεροναυτιλιας (ΤΣ) 110
9.8 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 08: Καθαρες αστικες μεταφορες (ΕΤΠΑ) 111
9.9 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 09: Καθαρες αστικες μεταφορες & βελτιωση αστικου περιβαλλοντος (ΤΣ) 112
9.10 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 10: Εφαρμογη στρατηγικων επιτευξης χαμηλων εκπομπων διοξειδιου του ανθρακα με εμφαση στις αστικες περιοχες (ΕΤΠΑ) 114
9.11 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 11: Εφαρμογη στρατηγικων προσαρμογης στην κλιματικη αλλαγη, της προληψης και της διαχειρισης κινδυνων (ΤΣ) 116
9.12 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 12: Στρατηγικες και δρασεις προωθησης της ενσωματωσης του Ευρωπαϊκου Περιβαλλοντικου Κεκτημενου (ΕΤΠΑ) 118
9.13 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 13: Στρατηγικες και δρασεις προωθησης της ενσωματωσης του Ευρωπαϊκου Περιβαλλοντικου Κεκτημενου στις Περιφερειες Νοτιου Αιγαιου και Στερεας Ελλαδας (ΕΤΠΑ) 120
9.14 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 14: Διατηρηση και προστασια του περιβαλλοντος – Προαγωγη της αποδοτικης χρησης των πορων (ΤΣ) 121
9.15 Αξιολογηση Πλαισιου Επιδοσεων ΑΠ 14Β: Διατηρηση και προστασια του περιβαλλοντος – Διαχειριση υγρων και στερεων αποβλητων (ΕΤΠΑ) 123
9.16 Γενικα Συμπερασματα 124

10 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 125

10.1 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 01: Διευρωπαϊκο σιδηροδρομικο δικτυο & συνδεσεις (ΤΣ) 125
10.2 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 02: Διευρωπαϊκο σιδηροδρομικο δικτυο (ΕΤΠΑ) 126
10.3 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 03: Διευρωπαϊκο οδικο δικτυο και οδικη ασφαλεια (ΤΣ) 126
10.4 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 04: Διευρωπαϊκο οδικο δικτυο (ΕΤΠΑ) 127
10.5 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 05: Περιφερειακη κινητικοτητα και συνδεσιμοτητα νησιωτικων και απομακρυσμενων περιοχων (ΕΤΠΑ) 128
10.6 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 06: Θαλασσιες μεταφορικες υποδομες και ασφαλεια ναυσιπλοϊας (ΤΣ) 129
10.7 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 07: Αεροπορικες μεταφορικες υποδομες & ασφαλεια αεροναυτιλιας (ΤΣ) 130
10.8 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 08: Καθαρες αστικες μεταφορες (ΕΤΠΑ) 130
10.9 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 09: Καθαρες αστικες μεταφορες & βελτιωση αστικου περιβαλλοντος (ΤΣ) 131
10.10 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 10: Εφαρμογη στρατηγικων επιτευξης χαμηλων εκπομπων διοξειδιου του ανθρακα με εμφαση στις αστικες περιοχες (ΕΤΠΑ) 132
10.11 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 11: Εφαρμογη στρατηγικων προσαρμογης στην κλιματικη αλλαγη, της προληψης και της διαχειρισης κινδυνων (ΤΣ) 133
10.12 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 12: Στρατηγικες και δρασεις προωθησης της ενσωματωσης του Ευρωπαϊκου Περιβαλλοντικου Κεκτημενου (ΕΤΠΑ) 134
10.13 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 13: Στρατηγικες και δρασεις προωθησης της ενσωματωσης του Ευρωπαϊκου Περιβαλλοντικου Κεκτημενου στις Περιφερειες Νοτιου Αιγαιου και Στερεας Ελλαδας (ΕΤΠΑ) 135
10.14 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 14: Διατηρηση και προστασια του περιβαλλοντος – Προαγωγη της αποδοτικης χρησης των πορων (ΤΣ) 136
10.15 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 14Β: Διατηρηση και προστασια του περιβαλλοντος – Διαχειριση υγρων και στερεων αποβλητων (ΕΤΠΑ) 137

10.16 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 15: Τεχνικη Βοηθεια ΕΤΠΑ 138
10.17 Αξιολογηση Αποδοτικοτητας ΑΠ 16: Τεχνικη Βοηθεια Ταμειου Συνοχης 138

11 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 13/6/2018) 139

12 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 142

12.1 Γενικα 142
12.2 Αναλυτικες Διαπιστωσεις στη Λογικη της Παρεμβασης του Επιχειρησιακου Προγραμματος 143
12.3 Γενικα συμπερασματα 179

13 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. 180

13.1 Μεταβολες στο Περιβαλλον Υλοποιησης του Προγραμματος 180
13.2 Προτεινομενες Αλλαγες 183
13.3 Αλλαγες στη Λογικη της Παρεμβασης, σε κατηγοριες παρεμβασης (προσθηκες, καταργησεις) και σε Δεικτες (ποιοτικα) 201
13.4 Αλλαγες που επερχονται σε επιπεδο Ειδικων Στοχων 215
13.5 Αλλαγες που επερχονται στο Πλαισιο Επιδοσης με βαση τις προτεινομενες αλλαγες 217
13.6 Κυρια Συμπερασματα 231

14 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ 233

14.1 Η Αξιολογηση Επιπτωσεων 233
14.2 Εκτιμηση της Συμβολης του Ε.Π. στους Ειδικους Στοχους 235
14.3 Αναγκαιες Προσαρμογες στο Σχεδιο Αξιολογησης του ΕΠ 244
14.4 Εξασφαλιση των δεδομενων που απαιτουνται για την εκπονηση των αξιολογησεων επιπτωσεων 248
14.5 Προτασεις για την εγκαιρη και πληρη καλυψη των απαιτησεων εξασφαλισης των δεδομενων. 255

15 ΠΛΑΝΟ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 257

15.1 Πλανο διαδοσης συμπερασματων και συστασεων της Αξιολογησης 257
15.2 1η Αξιολογηση Εφαρμογης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ: Συνοψη των Πολιτων 260
15.3 Βασικη παρουσιαση των ευρημάτων της Αξιολόγησης 268
15.4 1rst Evaluation of the Implementation of the Operational Programme Infrastructure-Transport-Environment-Sustainable Development: Citizens' Summary 273

16 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Π. ΕΩΣ 30/3/2018 ΚΑΙ 13/6/2018 280

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Αποτύπωση πορείας εντάξεων 42
Διάγραμμα 2: Αποτύπωση πορείας νομικών δεσμεύσεων 43
Διάγραμμα 3: Αποτύπωση πορείας υλοποίησης (δαπάνες) 43
Διάγραμμα 4: Προβλεπόμενες εντάξεις 44
Διάγραμμα 5: Προβλεπόμενη απορρόφηση στις 31.12.2018 45

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Πρόσθετοι πόροι ΕΤΠΑ -1η Αναθεώρηση ΕΠ 34
Πίνακας 2: Διάρθρωση και κατανομή πόρων 36
Πίνακας 3: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ1 46
Πίνακας 4: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ1 .. 46
Πίνακας 5: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ2 47
Πίνακας 6: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ2 .. 48
Πίνακας 7: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ3 48
Πίνακας 8: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ3 .. 49
Πίνακας 9: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ4 50
Πίνακας 10: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ4 50
Πίνακας 11: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ5 51
Πίνακας 12: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ5 51
Πίνακας 13: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ6 52
Πίνακας 14: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ6 52
Πίνακας 15: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ7 53
Πίνακας 16: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ7 53
Πίνακας 17: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ8 54
Πίνακας 18: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ8 54
Πίνακας 19: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ9 55
Πίνακας 20: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ9 55
Πίνακας 21: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ10 56
Πίνακας 22: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ11 57
Πίνακας 23: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ12 58
Πίνακας 24: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ13 59
Πίνακας 25: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ14 59
Πίνακας 26: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ14Β 61
Πίνακας 27: Υλοποίηση ΑΠ1 ανά ΕΠ 63
Πίνακας 28:Υλοποίηση ΑΠ3 ανά ΕΠ 67
Πίνακας 29:Υλοποίηση ΑΠ4 ανά ΕΠ 70
Πίνακας 30:Υλοποίηση ΑΠ5 ανά ΕΠ 72
Πίνακας 31:Υλοποίηση ΑΠ6 ανά ΕΠ 74
Πίνακας 32:Υλοποίηση ΑΠ8 ανά ΕΠ 77
Πίνακας 33:Υλοποίηση ΑΠ9 ανά ΕΠ 78
Πίνακας 34:Υλοποίηση ΑΠ10 ανά ΕΠ 81
Πίνακας 35:Υλοποίηση δεικτών εκροής ΑΠ10 82
Πίνακας 36:Υλοποίηση ΑΠ11 ανά ΕΠ 85
Πίνακας 37:Υλοποίηση ΑΠ12 ανά ΕΠ 87
Πίνακας 38:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6b του ΑΠ12 88
Πίνακας 39:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6d του ΑΠ12 89
Πίνακας 40:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6e του ΑΠ12 89
Πίνακας 41:Υλοποίηση ΑΠ13 ανά ΕΠ 90
Πίνακας 42:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6b του ΑΠ12 91
Πίνακας 43:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6d του ΑΠ12 92
Πίνακας 44:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6e του ΑΠ12 92
Πίνακας 45:Υλοποίηση ΑΠ14 ανά ΕΠ 93
Πίνακας 46:Υλοποίηση ΑΠ14Β ανά ΕΠ 98
Πίνακας 47:Στοχοθεσία και υλοποίηση δείκτη CO32 ΑΠ10 114
Πίνακας 48:Στοχοθεσία και υλοποίηση ΒΣΕ Κ206 ΑΠ10 115
Πίνακας 49:Στοχοθεσία 2018 και υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ10 115
Πίνακας 50:Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ10 116

Πίνακας 51:Στοχοθεσία 2023 δείκτη Τ4411 ΑΠ12 118
Πίνακας 52:Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη Τ4411 ΑΠ12 118
Πίνακας 53: Στοχοθεσία 2018 και υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ12 118
Πίνακας 54: Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ12 119
Πίνακας 55:Στοχοθεσία 2023 δείκτη Τ4411 ΑΠ13 120
Πίνακας 56: Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη Τ4411 ΑΠ13 120
Πίνακας 57: Στοχοθεσία 2018 και υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ13 120
Πίνακας 58: Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη Τ4411 ΑΠ13 120
Πίνακας 59:Στοχοθεσία δείκτη CO19 και ΒΣΕ Κ395 ΑΠ14Β 123
Πίνακας 60:Στοχοθεσία δείκτη Τ4412 και ΒΣΕ Κ206 ΑΠ14Β 123
Πίνακας 61:Στοχοθεσία δείκτη Τ4412 και ΒΣΕ Κ206 ΑΠ14Β 124
Πίνακας 62: Λογική της Παρέμβασης (Τομέας Μεταφορών) 143
Πίνακας 63: Λογική της Παρέμβασης (Τομέας Περιβάλλοντος) 153
Πίνακας 64: Διαπιστώσεις για την λογική της παρέμβασης, Ανάλυση Λογικού Πλαισίου 166
Πίνακας 66 Ομάδες χρηστών και αντικείμενο ενημέρωσης των ομάδων χρηστών των ευρημάτων και συμπερασμάτων της Αξιολόγησης 259

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1: Ανάλυση Λογικής της Παρέμβασης 142
Σχήμα 2: Ανάλυση Στρατηγικής 142
Σχήμα 3: Ανάλυση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού 142

1 Επιτελική Σύνοψη

1.1 Αντικείμενο της 1ης Αξιολόγησης της Εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Η **1η Αξιολόγηση της Εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ**, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις των Έγγραφων Εργασίας της ΕΑΣ: 1ο με ΑΠ 128776/ ΕΑΣ 971/ 11-12-2015 «Αξιολόγηση και Έγγραφα Αξιολόγησης στην προγραμματική περίοδο 2014-2020» και 2ο ΑΠ 60062/ΕΑΣ 2657/30-5-2017 «Κατευθύνσεις και οδηγίες για την ενεργοποίηση των Σχεδίων Αξιολόγησης και την προκήρυξη της Αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-2020», εστίασε στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του Ε.Π., στην αναγνώριση του βαθμού επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί στο Πλαίσιο Επίδοσης και στην αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης του Προγράμματος (Intervention Logic) (ημερομηνία αναφοράς για τα χρησιμοποιούμενα στοιχεία ήταν η 13η Ιουνίου 2018).

Παράλληλα, κύριο αντικείμενό της ήταν η διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων που θα παρείχαν υποστήριξη στην προετοιμασία της 2ης Αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, ειδικότερο αντικείμενο της 1ης Αξιολόγησης ήταν:

1. η αναγνώριση των αναγκαίων προσαρμογών στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τη βέλτιστη προσαρμογή του σε νέες διαπιστωθείσες ή σε μεταβαλλόμενες ανάγκες, με ταυτόχρονη βέλτιστη αξιοποίηση της χρήσης των πόρων του και
2. η τεκμηρίωση των προτεινόμενων αλλαγών στη βάση αντικειμενικών ευρημάτων.

1.2 Διάρθρωση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Το Ε.Π. «Υποδομών Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. C(2014) 10160 final/18.12.2014 Απόφαση της Ε.Ε., δημιουργήθηκε με στόχο την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής των τομέων Μεταφορών και Περιβάλλοντος για την περίοδο 2014-2020 και αποτελούσε τον ενιαίο Επιχειρησιακό Σχεδιασμό της χώρας σε επίπεδο αναβάθμισης των μεταφορών και προστασίας του περιβάλλοντος για την περίοδο αυτή.

Το Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ, ως το τομεακό Ε.Π. της περιόδου 2014-2020 για τις Μεταφορές και το Περιβάλλον, έχει ως βασικό του στόχο να καλύψει το μεγαλύτερο μέρος και τις σημαντικότερες παρεμβάσεις εθνικού επιπέδου που θα υλοποιήσουν τους Εθνικούς στρατηγικούς στόχους των τομέων των Μεταφορών και του Περιβάλλοντος κατά την περίοδο αυτή. Οι Εθνικοί Στρατηγικοί στόχοι του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τις Μεταφορές και το Περιβάλλον αποτέλεσαν τη βάση για τη διαμόρφωση των στόχων του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τις Μεταφορές διατυπώνονται ως ακολούθως:

Α) Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών και σιδηροδρομικών) και περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων),

Β) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών,

Γ) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών,

Δ) Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων).

Αντιστοίχως, οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το Περιβάλλον διατυπώνονται ως ακολούθως:

Ε) Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο των ΘΣ4 και ΘΣ6,

Ζ) Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ5,

Η) Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ6, και

Θ) Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη - Αστική Αναζωογόνηση, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ4.

Το 2016, στη διαδικασία τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017 (COM (2016) 311), το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ενισχύθηκε με το πρόσθετο ποσό των 25.097.690 € τα οποία αντιστοιχούσαν στο Ταμείο Συνοχής και τα οποία κατανεμήθηκαν υποχρεωτικά από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς σε έργα επιλέξιμα από το Ταμείο Συνοχής, δηλαδή σε έργα

Περιβάλλοντος και Μεταφορών μέσω του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020. Συγκεκριμένα, το ποσό αυτό κατευθύνθηκε σε έργα διαχείρισης λυμάτων, που χωροθετούνται σε Περιφέρειες περισσότερο αναπτυγμένες.

Στους Πίνακες που ακολουθούν εμφανίζονται οι 17 Άξονες Προτεραιότητας του Προγράμματος (εκ των οποίων οι 9 πρώτοι αφορούν στον τομέα Μεταφορών, οι επόμενοι 6 αφορούν στον τομέα Περιβάλλοντος και οι 2 τελευταίοι αφορούν σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας και για τους δύο τομείς) καθώς και οι αντίστοιχοι διαθέσιμοι πόροι για υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων, όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος.

Πίνακας 1: Διάρθρωση και κατανομή πόρων

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΓΧΡ/ΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ Κ.Σ. ΤΟΥ Ε.Π.
ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
ΑΠ 1 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	281.247.815	330.879.783	6,12%
ΑΠ 2 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	173.000.000	216.250.000	3,76%
ΑΠ 3 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	430.000.000	505.882.353	9,35%
ΑΠ 4 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	100.000.000	125.000.000	2,17%
ΑΠ 5 - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	16.298.720	20.373.400	1,08%
		Περιφέρειες σε μετάβαση	33.200.000	41.500.000	
ΑΠ 6 - ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	50.045.000	58.876.471	1,09%
ΑΠ 7 - ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	72.500.000	85.294.118	1,58%
ΑΠ 8 - ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	670.557.585	838.196.982	14,58%
ΑΠ 9 - ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	448.333.000	527.450.589	9,75%
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ			**2.275.182.120**	**2.749.703.696**	**49,47%**
ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ					
ΑΠ 10 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	56.735.684	70.919.605	2,91%
		Περιφέρειες σε μετάβαση	35.929.861	44.912.327	
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	41.334.455	51.668.069	
ΑΠ 11 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	98.171.734	115.496.158	2,13%
ΑΠ 12 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	11.080.000	13.850.000	0,93%
		Περιφέρειες σε μετάβαση	4.941.487	6.176.859	

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΓΧΡ/ΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ Κ.Σ. ΤΟΥ Ε.Π.
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	26.840.918	33.551.148	
ΑΠ 13 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	1.399.153	2.798.306	0,09%
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	2.599.746	5.199.492	
ΑΠ 14 - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	1.765.034.592	2.076.511.285	38,38%
ΑΠ 14Β - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	115.263.419	144.079.274	4,35%
		Περιφέρειες σε μετάβαση	70.831.804	88.539.755	
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	13.904.777	17.380.972	
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ			**2.244.067.630**	**2.671.083.250**	**48,79%**
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ					
ΑΠ 15 -ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	12.870.876	16.088.595	0,46%
	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	4.975.472	6.219.340	
	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	3.414.607	4.268.259	
ΑΠ 16 -ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	58.504.396	68.828.702	1,27%
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ			**79.765.351**	**94.733.196**	**1,73%**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ			**4.599.015.101**	**5.516.191.842**	**100%**

Σημειώνεται ότι οι πόροι της Τεχνικής Βοήθειας είναι κοινοί για το σύνολο του Ε.Π. και αξιοποιούνται αναλογικά και για τους δύο Τομείς.

1.3 Αξιολόγηση της εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Σύμφωνα με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, αλλά και γενικότερα τα ευρήματα της αξιολόγησης σχετικά με την επικαιρότητα ή/ και την καταλληλότητα της Λογικής Παρέμβασης, προέκυψαν τα ακόλουθα πορίσματα:

1. Το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ είναι ένα Πρόγραμμα που καλύπτει ένα μεγάλο εύρος θεματικών στόχων και καλείται να υλοποιήσει πολυάριθμες σημαντικές παρεμβάσεις σε κρίσιμους τομείς των μεταφορών και του Περιβάλλοντος. Στο Πρόγραμμα, υπάρχουν διαφοροποιήσεις στην πρόοδο υλοποίησης των Αξόνων Προτεραιότητας και των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτούς.
2. Στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ τα έργα phasing είναι σε φάση πλήρους εξέλιξης, ενώ αναμένεται η εκκίνηση και η επιτάχυνση των προγραμματιζόμενων νέων έργων μέχρι το τέλος του έτους 2018.

   Συνοπτικά, η εικόνα της επίδοσης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στις 13/06/2018, σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία ΟΠΣ έχει ως εξής:

- Έχουν ενεργοποιηθεί όλοι οι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με την έκδοση 103 Προσκλήσεων προς τους τελικούς δικαιούχους του Προγράμματος, εκ των οποίων 19 έχουν εκδοθεί για τους ΑΠ του Τομέα Μεταφορών, 68 για τους ΑΠ του Τομέα Περιβάλλοντος και 16 για τους ΑΠ της Τεχνικής Βοήθειας.
- Έχουν ενταχθεί 381 πράξεις (συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων Τεχνικής Βοήθειας). Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) των ενταγμένων πράξεων ανέρχεται σε 3.500,1 εκατ.€ και αντιστοιχεί σε 63,5% της διαθέσιμης ΣΔΔ του Προγράμματος.
- Οι νομικές δεσμεύσεις των πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανέρχονται σε 1.923,1 εκατ. € ΣΔΔ, ποσό που αντιστοιχεί σε 35% της ΣΔΔ του Προγράμματος.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ ανέρχονται σε 752,8 εκατ. € ΣΔΔ που αντιστοιχούν στο 13,7% της ΣΔΔ του Προγράμματος.

Η ανωτέρω πληροφορία αναλύεται στη συνέχεια ανά Άξονα προτεραιότητας, ανά Ταμείο (ΤΣ, ΕΤΠΑ) και κατηγορία Περιφέρειας:

Τομέας Μεταφορών (εκατ.€)

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	ΣΔΔ Προσκλήσεων	ΣΔΔ Εντάξεων	ΣΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ
01	ΤΣ	ΑΑ	315,0	168,5	101,0	63,4
02	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένες	40,0	0,0	0,0	0,0
03	ΤΣ	ΑΑ	505,9	439,9	87,6	59,4
04	ΕΤΠΑ	Μετάβασης	125,0	71,7	70,9	35,6
05	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0,0	0,0	0,0	0,0
		Μετάβασης	41,5	44,6	41,2	12,6
06	ΤΣ	ΑΑ	58,9	37,5	18,1	12,9
07	ΤΣ	ΑΑ	47,5	0,0	0,0	0,0
08	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	829,2	899,1	761,0	216,5
09	ΤΣ	ΑΑ	340,0	298,7	277,8	106,9

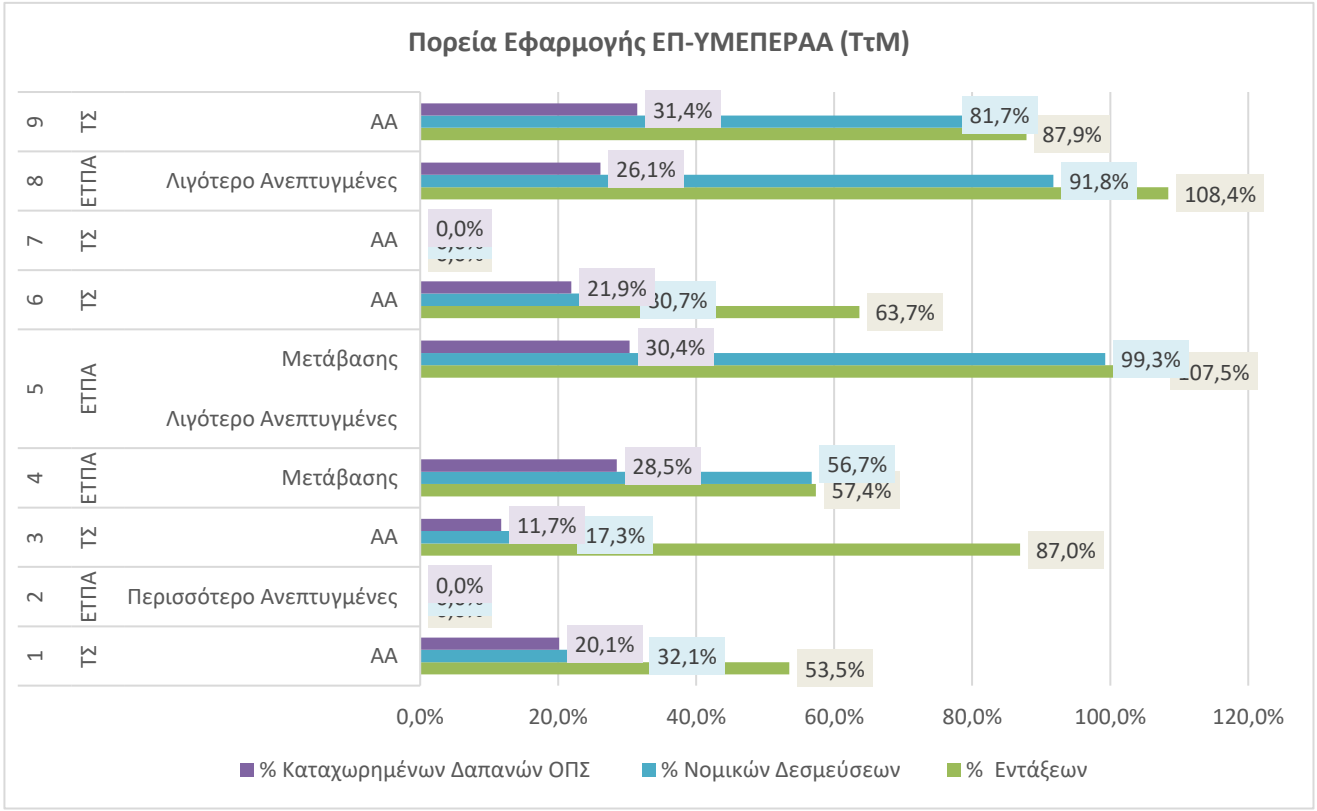

Τομέας Περιβάλλοντος (εκατ.€)

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	ΣΔΔ Προσκλήσεων	ΣΔΔ Εντάξεων	ΣΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ
10	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	130,0			
		Μετάβασης		43,7	25,8	3,5
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		12,9	0,2	
11	ΤΣ	ΑΑ	102,9	4,4	4,3	2,8
12	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	18,3	9,9	0,9	0,3
		Μετάβασης		6,5	0,6	0,2
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		1,1	0,1	0,1
13	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	3,7			
		Μετάβασης		1,6	0,1	0,05
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		2,3	0,1	0,05
14	ΤΣ	ΑΑ	1.619,2	1.428,1	522,5	234,1
14Β	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0,0	0,0	0,0	0,0
14Β		Μετάβασης				
14Β		Περισσότερο Ανεπτυγμένες				

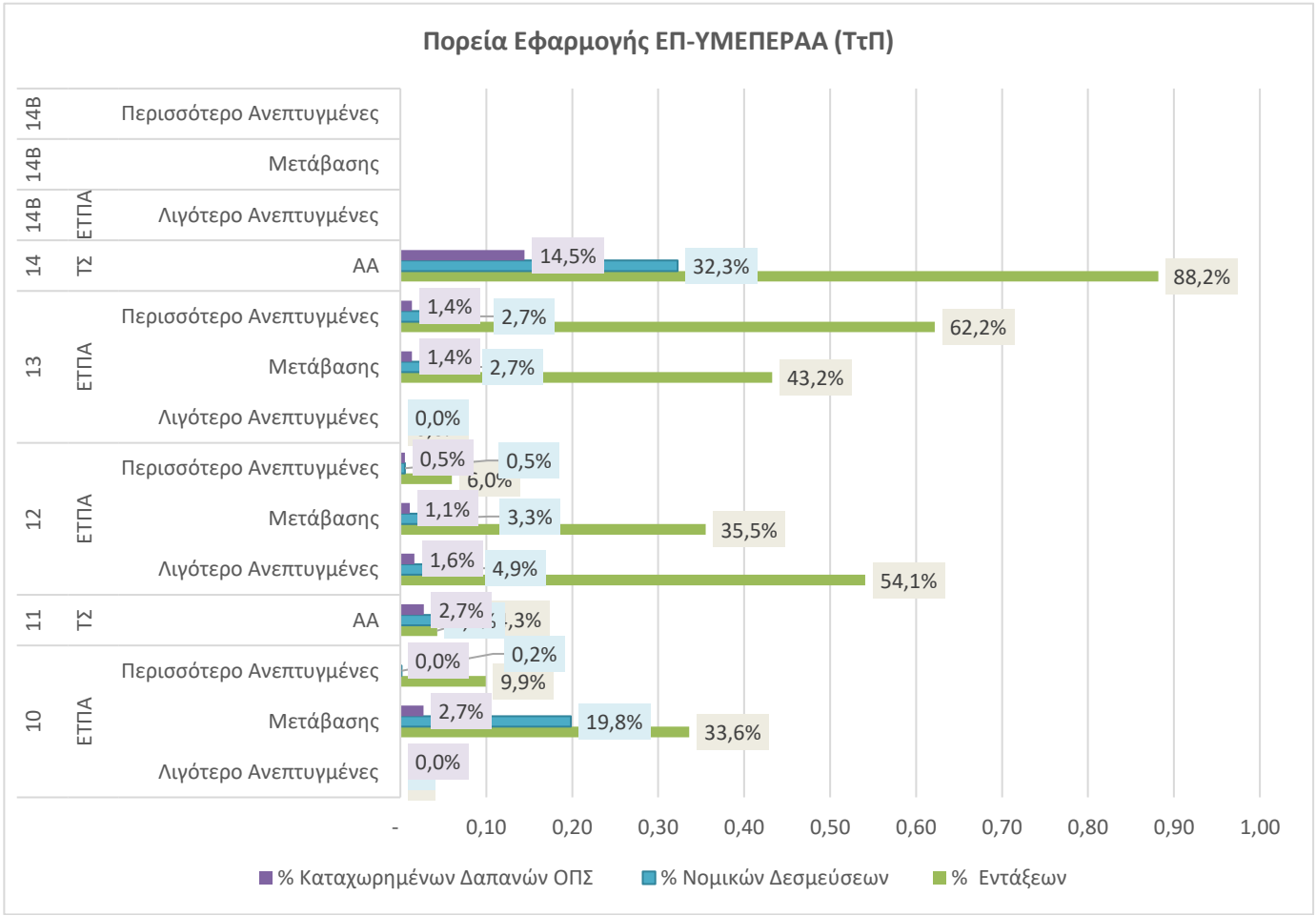

Τεχνική Βοήθεια (εκατ.€)

ΑΠ	ΤΑΜΕΙΟ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΣΔΔ Προσκλήσεων	ΣΔΔ Εντάξεων	ΣΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ
15	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	12,4	1,4	0,2	0,1
		Μετάβασης		0,7	0,1	0,1
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		0,5	0,3	0,2
16	ΤΣ	ΑΑ	41,2	27,0	10,4	4,0

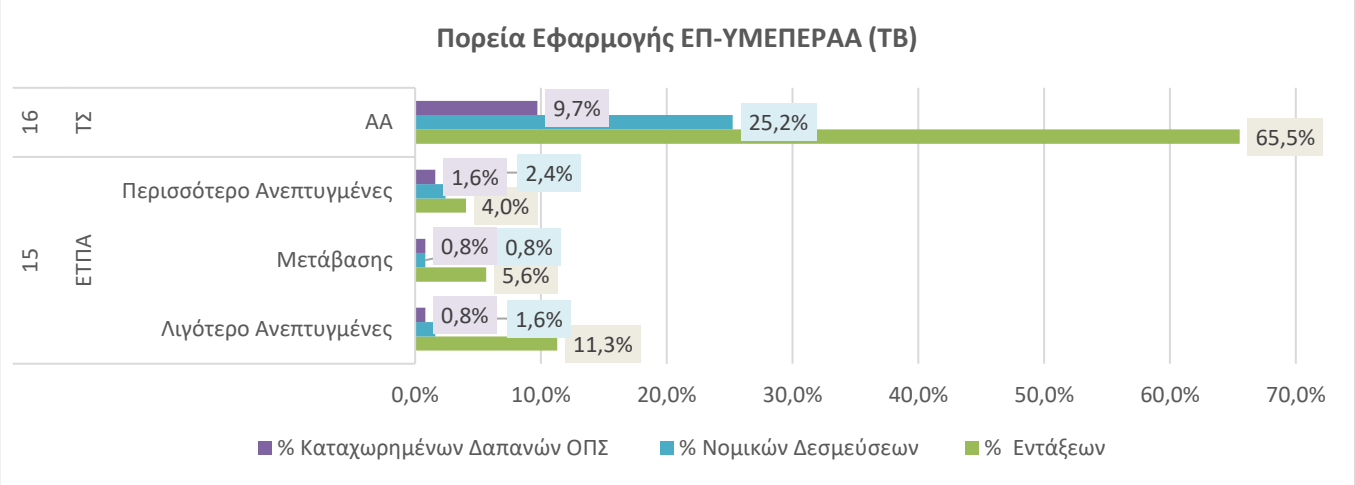

Συνολικά, διαπιστώνονται:

- Σημαντικές καθυστερήσεις στους Άξονες 2, 7 & 11. Ειδικά στους Άξονες 2 & 7 παρατηρείται μηδενική ενεργοποίηση σε επίπεδο εντάξεων.
- Καθυστερήσεις εμφανίσθηκαν στην υλοποίηση των έργων Μετρό στους Άξονες 8 & 9. Ο Άξονας 9, όπως και ο Άξονας 1, εμφανίζουν υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες.
- Πρόβλεψη σημαντικής υπερδέσμευσης στους Άξονες 3, 6 & 9.
- Περιορισμένος ρυθμός υλοποίησης στους Άξονες 10, 12 & 13. Στον Άξονα 10, ωστόσο, μετά την πρόσφατη έγκριση του νέου ΚΕΝΑΚ που επιτρέπει την ενεργοποίηση των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης λόγω καθυστερημένης παρατηρείται η ύπαρξη διαπιστωμένης υψηλής ζήτησης, μεγάλης δεξαμενής ώριμων έργων και συνεπώς ισχυρής δυναμικής, σε αντίθεση με τους Άξονες 12 & 13, όπου οι προοπτικές κρίνονται περιορισμένης δυναμικής.
- Στον Άξονα 14 λαμβάνοντας υπόψη αφενός τις καθυστερήσεις λόγω των απαιτούμενων προσαρμογών στις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και αφετέρου την επικείμενη μεταφορά των έργων λυμάτων στον νέο Άξονα 14Β, αναμένεται να προκύψει έντονη υστέρηση σε σχέση με τους στόχους. Στον τομέα των λυμάτων (ΕΣ 29), παρατηρείται σημαντική ανάγκη για διασφάλιση πρόσθετων πόρων.
- Παρατηρείται αλλαγή στο μίγμα των χρηματοδοτούμενων έργων, κατά περίπτωση και ανά Άξονα Προτεραιότητας, η οποία επιβάλλει μικρής έκτασης αλλαγές στη Λογική της Παρέμβασης, κυρίως στο επιχειρησιακό τμήμα της ΛτΠ (ομαδοποίηση/ μεταφορές δράσεων και τροποποιήσεις στο σύστημα των δεικτών).

3. Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης Δαπανών (ΣχΔΔ) αναμένεται σημαντική ενεργοποίηση του Ε.Π. σε επίπεδο εντάξεων καθώς ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων προβλέπεται να βρίσκεται σε ποσοστό 95,89% στο τέλος του 2018. Ανά τομέα, στις μεταφορές προβλέπεται, ήδη από το 2018, υπερκάλυψη του συνόλου της κατανομής (117,35)%, ενώ στο περιβάλλον οι εντάξεις θα προσεγγίσουν το 76,17%.

   Σύμφωνα με το ίδιο Σχέδιο, η πορεία υλοποίησης αναμένεται να επιταχυνθεί σημαντικά και η απορρόφηση να φθάσει το 24,42%. Ανά τομέα, στις μεταφορές προβλέπεται έως το τέλος του 2018 η απορρόφηση να βρίσκεται στο 32,64%, ενώ στο περιβάλλον σε ποσοστό της τάξης του 16,43%.

4. Σε σχέση με το Πλαίσιο Επίδοσης διαπιστώνεται κίνδυνος απώλειας πόρων λόγω μη επίτευξης της πλειοψηφίας των οροσήμων 2018. Ο F100 για το ορόσημο του 2018, αστοχεί στη μεγάλη πλειοψηφία των Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ). Ειδικότερα:

   - Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ όφειλε να είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων του ΑΠ ου θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα Ν+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ. Ο αλγόριθμος αυτός δεν εφαρμόσθηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του Τομέα του Περιβάλλοντος (ΤτΠ).

   - Ο οικονομικός δείκτης F100 στην πλειοψηφία έχει υπερεκτιμηθεί και εκτιμάται ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η τιμή του Οροσήμου για το 2018 θα χρειαστεί να μειωθεί σημαντικά, μη προσμετρώντας το ποσό της προκαταβολής.

   - Απαιτείται να επαναδομηθεί το ΠΕ έτσι ώστε να υπάρχει αντιπροσωπευτικότητα δεικτών, σε σχέση με τις υλοποιούμενες δράσεις, διόρθωση επικαλύψεων και διασφάλιση της χρηματοδοτικής βαρύτητας για του επιλεγόμενους δείκτες: ενδεικτικά αναφέρεται ότι διαπιστώνονται τιμές τόσο στο ορόσημο όσο και στο ΒΣΥ για τον ίδιο δείκτη, δείκτες μη αντιπροσωπευτικοί της χρηματοδοτικής βαρύτητας για τον Άξονα, κλπ.

   - Απαιτείται να επικαιροποιηθούν σε αρκετές περιπτώσεις οι τιμές οροσήμου και στόχου, λόγω επικαιροποίησης των μεθοδολογιών και αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού τους

5. Τα ευρήματα της 1ης Αξιολόγησης που σχετίζονται με την εξέταση της Λογικής της Παρέμβασης (ΛτΠ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορούν στα ακόλουθα:

   - Στο σύνολό της, η Στρατηγική του Προγράμματος παραμένει επίκαιρη. Σχεδόν το σύνολο των Στρατηγικών και Ειδικών Στόχων δεν έχουν επηρεαστεί από σημαντικές μεταβολές στο περιβάλλον της Λογικής της Παρέμβασης. Επιμέρους μεταβολές στη στρατηγική αφορούν στην εφαρμογή πολιτικών που άλλαξαν κατά την τελευταία τετραετία και Εθνικών Σχεδίων που επικαιροποιήθηκαν (ΕΣΔΑ/ΠΕΣΔΑ (2015), ΕΣΔΕΑ 2017-ΚΕΝΑΚ).

   - Ειδικότερα, διαπιστώνονται ότι δεν απαιτούνται αλλαγές στη στρατηγική στόχευση του Προγράμματος ενώ μικρές προσαρμογές και τροποποιήσεις θα πρέπει να γίνουν σε συγκεκριμένους Ειδικούς Στόχους. Η πιο σημαντική είναι η κατάργηση των ΕΣ 5 και ΕΣ 6 και της ΕΠ 7ii καθώς και η κατάργηση του ΕΣ 16 **και** της ΕΠ 4e.

   - Στο τμήμα της στρατηγικής, εμφανίζονται περιορισμένες ανάγκες σε μεταβολές, σε αντίθεση με το επιχειρησιακό τμήμα, που λόγω εξειδίκευσης και μεταβολών στο μίγμα των χρηματοδοτουμένων έργων παρουσιάζεται ανάγκη για μεγαλύτερης έκτασης διαφοροποίηση και αυτή όμως εστιασμένη σε συγκεκριμένες ΕΠ. Μικρός αριθμός παρεμβάσεων δεν έχουν συνάφεια με τον αρχικό σχεδιασμό, διαφοροποιήσεις εντούτοις υπάρχουν κυρίως λόγω αλλαγής προτεραιοτήτων στην εφαρμογή της πολιτικής. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αυτό επιδρά περιοριστικά και στη δυνατότητα άμεσης συμβολής στο αποτέλεσμα.

   - Οι ειδικοί στόχοι του Προγράμματος εκπροσωπούνται από δείκτες αποτελέσματος, στη συντριπτική πλειοψηφία τους σε σχέση 1-1 με τους ΕΣ. Προσθήκη νέων Ειδικών Στόχων δεν προκρίνεται. Συγκεκριμένοι ΕΣ απαιτείται να αναδιατυπωθούν ή/και διευρυνθούν (ΕΣ 9, ΕΣ 10, ΕΣ 14, ΕΣ 15, ΕΣ 20, ΕΣ 30, ΕΣ 31) στο πλαίσιο των έργων που χρηματοδοτούν.

   - Όλες οι δράσεις, με μικρές εξαιρέσεις, εκπροσωπούνται από επαρκείς δείκτες εκροής, οι οποίοι όμως σε ορισμένες περιπτώσεις εμφανίζουν ζητήματα σε καταλληλότητα για τον απολογισμό του φυσικού αντικειμένου και συνάφεια με το δείκτη αποτελέσματος.

   - Οι διαφορετικές δυναμικές υλοποίησης στις δράσεις και στα έργα που χρηματοδοτούν, και οι διαφορετικές ταχύτητες ωρίμανσης σημαντικών έργων, σε συνδυασμό με το ανωτέρω και τις αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες ορισμένου τύπου παρεμβάσεων, οδηγούν σε ανάγκη διερεύνησης της ανακατανομής πόρων. Αυτό με τη σειρά του προϋποθέτει την αλλαγή της χρηματοδοτικής βαρύτητας συγκεκριμένων ΕΣ. Παρότι η χρηματοδοτική ενίσχυση ορισμένων Αξόνων προτείνεται να είναι σημαντική, η ανακατανομή δεν επηρεάζει σημαντικά της Λογική της Παρέμβασης. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις συνδυάζεται, δε, με τη διευθέτηση της περιορισμένης έκτασης αποσπασματικότητας που συνδέεται με παρουσία συγγενών δράσεων σε διαφορετικούς ΑΠ (ενδεικτικά ΑΠ 12-13 και ΑΠ 14).

- Σε συνέχεια του ανωτέρω, ειδικά για τον ΤτΠ η ΛτΠ δεν κρίνεται σαφής και συστηματικά δομημένη. Απαιτείται να γίνει περισσότερο ξεκάθαρη η δόμηση του Προγράμματος στον ανωτέρω τομέα, καθώς και να συστηματοποιηθεί ο τρόπος με τον οποίο τίθεται η στοχοθεσία του και η παρακολούθησή της.
- Σε σχέση με τους δείκτες του Προγράμματος σημειώνονται:
  - Αδυναμία αναλυτικής αρχικής τεκμηρίωσης της στοχοθεσίας του Προγράμματος σε συγκεκριμένους Άξονες Προτεραιότητας.
  - Ασάφειες μέρους προτεινόμενων μεθοδολογιών υπολογισμού των δεικτών του Προγράμματος.
  - Ασάφειες υπολογισμού της συμβολής των δεικτών εκροής στους δείκτες αποτελέσματος, ειδικά όταν αυτοί τίθενται ως εθνικοί στόχοι.

1.4 Μεταβολές στο περιβάλλον υλοποίησης του Προγράμματος

Η ανάλυση των μακροοικονομικών εξελίξεων από την εποχή που υπεβλήθη και εγκρίθηκε το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ καταδεικνύει ότι το περιβάλλον υλοποίησής του έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με την περίοδο κατάρτισής του. Ο σχεδιασμός του Προγράμματος προϋπέθετε ότι η υλοποίηση θα λάμβανε χώρα σε συνθήκες σταθερότητας με την άμεση οριστικοποίηση όλων εκείνων των βασικών παραμέτρων και διαδικασιών, που απορρέουν από τους Κανονισμούς των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων και τις Υποχρεώσεις της Χώρας και οριοθετούν το πλαίσιο υλοποίησης των Προγραμμάτων της ΠΠ 2014-2020. Η προϋπόθεση αυτή δεν επιβεβαιώθηκε όσο άμεσα, όσο θα ήταν επιθυμητό, καθώς υπήρξε σημαντική καθυστέρηση σε σειρά θεμάτων. Στους κυριότερους παράγοντες που επέφεραν καθυστερήσεις στην υλοποίηση του ΕΠ, περιλαμβάνονται :

- η έκδοση του ν.4412/2016 (ΦΕΚ Α'147) για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ενσωμάτωση των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) και του ν. 4413/2016 (ΦΕΚ Α'148) για την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ).
- η αναμονή της επικαιροποίησης του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) ο οποίος οριστικοποιήθηκε με την ΚΥΑ με Α.Π. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/30.06.2017, ΦΕΚ Β’ 2367/12.07.2017 και εξειδικεύτηκε περαιτέρω με τις τεχνικές οδηγίες ΤΕΕ για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων (ΥΑ ΔΕΠΕΑ/οικ. 182365/17.11.2017, ΦΕΚΒ’ 4003/17.11.2017 και ΦΕΚ Β’ 4108/23.11.2017).
- η κατάρτιση της εθνικής στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Απρίλιος 2016) καθώς και οι περιφερειακές στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που συμβάλλουν στην βέλτιστη εφαρμογή των κατευθύνσεων πολιτικής με την περαιτέρω εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής σε περιφερειακό επίπεδο.
- η τροποποίηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/25−11−2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015 που εγκρίθηκαν με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49 της 15.12.2015 και κατ’ επέκταση η τροποποίηση και έγκριση των νέων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), που αποτελούσαν προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση αντίστοιχων έργων.
- η εφαρμογή των οδηγιών και κανονισμών της ΕΕ, για θέματα Κρατικών Ενισχύσεων, σε έργα με τεχνικές ιδιαιτερότητες όσον αφορά το φυσικό τους αντικείμενο με προσαρμογή στην εξασφάλιση της γνωμοδότησης της Ε.Επ. σε Θέματα Κρατικών Ενισχύσεων για μια σειρά έργων

Οι αλλαγές στον Εθνικό σχεδιασμό και στην Εθνική Στρατηγική για τις ανωτέρω θεματικές κατηγορίες έργων, οι καθυστερήσεις στις απαραίτητες προσαρμογές του Εθνικού νομικού πλαισίου, αφενός μεν, για τη διαχείριση Συμβάσεων Δημοσίων Έργων, αφετέρου δε, για την προσαρμογή στο πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων, καθώς και οι δυσχέρειες κατά την προετοιμασία και την υλοποίηση των έργων, επιφέρουν αλλαγές στο μίγμα των προγραμματιζόμενων δράσεων. Οι ανάγκες όμως που το Πρόγραμμα καλείται να καλύψει περιλαμβάνουν παρεμβάσεις υψηλής προτεραιότητας, οι οποίες αφορούν, σε μεγάλο βαθμό, ανειλημμένες υποχρεώσεις της Χώρας.

1.5 Κύριες Κατευθύνσεις για τη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Οι νέες συνθήκες και τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στο περιβάλλον υλοποίησης δημιουργούν την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Παράλληλα, δεδομένου ότι σημαντικές

παράμετροι κατά την αρχική έγκριση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, όπως για παράδειγμα ο αριθμός και οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των τμηματοποιημένων έργων από το ΕΠ-ΕΠ 2007-2013 και το ΠΕΡΑΑ 2007-2013, δεν είχαν ακόμη οριστικοποιηθεί επιφέρουν σημαντικές, σε κάποιες περιπτώσεις, αλλαγές στο σχεδιασμό των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του ΕΠ. Οι προτεινόμενες αλλαγές κατά τη 2η Αναθεώρηση αφορούν σε:

- **Επικαιροποίηση της Αρχιτεκτονικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος**

  Οι μεταβολές στο περιβάλλον υλοποίησης και οι αλλαγές στον Προγραμματισμό νέων και προς ολοκλήρωση δράσεων στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν επιφέρουν σημαντικές αποκλίσεις σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό του Προγράμματος, ωστόσο είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση των απαραίτητων αλλαγών. Στους κυριότερους παράγοντες που συμβάλλουν/συνέβαλαν στη δημιουργία διαφοροποιήσεων σε σχέση με το αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται:

  1. Η ολοκλήρωση και το κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2007 – 2013 και ο αριθμός των έργων που μεταφέρθηκαν αυτούσια ή τμηματικά στην προγραμματική περίοδο 2014 – 2020.
  2. Καθυστερήσεις ή μεταβολές κατά την εξειδίκευση των δράσεων με βάση συγκεκριμένες πολιτικές ή/και καθυστερήσεις λόγω τεχνικών ή άλλων προβλημάτων που συνδέονται με τα ζητήματα εξειδίκευσης και αδυναμίας φορέων/δικαιούχων στην ωρίμανση των έργων.
  3. Η ενσωμάτωση της επικαιροποιημένης Εθνικής Στρατηγικής σε διάφορους θεματικούς τομείς, που οδήγησε στην νέα στοχοθέτηση και στην ανακατανομή των ποσών χρηματοδότησης στους άξονες του Προγράμματος. Με τη νέα στοχοθέτηση αλλάζει το μείγμα δράσεων των Ε.Π. ενσωματώνοντας τις νέες πολιτικές και την αντίστοιχη ζήτηση που δημιουργείται για πόρους των διαρθρωτικών ταμείων.
  4. Οι προτεραιότητες χρηματοδότησης που αφορούν σε Μεγάλα Έργα, καθώς και στα συμφωνημένα με την ΕΕ εμβληματικά έργα που προκύπτουν από αλλαγές πολιτικής και στρατηγικών.

- **Προσαρμογή των χρηματοδοτικών στοιχείων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την αποδοτική χρήση των διαθέσιμων πόρων**

  Οι παράγοντες που συντελούν στην ανάγκη πραγματοποίησης προσαρμογών στις χρηματοδοτικές κατανομές του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είναι:

  1. Η οριστικοποίηση του Π/Υ των τμηματοποιημένων έργων στη β’ φάση υλοποίησής τους, και επομένως οι ανελαστικά απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι σε συγκεκριμένους ΑΠ του ΕΠ. Οι προσαρμογές επηρεάζουν τους ΑΠ 01, 03, 06, 10, 14 και 14Β.
  2. Τακτοποίηση υπερδεσμεύσεων, όπου αυτό είναι δυνατό, και προσαρμογή του περιεχομένου των σχετικών επενδυτικών προτεραιοτήτων του Προγράμματος. Οι προσαρμογές επηρεάζουν κυρίως τους ΑΠ 01, 02, 14 και 14Β.
  3. Αλλαγή του μείγματος δράσεων των Ε.Π. ύστερα από τις νέες πολιτικές και η αντίστοιχη ζήτηση που δημιουργείται για πόρους των διαρθρωτικών ταμείων. Οι προσαρμογές επηρεάζουν κυρίως τους ΑΠ 02, 04, 07, 10 και 14.
  4. Ανάγκες διευθέτησης κατακερματισμού δράσεων κατά τον αρχικό σχεδιασμό και ενίσχυσης της ομοιογένειας και της συστηματοποίησης του ΕΠ. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές μεταξύ των ΑΠ12/13 και ΑΠ14.

- **Προσαρμογές στο Σύστημα Δεικτών του Προγράμματος**

  Η στοχοθέτηση των δεικτών ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το προγραμματιζόμενο προς υλοποίηση αντικείμενο καθώς και τους διαθέσιμους πόρους. Οι παραπάνω περιγραφόμενες μεταβολές, σε συνδυασμό με περιορισμένης έκτασης λανθασμένες υποθέσεις κατά τον αρχικό υπολογισμό των δεικτών, οδηγούν στην ανάγκη πραγματοποίησης των απαραίτητων τροποποιήσεων, ώστε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και εκροές να συνάδουν με τον Προγραμματισμό του ΕΠ. Οι προτεινόμενες αλλαγές στη 2η Αναθεώρηση οφείλονται:

  1. Σε μεταβολές στη στρατηγική και στο μίγμα των υλοποιούμενων έργων

     Η μεταβολή αυτή σχετίζεται με τη διαφοροποίηση του μίγματος των σχεδιαζόμενων ή υλοποιούμενων δράσεων. Οι μεταβολές αυτές δύναται να επηρεάσουν την επιλογή τόσο των δεικτών αποτελέσματος όσο και εκροών (αντικαταστάσεις, συμπληρώσεις, προσθήκες, διαγραφές) και τις τιμές βάσης- στόχου. Η αλλαγή στη στόχευση των έργων συγκεκριμένων ΕΠ, έχουν ως αποτέλεσμα οι δείκτες εκροής που

συμμετέχουν στο Π.Ε. να μην είναι πλέον αντιπροσωπευτικοί.

Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη ζητήματα καταλληλότητας των επιχειρησιακών δεικτών (εκροών και αποτελέσματος) που προέκυψαν κατά τη φάση της εξειδίκευσης των πολιτικών σε δράσεις, όπου εμφανίσθηκε η απαίτηση πρόσθετων δείκτων.

2. Στην επικαιροποίηση Εθνικών Στόχων

   Η επικαιροποίηση αυτή επηρεάζει κυρίως τους δείκτες αποτελέσματος του Προγράμματος που υιοθετούν εθνικούς στόχους. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής στόχου του σχετικού δείκτη στην εθνική δέσμευση.

3. Στην οριστικοποίηση στοιχείων αναφοράς

   Η επικαιροποίηση αυτή επηρεάζει κυρίως του δείκτες αποτελέσματος του Προγράμματος και τις τιμές βάσης. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής βάσης του σχετικού δείκτη στα οριστικοποιημένα στοιχεία.

4. Σε μεταβολή/επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού.

   Σε αρκετές δράσεις, σε συνέχεια επικαιροποίησης της μεθοδολογίας υπολογισμού των δεικτών, πρέπει να επαναληφθεί η στοχοθέτηση με τις νέες παραμέτρους. Οι μεταβολές της μεθοδολογίας αναφέρονται στην μεταβολή των παραμέτρων πάνω στις οποίες βασίζονται οι υπολογισμοί.

5. Σε μεταβολή του μοναδιαίου κόστους

   Σε ορισμένες περιπτώσεις, με βάση πρόσφατα στοιχεία και μελέτες που οριστικοποιούνται, διαμορφώνονται διαφοροποιημένες τιμές στα μοναδιαία κόστη. Οι νέες τιμές, στις περιπτώσεις προγραμματισμού, όπου ως βάση χρησιμοποιούνται στοιχεία προϋπολογισμού, επιφέρουν μεταβολή της στοχοθεσίας του δείκτη.

6. Σε μεταβολές του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά δράση

   Η μεταβολή αυτή σχετίζεται με την απομείωση/αύξηση του οικονομικού αντικειμένου. Στη βάση προγραμματισμού δράσεων στα δεδομένα του νέου π/υ επηρεάζονται κυρίως οι δείκτες εκροών του Προγράμματος και οι τιμές στόχος. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής του σχετικού δείκτη στα νέα δεδομένα του διατιθέμενου π/υ, σε συνδυασμό αρκετές φορές και με την εφαρμογή διαφοροποιημένου μοναδιαίου κόστους.

1.6 Προτεινόμενες Προσαρμογές του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά τη 2η Αναθεώρησή του

Σε συνέχεια των ανωτέρω, **στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση προσαρμογών/τροποποιήσεων** που αφορούν σε:

1. Απαραίτητες τροποποιήσεις περιεχομένου σε ορισμένους ΑΠ, σε συνδυασμό με προσαρμογή των σχετικών Ειδικών Στόχων (ΕΣ: 5, 6, 9, 10, 15, 16, 20-25, 30, 31, 32).
2. Ανακατανομές πόρων μεταξύ ΑΠ και ΕΠ, με στόχευση ενίσχυσης στους ΑΠ οι οποίοι εμφανίζουν αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες
3. Διευθέτηση του κατακερματισμού περιεχομένου μεταξύ ΑΠ, κυρίως στον ΤτΠ, και ενίσχυσης της ομοιογένειας και της συστηματοποίησης του ΕΠ. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές μεταξύ των ΑΠ12/13 και ΑΠ14 ενώ εμφανίζεται μερικώς και στον ΑΠ 10 (ΕΠ 4e)
4. Προσαρμογές στους δείκτες εκροών και αποτελέσματος:
   - Ορισμένοι δείκτες αποτελέσματος απαιτείται να επικαιροποιηθούν σε σχέση με εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες, τιμές στόχο και βάσης, καθώς προκύπτουν από εθνικά τεθέντες στόχους. Απαιτείται επίσης να τροποποιηθούν σε σχέση και με τη στοχοθεσία των εξειδικευμένων/υλοποιούμενων δράσεων.
   - Ορισμένοι δείκτες εκροής απαιτείται να προσαρμοστούν ή να προστεθούν/καταργηθούν για την αντιπροσώπευση του φυσικού αντικειμένου δράσεων που αφορούν νέο σχεδιασμό. Η τιμή στόχος απαιτείται επίσης να επικαιροποιηθεί όπου έχει μεταβληθεί το φυσικό ή/και το οικονομικό αντικείμενο.

- Ορισμένοι δείκτες εκροής απαιτείται να προσαρμοστούν με βάση επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού τους. Η τιμή στόχος απαιτείται επίσης να επικαιροποιηθεί όπου επέρχεται μεταβολή στα μοναδιαία κόστη λόγω αλλαγών στα δεδομένα αναφοράς που σχετίζονται με τον υπολογισμό αυτό.
- Σε ελάχιστες περιπτώσεις απαιτείται αλλαγή στο σύνολο της συσχέτισης ΕΣ→ΔΑ→ΔΡΑΣΗ→ΔΕ (στην Ανάλυση Λογικού Πλαισίου).
- Σε κάθε περίπτωση, το σύστημα των δεικτών, κυρίως στον τομέα του Περιβάλλοντος, απαιτείται να γίνει περισσότερο συνεκτικό, αντιπροσωπευτικό και μετρήσιμο, ενώ ταυτόχρονα απαιτείται να καθοριστεί με σαφή τρόπο η ποσοτική συμβολή στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

5. Επανεξέταση των στόχων και ανασχεδιασμός - όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο - του Πλαισίου Επίδοσης στους περισσότερους Άξονες του ΕΠ.

1.7 Προτεινόμενες μεταβολές στο Πλαίσιο Επίδοσης του Προγράμματος

Με βάση την προτεινόμενη νέα διαμόρφωση του Συστήματος των Δεικτών, και τη μεταβολή της χρηματοδοτικής βαρύτητας ορισμένων ΚΠ του Προγράμματος, το Πλαίσιο Επίδοσης απαιτείται επίσης να αναμορφωθεί:

1. Οι δείκτες εκροών που προτείνονται το Πλαίσιο Επίδοσης αποτελούν υποσύνολο του συστήματος Δεικτών του Προγράμματος. Κατά συνέπεια, προτείνεται να εξεταστεί η επιλογή τους (διατηρούμενοι και νέοι που αντικαθιστούν ή συμπληρώνουν) σε σχέση με την αντιπροσωπευτικότητα του κάθε δείκτη και τη χρηματοδοτική βαρύτητα των δράσεων στον Άξονα Προτεραιότητας.
2. Στο πλαίσιο επίδοσης οι τιμές στόχου για τους δείκτες εκροών θα πρέπει να προκύπτουν κατά κύριο λόγο από τους τύπους των Πράξεων που περιλαμβάνονται στις Δράσεις κάθε ΑΠ του Τομέα και το άθροισμα (σώρευση) των εκροών που επιδιώκονται από τις προγραμματιζόμενες παρεμβάσεις που συμβάλλουν στον επιλεγμένο δείκτη. Οι νέες τιμές βρίσκονται σε άμεση συσχέτιση και με την επικαιροποίηση των μεθοδολογιών υπολογισμού τους, όπου αυτές κρίνονται επιβεβλημένες.
3. Όπου εκτιμήθηκε ότι δεν είναι εφικτή η πραγματοποίηση δείκτη οροσήμου, προτείνεται η επιλογή κατάλληλου δείκτη βασικού σταδίου υλοποίησης (π.χ. αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων), ο οποίος θα μπορεί να εμφανίζει μετρήσιμη πρόοδο για τον συσχετισμένο δείκτη εκροής στο 2018. Η επιλογή προτείνεται να βασιστεί κυρίως στους τύπους των πράξεων κάθε ΑΠ, στην ωριμότητα των προγραμματιζόμενων έργων, στο εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, αλλά και στην εμπειρία από προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους σε σχέση με τη διαχρονική εξέλιξη της τιμής του δείκτη.
4. Προτείνεται να διορθωθεί, όπου υπάρχει εκ παραδρομής, η ταυτόχρονη θέση τιμής τόσο στον δείκτη εκροής όσο και στο βασικό στάδιο υλοποίησης του ίδιου δείκτη.
5. Δείκτες αποτελέσματος δεν προτείνονται.
6. Για το 2018 η επιλογή του οροσήμου για τον οικονομικό δείκτη F100 προτείνεται να λαμβάνει υπόψη τη συμβολή που πρέπει κατ' ελάχιστο να έχει ο Άξονας Προτεραιότητας, στον Κανόνα N+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, με συνυπολογισμό του ποσού των προκαταβολών που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Για το 2023 θα ορίζεται ως στόχος του οικονομικού δείκτη το σύνολο των δεσμεύσεων κάθε ΑΠ για το σύνολο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.

1.8 Κύρια Συμπεράσματα

Η στρατηγική της χώρας στον **Τομέα των Μεταφορών (ΤτΜ)** για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 περιλαμβάνεται στην 4η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα (ΧΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 «*Ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη*» (ΧΠ4), με βασική επιδίωξη την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Μεταφορών και προώθηση των συνδυασμένων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), ενώ συγχρόνως οι Μεταφορές συμβάλλουν στην ΧΠ 3 «*Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον*», με συμβολή στην ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και τη μείωση του θορύβου, και την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας μέσω ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον. Οι ΧΠ 4 και 3 υλοποιούνται σε ότι αφορά τις Μεταφορές στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων (ΘΣ) 7 και 4.

Η προτεινόμενη αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ διατηρεί αναλλοίωτο τον χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον Τομέα των Μεταφορών. Στο πλαίσιο της προτεινόμενης 2ης Αναθεώρησης, οι Άξονες Προτεραιότητας που αφορούν τις Μεταφορές (ΑΠ 1 έως και 9)

παραμένουν επίσης αναλλοίωτοι, διατηρώντας την αρχική δομή τους και συνεχίζοντας να εξυπηρετούν τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος.

Η Λογική της Παρέμβασης που είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Προγράμματος παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των ανωτέρω στρατηγικών στόχων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Η προτεινόμενη αναθεώρηση δεν επιφέρει αλλαγές στη στόχευση του Προγράμματος σε επίπεδο στρατηγικών στόχων αλλά επιφέρει μικρές μεταβολές ειδικών στόχων για τις Μεταφορές, και η δομή του Προγράμματος στο σκέλος των Μεταφορών παραμένει ως είχε με την υλοποίηση του περιεχομένου των ΑΠ Μεταφορών να προχωρεί όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί. Όλοι οι ΑΠ Μεταφορών παρουσιάζουν ενεργοποίηση, με εξαίρεση τον ΑΠ2 για τον οποίο όμως στην πρόταση της 2ης Αναθεώρησης λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα. Οι σημαντικότερες προτεινόμενες μεταβολές αφορούν:

1. στην κατάργηση των Ε.Σ. 5 και Ε.Σ. 6 και κατ' επέκταση στην αφαίρεση της Επ.Π. 7ιι(7c) από το πρόγραμμα
2. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 10 με ταυτόχρονη ενσωμάτωση του αντικειμένου από τον Ε.Σ. 5
3. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 9
4. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 14 και τη μερική αναδιατύπωση του

Η στρατηγική της χώρας στον **Τομέα του Περιβάλλοντος (ΤτΠ)** για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 περιλαμβάνεται στην 3η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα (ΧΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 «*Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον*» (ΧΠ3), με βασική επιδίωξη τη μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, παράλληλα με την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Η ΧΠ3 αναλύεται στους Θεματικούς Στόχους (ΘΣ) 4, 5 και 6 και εστιάζει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με προτεραιότητα στην υλοποίηση έργων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας που άπτονται του **Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΠεΚ),** κυρίως στη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων.

Στόχος της Αναθεώρησης είναι η περαιτέρω ενίσχυση της συμβολής του Προγράμματος στις προσπάθειες της Χώρας σχετικά με τη συμμόρφωση με το ΕΠεΚ και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ανάμεσα στα λοιπά κράτη μέλη. Η προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν επιφέρει αλλαγή του χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον τομέα Περιβάλλοντος. Η λογική της παρέμβασης (Intervention Logic) για το Περιβάλλον, η οποία είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του αρχικού σχεδιασμού του Προγράμματος, παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων. Οι σημαντικότερες προτεινόμενες μεταβολές αφορούν:

1. στην ξεκάθαρη πλέον δόμηση του Προγράμματος, στον ΤτΠ
2. στη συστηματοποίηση του τρόπου με τον οποίο τίθεται η στοχοθεσία του και η παρακολούθησή της
3. στην κατάργηση του ΕΣ 16
4. στην διεύρυνση του ΕΣ 15
5. στην αναδιατύπωση του ΕΣ 30
6. στην αναδιατύπωση του ΕΣ 20 και στην αντικατάσταση του ΕΣ 31 από αυτόν
7. στην προσαρμογή στις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και των ΠΕΣΔΑ, αλλά και στην αντιμετώπιση των αυξημένων απαιτήσεων σε έργα ενεργειακής αναβάθμισης και εξοικονόμησης ενέργειας.
8. στην ενσωμάτωση των όποιων αλλαγών προκλήθηκαν από το κλείσιμο της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, κυρίως σε παρεμβάσεις Λυμάτων (έργα Phasing),
9. σε εσωτερικές, μεταξύ των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων, μετακινήσεις φυσικού αντικειμένου, οι οποίες αποσκοπούν στην καλύτερη ομαδοποίηση και προγραμματισμό ομοειδών/συγγενών δράσεων και κατ' επέκταση σε μια πιο αποδοτική χρήση των διαθέσιμων, από τα δύο Ταμεία, πόρων (ΑΠ 10, ΑΠ 11, ΑΠ 12/13 και ΑΠ 14). *Η ομαδοποίηση των δράσεων με συγγενές περιεχόμενο, στους συναφείς Ειδικούς Στόχους, καθιστά το Πρόγραμμα στον ΤτΠ περισσότερο συνεκτικό, διευκολύνοντας παράλληλα τη συστηματική παρακολούθηση της επίτευξης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.*
10. σε εσωτερικές μεταξύ των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων, μετακινήσεις πόρων για ενίσχυση παρεμβάσεων με αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες.

2 Executive Summary

2.1 Scope and content of the evaluation

The 1st Evaluation of the Implementation of the Operational Programme Infrastructure-Transport-Environment-Sustainable Development (OP-YMEPERAA), in accordance with the requirements of the WDs 128776/ ΕΑΣ 971/11-12-2015 and 60062/ΕΑΣ 2657/30-5-2017, focuses on the evaluation of the OP effectiveness and efficiency, identifying the degree of achievement of the objectives set in the Performance Framework and evaluating the coherence and appropriateness of the Intervention Logic (reference date for data reporting was 31/3/2018).

In parallel, its main objective was to draft documented proposals, providing support for the preparation of the 2nd Operational Programme Revision. In this context, key priorities for the 1st Evaluation report was:

1. The recognition of all necessary adjustments of the Operational Programme, for its optimal adaptation to new identified or changing needs, while at the same time the optimization of the use of its resources; and
2. The evidence based documentation of the proposed changes on the basis of objective findings.

2.2 Structure of the Operational Pmogramme

The Operational Programme "Transport Infrastructure, Environment & Sustainable Development" (OP-YMEPERAA) was approved by the C (2014) 10160 final / 18.12.2014 EU decision, to implement the development strategy for both the transport and environment sectors for the period 2014-2020, serving as the key financial means for supporting the country's strategy in both sectors.

OP YMEPERA, as a sectoral OP for the 2014-2020 period for Transport and Environment, sets its main objective to support important interventions at national level, serving the National Strategic Objectives of the Transport and Environment sectors during this period. The National Strategic Objectives of NSRF 2014-2020 on Transport and Environment were the basis for shaping the OP's objectives. More in specific:

The Programme, in 2014, included in total 16 priority axes, divided amongst transport and environment. It bases itself upon the following Thematic Objectives:

1. Supporting the shift towards a low carbon economy in all sectors
2. Promoting climate change adaptation, risk prevention and management
3. Preserving and protecting the environment and promoting resource efficiency
4. Promoting sustainable transport and removing bottlenecks in key network infrastructures.

Relating to transport, the OP:

- Promotes the completion of part of the infrastructures of the core TEN-T (road and rail) and develops/improves the comprehensive TEN-T (with emphasis on road and rail, but also with focused interventions on ports and airports).
- Promotes combined transportation and the modernisation of the transport system.
- Improves the safety of transportation.
- Develops and expands sustainable and ecological urban transportation (urban transportation of fixed trajectory and other clean modes of surface transportation).

Relating to the environment, the OP:

- Aims to implement important environmental projects and provides compliance to the European Environmental acquis mainly in the sectors of solid waste, waters and waste waters and biodiversity.
- Focuses on the tackling of climate change and flood risk prevention and management.
- Undertakes focused actions in reducing environmental pollution and in particular air pollution and noise.
- Promotes sustainable urban development and promotes smart energy efficiency projects in public buildings and broader use of teleheating.

In 2016, in the process of technical adjustment for 2017 (COM (2016) 311), the OP's allocated budget was increased by additional 25.097.690 €, coming from the Cohesion Fund and allocated, in accordance to EU regulation, to

Transport and Environment Projects. In particular, this amount was directed to wastewater management projects, located in more developed regions. Also an additional PA was formed.

In the tables to follow, the 17 PAs (9 for the Transport Sector, 6 for the Environment Sector and 2 for Technical Assistance), are presented as resulting from the Technical Adjustment (1rst Revision):

Table 2: Structure and allocation od resources

Priority Axes	FUND	Category of Region	EU Contribution	Cofinanced Public Expenditure	% of EU contribution in the OP
TRANSPORT SECTOR					
PA 1 - TRANS-EUROPEAN RAILWAY NETWORK & CONNECTIONS	Cohesion Fund	All Regions	281.247.815	330.879.783	6,12%
PA 2 - TRANS-EUROPEAN RAILWAY NETWORK	ERDF	More Developed Regions	173.000.000	216.250.000	3,76%
PA 3 - TRANS - EUROPEAN NETWORK AND ROAD SAFETY	Cohesion Fund	All Regions	430.000.000	505.882.353	9,35%
PA 4 - TRANS - EUROPEAN NETWORK	ERDF	Regions in Transition	100.000.000	125.000.000	2,17%
PA 5 - REGIONAL MOBILITY AND CONNECTIVITY OF ISLAND AND REMOVED AREAS	ERDF	Less Developed Regions	16.298.720	20.373.400	1,08%
		Regions in Transition	33.200.000	41.500.000	
PA 6 - MARITIME TRANSPORT INFRASTRUCTURE AND NAVIGATION SAFETY	Cohesion Fund	All Regions	50.045.000	58.876.471	1,09%
PA 7 - AVIATION TRANSPORT INFRASTRUCTURE AND AIR NAVIGATION SAFETY	Cohesion Fund	All Regions	72.500.000	85.294.118	1,58%
PA 8 - CLEAN URBAN TRANSPORT	ERDF	Less Developed Regions	670.557.585	838.196.982	14,58%
PA 9 - CLEAN URBAN TRANSPORT & IMPROVEMENT OF URBAN ENVIRONMENT	Cohesion Fund	All Regions	448.333.000	527.450.589	9,75%
TOTAL TRANSPORT SECTOR			**2.275.182.120**	**2.749.703.696**	**49,47%**
ENVIRONMENT SECTOR					
PA 10 - IMPLEMENTATION OF STRATEGIES TO ACHIEVE LOW CARBON EMISSIONS EMPLOYED IN URBAN AREAS	ERDF	Less Developed Regions	56.735.684	70.919.605	2,91%
		Regions in Transition	35.929.861	44.912.327	
		More Developed Regions	41.334.455	51.668.069	
PA 11 - IMPLEMENTATION OF CLIMATE CHANGE, PREVENTION AND RISK MANAGEMENT STRATEGIES	Cohesion Fund	All Regions	98.171.734	115.496.158	2,13%
PA 12 - STRATEGIES AND ACTIONS TO PROMOTE THE INTEGRATION OF THE EUROPEAN ENVIRONMENTAL ACQUIS	ERDF	Less Developed Regions	11.080.000	13.850.000	0,93%
		Regions in Transition	4.941.487	6.176.859	
		More Developed Regions	26.840.918	33.551.148	

Priority Axes	FUND	Category of Region	EU Contribution	Cofinanced Public Expenditure	% of EU contribution in the OP
PA 13 - STRATEGIES AND ACTIONS TO PROMOTE THE INTEGRATION OF THE EUROPEAN ENVIRONMENTAL ACQUIS IN THE REGIONS OF SOUTH AEGEAN AND STEREA ELLADA	ERDF	Regions in Transition	1.399.153	2.798.306	0,09%
		More Developed Regions	2.599.746	5.199.492	
PA 14 - PRESERVATION AND ENVIRONMENTAL PROTECTION - PROMOTION OF PROFITABLE USE OF RESOURCES	Cohesion Fund	All Regions	1.765.034.592	2.076.511.285	38,38%
PA 14B - PRESERVATION AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT – MANAGEMENT OF LIQUID AND SOLID WASTE	ERDF	Less Developed Regions	115.263.419	144.079.274	4,35%
		Regions in Transition	70.831.804	88.539.755	
		More Developed Regions	13.904.777	17.380.972	
TOTAL ENVIRONMENT SECTOR			**2.244.067.630**	**2.671.083.250**	**48,79%**
TECHNICAL ASSISTANCE					
PA 15 - TECHNICAL ASSISTANCE ERDF	ERDF	Less Developed Regions	12.870.876	16.088.595	0,46%
	ERDF	Regions in Transition	4.975.472	6.219.340	
	ERDF	More Developed Regions	3.414.607	4.268.259	
PA 16 - TECHNICAL ASSISTANCE COHESION FUND	Cohesion Fund	All Regions	58.504.396	68.828.702	1,27%
TOTAL TECHNICAL ASSISTANCE			**79.765.351**	**94.733.196**	**1,73%**
TOTAL OP – YMEPERAA			**4.599.015.101**	**5.516.191.842**	**100%**

Technical Assistance resources are common for all Priority Axes and used proportionally for both Sectors.

2.3 Evaluation of the Operational Programme Implementation

According to the evaluation of effectiveness and efficiency of the Programme, and the findings regarding the appropriateness and relevance of the Intervention Logic, the following conclusions were reached:

1. OP-YMEPERAA is a complex Programme that covers a wide range of thematic objectives and is called upon to implement numerous important interventions in the sectors of transport and environment. There are different implementation degrees among Priority Axes and Investment Priorities included in them.
2. Phasing projects are in full implementation phase, while the start-up and acceleration of the planned new interventions is expected by the end of 2018.
3. Performance of the OP-YMEPERAA, on the 13/06/2018, is as follows:
   - All Priority Axes (PAs) have been activated with the issue of 103 Calls to final beneficiaries, of which 19 have been issued for the Transport Sector, 68 for the Environmental Sector and 16 for the PAs of Technical Assistance.
   - 381 projects have been funded (including Technical Assistance). The total co-financed Public Expenditure amounts to € 3,500.1 million (63.5% of the total OP budget).
   - Project contracts amount to € 1,923.1 million, equal to 35% of the total OP budget.

- Eligible costs registered in the IIS amount to € 752.8 million, corresponding to 13.7% of the total OP budget

The above information is then analysed by PA, Fund, and region category:

Transport sector (million €)

PA	FUND	Region Category	co-financed Public Expenditure Calls	co-financed Public Expenditure Selected Projects	co-financed Public Expenditure Contracts	Registered eligible costs
01	Cohesion Fund	All regions	315,0	168,5	101,0	63,4
02	ERDF	More Developed	40,0	0,0	0,0	0,0
03	Cohesion Fund	All regions	505,9	439,9	87,6	59,4
04	ERDF	Transition	125,0	71,7	70,9	35,6
05	ERDF	Less Developed	0,0	0,0	0,0	0,0
		Transition	41,5	44,6	41,2	12,6
06	Cohesion Fund	All regions	58,9	37,5	18,1	12,9
07	Cohesion Fund	All regions	47,5	0,0	0,0	0,0
08	ERDF	Transition	829,2	899,1	761,0	216,5
09	Cohesion Fund	All regions	340,0	298,7	277,8	106,9

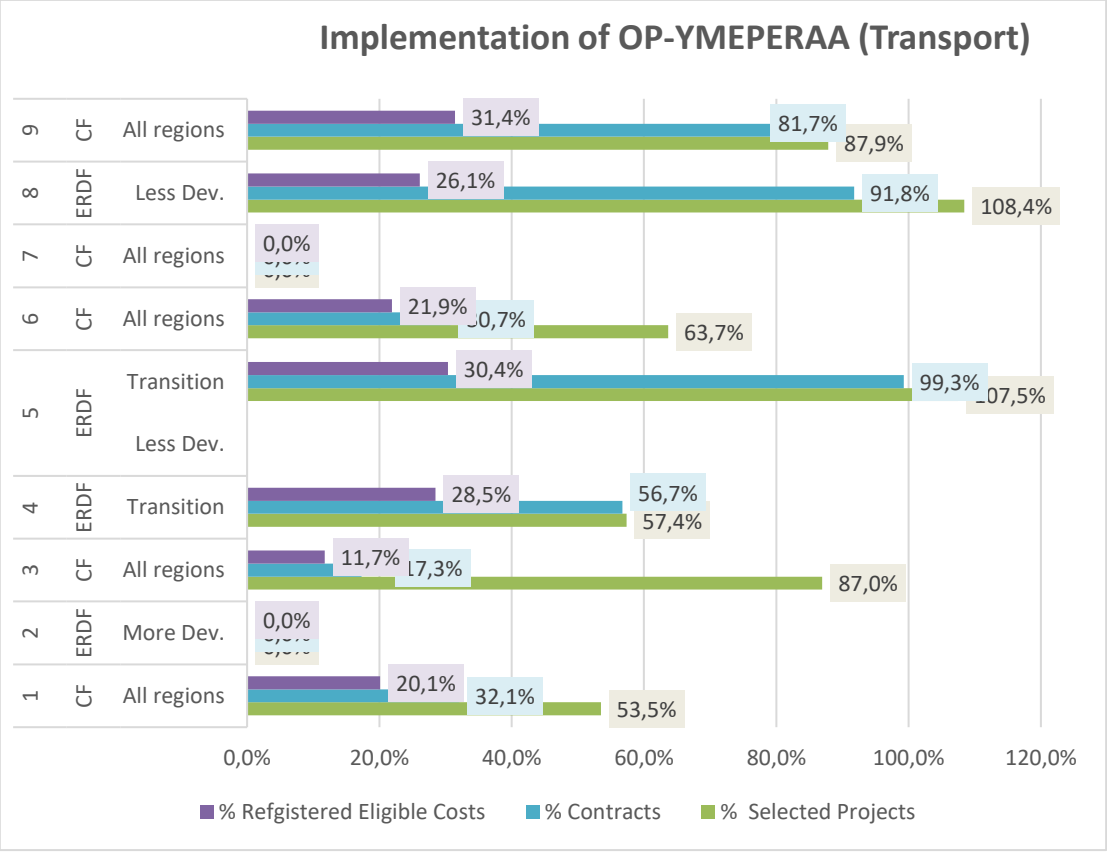

Environment sector (million €)

PA	FUND	Region Category	co-financed Public Expenditure Calls	co-financed Public Expenditure Selected Projects	co-financed Public Expenditure Contracts	Registered eligible costs
10	ERDF	Less Developed	130,0			
		Transition		43,7	25,8	3,5

PA	FUND	Region Category	co-financed Public Expenditure Calls	co-financed Public Expenditure Selected Projects	co-financed Public Expenditure Contracts	Registered eligible costs
		More Developed		12,9	0,2	
11	Cohesion Fund	All regions	102,9	4,4	4,3	2,8
12	ERDF	Less Developed	18,3	9,9	0,9	0,3
		Transition		A6,5	0,6	0,2
		More Developed		1,1	0,1	0,1
13	ERDF	Less Developed	3,7			
		Transition		1,6	0,1	0,05
		More Developed		2,3	0,1	0,05
14	Cohesion Fund	All regions	1.619,2	1.428,1	522,5	234,1
14B	ERDF	Less Developed	0,0	0,0	0,0	0,0
14B		Transition				
14B		More Developed				

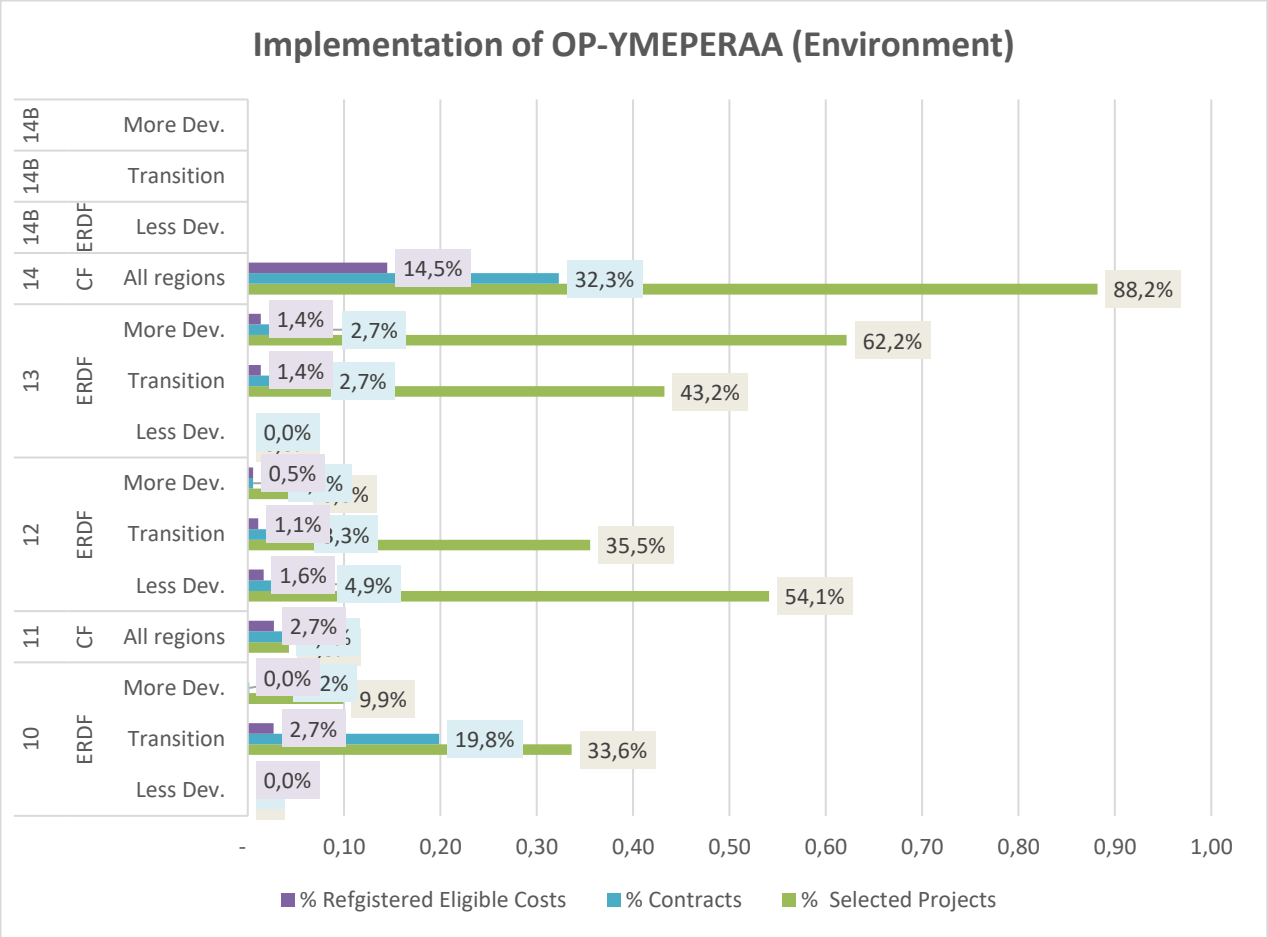

Technical Assistance (million €)

PA	FUND	Region Category	co-financed Public Expenditure Calls	co-financed Public Expenditure Selected Projects	co-financed Public Expenditure Contracts	Registered eligible costs
15	ERDF	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	12,4	1,4	0,2	0,1

PA	FUND	Region Category	co-financed Public Expenditure Calls	co-financed Public Expenditure Selected Projects	co-financed Public Expenditure Contracts	Registered eligible costs
		Μετάβασης		0,7	0,1	0,1
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		0,5	0,3	0,2
16	Cohesion Fund	AA	41,2	27,0	10,4	4,0

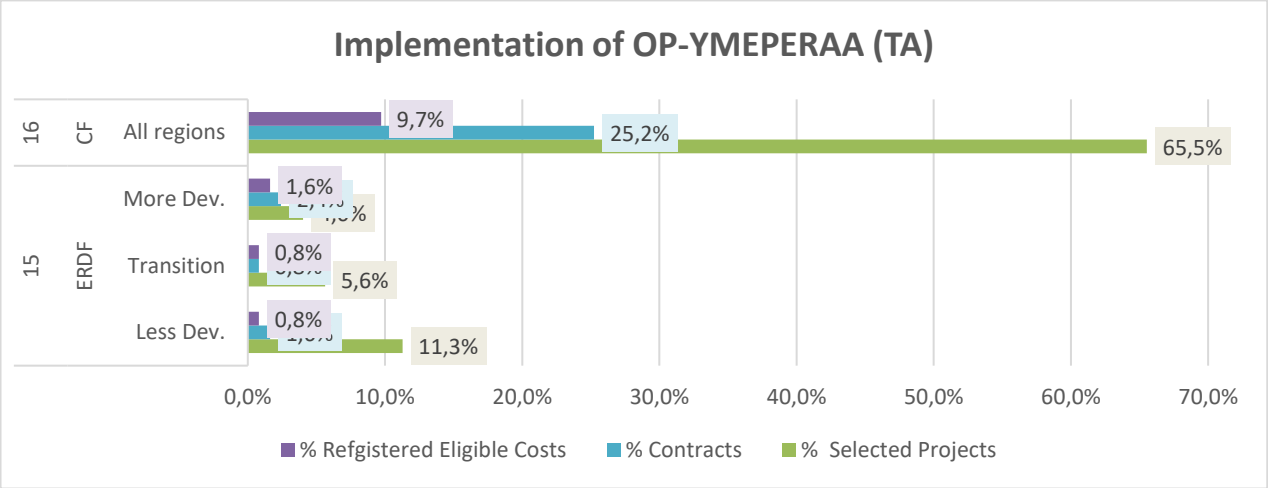

Overall findings:

- Significant delays in Priority Axes 2, 7 & 11. In Axes 2 & 7 there is zero activation in terms of projects approved.
- Delays in the implementation of the Metro projects in Axes 8 & 9. Priority Axes 9 and 1, have high financing needs.
- Significant overbooking in Priority Axes 3, 6 & 9.
- Limited implementation rate in Axes 10, 12 & 13. However, following the recent approval of the new KENAK allowing the activation of energy saving projects, PA 10 exhibits high demand for funded projects, a large pool of mature projects and therefore a strong dynamic, opposed to Axes 12 & 13, where perspectives are weak.
- PA 14, taking into account the delays due to the necessary adaptations to the new directions of the National Waste Management Plan and the forthcoming transfer of sewage projects to the new Axis 14B, a significant lag in relation to the targets is expected to result. In the sewage sector (SO 29), there is a significant need to find additional financial resources.
- There is a change in the mix of funded projects, differently per Priority Axis, which imposes minor changes to the Intervention Logic, mainly in its operational section (grouping / transfer of interventions and changes of the indicator system).

4. According to the Action Plan for Expenditure, a significant activation of the OP is expected to reach 95.89% by the end of 2018. By sector, the transport sector is expected to present an overbooking of 117.35% by 2018, while in the environment sector will reach 76.17%.

   According to the same plan, implementation is expected to accelerate significantly and absorbance to reach 24.42%. By sector, transport is projected to reach 32.64% by the end of 2018, while the environment 16.43%.

5. In relation to the Performance Framework, there is a risk of loss of resources due to the failure to achieve the majority of the 2018 milestones. The financial indicator F100, for 2018 milestone, fails in the vast majority of Priority Axes. Particularly:

   - The targets of 2018 milestones, in the initially approved OP-YMEPERA, should have been set as the contribution spent under N + 3 up to 31/12/2018 (Breakdown 2014 & 2015), increased by 10%,. This algorithm was not applied in a uniform way to the Environment PAs

- In the majority of cases, F100 has been overestimated. It is estimated that in some cases the 2018 milestones will have to be significantly reduced, not comprising advanced payments.
- The Performance Framework needs to be restructured: indicators should be representative of the related actions, values' overlapping of indicators and KIS corrected, and financial weight adjusted.
- There is also need for update of the milestones (2018) and target values (2023) due to the update of calculation methodologies.

6. The findings of the 1st Implementation Evaluation related to the assessment of the Intervention Logic of the Operational Programme relate to the following:
   - Overall, the OP Strategy remains up-to-date. Almost all Strategic and Specific Objectives have not been affected by significant changes in the Intervention Logic's environment. Subsequent changes to the strategy and updated National Plans affect the implementation of the related policies |(National and Regional Plans on Waste Management, National Plan on Energy Efficiency-Regulation on Buildings' Energy Efficiency)
   - In particular, no changes to the strategic targets of the Programme are required, while minor adjustments and modifications should be made to some Specific Objectives. The most important ones are the removal of SOs 5 and 6 (IP 7ii) as well as the integration of SO 16 to SO 15 (IP 4e).
   - In the strategy, there is limited need for change as opposed to the operational field, due to specialization and changes in the mix of funded projects and to greater diversity, however limited to some IPs. A small number of interventions are not relevant to the initial design, variations occurring from change of priorities in policy implementation. In some cases, this also has a restrictive effect on the possibility of directly contributing to the outcome.
   - The specific objectives of the Programme are represented by result indicators, overwhelmingly in relation 1-1. Adding new Specific Objectives is not encouraged. Some SOs need to be reworded and / or expanded (SOs 9, 10, 14, 15, 20, 30, 31) in the framework of the projects they finance.
   - All interventions, with minor exceptions, are represented by adequately by output indicators, but in some cases they display low relevance to the content of funded projects and to the related result indicator.
   - The different implementation courses of the interventions and projects they finance as well as different maturity degrees of important projects combined with increased financial needs of certain types of interventions lead to imminent reallocation of resources. This also implies a change in the financial weight of specific SOs. Although the financial increase in resources of certain Axes is expected to be significant, reallocation does not significantly affect the Interpretation Logic of the Programme. In certain cases, it is closely combined with the removal of limited fragmentation associated with the presence of related actions in different PAs (indicatively PA 12-13 and PA 14).
   - Following this, for the Environment sector, the Intervention Logic is not clear and systematically structured. It is therefore necessary to redesign the structure of the Programme in this area and to systematise the way it is targeted and monitored.
   - In relation to the indicators' system, key findings relate to:
     - Lack of detailed initial documentation of the Programme's targeting on specific Priority Axes.
     - Ambiguity of some methodologies for calculating the indicators.
     - Uncertainties of the contribution calculation of output indicators to the related outcome indicators, especially when the latter are set as national targets.

2.4 External Changes affecting the OP

Analysis of macroeconomic evolution since the submission and adoption of the OP-YMEPERA shows that its implementation environment has changed in relation to its design period. The planning of the Programme implied that the implementation would take place in conditions of stability by immediately finalizing all basic parameters and procedures that result from the Regulations of the European Structural Funds and the obligations of the country, defining the implementation framework for 2014-2020. This condition was not confirmed, as desired, since there were considerable delays in a number of issues. The main factors that led to delays in the implementation of the OP include:

- the adoption of Law 4412/2016 (Government Gazette A'147) for the award and execution of public works, supplies and service contracts (adoption of Directives 2014/24 / EU and 2014/25 / EU) and Law 4413/2016 (Government Gazette A'148) for the award and execution of concession projects (adoption of Directive 2014/23 / EU)
- Delays in the update of the Regulation for Buildings' Energy Performance (KENAK) which was finalized by the Joint Ministerial Decision on 12.07.2017 and further specified by the technical instructions of the Technical Chamber of Greece for the Energy Performance of Buildings (Decree 182365 / 17.11.2017, Government Gazette 4003 / 17.11.2017 and Government Gazette B '4108 / 23.11.2017).
- The adoption of the National Climate Change Adaptation Strategy (April 2016), as well as of the regional strategies for adaptation to climate change that contribute to the optimal implementation of the national policy with the further specialization at regional level.
- The updates of the National Plan for Waste Management and of the National Strategic Plan for Waste Prevention, ratified by the Joint Ministerial Decision 51373/4684 / 25-11-2015 of the Ministers of Interior and Administrative Reconstruction and of Environment, and the update and approval of the Regional Plans for Waste Management (PECA), being a prerequisite for the financing of the related projects.
- The implementation of EU directives and regulations on state aid, in projects with technical specificities in terms of their physical scope, requiring adaptation to ensuring the agreement of the EU for a number of projects

Changes in National Planning and updates of National Strategies, for the above thematic categories of projects, delays in the necessary adaptations in the National Legal Framework, on the one hand, for the management of Public Works Contracts and, on the other hand, for adaptation within State Aid requirements, difficulties in the maturation and implementation of projects, all affected the mix of planned interventions. They all relate to high priority interventions, largely contributing to the Country's EU acquis obligations.

2.5 Key Recommendations for the OP 2nd Revision

New conditions and data, in the implementation environment, create the need of content adaptation for the Operational Program. At the same time, since important parameters in the initial preconditions of OP-YMEPERA, such as the number or the financial requirements of the phasing projects, have not yet been finalized, changes are necessary in the scope and design of some Investment Priorities of the OP. The proposed changes for the 2nd Programme Revision concern:

- **Updating the Operational Programme Architecture and Structure**

  Changes in the implementation environment and the changes in the Programming of new and completed actions in OP-YMEPERA are not significantly regarding the initial design of the Programme. However they impose changes within the Programme. The main factors contributing to the differentiation from the originally approved Programme include:

  1. The completion and closure of the Operational Programmes of the period 2007 - 2013 and the number of projects transferred, in full or in part, in the 2014-2020 programming period.
  2. Delays and modifications in the specialization of interventions, based on specific policies, and / or technical delays or other problems related to the operational capacity of beneficiaries to mature projects.
  3. The integration of the updated National Strategies into a number of thematic areas, which led to new targeting and reallocation of funding on the Priority Axes of the Programme. The new targeting changes the mix of OP funded actions, responding to the new policies implementation and the resulting demand for Structural Fund funding.
  4. The funding priorities for Major Projects, as well as the EU-agreed flagship projects resulting from policy changes and strategies.

- **Adjustment of OP-YMEPERA's financial allocation for the efficient use of available resources**

  The factors contributing to financial allocations' imminent adjustments are affected by:

  1. Phasing and transferred projects' budget finalization, and hence the inelastic need for increased financial resources in certain IPs. The adjustments affect PAs 01, 03, 06, 10, 14 and 14B.

2. Need to address overbooking, where possible, and to adjust the content of the relevant Investment Priorities of the Program. Adjustments mainly affect PAs 01, 02, 14 and 14B.
3. Change of the interventions mix, following new policies establishment or update, and therefore the resulting demand for Structural Fund funding. Adjustments mainly affect PAs 02, 04, 07, 10 and 14.
4. Need to address the initial interventions' fragmentation resulting from the design phase and reinforcement of the homogeneity and systematization of the OP. This is particularly evident for PA12 / 13 and PA14.

- **Adjustments in the Indicators System**

The targeting of Investment Priorities and Specific Objectives Indicators is closely linked to the interventions to be implemented as well as to available resources. The above described changes, combined with a limited number of false assumptions in the initial calculation of specific indicators, lead to the need of changes so that results and outcomes are consistent with the Programming of the OP. The proposed changes to the 2nd Revision are due to:

1. Changes in Strategy and in the mix of implemented projects

   This change is related to the diversification of the mix of planned or implemented actions. These changes may influence the choice of both output and outcome indicators (replacement, addition, deletions) and their target and baseline values. The change of scope for specific IPs, also reflects on the output indicators participating in the Performance Framework and which are no longer representative.

   Additionally, suitability/appropriateness of the operational indicators (output and outcome) related to policy new specialization needs to be addressed
2. Update of National Targets

   This update mainly affects Programme outcome indicators adopting national targets. In this case, the change that occurs is related to the adjustment of the target value of the relevant indicator to the national commitment.
3. Finalization of baseline reference data from the previous Programming Period

   This update mainly affects the Programme outcome indicators and baseline values. In this case, the change that occurs relates to the adjustment of the baseline value of the relevant indicator to the finalized figures.
4. Changes and updates the calculation methodology

   In several cases, following the update of the methodology for calculating specific indicators, new targeting should be established. Changes in the methodology refer to the change of parameters upon which the calculations were based.
5. Changes in unit costs

   In some cases, on the basis of recent data and studies finalized, differentiated unit costs have occurred. The new values, where budget data are used as a reference basis, change the targeting of the indices.
6. Changes in the available budget per intervention

   This change is related to the decrease / increase of the economic content of OP interventions. Output Indicators, and corresponding target values, are directly affected by budget allocation. In this case, the change is related to adjusting the value of the relevant indicator to the new data of the allocated budget, also related to differentiated unit costs.

2.6 Proposed modifications in the OP 2nd Revision

Following the above, under the 2nd Revision of the Programme it is necessary to make adjustments / modifications concerning:

1. Imposed content modifications to certain PAs, and adaptation of the relevant Specific Objectives (SOs 5, 6, 9, 10, 15, 16, 20-25, 30, 31, 32).
2. Redistribution/reallocation of resources among PAs and IPs, supporting increased financing needs of IPs with high potential and demand. The reallocation of financial resources among different IPs also affects the targeting of output indicators needing to be updated.

3. Restructuring of the Environment Sector PAs, enhancing the homogeneity and systematization of the OP. This is particularly evident between AP12 / 13 and AP14 but it also stands for PA 10 (IP 4e).
4. Adjustments in the indicators' system:
   - Some result indicators should be updated in relation to applied methodologies, target and base values as they are directly resulting from national targets. It may also be necessary to modify them in relation to the targeting of the specific / implemented interventions. The same applies in case of changes in the unit costs of the projects.
   - Certain output indicators should be modified to include the actual progress of projects and in order to capture the new mix under implementation. Their targets should be audited as well, according to changes in the content of the interventions or to financial reallocations.
   - In a very limited number of cases, the correlation between Specific Objective- Result Indicator- Intervention- Output Indicator should be revised.
   - The indicators system, especially in the field of the environment, needs to be more coherent, representative and measurable, while it is necessary to clearly define the quantitative contribution to the desired result.
5. Redesign - where necessary - the Performance Framework in most Axes of the OP.

2.7 Proposed revisions in the Programme's Performance Framework

Based on the proposed new Design of the Indicators' System, and the change in the financial weight of certain Programme's categories of intervention, the Performance Framework is also required to be reformulated:

1. Output Indicators comprised in the Performance Framework are a subset of the Programme's Indicators System. Consequently, it is proposed to consider their selection (remaining and new replacing or complementing the existing ones) in relation to their representativeness and the financial weight of the related actions within the Priority Axis.
2. In the Performance Framework, the milestones and target values for output indicators should mainly derive from the types of Actions included in the PAs and consequently from the sum of the outputs set by the planned interventions contributing to the selected indicator. The new values are in direct correlation with the updating of their calculation methodologies where they are deemed necessary.
3. Where it has been estimated that a milestone is not feasible, it is proposed to select an appropriate key implementation step (KIS) (e.g. number of signed contracts) representing measurable progress for the associated output indicator in 2018. The selection should be based mainly on the types of projects for each PA, the maturity of the projects planned, the estimated timetable for implementation, but also the experience from previous programming periods, in relation to the overtime evolution of the indicator.
4. Where there is an error in the PF with a parallel positioning of both an output indicator and its KIS, there is a suggestion for reviewing which one should remain in the Framework.
5. Result indicators should not be included in the Performance Framework, as already done in its initial setup.
6. Finally, for 2018, the millstone of the F100 financial indicator should be reduced, taking into account the contribution that the Priority Axis should have to N + 3 (up to 31st/12/2018: Breakdown 2014 & 2015), increased by 10%, considering the advances already assigned to the Operational Programme. For 2023, the target value of the financial indicator should be the overall financial allocation of the PA, over the entire 2014-2020 Programming Period.

2.8 Conclusions

The **Country's Transport Strategy** for the 2014-2020 Programming Period is included in the 4th Financing Priority (FP) 2014-2020 "Development, Modernization and Completion of Infrastructures for Economic and Social Development" (FP4)), with key objective the completion of the National Transport System and the Promotion of Combined Transport (TEN-T), while Transport contributes to the FP 3 "Environmental Protection - Transition to an Environment-Friendly Economy", supporting integrated urban development, improvement of air quality and reduction of noise, and promotion of sustainable mobility through the development of environmentally friendly transport systems. The above FPs 4 and 3 are implemented within Thematic Objectives 7 and 4.

The proposed revision of the Operational Programme retains almost unchanged the overall character of the Programme as well as the initially set strategic objectives for the Transport sector. In the context of the proposed 2nd Revision, Transport Priority Axes (PAs 1 to 9) remain also unchanged, maintaining their original structure and continuing to support the Program's Strategic Objectives.

The Programme's Intervention Logic, established in the context of the Program's initial design, remains almost unchanged and continues to serve the needs of the Sector and the achievement of the above-mentioned strategic objectives. The proposed revision does not entail any changes in the targeting of the Programme at the level of strategic objectives, however, minor changes in specific transport objectives are necessary. The structure of the Programme in the Transport section remains the same as initially planned. All Transport PAs are activated, with the exception of AP2 for which, in the proposed 2nd Revision, necessary measures are to be adopted. The most important proposed modifications are:

1. The removal of the Specific Objectives (SOs) 5 and 6 and hence the withdrawal of the Investment Priority (IP) 7c from the Programme
2. The enlargement of the SO 10 content with parallel integration of SO 5 scope and content
3. The broadening of the SO 9 scope and content
4. The broadening of the SO 14 content and its partial rephrasing

The **Country's Environment Strategy** for the 2014-2020 Programming Period (FP) is included in the 3rd Financing Priority 2014-2020 "Environmental Protection - Transition to an Environmentally Friendly Economy" (FP3) , with key objective the shift to a resource-efficient and low-carbon environment-friendly economy alongside with the protection of natural, cultural and built environment and natural resources.

FP 3 is served by Thematic Objectives 4, 5 and 6 and focuses on tackling climate change, priority being given to the implementation of projects of high environmental importance related to the European Environmental Acquis (EEA), mainly in the management of liquid and solid waste.

The objective of the 2nd Revision is to further enhance the contribution of the Programme to the country's efforts to comply with the EEA and improve its competitiveness among Member States. The proposed 2nd Revision of the OP does not alter the nature of the Programme in terms of its targeting and the initially set strategic objectives for the Environment sector. The Intervention Logic for the Environment PAs, which was formed in the context of the initial design of the Program, remains virtually unchanged and continues to serve the needs of the Sector and the achievement of the strategic objectives. The most important proposed changes are:

1. the redesign of the Programme to a clear structure for the Environment Sector
2. the systematization of the Targets' setting and monitoring
3. the removal of the SO 16
4. the enlargement of the scope and content of the SO 15
5. the rephrasing of the SO 30
6. the rewording the SO 20 and its substitution by SO 31
7. the adaptation to the new directions of the National Waste Management Plan (NWMP), and of the Regional Waste Management Plans as well as the the increased needs for financing energy upgrading and energy saving projects.
8. the incorporation of changes caused by the closure of the Programming Period 2007-2013, mainly resulting from Waste Interventions (Phasing projects)
9. internal, among Priority Axes and Specific Objectives, transfer of content and projects, aiming at better grouping and planning of similar or related actions and consequently in a more efficient use of the resources available from the two Funds (PA 10, PA 11, PAs 12/13 and PA 14). *The clustering of interventions with related scope or content, in the relevant Specific Objectives, drives the Programme more coherent, while facilitating the systematic monitoring of the desired results' achievement*.
10. relocations to support interventions with increased funding needs, in-between Axis and Specific Objectives.

3 ΤΟ ΑΡΧΙΚΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ (2014)

3.1 Βασικά στοιχεία Ε.Π.

Το Ε.Π. «Υποδομών Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. C(2014) 10160 final/18.12.2014 Απόφαση της Ε.Ε., δημιουργήθηκε με στόχο την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής των τομέων Μεταφορών και Περιβάλλοντος για την περίοδο 2014-2020 και αποτελούσε τον ενιαίο Επιχειρησιακό Σχεδιασμό της χώρας σε επίπεδο αναβάθμισης των μεταφορών και προστασίας του περιβάλλοντος για την περίοδο αυτή.

Το Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ, ως το τομεακό Ε.Π. της περιόδου 2014-2020 για τις Μεταφορές και το Περιβάλλον, έχει ως βασικό του στόχο να καλύψει το μεγαλύτερο μέρος και τις σημαντικότερες παρεμβάσεις εθνικού επιπέδου που θα υλοποιήσουν τους Εθνικούς στρατηγικούς στόχους των τομέων των Μεταφορών και του Περιβάλλοντος κατά την περίοδο αυτή. Οι Εθνικοί Στρατηγικοί στόχοι του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τις Μεταφορές και το Περιβάλλον αποτέλεσαν τη βάση για τη διαμόρφωση των στόχων του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τις Μεταφορές προσδιορίστηκαν σύμφωνα με τις ακόλουθες ρυθμιστικές παραμέτρους:

1. Τις στρατηγικές κατευθύνσεις συναφών αναπτυξιακών / επενδυτικών προγραμμάτων Συστάσεων και Οδηγιών, τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.
2. Την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και των αναγκών του τομέα των Μεταφορών, βάσει του Στρατηγικού Προγράμματος Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) με ορίζοντα το 2025, την αποτίμηση των μέχρι σήμερα πολιτικών και παρεμβάσεων στον τομέα, και τα διαφαινόμενα αποτελέσματα της υλοποίησης του Ε.Π. «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας» (ΕΠ-ΕΠ) της περιόδου 2007-2013.
3. Την κατανομή των διαθέσιμων πόρων για τις Μεταφορές κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 (3η Εγκύκλιος για την κατάρτιση των ΕΠ 2014-2020, Α.Π. 885/ΕΥΣΣΑΑΠ 74/10-01-2014).

και διατυπώνονται ως ακολούθως:

Α) Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών και σιδηροδρομικών) και περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων),

Β) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών,

Γ) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών,

Δ) Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων).

Αντιστοίχως, οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το Περιβάλλον προσδιορίστηκαν σύμφωνα με τις ακόλουθες ρυθμιστικές παραμέτρους:

1. Τις στρατηγικές κατευθύνσεις συναφών αναπτυξιακών / επενδυτικών προγραμμάτων Συστάσεων και Οδηγιών, τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.
2. Την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και των αναγκών του τομέα του Περιβάλλοντος, την αποτίμηση των μέχρι σήμερα πολιτικών και παρεμβάσεων στον τομέα, και τα διαφαινόμενα αποτελέσματα της υλοποίησης του Ε.Π. ΠΕΡΑΑ της περιόδου 2007-2013.
3. Την κατανομή των διαθέσιμων πόρων για το Περιβάλλον κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 (3η Εγκύκλιος για την κατάρτιση των ΕΠ 2014-2020, Α.Π. 885/ΕΥΣΣΑΑΠ 74/10-01-2014).

Και διατυπώνονται ως ακολούθως:

Ε) Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο των ΘΣ4 και ΘΣ6,

Ζ) Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ5,

Η) Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ6, και

Θ) Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη - Αστική Αναζωογόνηση, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ4.

Με βάση τους ανωτέρω στρατηγικούς στόχους και συνεκτιμώντας την κατάσταση του τομέα των μεταφορών και του περιβάλλοντος την περίοδο αυτή, την αποτίμηση των μέχρι τότε πολιτικών και παρεμβάσεων, καθώς και τα πορίσματα της εκ των Προτέρων Αξιολόγησης και της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του Προγράμματος (ΣΜΠΕ), καθορίστηκαν οι θεματικοί στόχοι του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, με τρόπο ώστε να αντιμετωπίζονται οι αναπτυξιακές ανάγκες στους συγκεκριμένους τομείς. Για τον καθορισμό τους ελήφθησαν επίσης υπόψη οι χρηματοδοτικές προτεραιότητες (Χ.Π. 3 & 4) και οι θεματικοί στόχοι του ΕΣΠΑ 2014-2020 (Θ.Σ. 4, 5, 6 & 7), το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ), οι στρατηγικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Μεταφορών (Λευκή Βίβλος 2011), η Ευρωπαϊκή Πολιτική για τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, οι στόχοι για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής Ε2020, οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε., το Μνημόνιο Συνεργασίας Ελλάδας Ευρωπαϊκής Επιτροπής (MoU), οι αναπτυξιακοί στόχοι της Χιλιετίας (MDGs) καθώς και οι στόχοι που απορρέουν από την Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (WSSD) στο Γιοχάνεσμπουργκ το 2002, το 7ο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για το περιβάλλον, οι θέσεις των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα (Position Paper – Greece 2014-2020), η εξυπηρέτηση των στρατηγικών στόχων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020, οι προτεραιότητες του Στρατηγικού Προγράμματος Επενδύσεων Μεταφορών – Ελλάδα 2025 (ΣΠΕΜ), το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ) 2014-2020 μεταξύ του ΕΤΠΑ και του ΤΣ, η πολιτική Συνοχής της ΕΕ για την περίοδο 2014 - 2020 και οι σχετικές Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος.

Σε ότι αφορά στον Τομέα Μεταφορών, το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δίνει έμφαση και προτεραιότητα στις παρεμβάσεις που αφορούν στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών ΔΕΔ-Μ με βάση το Στρατηγικό Πρόγραμμα Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) της χώρας, την αποτίμηση των μέχρι σήμερα πολιτικών και παρεμβάσεων στον τομέα (από όλες τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους), καθώς και τα διαφαινόμενα αποτελέσματα της υλοποίησης του Ε.Π. «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας» (ΕΠ-ΕΠ) της περιόδου 2007-2013. Οι σχετικές παρεμβάσεις αφορούν κυρίως στο βασικό σιδηροδρομικό Άξονα της χώρας ΠΑΘΕ/Π και στο βασικό και αναλυτικό διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο (ΔΟΔ), ενώ επιλεγμένες παρεμβάσεις του ΕΠ για τη δημιουργία νέων ή/και τη βελτίωση υφιστάμενων υποδομών αφορούν σε λιμάνια και αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ και σε συνδέσεις τους με το οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο. Επιπλέον, το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ εστιάζει στην προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη μέσω της επέκτασης των γραμμών ΜΕΤΡΟ και του Προαστιακού, με στόχο τη σημαντική αύξηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών μέσων μεταφοράς στα μητροπολιτικά κέντρα της χώρας. Σε μικρότερο βαθμό το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ περιλαμβάνει και παρεμβάσεις που ενισχύουν την περιφερειακή κινητικότητα και βελτιώνουν τη συνδεσιμότητα απομακρυσμένων/νησιωτικών περιοχών, καθώς και παρεμβάσεις βελτίωσης των επιπέδων οδικής ασφάλειας και της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και της αεροναυτιλίας.

Η στρατηγική για το Περιβάλλον στο πλαίσιο του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ υλοποιείται με βασική προτεραιότητα τη συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό Περιβαλλοντικό Κεκτημένο (ΕΠεΚ), την ιεράρχηση των αναγκών που προκύπτουν συνδυαστικά από την εθνική προτεραιοποίηση, όπως αυτή περιλαμβάνεται στο ΕΣΠΑ 2014-2020, καθώς και την ορθολογική κατανομή των διαθέσιμων πόρων, ενώ για τη μεγιστοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων προωθούνται στρατηγικές συνέργειες με τα λοιπά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Οι βασικές περιοχές δράσης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ καλύπτουν τη διαχείριση αποβλήτων, τη διαχείριση υδάτων, την ενεργειακή αποδοτικότητα, τη σύνδεση της βιώσιμης και πολυτροπικής αστικής κινητικότητας με ευρύτερες παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης, την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, τη βιοποικιλότητα, την υποστήριξη της παραγωγής, εφαρμογής και αξιολόγησης περιβαλλοντικών πολιτικών.

3.2 Χρηματοδοτικά στοιχεία του αρχικά εγκεκριμένου Ε.Π.

Το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, όπως εγκρίθηκε αρχικά ήταν το μεγαλύτερο από άποψη κατανομής κοινοτικών πόρων Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2014-2020. Συγχρηματοδοτείται από δύο Ταμεία, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), με τους Άξονες Προτεραιότητας να είναι μονοταμειακοί. Συγκεκριμένα, προέβλεπε την αξιοποίηση των 4.334 εκατ. € (ΕΤΠΑ και ΤΣ) από τους συνολικά διαθέσιμους 19.499 εκατ. € κοινοτικούς πόρους στην Ελλάδα, δηλαδή το 22,22% αυτών.

Τα συνολικά μεγέθη του Προγράμματος, όπως αυτά εγκρίθηκαν από την Ε. Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2014, είναι τα ακόλουθα:

- Η συνολική Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) του Προγράμματος ανέρχεται σε 5.187 εκατ. €.
- Ο Τομέας Υποδομών Μεταφορών του Προγράμματος αξιοποιεί το 52,50% των πόρων του ΕΠ, με ΣΔΔ ύψους 2.750 εκατ. € (ή 2.275 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής).

- Ο Τομέας Περιβάλλοντος του Προγράμματος αξιοποιεί το 45,66% των πόρων του ΕΠ, με ΣΔΔ ύψους 2.342 εκατ. € (ή 1.979 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής).
- Για την υποστήριξη της εφαρμογής του ΕΠ (Τεχνική Βοήθεια) προβλέπεται να διατεθεί το 1,84% των πόρων του ΕΠ ύψους 94,7 εκατ. € (ή 79,8 εκατ. € σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής).

4 1η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΥΜΕΠΕΡΑΑ (Τεχνική Προσαρμογή 2017)

4.1 Γενικά

Τον Δεκέμβριο του 2013 δημοσιεύτηκε ο Κανονισμός 1311/2013 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020, ο οποίος στο άρθρο 7 «Προσαρμογή των κονδυλίων για την πολιτική συνοχή» αναφέρει:

«Για να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερα δυσχερής κατάσταση των κρατών μελών που πλήττονται από την κρίση, το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επανεξετάσει, μαζί με την τεχνική προσαρμογή για το έτος 2017, τα συνολικά κονδύλια όλων των κρατών μελών στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής που ορίζεται στη σχετική βασική πράξη βάσει των εκάστοτε διαθέσιμων πλέον πρόσφατων στατιστικών και της σύγκρισης, για τα κράτη μέλη που υπόκεινται σε ανώτατα όρια, μεταξύ του σωρευτικού ΑΕγχΠ που θα παρατηρηθεί για τα έτη 2014 και 2015 και του σωρευτικού ΑΕγχΠ που εκτιμήθηκε το 2012. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προσαρμόσει τα εν λόγω συνολικά κονδύλια σε περίπτωση που υπάρχει σωρευτικό παρέκκλιση άνω του +/- 5 %. Στο συνολικό καθαρό αποτέλεσμα των προσαρμογών, θετικό ή αρνητικό, δεν θα υπερβαίνει τα 4 δισεκατομμύρια EUR».

Βασικό έρεισμα για την επανεξέταση των κονδυλίων της Πολιτικής Συνοχής το 2016 (review clause), ήταν η χρήση των στατιστικών στοιχείων της τριετίας 2007-2009 για τον υπολογισμό της κατανομής των πόρων της περιόδου 2014-2020, η οποία δεν λάμβανε υπόψη τα αποτελέσματα της κρίσης τα οποία εμφανίστηκαν στην Ελλάδα – αλλά και σε άλλες χώρες (κυρίως Ισπανία και Ιταλία) - μετά το 2010 και συνεχίζουν να επηρεάζουν την αναπτυξιακή της πορεία.

Το 2016, στη διαδικασία τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017 (COM (2016) 311), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις συνολικές χορηγήσεις στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» για κάθε κράτος - μέλος για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Η κατανομή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των πρόσθετων πόρων 4 δις €, που προέβλεπε το κανονιστικό πλαίσιο κατά το 2016 (technical adjustment process) είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των διαθέσιμων πόρων για την Ελλάδα για την περίοδο 2017-2020 (σε όρους κοινοτικής συνδρομής) κατά 836,6 εκ. ευρώ σε τιμές 2011, ήτοι 970.757.458 ευρώ σε τρέχουσες τιμές.

Από το πρόσθετο ποσό, 25.097.690 € αντιστοιχούσαν στο Ταμείο Συνοχής και κατανεμήθηκαν υποχρεωτικά από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς σε έργα επιλέξιμα από το Ταμείο Συνοχής, δηλαδή σε έργα Περιβάλλοντος και Μεταφορών μέσω του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020. Συγκεκριμένα, το ποσό αυτό κατευθύνθηκε σε έργα διαχείρισης λυμάτων, που χωροθετούνται σε Περιφέρειες περισσότερο αναπτυγμένες.

Η μεθοδολογία της κατανομής ήταν αντίστοιχη της μεθοδολογίας, που χρησιμοποιήθηκε το 2013 με ορισμένες πρόσθετες πράξεις, που απαιτούσε η προσαρμογή του προϋπολογισμού, οι οποίες είχαν αποτυπωθεί στο Παράρτημα του Κανονισμού 1303/2013 (1-6 Παράρτημα VII) και στον Δημοσιονομικό Κανονισμό.

Οι πρόσθετοι πόροι και η κατανομή τους μέσω της Αναθεώρησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 και του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) αποτέλεσε το περιεχόμενο της 1ης Αναθεώρησης.

Βασικές προτεραιότητες για την κατανομή των πρόσθετων πόρων του ΕΤΠΑ στο ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ αποτέλεσαν τα εξής:

1. Η αυξημένη ανάγκη να κατευθυνθούν επιπλέον πόροι στην ενέργεια για την κάλυψη των υποχρεώσεων της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και συγκεκριμένα των απαιτήσεων των Άρθρων 5 και 7 και την εκπλήρωση των στόχων της έκθεσης μακροπρόθεσμης στρατηγικής (2014-2050) για την ανακαίνιση του αποτελούμενου από κατοικίες και εμπορικά κτίρια, δημόσια και ιδιωτικά, εθνικού κτιριακού αποθέματος, που εκπονήθηκε τον Δεκέμβριο του 2014 από το Υ.Π.ΕΝ. Οι πόροι αυτοί δύνανται να συνδυαστούν και με αντίστοιχη πρόσθετη χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ. Ειδικότερα διαπιστώνεται η ανάγκη για:
    - την Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Δημόσιο και το ευρύτερο Δημόσιο Τομέα μέσω της χρηματοδότησης νέων έργων σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
    - την παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ (μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας) ή με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία (νέα έργα σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης).
    - τη συνδυασμένη παραγωγή ρεύματος και θερμότητας / τηλεθέρμανση για την ολοκλήρωση έργων phasing του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 και τη χρηματοδότηση νέων έργων.

2. Η προσθήκη πόρων στο υπό δημιουργία Ταμείο Υποδομών, το οποίο με την ενεργοποίησή του αναμένεται να προκαλέσει πολύ μεγάλη μόχλευση πόρων (περίπου 900 εκ. € προβλέπεται να διατεθούν στην πραγματική οικονομία).

   Στόχος του Ταμείου Υποδομών είναι να προσφέρει ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα για την υλοποίηση έργων στους τομείς ενέργειας, περιβάλλοντος και αστικής ανάπτυξης. Ο προγραμματισμός του νέου Ταμείου περιλαμβάνει και την αξιοποίηση της πρακτικής των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), που επιτυγχάνει καλύτερα αποτελέσματα τόσο σε ότι αφορά το κόστος όσο και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, που πρέπει να αποτιμάται σε βάθος χρόνου.

   Μέρος του Ταμείου Υποδομών θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση έργων εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια κτίρια σε όλες τις περιφέρειες της χώρας.

3. Η κάλυψη των αναγκών για την ολοκλήρωση της διαχείρισης λυμάτων σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο και οι οποίες θεωρούνται ανελαστικές καθώς αν η χώρα δεν χρηματοδοτήσει τα απαραίτητα έργα για όλους τους οικισμούς άνω των 2000 κατοίκων θα κληθεί να πληρώσει πρόστιμα στην Ε.Ε.

   Στο πλαίσιο αυτό έχουν ήδη καταγραφεί οι ανάγκες (έργα υποδομής και ωριμότητα αυτών) καθώς και οι αντίστοιχοι απαιτούμενοι πόροι για την ολοκλήρωση των υποδομών διαχείρισης λυμάτων (ανά κατηγορία περιφέρειας κατά εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ (οικισμού Β' και Γ' Προτεραιότητας). Σύμφωνα με αυτή την ανάλυση και με δεδομένη την αξιοποίηση από τις ΕΥΔ/ΠΕΠ (ΕΦΔ) όλων των πόρων των εκχωρήσεων από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, οι ανάγκες για την υλοποίηση των έργων διαχείρισης λυμάτων αρμοδιότητας ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ υπερβαίνουν σημαντικά τους διαθέσιμους πόρους του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

4. Η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδιασμού για τη Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων που απαιτεί επιπλέον από τους ήδη προγραμματισμένους στο ΕΣΠΑ πόρους.

5. Το 5% των πόρων να κατανεμηθεί σε δράσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, γεγονός που αποτελεί και κανονιστική υποχρέωση.

Με βάση τα ανωτέρω αποφασίστηκε η ακόλουθη κατανομή των πόρων του ΕΣΠΑ στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (σε Κοινοτική συνδρομή):

Πίνακας 3: Πρόσθετοι πόροι ΕΤΠΑ -1η Αναθεώρηση ΕΠ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Κατηγορία Περιφερειών			Σύνολο ΕΤΠΑ
	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	Σε Μετάβαση	Περισσότερο Ανεπτυγμένες	
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	**138.316.103,00**	**84.998.165,00**	**16.685.732,00**	**240.000.000,00**
ΘΣ 4	23.052.684,00	14.166.361,00	2.780.955,00	40.000.000,00
ΘΣ 6	115.263.419,00	70.831.804,00	13.904.777,00	200.000.000,00

4.2 Κύρια σημεία Αναθεώρησης

Στόχος της εγκεκριμένης 1ης Αναθεώρησης ήταν η ενσωμάτωση των πρόσθετων διαθέσιμων πόρων των ανωτέρω δύο Θεματικών στόχων στο Πρόγραμμα μεταξύ των Αξόνων Προτεραιότητας του Τομέα Περιβάλλοντος, στους οποίους καταγράφονται ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες.

Τα κύρια σημεία της 1ης Αναθεώρησης, όπως προκύπτουν με εφαρμογή των ανωτέρω κατευθύνσεων, έχουν ως εξής:

- **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων ΕΤΠΑ του Θεματικού Στόχου 4 για την ενίσχυση του Άξονα Προτεραιότητας 10.**

  Σύμφωνα με την πορεία υλοποίησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά το χρονικό διάστημα της προετοιμασία της πρότασης της 1ης Αναθεώρησης, δεν καταγραφόταν σημαντική πρόοδος στην ενεργοποίηση και υλοποίηση του ΑΠ 10 σε ότι αφορά τους πόρους των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 4c (Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης) και 4e (Προώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της

προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής).

Επισημαίνεται ότι, η περιορισμένη υλοποίηση δράσεων της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4c του ΑΠ 10 οφειλόταν στην καθυστέρηση εκπλήρωσης της αιρεσιμότητας 4.1, η οποία αφορούσε στη θέσπιση μέτρων για τη διασφάλιση των ελάχιστων απαιτήσεων για την ενεργειακή απόδοση κτηρίων. Η εκπλήρωση της αιρεσιμότητας ικανοποιήθηκε με τη δημοσίευση της ΚΥΑ έγκρισης του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων. Ο ΚΕΝΑΚ εγκρίθηκε με την υπ' αρ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581 Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας "Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων" και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 2367Β/12.07.2017.

Με δεδομένη την εκπλήρωση της σχετικής αιρεσιμότητας, την εξειδίκευση σημαντικού μέρους των διαθέσιμων από τον αρχικό προγραμματισμό πόρων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τη διαπιστωμένη πολύ υψηλή ζήτηση από τους δυνητικούς δικαιούχους, εξήχθη η ασφαλής πρόβλεψη ότι η πρόοδος θα επιταχυνθεί δυναμικά.

Ταυτόχρονα, λόγω των αυξημένων αναγκών για την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού, που προέκυπτε από τις υποχρεώσεις της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και συγκεκριμένα των απαιτήσεων των Άρθρων 5 και 7 αυτής (βλ. Κεφ. 2.2 ανωτέρω), μέρος των πρόσθετων πόρων αποφασίστηκε να αξιοποιηθεί στις Κατηγορίες Παρέμβασης (12) – «Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)» και (013) – «Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα» του Προγράμματος.

Παράλληλα, για την περαιτέρω ενίσχυση των ανωτέρω δράσεων, πόροι του αρχικού προγραμματισμού που θα διατίθεντο σε δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 4e (για την προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας) και δεν είχαν ακόμη ενεργοποιηθεί, αποφασίστηκε να αξιοποιηθούν για δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 4c.

Το συνολικό ποσό Κοινοτικής Συνδρομής με το οποίο ενισχύθηκε η Επενδυτική Προτεραιότητα 4c ανήλθε σε 35.947.139 €, εκ των οποίων 25.833.639 € προήρχοντο από τους πρόσθετους πόρους της ρήτρας Αναθεώρησης και 10.113.500 € από την εσωτερική μεταφορά πόρων από την Επενδυτική Προτεραιότητα 4e.

Τέλος, ένα μέρος των πρόσθετων πόρων (14.166.361 € Κοινοτική Συνδρομή) κατευθύνθηκε σε έργα διεύρυνσης της χρήσης τηλεθέρμανσης. Επρόκειτο για ανελαστικά απαιτούμενους πόρους, όπως αυτοί είχαν προκύψει από τον διαχωρισμό του φυσικού αντικειμένου στα δύο έργα phasing από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 (Μεγάλο Έργο: Τηλεθέρμανση Φλώρινας και σύνηθες έργο: Τηλεθέρμανση Κοζάνης) κατά το «κλείσιμο» του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ. Οι εν λόγω απαιτούμενοι πόροι δεν μπορούσαν να καλυφθούν από τους διαθέσιμους πόρους της επενδυτικής προτεραιότητας 4g στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

- **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων Ταμείου Συνοχής του Θεματικού Στόχου 6 για την ενίσχυση του Άξονα Προτεραιότητας 14.**

  Το πρόσθετο ποσό, των 25.097.690 € από το Ταμείο Συνοχής, το οποίο κατανεμήθηκε υποχρεωτικά από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς σε έργα επιλέξιμα από το Ταμείο Συνοχής, δηλαδή σε έργα Περιβάλλοντος και Μεταφορών μέσω του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020, αποφασίστηκε να αξιοποιηθεί για έργα διαχείρισης λυμάτων αρμοδιότητας διαχείρισης ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

  Ειδικότερα, οι πρόσθετοι πόροι πρόκειται να καλύψουν τη χρηματοδότηση phasing έργων που χωροθετούνται σε Περιφέρειες Περισσότερο Αναπτυγμένες (Περιφέρεια Αττικής και Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου).

- **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων ΕΤΠΑ του Θεματικού Στόχου 6 για τη δημιουργία νέου Άξονα Προτεραιότητας (Άξονας Προτεραιότητας 14Β: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)).**

  Ο νέος Άξονας Προτεραιότητας περιλαμβάνει δράσεις για τη διαχείριση λυμάτων και τη διαχείριση στερεών απόβλητων. Το συνολικό ποσό Κοινοτικής Συνδρομής του Άξονα ανέρχεται σε 200.000.000 €.

  Ειδικότερα:

  - **Για δράσεις διαχείρισης λυμάτων στον ΑΠ 14Β θα αξιοποιηθούν πόροι ΕΤΠΑ, ύψους 160.000.000 € ΚΣ, σε δύο κατηγορίες Περιφερειών: (α) τις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και (β) τις Περιφέρειες σε Μετάβαση**, με βάση την εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ (οικισμοί Β' και Γ' Προτεραιότητας).

    Από τους πρόσθετους αυτούς πόρους θα συγχρηματοδοτηθούν κυρίως έργα «phasing» από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013, αρμοδιότητας ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, για την ολοκλήρωση των οποίων οι απαιτούμενοι πόροι είναι

σημαντικοί και δεν μπορούσαν να καλυφθούν από τους διαθέσιμους πόρους του υφιστάμενου ΑΠ 14 του αρχικά εγκεκριμένου ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Τα εν λόγω έργα βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης με σημαντικό ύψος εκτελεσμένων δαπανών.

- **Για δράσεις διαχείρισης στερεών απόβλητων στον ΑΠ 14Β θα αξιοποιηθούν πόροι ΕΤΠΑ ύψους 40.000.000 € ΚΣ, σε δύο κατηγορίες Περιφερειών: (α) τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και (β) τις Περιφέρειες σε Μετάβαση,** με έμφαση στις νησιωτικές Περιφέρειες όπου καταγράφονται αυξημένες ανάγκες για συγχρηματοδότηση σχετικών έργων.

  Πιο συγκεκριμένα, οι διαθέσιμοι πρόσθετοι πόροι στις Περιφέρειες σε Μετάβαση θα αξιοποιηθούν για τις νησιωτικές Περιφέρειες Ιονίων Νήσων και Βορείου Αιγαίου, ενώ οι διαθέσιμοι πρόσθετοι πόροι για τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες θα αξιοποιηθούν για τη νησιωτική Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καθώς και για την Περιφέρεια Αττικής.

  Από αυτούς θα συγχρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις σχετικά με την ανάπτυξη δικτύων οικιακής κομποστοποίησης και επιτόπιας μηχανικής κομποστοποίησης βιοαποβλήτων, την ανάπτυξη δικτύων χωριστής συλλογής ανακυκλωσίμων και βιοαποβλήτων, τη δημιουργία Πράσινων Σημείων, την ανάπτυξη δικτύων ΣΜΑ & σταθμών μεταφόρτωσης για τα ανακυκλώσιμα απόβλητα (ΣΜΑΥ), μονάδες ανάκτησης βιοαποβλήτων ή/και υπολειμματικών συμμείκτων αστικών αποβλήτων Νήσων και τη διαμόρφωση χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων Νήσων.

4.3 Διάρθρωση του Ε.Π.

Στους Πίνακες που ακολουθούν εμφανίζονται οι 17 Άξονες Προτεραιότητας του Προγράμματος (εκ των οποίων οι 9 πρώτοι αφορούν στον τομέα Μεταφορών, οι επόμενοι 6 αφορούν στον τομέα Περιβάλλοντος και οι 2 τελευταίοι αφορούν σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας και για τους δύο τομείς) καθώς και οι αντίστοιχοι διαθέσιμοι πόροι για υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων, όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος.

Πίνακας 4: Διάρθρωση και κατανομή πόρων

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΓΧΡ/ΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ Κ.Σ. ΤΟΥ Ε.Π.
ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
ΑΠ 1 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	281.247.815	330.879.783	6,12%
ΑΠ 2 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	173.000.000	216.250.000	3,76%
ΑΠ 3 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	430.000.000	505.882.353	9,35%
ΑΠ 4 - ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	100.000.000	125.000.000	2,17%
ΑΠ 5 - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	16.298.720	20.373.400	1,08%
		Περιφέρειες σε μετάβαση	33.200.000	41.500.000	
ΑΠ 6 - ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	50.045.000	58.876.471	1,09%
ΑΠ 7 - ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	72.500.000	85.294.118	1,58%
ΑΠ 8 - ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	670.557.585	838.196.982	14,58%

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΓΧΡ/ΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ Κ.Σ. ΤΟΥ Ε.Π.
ΑΠ 9 - ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	448.333.000	527.450.589	9,75%
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ			**2.275.182.120**	**2.749.703.696**	**49,47%**
ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ					
ΑΠ 10 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	56.735.684	70.919.605	2,91%
		Περιφέρειες σε μετάβαση	35.929.861	44.912.327	
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	41.334.455	51.668.069	
ΑΠ 11 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	98.171.734	115.496.158	2,13%
ΑΠ 12 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	11.080.000	13.850.000	0,93%
		Περιφέρειες σε μετάβαση	4.941.487	6.176.859	
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	26.840.918	33.551.148	
ΑΠ 13 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	1.399.153	2.798.306	0,09%
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	2.599.746	5.199.492	
ΑΠ 14 - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	1.765.034.592	2.076.511.285	38,38%
ΑΠ 14Β - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	115.263.419	144.079.274	4,35%
		Περιφέρειες σε μετάβαση	70.831.804	88.539.755	
		Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	13.904.777	17.380.972	
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ			**2.244.067.630**	**2.671.083.250**	**48,79%**
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ					
ΑΠ 15 -ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	12.870.876	16.088.595	0,46%
	ΕΤΠΑ	Περιφέρειες σε μετάβαση	4.975.472	6.219.340	

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΓΧΡ/ΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ Κ.Σ. ΤΟΥ Ε.Π.
	ΕΤΠΑ	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	3.414.607	4.268.259	
ΑΠ 16 -ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ	Ταμείο Συνοχής	Όλες οι περιφέρειες	58.504.396	68.828.702	1,27%
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ			**79.765.351**	**94.733.196**	**1,73%**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ			**4.599.015.101**	**5.516.191.842**	**100%**

Σημειώνεται ότι οι πόροι της Τεχνικής Βοήθειας είναι κοινοί για το σύνολο του Ε.Π. και θα αξιοποιηθούν αναλογικά και για τους δύο Τομείς.

5 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

5.1 Περιεχόμενο

Η 1η Αξιολόγηση της Εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις των Έγγραφων Εργασίας της ΕΑΣ: 1ο με ΑΠ 128776/ ΕΑΣ 971/ 11-12-2015 «Αξιολόγηση και Έγγραφα Αξιολόγησης στην προγραμματική περίοδο 2014-2020» και 2ο ΑΠ 60062/ΕΑΣ 2657/30-5-2017 «Κατευθύνσεις και οδηγίες για την ενεργοποίηση των Σχεδίων Αξιολόγησης και την προκήρυξη της Αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-2020», εστίασε στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του Ε.Π., στην αναγνώριση του βαθμού επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί στο Πλαίσιο Επίδοσης και στην αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης του Προγράμματος (Intervention Logic) (ημερομηνία αναφοράς για τα χρησιμοποιούμενα στοιχεία ήταν η 13η Ιουνίου 2018).

Το περιεχόμενο της Αξιολόγησης συνίσταται στη διεξοδική ανάλυση των αξιολογικών ερωτημάτων που θέτει η ανωτέρω εγκύκλιος, ενώ η ανάλυση αυτή θα πρέπει να καταλήγει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα και να παρατίθενται τεκμηριωμένες και υλοποιήσιμες προτάσεις. Πιο συγκεκριμένα, η αξιολόγηση αναλύεται στις παρακάτω ενότητες:

Α. Αποτελεσματικότητα

Στο πλαίσιο της εκτίμησης της αποτελεσματικότητας του ΕΠ ο Αξιολογητής καλείται να αναλύσει βάσει των σχετικών μεθόδων Αξιολόγησης την αποτελεσματικότητα του ΕΠ και να διατυπώσει εκτιμήσεις με βάση τα στοιχεία υλοποίησης του ΕΠ όπως αυτά έχουν εισαχθεί στο ΟΠΣ. Η ανάλυση θα επικεντρωθεί στους επιχειρησιακούς δείκτες εκροής ΕΤΠΑ/ΤΣ και τους πρόσθετους δείκτες εκροής που έχουν χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της έκδοσης προσκλήσεων από τη ΔΑ/ΕΦΔ.

Β. Αποδοτικότητα

Στο πλαίσιο της εκτίμησης της αποδοτικότητας του ΕΠ θα γίνει ανάλυση βάσει των σχετικών μεθόδων αξιολόγησης της αποδοτικότητας και θα διατυπωθούν εκτιμήσεις για το Ε.Π. με βάση τα στοιχεία υλοποίησης, όπως αυτά έχουν εισαχθεί στο ΟΠΣ. Θα εντοπιστούν προβλήματα και θα γίνει ανάλυση των αιτιών που τα προκαλούν.

Επίσης με βάση την εξειδίκευση του Ε.Π., θα εξεταστούν οι κωδικοί παρέμβασης και τα ποσά που συνδέονται με αυτούς σε σχέση με τα αντίστοιχα προγραμματικά ποσά. Στην περίπτωση που εντοπιστούν προβλήματα και ειδικότερα προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, θα πρέπει να αναλυθεί αν και πως επηρεάζουν τη στοχοθεσία των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που θα προκύψουν από την αξιολόγηση του πλαισίου επίδοσης.

Γ. Πλαίσιο Επίδοσης

Η αξιολόγηση του πλαισίου επίδοσης συνίσταται κυρίως στην εκτίμηση της προόδου επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο επίδοσης σε όλους του ΑΠ του ΕΠ και στην αναλυτική περιγραφή των παραγόντων που δημιουργούν καθυστερήσεις, τεκμηριώνοντας αν οι καθυστερήσεις οφείλονται σε μεταβολή του οικονομικού περιβάλλοντος, της αγοράς εργασίας, σε περιβαλλοντικούς παράγοντες, μεταβολές που σχετίζονται με την υλοποίηση και τη διαχείριση των Ε.Π. κλπ. Επίσης προσδιορίζονται αναλυτικά πιθανές αλλαγές στις υποθέσεις εργασίας που έγιναν κατά τη διαμόρφωση του Πλαισίου Επίδοσης στην κατάρτιση του Ε.Π., τεκμηριώνοντας τα αίτια που τις προκάλεσαν και καταγράφοντας πιθανές προτάσεις τροποποίησης του πλαισίου επίδοσης.

Θα πρέπει να γίνει εκτίμηση της επίτευξης των στόχων σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας και με αναφορά στην εκτίμηση του ποσοστού επίτευξης των δεικτών για το 2018 και το 2023. Η ανωτέρω εκτίμηση θα πρέπει να στηριχθεί στην πορεία υλοποίησης των πράξεων που συμβάλλουν στο Πλαίσιο Επίδοσης, όπως αυτή αποτυπώνεται στα σχετικά έγγραφα για την υλοποίηση των πράξεων που παρέχουν την απαιτούμενη πληροφορία (π.χ. δελτία διοικητικής επαλήθευσης δεικτών πράξης, δελτία διοικητικής επαλήθευσης δαπανών πράξης, ΤΔΠ/ΤΔΥ, αποφάσεις ολοκλήρωσης έργων κλπ).

Δ. Λογική της παρέμβασης

Ο Αξιολογητής καλείται να αξιολογήσει την επικαιρότητα της λογικής της παρέμβασης, των ειδικών στόχων και της σύνδεσής τους με τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος και θα αποφανθεί για την ανάγκη ή όχι δημιουργίας νέων ειδικών στόχων ή και νέων δεικτών αποτελέσματος ή εκροής. Επίσης θα εξετάσει την πορεία υλοποίησης όλων των δεικτών αποτελέσματος του ΕΤΠΑ/ΤΣ και θα τεκμηριώσει τους λόγους επίτευξης τους ή μη, λαμβάνοντας υπόψη και το ευρύτερο μακροοικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο.

Ειδικότερα θα εξεταστούν όλοι οι επιχειρησιακοί δείκτες εκροής και αποτελέσματος των ενταγμένων πράξεων και θα διατυπωθούν τεκμηριωμένες προτάσεις για την καταλληλότητά τους και την ανάγκη ή μη αντικατάστασής τους με νέους δείκτες. Η καταλληλότητα χρήσης κάθε δείκτη θα κριθεί με βάση το κατά πόσο αυτός συνεισφέρει στα αναμενόμενα αποτελέσματα όπως περιγράφεται στο πλαίσιο των ειδικών στόχων του Προγράμματος με βάση τη λογική της παρέμβασης.

Ε. Αναθεώρηση του Ε.Π.

Ο Αξιολογητής θα:

1. αξιολογήσει την επίπτωση που έχει στο Περιβάλλον η 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος (Τεχνική προσαρμογή έτους 2017) και ιδίως, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω θα:
2. τεκμηριώσει την ανάγκη της 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ με στόχο να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα. Συγκεκριμένα θα γίνει τεκμηρίωση της ανάγκης αλλαγής ή διόρθωσης των ειδικών στόχων ή/και δεικτών και θα εντοπιστούν οι απαραίτητες τροποποιήσεις στη λογική της παρέμβασης προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται στους Κανονισμούς σχετικά με τη συγχρηματοδότηση των Ε.Π. (θεματική συγκέντρωση, κατηγορίες περιφερειών, κλπ).

ΣΤ. Προετοιμασία για τις αξιολογήσεις επιπτώσεων

Εκτιμάται η συμβολή του Ε.Π. στους ειδικούς στόχους με βάση την πορεία υλοποίησης των δεικτών αποτελέσματος, τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ε.Π. και το ευρύτερο μακροοικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο.

Εξετάζεται η δυνατότητα εξασφάλισης των δεδομένων που απαιτούνται για την εκπόνηση των Αξιολογήσεων επιπτώσεων που προβλέπονται να διενεργηθούν και διατυπώνονται προτάσεις για την έγκαιρη και πλήρη κάλυψη των απαιτήσεων εξασφάλισης των δεδομένων αυτών.

Για τα ανωτέρω θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι αξιολογήσεις επιπτώσεων που έχουν προβλεφθεί στο Σχέδιο Αξιολόγησης καθώς και απαιτήσεις που πιθανώς προκύψουν από την ενσωμάτωση στο Ε.Π. νέων ειδικών στόχων που ενδεχομένως προστεθούν στο πλαίσιο της Αναθεώρησης του Ε.Π.

5.2 Εφαρμοστέα Μεθοδολογία

Το Έργο της εξωτερικής αξιολόγησης συνίσταται στη συστηματική ανάλυση των σημαντικότερων συνιστωσών του Προγράμματος, με έμφαση στην εγκυρότητα των αποτελεσμάτων και στη δυνατότητα χρήσης τους. Κύριος σκοπός της είναι να αποτυπώσει την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του Προγράμματος και των εμπεριεχόμενων δράσεων, και να καταλήξει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα και προτάσεις, που θα συμβάλλουν στη βελτίωση της λήψης αποφάσεων και των σχετικών ενεργειών σε θέματα Αναθεώρησης και προσαρμογής της στρατηγικής.

Βασικός στόχος της αξιολόγησης είναι να παρέχει στους αρμόδιους φορείς λήψης αποφάσεων τις κατάλληλες πληροφορίες, στοιχεία και εκτιμήσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του Προγράμματος. Επιπλέον, στόχος της είναι να προσφέρει τη δυνατότητα ώστε να εντοπιστούν αφενός τα ισχυρά σημεία και αφετέρου τα σημεία που ενδεχομένως χρειάζονται βελτίωση.

Η αξιολόγηση αποτελεί ένα μέσο για τη βελτίωση της ποιότητας και της ορθότητας του προγραμματισμού. Σκοπός της αξιολόγησης είναι να προσφέρει μια ευκαιρία για τον εντοπισμό των σημείων του προγραμματισμού που ενδεχομένως χρειάζονται αναπροσανατολισμό προκειμένου να εξασφαλισθεί η επίτευξη των αρχικών στόχων.

Τα διακριτά στάδια της υλοποίησης είναι τα εξής:

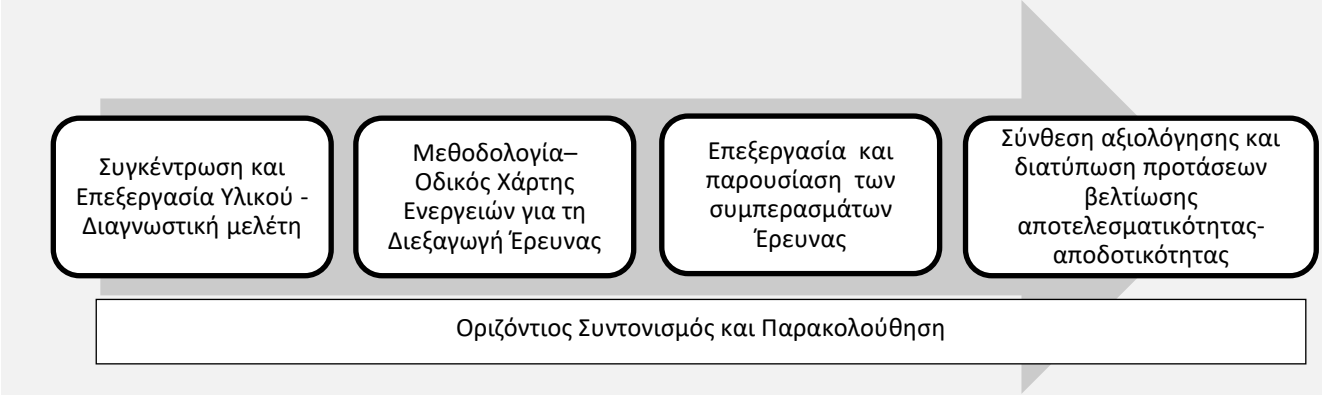

Τα γενικά κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν στην παρούσα αξιολόγηση είναι:

- Η καταλληλότητα και επικαιρότητα των στόχων
- Η αποτελεσματικότητα των δράσεων
- Η αποδοτικότητα των πόρων
- Η λειτουργικότητα των έργων
- Η βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων
- Η συνέργεια με άλλες δράσεις
- Η πολλαπλασιαστικότητα των ωφελειών

6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΕΩΣ 30/03/2018 ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2018

6.1 Η πορεία υλοποίησης του Ε.Π.

Στην παρούσα ενότητα πραγματοποιείται μια σύντομη σχηματική απεικόνιση της πορείας υλοποίησης του Ε.Π. και των βασικών εκτιμήσεων έως το τέλος του 2018. Αναλύεται η πορεία των εντάξεων, των νομικών δεσμεύσεων και της απορρόφησης, μέσω των αντίστοιχων διαγραμμάτων.

Εντάξεις

Παρουσιάζεται σημαντική ενεργοποίηση του Προγράμματος σε επίπεδο εντάξεων καθώς φθάνει στο 61,93%. Ανά τομέα, η εικόνα στις μεταφορές είναι σαφώς καλύτερη καθώς το αντίστοιχο ποσοστό είναι 71,78%, όταν στο περιβάλλον οι εντάξεις βρίσκονται στο 53,46%. Σε επίπεδο Αξόνων, το μεγαλύτερο ποσοστό εντάξεων εμφανίζεται στον ΑΠ8 με 107,27% και το μικρότερο στους ΑΠ2, ΑΠ7 και στον Άξονα Προτεραιότητας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης, τον ΑΠ14Β (0%).

Διάγραμμα 1: Αποτύπωση πορείας εντάξεων

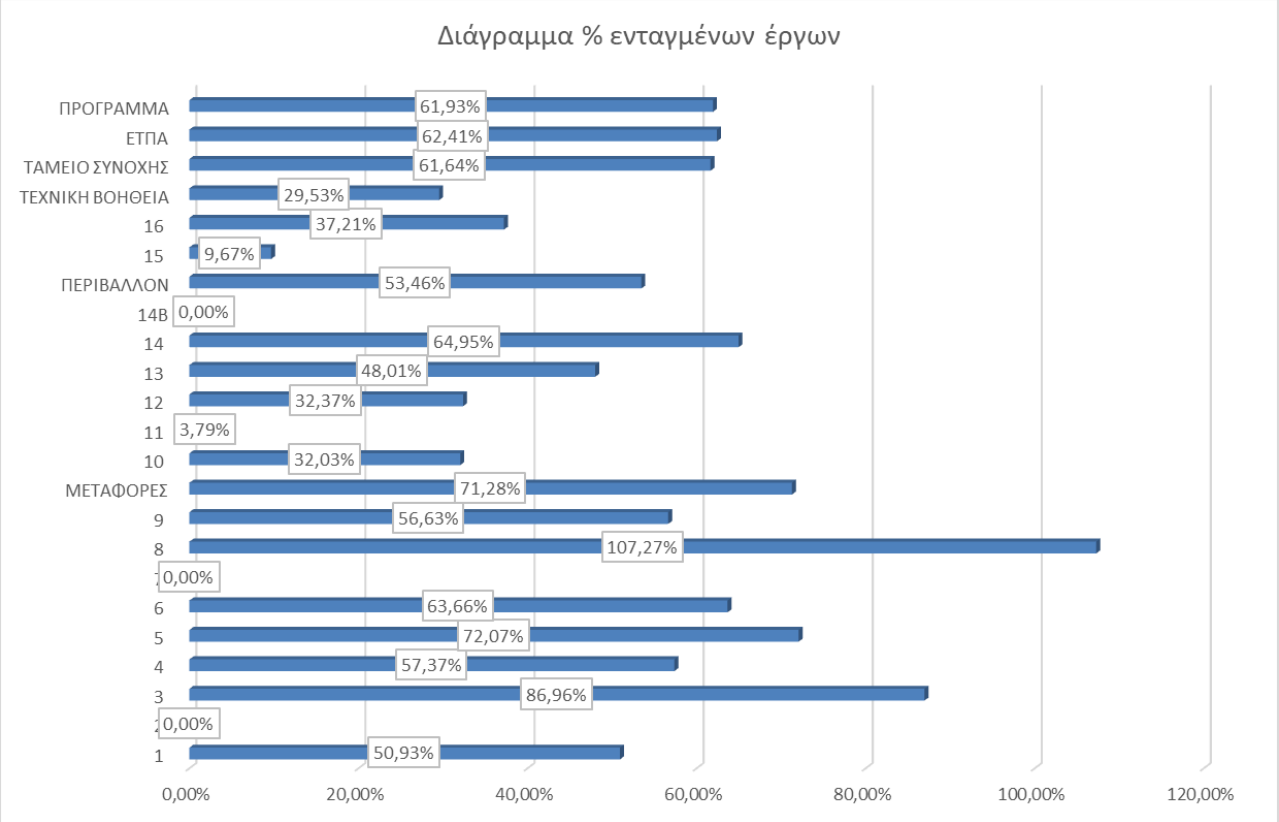

Νομικές Δεσμεύσεις

Σε επίπεδο Προγράμματος, οι νομικές δεσμεύσεις βρίσκονται στο 34,54%. Ανά τομέα, και στην περίπτωση αυτή οι μεταφορές κατέχουν υψηλότερο ποσοστό, της τάξης του 49,37%, ενώ την ίδια στιγμή το περιβάλλον παρουσιάζει νομικές δεσμεύσεις ύψους 20,10%. Σε επίπεδο Αξόνων, ομοίως, το μεγαλύτερο ποσοστό νομικών δεσμεύσεων εμφανίζεται στον ΑΠ8 (90,79%) και το μικρότερο στους ΑΠ2, ΑΠ7 και ΑΠ14Β (0%).

Διάγραμμα 2: Αποτύπωση πορείας νομικών δεσμεύσεων

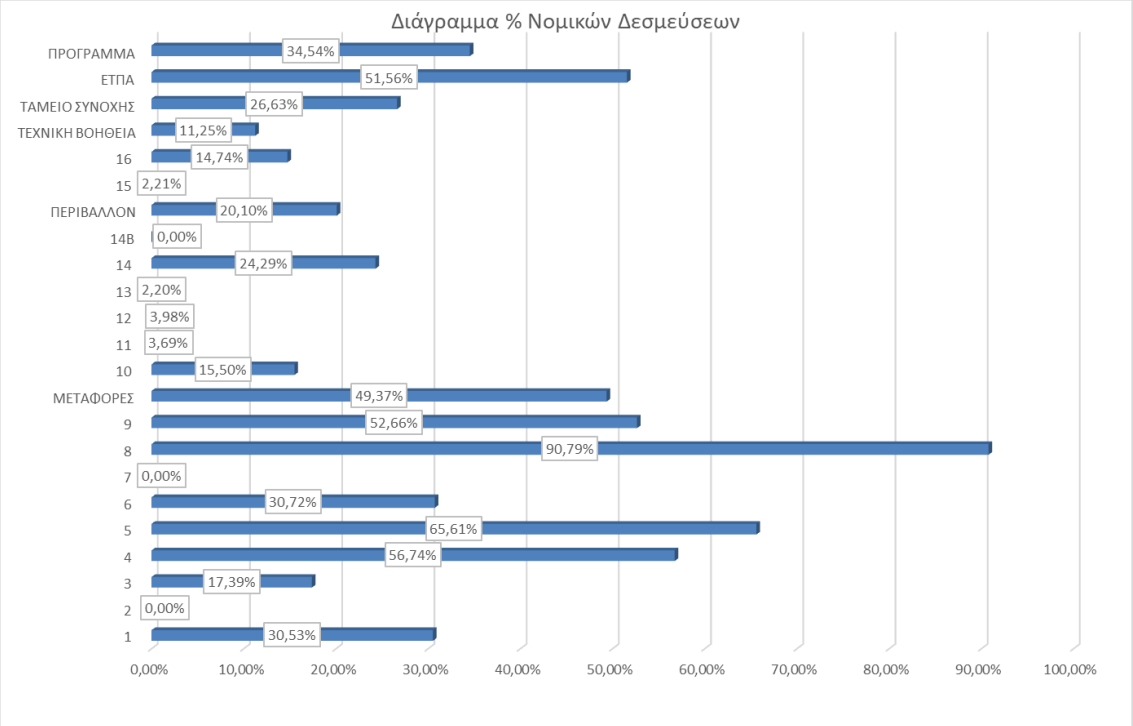

Δαπάνες

Σε επίπεδο Προγράμματος, η απορρόφηση βρίσκεται στο 12,69%. Ανά τομέα, ποσοστό 16,74% οι μεταφορές και ακολουθεί το περιβάλλον με ποσοστό δαπανών 8,83%. Σε επίπεδο Αξόνων, το μεγαλύτερο ποσοστό δαπανών εμφανίζεται στον ΑΠ4 (24,36%), ενώ στις τελευταίες θέσεις βρίσκονται οι ΑΠ2, ΑΠ7, ΑΠ13 και ΑΠ14Β (0%), ενώ σε ποσοστά κάτω του 1% κινούνται και οι ΑΠ10 και ΑΠ12.

Διάγραμμα 3: Αποτύπωση πορείας υλοποίησης (δαπάνες)

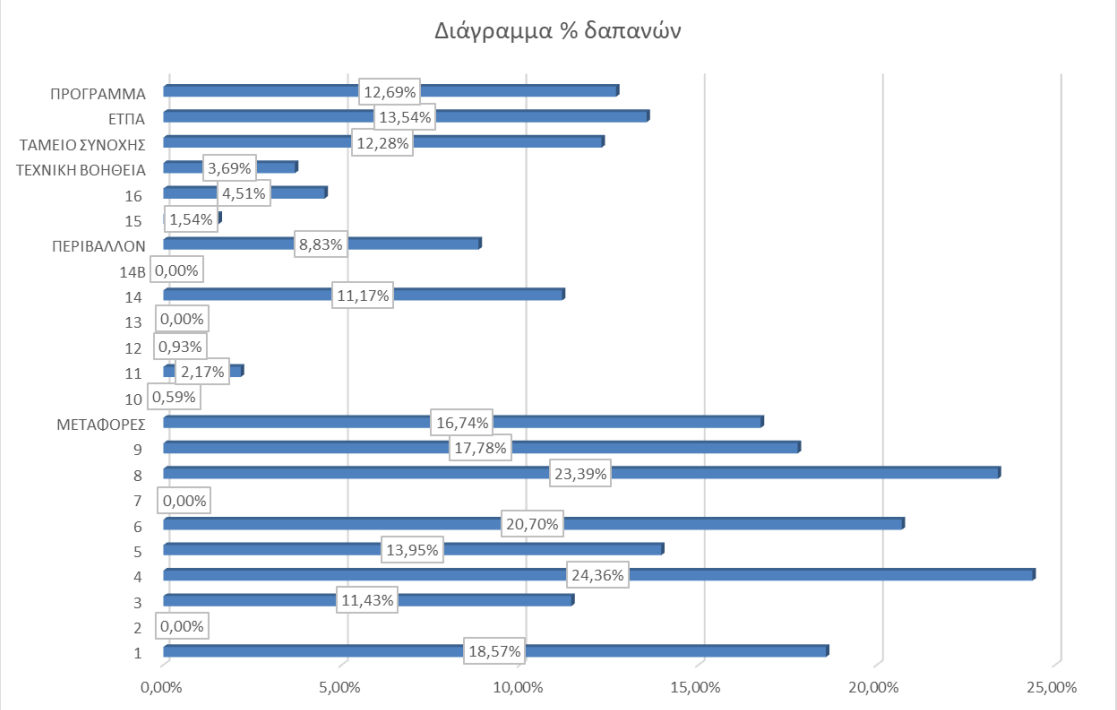

6.2 Βασικές εκτιμήσεις έως το 2018

Με βάση το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών (ΣχΔΔ – Φεβρουάριος 2018), προκύπτει η προοπτική της πορείας ενεργοποίησης και υλοποίησης του Προγράμματος έως το τέλος του 2018. Όπως αναλύεται στις επόμενες ενότητες (ανάλυση ανά ΑΠ), στο ΣχΔΔ δεν περιλαμβάνεται το αποτύπωμα ομάδων δράσεων, με σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο (π.χ. δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης, βιοποικιλότητας, λύματα, απορρίμματα κλπ), καθώς δεν υπήρχε ολοκληρωμένη εικόνα για την ενεργοποίησή τους κατά την εκπόνησή του. Παράλληλα, σχετικά με τον νέο ΑΠ14Β, η μεταφορά έργων, που προβλεπόταν στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης βρίσκεται σε διαδικασία οριστικοποίησης της λίστας των έργων, οπότε οι προβλέψεις που αφορούν τον Άξονα, προς το παρόν αποτυπώνονται στις αντίστοιχες ΕΠ 6i και 6ii του ΑΠ14.

Προβλεπόμενες Εντάξεις

Σύμφωνα με το ΣχΔΔ αναμένεται σημαντική ενεργοποίηση του Ε.Π. σε επίπεδο εντάξεων καθώς ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων προβλέπεται να βρίσκεται σε ποσοστό 95,89% στο τέλος του 2018. Ανά τομέα, στις μεταφορές προβλέπεται, ήδη από το 2018, υπερκάλυψη του συνόλου της κατανομής (117,35)%, ενώ στο περιβάλλον οι εντάξεις θα προσεγγίσουν το 76,17%.

Διάγραμμα 4: Προβλεπόμενες εντάξεις

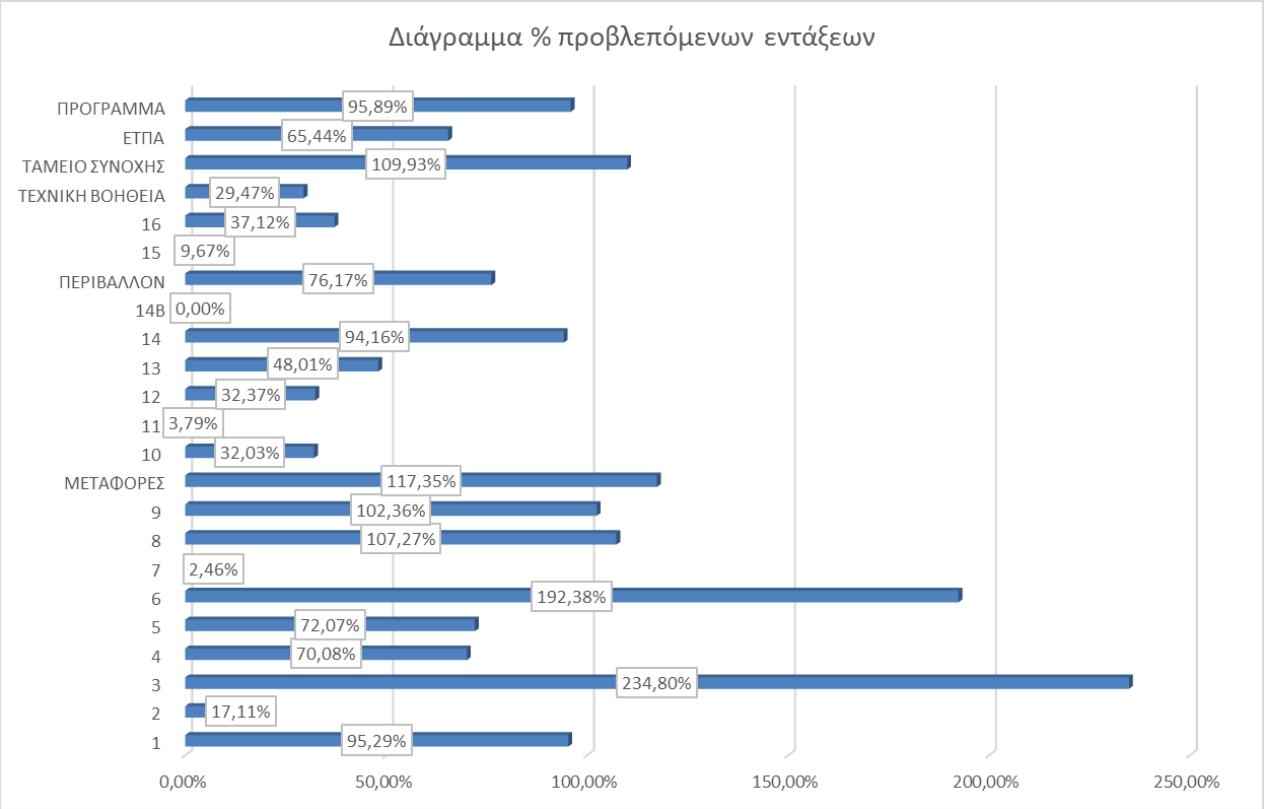

Προβλεπόμενη Απορρόφηση

Σύμφωνα με το ΣχΔΔ, η πορεία υλοποίησης αναμένεται να επιταχυνθεί σημαντικά και η απορρόφηση να φθάνει το 24,42%. Ανά τομέα, στις μεταφορές προβλέπεται έως το τέλος του 2018 η απορρόφηση να βρίσκεται στο 32,64%, ενώ στο περιβάλλον σε ποσοστό της τάξης του 16,43%.

Διάγραμμα 5: Προβλεπόμενη απορρόφηση στις 31.12.2018

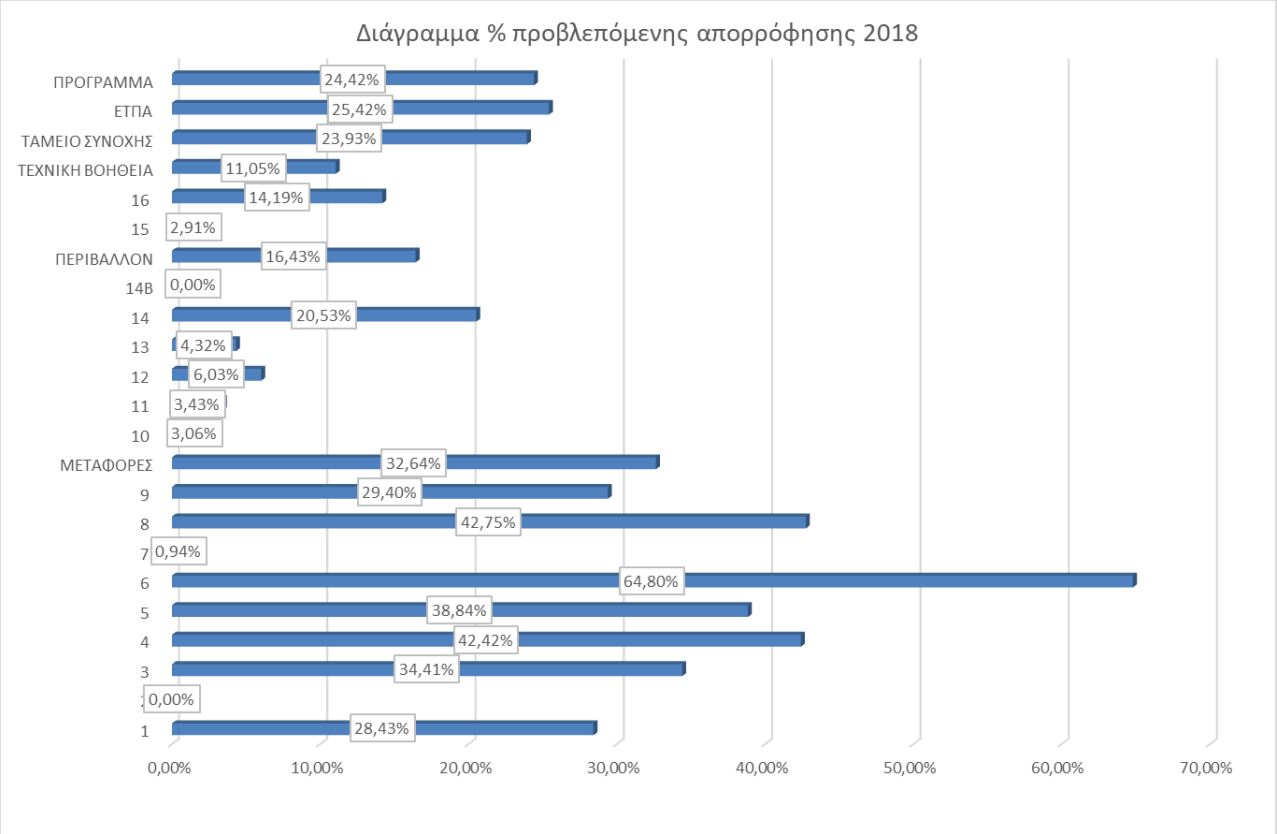

6.3 Γενικά συμπεράσματα

Σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας διαπιστώνονται τα εξής:

1. Σημαντικές καθυστερήσεις στους Άξονες 2, 7 & 11. Ειδικά στους Άξονες 2 & 7 παρατηρείται μηδενική ενεργοποίηση σε επίπεδο εντάξεων.
2. Καθυστερήσεις διαπιστώνονται στην υλοποίηση των έργων Μετρό στους Άξονες 8 & 9. Ο Άξονας 9, όπως και ο Άξονας 1, εμφανίζουν υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες.
3. Πρόβλεψη σημαντικής υπερδέσμευσης στους Άξονες 3, 6 & 9.
4. Περιορισμένος ρυθμός υλοποίησης στους Άξονες 10, 12 & 13. Στον Άξονα 10, ωστόσο, μετά την πρόσφατη έγκριση του νέου ΚΕΝΑΚ που επιτρέπει την ενεργοποίηση των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης λόγω καθυστερημένης παρατηρείται η ύπαρξη διαπιστωμένης υψηλής ζήτησης, μεγάλης δεξαμενής ώριμων έργων και συνεπώς ισχυρής δυναμικής, σε αντίθεση με τους Άξονες 12 & 13, όπου οι προοπτικές κρίνονται περιορισμένης δυναμικής.
5. Στον Άξονα 14 λαμβάνοντας υπόψη αφενός τις καθυστερήσεις λόγω των απαιτούμενων προσαρμογών στις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και αφετέρου την επικείμενη μεταφορά των έργων λυμάτων στον νέο Άξονα 14Β, αναμένεται να προκύψει έντονη υστέρηση σε σχέση με τους στόχους. Στον τομέα των λυμάτων (ΕΣ 29), παρατηρείται σημαντική ανάγκη για διασφάλιση πρόσθετων πόρων.

7 Βασικά περιγραφικά στοιχεία ανά Άξονα Προτεραιότητας

ΑΠ 01: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο & συνδέσεις (ΤΣ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, οι οποίες χωροθετούνται και στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 330,9 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 281,2 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 6,12%

Έχουν επιλεγεί τρεις (3) Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.) σε κάθε μια από τις οποίες έχει αντιστοιχηθεί ένας Ειδικός Στόχος.

Πίνακας 5: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ1

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	1: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π
7ii: Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	5: Ενίσχυση των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών με διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους
7iii: Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου	10: Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση των Στρατηγικών Στόχων Α και Β του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ο κεντρικός στόχος της Περιόδου 2014-2020 για τις σιδηροδρομικές μεταφορές είναι η προώθηση της ολοκλήρωσης του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ της χώρας ως βασικού, αξιόπιστου, σύγχρονου και διαλειτουργικού δικτύου του εθνικού συστήματος μεταφορών. Παράλληλα επιδιώκεται η προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών με υλοποίηση / αναβάθμιση των σιδηροδρομικών συνδέσεων του βασικού (core) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π με σημαντικά λιμάνια του βασικού και του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, και με εμπορευματικά / παραγωγικά κέντρα. Ο συσχετισμός των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων/Ειδικών Στόχων με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο των Στρατηγικών Στόχων αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ1

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 1	Ε.Π. 7ii / Ειδ.Σ. 5	Ε.Π. 7iii / Ειδ.Σ. 10
Στρατηγικός Στόχος (Α)			
Κύρια: ολοκλήρωση του κύριου σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π στην κατεύθυνση Βορράς – Νότος (Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη / Προμαχώνας) σε συνέργεια με την CEF.	✓		
Κύρια: εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας του ΠΑΘΕ/Π και σταδιακή προσαρμογή του στο ERTMS (European Rail Traffic Management System) και στο ETCS (European Train Control System).	✓		✓

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 1**	**Ε.Π. 7ii / Ειδ.Σ. 5**	**Ε.Π. 7iii / Ειδ.Σ. 10**
Δευτερεύουσα: αναβάθμιση του υφιστάμενου κλάδου του σιδηροδρομικού Άξονα στην κατεύθυνση Ανατολή–Δύση (Στρυμώνας–Σέρρες Αλεξανδρούπολη–Ορμένιο).			
Στρατηγικός Στόχος (Β)			
Κύρια: σιδηροδρομικές συνδέσεις με τα λιμάνια του βασικού ΔΕΔ-Μ και τα εμπορευματικά κέντρα.	✓		
Δευτερεύουσα: συμπλήρωση των σιδηροδρομικών συνδέσεων με ΒΙ.ΠΕ. και λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, με προοπτική ανάπτυξής τους.		✓	✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ έχει περιληφθεί η υλοποίηση τεσσάρων (4) Μεγάλων έργων εκ των οποίων το ένα αποτελεί τμηματοποιημένο έργο από την ΠΠ 2007-2013. Πρόκειται για τα έργα:

- Ηλεκτροκίνηση υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας και εντοπισμένες παρεμβάσεις μικρής έκτασης σε υποδομή-επιδομή αυτής.
- Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας (ΣΚΑ) – Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη – Ρίο (επιδομή, ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση).
- Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Διακοπτό-Ροδοδάφνη / ΦΑΣΗ Β'.
- Κατασκευή νέας σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Ρίο – Πάτρα.

Επιπρόσθετα, έχουν περιληφθεί δύο (2) εμβληματικά έργα (SIGNIFICANT PROJECTS - OPs 2014-2020) :

- Σηματοδότηση και σύστημα ETCS στο σιδηροδρομικό Άξονα Θεσσαλονίκη – Ειδομένη (INSTALLATION OF MODERN SIGNALLING SYSTEM & ETCS LEVEL 1 ON THE RAIL AXIS THESSALONIKI – EIDOMENI)
- Ηλεκτροκίνηση της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Κιάτο – Ροδοδάφνη (ELECTRIFICATION OF THE NEW DOUBLE RAILWAY LINE IN THE SECTION KIATO – RODODAFNI)

ΑΠ 02: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, οι οποίες χωροθετούνται σε Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 216,3 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 173,0 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 3,76%

Έχουν επιλεγεί δύο (2) Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.) σε κάθε μια από τις οποίες έχει αντιστοιχηθεί ένας Ειδικός Στόχος.

Πίνακας 7: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ2

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	**ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ**
7a: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	1: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π
7c: Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου	6: Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατικών και εμπορευματικών) με την επέκταση / αναβάθμιση του Προαστιακού Σιδηρόδρομου Αττικής

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση των Στρατηγικών Στόχων Α και Β του

ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ο κεντρικός στόχος της Περιόδου 2014-2020 για τις σιδηροδρομικές μεταφορές είναι η προώθηση της ολοκλήρωσης του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ της χώρας ως βασικού, αξιόπιστου, σύγχρονου και διαλειτουργικού δικτύου του εθνικού συστήματος μεταφορών. Παράλληλα επιδιώκεται η προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών με υλοποίηση / αναβάθμιση των σιδηροδρομικών συνδέσεων του βασικού (core) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π με σημαντικά λιμάνια του βασικού και του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, και με εμπορευματικά / παραγωγικά κέντρα. Ο συσχετισμός των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων/Ειδικών Στόχων με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο των Στρατηγικών Στόχων αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 8: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ2

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7a / Ειδ.Σ. 1**	**Ε.Π. 7c / Ειδ.Σ. 6**
Στρατηγικός Στόχος (Α)		
Κύρια: ολοκλήρωση του κύριου σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π στην κατεύθυνση Βορρά – Νότος (Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη / Προμαχώνας) σε συνέργεια με την CEF.	✓	
Κύρια: εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας του ΠΑΘΕ/Π και σταδιακή προσαρμογή του στο ERTMS (European Rail Traffic Management System) και στο ETCS (European Train Control System).		
Δευτερεύουσα: αναβάθμιση του υφιστάμενου κλάδου του σιδηροδρομικού Άξονα στην κατεύθυνση Ανατολή – Δύση (Στρυμώνας – Σέρρες Αλεξανδρούπολη – Ορμένιο).		
Στρατηγικός Στόχος (Β)		
Κύρια: σιδηροδρομικές συνδέσεις με τα λιμάνια του βασικού ΔΕΔ-Μ και τα εμπορευματικά κέντρα.		
Δευτερεύουσα: συμπλήρωση των σιδηροδρομικών συνδέσεων με ΒΙ.ΠΕ. και λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, με προοπτική ανάπτυξής τους.		✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ έχει περιληφθεί η υλοποίηση ενός (1) Μεγάλου έργου. Πρόκειται για το έργο:

- Αναβάθμιση Υφιστάμενης Διπλής γραμμής στο τμήμα ΣΚΑ – Οινόη

Κατά κατάρτιση του Προγράμματος στον ΑΠ είχε περιληφθεί και το Μεγάλο Έργο «Επέκταση προαστιακού σιδηροδρόμου Αττικής από κόμβο Κορωπίου μέχρι Λαύριο και σύνδεση λιμένα Λαυρίου» το οποίο σύμφωνα με την απόφαση της 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος, αφαιρέθηκε από τον κατάλογο των Μεγάλων έργων του Προγράμματος, λόγω της επιδιωκόμενης χρηματοδότησής του από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) – «σχέδιο Juncker».

ΑΠ 03: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και οδική ασφάλεια (ΤΣ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο της χώρας, οι οποίες χωροθετούνται και στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 505,9 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 430,0 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 9,35%

Έχει επιλεγεί μια (1) Επενδυτική Προτεραιότητα (Ε.Π.) και έχουν περιληφθεί δύο (2) Ειδικοί Στόχοι.

Πίνακας 9: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ3

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	**ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ**
7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	2: Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ

	3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια της παραπάνω επενδυτικής προτεραιότητας και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση των Στρατηγικών Στόχων Α και Γ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ο κεντρικός στόχος της Περιόδου 2014-2020 για τις οδικές μεταφορές είναι η κατά προτεραιότητα υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ και η προώθηση της ολοκλήρωσης του βασικού οδικού ΔΕΔ-Μ. Παράλληλα επιδιώκεται η ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας και η βελτίωση των επιπέδων της οδικής ασφάλειας με εστιασμένες παρεμβάσεις βελτίωσης σε επικίνδυνα τμήματα του εθνικού (αναλυτικό ΔΟΔ που δεν έχει αναβαθμισθεί), και ενίσχυσης της αποτελεσματικής πρόληψης και αντιμετώπισης/διαχείρισης των ατυχημάτων και των επιπτώσεών τους σε όλη τη χώρα. Ο συσχετισμός της Επενδυτικής Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο των Στρατηγικών Στόχων αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 10: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ3

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 2**	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 3**
Στρατηγικός Στόχος (Α)		
Κύρια: υλοποίηση επιλεγμένων τμημάτων του αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ που ενισχύουν τη «συνεκτικότητα» του οδικού και του συνολικού συστήματος ΔΕΔ- Μ όλων των Περιφερειών, σε συνέργεια με τις παρεμβάσεις της περιόδου 2007- 2013.	✓	
Δευτερεύουσα: αναβάθμιση του υφιστάμενου βασικού διασυνοριακού οδικού Άξονα σύνδεσης με τη νότια Αλβανία από Ιωάννινα (Α/Κ Εγνατίας) έως Κακκαβιά σε αυτοκινητόδρομο / οδό ταχείας κυκλοφορίας.		
Παράλληλη: Βελτίωση της συνδεσιμότητας των Περιφερειών (πρωτεύουσες Νομών, διοικητικά κέντρα κλπ) και υλοποίηση / αναβάθμιση των δευτερευουσών και τριτευουσών συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ της χώρας, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, ως δευτερεύον οδικό δίκτυο θεωρείται το Εθνικό οδικό δίκτυο της χώρας (με ειδική κατηγοριοποίηση σε πρωτεύον-δευτερεύον-τριτεύον εθνικό δίκτυο), το πέραν εκείνου που συμπεριλαμβάνεται στο Δ.Ο.Δ, ενώ το επαρχιακό δίκτυο της χώρας θεωρείται τριτεύον οδικό δίκτυο.	✓	
Παράλληλη: Ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων/νησιωτικών περιοχών (οδικές συνδέσεις με λιμάνια, αεροδρόμια εντός ή εκτός ΔΕΔ-Μ), για αντιμετώπιση κοινωνικών/αναπτυξιακών προβλημάτων λόγω ανεπαρκούς προσβασιμότητας.		
Στρατηγικός Στόχος (Γ)		
Κύρια: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας και αντίστοιχη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων με εστιασμένες βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις υψηλής αποδοτικότητας, καθώς και μέτρα ενεργητικής οδικής ασφάλειας.		✓
Κύρια: Επιλεγμένες αποδοτικές παρεμβάσεις ενίσχυσης της πρόληψης και αντιμετώπισης/διαχείρισης των ατυχημάτων και των επιπτώσεών τους στο πλαίσιο των διαθέσιμων πόρων.		✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ έχει περιληφθεί η υλοποίηση πέντε (5) Μεγάλων έργων εκ των οποίων τα δύο (2) αποτελούν τμηματοποιημένα έργα από την ΠΠ 2007-2013. Πρόκειται για τα έργα:

- Κάθετος Άξονας 45 Εγνατίας Οδού "Σιάτιστα-Κρυσταλλοπηγή", Τμήμα "Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή" - ΦΑΣΗ Β'
- Ολοκλήρωση της κατασκευής οδικής σύνδεσης της περιοχής Ακτίου με το Δυτικό Άξονα Βορρά - Νότου– Φάση Β'
- Κατασκευή αυτοκινητόδρομου «Πάτρα – Πύργος»
- Κατασκευή του τμήματος «Λαμία - Ξυνιάδα» του αυτοκινητόδρομου «Κεντρικής Ελλάδας» (Ε65)
- Κατασκευή της Οδικής Παράκαμψης Χαλκίδας

ΑΠ 04: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Κρήτης, οι οποίες χωροθετούνται σε Περιφέρειες σε Μετάβαση.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 125,0 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 100,0 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 2,17%

Έχει επιλεγεί μια (1) Επενδυτική Προτεραιότητα (Ε.Π.) και έχουν περιληφθεί δύο (2) Ειδικοί Στόχοι.

Πίνακας 11: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ4

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
7α: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	2: Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ
	3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια της παραπάνω επενδυτικής προτεραιότητας και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση των Στρατηγικών Στόχων Α και Γ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ο κεντρικός στόχος της Περιόδου 2014-2020 για τις οδικές μεταφορές είναι η κατά προτεραιότητα υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ στην περιφέρεια της Κρήτης. Παράλληλα επιδιώκεται η ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας και η βελτίωση των επιπέδων της οδικής ασφάλειας με εστιασμένες παρεμβάσεις βελτίωσης σε επικίνδυνα τμήματα του εθνικού (αναλυτικό ΔΟΔ που δεν έχει αναβαθμισθεί), και ενίσχυσης της αποτελεσματικής πρόληψης και αντιμετώπισης/διαχείρισης των ατυχημάτων και των επιπτώσεών τους σε όλη τη χώρα. Ο συσχετισμός της Επενδυτικής Προτεραιότητας/Ειδικών Στόχων με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο των Στρατηγικών Στόχων αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 12: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ4

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 2**	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 3**
Στρατηγικός Στόχος (Α)		
Κύρια: υλοποίηση επιλεγμένων τμημάτων του αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ της Περιφέρειας Κρήτης που ενισχύουν τη «συνεκτικότητα» του οδικού και του συνολικού συστήματος ΔΕΔ- Μ όλων των Περιφερειών, σε συνέργεια με τις παρεμβάσεις της περιόδου 2007- 2013.	✓	
Δευτερεύουσα: αναβάθμιση του υφιστάμενου βασικού διασυνοριακού οδικού Άξονα σύνδεσης με τη νότια Αλβανία από Ιωάννινα (Α/Κ Εγνατίας) έως Κακκαβιά σε αυτοκινητόδρομο / οδό ταχείας κυκλοφορίας.		
Παράλληλη: Βελτίωση της συνδεσιμότητας των Περιφερειών (πρωτεύουσες Νομών, διοικητικά κέντρα κλπ) και υλοποίηση / αναβάθμιση των δευτερευουσών και τριτευουσών συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ της χώρας, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, ως δευτερεύον οδικό δίκτυο θεωρείται το Εθνικό οδικό δίκτυο της χώρας (με ειδική κατηγοριοποίηση σε πρωτεύον-δευτερεύον-τριτεύον εθνικό δίκτυο), το πέραν εκείνου που συμπεριλαμβάνεται στο Δ.Ο.Δ, ενώ το επαρχιακό δίκτυο της χώρας θεωρείται τριτεύον οδικό δίκτυο.		
Παράλληλη: Ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων/νησιωτικών περιοχών (οδικές συνδέσεις με λιμάνια, αεροδρόμια εντός ή εκτός ΔΕΔ-Μ), για αντιμετώπιση κοινωνικών/αναπτυξιακών προβλημάτων λόγω ανεπαρκούς προσβασιμότητας.		
Στρατηγικός Στόχος (Γ)		

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 2**	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 3**
Κύρια: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας και αντίστοιχη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων με εστιασμένες βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις υψηλής αποδοτικότητας, καθώς και μέτρα ενεργητικής οδικής ασφάλειας.		✓
Κύρια: Επιλεγμένες αποδοτικές παρεμβάσεις ενίσχυσης της πρόληψης και αντιμετώπισης/διαχείρισης των ατυχημάτων και των επιπτώσεών τους στο πλαίσιο των διαθέσιμων πόρων.		✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ δεν έχει περιληφθεί η υλοποίηση Μεγάλων έργων.

ΑΠ 05: Περιφερειακή κινητικότητα και συνδεσιμότητα νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο της χώρας, οι οποίες χωροθετούνται σε δύο κατηγορίες Περιφερειών τις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και τις Περιφέρειες σε Μετάβαση.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 61,9 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 49,5 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 1,08%

Έχει επιλεγεί μια (1) Επενδυτική Προτεραιότητα (Ε.Π.) και έχει περιληφθεί ένας (1) Ειδικός Στόχος.

Πίνακας 13: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ5

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	**ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ**
7b: Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	4: Ενίσχυση κινητικότητας με σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων ΔΕΔ-Μ και ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια της παραπάνω επενδυτικής προτεραιότητας και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση του Στρατηγικού Στόχου Α του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Στο πλαίσιο του ΑΠ επιδιώκεται κυρίως η ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της βελτίωσης της συνδεσιμότητας απομακρυσμένων, δυσπρόσιτων/νησιωτικών περιοχών και την υλοποίηση / αναβάθμιση των δευτερευουσών και τριτευουσών συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ της χώρας. Ο συσχετισμός της Επενδυτικής Προτεραιότητας/Ειδικού Στόχου με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο των Στρατηγικών Στόχων αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 14: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ5

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7b / Ειδ.Σ. 4**
Στρατηγικός Στόχος (Α)	
Κύρια: υλοποίηση επιλεγμένων τμημάτων του αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ που ενισχύουν τη «συνεκτικότητα» του οδικού και του συνολικού συστήματος ΔΕΔ- Μ όλων των Περιφερειών, σε συνέργεια με τις παρεμβάσεις της περιόδου 2007- 2013.	
Δευτερεύουσα: αναβάθμιση του υφιστάμενου βασικού διασυνοριακού οδικού Άξονα σύνδεσης με τη νότια Αλβανία από Ιωάννινα (Α/Κ Εγνατίας) έως Κακκαβιά σε αυτοκινητόδρομο / οδό ταχείας κυκλοφορίας.	
Παράλληλη: Βελτίωση της συνδεσιμότητας των Περιφερειών (πρωτεύουσες Νομών, διοικητικά κέντρα κλπ) και υλοποίηση / αναβάθμιση των δευτερευουσών και τριτευουσών συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ της χώρας, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, ως δευτερεύον οδικό δίκτυο θεωρείται το Εθνικό οδικό	✓

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7b / Ειδ.Σ. 4**
δίκτυο της χώρας (με ειδική κατηγοριοποίηση σε πρωτεύον-δευτερεύον-τριτεύον εθνικό δίκτυο), το πέραν εκείνου που συμπεριλαμβάνεται στο Δ.Ο.Δ, ενώ το επαρχιακό δίκτυο της χώρας θεωρείται τριτεύον οδικό δίκτυο.	
Παράλληλη: Ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων/νησιωτικών περιοχών (οδικές συνδέσεις με λιμάνια, αεροδρόμια εντός ή εκτός ΔΕΔ-Μ), για αντιμετώπιση κοινωνικών/αναπτυξιακών προβλημάτων λόγω ανεπαρκούς προσβασιμότητας.	✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ δεν έχει περιληφθεί η υλοποίηση Μεγάλων έργων.

ΑΠ 06: Θαλάσσιες μεταφορικές υποδομές και ασφάλεια ναυσιπλοΐας (ΤΣ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε λιμενικές υποδομές της χώρας, οι οποίες χωροθετούνται και στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 58,9 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 50,0 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 1,09%

Έχει επιλεγεί μια (1) Επενδυτική Προτεραιότητα (Ε.Π.) και έχουν περιληφθεί δύο (2) Ειδικοί Στόχοι.

Πίνακας 15: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ6

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	**ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ**
7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	7: Εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής – Ιονίου
	8: Ενίσχυση της ασφάλειας των θαλάσσιων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια της παραπάνω επενδυτικής προτεραιότητας και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση των Στρατηγικών Στόχων Α, Β και Γ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ο κεντρικός στόχος της Περιόδου 2014-2020 για τις θαλάσσιες μεταφορές είναι η υλοποίηση εστιασμένων παρεμβάσεων σε λιμάνια του ΔΕΔ-Μ που βελτιώνουν τις υφιστάμενες υποδομές και ανωδομές σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική Λιμένων 2013-2018 του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας και το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) 2015-2025, καθώς και η βελτίωση της ασφάλειας ναυσιπλοΐας και των λιμενικών εγκαταστάσεων. Ο συσχετισμός της Επενδυτικής Προτεραιότητας/Ειδικών Στόχων με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο των Στρατηγικών Στόχων αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 16: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ6

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 7**	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 8**
Στρατηγικός Στόχος (Α)		
Κύρια: παρεμβάσεις σε λιμένες του ΔΕΔ-Μ και αναβάθμιση/εκσυγχρονισμός των προσφερόμενων υπηρεσιών.	✓	✓
Κύρια: βελτίωση της ασφάλειας των λιμενικών εγκαταστάσεων.		✓
Στρατηγικός Στόχος (Β)		

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 7**	**Ε.Π. 7i / Ειδ.Σ. 8**
Δευτερεύουσα: ενίσχυση της δυνατότητας των λιμανιών για εξυπηρέτηση πολυτροπικών μεταφορών και της διαλειτουργικότητας των συστημάτων τους για το σκοπό αυτό.	✓	✓
Στρατηγικός Στόχος (Γ)		
Κύρια: βελτίωση της ασφάλειας ναυσιπλοΐας με εγκατάσταση ή βελτίωση συστημάτων διαχείρισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας (π.χ. VTMIS) και συστημάτων / μέσων έρευνας και διάσωσης		✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ δεν έχει περιληφθεί η υλοποίηση Μεγάλων έργων.

ΑΠ 07: Αεροπορικές μεταφορικές υποδομές & ασφάλεια αεροναυτιλίας (ΤΣ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε υποδομές αεροδρομίων, οι οποίες χωροθετούνται και στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 85,3 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 72,5 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 1,58%

Έχει επιλεγεί μια (1) Επενδυτική Προτεραιότητα (Ε.Π.) και έχουν περιληφθεί δύο (2) Ειδικοί Στόχοι.

Πίνακας 17: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ7

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	**ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ**
7ii: Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	9: Βελτίωση της συνδεσιμότητας και του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ
	11: Βελτίωση της ασφάλειας εγκαταστάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ και βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια της παραπάνω επενδυτικής προτεραιότητας και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση των Στρατηγικών Στόχων Α και Γ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ο κεντρικός στόχος της Περιόδου 2014-2020 για τις αεροπορικές μεταφορές είναι η υλοποίηση εστιασμένων παρεμβάσεων σε αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ σε νησιωτικές περιφέρειες, που βελτιώνουν τη συνδεσιμότητα των νησιών και ενισχύουν την τουριστική ανάπτυξη με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας. Ο συσχετισμός της Επενδυτικής Προτεραιότητας/Ειδικών Στόχων με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο των Στρατηγικών Στόχων αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 18: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ7

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7ii / Ειδ.Σ. 9**	**Ε.Π. 7ii / Ειδ.Σ. 11**
Στρατηγικός Στόχος (Α)		
Κύρια: ενίσχυση/εξασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών μετακίνησης προσώπων και μεταφοράς προϊόντων με έμφαση στην αξιοπιστία, την ασφάλεια, τη φιλικότητα στο περιβάλλον, τη μείωση χρόνου και την εκλογίκευση του κόστους.	✓	✓
Κύρια: περαιτέρω προσαρμογή/εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Μεταφορών (Καν. 1315/2013).		✓

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 7ii / Ειδ.Σ. 9**	**Ε.Π. 7ii / Ειδ.Σ. 11**
Στρατηγικός Στόχος (Γ)		
Κύρια: βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας μέσω προμήθειας/ εγκατάστασης σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και επικοινωνιακών συστημάτων για ικανοποίηση των απαιτήσεων του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, παρεμβάσεων αποκατάστασης περιβάλλοντος χώρου και εγκατάστασης συστημάτων προσέγγισης, αναβάθμισης Η/Μ εγκαταστάσεων και φωτοσήμανσης, εξοπλισμού και αυτοματισμού συστημάτων αεροναυτιλίας σε νησιωτικά κυρίως Α/Δ του ΔΕΔ-Μ		✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ δεν έχει περιληφθεί η υλοποίηση Μεγάλων έργων.

ΑΠ 08: Καθαρές αστικές μεταφορές (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 4 «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός), οι οποίες χωροθετούνται σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και ειδικότερα στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 838,2 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 670,6 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 14,58%

Έχει επιλεγεί μια (1) Επενδυτική Προτεραιότητα (Ε.Π.) και έχει περιληφθεί ένας (1) Ειδικός Στόχος.

Πίνακας 19: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ8

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	**ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ**
4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	12: Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια της παραπάνω επενδυτικής προτεραιότητας και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση του Στρατηγικού Στόχου Δ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ο κεντρικός στόχος της Περιόδου 2014-2020 για τις αστικές μεταφορές είναι η κατασκευή –ολοκλήρωση έργων καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών στα κύρια αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Ο συσχετισμός της Επενδυτικής Προτεραιότητας/Ειδικού Στόχου με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο του Στρατηγικού Στόχου αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 20: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ8

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 4e / Ειδ.Σ. 12**
Στρατηγικός Στόχος (Δ)	
Κύρια: επέκταση των δικτύων ηλεκτροκίνητων μέσων μεταφοράς σταθερής τροχιάς (Μετρό και Προαστιακός σε συνέργεια με τον ΘΣ7) με στόχο σημαντική αύξηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών Μέσων Μεταφοράς	✓
Κύρια: μείωση των ετήσιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις μετακινήσεις στα κύρια αστικά κέντρα Αθήνας και Θεσσαλονίκης.	✓

Δευτερεύουσα: αύξηση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού από μέσα μεταφοράς σταθερής τροχιάς (Μετρό και Προαστιακός) σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη με στόχο τον περιορισμό της κυκλοφοριακής συμφόρησης στα δύο αστικά κέντρα	✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ έχει περιληφθεί η υλοποίηση δύο (2) Μεγάλων έργων τα οποία αποτελούν τμηματοποιημένα έργα από την ΠΠ 2007-2013. Πρόκειται για τα έργα:

- Επέκταση του Μετρό Θεσσαλονίκης έως Καλαμαριά – Κύριες εργασίες και Προμήθεια συρμών - Φάση Β΄.
- Μετρό Θεσσαλονίκης Βασική Γραμμή (Έργο 2) – Ολοκλήρωση κατασκευής και προμήθεια συρμών - Φάση Β΄.

ΑΠ 09: Καθαρές αστικές μεταφορές & βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (ΤΣ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον θεματικό στόχο 4 «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός), οι οποίες χωροθετούνται σε Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και ειδικότερα στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 527,5 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 448,3 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 9,75%

Έχει επιλεγεί μια (1) Επενδυτική Προτεραιότητα (Ε.Π.) και έχουν περιληφθεί δύο (2) Ειδικοί Στόχοι.

Πίνακας 21: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ9

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
4v: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	13: Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας
	14: Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια της παραπάνω επενδυτικής προτεραιότητας και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση του Στρατηγικού Στόχου Δ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ο κεντρικός στόχος της Περιόδου 2014-2020 για τις αστικές μεταφορές είναι η κατασκευή –ολοκλήρωση έργων καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών στα κύρια αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Ο συσχετισμός της Επενδυτικής Προτεραιότητας/Ειδικών Στόχων με τις βασικές προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο επίπεδο του Στρατηγικού Στόχου αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 22: Συσχέτιση Στρατηγικών Προτεραιοτήτων με Επενδυτικές Προτεραιότητες/ Ειδικούς Στόχους του ΑΠ9

Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητες	**Ε.Π. 4v / Ειδ.Σ. 13**	**Ε.Π. 4v / Ειδ.Σ. 14**
Στρατηγικός Στόχος (Δ)		
Κύρια: επέκταση των δικτύων ηλεκτροκίνητων μέσων μεταφοράς σταθερής τροχιάς (Μετρό και Προαστιακός σε συνέργεια με τον ΘΣ7) με στόχο σημαντική αύξηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών Μέσων Μεταφοράς	✓	✓
Κύρια: μείωση των ετήσιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις μετακινήσεις στα κύρια αστικά κέντρα Αθήνας και Θεσσαλονίκης.	✓	✓
Δευτερεύουσα: αύξηση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού από μέσα μεταφοράς σταθερής τροχιάς (Μετρό και Προαστιακός) σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη με στόχο τον περιορισμό της κυκλοφοριακής συμφόρησης στα δύο αστικά κέντρα	✓	✓

Στο πλαίσιο του ΑΠ έχει περιληφθεί η υλοποίηση δύο (2) Μεγάλων έργων εκ των οποίο το ένα (1) αποτελεί τμηματοποιημένο έργο από την ΠΠ 2007-2013. Πρόκειται για τα έργα:

- Επέκταση του Μετρό Αθήνας, τμήμα Χαϊδάρι - Πειραιάς & Συρμοί του Μετρό Αθήνας – Ολοκλήρωση κατασκευής και θέση σε λειτουργία– Φάση Β΄
- Μετρό Αθήνας ΓΡΑΜΜΗ 4 - Τμήμα "Άλσος Βεϊκου - Γουδή"

ΑΠ 10: Εφαρμογή στρατηγικών επίτευξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έμφαση στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ10 καλύπτει τον Θεματικό Στόχο 4 «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς» και περιλαμβάνει παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων, προώθησης της χρήσης τηλεθέρμανσης και αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος, οι οποίες χωροθετούνται και στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών. Ο Άξονας ενισχύθηκε σημαντικά στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 167,5 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 134,0 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 2,91%

Έχουν επιλεγεί τρεις (3) Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.) σε κάθε μια από τις οποίες έχει αντιστοιχηθεί ένας Ειδικός Στόχος.

Πίνακας 23: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ10

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
4c: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	15: Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα
4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	16: Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής
4g: Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	17: Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση του Στρατηγικού Στόχου Θ: «Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα» του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Ο Θεματικός Στόχος 4 της Περιόδου 2014-2020 επικεντρώνεται στην προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και κτίρια, της αξιοποίησης του δυναμικού συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) και της διεύρυνσης της χρήσης τηλεθέρμανσης.

Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προγράμματος στις προβλεπόμενες δράσεις του ΑΠ10 περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση του Μεγάλου Έργου με τίτλο: «Τηλεθέρμανση Φλώρινας».

ΑΠ 11: Εφαρμογή στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (ΤΣ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον Θεματικό Στόχο 5 «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων μέσω στοχευμένων δράσεων υποστήριξης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, και αντιμετώπισης υψηλής επικινδυνότητας πλημμυρικών φαινομένων» και περιλαμβάνει δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή καθώς και πρόληψης των κινδύνων από πλημμύρες, οι οποίες χωροθετούνται και στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 115,5 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 98,17 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2,13%

Έχουν επιλεγεί δύο (2) Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.) σε κάθε μια από τις οποίες έχει αντιστοιχηθεί ένας Ειδικός Στόχος.

Πίνακας 24: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ11

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
5i: Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	18: Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή
5ii: Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών	19: Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση του Στρατηγικού Στόχου Ζ: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων» του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Ο Θεματικός Στόχος 5 της Περιόδου 2014-2020 επικεντρώνεται στην υποστήριξη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της αντιμετώπισης υψηλής επικινδυνότητας πλημμυρικών φαινομένων.

Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προγράμματος στις προβλεπόμενες δράσεις του ΑΠ11 περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση του Μεγάλου Έργου με τίτλο: «Διευθέτηση του Ρέματος Εσχατιάς».

ΑΠ 12: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον Θεματικό Στόχο 6: «Διατήρηση και προστασία περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων μέσω δράσεων για ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στους τομείς των αποβλήτων και των υδάτων, εμβληματικών παρεμβάσεων για βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος, και στοχευμένων δράσεων για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, περιορισμό του θορύβου και προστασία της βιοποικιλότητας» και περιλαμβάνει δράσεις βελτίωσης αστικού περιβάλλοντος, προστασίας της βιοποικιλότητας και ικανοποίησης του περιβαλλοντικού κεκτημένου στο σύνολο της χώρας πλην των περιφερειών Ν. Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 53,58 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 42,86 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 0,93%

Έχουν επιλεγεί τρεις (3) Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.) σε κάθε μια από τις οποίες έχει αντιστοιχηθεί ένας Ειδικός Στόχος.

Πίνακας 25: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ12

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	20: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας
6d: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	21: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
6e: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	22: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση των Στρατηγικών Στόχων Ε: «Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων», Η: «Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας» και Θ: «Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα» του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Ο Θεματικός Στόχος 6 της Περιόδου 2014-2020 επικεντρώνεται:

- Στη σταδιακή ικανοποίηση και εξειδίκευση των απαιτήσεων του ΕΠεΚ σε όλους τους τομείς και, ιδίως στους τομείς αποβλήτων και υδάτων, και
- στην προώθηση εμβληματικών παρεμβάσεων για τη βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος, καθώς και στοχευμένων δράσεων για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, περιορισμό του θορύβου και προστασία της βιοποικιλότητας.

Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προγράμματος στις προβλεπόμενες δράσεις του ΑΠ12 δεν περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση Μεγάλου Έργου.

ΑΠ 13: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον Θεματικό Στόχο 6: «Διατήρηση και προστασία περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων μέσω δράσεων για ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στους τομείς των αποβλήτων και των υδάτων, εμβληματικών παρεμβάσεων για βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος, και στοχευμένων δράσεων για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, περιορισμό του θορύβου και προστασία της βιοποικιλότητας» και περιλαμβάνει δράσεις βελτίωσης αστικού περιβάλλοντος, προστασίας της βιοποικιλότητας και ικανοποίησης του περιβαλλοντικού κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας. Είναι κατά συνέπεια συμπληρωματικός Άξονας του ΑΠ 12.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 8,00 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 4,00 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 0,09%

Έχουν επιλεγεί τρεις (3) Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.) σε κάθε μια από τις οποίες έχει αντιστοιχηθεί ένας Ειδικός Στόχος.

Πίνακας 26: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ13

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	23: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας
6d: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	24: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας
6e: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	25: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη στις Περιφέρειες Ν .Αιγαίου και Στ. Ελλάδας

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση των Στρατηγικών Στόχων Ε, Η και Θ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προγράμματος στις προβλεπόμενες δράσεις του ΑΠ13 δεν περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση Μεγάλου Έργου.

ΑΠ 14: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ΤΣ)

Ο ΑΠ καλύπτει τον Θεματικό Στόχο 6: «Διατήρηση και προστασία περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων μέσω δράσεων για ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στους τομείς των αποβλήτων και των υδάτων, εμβληματικών παρεμβάσεων για βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος, και στοχευμένων δράσεων για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, περιορισμό του θορύβου και προστασία της βιοποικιλότητας» και περιλαμβάνει δράσεις στους τομείς διαχείρισης (α) στερεών αποβλήτων (β) λυμάτων (γ) υδατικών πόρων, στον τομέα βελτίωσης αστικού περιβάλλοντος, στον τομέα προστασίας/ενίσχυσης της βιοποικιλότητας. Ο Άξονας ενισχύθηκε χρηματοδοτικά στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΤΣ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 2.076,5 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 1.765,0 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 38,38%

Έχουν επιλεγεί τέσσερις (4) Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.) με τρεις (3) Ειδικούς Στόχους να έχουν αντιστοιχηθεί σε κάθε μία από τις δύο πρώτες κι από ένας (1) Ειδικός Στόχος στις δύο επόμενες.

Πίνακας 27: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ14

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
6i - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	26 - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης
	27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.

	28 - Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα
6ii - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	29 - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)
	30 - Προστασία και Διαχείριση των Υδατικών Πόρων
	31 - Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων
6iii - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω και του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	32 - Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων
6iv - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	33 - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση του Στρατηγικού Στόχου Ε: «Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων» του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Σημειώνεται ότι με την ΥΑ 3848/18-3-2015 (ΦΕΚ 805/Β/2015), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ 9289/24-8-2017 (ΦΕΚ 3025/Β/2017), έχουν εκχωρηθεί αρμοδιότητες διαχείρισης πράξεων του Άξονα, που αφορούν σε έργα διαχείρισης λυμάτων και απορριμμάτων στις 13 Περιφέρειες της Χώρας, συνολικής συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης ύψους 1.092,2 εκατ. €.

Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προγράμματος στις προβλεπόμενες δράσεις του ΑΠ14 περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση των κάτωθι Μεγάλων Έργων:

1. Ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων (ΟΕΔΑ) της ΝΑ Θεσσαλονίκης.
2. Ολοκληρωμένη Διαχείριση απορριμμάτων Πελοποννήσου.
3. Κατασκευή δικτύων και ΕΕΛ Ραφήνας – Αρτέμιδας.
4. Δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων και ΕΕΛ του δήμου Μαραθώνα (οικισμοί Μαραθώνα και Νέας Μάκρης).
5. Συλλογή, Μεταφορά, Επεξεργασία και διάθεση ακαθάρτων περιοχών Κορωπίου-Παιανίας-Β' Φάση.

Στον Άξονα περιλαμβάνονται τα χαρακτηρισμένα ως εμβληματικά έργα (SIGNIFICANT PROJECTS - OPs 2014-2020):

1. Ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων Πελοποννήσου (INTEGRATED WASTE MANAGEMENT IN THE REGION OF PELOPONNESE (P.P.P.))
2. Έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων Ραφήνας και Αρτέμιδας (SEWERAGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANT OF NORTH MESOGIA OF EASTERN ATTICA)
3. Δίκτυα αποχέτευσης ακαθάρτων και εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων του Δήμου Μαραθώνα (οικισμοί Μαραθώνα και Νέας Μάκρης) (SEWERAGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANT OF MARATHONAS MUNICIPALITY)

ΑΠ 14Β: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ καλύπτει μέρος του Θεματικού Στόχου 6: «Διατήρηση και προστασία περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων μέσω δράσεων για ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στους

τομείς των αποβλήτων και των υδάτων, εμβληματικών παρεμβάσεων για βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος, και στοχευμένων δράσεων για μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, περιορισμό του θορύβου και προστασία της βιοποικιλότητας» και περιλαμβάνει δράσεις στους τομείς διαχείρισης: (α) στερεών αποβλήτων και (β) λυμάτων. Ο Άξονας δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΤΣ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 250,0 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 200,0 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 4,35%

Έχουν επιλεγεί δύο (2) Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.) με δύο (2) Ειδικούς Στόχους να έχουν αντιστοιχηθεί στην πρώτη και ένας (1) Ειδικός Στόχος στη δεύτερη από αυτές.

Πίνακας 28: Αντιστοίχιση Επενδυτικών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων ΑΠ14Β

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	26 - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης
	27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.
6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	29 - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)

Με βάση τον προγραμματισμό, οι δράσεις που εντάσσονται στα πλαίσια των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων και θα υλοποιηθούν από τον ΑΠ στοχεύουν στην προώθηση του Στρατηγικού Στόχου Ε: «Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων» του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προγράμματος στις προβλεπόμενες δράσεις του ΑΠ14Β δεν περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση Μεγάλου Έργου.

ΑΠ 15: Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ

Ο ΑΠ καλύπτει περιλαμβάνει δράσης που αφορούν:

α) στην προετοιμασία έργων,

β) στην αποτελεσματική υλοποίηση των έργων και του Προγράμματος,

γ) στην αποτελεσματική πληροφόρηση κοινού, φορέων, κοινωνικών εταίρων, δυνητικών δικαιούχων και επιχειρήσεων, και διάχυση καλών πρακτικών,

δ) στην αποτελεσματική, επιστημονική και τεχνική στήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών, καθώς και

ε) στην ενίσχυση της ικανότητας ενδιάμεσων φορέων και δικαιούχων να παράγουν την σειρά των έργων.

Οι δράσεις αφορούν στο σύνολο του ΕΤΠΑ και χωροθετούνται και στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ): 26,6 εκατ. €

Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ): 21,3 εκατ. €

Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ): 0,46%

ΑΠ 16: Τεχνική Συνδρομή ΤΣ

Ο ΑΠ καλύπτει περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν:

α) στην προετοιμασία έργων,

β) στην αποτελεσματική υλοποίηση των έργων και του Προγράμματος,

γ) στην αποτελεσματική πληροφόρηση κοινού, φορέων, κοινωνικών εταίρων, δυνητικών δικαιούχων και επιχειρήσεων, και διάχυση καλών πρακτικών,

δ) στην αποτελεσματική, επιστημονική και τεχνική στήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών, καθώς και

ε) στην ενίσχυση της ικανότητας ενδιάμεσων φορέων και δικαιούχων να παράγουν την σειρά των έργων.

Οι δράσεις αφορούν στο σύνολο του ΕΤΠΑ και χωροθετούνται και στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών.

Η χρηματοδότηση του ΑΠ προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής και ανέρχεται σε:

Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ):	68,8 εκατ. €
Κοινοτική Συνδρομή (ΚΣ):	58,5 εκατ. €
Βαρύτητα Άξονα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΚΣ):	1,27%

8 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας

8.1 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 01: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο & συνδέσεις (ΤΣ)

8.1.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ1 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί τρεις (3) δράσεις, συνολικής ΣΔΔ: 315,0 εκατ. € στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 7i και 7iii οι οποίες καλύπτουν το 95,2% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχουν εκδοθεί τρεις (3) προσκλήσεις συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ) 315,0 εκατ. €, καλύπτοντας το σύνολο της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Με βάση τις παραπάνω προσκλήσεις, έχουν εκδοθεί έξι (6) αποφάσεις ένταξης, συνολικής ΣΔΔ 168.508.738 € εκατ. € οι οποίες καλύπτουν το 50,9% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ. Πρόκειται για ένα Τμηματοποιημένο Μεγάλο Έργο και πέντε συνήθη νέα έργα.

Έχουν αναληφθεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 101.014.096 € που αντιστοιχούν στο 30,5% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ ή το 60% επί της συνολικής ΣΔΔ των ενταγμένων έργων. Οι Δεσμεύσεις αφορούν σε τρία από τα έξι έργα και καλύπτουν το 98,5% του Π/Υ ένταξης των τριών αυτών έργων.

Οι καταχωρημένες στο ΟΠΣ δαπάνες ανέρχονται σε 61.444.777 € (18,6% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ).

Η παραπάνω υλοποίηση ανά επενδυτική προτεραιότητα αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 29: Υλοποίηση ΑΠ1 ανά ΕΠ

ΑΠ	**Επενδ. Προτ.**	**Εντάξεις**		**Ποσοστό ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ**	**Νομικές Δεσμεύσεις**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων**	**Δαπάνες (Δηλωθείσες έως 30-03-2018)**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ**
Διαθέσιμος Π/Υ (ΣΔΔ)		**Πλήθος Πράξεων**	**Π/Υ** (ΣΔΔ)	**%**	**Π/Υ** (ΣΔΔ)	**%**	**ΣΔΔ**	**%**
330,9	**Σύνολο**	**6**	**168,5**	**50,9**	**101,0**	**60,0**	**61,4**	**18,6**
	7i	3	149,6	45,2	91,3	61,0	57,9	17,5
	7ii	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	7iii	3	18,9	5,7	9,7	51,3	3,5	1,1

8.1.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ1 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ κρίνεται εν γένει ως ικανοποιητική, δεδομένου ότι τα Προγράμματα διανύουν το τρίτο έτος ουσιαστικής ενεργοποίησης (2016, 2017 & 2018). Έχει εξειδικευθεί σχεδόν το σύνολο των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, έχουν πραγματοποιηθεί εντάξεις που καλύπτουν το 50,9% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, ενώ έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις και υλοποιείται αντικείμενο που αντιστοιχεί στο 30,5% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ.

Το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων του ΑΠ έχει εξειδικευθεί, ως αναμένεται, στην επενδυτική προτεραιότητα 7i (Ειδικός Στόχος 1) για τη χρηματοδότηση σημαντικών παρεμβάσεων επί του σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π. Δεν έχουν εξειδικευθεί πόροι για την επενδυτική προτεραιότητα 7ii (Ειδικός Στόχος 5), που αφορά σε συνδέσεις με λιμάνια – ΒΙΠΕ, λόγω μελετητικής ανωριμότητας, ενώ έχουν εξειδικευθεί σχεδόν στο σύνολό τους οι πόροι που προορίζονται για την επενδυτική προτεραιότητα 7iii (Ειδικός Στόχος 10) που αφορά στην εξασφάλιση της συνεκτικότητας και της διαλειτουργικότητας του κύριου σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π.

Το ποσοστό απορρόφησης 18,6% στο σύνολο του ΑΠ κρίνεται ως ικανοποιητικό. Πρέπει όμως να επισημανθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών προέρχονται από το Τμηματοποιημένο Μεγάλο έργο στην ΕΠ 7i, το οποίο δεν είχε περιληφθεί στον αρχικό προγραμματισμό του ΑΠ.

Τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του εν λόγω Μεγάλου έργου είναι σε πλήρη ευθυγράμμιση με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του ΑΠ, εγείρεται όμως ακόμη πιο έντονα το ερώτημα για το αν υπάρχουν αρκετοί πόροι για την κάλυψη όλων των προγραμματισμένων, στον ΑΠ, παρεμβάσεων.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά στην έναρξη υλοποίησης των λοιπών τριών (3) Μεγάλων έργων η εικόνα δεν είναι ιδιαίτερα αισιόδοξη καθώς οι εργασίες επιδομής – ηλεκτροκίνησης – σηματοδότησης στο τμήμα Ροδοδάφνη–Ρίο βασίζονται στην ολοκλήρωση των εργασιών υποδομής του τμήματος από το πλαίσιο του CEF, ενώ και τα άλλα δύο Μεγάλα έργα παρουσιάζουν καθυστέρηση στη διαδικασία ωρίμανσης μελετών. Αντίστοιχη εικόνα καταγράφεται και για τις λοιπές συνήθεις παρεμβάσεις των ΕΠ 7i και 7iii, οι οποίες είτε βρίσκονται στο στάδιο ωρίμανσης είτε σχετίζονται με εργασίες άλλων πράξεων που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης των έργων. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στη στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.1.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ1

Οι παρεμβάσεις στον Τομέα των Σιδηροδρομικών Μεταφορών λόγω της φύσης και των σταδίων των υλοποιούμενων εργασιών, αποδίδουν τις εκροές τους με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων. Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας των ενταγμένων έργων.

Για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών:

- στην Ε.Π. 7i έχουν επιλεγεί οι δείκτες εκροής:
  - CO11a - Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ, με τιμή στόχο 42,5 χλμ.

    Το σχετικό ενταγμένο έργο έχει τιμή στόχο 16 χλμ., καλύπτοντας μέρος της απαίτησης του δείκτη. Καταγράφεται μεγάλη επισφάλεια στην επίτευξη του δείκτη, καθώς τα έργα που αναμένεται να τον τροφοδοτήσουν παρουσιάζουν σημαντική υστέρηση.
  - T4401 - Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών), με τιμή στόχο 587 χλμ.

    Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο 590 χλμ., καλύπτοντας πλήρως την απαίτηση του δείκτη. Η προοπτική επίτευξης του δείκτη, βάσει της πορείας υλοποίησης των σχετικών έργων κρίνεται θετική.
- στην Ε.Π. 7ii έχει επιλεγεί ο δείκτης εκροής:
  - CO11a - Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ, ο οποίος έχει τιμή στόχο 21 χλμ.

    Η ΕΠ δεν έχει εξειδικευθεί. Το σχετικό, με αυτήν, φυσικό αντικείμενο δεν έχει την απαραίτητη μελετητική ωριμότητα, γεγονός το οποίο σε συνδυασμό με την περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων στον ΑΠ έχουν θέσει υπό αίρεση τη διατήρησή της στο πλαίσιο του ΑΠ. Συνεπώς η προοπτική επίτευξης του δείκτη είναι αρνητική.
- στην Ε.Π. 7iii έχει επιλεγεί ο δείκτης εκροής:
  - T4401 - Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών), ο οποίος έχει τιμή στόχο 62 χλμ.

    Τα ενταγμένα έργα δεν συμβάλουν στον δείκτη T4401. Το έργο που αναμένεται να συμβάλει το σύνολο του στόχου αφορά στο σιδηροδρομικό τμήμα Λάρισα-Βόλος, το οποίο λόγω αλλαγών στο σχεδιασμό του κατά την παρούσα χρονική στιγμή βρίσκεται σε διαδικασία ωρίμανσης. Η προοπτική επίτευξης του δείκτη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την πορεία ωρίμανσης και υλοποίησης του εν λόγω έργου. Στο ΟΠΣ έχει προστεθεί ένας μη επιχειρησιακός δείκτης για την παρακολούθηση των εκροών των ήδη

ενταγμένων έργων στην ΕΠ 7iii. Είναι ο δείκτης: «Τοπικές βελτιώσεις σιδηροδρομικού δικτύου» κι έχει τιμή επίτευξης 2 (παρεμβάσεις) προς το παρόν.

8.1.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ1 και παράγοντες που συντελούν

Στην Ε.Π. 7i καταγράφεται μια χρονική μετατόπιση στον προγραμματισμό των Μεγάλων έργων που εντάσσονται στο πλαίσιο του ΑΠ, σε σχέση με την αρχική έγκριση του Προγράμματος. Δεν έχει επιφέρει σημαντική μεταβολή, αλλά θα πρέπει να παρακολουθείται συστηματικά, γιατί οποιαδήποτε πρόσθετη μετατόπιση μπορεί να οδηγήσει το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης σε δύο Μεγάλα έργα εκτός της Περιόδου 2014-2020.

Στην Ε.Π. 7ii καταγράφεται σημαντική καθυστέρηση η οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο Αναθεώρησης του ΕΠ.

Στην Ε.Π. 7iii καταγράφεται καθυστέρηση στην ένταξη του προγραμματισμένου έργου, καθώς υπήρξε αλλαγή στο σχεδιασμό του προς εκτέλεση φυσικού αντικειμένου, γεγονός που απαίτησε πρόσθετες ενέργειες μελετητικής ωρίμανσης του έργου.

8.1.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής ΑΠ1 για το 2023

Με βάση τα ενταγμένα έργα και τις καταγραφόμενες ανάγκες των Μεγάλων έργων που εντάσσονται στον ΑΠ και θα συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής, εκτιμάται ότι οι στόχοι στην Ε.Π. 7i θα επιτευχθούν εφόσον επισπευσθούν οι διαδικασίες προετοιμασίας και ωρίμανσης των έργων και παράλληλα εξασφαλισθούν οι πρόσθετοι αναγκαίοι πόροι για τη χρηματοδότηση των προβλεπόμενων παρεμβάσεων. Αντίστοιχη επιτάχυνση των διαδικασιών ωρίμανσης και υλοποίησης του έργου απαιτείται στην ΕΠ 7iii, ενώ στην ΕΠ 7ii με βάση τη σημερινή εικόνα δεν εκτιμάται εφικτή η επίτευξη του δείκτη εκροής.

8.1.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ1

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική. Το τμηματοποιημένο Μεγάλο έργο, το οποίο δεν είχε συμπεριληφθεί στο Αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα, επέδρασε θετικά στην πορεία υλοποίησης του ΑΠ. Η εικόνα αυτή θα πρέπει να εξασφαλισθεί και για τα νέα έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΑΠ. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην προετοιμασία των 3 Μεγάλων έργων που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα, καθώς και στην επιτάχυνση της προετοιμασίας των λοιπών συνήθων έργων που έχουν περιληφθεί στον προγραμματισμό του ΑΠ. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να διασφαλισθεί η διαθεσιμότητα των απαραίτητων πόρων για τη χρηματοδότηση του συνόλου των έργων, δεδομένου ότι εμφανίζονται σημαντικά μεγαλύτερες απαιτήσεις από τους διαθέσιμου πόρους στον ΑΠ.

Η μη ενεργοποίηση της επενδυτικής προτεραιότητας 7ii: «Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας» λόγω μελετητικής ανωριμότητας σε σχετικές παρεμβάσεις θα πρέπει να αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος. Πρέπει να διερευνηθεί το βέλτιστο σενάριο τροποποίησης είτε μέσω της μείωσης, της ΕΠ 7ii με αντίστοιχη ενίσχυση της ΕΠ 7i του Άξονα που εμφανίζουν αυξημένες ανάγκες. Πρέπει να διερευνηθεί το βέλτιστο σενάριο τροποποίησης βάσει:

- της εφικτότητας εξεύρεσης σχετικών έργων των οποίων οι διαδικασίες ωρίμανσης μπορούν να ολοκληρωθούν άμεσα, ώστε να διατηρηθεί η ΕΠ 7ii στον ΑΠ.
- της ανάγκης μείωσης της ΕΠ 7ii με αντίστοιχη ενίσχυση των άλλων Ε.Π. του Άξονα που εμφανίζουν αυξημένες ανάγκες

8.2 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 02: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)

8.2.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ2 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχει εξειδικευτεί μία (1) δράση, συνολικής ΣΔΔ: 40,0 εκατ. € στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7a η οποία καλύπτει το 18,5% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχει εκδοθεί μία (1) πρόσκληση για τη Δράση 2.1.1 συνολικής ΣΔΔ 40,0 εκατ. €, καλύπτοντας το σύνολο της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Δεν έχει εκδοθεί απόφαση ένταξης.

8.2.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ2 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ παρουσιάζει σημαντική υστέρηση και προοπτικές ενεργοποίησης και υλοποίησης ιδιαίτερα χαμηλές. Έχουν εξειδικευθεί πόροι για την ΕΠ 7a, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί κάποια ένταξη. Στο προσεχές διάστημα αναμένεται να ενταχθεί το έργο «Σταθμός Αθηνών (Β' φάση) και σύνδεση με Μετρό», το οποίο όμως δεν αναμένεται να αποδώσει δαπάνες μέχρι το τέλος του 2018 σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης Δαπανών (έκδοση: Φεβρουάριος 2018) της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Επιπλέον, δεν έχουν εξειδικευθεί πόροι για το Μεγάλο έργο «Αναβάθμιση γραμμής ΣΚΑ – Οινόη», λόγω του ότι το έργο βρίσκεται ακόμη σε στάδιο ωρίμανσης. Για την ωρίμανση του Μεγάλου έργου προβλέπεται να διατεθούν πόροι της Τεχνικής Βοήθειας, ωστόσο παρουσιάζονται σημαντικές καθυστερήσεις, που μεταθέτουν την έναρξη υλοποίησης του έργου στο έτος 2019 με κίνδυνο να ολισθήσει η ολοκλήρωση του Μεγάλου έργου μετά το έτος 2023.

Παράλληλα, δεν έχουν εξειδικευθεί πόροι για την Ε.Π. 7c. Η χρηματοδότηση του Μεγάλου Έργου επέκτασης του Προαστιακού Αθηνών προς Λαύριο προτάθηκε να καλυφθεί από πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) – «σχέδιο Juncker»και με απόφαση της 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος, αφαιρέθηκε από τον Κατάλογο Μεγάλων έργων του Προγράμματος. Δεδομένου ότι στην Ε.Π. 7c, μέσω του Ειδικού Στόχου 6, το αντικείμενο είχε ταυτιστεί με την υλοποίηση του εν λόγω Μεγάλου έργου, καταγράφεται ανάγκη άμεσης τροποποίησης/προσαρμογής του περιεχομένου ή και κατάργησης ακόμη της ΕΠ.

8.2.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ2

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή δεν υπάρχει ενταγμένο έργο οπότε δεν μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών. Το αναμενόμενο, προς άμεση ένταξη έργο, με βάση το περιγραφόμενο φυσικό αντικείμενο δεν συνεισφέρει στον επιλεγμένο δείκτη εκροής της ΕΠ. Είναι αναγκαία η Αναθεώρηση του επιλεγμένου συστήματος δεικτών, γενικά στον ΑΠ, ώστε να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στο υλοποιούμενο φυσικό αντικείμενο.

8.2.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ2 και παράγοντες που συντελούν

Η αφαίρεση του Μεγάλου έργου «Επέκταση προαστιακού σιδηροδρόμου Αττικής από κόμβο Κορωπίου μέχρι Λαύριο και σύνδεση λιμένα Λαυρίου», στα στοιχεία του οποίου είχε βασισθεί η κατανομή των πόρων, καθιστά αναγκαία την τροποποίηση του σχεδιασμού στο σύνολο του ΑΠ.

Επιπρόσθετα, καταγράφεται σημαντική καθυστέρηση και στην ένταξη του 2ου προγραμματισμένου Μεγάλου έργου «Αναβάθμιση Υφιστάμενης Διπλής γραμμής στο τμήμα ΣΚΑ – Οινόη», λόγω της μελετητικής ανωριμότητας που παρουσιάζει το έργο.

8.2.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ2 για το 2023

Δεδομένων των αλλαγών στην ΕΠ 7c του ΑΠ2, η επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής για το 2023 κρίνεται εξαιρετικά επισφαλής δεδομένου ότι δεν υπάρχει κάποιο άλλο ώριμο έργο που θα μπορέσει θα αντικαταστήσει το έργο που αφαιρέθηκε. Επιπρόσθετα, στην ΕΠ 7a, λόγω των σημαντικών καθυστερήσεων που παρατηρούνται στην ωρίμανση και την ένταξη του σχετικού έργου η επίτευξη του δείκτη εκροής, με βάση τη σημερινή εικόνα, μεταφέρεται οριακά στο τέλος του 2023.

8.2.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ2

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην επιτάχυνση της προετοιμασίας του Μεγάλου έργου «Αναβάθμιση Υφιστάμενης Διπλής γραμμής στο τμήμα ΣΚΑ – Οινόη», καθώς και στην τροποποίηση του περιεχομένου ή την κατάργηση της ΕΠ 7c.

Δεδομένου ότι η αναζήτηση σχετικών έργων στην Ε.Π. 7c σε περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, των οποίων οι διαδικασίες ωρίμανσης να μπορούν να ολοκληρωθούν άμεσα, ώστε να διατηρηθεί η Ε.Π. 7c στον ΑΠ και να μην διαταραχθεί σημαντικά η Λογική της Παρέμβασης του Προγράμματος δεν φαίνεται να έχει αποτέλεσμα προτείνεται:

- Η επίσπευση των απαιτούμενων διαδικασιών ωρίμανσης των έργων για την εξασφάλιση της έγκαιρης ολοκλήρωσής τους εντός της Περιόδου 2014-2020, για τις λοιπές δράσεις στον ΑΠ.

- Η επιλογή του βέλτιστου σεναρίου σχετικά με τη μείωση ή/και την κατάργηση της ΕΠ 7c με αντίστοιχη ενίσχυση άλλων Ε.Π. του Άξονα Προτεραιότητας. Σε αντίθετη περίπτωση και με βασικό, πάντα, γνώμονα την αποφυγή απωλειών, απαιτείται η διερεύνηση της δυνατότητας εκμετάλλευσης των πόρων της ΕΠ 7c για την κάλυψη του περιεχομένου σε κάποιον άλλο Άξονα του Προγράμματος

8.3 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 03: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και οδική ασφάλεια (ΤΣ)

8.3.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ3 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί τέσσερις (4) δράσεις, συνολικής ΣΔΔ: 505,9 εκατ. € στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7i οι οποίες καλύπτουν το 100% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχουν εκδοθεί τέσσερις (4) προσκλήσεις συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ) 505,9 εκατ. €, καλύπτοντας το σύνολο της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Με βάση τις παραπάνω προσκλήσεις, έχουν εκδοθεί πέντε (5) αποφάσεις ένταξης, συνολικής ΣΔΔ 439.911.738 €, οι οποίες καλύπτουν το 87% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ. Πρόκειται για ένα Τμηματοποιημένο Μεγάλο Έργο, ένα νέο Μεγάλο Έργο, δύο συνήθη Τμηματοποιημένα έργα και ένα νέο έργο.

Έχουν αναληφθεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 87.991.221 € που αντιστοιχούν στο 17,4% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ ή το 20% επί της συνολικής ΣΔΔ των ενταγμένων έργων. Οι Δεσμεύσεις αφορούν σε τέσσερα από τα πέντε έργα, ωστόσο για το νέο Μεγάλο Έργο: «Κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Πάτρα – Πύργος» έχει αναληφθεί νομική δέσμευση μόνο για υποέργο απαλλοτριώσεων.

Οι καταχωρημένες στο ΟΠΣ δαπάνες ανέρχονται σε 57.825.482 € (11,4% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ).

Η παραπάνω υλοποίηση ανά επενδυτική προτεραιότητα αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 30:Υλοποίηση ΑΠ3 ανά ΕΠ

ΑΠ	**Επενδ. Προτ.**	**Εντάξεις**		**% ΣΔΔ Εντάξεων / ΣΔΔ ΑΠ**	**Νομικές Δεσμεύσεις**	**% ΣΔΔ Δεσμεύσεων/ ΣΔΔ Εντάξεων**	**Δαπάνες (Δηλωθείσες 30-03-2018)**	**% ΣΔΔ Δαπανών / ΣΔΔ ΑΠ**
Διαθέσιμος Π/Υ ΣΔΔ		**Πλήθος Πράξεων**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**ΣΔΔ**	**%**
505,9	7i	5	439,9	87,0	88,0	17,4	57,8	11,4

8.3.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ3 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ κρίνεται εν γένει ως ικανοποιητική. Έχει εξειδικευθεί το σύνολο των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, έχουν πραγματοποιηθεί εντάξεις που καλύπτουν πλέον το 87% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, ενώ έχει αναληφθεί δέσμευση και υλοποιείται αντικείμενο που αντιστοιχεί περίπου στο 17,4% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ.

Το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων του ΑΠ έχει εξειδικευθεί, ως αναμένεται, στον Ειδικό Στόχο 2 της επενδυτικής προτεραιότητας 7i για τη χρηματοδότηση σημαντικών παρεμβάσεων επί του ΔΟΔ της χώρας. Το υπολειπόμενο τμήμα των διαθέσιμων πόρων έχει εξειδικευθεί στον Ειδικό Στόχο 3 και προορίζονται για τη χρηματοδότηση δράσεων βελτίωσης των επιπέδων της οδικής ασφάλειας.

Το ποσοστό απορρόφησης (11,4%) στο σύνολο του ΑΠ δεν κρίνεται ικανοποιητικό. Παρατηρείται υστέρηση σε σχέση με την αναλογική συμμετοχή του ΑΠ στον κανόνα N+3 για το έτος 2014. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών προέρχονται από τα τρία Τμηματοποιημένα έργα, τα οποία αποτελούν προσθήκες στο Πρόγραμμα καθώς δεν είχαν περιληφθεί στον αρχικό προγραμματισμό του ΑΠ.

Τα αποτελέσματα από την υλοποίηση των εν λόγω Τμηματοποιημένων έργων είναι σε πλήρη ευθυγράμμιση με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του ΑΠ, εγείρεται όμως ακόμη πιο έντονα το ερώτημα για το αν υπάρχουν αρκετοί πόροι για την κάλυψη όλων των προγραμματισμένων, στον ΑΠ, παρεμβάσεων. Με βάση τον αρχικό Προγραμματισμό το μεγαλύτερο μέρος (ίσως >100% για τη συγχρηματοδότηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου των έργων) του προϋπολογισμού του ΑΠ καλύπτεται από ανάγκες χρηματοδότησης των επιλεγμένων Μεγάλων έργων. Η διαφαινόμενη έλλειψη πόρων σε συνδυασμό με την προσθήκη των Τμηματοποιημένων έργων καθιστούν ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη εύρεσης πρόσθετων χρηματοδοτικών πηγών. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο χρηματοδοτικό κενό που φαίνεται να δημιουργείται, καθώς μπορεί να έχει άμεσο αντίκτυπο στην επίτευξη των στόχων του ΑΠ.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά στην ένταξη και έναρξη υλοποίησης των λοιπών τριών (3) Μεγάλων έργων, παρατηρούνται καθυστερήσεις, καθώς:

- για το έργο «Ολοκλήρωση της κατασκευής οδικής σύνδεσης της περιοχής Ακτίου με το Δυτικό Άξονα Βορρά - Νότου– Φάση Β'» προέκυψε ζήτημα σχετικά με το θέμα χειρισμού των τεσσάρων συμβάσεων κατασκευής, οι οποίες έχουν εκκινήσει στην Περίοδο 2007-2013, καθώς και της απαιτούμενης νέας σύμβασης που θα περιλάβει το σύνολο των υπολειπόμενων εργασιών. Κατά την παρούσα χρονική στιγμή έχει ληφθεί απόφαση σχετικά με τον προγραμματισμό εκτέλεσης του έργου, ετοιμάζεται η κοινοποίηση Φακέλου Μεγάλου Έργου, καθώς και η ένταξη στο ΕΠ.
- για το έργο με σύμβαση παραχώρησης «Κατασκευή του τμήματος «Λαμία - Ξυνιάδα» του αυτοκινητόδρομου «Κεντρικής Ελλάδας» (Ε65)», απαιτήθηκαν διευκρινήσεις από την Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (DG Competition) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αναμένεται η έγκριση της DG Competition για τα θέματα Κρατικής Ενίσχυσης και παράλληλα ετοιμάζεται ο Φάκελος Μεγάλου Έργου.
- για το έργο «Κατασκευή της Οδικής Παράκαμψης Χαλκίδας», η υλοποίηση εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα πόρων στον ΑΠ.

Αντίστοιχη εικόνα καταγράφεται και για τις λοιπές συνήθεις παρεμβάσεις του ΑΠ, οι οποίες είτε βρίσκονται στο στάδιο ωρίμανσης είτε καθυστέρησε η υποβολή προτάσεων από τους Δικαιούχους.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης των έργων. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.3.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ3

Οι παρεμβάσεις στον Τομέα των Οδικών Μεταφορών λόγω της φύσης και των σταδίων των υλοποιούμενων εργασιών, αποδίδουν τις εκροές τους με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων. Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τρείς από τα εν εξελίξει έργα έχουν αποδώσει εκροές. Πρόκειται για τα Τμηματοποιημένα έργα «Κάθετος Άξονας 45 Εγνατίας Οδού Σιάτιστα-Κρυσταλλοπηγή, Τμήμα: Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή (45.4.5)- Φάση Β΄», «Κάθετος Άξονας Εγνατίας Οδού Θεσσαλονίκη-Ν. Μουδανιά-Ποτίδαια: Βελτίωση-διαπλάτυνση τμήματος Ν. Μουδανιά-Ποτίδαια - Φάση Β΄» και «Εργασίες βελτίωσης της Εθνικής Οδού Λαμίας-Καρπενησίου στο τμήμα από έξοδο Καστρίου έως έξοδο Μακρακώμης, Φάση Β'» τα οποία έχουν δώσει σε κυκλοφορία περί τα 31,1 χλμ. νέων/αναβαθμιζόμενων τμημάτων.

Για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών στην Ε.Π. έχει επιλεγεί οι δείκτες εκροής:

- CO13a - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ, με τιμή στόχο 206,3 χλμ.

  Τα ενταγμένα έργα έχουν αθροιστικά τιμή στόχο ίση με 114,65 χλμ., καλύπτοντας ποσοστό 55,6% της απαίτησης του δείκτη. Καταγράφεται μεγάλη επισφάλεια στην επίτευξη του δείκτη, καθώς τα έργα που αναμένεται να τον τροφοδοτήσουν, είτε απαιτούν την εξασφάλιση πρόσθετων πόρων, είτε παρουσιάζουν σημαντική υστέρηση.

Για το τμήμα του ΑΠ που αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων βελτίωσης της οδικής ασφάλειας δεν έχει επιλεγεί κάποιος δείκτης εκροής στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα. Ωστόσο στην Εξειδίκευση του Προγράμματος για τις μεν δράσεις ενεργητικής οδικής ασφάλειας αναφέρεται ο δείκτης «Πλήθος οχημάτων/εξοπλισμού (Αρ.)» για δε τις δράσεις Αναβάθμισης/Βελτίωσης του επιπέδου της οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ αναφέρεται ο δείκτης «Παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας (Αρ.)».

8.3.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ3 και παράγοντες που συντελούν

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω στην ενότητα 6.3.2, καταγράφεται μια χρονική μετατόπιση στον προγραμματισμό των Μεγάλων έργων που εντάσσονται στο πλαίσιο του ΑΠ. Η μετατόπιση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντική μεταβολή, αλλά θα πρέπει να παρακολουθείται συστηματικά, γιατί οποιαδήποτε πρόσθετη μετατόπιση μπορεί να οδηγήσει το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης σε δύο Μεγάλα έργα εκτός της Περιόδου 2014-2020.

8.3.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ3 για το 2023

Με βάση τα ενταγμένα έργα και τις καταγραφόμενες ανάγκες των Μεγάλων έργων που εντάσσονται στον ΑΠ και θα συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής, εκτιμάται ότι ο στόχος θα επιτευχθεί εφόσον επισπευσθούν οι διαδικασίες προετοιμασίας και ωρίμανσης των έργων και παράλληλα εξασφαλισθούν οι πρόσθετοι αναγκαίοι πόροι για τη χρηματοδότηση όλων των προβλεπόμενων παρεμβάσεων. Με βάση τα ενταγμένα έργα καλύπτεται το 55,6% της τιμής στόχου για το δείκτη εκροής. Εκτιμάται ότι αν εξασφαλισθούν οι απαραίτητοι πόροι και συνυπολογισθούν τα έργα που αναμένεται να ενταχθούν στο προσεχές διάστημα, η τιμή στόχος των ενταγμένων έργων θα καλύψει το συνολικό στόχο του δείκτη στον ΑΠ.

8.3.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ3

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ δεν είναι ικανοποιητική. Τα τμηματοποιημένα έργα, τα οποία δεν είχαν συμπεριληφθεί στο Αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα, επέδρασαν θετικά στην πορεία υλοποίησης του ΑΠ. Η εικόνα αυτή μέχρι στιγμής δεν επιβεβαιώνεται για το συνεχιζόμενο Μεγάλο έργο και για τα νέα έργα που αναμένεται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΑΠ.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην προετοιμασία των λοιπών τριών (3) Μεγάλων έργων που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα, καθώς και στην επιτάχυνση της προετοιμασίας των λοιπών συνήθων έργων που έχουν περιληφθεί στον προγραμματισμό του ΑΠ.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να διασφαλισθεί η διαθεσιμότητα των απαραίτητων πόρων για τη χρηματοδότηση του συνόλου των έργων, δεδομένου ότι εμφανίζονται σημαντικά μεγαλύτερες απαιτήσεις από τους διαθέσιμου πόρους στον ΑΠ, αυξάνοντας την επικινδυνότητα εμφάνισης σημαντικής απόκλισης από τη στοχοθεσία του ΑΠ. Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες τροποποιήσεις-προσαρμογές, ώστε ο ΑΠ να περιλάβει μόνο εκείνο το τμήμα του αντικειμένου που δύναται να χρηματοδοτήσει.

8.4 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 04: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)

8.4.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ4 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί δύο (2) δράσεις, συνολικής ΣΔΔ: 125,0 εκατ. € στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7a οι οποίες καλύπτουν το 100% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχουν εκδοθεί δύο (2) προσκλήσεις συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ) 125,0 εκατ. €, καλύπτοντας το σύνολο της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Με βάση τις παραπάνω προσκλήσεις, έχουν εκδοθεί δύο (2) αποφάσεις ένταξης, συνολικής ΣΔΔ 71.711.639 € οι οποίες καλύπτουν το 57,4% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ. Πρόκειται για ένα Μεταφερόμενο Νέο έργο και ένα Νέο σύνηθες έργο.

Έχουν αναληφθεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 70.927.830 € που αντιστοιχούν στο 56,7% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ. Οι Δεσμεύσεις αφορούν και στα δύο έργα και καλύπτουν το 98,9% του Π/Υ ένταξης των δύο έργων.

Οι καταχωρημένες στο ΟΠΣ δαπάνες ανέρχονται σε 30.448.845 € (26,3% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ).

Η παραπάνω υλοποίηση ανά επενδυτική προτεραιότητα αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 31:Υλοποίηση ΑΠ4 ανά ΕΠ

ΑΠ	**Επενδ. Προτ.**	**Εντάξεις**		**Ποσοστό ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ**	**Νομικές Δεσμεύσεις**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων**	**Δαπάνες (Δηλωθείσες έως 30-10-2017)**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ**
Διαθέσιμος Π/Υ ΣΔΔ		**Πλήθος Πράξεων**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**ΣΔΔ**	**%**
125,0	7a	2	71,7	57,4	70,9	98,9	30,5	26,3

8.4.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ4 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ κρίνεται εν γένει ως ικανοποιητική. Έχει εξειδικευθεί το σύνολο των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, έχουν πραγματοποιηθεί εντάξεις που καλύπτουν το 71,7% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, ενώ έχει αναληφθεί δέσμευση και υλοποιείται αντικείμενο που αντιστοιχεί στο 70,9% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ.

Το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων του ΑΠ έχει εξειδικευθεί, ως αναμένεται, στον Ειδικό Στόχο 2 της επενδυτικής προτεραιότητας 7a για τη χρηματοδότηση σημαντικών παρεμβάσεων επί του ΔΟΔ στην Περιφέρεια της Κρήτης. Το υπολειπόμενο τμήμα των διαθέσιμων πόρων έχει εξειδικευθεί στον Ειδικό Στόχο 3 και προορίζονται για τη χρηματοδότηση δράσεων βελτίωσης των επιπέδων της οδικής ασφάλειας επίσης στην Περιφέρεια της Κρήτης.

Το ποσοστό απορρόφησης 26,3% στο σύνολο του ΑΠ κρίνεται ως ικανοποιητικό.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης των έργων. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.4.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ4

Οι παρεμβάσεις στον Τομέα των Οδικών Μεταφορών λόγω της φύσης και των σταδίων των υλοποιούμενων εργασιών, αποδίδουν τις εκροές τους με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων. Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας των ενταγμένων έργων.

Για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών στην Ε.Π. έχει επιλεγεί οι δείκτες εκροής:

- CO14 - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών, και
- CO14a -Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ, με τιμή στόχο 19,0 χλμ.

  Τα ενταγμένα έργα έχουν αθροιστικά τιμή στόχο ίση με 11,6 χλμ., καλύπτοντας μέρος της απαίτησης του δείκτη. Καταγράφεται επισφάλεια στην επίτευξη του δείκτη, υπάρχει αλλαγή της εθνικής πολιτικής όσον αφορά στον τρόπο υλοποίησης δράσεων στο Διευρωπαϊκό Άξονα ΒΟΑΚ. Ο προγραμματισμός των νέων παρεμβάσεων επί του οδικού Άξονα βρίσκεται υπό διαμόρφωση με αποτέλεσμα να εμφανίζεται κίνδυνος μη εκμετάλλευσης των υπολειπόμενων πόρων στον ΑΠ για την υλοποίηση σχετικών έργων . Σε περίπτωση που αποφασισθεί η μη χρηματοδότηση νέων δράσεων στον ΑΠ και η αξιοποίηση των υπολειπόμενων πόρων σε άλλο ΑΠ του ΕΠ, απαιτείται η προσαρμογή των στόχων στις εκροές των ήδη ενταγμένων έργων.

Για το τμήμα του ΑΠ που αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων βελτίωσης της οδικής ασφάλειας δεν έχει επιλεγεί κάποιος δείκτης εκροής στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα. Ωστόσο στην Εξειδίκευση του Προγράμματος για τις δράσεις Αναβάθμισης/Βελτίωσης του επιπέδου της οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ στην Περιφέρεια Κρήτης αναφέρεται ο δείκτης «Παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας (Αρ.)».

8.4.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ4 και παράγοντες που συντελούν

Η μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων στην υλοποίηση έργων υποδομών έχει αποδειχθεί ως ένας σημαντικά αποδοτικός τρόπος υλοποίησης, αλλά κατά την παρούσα χρονική στιγμή και με βάση πάντα τον αρχικό σχεδιασμό, η αλλαγή της εθνικής πολιτικής όσον αφορά στον τρόπο υλοποίησης δράσεων στο Διευρωπαϊκό Άξονα ΒΟΑΚ οδηγεί σε καθυστερήσεις στην προετοιμασία και στην υλοποίηση νέων παρεμβάσεων.

8.4.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ4 για το 2023

Με βάση τα ενταγμένα έργα καλύπτεται ήδη το 61% της τιμής στόχου για το δείκτη εκροής. Δεδομένης της αλλαγής στρατηγικής που δεν αλλοιώνει τον χαρακτήρα και τη δομή του Προγράμματος, θα πρέπει να υπάρξει επικαιροποίηση των τιμών στόχου των δεικτών, με τις εκροές των ήδη ενταγμένων έργων.

Οι δράσεις που υλοποιούνται στον ΕΣ3 αφορούν σε εντοπισμένες παρεμβάσεις για την αποτελεσματική αναβάθμιση/βελτίωση της οδικής ασφάλειας του ΒΟΑΚ ή/και σε οριζόντιες δράσεις αντιμετώπισης ατυχημάτων και δεν συνδέονται άμεσα με την επιλεγμένη εκροή στην ΕΠ του ΑΠ.

8.4.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ4

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική. Έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 2 έργα που συνεισφέρουν άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και τους στόχους του ΑΠ. Λόγω της αλλαγή της εθνικής πολιτικής όσον αφορά στον τρόπο υλοποίησης παρεμβάσεων επί του Διευρωπαϊκού Άξονα ΒΟΑΚ φαίνεται να μην περιλαμβάνεται πλέον προγραμματισμός νέων παρεμβάσεων επί του οδικού Άξονα στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Όσον αφορά στις δράσεις που περιλαμβάνονται στον ΕΣ 3 αποτελούν σημαντικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας. Δεδομένου ότι αποτελούν βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις, η χρονική υστέρηση που παρατηρείται στην ένταξη έργων δεν είναι ανησυχητική κατά την παρούσα φάση υλοποίησης του ΕΠ. Κρίνεται σκόπιμη όμως η επίσπευση της διαδικασίας επιλογής των προς υλοποίηση παρεμβάσεων, οι οποίες σε συνέργεια με τις αντίστοιχες παρεμβάσεις του ΕΣ2 προωθούν τη συνολική αναβάθμιση του ΒΟΑΚ.

8.5 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 05: Περιφερειακή κινητικότητα και συνδεσιμότητα νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών (ΕΤΠΑ)

8.5.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ5 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχει εξειδικευτεί μια (1) δράση, συνολικής ΣΔΔ: 61,9 εκατ. € στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7b η οποία καλύπτει το 100% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχει εκδοθεί μια (1) πρόσκληση συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ) 41,5 εκατ. €, καλύπτοντας το 67,1% της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Με βάση τις παραπάνω προσκλήσεις, έχει εκδοθεί μια (1) σχετική απόφαση ένταξης, συνολικής ΣΔΔ 44.590.649 € η οποία καλύπτει το 72% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ (107% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ στη συγκεκριμένη κατηγορία Περιφέρειας) και αφορά σε ένα Μεταφερόμενο σύνηθες έργο.

Έχουν αναληφθεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 40.595.649 € που αντιστοιχούν στο 72,1% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ. Οι Δεσμεύσεις καλύπτουν το 91,0% του Π/Υ ένταξης του έργου.

Οι καταχωρημένες στο ΟΠΣ δαπάνες ανέρχονται σε 8.633.181 € (14,0% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ).

Η παραπάνω υλοποίηση ανά επενδυτική προτεραιότητα αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 32:Υλοποίηση ΑΠ5 ανά ΕΠ

ΑΠ	**Επενδ. Προτ.**	**Εντάξεις**		**Ποσοστό ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ**	**Νομικές Δεσμεύσεις**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων**	**Δαπάνες (Δηλωθείσες έως 30-10-2017)**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ**
Διαθέσιμος Π/Υ ΣΔΔ		**Πλήθος Πράξεων**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**ΣΔΔ**	**%**
20,4 Σε Μετάβαση	7b	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
41,5 Σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες		1	44,6	72,1 (107 στην Κατηγορία)	40,6	91,0	8,6	14,0 (20,8 στην Κατηγορία)

8.5.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ5 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ κρίνεται εν γένει ως ικανοποιητική. Έχει εξειδικευθεί το σύνολο των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, έχουν πραγματοποιηθεί εντάξεις που καλύπτουν το 107% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ στις Περιφέρειες σε Μετάβαση, ενώ έχει αναληφθεί δέσμευση και υλοποιείται αντικείμενο που αντιστοιχεί περίπου στο 98% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ στη συγκεκριμένη κατηγορία Περιφερειών.

Το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων του ΑΠ έχει εξειδικευθεί, ως αναμένεται στις Περιφέρειες σε Μετάβαση για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων ενίσχυσης της περιφερειακής κινητικότητας και με τη βελτίωση της συνδεσιμότητας νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών. Το υπολειπόμενο τμήμα των διαθέσιμων πόρων που αφορά σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες δεν έχει ενεργοποιηθεί. Οι διαθέσιμοι πόροι αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση μέρους του έργου «Κατασκευή της περιφερειακής οδού Αλεξανδρούπολης και σύνδεσης της με το λιμάνι και την Εγνατία Οδό», που αφορά στην κατασκευή του Ανατολικού τμήματος της περιφερειακής οδού.

Το ποσοστό απορρόφησης ~21% στην ενεργοποιημένη κατηγορία Περιφερειών του ΑΠ κρίνεται ως ικανοποιητικό.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης του έργου. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.5.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ5

Οι παρεμβάσεις στον Τομέα των Οδικών Μεταφορών λόγω της φύσης και των σταδίων των υλοποιούμενων εργασιών, αποδίδουν τις εκροές τους με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων. Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα έχουν δηλωμένη στο ΟΠΣ εκροή ίση με 11 χλμ..

Για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών στην Ε.Π. έχει επιλεγεί οι δείκτες εκροής:

- Τ4402 - Συνολικό μήκος νέων ή/και αναβαθμισμένων τμημάτων λοιπού οδικού δικτύου, με τιμή στόχο 50,0 χλμ. στις Περιφέρειες σε Μετάβαση.

  Το ενταγμένο έργο έχει τιμή στόχο ίση με 46,7 χλμ., καλύπτοντας σχεδόν στο σύνολό της την απαίτηση του δείκτη.

Για το τμήμα του ΑΠ που αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων στις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες δεν έχει επιλεγεί κάποιος δείκτης εκροής στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα. Ωστόσο στην Εξειδίκευση του Προγράμματος έχει συμπληρωθεί τιμή 3,3 χλμ. για το δείκτη Τ4402, η οποία αναφέρεται στην κατασκευή του ανατολικού τμήματος της περιφερειακής οδού Αλεξανδρούπολης.

8.5.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ5 και παράγοντες που συντελούν

Το ενταγμένο έργο καλύπτει το 93,4% της τιμής στόχου για το δείκτη εκροής και αναμένεται με βάση ασφαλείς προβλέψεις να ολοκληρωθεί εντός της Περιόδου. Υπήρξαν προβλήματα απαλλοτριώσεων τα οποία επιλύθηκαν και η υλοποίηση συνεχίζει κανονικά. Στο τμήμα του έργου που διέρχεται από την περιοχή του «απολιθωμένου δάσους» οι εργασίες διεξάγονται με σεβασμό στην ιδιαιτερότητα της περιοχής, συνεπώς ακολουθούν σχετικά χαμηλότερο ρυθμό υλοποίησης.

Η σημαντική καθυστέρηση που καταγράφεται στον ΑΠ αφορά στην ενεργοποίηση των διαθέσιμων πόρων σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες. Το αναμενόμενο προς υλοποίηση έργο της Περιφερειακής Αλεξανδρούπολης, σύμφωνα με τον Δικαιούχο, παρουσιάζει την απαραίτητη μελετητική ωριμότητα. Εντούτοις, καθυστερεί η υποβολή σχετικής πρότασης ένταξης στο Πρόγραμμα καθώς δεν έχει ληφθεί η οριστική απόφαση για τη χρηματοδότηση του έργου από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

8.5.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ5 για το 2023

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν με πόρους Λιγότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών δεν συνδέονται άμεσα με την επιλεγμένη εκροή στην Επενδυτική Προτεραιότητα του ΑΠ. Ωστόσο, σύμφωνα με τις οδηγίες συμπλήρωσης των στόχων του ΕΠ ανά κατηγορία περιφέρειας, πρέπει να περιληφθεί δείκτης και για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιφέρειας στην επικείμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ.

8.5.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ5

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική. Η θετική πορεία υλοποίησης του ενταγμένου έργου συμβάλει άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του ΑΠ. Με την ολοκλήρωση του οδικού έργου "Καλλονή - Σίγρι" αναμένεται σημαντική αναβάθμιση της συνδεσιμότητας του νησιού και αύξηση της προσπελασιμότητας του νησιού της Λέσβου.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενεργοποίηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο ΕΠ σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες. Προτείνεται στο προσεχές χρονικό διάστημα ο επαναπροσδιορισμός και η λήψη οριστικών αποφάσεων σχετικά με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα από τη χρήση των πόρων αυτών, είτε με τη χρηματοδότηση του σχετικού οδικού τμήματος, είτε με την επιλογή άλλου τύπου δράσεων, είτε με τη μεταφορά των πόρων σε άλλο ΑΠ του ΕΠ. Σε κάθε περίπτωση, εάν οι πόροι διατεθούν για την Περιφερειακή Αλεξανδρούπολης προτείνεται η προσθήκη του δείκτη Τ4402 στο Πρόγραμμα ως δείκτης εκροών στις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες του ΑΠ5.

8.6 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 06: Θαλάσσιες μεταφορικές υποδομές και ασφάλεια ναυσιπλοΐας (ΤΣ)

8.6.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ6 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί δύο (2) δράσεις, συνολικής ΣΔΔ: 58,9 εκατ. € στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7i οι οποίες καλύπτουν το 100% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχουν εκδοθεί δύο (2) προσκλήσεις συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ) 58,9 εκατ. €, καλύπτοντας το σύνολο της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Με βάση τις παραπάνω προσκλήσεις, έχουν εκδοθεί τρεις (3) σχετικές αποφάσεις ένταξης, συνολικής ΣΔΔ 37.482.989 € οι οποίες καλύπτουν το 63,7% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ και αφορά σε ένα σύνηθες Τμηματοποιημένο έργο και δύο Νέα συνήθη έργα.

Έχουν αναληφθεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 18.086.445 € που αντιστοιχούν στο 30,7% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ. Οι Δεσμεύσεις αφορούν μόνο στο Τμηματοποιημένο έργο και καλύπτουν το 99% του Π/Υ ένταξης του.

Οι καταχωρημένες στο ΟΠΣ δαπάνες ανέρχονται σε 12.184.688 € (20,7% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ).

Η παραπάνω υλοποίηση ανά επενδυτική προτεραιότητα αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 33:Υλοποίηση ΑΠ6 ανά ΕΠ

ΑΠ	**Επενδ. Προτ.**	**Εντάξεις**		**Ποσοστό ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ**	**Νομικές Δεσμεύσεις**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων**	**Δαπάνες (Δηλωθείσες έως 30-10-2017)**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ**
Διαθέσιμος Π/Υ ΣΔΔ		**Πλήθος Πράξεων**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**ΣΔΔ**	**%**
58,9	7i	3	37,5	63,7	18,1	48,2	12,2	20,7

8.6.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ6 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ κρίνεται εν γένει ως ικανοποιητική. Έχει εξειδικευθεί το σύνολο των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, έχουν πραγματοποιηθεί εντάξεις που καλύπτουν το 63,7% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ. Επιτάχυνση απαιτείται σε σχέση με την υλοποίηση των έργων καθώς έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις περίπου στο 30,7% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, αν και σε επίπεδο δαπανών παρατηρείται ομαλή πορεία (20,7%), αποκλειστικά λόγω της υλοποίησης του τμηματοποιημένου έργου στο Λιμένα Πατρών, το οποίο κατά την αρχική έγκριση του ΕΠ -ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν είχε συμπεριληφθεί στο ΕΠ δεδομένου ότι υπήρχε εκτίμηση ότι θα ολοκληρωνόταν με πόρους του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2007-2013. .

Ο ΕΣ 7 έχει καλυφθεί με εντάξεις σε ποσοστό που ανέρχεται περίπου σε 80% των πόρων και έχουν αναληφθεί Νομικές Δεσμεύσεις που έχουν καλύψει σχεδόν το σύνολο του Π/Υ του ενταγμένου phasing έργου. Σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό του ΑΠ, αναμένεται η ένταξη και του εν εξελίξει Μεταφερόμενου έργου αναβάθμισης του Λιμένα Ηγουμενίτσας η οποία έχει καθυστερήσει λόγω διευκρινήσεων που ζητήθηκαν σχετικά με το καθεστώς κρατικής ενίσχυσης από την Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (DG Competition) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Αντίθετα στον ΕΣ 8 αν και έχει ενεργοποιηθεί στο σύνολό του δεν καταγράφεται πρόοδος καθώς τα δύο ενταγμένα έργα «Αναβάθμιση Ελληνικού Συστήματος Δορυφορικού Εντοπισμού για αποστολές Έρευνας και Διάσωσης – Συμμετοχή στο σύστημα MEOSAR του διεθνούς Προγράμματος COSPAS-SARSAT (MEOSAR)» και «Προμήθεια δύο (2) πυροσβεστικών πλοίων για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας» δεν έχουν προχωρήσει ακόμη σε συμβασιοποίηση εργασιών. Η προγραμματισμένη επέκταση του χώρου κάλυψης της θαλάσσιας κυκλοφορίας με συστήματα VTMIS, βρίσκεται ακόμη στο στάδιο ωρίμανσης. Για την προετοιμασία του έργου έχουν διατεθεί πόροι από την Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος.

Το ποσοστό απορρόφησης 20,7% στο σύνολο του ΑΠ κρίνεται ως ικανοποιητικό. Πρέπει όμως να επισημανθεί ότι η καλή πορεία των δαπανών προέρχεται μόνο από το Τμηματοποιημένο Μεγάλο έργο, το οποίο δεν είχε περιληφθεί στον αρχικό προγραμματισμό του ΑΠ. Για το λόγο αυτό πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ένταξης και υλοποίησης των νέων δράσεων του ΑΠ. Σημειώνεται ότι το έργο αναβάθμισης του Λιμένα Ηγουμενίτσας βρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης, συνεπώς με την ένταξη του θα συνεισφέρει τις πραγματοποιημένες δαπάνες του αυτόματα στον ΑΠ.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης του έργου. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.6.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ6

Οι παρεμβάσεις στον Τομέα των Θαλάσσιων Μεταφορών λόγω της φύσης και των σταδίων των υλοποιούμενων εργασιών, αποδίδουν τις εκροές τους με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων. Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας των ενταγμένων έργων.

Για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών στην Ε.Π. έχουν επιλεγεί οι δείκτες εκροής:

- Τ4403 - Πρόσθετες θέσεις παραβολής μήκους μεγαλύτερου των 200μ και βάθους 11μ σε λιμένες που αναβαθμίζονται, με τιμή στόχο τρεις (3) θέσεις παραβολής.

  Το ενταγμένο έργο έχει τιμή στόχο την υλοποίηση μίας (1) θέσης παραβολής, καλύπτοντας μέρος της απαίτησης του δείκτη. Δεδομένης της ένταξης του έργου στον Λιμένα Ηγουμενίτσας, οι εκροές του οποίου θα κάλυπταν πλήρως το στόχο του δείκτη, δεν καταγράφεται επισφάλεια στην επίτευξη του δείκτη.

- Τ4404 – Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης, με τιμή στόχο δύο (2) συστήματα.

  Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο την υλοποίηση δύο (2) συστημάτων, καλύπτοντας πλήρως την απαίτηση του δείκτη. Με δεδομένο το χρονικό σημείο υλοποίησης του Προγράμματος, το γεγονός ότι πρόκειται για προμήθεια εξοπλισμού, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι είναι απολύτως εφικτή η επίτευξη του στόχου του δείκτη.

8.6.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ6 και παράγοντες που συντελούν

Η κύρια καθυστέρηση που καταγράφεται στον ΕΣ 7 του ΑΠ, σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό, αφορά στο έργο του λιμένα Ηγουμενίτσας. Αν και το έργο υλοποιείται δεν έχει ακόμη περιληφθεί στο Πρόγραμμα.

Επιπλέον, στον Ειδικό στόχο 8 παρουσιάζεται ανωριμότητα στις σχετικές παρεμβάσεις.

8.6.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ6 για το 2023

Όσον αφορά στο δείκτη Τ4403 η επίτευξη της τιμής στόχου εξαρτάται από τις εκροές του έργου του Λιμένα Ηγουμενίτσας. Οι συνολικές καταγραφόμενες ανάγκες χρηματοδότησης και των δύο έργων υπερβαίνουν σημαντικά τους διαθέσιμους πόρους στον ΕΣ. Εκτιμάται ότι ο στόχος επιτυγχάνεται μόνο εφόσον εξασφαλισθούν οι πρόσθετοι αναγκαίοι πόροι, οι οποίοι θα μπορούσαν να προκύψουν είτε εσωτερικά στον ΑΠ με τη μεταφορά του απαιτούμενου ποσού από τον ΕΣ8, είτε με πόρους από κάποιον άλλο ΑΠ του Ταμείου Συνοχής.

Όσον αφορά στο δείκτη Τ4404 η επίτευξη της τιμής στόχου εξαρτάται από την ικανότητα έγκαιρης προετοιμασίας και υλοποίησης των σχετικών παρεμβάσεων. Δεδομένου ότι τα ήδη ενταγμένα έργα προμήθειας θα καλύψουν με την ολοκλήρωσή τους την τιμή στόχο του δείκτη εκροής, εκτιμάται ότι ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί, πρέπει όμως να επισημανθεί ότι κανένα από τα εν λόγω έργα δεν σχετίζεται άμεσα με τον δείκτη αποτελέσματος του ειδικού στόχου.

8.6.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ6

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική μόνο όσον αφορά στον ΕΣ 7. Αντίθετα στον Ειδικό στόχο 8 παρουσιάζεται ανωριμότητα στις σχετικές παρεμβάσεις. Η θετική πορεία υλοποίησης του τμηματοποιημένου έργου επέδρασε θετικά στην πορεία υλοποίησης του ΑΠ και συμβάλλει άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του ΑΠ. Με την αναμενόμενη ένταξη και του εν εξελίξει έργου στο Λιμένα Ηγουμενίτσας και εφόσον διασφαλισθεί η διαθεσιμότητα των απαραίτητων πόρων για τη χρηματοδότηση του συνόλου των παρεμβάσεων, εξασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων του ΑΠ. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες τροποποιήσεις-προσαρμογές στο περιεχόμενο και την κατανομή των πόρων στον ΑΠ, ώστε να περιληφθεί μόνο εκείνο το τμήμα του αντικειμένου που δύναται να χρηματοδοτηθεί.

8.7 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 07: Αεροπορικές μεταφορικές υποδομές & ασφάλεια αεροναυτιλίας (ΤΣ)

8.7.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ7 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί τρεις (3) δράσεις, συνολικής ΣΔΔ 52,5 εκατ. € στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7ii οι οποίες καλύπτουν το 61,5% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχουν εκδοθεί τρεις (3) προσκλήσεις συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ) 47,5 εκατ. €, καλύπτοντας το 90,5% της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Παρότι οι σχετικές προσκλήσεις εκδόθηκαν από το 2016, δεν έχουν υποβληθεί προτάσεις έργων προς ένταξη.

8.7.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ7 βάσει της πορείας υλοποίησης

Παρουσιάζεται σημαντική καθυστέρηση στην έναρξη υλοποίησης παρεμβάσεων του ΑΠ. Παρότι υπάρχουν διαπιστωμένες ανάγκες χρηματοδότησης έργων υποδομών σε μικρά νησιωτικά αεροδρόμια καθώς και συστημάτων βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών, οι αντίστοιχες προτάσεις χρηματοδότησης δεν έχουν υποβληθεί στην Διαχειριστική Αρχή.

8.7.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ7

Για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών στην Ε.Π. έχουν επιλεγεί οι δείκτες εκροής:

- Τ4405 – Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται, με τιμή στόχο τους τρεις (3) αερολιμένες.

  Δεν έχει ενταχθεί έργο που συμβάλλει στο δείκτη.

- Τ4406 – Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών, με τιμή στόχο τα δώδεκα (12) συστήματα.

  Δεν έχει ενταχθεί έργο που συμβάλλει στο δείκτη.

8.7.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ7 και παράγοντες που συντελούν

Καταγράφεται καθυστέρηση στην υλοποίησης του ΑΠ κυρίως λόγω ανωριμότητας των προς συγχρηματοδότηση έργων. Η ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προχώρησε σε συνεργασία με τους αρμόδιους δικαιούχους για ωρίμανση διαδικασιών ένταξης, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί κάποια ένταξη έργου.

8.7.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ7 για το 2023

Σχετικά με τον ΕΣ 9, υπάρχουν διαπιστωμένες ανάγκες για παρεμβάσεις σε μικρά νησιωτικά αεροδρόμια κατά συνέπεια εκτιμάται ότι, εφόσον ολοκληρωθούν οι διαδικασίες ένταξης των συγκεκριμένων έργων στο Πρόγραμμα, η επίτευξη του στόχου του δείκτη εκροής Τ4405 για το 2023 θεωρείται εφικτή. Για τη διασφάλιση της επίτευξης του δείκτη ίσως θα πρέπει να διευρυνθεί η επιλογή υλοποίησης παρεμβάσεων και σε νησιωτικά αεροδρόμια του Βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου της χώρας.

Στον ΕΣ 11, οι παρεμβάσεις αφορούν σε προμήθεια εξοπλισμού και δεν απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα υλοποίησης, συνεπώς κρίνεται ασφαλής η πρόβλεψη ολοκλήρωσής τους εντός της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου, εφόσον βέβαια εκκινήσει άμεσα η υλοποίησής τους.

8.7.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ7

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ δεν είναι ικανοποιητική. Αν δεν ξεκινήσει άμεσα η υλοποίηση έργων θα πρέπει είτε να επανεξεταστεί το περιεχόμενο του ΑΠ, είτε να αξιοποιηθούν οι πόροι του ΑΠ για την κάλυψη αναγκών σε κάποιο άλλο ΑΠ του Προγράμματος. Η δεύτερη περίπτωση θα σημάνει δομική αλλαγή του Προγράμματος, καθώς με την κατάργηση του ΑΠ η στοχοθεσία του Προγράμματος, όσον αφορά στις αεροπορικές μεταφορές, δεν θα εξυπηρετείται πλέον. Σε κάθε περίπτωση η στοχοθεσία των δεικτών θα πρέπει να επικαιροποιηθεί καταλλήλως.

8.8 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 08: Καθαρές αστικές μεταφορές (ΕΤΠΑ)

8.8.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ8 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχει εξειδικευτεί μία (1) δράση, συνολικής ΣΔΔ 829,2 εκατ. € στην Επενδυτική Προτεραιότητα 4e η οποία καλύπτει το 98,9% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχει εκδοθεί μια (1) πρόσκληση συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ) 829,2 εκατ. €, καλύπτοντας το 100% της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Με βάση τις παραπάνω προσκλήσεις, έχουν εκδοθεί δύο (2) σχετικές αποφάσεις ένταξης, συνολικής ΣΔΔ 899.111.902 € οι οποίες υπερκαλύπτουν τη διαθέσιμη ΣΔΔ του ΑΠ και αφορούν στα δύο (2) Τμηματοποιημένα Μεγάλα έργα: «Μετρό Θεσσαλονίκης Βασική Γραμμή (Έργο 2) - Ολοκλήρωση Κατασκευής και Προμήθεια Συρμών - Φάση Β΄» και «Επέκταση του Μετρό Θεσσαλονίκης έως Καλαμαριά – Κύριες εργασίες και Προμήθεια συρμών - Φάση Β'».

Έχουν αναληφθεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 761.018.893 € που αντιστοιχούν στο 90,8% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ. Οι Δεσμεύσεις καλύπτουν το 84,6% του Π/Υ ένταξης των έργων.

Οι καταχωρημένες στο ΟΠΣ δαπάνες ανέρχονται σε 196.035.207 € (23,4% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ).

Η παραπάνω υλοποίηση ανά επενδυτική προτεραιότητα αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 34:Υλοποίηση ΑΠ8 ανά ΕΠ

ΑΠ	**Επενδ. Προτ.**	**Εντάξεις**		**Ποσοστό ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ**	**Νομικές Δεσμεύσεις**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων**	**Δαπάνες (Δηλωθείσες έως 30-10-2017)**	**Ποσοστό ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ**
Διαθέσιμος Π/Υ ΣΔΔ		**Πλήθος Πράξεων**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**ΣΔΔ**	**%**
838,2	4e	2	899,1	107,3	761,0	84,6	196,0	23,4

8.8.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ8 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ κρίνεται ικανοποιητική. Έχουν ενταχθεί τα δύο αναμενόμενα Τμηματοποιημένα Μεγάλα Έργα, τα οποία υπερκαλύπτουν τη διαθέσιμη ΣΔΔ του ΑΠ (107,3%), ενώ έχει αναληφθεί δέσμευση και υλοποιείται αντικείμενο που αντιστοιχεί στο 90,8% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ.

Το ποσοστό απορρόφησης 23,4% στο σύνολο του ΑΠ κρίνεται ως ικανοποιητικό.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης του έργου. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.8.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ8

Οι παρεμβάσεις στον Τομέα των Αστικών Μεταφορών και ειδικότερα στην κατασκευή έργων Μετρό λόγω της φύσης και των σταδίων των υλοποιούμενων εργασιών, αποδίδουν τις εκροές τους με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων. Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας των ενταγμένων έργων.

Για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών στην Ε.Π. έχει επιλεγεί ο δείκτης εκροής:

- CO15 - Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό, με τιμή στόχο 14,4 χλμ. στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες.

  Τα δύο ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο ίση με 14,4 χλμ., καλύπτοντας το σύνολό της απαίτησης του δείκτη.

Για το τμήμα του ΑΠ που αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων επί του Δυτικού Προαστιακού Σιδηρόδρομου Θεσσαλονίκης δεν έχει επιλεγεί κάποιος δείκτης εκροής στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα.

8.8.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ8 και παράγοντες που συντελούν

Στο επίπεδο ενεργοποίησης που καταγράφεται στον ΑΠ η καθυστέρηση αφορά στην εξειδίκευση των διαθέσιμων πόρων για την υλοποίηση παρεμβάσεων επί του Δυτικού Προαστιακού Σιδηρόδρομου Θεσσαλονίκης.

Ωστόσο, σημειώθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση του έργου της Βασικής Γραμμής του Μετρό Θεσσαλονίκης, οι οποίες προήλθαν αφενός λόγω αρχαιολογικών ευρημάτων στους Σταθμούς Βενιζέλου και Αγ. Σοφίας και αφετέρου λόγω ζητημάτων που προέκυψαν στο σχήμα της Αναδόχου Κοινοπραξίας. Μετά από συμφωνία όλων των εμπλεκόμενων (φορέας υλοποίησης, Δήμος, Αρχαιολογική υπηρεσία) βρέθηκε η κοινά αποδεκτή λύση (αρχές του έτους 2017) και το θέμα της διαχείρισης των αρχαιολογικών ευρημάτων έχει πλέον διευθετηθεί, ενώ παράλληλα προωθείται η αντικατάσταση μέλους της Κοινοπραξίας που είχε εμφανίσει οικονομική αδυναμία στην υλοποίηση του έργου.

8.8.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ8 για το 2023

Με βάση τις εκροές των δύο ενταγμένων Μεγάλων έργων και δεδομένου ότι με βάση την τρέχουσα πληροφόρηση τα έργα αν και παρουσίασαν καθυστερήσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2020, καλύπτεται πλήρως ο στόχος για το δείκτη εκροής CO15.

8.8.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ8

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική. Οι επιδιωκόμενες εκροές του ΑΠ διασφαλίζονται πλήρως από τα δύο έργα Μετρό. Οι εντάξεις στον ΑΠ παρουσιάζουν υπερδέσμευση πόρων που παρότι στο επίπεδο ποσοστιαίας υπέρβασης δεν είναι υψηλή, το απόλυτο απαιτούμενο ποσό των περίπου 60 εκατ. € αποτελεί ένα σημαντικό ποσό. Ανεξαρτήτως του ότι είναι ήδη διασφαλισμένη η χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς πόρους, ο ΑΠ θα μπορούσε δυνητικά να ενισχυθεί με πόρους (σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες) του Προγράμματος, που ενδεχομένως θα μείνουν ανεκμετάλλευτοι σε άλλους ΑΠ.

8.9 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 09: Καθαρές αστικές μεταφορές & βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (ΤΣ)

8.9.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ9 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Με βάση την εν ισχύ 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί δύο (2) δράσεις, συνολικής ΣΔΔ 340,0 εκατ. € στην Επενδυτική Προτεραιότητα 4ν οι οποίες καλύπτουν το 64,5% επί των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Έχουν εκδοθεί δύο (2) προσκλήσεις συνολικής Συγχρηματοδοτούμενης Δημόσιας Δαπάνης (ΣΔΔ) 340,0 εκατ. €, καλύπτοντας το σύνολο της εξειδικευμένης ΣΔΔ του Άξονα.

ΕΝΤΑΞΕΙΣ - ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ

Με βάση τις παραπάνω προσκλήσεις, έχουν εκδοθεί δύο (2) σχετικές αποφάσεις ένταξης, συνολικής ΣΔΔ 298.701.937 €, οι οποίες καλύπτουν το 56,6% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του και αφορούν σε ένα Τμηματοποιημένο Μεγάλο έργο και σε ένα Νέο σύνηθες έργο.

Έχουν αναληφθεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 277.765.577 € που αντιστοιχούν στο 52,7% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ. Οι Δεσμεύσεις αφορούν αποκλειστικά το Τμηματοποιημένο Μεγάλο έργο και καλύπτουν το 93,6% του Π/Υ ένταξης του.

Οι καταχωρημένες στο ΟΠΣ δαπάνες ανέρχονται σε 93.782.085 € (17,8% επί της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ).

Η παραπάνω υλοποίηση ανά επενδυτική προτεραιότητα αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 35:Υλοποίηση ΑΠ9 ανά ΕΠ

ΑΠ	Επενδ. Προτ.	Εντάξεις	% ΣΔΔ Εντάξεων	Νομικές Δεσμεύσεις	% ΣΔΔ Δεσμεύσεων	Δαπάνες	$ ΣΔΔ Δαπανών

				επί της ΣΔΔ ΑΠ		επί της ΣΔΔ Εντάξεων	(Δηλωθείσες έως 30-10-2017)	επί της ΣΔΔ ΑΠ
Διαθέσιμος Π/Υ ΣΔΔ		**Πλήθος Πράξεων**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**Π/Υ ΣΔΔ**	**%**	**ΣΔΔ**	**%**
527,5	4v	2	298,7	56,6	277,8	93,6	93,8	17,8

8.9.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ9 βάσει της πορείας υλοποίησης

Το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων του ΑΠ αναμένεται να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣ 13 για την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων του Τμηματοποιημένου Μεγάλου έργου «Επέκταση του Μετρό Αθήνας, τμήμα Χαϊδάρι - Πειραιάς & Συρμοί του Μετρό Αθήνας – Ολοκλήρωση κατασκευής και θέση σε λειτουργία», καθώς για τη χρηματοδότηση του Νέου Μεγάλου έργου «Μετρό Αθήνας ΓΡΑΜΜΗ 4 - Τμήμα "Άλσος Βεϊκου - Γουδή"». Το υπολειπόμενο τμήμα των διαθέσιμων πόρων θα χρηματοδοτήσει δράσεις στο πλαίσιο του ΕΣ 14 και αφορούν κυρίως τη βελτίωση του συστήματος αστικών και προαστιακών συγκοινωνιών της Αθήνας.

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ κρίνεται οριακά ικανοποιητική. Ο ΕΣ 13 έχει ενεργοποιηθεί μόνο για το τμήμα που αφορά στο Μεγάλο Τμηματοποιημένο Έργο του Μετρό "Χαϊδάρι-Πειραιάς", το οποίο έχει ενταχθεί και καλύπτει το 56,3% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, ενώ έχει αναληφθεί δέσμευση και υλοποιείται αντικείμενο που αντιστοιχεί στο 52,7% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ. Στον ΕΣ 14 έχει ενταχθεί μόνο το έργο «Ολοκληρωμένη διαχείριση καύσιμων», για το οποίο δεν έχει αναληφθεί ακόμη κάποια νομική δέσμευση.

Το ποσοστό απορρόφησης 17,8% στο σύνολο του ΑΠ κρίνεται ικανοποιητικό.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης του έργου. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.9.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ9

Οι παρεμβάσεις στον Τομέα των Αστικών Μεταφορών και ειδικότερα στην κατασκευή έργων Μετρό λόγω της φύσης και των σταδίων των υλοποιούμενων εργασιών, αποδίδουν τις εκροές τους με την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων. Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας των ενταγμένων έργων.

Για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών στην Ε.Π. έχει επιλεγεί οι δείκτες εκροής:

- CO15 - Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό, με τιμή στόχο 19,3 χλμ.

  Το ενταγμένο έργο έχει τιμή στόχο ίση με 7,6 χλμ., καλύπτοντας μέρος της απαίτησης του δείκτη.

  Το αναμενόμενο Νέο Μεγάλο έργο «Μετρό Αθήνας ΓΡΑΜΜΗ 4 - Τμήμα "Άλσος Βεϊκου - Γουδή"» έχει τιμή στόχο ίση με 11,7 χλμ. Με την ολοκλήρωση, εντός της Περιόδου 2014-2020, και των δύο έργων καλύπτεται στο σύνολό της η απαίτηση του δείκτη.

- Τ4407 – Παρεμβάσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών συγκοινωνιών, με τιμή στόχο τις τρεις (3) παρεμβάσεις .

  Το ενταγμένο έργο συμβάλλει στη τιμή στόχο του δείκτη με μια (1) παρέμβαση.

8.9.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ9 και παράγοντες που συντελούν

Η σημαντικότερη καθυστέρηση που καταγράφεται στον ΑΠ αφορά στην ενεργοποίηση των διαθέσιμων πόρων για την υλοποίηση του αναμενόμενου προς υλοποίηση Μεγάλου έργου της Γραμμής 4 του Μετρό Αθηνών. Το Μεγάλο έργο βρίσκεται στο στάδιο προετοιμασίας, ωστόσο παρατηρείται μετακύλιση του χρονοδιαγράμματος λόγω καθυστέρησης στην ωρίμανση του έργου. Παράλληλα, στο εν εξελίξει Τμηματοποιημένο έργο Μετρό παρατηρείται μειωμένος ρυθμός εκτέλεσης εργασιών, γεγονός που δημιουργεί προβληματισμό σχετικά με την ομαλή και έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου.

Καθυστερήσεις εντοπίζονται και στο τμήμα του ΑΠ, που αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων βελτίωσης του συστήματος αστικών συγκοινωνιών. Έχει ενταχθεί στα μέσα του 2016 ένα μόνο έργο, για το οποίο δεν έχει αναληφθεί ακόμη κάποια νομική δέσμευση.

8.9.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ9 για το 2023

Με βάση το ενταγμένο έργο Μετρό (7,6 χλμ.) καλύπτεται ήδη το 39% της τιμής στόχου για το δείκτη εκροής CO15. Το σύνολο του στόχου του δείκτη στον ΑΠ επιτυγχάνεται μόνο με την ολοκλήρωση και του αναμενόμενου Νέου Μεγάλου έργου. Το εν λόγω έργο αφενός βρίσκεται ακόμη στο στάδιο προετοιμασίας και αφετέρου εμφανίζει αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης στο τέλος του έτους 2025, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Κατάλογο Μεγάλων Έργων του Προγράμματος. Επιπλέον, δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί το χρηματοδοτικό σχήμα που θα καλύψει τα 1,6 δις που απαιτούνται συνολικά για την υλοποίηση του έργου. Με βάση τα παραπάνω, παρουσιάζεται αυξημένη επικινδυνότητα απώλειας της τιμής στόχου και κρίνεται απαραίτητη η τροποποίηση της τιμής του δείκτη στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος, ίσως με την εισαγωγή ενός νέου δείκτη που θα αποτυπώνει το είδος και την έκταση των παρεμβάσεων που μπορούν να ολοκληρωθούν με ασφάλεια εντός της Περιόδου 2014-2020.

Επιπρόσθετα, δεν έχει εκκινήσει η υλοποίηση παρεμβάσεων στον ΕΣ 14. Το είδος των δράσεων που θα υλοποιηθούν δεν έχουν τις αυξημένες απαιτήσεις όπως στα έργα κατασκευής Μετρό, ούτε απαιτούν τους ίδιους χρόνους και μπορούν να υλοποιηθούν σε συντομότερα χρονικά διαστήματα. Παρότι στην παρούσα χρονική στιγμή δεν κρίνεται απαραίτητη η μεταβολή της τιμής του δείκτη, θα πρέπει να ενεργοποιηθούν άμεσα οι διαδικασίες προετοιμασίας και υλοποίησης συναφών έργων. Δεδομένου ότι οι αστικές μεταφορές σταθερής τροχιάς με βάση τον υφιστάμενο προγραμματισμό απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων πόρων, για την ανάπτυξη ενός πολυτροπικού συστήματος καθαρών αστικών μεταφορών και την προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας πρέπει να αναζητηθεί η ύπαρξη πρόσθετων παρεμβάσεων στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας, οι οποίες σε συνδυασμό με τα έργα Μετρό και Τραμ θα διαμορφώσουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα εξυπηρέτησης της αστικής κινητικότητας.

8.9.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ9

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική. Το τμηματοποιημένο έργο επέδρασε θετικά μέχρι στιγμής στην πορεία υλοποίησης του ΑΠ, αλλά καταγράφονται πλέον καθυστερήσεις στην εξέλιξη των εργασιών του. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην προετοιμασία του αναμενόμενου Νέου Μεγάλου έργου που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα, καθώς και στην επιτάχυνση της προετοιμασίας των λοιπών συνήθων έργων που έχουν περιληφθεί στον προγραμματισμό του ΑΠ.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να διασφαλισθεί η διαθεσιμότητα των απαραίτητων πόρων για τη χρηματοδότηση του συνόλου των έργων, δεδομένου ότι εμφανίζονται σημαντικά μεγαλύτερες απαιτήσεις από τους διαθέσιμου πόρους στον ΑΠ. Η προβλεπόμενη οριακή ημερομηνία ολοκλήρωσης του Νέου Μεγάλου έργου εντός της Περιόδου 2014-2020, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις πρόσθετων πόρων, αυξάνουν την επικινδυνότητα εμφάνισης σημαντικής απόκλισης από τη στοχοθεσία του ΑΠ. Πρέπει να διασφαλισθεί η ικανότητα υλοποίησης των παρεμβάσεων εντός της Περιόδου, διαφορετικά κρίνεται ως επιτακτική ανάγκη η πραγματοποίηση των απαραίτητων τροποποιήσεων-προσαρμογών στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος, ώστε ο ΑΠ να περιλάβει μόνο εκείνο το τμήμα του αντικειμένου που δύναται να χρηματοδοτήσει.

8.10 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 10: Εφαρμογή στρατηγικών επίτευξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έμφαση στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)

8.10.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ10 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Με βάση την 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί δέκα (10) δράσεις, συνολικής ΣΔΔ 103,7 εκατ. €, με το ποσοστό Εξειδικευμένης ΣΔΔ επί του Άξονα να είναι 88% και να υπολείπεται προς εξειδίκευση ποσό ύψους 63,8 εκατ. €. Έχουν εκδοθεί πέντε (5) προσκλήσεις προϋπολογισμού 65.103.750 €, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 38,9% του ΑΠ10.

Έχουν πραγματοποιηθεί τέσσερις (4) εντάξεις έργων, μεταξύ των οποίων ένα Νέο σύνηθες Έργο, δύο (2) Τμηματοποιημένα Έργα και ένα Τμηματοποιημένο Μεγάλο Έργο, συνολικού ύψους 53.657.470 € (Συγχρ. ΔΔ), ήτοι 32,0% της ΣΔΔ του ΑΠ. Δεν έχουν καταχωρηθεί νομικές δεσμεύσεις και δαπάνες.

Πίνακας 36:Υλοποίηση ΑΠ10 ανά ΕΠ

ΑΠ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΕΠ	ΣΔΔ	Εντάξεις	% ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ	Νομικές Δεσμεύσεις	% ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων	Δαπάνες	% ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ
10	**Όλες**	4c	93,2	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
	Περισσότερο Ανεπτυγμένες	4e	31,8	9,9	5,9%	0,2	1,7%	0,00	0,0%
	σε Μετάβαση	4g	42,5	43,8	26,1%	25,8	59,0%	1,0	0,6%
	Σύνολο		**167,5**	**53,7**	**32,0%**	**26,0**	**48,4%**	**0,0**	**0,6%**

Σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών (όπου δεν περιλαμβάνεται πρόβλεψη για την ενεργοποίηση των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης):

- Δεν προβλέπεται εντός του 2018 η ένταξη νέου έργου στον ΑΠ10.
- Οι δαπάνες στο τέλος του 2018 αναμένεται να είναι 18.786.807,00 € (11,2%).

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ10 παρουσιάζει υστέρηση, ωστόσο δεδομένης της έγκρισης του ΚΕΝΑΚ και της ύπαρξης μεγάλης δεξαμενής ώριμων έργων στον τομέα της ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων, λόγω:

(α) προσθήκης παρεμβάσεων προς συγχρηματοδότηση με το κλείσιμο των ΕΠ 2007-2013 (Phasing- Μεταφερόμενα έργα Τηλεθέρμανσης) και

(β) αναγκών για νέα έργα τηλεθέρμανσης καθώς και έργων ΣΗΘΥΑ, ΑΠΕ & Ενεργειακών αναβαθμίσεων Νοσοκομείων,

οι προοπτικές κρίνονται ιδιαίτερα ενθαρρυντικές.

Ανά ΕΠ:

- **4c – «Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης»:** Δεν υπάρχει ενταγμένο έργο και κατά συνέπεια παρατηρείται μεγάλη υστέρηση στην υλοποίηση της ΕΠ. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η έγκριση του ΚΕΝΑΚ και η ύπαρξη μεγάλης δεξαμενής ώριμων έργων αναμένεται να δώσει μεγάλη ώθηση και ισχυρή προοπτική στην πορεία υλοποίηση της ΕΠ. Η προοπτική αυτή δεν ποσοτικοποιείται προς το παρόν στο ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών.
- **4e – «Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων»**: Το ποσοστό των εντάξεων είναι στο 5,9% του προϋπολογισμού του ΑΠ, ενώ δεν προβλέπεται άμεσα αύξηση σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Αντιστοίχως, δεν έχουν δηλωθεί δαπάνες, ενώ υφίστανται πολύ χαμηλές προσδοκίες της τάξης του 0,31% της ΣΔΔ του ΑΠ10 έως το τέλος του 2018. Υπάρχει στασιμότητα σε σχέση με τα έργα αστικής ανάπλασης του ΤΡΑΜ της οδού Πανεπιστημίου, το οποίο δεν αποτελεί πλέον προτεραιότητα, και γενικά παρατηρείται σημαντική υστέρηση στην υλοποίηση της ΕΠ.
- **4g – «Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα»**: Το ποσοστό των εντάξεων είναι 26,1% του προϋπολογισμού του ΑΠ, ενώ δεν προβλέπεται άμεσα αύξηση σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Σε επίπεδο δαπανών, η απορρόφηση βρίσκεται στο 0,6% της ΣΔΔ του ΑΠ, ενώ αναμένεται να φθάσουν στο 2,8% έως το τέλος του 2018.

Έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη ώριμων έργων προς χρηματοδότηση (νέων και phasing) με υψηλή προστιθέμενη αξία, που ξεπερνούσε τους αρχικά κατανεμημένους πόρους στην ΕΠ. Πρόκειται για ανελαστικά απαιτούμενους πόρους, όπως αυτοί έχουν προκύψει από τον διαχωρισμό του φυσικού αντικειμένου στα δύο έργα phasing από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 (Μεγάλο Έργο: Τηλεθέρμανση Φλώρινας και σύνηθες έργο: Τηλεθέρμανση Κοζάνης) κατά το «κλείσιμο» του ΕΠΠΕΡΑΑ. Μέριμνα για την αντιμετώπιση της υψηλής υπερδέσμευσης ελήφθη με την χρηματοδοτική ενίσχυση της ΕΠ στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης.

8.10.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ10 βάσει της πορείας υλοποίησης

Το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων του ΑΠ αναμένεται να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣ 15 για τη χρηματοδότηση έργων στον τομέα της ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων καθώς και έργων ΣΗΘΥΑ, ΑΠΕ & Ενεργειακών αναβαθμίσεων Νοσοκομείων. Επίσης σημαντική είναι η χρηματοδοτική βαρύτητα που έχει δοθεί στον ΕΣ 17, μέσω του οποίου θα υλοποιηθούν νέα έργα τηλεθέρμανσης αλλά και παρεμβάσεις που χρηματοδοτηθήκαν αρχικά από τα ΕΠ 2007-2013, αλλά δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωσή τους εντός της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου (Phasing - Μεταφερόμενα έργα Τηλεθέρμανσης). Σχετικά με τον ΕΣ 16, παρά την οικονομική απομείωση της 1ης Αναθεώρησης ο προγραμματισμός εξακολουθεί να θεωρείται άκρως επισφαλής καθώς δεν υπάρχει ωριμότητα δράσεων προς χρηματοδότηση.

Το ποσοστό απορρόφησης 0,6% στο σύνολο του ΑΠ δεν κρίνεται μη ικανοποιητικό.

Στην παρούσα φάση αξιολογείται η προοπτική της αποτελεσματικότητας βάσει των στόχων των ενταγμένων έργων (για τη φυσική υλοποίηση) και βάσει των καταγεγραμμένων αναγκών, η οποία ανά ΕΠ έχει ως εξής:

- 4c: Σύμφωνα με την υψηλή ζήτηση που διαπιστώνεται σε έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων, η οποία συνδυάζεται με υψηλή ωριμότητα προβλέπεται άμεση ενεργοποίηση της ΕΠ και ταχεία μετάβαση στην αποτελεσματική υλοποίηση των έργων. Επίσης, προβλέπεται η εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού και η ΕΠ χρήζει οικονομικής ενίσχυσης.
- 4e: Η προοπτική της αποτελεσματικότητας κινείται σε πολύ χαμηλά ποσοστά καθώς παρουσιάζεται σημαντική υστέρηση στην ωρίμανση των σχετικών έργων και κατά συνέπεια κρίνεται ως ιδιαίτερα αδύναμη.
- 4g: Η προοπτική της αποτελεσματικότητας κρίνεται ως ιδιαίτερα ικανοποιητική δεδομένης της μεγάλης δεξαμενής έργων προς ένταξη και χρηματοδότηση. Επίσης, προβλέπεται η εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού και η ΕΠ χρήζει οικονομικής ενίσχυσης.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης του έργου. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.10.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ10

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας ανά ενταγμένο έργο.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 4c μετράται με τους δείκτες Τ4408, CO32 και CO34. Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η στοχοθεσία και η υλοποίηση των δεικτών:

Πίνακας 37:Υλοποίηση δεικτών εκροής ΑΠ10

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	Υλοποίηση
Τ4408	Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ	MW/έτος	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	2.179.631	0
			σε Μετάβαση	2.988.186	0
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	1.369.149	0
CO32	Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των Δημόσιων Κτιρίων	KW/έτος	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	32.572.219	0
			σε Μετάβαση	888.334	0
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	5.844.090	0

CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO_2	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	8.476	0
			σε Μετάβαση	232	0
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	1.521	0

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ενταγμένο έργο στην ΕΠ, προκύπτει υστέρηση σε σχέση με τη στοχοθεσία των δεικτών, η οποία προβλέπεται να εξαλειφθεί με την ταχεία ένταξη και υλοποίηση των σχετικών έργων που – όπως αναφέρθηκε – παρουσιάζουν υψηλή ζήτηση αλλά και ωριμότητα. Η προοπτική της επίτευξης των στόχων των δεικτών δεν μπορεί να αξιολογηθεί κατά την παρούσα φάση καθώς θα πρέπει πρώτα οι προτάσεις των έργων να κατατεθούν, να αξιολογηθούν και εν συνεχεία να ενταχθούν, εντός του προσεχούς χρονικού διαστήματος. Επίσης, αναμένεται τροποποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού των δεικτών CO32, CO34 και Τ4408 από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Τομέα Ενέργειας.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 4e μετράται με το δείκτη:

  CO38 – «Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές», ο οποίος έχει τιμή στόχο 130.000 km^2. Εκ των δύο ενταγμένων έργων, μόνο οι εκροές του ενός (Πράσινη Πιλοτική Αστική Γειτονιά- Β΄ Φάση) μπορούν να μετρηθούν με τον παρόντα δείκτη, έχοντας τιμή στόχο 1.843 km^2, οπότε υπάρχει υστέρηση σε σχέση με την απαίτηση του δείκτη. Σημειώνεται ότι η δράση έχει μεγαλύτερη συνάφεια με τη στόχευση του ΕΣ 15.

  Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η εκδοθείσα πρόσκληση με τίτλο: «Αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης πετρελαίου σε συστήματα φυσικού αερίου σε κατοικίες» δεν συνάδει με τον ΕΣ 16: «Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής», με αποτέλεσμα να μην υπάρχει αποτύπωση των εκροών στον επιχειρησιακό δείκτη και να απαιτείται επανεξέταση της λογικής της παρέμβασης. Για την παρακολούθηση των εκροών του έργου «Αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης πετρελαίου με συστήματα φυσικού αερίου σε κατοικίες», που εντάσσεται στην εν λόγω πρόσκληση έχει επιλεγεί ο μη επιχειρησιακός δείκτης «CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου» με τιμή στόχο 4.170 Τόνους Ισοδύναμου CO_2.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 4g μετράται με το δείκτη:

  Τ4409 – «Ενέργεια που εξοικονομείται από τηλεθέρμανση σε ετήσια βάση», ο οποίος έχει τιμή στόχο 152.119,70 εκατ. βατώρες κατ' έτος. Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο 146.218 εκατ. βατώρες κατ' έτος, οπότε υπάρχει ήδη σημαντική κάλυψη της απαίτησης του δείκτη.

8.10.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ10 και παράγοντες που συντελούν

Σχετικά με τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων και ΣΗΘΥΑ) καταγράφεται καθυστέρηση στην ενεργοποίηση των σχετικών έργων λόγω αντίστοιχης καθυστέρησης στην εκπλήρωση της αιρεσιμότητας ΕΑC Τ.04.1., κατά 2,5 χρόνια, έναντι του αρχικού προγραμματισμού.

Δεδομένου ότι η σχετική αιρεσιμότητα έχει πλέον εκπληρωθεί (ημερομηνία εκπλήρωσης: Ιούλιος 2017), έχουν γίνει οι εξής ενέργειες:

- Εκδόθηκε η με α.π. 11949/3-11-2017 Πρόσκληση της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την Ενεργειακή αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων σε περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες – Βουλή των Ελλήνων, με Π/Υ 3 εκατ. € (αριθμός ΟΠΣ 2431).
- Εγκρίθηκαν με την 7η εξειδίκευση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (15-11-2017) τα κριτήρια για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων.
- Έχει εκδοθεί η πρόσκληση για την «Ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων - αθλητικές εγκαταστάσεις σε λιγότερο ανεπτυγμένες και σε περιφέρειες μετάβασης».

Παράλληλα, με την έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, σύμφωνα με την οποία ο ΑΠ10 ενισχύθηκε με επιπλέον πόρους για την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και τις παρεμβάσεις ΣΗΘΥΑ, οι οποίοι πρόκειται να αξιοποιηθούν σε νέες προς έκδοση προσκλήσεις.

Επίσης υπάρχει στασιμότητα σε σχέση με τα έργα αστικής ανάπλασης του ΤΡΑΜ της οδού Πανεπιστημίου, που εντάσσονται στο πλαίσιο της ΕΠ 4e, με αποτέλεσμα να προκύπτει και μεγάλη καθυστέρηση στην ενεργοποίηση της ΕΠ.

Γενικότερα σε ότι αφορά τα έργα προώθησης της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής παρατηρείται ανωριμότητα των δράσεων και είναι αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός του περιεχομένου τους.

8.10.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ10 για το 2023

Με βάση τα ενταγμένα έργα και τις καταγραφόμενες ανάγκες των έργων που αναμένεται να ενταχθούν στις ΕΠ 4c και 4g εκτιμάται ότι η επίτευξη των στόχων θα είναι εφικτή έως το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου, εφόσον δεν υπάρξουν περαιτέρω καθυστερήσεις στις εντάξεις και στην υλοποίηση των έργων. Η πιθανότητα απαίτησης πρόσθετων πόρων για την κάλυψη των σημαντικότερων αναγκών στην ΕΠ 4c και την 4g είναι υπαρκτή, παρά την ενίσχυση που υπήρξε στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης. Αντίθετα, στην ΕΠ 4e εκτιμάται ότι η επίτευξη των στόχων είναι ιδιαίτερα επισφαλής, λόγω ανωριμότητας δράσεων και υπάρχει αναγκαιότητα επαναπροσδιορισμού του περιεχομένου τους και απομείωσης του οικονομικού της αντικειμένου.

Οι ανάγκες ανά ομάδα παρεμβάσεων αναλύονται ως εξής:

- Όσον αφορά στην έξυπνη διαχείριση της ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και κτίρια, η ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος για την επίτευξη υψηλής ενεργειακής απόδοσης αποτελεί έναν από τους πλέον στρατηγικούς τομείς επένδυσης της χώρας.

  Τον Δεκέμβριο του 2014 εκπονήθηκε από το Υ.Π.ΕΝ έκθεση μακροπρόθεσμης στρατηγικής (2014-2050) για την ανακαίνιση του αποτελούμενου από κατοικίες και εμπορικά κτίρια, δημόσια και ιδιωτικά, εθνικού κτιριακού αποθέματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση. Η πρώτη περίοδος υλοποίησης της στρατηγικής αυτής αφορά το διάστημα μέχρι το 2020 και αποτελεί την κρίσιμη φάση κατά την οποία απαιτείται να ληφθούν μέτρα ενίσχυσης στον τομέα βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων μέσω των ανακαινίσεων.

  Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση απαιτείται να αυξηθεί το ποσοστό ανακαινιζόμενων κτιρίων, δεδομένου ότι το υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα αποτελεί τον τομέα με τις περισσότερες δυνατότητες για εξοικονόμηση ενέργειας. Ειδικότερα για τα κτίρια που ανήκουν σε δημόσιους φορείς και αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο του κτιριακού αποθέματος, η ίδια Οδηγία 2012/27/ΕΕ αναγνωρίζει τον υποδειγματικό ρόλο τους αναφορικά με την ενεργειακή αποδοτικότητα.

  Στο πλαίσιο αυτό, μέσω της 1ης Αναθεώρησης, διατέθηκαν πρόσθετοι πόροι για την ενεργειακή αναβάθμιση/ανακαίνιση κτιρίων της Γενικής και Κεντρικής Κυβέρνησης με έμφαση σε παρεμβάσεις σε ιδιαίτερα ενεργοβόρα κτίρια. Οι πόροι δεν επαρκούν για τη χρηματοδότηση του συνόλου των διαπιστωμένων αναγκών.

- Σχετικά με την αξιοποίηση του δυναμικού συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), μέσω της ενεργειακής αναβάθμισης προωθούνται δράσεις εγκατάστασης μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας ή χρήσης ΑΠΕ σε νοσοκομεία.

  Στο πλαίσιο της ανωτέρω Οδηγίας 2012/27/ΕΕ απαιτείται να υιοθετηθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αξιοποίηση ολόκληρου του υφιστάμενου δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας η οποία θα περιλαμβάνει εξοικονόμηση στον ενεργειακό εφοδιασμό και στους τομείς τελικής χρήσης. Συγχρόνως, θα πρέπει να ενισχυθούν οι διατάξεις της οδηγίας 2004/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες για υλοποίηση έργων ΣΗΘΥΑ, μέσω της 1ης Αναθεώρησης, διατέθηκαν πρόσθετοι πόροι για την υλοποίηση σχετικών έργων στις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (για τις οποίες στο αρχικά εγκεκριμένο πρόγραμμα δεν υπήρχε σχετική πρόβλεψη).

- Σε σχέση με την προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα, επιδιώκεται η βελτίωση των επιχειρηματικών, εμπορικών και τουριστικών δραστηριοτήτων, καθώς και η ενίσχυση των δραστηριοτήτων αναψυχής και πολιτισμού, μέσω ολοκληρωμένων και συνεκτικών δράσεων προώθησης της αστικής αναζωογόνησης σε διαδημοτικό επίπεδο και σε υποβαθμισμένες κυρίως περιοχές με πρακτικές εφαρμογές που οδηγούν –μεταξύ άλλων- σε χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και σε βελτίωση του θερμικού ισοζυγίου της περιοχής.

  Στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης μειώθηκε το πόσο των διαθέσιμων πόρων στην ΕΠ 4e καθώς κρίθηκε ότι υπάρχει υψηλή επισφάλεια λόγω ανωριμότητας των σχετικών δράσεων. Στο μεσοδιάστημα από την 1η Αναθεώρηση έως σήμερα δεν έχει σημειωθεί πρόοδος, οπότε η προοπτική μεγαλύτερης μείωσης της χρηματοδοτικής βαρύτητας της ΕΠ είναι βάσιμη.

- Όσον αφορά στη διεύρυνση της χρήσης τηλεθέρμανσης, ολοκληρώνονται έργα τηλεθέρμανσης (phasing από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013) και παράλληλα πρόκειται να χρηματοδοτηθούν και νέα έργα, που

χωροθετούνται σε Περιφέρειες σε Μετάβαση, για τα οποία μέσω της 1ης Αναθεώρησης διατέθηκαν πρόσθετοι πόροι. Οι ανάγκες συνεχίζουν να υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους και θα πρέπει να διερευνηθεί η εκ νέου χρηματοδοτική ενίσχυση στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

8.10.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ10

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ10 παρουσιάζει υστέρηση, με σημαντικές ωστόσο προοπτικές υλοποίησης και απορρόφησης. Έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται συνολικά τέσσερα (4) έργα που συνεισφέρουν άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και τους στόχους του ΑΠ, αλλά θα πρέπει να επισπευσθεί η ένταξη έργων στους τομείς εξοικονόμησης ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και να ληφθεί μέριμνα για την σημαντική υστέρηση που υφίσταται στις δράσεις προώθησης της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής. Εκτιμάται ότι πρόσθετοι πόροι θα απαιτηθούν για την κατηγορία παρέμβασης σε Μετάβαση και τις Λιγότερο Αναπτυγμένες. Δεν φαίνεται τέλος να διασφαλίζεται η υλοποίηση του ΕΣ 16.

8.11 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 11: Εφαρμογή στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (ΤΣ)

8.11.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ11 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Με βάση την 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί 2 δράσεις, συνολικής ΣΔΔ 115,5 εκατ. €, με το ποσοστό Εξειδικευμένης ΣΔΔ επί του Άξονα να είναι 100%.

Έχει εκδοθεί 1 πρόσκληση ΣΔΔ ύψους 4.735.000 €, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 4,1% του ΑΠ11.

Έχει πραγματοποιηθεί 1 ένταξη έργου ύψους 4.381.237 € (Συγχρ. ΔΔ), ήτοι 3,8% της ΣΔΔ του ΑΠ11. Το έργο αφορά στην εκπόνηση μελετών για την αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας. Η υλοποίηση του αντικειμένου του έργου αποτελεί υποχρέωση της χώρας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ, όπως αυτή ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 (ΦΕΚ Β΄ 1108/21.07.2010).

Αναλήφθηκαν νομικές δεσμεύσεις ύψους 4.257.237 € (3,7%).Οι επιλέξιμες δαπάνες, που καταχωρήθηκαν στο ΟΠΣ, ανήλθαν σε 2.503.363 € (2,2%).

Πίνακας 38:Υλοποίηση ΑΠ11 ανά ΕΠ

ΑΠ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΕΠ	ΣΔΔ	Εντάξεις	% ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ	Νομικές Δεσμεύσεις	% ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων	Δαπάνες	% ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ
11	Όλες	5i	17,3	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,00	0,0%
		5ii	98,2	4,4	3,8%	4,3	97,2%	2,5	2,2%
	Σύνολο		**115,5**	**4,38**	**3,8%**	**4,3**	**97,2%**	**2,5**	**2,2%**

Σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών:

- Οι δαπάνες αναμένεται να είναι 3.963.363 € (3,4%) στο τέλος του 2018.

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ11 παρουσιάζει υστέρηση και με τις προοπτικές να είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών.

Η εικόνα σε επίπεδο ΕΠ έχει ως εξής:

- **5i – «Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασιζόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων»**: Δεν υπάρχει ενταγμένο έργο και κατά συνέπεια παρατηρείται μεγάλη υστέρηση στην υλοποίηση της ΕΠ. Παράλληλα, δεν προβλέπεται άμεσα αύξηση σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Αντιστοίχως, δεν έχουν δηλωθεί δαπάνες και δεν προβλέπεται να δηλωθούν έως το τέλος του 2018.
- **5ii – «Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών»**: Το ποσοστό των εντάξεων είναι 3,8% επί της ΣΔΔ του ΑΠ, ενώ δεν προβλέπεται άμεσα αύξηση σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Σε επίπεδο δαπανών, το σχετικό ποσοστό ανέρχεται στο 2,2% της ΣΔΔ του ΑΠ, ενώ υφίστανται πολύ χαμηλές προσδοκίες έως το τέλος του 2018 της τάξης του 3,4%.

Συνεπώς παρατηρείται υστέρηση στην υλοποίηση και των δύο ΕΠ.

8.11.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ11 βάσει της πορείας υλοποίησης

Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, στην παρούσα φάση αξιολογείται η προοπτική της αποτελεσματικότητας βάσει των στόχων των ενταγμένων έργων (για τη φυσική υλοποίηση) και βάσει των καταγεγραμμένων αναγκών, η οποία ανά ΕΠ έχει ως εξής:

- 5i: Δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση της προοπτικής αποτελεσματικότητας καθώς δεν υπάρχει ενταγμένο έργο και δεν προβλέπεται άμεσα η ένταξη έργου.
- 5ii: Παρότι το ποσοστό εντάξεων βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα της τάξης του 4,4% της ΣΔΔ του ΑΠ, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω κι επίσης δεν προβλέπεται η αύξησή του κατά το επόμενο χρονικό διάστημα, υπάρχουν διαπιστωμένες ανάγκες και αναμένεται το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα να υπάρξει σημαντική ενεργοποίηση. Στην ΕΠ αναμένεται η υλοποίηση του Μεγάλου έργου του Ρέματος της Εσχατιάς, το οποίο εντούτοις βρίσκεται σε καθυστέρηση. Στην ΕΠ υλοποιούνται έργα που έχουν μικτό χαρακτήρα (έργα υποδομών και άυλες δράσεις). Η στόχευση του δείκτη Τ4410: «Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας» φαίνεται να εκπληρώνεται, παρότι δεν έχει ενταχθεί προς χρηματοδότηση το σύνολο των παρεμβάσεων που προβλεπόταν κατά την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η στρέβλωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη παρουσιάζει αδυναμία αποτύπωσης των πραγματικών εκροών που σχετίζονται με τα έργα υποδομής.
- Η δομή του ΑΠ είναι ασαφής καθώς δεν υπάρχει διαχωρισμός ανά κατηγορία δράσεων σε σχέση με τους ΕΣ 18 και 19.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης του έργου. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.11.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ11

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας ανά ενταγμένο έργο.

Η φυσική υλοποίηση των ΕΠ 5i & 5ii μετράται με τον δείκτη:

Τ4410 – «Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας», ο οποίος έχει τιμή στόχο 131.621 km^2. Το ενταγμένο έργο έχει επίσης τιμή στόχο 131.621 km^2, οπότε υπάρχει πρόβλεψη κάλυψης της απαίτησης του δείκτη. Ωστόσο λόγω της μη ορθής αποτύπωσης του ορισμού του δείκτη και της αντίστοιχα ελλιπούς μεθοδολογίας υπολογισμού της τιμής του, η επίτευξη του στόχου δεν συνεπάγεται αποτελεσματική χρήση των πόρων σε επίπεδο Άξονα, σε σχέση με την πραγματική στόχευση του Προγράμματος. Κρίνεται απαραίτητος ο «επαναπρογραμματισμός» του δείκτη, προκείμενου να αποδίδει τις εκροές, συμπεριλαμβανομένων και των έργων υποδομών, και να αποτιμά την αποτελεσματικότητα με αντικειμενικό τρόπο.

8.11.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ11 και παράγοντες που συντελούν

Οι βασικότερες καθυστερήσεις εντοπίζονται στα εξής σημεία:

- Καθυστέρηση στην ένταξη του Μεγάλου Έργου «Διευθέτηση του ρέματος Εσχατιάς».

  Το προβλεπόμενο Μεγάλο Έργο που χωροθετείται στην Περιφέρεια Αττικής καταγράφονται καθυστερήσεις, οι οποίες οφείλονται σε ενέργειες για την επικαιροποίηση της εγκεκριμένης οριστικής μελέτης σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες του Ν. 3316/2005 και τη σύνταξη των σχετικών Τευχών Δημοπράτησης. Ταυτόχρονα, απαιτείται και η εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας και ανάλυσης κόστους οφέλους που απαιτούνται για την υποβολή του φακέλου Μεγάλου Έργου. Σύμφωνα τον δικαιούχο (Διεύθυνση Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων/ΥΠΟΜΕΔΙ) οι απαραίτητες ενέργειες έχουν δρομολογηθεί με ανάθεση τους σε Τεχνικό Σύμβουλο, του οποίου η σύμβαση είναι σε φάση κατακύρωσης. Το χρονοδιάγραμμα του δικαιούχου προβλέπει ότι ο χρόνος υλοποίησης των ανωτέρω ενεργειών είναι 4 μήνες, σε συνέχεια των οποίων θα είναι δυνατή η δημοπράτηση του έργου. Παράλληλα, επειδή το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου είναι 36 μήνες, η ΕΥΔ εκτιμά ότι το έργο δύναται να ολοκληρωθεί εντός της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

- Μη έκδοση προσκλήσεων στο πλαίσιο της ΕΠ 5i. Η απόκλιση οφείλεται στην καθυστέρηση ενεργοποίησης των δυνητικών δικαιούχων για την εκπόνηση των προβλεπόμενων, μελετών, σχεδίων, κλπ (όπως: μελέτες για τις επιπτώσεις και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη διαχείριση των φθοριούχων αερίων που βλάπτουν τη στοιβάδα του όζοντος, ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας και των Δασών).
- Χαμηλή ενεργοποίηση της ΕΠ 5ii. Η απόκλιση οφείλεται στην καθυστέρηση της ωρίμανσης πράξεων (άλλα αντιπλημμυρικά έργα πλην του Μεγάλου Έργου, για τα οποία αναμένεται να υπάρξει χρηματοδότηση) καθώς και σε καθυστέρηση ενεργοποίησης των δυνητικών δικαιούχων για την υλοποίηση δράσεων, όπως η ανάπτυξη δικτύου καταγραφής των υδρολογικών πληροφοριών και κατάρτιση/εκσυγχρονισμός Εθνικού Μητρώου υδρολογικής πληροφορίας.

8.11.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ11 για το 2023

Όπως αναφέρθηκε και στην ενότητα 6.11.3 ο υφιστάμενος δείκτης δεν μπορεί να μετρήσει με αντικειμενικότητα τις εκροές, επομένως δεν μπορεί να παρασχεθεί εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων του. Το σύστημα δεικτών εκροής του ΑΠ απαιτείται να αναπροσαρμοστεί.

8.11.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ11

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ11 παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Έχει ενταχθεί και υλοποιείται 1 έργο που συνεισφέρει άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και τους στόχους του ΑΠ, αλλά θα πρέπει να επισπευσθεί η ένταξη έργων αντιπλημμυρικής προστασίας καθώς και σχεδίων και μελετών για την πρόληψη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, αλλιώς υφίσταται σημαντικός κίνδυνος απώλειας πόρων .

8.12 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 12: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)

8.12.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ12 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Με βάση την 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί 12 δράσεις, συνολικής ΣΔΔ 25,5 εκατ. €, με το ποσοστό Εξειδικευμένης ΣΔΔ επί του Άξονα να είναι 47,6% και να υπολείπεται προς εξειδίκευση ποσό ύψους 28,1 εκατ. €.

Έχουν εκδοθεί εννέα (9) προσκλήσεις ΣΔΔ ύψους 18.313.292 €, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 34,2% του ΑΠ12. Έχουν πραγματοποιηθεί τρεις (3) εντάξεις έργων ύψους 17.345.621 € (Συγχρ. ΔΔ), ήτοι 32,4% της ΣΔΔ του ΑΠ12. Καταχωρήθηκαν νομικές δεσμεύσεις ύψους 2.131.853 € (4,0%). Οι επιλέξιμες δαπάνες, που καταχωρήθηκαν στο ΟΠΣ, ανήλθαν 496.658 € (0,9%).

Πίνακας 39:Υλοποίηση ΑΠ12 ανά ΕΠ

ΑΠ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΕΠ	ΣΔΔ	Εντάξεις	% ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ	Νομικές Δεσμεύσεις	% ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων	Δαπάνες	% ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ
12	Όλες	6b	22,8	3,4	6,5%	2,1	61,4%	0,5	0,9%
		6d	28,5	13,9	25,9%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
		6e	2,3	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
		Σύνολο	**53,6**	**17,3**	**32,4%**	**2,1**	**12,3%**	**0,5**	**0,9%**

Σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών, οι δαπάνες αναμένεται να είναι 3.230.184€ (6,0%) στο τέλος του 2018.

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ12 παρουσιάζει υστέρηση σε επίπεδο εντάξεων, ακόμη μεγαλύτερη υστέρηση σε επίπεδο δαπανών και με αρνητικές προοπτικές (λόγω μη προγραμματισμού νέων εντάξεων σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών).

8.12.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ12 βάσει της πορείας υλοποίησης

Ανά ΕΠ η υλοποίηση έχει ως εξής:

- **6b – «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις - Υποδομές και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων και Υδάτινων Πόρων»:** Το ποσοστό των εντάξεων είναι 6,5% επί της ΣΔΔ του ΑΠ, ενώ δεν αποτυπώνεται εκτίμηση για αύξησή του εντός του 2018, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Το ποσοστό των δηλωθεισών δαπανών είναι 0,9%, ενώ υφίστανται χαμηλές προσδοκίες της τάξης του 4,0% της ΣΔΔ της ΕΠ έως το τέλος του 2018. Συνεπώς παρατηρείται υστέρηση στην υλοποίηση της ΕΠ, με τις προοπτικές να κρίνονται αρνητικές.
- **6d – «Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των "πράσινων" υποδομών»:** Το ποσοστό των εντάξεων είναι 25,9%, ενώ δεν αποτυπώνεται εκτίμηση για αύξησή του εντός του 2018, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Το ποσοστό των δηλωθεισών δαπανών είναι 0%, ενώ υφίστανται χαμηλές προσδοκίες της τάξης του 2,0% της ΣΔΔ της ΕΠ έως το τέλος του 2018. Συνεπώς, παρατηρείται σχετικά ικανοποιητική πορεία σε επίπεδο εντάξεων, με υστέρηση ωστόσο στην υλοποίηση της ΕΠ και τις προοπτικές να κρίνονται αρνητικές.
- **6e – «Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπλαση των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου»:** Δεν υπάρχει ενταγμένο έργο και κατά συνέπεια παρατηρείται υστέρηση στην υλοποίηση της ΕΠ. Παράλληλα, ενώ δεν αποτυπώνεται εκτίμηση για αύξησή του εντός του 2018, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Αντιστοίχως, δεν έχουν δηλωθεί δαπάνες και δεν προβλέπεται να δηλωθούν έως το τέλος του 2018. Κατά συνέπεια, οι προοπτικές υλοποίησης κρίνονται αρνητικές.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης των έργων. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα κλπ).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.12.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ12

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας ανά ενταγμένο έργο.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6b μετράται με τον δείκτη Τ4411 – «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται». Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η στοχοθεσία και η υλοποίηση του δείκτη ανά Κατηγορία Περιφέρειας:

Πίνακας 40:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6b του ΑΠ12

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	Υλοποίηση	Τιμή-στόχος Ενταγμένων
Τ4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	26	0	17
			σε Μετάβαση	26	0	12
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	26	0	3

Η τιμή στόχος του δείκτη για το ενταγμένο έργο φαίνεται στον παραπάνω πίνακα. Υστέρηση παρατηρείται σε όλες τις κατηγορίες Περιφερειών με την μεγαλύτερη απόκλιση να αφορά τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες. Δεδομένου ότι δεν προγραμματίζεται άμεσα η ένταξη νέων έργων (σύμφωνα με το σχέδιο δράσης δαπανών), η προοπτική επίτευξης των στόχων του δείκτη εκροής της ΕΠ κρίνεται αδύναμη.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6d μετράται επίσης με τον δείκτη Τ4411 – «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται». Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η στοχοθεσία και η υλοποίηση του δείκτη ανά Κατηγορία Περιφέρειας:

Πίνακας 41:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6d του ΑΠ12

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	Υλοποίηση	Τιμή-στόχος Ενταγμένων
Τ4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	12	0	15
			σε Μετάβαση	12	0	12
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	12	0	2

Η τιμή στόχος του δείκτη για τα ενταγμένα έργα φαίνεται στον παραπάνω πίνακα. Προβλέπεται υπερκάλυψη του στόχου στις λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες, κάλυψη στις Περιφέρειες σε μετάβαση και υστέρηση στις περισσότερο ανεπτυγμένες. Δεδομένου ότι δεν προγραμματίζεται άμεσα η ένταξη νέων έργων (σύμφωνα με το σχέδιο δράσης δαπανών), η προοπτική επίτευξης των στόχων του δείκτη εκροής της ΕΠ κρίνεται πολύ ικανοποιητική για τις λιγότερο ανεπτυγμένες και τις Περιφέρειες σε Μετάβαση και ιδιαιτέρως αδύναμη για τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6e μετράται επίσης με τον δείκτη Τ4411. Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η στοχοθεσία και η υλοποίηση του δείκτη ανά Κατηγορία Περιφέρειας:

Πίνακας 42:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6e του ΑΠ12

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	Υλοποίηση
Τ4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	16	0
			σε Μετάβαση	16	0
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	16	0

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι δεν υπάρχει ενταγμένο έργο στην ΕΠ αλλά και την μη ύπαρξη πρόβλεψης άμεσης ένταξης (σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών), προκύπτει υστέρηση σε σχέση με τη στοχοθεσία του δείκτη, η οποία και η προοπτική επίτευξης των στόχων του δείκτη εκροής της ΕΠ κρίνεται αδύναμη.

8.12.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ12 και παράγοντες που συντελούν

Οι εντοπιζόμενες καθυστερήσεις ανά τομέα δράσεων αναλύονται ως εξής:

- Λοιπά έργα διαχείρισης Υδατικών Πόρων – Καταγραφή Υδρογεωτρήσεων.

  Καταγράφηκε καθυστέρηση στην ενεργοποίηση της δράσης «Καταγραφή υδρογεωτρήσεων» λόγω διοικητικών θεμάτων του δυνητικού δικαιούχου (ΙΓΜΕ), τα οποία πλέον έχουν αντιμετωπιστεί. Η πρόσκληση εκδόθηκε με σημαντική καθυστέρηση στις 13/3/2018.

- Λοιπά έργα διαχείρισης Υδατικών Πόρων –Οριζόντιες Δράσεις Διαχείρισης Υδάτων ΕΓΥ.

  Καταγράφεται καθυστέρηση στην ενεργοποίηση των δράσεων λόγω ανωριμότητας αυτών.

- Έργα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

  Καταγράφεται καθυστέρηση στην ενεργοποίηση των σχετικών δράσεων για την βιοποικιλότητα μέσω των αντίστοιχων Φορέων Διαχείρισης τους, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην καθυστέρηση της έκδοσης νόμου για το θεσμικό / κανονιστικό πλαίσιο της διαχείρισης του συνόλου των περιοχών NATURA και του τρόπου διοίκησης και λειτουργίας των εν λόγω Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ).

Σημειώνεται ότι οι ΦΔΠΠ, από την ίδρυση τους χρηματοδοτήθηκαν κατά κύριο λόγο από συγχρηματοδοτούμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, ενώ με την λήξη του ΕΣΠΑ 2007-2013 η λειτουργία τους, με την υπάρχουσα δομή τους και για συγκεκριμένες δράσεις, παρατάθηκε κατά ένα έτος με δύο νόμους που εκδόθηκαν στο τέλος του 2015 και 2016.

Δεδομένου ότι το νομοθετικό πλαίσιο ξεκαθαρίζει τις αρμοδιότητες και τον τρόπο χρηματοδότησης των ΦΔΠΠ, στην πράξη αποτελούσε προϋπόθεση για την έκδοση από το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ προσκλήσεων για οριζόντιες δράσεις βιοποικιλότητας, με χρονικό ορίζοντα πάνω από έτος.

Πλέον είναι εφικτός ο προγραμματισμός και η έκδοση των αντίστοιχων Προσκλήσεων.

- Δράσεις για Χωροταξία –Πολεοδομία, Ατμοσφαιρική ρύπανση και Λήψης Μέτρων θορύβου.

  Καταγράφεται καθυστέρηση στην ενεργοποίηση των δράσεων κυρίως λόγω αδυναμίας ανταπόκρισης των δικαιούχων των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΕΝ σε σχετικές προσκλήσεις.

8.12.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ12 για το 2023

Με βάση τα ενταγμένα έργα και τις καταγραφόμενες ανάγκες των έργων που αναμένεται να ενταχθούν στον ΑΠ12 εκτιμάται ότι η επίτευξη των στόχων δεν κρίνεται εφικτή έως το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου και υπάρχει κίνδυνος απώλειας πόρων.

8.12.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ12

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ12 παρουσιάζει σχετική υστέρηση σε επίπεδο εντάξεων, με τη μεγαλύτερη ωστόσο υστέρηση να υφίσταται σε επίπεδο απορρόφησης.

Παρατηρείται μικρή ενεργοποίηση των ΕΠ 6b και 6d και μηδενική ενεργοποίηση της ΕΠ 6e, χαμηλό ποσοστό εντάξεων, ενώ παράλληλα δεν προβλέπεται περαιτέρω ενεργοποίηση (τουλάχιστον εντός του 2018) με την ένταξη νέων έργων. Η απόκλιση οφείλεται σε χαμηλή ωριμότητα των σχετικών πράξεων, καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των φορέων υλοποίησης, αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο κ.α.

Επίσης, η υστέρηση στις συμβασιοποιήσεις και τη δήλωση δαπανών συνδέεται άμεσα με την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου ανάθεσης των μελετών και των προτύπων τευχών διακήρυξης (Ν. 4412/2016), που επέφερε καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών.

Στην παρούσα φάση έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 3 έργα που συνεισφέρουν άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και τους στόχους του ΑΠ, αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να επισπευσθεί η ένταξη έργων στο πλαίσιο όλων των προβλεπόμενων από το Πρόγραμμα παρεμβάσεων.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι εμφανίζεται συνάφεια δράσεων με αντίστοιχες που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΑΠ 14 (παρατηρείται μια εικόνα αποσπασματικότητας καθώς συγγενείς δράσεις εντοπίζονται στις ΕΠ 6ii και 6iii του ΑΠ14). Το γεγονός αυτό επηρεάζει την αποτελεσματικότητα του Άξονα και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη 2η Αναθεώρηση.

8.13 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 13: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)

8.13.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ13 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Με βάση την 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί 9 δράσεις, συνολικής ΣΔΔ 5,9 εκατ. €, με το ποσοστό Εξειδικευμένης ΣΔΔ επί του Άξονα να είναι 74,6% και να υπολείπεται προς εξειδίκευση ποσό ύψους 2,1 εκατ. €. Έχουν εκδοθεί πέντε (5) προσκλήσεις ΣΔΔ ύψους 3.551.686 €, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 44,4% του ΑΠ13. Έχουν πραγματοποιηθεί δύο (2) εντάξεις έργων ύψους 3.839.959 € (Συγχρ. ΔΔ), ήτοι 48,0% της ΣΔΔ του ΑΠ13. Αναλήφθηκαν νομικές δεσμεύσεις ύψους 175.975 € (2,2%), ενώ δεν καταχωρήθηκαν δαπάνες.

Πίνακας 43:Υλοποίηση ΑΠ13 ανά ΕΠ

ΑΠ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΕΠ	ΣΔΔ	Εντάξεις	% ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ	Νομικές Δεσμεύσεις	% ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων	Δαπάνες	% ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ
13		6b	3,4	0,3	3,8%	0,2	58,0%	0,0	0,0%

	Περισσότερο Ανεπτυγμένες & σε Μετάβαση	6d	4,25	3,5	44,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
		6e	0,35	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
		Σύνολο	**8,0**	**3,8**	**48,0%**	**0,2**	**4,6%**	**0,0**	**0,0%**

Σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών, οι δαπάνες αναμένεται να είναι 345.739€ (4,3%) στο τέλος του 2018.

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ13 κρίνεται ικανοποιητική σε επίπεδο εντάξεων, με υστέρηση σε επίπεδο δαπανών και με αρνητικές προοπτικές τόσο σε επίπεδο εντάξεων όσο και δαπανών (λόγω μη προγραμματισμού νέων εντάξεων σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών).

8.13.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ13 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η εικόνα σε επίπεδο ΕΠ διαμορφώνεται ως εξής:

- **6b – «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις - Υποδομές και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων και Υδάτινων Πόρων»**: Το ποσοστό των εντάξεων είναι 3,8% της ΣΔΔ του ΑΠ, ενώ δεν προβλέπεται άμεσα αύξηση, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Δεν έχουν δηλωθεί δαπάνες, ενώ υφίστανται χαμηλές προσδοκίες της τάξης του 2,2% της ΣΔΔ του ΑΠ έως το τέλος του 2018. Συνεπώς παρατηρείται υστέρηση στην υλοποίηση της ΕΠ, με τις προοπτικές να κρίνονται αρνητικές.
- **6d – «Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών»:** Το ποσοστό των εντάξεων είναι 44,2% της ΣΔΔ του ΑΠ, ενώ δεν προβλέπεται άμεσα αύξηση, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Επίσης δεν έχουν δηλωθεί δαπάνες, ενώ υφίστανται χαμηλές προσδοκίες της τάξης του 2,1% της ΣΔΔ του ΑΠ έως το τέλος του 2018. Συνεπώς, παρατηρείται ικανοποιητική πορεία σε επίπεδο εντάξεων, με υστέρηση ωστόσο στην υλοποίηση της ΕΠ και τις προοπτικές να κρίνονται αρνητικές.
- **6e – «Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπλαση των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου»:** Δεν υπάρχει ενταγμένο έργο και κατά συνέπεια παρατηρείται υστέρηση στην υλοποίηση της ΕΠ. Παράλληλα, δεν προβλέπεται άμεσα αύξηση, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Αντιστοίχως, δεν έχουν δηλωθεί δαπάνες και δεν προβλέπεται να δηλωθούν έως το τέλος του 2018. Κατά συνέπεια, οι προοπτικές υλοποίησης κρίνονται αρνητικές.

Έως σήμερα οι εισροές (πόροι) παρέχονται έγκαιρα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, συνδράμοντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία υλοποίησης των έργων. Η διαχείριση των πόρων αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου συστήματος διαχείρισης που βασίζεται στην στενή, καθημερινή και πλήρη παρακολούθηση, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαχείριση των πόρων αλλά και γενικότερα όλων των παραμέτρων υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ (χρόνος, ποιότητα, κλπ.).

Δεν εντοπίζονται αποκλίσεις από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία σε κανένα βήμα του φάσματος των ενεργειών από τη δημοπράτηση μέχρι και την παράδοση των έργων. Τηρούνται οι διοικητικές διαδικασίες ωρίμανσης και προετοιμασίας των νέων έργων, καθώς και οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τους κανόνες του ανταγωνισμού.

8.13.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ13

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας ανά ενταγμένο έργο.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6b μετράται με τον δείκτη Τ4411 – «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται». Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η στοχοθεσία και η υλοποίηση του δείκτη ανά Κατηγορία Περιφέρειας:

Πίνακας 44:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6b του ΑΠ12

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	Υλοποίηση	Τιμή-στόχος Ενταγμένων

T4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	σε Μετάβαση	4	0	2
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	4	0	1

Η τιμή στόχος του δείκτη για το ενταγμένο έργο φαίνεται στον παραπάνω πίνακα. Υστέρηση παρατηρείται και στις δύο κατηγορίες Περιφερειών με την μεγαλύτερη απόκλιση να αφορά τις περισσότερο ανεπτυγμένες. Παρότι ότι δεν προγραμματίζεται άμεσα η ένταξη νέων έργων, η προοπτική επίτευξης των στόχων του δείκτη εκροής της ΕΠ κρίνεται σχετικά αδύναμη.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6d μετράται επίσης με τον δείκτη Τ4411 – «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται». Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η στοχοθεσία και η υλοποίηση του δείκτη ανά Κατηγορία Περιφέρειας:

Πίνακας 45:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6d του ΑΠ12

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	Υλοποίηση	Τιμή-στόχος Ενταγμένων
T4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	σε Μετάβαση	3	0	2
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	3	0	3

Η τιμή στόχος του δείκτη για το ενταγμένο έργο φαίνεται στον παραπάνω πίνακα. Προβλέπεται κάλυψη του στόχου στις περισσότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες και μικρή υστέρηση στις Περιφέρειες σε μετάβαση. Δεδομένου ότι δεν προγραμματίζεται άμεσα η ένταξη νέων έργων, η προοπτική επίτευξης των στόχων του δείκτη εκροής της ΕΠ κρίνεται πολύ ικανοποιητική για τις περισσότερο ανεπτυγμένες και σχετικά αδύναμη για τις Περιφέρειες σε μετάβαση.

- Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6e μετράται επίσης με τον δείκτη Τ4411. Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η στοχοθεσία και η υλοποίηση του δείκτη ανά Κατηγορία Περιφέρειας:

Πίνακας 46:Υλοποίηση δείκτη εκροής της ΕΠ 6e του ΑΠ12

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	Υλοποίηση
T4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	σε Μετάβαση	3	0
			Περισσότερο Ανεπτυγμένες	3	0

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι δεν υπάρχει ενταγμένο έργο στην ΕΠ, αλλά και την μη ύπαρξη πρόβλεψης άμεσης ένταξης σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών, προκύπτει υστέρηση σε σχέση με τη στοχοθεσία του δείκτη, η οποία και η προοπτική επίτευξης των στόχων του δείκτη εκροής της ΕΠ κρίνεται ιδιαιτέρως αρνητική.

8.13.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ13 και παράγοντες που συντελούν

Εντοπίζονται καθυστερήσεις τους εξής τομείς:

- Λοιπά έργα διαχείρισης Υδατικών Πόρων – Καταγραφή Υδρογεωτρήσεων.
- Λοιπά έργα διαχείρισης Υδατικών Πόρων –Οριζόντιες Δράσεις Διαχείρισης Υδάτων ΕΓΥ.
- Έργα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.
- Δράσεις για Χωροταξία –Πολεοδομία, Ατμοσφαιρική ρύπανση και Λήψης Μέτρων θορύβου.

Δεδομένου ότι ο ΑΠ 13 είναι συμπληρωματικός του ΑΠ 12 (σε ότι αφορά στις περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας), ισχύουν για τις ανωτέρω κατηγορίες έργων / δράσεων όσα έχουν επισημανθεί στον ΑΠ 12.

8.13.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ13 για το 2023

Με βάση τα ενταγμένα έργα και τις καταγραφόμενες ανάγκες των έργων που αναμένεται να ενταχθούν στον ΑΠ12 εκτιμάται ότι η επίτευξη των στόχων δεν κρίνεται εφικτή έως το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου και υπάρχει κίνδυνος απώλειας πόρων.

8.13.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ13

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ13 είναι μέτρια ικανοποιητική σε επίπεδο εντάξεων, ωστόσο παρουσιάζει υστέρηση σε επίπεδο απορρόφησης.

Παρατηρείται μικρή ενεργοποίηση της ΕΠ 6b, πολύ ικανοποιητική ενεργοποίηση στην ΕΠ 6d και μηδενική ενεργοποίηση της ΕΠ 6e, χαμηλό ποσοστό εντάξεων, ενώ παράλληλα δεν προβλέπεται περαιτέρω ενεργοποίηση (τουλάχιστον εντός του 2018) με την ένταξη νέων έργων. Η απόκλιση οφείλεται σε χαμηλή ωριμότητα των σχετικών πράξεων, καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των φορέων υλοποίησης, αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο κ.α.

Επίσης, η υστέρηση στις συμβασιοποιήσεις και τη δήλωση δαπανών συνδέεται άμεσα με την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου ανάθεσης των μελετών και των προτύπων τευχών διακήρυξης (Ν. 4412/2016), που επέφερε καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών.

Στην παρούσα φάση έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 2 έργα που συνεισφέρουν άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και τους στόχους του ΑΠ, αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να επισπευσθεί η ένταξη έργων στο πλαίσιο όλων των προβλεπόμενων από το Πρόγραμμα παρεμβάσεων.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι εμφανίζεται συνάφεια δράσεων με αντίστοιχες που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΑΠ 14 (παρατηρείται μια εικόνα αποσπασματικότητας καθώς συγγενείς δράσεις εντοπίζονται στις ΕΠ 6ii και 6iii του ΑΠ14). Το γεγονός αυτό επηρεάζει την αποτελεσματικότητα του Άξονα και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη 2η Αναθεώρηση.

8.14 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 14: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ΤΣ)

8.14.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ14 σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Με βάση την 8η Εξειδίκευση του Προγράμματος έχουν εξειδικευτεί 53 δράσεις, συνολικής ΣΔΔ 1.932,9 εκατ. €, με το ποσοστό Εξειδικευμένης ΣΔΔ επί του Άξονα να είναι 86,8% και να υπολείπεται προς εξειδίκευση ποσό ύψους 269,6 εκατ. €. Έχουν εκδοθεί σαράντα τρεις (43) προσκλήσεις ΣΔΔ ύψους 1.737.807.175 €, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 83,7% του ΑΠ14. Έχουν πραγματοποιηθεί 271 εντάξεις έργων ύψους 1.348.665.306 € (Συγχρ. ΔΔ), ήτοι 65,0% της ΣΔΔ του ΑΠ14. Καταχωρήθηκαν νομικές δεσμεύσεις ύψους 504.396.626 € (24,3%). Οι επιλέξιμες δαπάνες, που καταχωρήθηκαν στο ΟΠΣ, ανήλθαν σε 231.969.621 € (11,2%).

Πίνακας 47:Υλοποίηση ΑΠ14 ανά ΕΠ

ΑΠ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΕΠ	ΣΔΔ	Εντάξεις	% ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ	Νομικές Δεσμεύσεις	% ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων	Δαπάνες	% ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ
14	**Όλες**	6i	837,7	249,4	12,0%	81,9	32,8%	28,7	1,4%
		6ii	1.101,2	1.037,7	50,0%	422,1	40,7%	203,0	9,8%
		6iii	43,5	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
		6iv	94,1	61,6	3,0%	0,40	0,7%	0,3	0,0%
		Σύνολο	**2.076,5**	**1.348,7**	**65,0%**	**504,4**	**37,4%**	**232,0**	**11,2%**

Σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών:

- Προβλέπεται η ένταξη 12 νέων έργων ή ομάδων έργων συνολικής συγχρ. Δ.Δ. 579.277.450 €.
- Ο συνολικός προϋπολογισμός των εντάξεων θα είναι 1.955.325.571 €, ήτοι 94,2% της ΣΔΔ του ΑΠ14.
- Οι δαπάνες αναμένεται να είναι 426.284.166 € (20,5%) στο τέλος του 2018.

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ14 παρουσιάζει σχετικά ικανοποιητική πορεία σε επίπεδο εντάξεων, ωστόσο υπάρχει υστέρηση σε επίπεδο απορρόφησης. Οι προοπτικές κρίνονται επισφαλείς στο σύνολο του Άξονα, αλλά κατά κύριο

λόγω στις ΕΠ 6i, 6iii και 6iv.Η εικόνα στην ΕΠ 6ii δεν είναι πλήρως αντιπροσωπευτική, λόγω των αλλαγών που προβλέφθηκαν στην 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος, που δεν έχουν γίνει πράξη αφού δεν έχει ξεκινήσει η μεταφορά έργων στον νέο ΑΠ 14Β. Ειδικότερα, μετά την ανωτέρω μεταφορά, αναμένεται να υπάρξει υστέρηση ιδίως στην ένταξη έργων που σχετίζονται με τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε σχέση και με το ΕΣΔΑ 2015 και τους αναθεωρημένους ΠΕΣΔΑ.

8.14.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ14 βάσει της πορείας υλοποίησης

Ανά επενδυτική προτεραιότητα παρατηρείται η εξής εικόνα:

- **6i – «Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις»:** Το ποσοστό των εντάξεων είναι 12,0% της ΣΔΔ του ΑΠ14 (ή 29,8% της ΣΔΔ της ΕΠ), ενώ προβλέπεται αύξηση εντός του 2018, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών στο 22,6% της ΣΔΔ του ΑΠ14 (ή 10,6% της ΣΔΔ της ΕΠ). Σε επίπεδο δαπανών, το ποσοστό απορρόφησης ανέρχεται στο 1,40% της ΣΔΔ του ΑΠ, ενώ υφίστανται σχετικά χαμηλές προσδοκίες έως το τέλος του 2018, της τάξης του 4,3%. Συνεπώς, παρατηρείται υστέρηση όμως στην υλοποίηση των έργων της ΕΠ. Μετά την επικαιροποίηση ΕΣΔΑ και ΠΕΣΔΑ δεν έχει προκύψει κατάλογος έργων προς χρηματοδότηση όπου να αποτυπώνεται και ο βαθμός ωριμότητας αυτών.
- **6ii – «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις»:** Το ποσοστό των εντάξεων είναι 50,0% της ΣΔΔ του ΑΠ (και στο 94,2% της ΣΔΔ της ΕΠ), ενώ προβλέπεται άμεσα η αύξηση του ποσοστού στο 68,4% της ΣΔΔ του ΑΠ (ή στο 129,0% της ΣΔΔ της ΕΠ), σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών. Οι πραγματικές ανάγκες, κυρίως για τα λύματα, είναι αρκετά μεγαλύτερες λόγω μεταφοράς επιπλέον έργων phasing από την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 με σκοπό την εφαρμογή της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ (οικισμοί Β' και Γ' Προτεραιότητας). Μέριμνα για την τακτοποίηση της υπερδέσμευσης ελήφθη κατά την 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος, όπου σύμφωνα με την καταγραφή των αναγκών πραγματοποιήθηκε πρόσθετη κατανομή πόρων και η δημιουργία του νέου ΑΠ 14Β, που εμπεριέχει την ΕΠ 6b. Σε επίπεδο δαπανών, το σχετικό ποσοστό ανέρχεται στο 9,8% της ΣΔΔ του ΑΠ, ενώ υφίστανται αρκετά ικανοποιητικές προσδοκίες έως το τέλος του 2018, για την αύξηση των δαπανών σε ένα ποσοστό της τάξης του 16,1% της ΣΔΔ του ΑΠ. Συνεπώς, παρατηρείται πολύ ικανοποιητική ενεργοποίηση σε επίπεδο εντάξεων, η οποία δεν αποτυπώνεται πλήρως στις δαπάνες. Οι προοπτικές κρίνονται πολύ ικανοποιητικές. Επισημαίνεται ότι και στην περίπτωση της ΕΠ 6ii, το σύνολο των δράσεων αξιολογούνται επί του παρόντος ως μέρος του ΑΠ14, όπως ισχύει κατά την παρούσα χρονική στιγμή.
- **6iii – «Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω και του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών»:** Δεν υπάρχει ενταγμένο έργο και κατά συνέπεια παρατηρείται μεγάλη υστέρηση στην υλοποίηση της ΕΠ. Αντιστοίχως, δεν έχουν δηλωθεί έως σήμερα δαπάνες. Δεδομένου ότι οι περιλαμβανόμενες παρεμβάσεις έχουν βραχυπρόθεσμη διάρκεια η υστέρηση δύναται να καλυφθεί σε σημαντικό βαθμό. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρξει στενή συνεργασία ΕΥΔ και Φορέων για την κάλυψη της χρονικής υστέρησης.
- **6iv – «Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου»:** Το ποσοστό των εντάξεων βρίσκεται στο 3,0% της ΣΔΔ του ΑΠ (ή 65,4% της ΣΔΔ της ΕΠ), ενώ προβλέπεται άμεσα η ένταξη νέων έργων, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών με το ποσοστό να διαμορφώνεται στο 3,2% της ΣΔΔ του ΑΠ (ή 70% της ΣΔΔ της ΕΠ). Σε επίπεδο δαπανών, έως την ημερομηνία αναφοράς έχει καταγραφεί απορρόφηση της τάξης του 0,02% της ΣΔΔ του ΑΠ (ή 0,3% της ΣΔΔ της ΕΠ), ενώ σχετικά χαμηλές είναι προσδοκίες έως το τέλος του 2018, καθώς το ποσοστό των δαπανών αναμένεται να μην ξεπεράσει το 0,2% της ΣΔΔ του ΑΠ (ή 3,8% της ΣΔΔ της ΕΠ). Συνεπώς, παρατηρείται ικανοποιητική ενεργοποίηση σε επίπεδο εντάξεων, με σημαντική υστέρηση σε σχέση με τις δαπάνες και την προοπτική υλοποίησης.

8.14.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ14

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή. Ωστόσο, μπορεί να αξιολογηθεί η προοπτική της επίτευξης των τιμών στόχων των δεικτών βάσει της στοχοθεσίας ανά ενταγμένο έργο.

Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6i μετράται με τους δείκτες:

- CO17 – «Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων», ο οποίος έχει τιμή στόχο 650.000 τόνους/ έτος. Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο 100.795,98 τόνους/ έτος, επομένως διαπιστώνεται συγκριτικά μεγάλη υστέρηση σε σχέση με την απαίτηση του δείκτη.
- T4412 – «Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση», ο οποίος έχει τιμή στόχο 2.260.000 τόνους/ έτος. Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο 1.268.797,82 τόνους/ έτος, επομένως διαπιστώνεται υστέρηση σε σχέση με την απαίτηση του δείκτη.
- T4413 – «Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής», ο οποίος έχει τιμή στόχο 2.930.000 τόνους/ έτος. Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο 261.580,28 τόνους/ έτος, επομένως υφίσταται πολύ μεγάλη υστέρηση σε σχέση με την απαίτηση του δείκτη.
- T4414 – «Αριθμός Έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΕΣΔΑ», ο οποίος έχει τιμή στόχο 2 (παρεμβάσεις). Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο 2, επομένως με την ολοκλήρωση των ενταγμένων έργων προβλέπεται ήδη κάλυψη της απαίτησης του δείκτη.

Με βάση τις αναμενόμενες εκροές από τα ενταγμένα έργα δεν καλύπτεται παρά ένα μικρό ποσοστό της στοχοθεσίας των έργων. Σύμφωνα με τον επικαιροποιημένο ΕΣΔΑ και τους ΠΕΣΔΑ υπάρχουν αυξημένες ανάγκες σε εθνικό επίπεδο, ωστόσο δεν υπάρχει εικόνα σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησης των έργων και την ωριμότητα αυτών. Συνεπώς, λόγω μη άμεσου προγραμματισμού νέων εντάξεων, η προοπτική επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής της ΕΠ κρίνεται ότι πρέπει να αναπροσαρμοστεί.

Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6ii μετράται με τους δείκτες:

- CO18 – «Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης», ο οποίος έχει τιμή στόχο 714.163 άτομα. Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο 902.255 (στοιχεία ΟΠΣ για υποδομές ύδρευσης), επομένως με την ολοκλήρωση των ενταγμένων έργων προβλέπεται σημαντική υπέρβαση της απαίτησης του δείκτη. Η μέτρηση των εκροών των δράσεων μετρήσεων, μελετών ή παρακολούθησης των υδάτων δεν συνυπολογίζεται καθώς ο δείκτης μετρά πολλές φορές την ίδια εκροή και θεωρείται ακατάλληλος.
- CO19 – «Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων», ο οποίος έχει τιμή στόχο 661.000 ισοδύναμο πληθυσμό. Τα ενταγμένα έργα έχουν τιμή στόχο 1.134.756,79, επομένως με την ολοκλήρωση των ενταγμένων έργων προβλέπεται ήδη σημαντική υπερκάλυψη της απαίτησης του δείκτη. Λαμβάνοντας υπόψη: τα υφιστάμενα στοιχεία, την υψηλή ζήτηση χρηματοδότησης έργων στον συγκεκριμένο τομέα, τον άμεσο προγραμματισμό νέων εντάξεων, η προοπτική επίτευξης των στόχων των δεκτών εκροής της ΕΠ κρίνεται ιδιαιτέρως θετική. Υπάρχει ωστόσο επισφάλεια καθώς εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ωρίμανση και υλοποίηση ορισμένων παρεμβάσεων, οι οποίες ενδέχεται να μην ολοκληρωθούν εντός της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου και κατ' επέκταση να μην μπορούν να συνυπολογιστούν οι εκροές τους.

Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6iii μετράται με τον δείκτη:

- CO23 – «Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης», ο οποίος έχει τιμή στόχο 48,54 εκτάρια. Δεν υπάρχει ενταγμένο έργο, ωστόσο μετά την πρόσφατη ψήφιση της αλλαγής στη σχετική νομοθεσία αναμένεται μερική ενεργοποίηση κατά το επόμενο χρονικό διάστημα. Βάσει των έως σήμερα δεδομένων, η προοπτική επίτευξης του στόχου του δείκτη εκροής της ΕΠ κρίνεται μη ικανοποιητική.

Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6iv μετράται με τον δείκτη:

- CO22 – «Αποκατάσταση του εδάφους: Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους», ο οποίος έχει τιμή στόχο 34,41 εκτάρια.

  Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η εκδοθείσα πρόσκληση με τίτλο: «Παρεμβάσεις αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού για την αξιοποίηση του δημόσιου τουριστικού κεφαλαίου» δεν συνάδει με τον ΕΣ33: «Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει αποτύπωση των εκροών στον επιχειρησιακό δείκτη και να απαιτείται επανεξέταση της λογικής της παρέμβασης. Παρότι για τα ενταγμένα έργα έχει στοχοθετηθεί ο συγκεκριμένος δείκτης κρίνεται απαραίτητη η αντικατάστασή του με νέο ή νέους δείκτες, που θα μετρά/ούν τις πραγματικές εκροές των ενταγμένων παρεμβάσεων. Συνεπώς, δεδομένου ότι βάσει του υφιστάμενου επιχειρησιακού δείκτη παρουσιάζεται μια πλασματική εικόνα, δεν μπορεί να κριθεί η προοπτική επίτευξής του.

8.14.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ14 και παράγοντες που συντελούν

Ο Άξονας - με βάση το εγκεκριμένο Πρόγραμμα - περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων, οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν σε 5 Θεματικές κατηγορίες (ΕΠ 6i: Απορρίμματα, ΕΠ 6ii: Λύματα, ΕΠ 6ii: Διαχείριση Υδατικών Πόρων, ΕΠ 6iii: Βιοποικιλότητα & ΕΠ 6iv: Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος).

Ανά θεματική κατηγορία εντοπίζονται οι εξής καθυστερήσεις:

Α. ΕΠ 6i: Απορρίμματα

1. Καθυστερήσεις στις εγκρίσεις των Περιφερειακών Σχεδιασμών Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ) και στον καθορισμό των έργων 1ης Προτεραιότητας οδήγησαν σε αντίστοιχη καθυστέρηση στην έκδοση προσκλήσεων.
2. Καθυστερήσεις λόγω αναγκαιότητας πλήρους ωρίμανσης των προς ένταξη παρεμβάσεων (περιβαλλοντική αδειοδότηση).
3. Καθυστερήσεις λόγω της αντιμετώπισης θεμάτων που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ελέγχου πράξεων ΥΓΟΣ.
4. Καθυστερήσεις λόγω έλλειψης προδιαγραφών έργων (π.χ. Πράσινα Σημεία). Εκπονείται μελέτη από τον ΕΟΑΝ.
5. Καθυστέρηση στην εκπόνηση κριτηρίων συγκριτικής αξιολόγησης δράσεων βιοαποβλήτων και πράσινων σημείων. Τα εν λόγω κριτήρια εγκρίθηκαν μέσω γραπτής διαδικασίας με την 7η Εξειδίκευση του Προγράμματος.

Β. ΕΠ 6ii: Λύματα

1. Καθυστερήσεις στις διαδικασίες δημοπράτησης για τα έργα που προκηρύσσονται με το σύστημα της Μελέτη/Κατασκευή, λόγω:
   - Καθυστερήσεων στην εφαρμογή του νέου νόμου 4412/2016 περί Δημοσίων Έργων (καθυστερημένη έκδοση των νέων πρότυπων Τευχών Δημοπράτησης, για τα έργα που προκηρύσσονται με κριτήρια τη χαμηλότερη τιμή.
   - Μη ενεργοποίησης της σύστασης του Μητρώου Αξιολογητών (για τα έργα που προκηρύσσονται με το σύστημα της Μελέτη/Κατασκευή).
   - Μη εξασφάλισης της απαραίτητης πίστωσης – σε ορισμένες περιπτώσεις – για τη δημοπράτηση των έργων, καθώς η διαδικασία ένταξης της Β' φάσης των τμηματοποιημένων έργων λυμάτων στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ξεκίνησε μετά την ολοκλήρωση της Α' φάσης τους στο ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 τον Μάρτιο 2017.
2. Καθυστερήσεις λόγω αναγκαιότητας πλήρους ωρίμανσης μέρους των προς ένταξη παρεμβάσεων (π.χ. περιβαλλοντική αδειοδότηση).
3. Καθυστερήσεις λόγω απαιτούμενου χρόνου και διαδικασιών για τη συγκριτική αξιολόγηση των υποβληθέντων προτάσεων.

Γ. ΕΠ 6ii: Διαχείριση Υδατικών Πόρων

1. Καθυστέρηση στην ενεργοποίηση της δράσης για την αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης και περιορισμού των διαρροών, καθώς παρατηρήθηκε ανωριμότητα των υποβληθεισών προτάσεων ως προς την οριστικοποίηση του φυσικού αντικειμένου των έργων και απαιτήθηκε συστηματική και χρονοβόρα συνεργασία της ΕΥΔ με τους δυνητικούς δικαιούχους.
2. Μεγάλο έργο «Ύδρευση Κέρκυρας»

   Το έργο της Ύδρευσης της Κέρκυρας, σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό υλοποίησης του, είχε συμπεριληφθεί στον κατάλογο Μεγάλων Έργων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, με αρχικά εκτιμώμενο Π/Υ ύψους 226 εκατ. €. Επειδή το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του συνολικού έργου ξεπερνά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, επελέγη να τεθεί ως προτεραιότητα η υλοποίηση μόνο των επειγόντων έργων παραγωγής πόσιμου νερού στη νήσο Κέρκυρα (Έργα Κεντρικού και Νότιου Υδραγωγείου Α' προτεραιότητας), με σκοπό την άμεση επίλυση των επιτακτικών προβλημάτων ύδρευσης των περιοχών του νησιού με μεγάλες υδροδοτικές ανάγκες, όπως η πόλη της Κέρκυρας. Το εκτιμώμενο επιλέξιμο κόστος του έργου ανέρχεται σε περίπου 47 εκατ. €. Κατά συνέπεια, το εν λόγω έργο δεν αντιμετωπίζεται πλέον ως Μεγάλο Έργο.

Δ. ΕΠ 6iii: Βιοποικιλότητα

1. Για την ενεργοποίηση της ΕΠ αποτελεί προαπαιτούμενο η εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών μελετών των προστατευόμενων περιοχών, για τις οποίες υπήρξε σχετική καθυστέρηση ωστόσο κατά την παρούσα φάση είναι σε εξέλιξη η σχετική διαγωνιστική διαδικασία.

2. Καθυστέρηση στη θεσμοθέτηση του καθορισμού των αρμοδιοτήτων των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών καθώς και της χρηματοδότησης αυτών. Το νέο θεσμικό πλαίσιο πρόσφατα εγκρίθηκε από τη Βουλή (βλ. σχετική αναφορά στον ΑΠ 12 ανωτέρω).

8.14.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ14 για το 2023

Με βάση τα ενταγμένα έργα και τις καταγραφόμενες ανάγκες των έργων που αναμένεται να ενταχθούν στις ΕΠ εκτιμάται ότι, ανά θεματική κατηγορία, θα έχουμε:

Α. ΕΠ 6i: Απορρίμματα

- Ο στόχος 2023 του δείκτη Τ4414 – «Αριθμός Έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΕΣΔΑ» έχει ήδη καλυφθεί από τις στοχοθετημένες εκροές των ενταγμένων έργων.

Σε σχέση με τους υπόλοιπους δείκτες της ΕΠ: CO17 – «Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων», Τ4412 – «Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση», Τ4413 – «Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής», όπως επισημάνθηκε και παραπάνω καταγράφεται υστέρηση, με την προοπτική επίτευξης των στόχων για το 2023 να κρίνεται ως επισφαλής, λόγω μη άμεσου προγραμματισμού νέων εντάξεων. Σημειώνεται ότι οι δείκτες έχουν στοχοθετεί λάθος καθώς αναφέρονται στον εθνικό στόχο και όχι στις εκροές του Προγράμματος που συνεισφέρουν σε αυτόν, μέσω της υλοποίησης των χρηματοδοτούμενων έργων.Β. ΕΠ 6ii: Λύματα

Για τη μέτρηση των εκροών των συγκεκριμένων δράσεων έχει επιλεγεί ο δείκτης: CO19 – «Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων». Με την ολοκλήρωση των ενταγμένων έργων προβλέπεται ήδη σημαντική υπερκάλυψη της απαίτησης του δείκτη, με αποτέλεσμα, όπως επισημάνθηκε και παραπάνω η προοπτική επίτευξης των στόχων του δείκτη κρίνεται ιδιαιτέρως θετική. Ωστόσο πηγή κινδύνου και επισφάλειας αποτελούν οι παρατηρούμενες μεγάλες καθυστερήσεις κυρίως στους οικισμούς Β' κατηγορίας.

Γ. ΕΠ 6ii: Διαχείριση Υδατικών Πόρων

Ο στόχος 2023 του επιχειρησιακού δείκτη CO18 – «Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης» αναμένεται, με την ολοκλήρωση των ενταγμένων έργων, να υπερκαλυφθεί σε σημαντικό βαθμό. Επομένως, βάσει των διαπιστωμένων αναγκών και παρά την αδυναμία ολοκλήρωσης του Μεγάλου Έργου της ύδρευσης της Κέρκυρας, η επίτευξη του στόχου για το 2023 κρίνεται απολύτως εφικτή.

Δ. ΕΠ 6iii: Βιοποικιλότητα

Δεν υπάρχει ενεργοποίηση, με αποτέλεσμα η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO23 κρίνεται μη ικανοποιητική.

Ε. ΕΠ 6iv: Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος

Ο επιλεγμένος δείκτης CO22 – «Αποκατάσταση του εδάφους: Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους» δεν θεωρείται κατάλληλος για την μέτρηση των εκροών της συγκεκριμένης ΕΠ, βάσει της εκδοθείσας πρόσκλησης και των ενταγμένων έργων, οπότε δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση για την η επίτευξη του στόχου του έως το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου.

8.14.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ14

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ14 παρουσιάζει υστέρηση παρά το ικανοποιητικό ποσοστό εντάξεων κατά την παρούσα χρονική περίοδο. Σε μια σύντομη ανασκόπηση της υλοποίησης και των προοπτικών ανά θεματική κατηγορία προκύπτει η εξής εικόνα:

Α. ΕΠ 6i: Απορρίμματα

Εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων και στον προγραμματισμό νέων, που θα απορροφήσουν δυνητικά το σύνολο της χρηματοδότησης. Θεωρείται δύσκολη η επίτευξη των στόχων των δεικτών CO17, Τ4412 και Τ4413, ιδίως λόγω της εθνικής στοχοθεσίας που έχει ποσοτικοποιηθεί σε αυτούς.

Βάσει των ανωτέρω απαιτείται αποτύπωση της νέας στοχοθεσίας, όπως διαμορφώθηκε με την έγκριση των νέων ΕΣΔΑ & ΠΕΣΔΑ στο περιεχόμενο της ΕΠ 6i, άμεσος προγραμματισμός νέων εντάξεων και επικαιροποίηση των τιμών των δεικτών εκροής.

Β. ΕΠ 6ii: Λύματα

Παρατηρείται υπερδέσμευση στη θεματική κατηγορία σε επίπεδο εντάξεων, η οποία τακτοποιήθηκε εν μέρει με την 1η Αναθεώρηση. Σε συνεννόηση με την Ε.Ε. αποφασίστηκε η κάλυψη των αναγκών της χώρας στο σύνολο των οικισμών Β' και Γ' κατηγορίας και στη βάση της λογικής αυτής οι συγκεκριμένες δράσεις ενισχύονται στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης. Ωστόσο, η αδυναμία ολοκλήρωσης σημαντικού αριθμού έργων στην ΠΠ 2007-2013, με αποτέλεσμα να γίνουν έργα Phasing στην ΠΠ 2014-2020, που δεν προβλεπόταν στον αρχικό σχεδιασμό καθιστούν τους πόρους μη επαρκείς για την κάλυψη των παρεμβάσεων στους οικισμούς Γ' κατηγορίας. Η διαδικασία επιλογής των προς μεταφορά έργων στον ΑΠ 14Β βρίσκεται σε εξέλιξη.

Παράλληλα, παρατηρούνται μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των παρεμβάσεων στους οικισμούς Β' κατηγορίας, με αποτέλεσμα τα χρονοδιαγράμματα ορισμένων έργων να κινδυνεύουν ήδη να υπερβούν τα χρονικά όρια της τρέχουσας Περιόδου.

Γ. ΕΠ 6ii: Διαχείριση Υδατικών Πόρων

Παρατηρείται σχετική υστέρηση σε επίπεδο εντάξεων, η οποία οφείλεται αφενός στην καθυστέρηση στην ωρίμανση του μεγάλου έργου της "Ύδρευσης Κέρκυρας", το οποίο τελικά θα χωριστεί σε παρεμβάσεις από τις οποίες θα επιλεγούν προς χρηματοδότηση οι περισσότερο ώριμες και σημαντικές και θα πάψει να αποτελεί Μεγάλο Έργο και αφετέρου η μη ωριμότητα άλλων συνήθων παρεμβάσεων.

Επιπρόσθετα, η πρόβλεψη χρησιμοποίησης ενός και μόνο δείκτη για τη μέτρηση των εκροών των δράσεων στον τομέα της ύδρευσης, άσχετα αν πρόκειται για υποδομές ή για μετρήσεις, σχέδια δράσης ή μελέτες, δημιουργεί προβλήματα στις μετρήσεις και επηρεάζεται η ποιότητά τους καθώς μετρούνται διαφορετικές οντότητες.

Δ. ΕΠ 6iii: Βιοποικιλότητα

Έως το χρονικό σημείο αναφοράς δεν υπάρχει ενεργοποίηση της ΕΠ. Υπάρχει σημαντικός κίνδυνος απώλειας πόρων.

Ε. ΕΠ 6iv: Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος

Παρατηρείται ικανοποιητική πορεία σε επίπεδο εντάξεων, ωστόσο απαιτείται επιτάχυνση των διαδικασιών για να διασφαλιστεί η ομαλή πορεία υλοποίησης της ΕΠ. Ο επιλεγμένος δείκτης CO22 – «Αποκατάσταση του εδάφους: Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους» δεν θεωρείται κατάλληλος για τη μέτρηση των εκροών της συγκεκριμένης ΕΠ και θα πρέπει να αντικατασταθεί.

8.15 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 14Β: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Διαχείριση Υγρών και Στερεών Αποβλήτων (ΕΤΠΑ)

8.15.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ14Β σε όρους αποτελεσματικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Λόγω της πρόσφατης δημιουργίας του ΑΠ14Β, στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης του Προγράμματος, δεν υπάρχει ενεργοποίηση ή υλοποίηση.

Πίνακας 48:Υλοποίηση ΑΠ14Β ανά ΕΠ

ΑΠ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΕΠ	ΣΔΔ	Εντάξεις	% ΣΔΔ Εντάξεων επί της ΣΔΔ ΑΠ	Νομικές Δεσμεύσεις	% ΣΔΔ Δεσμεύσεων επί της ΣΔΔ Εντάξεων	Δαπάνες	% ΣΔΔ Δαπανών επί της ΣΔΔ ΑΠ
14 Β	**Όλες**	6a	50,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
		6b	200,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
		Σύνολο	**250,0**	**0,0**	**0,0%**	**0,0**	**0,0%**	**0,0**	**0,0%**

8.15.2 Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ14Β βάσει της πορείας υλοποίησης

Λόγω της πρόσφατης δημιουργίας του ΑΠ14Β, στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης του Προγράμματος, δεν υπάρχει ενεργοποίηση ή υλοποίηση.

8.15.3 Αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ14Β

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή τα εν εξελίξει έργα δεν έχουν αποδώσει κάποια εκροή.

Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6a μετράται με τους δείκτες:

- CO17 – «Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων», ο οποίος έχει τιμή στόχο 54.710 τόνους/ έτος στις Περιφέρειες σε Μετάβαση και 41.065 τόνους/ έτος στις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες.
- T4412 – «Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση», ο οποίος έχει τιμή στόχο 206.153 τόνους/ έτος στις Περιφέρειες σε Μετάβαση και 2.121.242 τόνους/ έτος στις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες.
- T4413 – «Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής», ο οποίος έχει τιμή στόχο 25.110 τόνους/ έτος στις Περιφέρειες σε Μετάβαση και 210.921 τόνους/ έτος στις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες.

Η φυσική υλοποίηση της ΕΠ 6b μετράται με τους δείκτες:

- CO19 – «Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων», ο οποίος έχει τιμή στόχο 180.000 ισοδύναμα πληθυσμού στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και 110.000 ισοδύναμα πληθυσμού στις Περιφέρειες σε Μετάβαση.

Σημειώνεται επίσης, η ανάγκη διασφάλισης προσθέτων πόρων για την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων της ΕΠ 6b.

8.15.4 Εντοπισμός σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση του ΑΠ14Β και παράγοντες που συντελούν

Λόγω της μόλις πρόσφατης δημιουργίας του ΑΠ14Β, η καθυστέρηση εκτιμάται ότι δεν θα δημιουργήσει πρόβλημα.

8.15.5 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ14Β για το 2023

Λόγω της μόλις πρόσφατης δημιουργίας του ΑΠ14Β, η εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων των δεικτών εκροής του ΑΠ14Β για το 2023 έγινε αθροιστικά στην ανάλυση για τον ΑΠ14.

8.15.6 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ΑΠ14Β

Λόγω της μόλις πρόσφατης δημιουργίας του ΑΠ14Β δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ανάλυση της έως σήμερα πορείας του ΑΠ.

8.16 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 15: Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

Ο ΑΠ 15 αφορά σε έργα που χρηματοδοτούνται από την Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ. Εξυπηρετεί δύο ΕΣ:

ΕΣ 34 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής των Αξόνων Προτεραιότητας ΕΤΠΑ του Προγράμματος

ΕΣ 35 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων των Αξόνων Προτεραιότητας ΕΤΠΑ του Προγράμματος

Το ποσοστό εξειδίκευσης του ΑΠ15 ανέρχεται στο 56,66%. Το ποσοστό των ενταγμένων έργων ανέρχεται στο 9,67%. Τα ενταγμένα έργα αφορούν σε:

- Υποστήριξη στον έλεγχο και την ολοκλήρωση έργων του Ε.Π. "Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013"
- Υποστήριξη Ειδικής Γραμματείας Υδάτων για ωρίμανση και αποτελεσματική υλοποίηση πράξεων.
- Υποστήριξη της Δ/νσης Χωροταξικού Σχεδιασμού στην επικαιροποίηση–ωρίμανση σχεδίων αναθεώρησης Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων.
- ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν.4269/2014, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει
- Σύμβουλοι Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη" (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ)
- Καθαρισμός γραφείων και κοινοχρήστων χώρων των τριών κτιρίων στέγασης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη"

Σε διαδικασία σχεδιασμού για ενδεχόμενη υποβολή/ένταξη είναι και το έργο:

- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ Γ.Γ. Χ.Σ. & Α.Π./ΥΠΕΝ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΤΩΝ "ΜΕΛΕΤΩΝ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΜΕΧΡΙ 2000 ΚΑΤΟΙΚΩΝ", όπως εκάστοτε προκηρύσσονται

Η πρόοδος στη υλοποίηση του ΑΠ 15 μετράται με τους ακόλουθους δείκτες:

- Τ4415 Σύμβουλοι δημοσιότητας / Επικοινωνιακά σχέδια δράσης / Ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας (Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων). Με βάση την τιμή στόχο 2,00 η αποτελεσματικότητα ανέρχεται στο 0%.
- Τ4416 Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων. Με βάση την τιμή στόχο 15,00 η αποτελεσματικότητα ανέρχεται στο 13,33%.
- Τ4417 Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση της διαχείρισης που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται (Αριθμός Έργων). Με βάση την τιμή στόχο 8,00 η αποτελεσματικότητα ανέρχεται στο 0%.
- Τ4418 Τελικοί δικαιούχοι που υποστηρίζονται. Με βάση την τιμή στόχο 12,00 η αποτελεσματικότητα ανέρχεται στο 25%.

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ15 παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Δεν υπάρχει σημαντική ενεργοποίηση του ΑΠ και ειδικότερα ο ΕΣ 35 είναι πλήρως ανενεργός καθώς δεν υπάρχει ενταγμένο έργο στον ανωτέρω ΕΣ.Οι νομικές δεσμεύσεις του ΑΠ 15 ανέρχονται μόλις στο ποσοστό του 2,21% ενώ οι δαπάνες του Άξονα ανέρχονται στο 1,54%. Μέχρι το τέλος του 2018 δεν αναμένονται νέες εντάξεις. Η προβλεπόμενη απορρόφηση αναμένεται να ανέλθει στο 2,91%.

8.17 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ΑΠ 16: Τεχνική Βοήθεια Ταμείου Συνοχής

Ο ΑΠ 16 αφορά σε έργα που χρηματοδοτούνται από την Τεχνική Βοήθεια ΤΣ. Εξυπηρετεί δύο ΕΣ:

ΕΣ 36 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής των Αξόνων Προτεραιότητας ΤΣ του Προγράμματος

ΕΣ 37 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων των Αξόνων Προτεραιότητας ΤΣ του Προγράμματος

Το ποσοστό εξειδίκευσης του ΑΠ16 ανέρχεται στο 79,09%. Το ποσοστό των ενταγμένων έργων ανέρχεται στο 37,21%. Τα ενταγμένα έργα αφορούν σε:

- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΟΑΣΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΟΥ Ν. 4337/2015
- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥΣ, ΩΣ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020
- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΕΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ & ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ, ΚΛΠ) ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ-ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ
- ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ
- ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ
- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ – ΟΦΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΣΙΔ/ΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΑΘΗΝΑ (ΣΚΑ) – ΛΙΜΑΝΙ ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΠΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΚΤΙΜΗΤΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΤΟΥ GSM-R ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΑΘΕΠ
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ) ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΦΩΚΙΔΑΣ
- «ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ – ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»
- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΟΑΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΒΕΛΤΙΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΕΡΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΤΟΥ.
- ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. ΣΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΜΕΛΕΤΩΝ
- ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ 15Η BIENNALE ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ 2016 ΜΕ ΤΙΤΛΟ "THIS IS A CO_OP"
- ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ: ΕΠΕΚΤΑΣΗ, ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ, ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ VTMIS
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΜΕΑ) ΚΑΙ ΧΥΤΥ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (ΕΔΥΜΕΤ/ΥΠΥΜΕ)
- ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"
- ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΔΑΤΩΝ
- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΕΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ & ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ, ΚΛΠ) ΤΗΣ ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ-ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΣΩΠΟΥ
- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΈΡΓΟ: 'ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΜΕ ΣΔΙΤ'

- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΈΞΟΔΑ ΤΗΣ ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ - ΤΣ
- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ (ΠΡΩΗΝ ΕΥΣΠΕΔ)
- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΣΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
- "ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ 4"
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΜΕΑ) ΚΑΙ ΧΥΤΥ ΛΑΜΙΑΣ
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΡΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΧΥΤΑ ΠΑΡΟΥ
- ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΜΕΑ) ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΠΚΜ)
- ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: «ΕΚΘΕΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ Σ.Γ. ΛΑΡΙΣΑ - ΒΟΛΟΣ»
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΜΕΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ
- ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΗΣ ΠΚΜ
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
- ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΜΕΑ) ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΧΥΤΥ Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ
- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ, ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ BIENNALE ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ.
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΤΗΣ Μ.Ε.Α. ΚΑΙ Χ.Υ.Τ.Υ. ΣΤΗ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ
- ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΜΕΑ) ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΚΜ
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΤΗΣ Μ.Ε.Α. ΚΑΙ Χ.Υ.Τ.Υ. ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΕΒΡΟ

Η πρόοδος στη υλοποίηση του ΑΠ 15 μετράται με τους ακόλουθους δείκτες:

- Τ4415 Σύμβουλοι δημοσιότητας / Επικοινωνιακά σχέδια δράσης / Ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας (Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων). Με βάση την τιμή στόχο 2,00 η αποτελεσματικότητα ανέρχεται στο 50% (τιμή 1,00).
- Τ4416 Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις (Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων). Με βάση την τιμή στόχο 30,00 η αποτελεσματικότητα ανέρχεται στο 76,67,00% (τιμή 23,00).
- Τ4417 Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση της διαχείρισης που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται (Αριθμός Έργων). Με βάση την τιμή στόχο 12,00 η αποτελεσματικότητα ανέρχεται στο 25%.
- Τ4418 Τελικοί δικαιούχοι που υποστηρίζονται. Με βάση την τιμή στόχο 15,00 η αποτελεσματικότητα ανέρχεται στο 46,67%.

Η καταγραφόμενη πορεία υλοποίησης του ΑΠ16 παρουσιάζει υστέρηση. Δεν υπάρχει πλήρης ενεργοποίηση του ΑΠ και ειδικότερα ο ΕΣ 37 είναι παντελώς ανενεργός καθώς δεν υπάρχει ενταγμένο έργο στον ανωτέρω ΕΣ. Οι νομικές δεσμεύσεις του ΑΠ 16 ανέρχονται μόλις στο ποσοστό του 14,74% ενώ οι δαπάνες του Άξονα ανέρχονται στο 4,51%. Μέχρι το τέλος του 2018 δεν αναμένονται νέες εντάξεις. Η προβλεπόμενη απορρόφηση αναμένεται να ανέλθει στο 14,19%.

9 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων

9.1 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 01: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο & συνδέσεις (ΤΣ)

9.1.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ1

9.1.1.1 Γενικά

Στο Πλαίσιο Επίδοσης (Π.Ε. του ΑΠ έχει επιλεγεί να συμμετάσχει ο δείκτης Τ4401- Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών). Η στόχευση του δείκτη Τ4401 τροφοδοτείται στο Π.Ε. αθροιστικά από παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν στις ΕΠ 7i και 7iii. Ο προϋπολογισμός του συνόλου των σχετικών παρεμβάσεων καλύπτουν προϋπολογισμό μεγαλύτερο του 50% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, συνεπώς καλύπτεται το κριτήριο της κατ΄ελάχιστο αντιπροσωπευτικότητας του 50% της διαθέσιμης χρηματοδοτικής κατανομής των πόρων στον Άξονα Προτεραιότητας στο Π.Ε..

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος επιλέχθηκε ως Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) το Κ390 - «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των σιδηροδρομικών συστημάτων», δεδομένου ότι η υλοποίηση των σχεδιαζόμενων πράξεων που συνδέονται με το Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το 2018 και επομένως να έχει προκύψει μετρήσιμο αποτέλεσμα.

9.1.1.2 Δείκτες εκροής

Δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί κάποιο από τα έργα που συμβάλλουν στο δείκτη Τ4401 στο τέλος του έτους 2018, συνεπώς δεν αναμένεται τιμή επίτευξης στο δείκτη Τ4401.

9.1.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Το ΒΣΕ στο Πρόγραμμα έχει στόχο την τιμή 5, ενώ η επίτευξη κατά το σημείο αναφοράς είναι 3 (κάλυψη 60% του οροσήμου 2018). Σύμφωνα με τη σημερινή εικόνα, είναι οριακή η επίτευξη της τιμής του οροσήμου του 2018 και μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον προχωρήσουν σε συμβασιοποίηση άμεσα και τα λοιπά προς ένταξη σχετικά έργα.

9.1.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018: 105.000.000 €, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 61.444.777 €, οπότε υπάρχει εκπλήρωση του 58,5% του στόχου.

9.1.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ1 και παράγοντες που συντελούν

Η καθυστέρηση που εντοπίζεται στις διαδικασίες ένταξης και συμβασιοποίησης έργων έχουν θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη του οροσήμου του 2018 για το ΒΣΕ Κ390. Εφόσον δεν υπάρξουν αλλαγές στο σχεδιασμό του ΑΠ και με βασικό γνώμονα τη διασφάλιση των πόρων κρίνεται σκόπιμη η επανεξέταση-επιβεβαίωση της τιμής στόχου του οροσήμου στο πλαίσιο της επικείμενης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.1.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ1 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών. Η επιλογή του συγκεκριμένου δείκτη στο πλαίσιο επίδοσης συνεχίζει να ικανοποιεί την υποχρέωση αντιπροσωπευτικότητας των σχετικών έργων στο 50% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ.

9.1.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ1

Για το 2018:

α) ο στόχος του ΒΣΕ Κ390 είναι δυνατόν να επιτευχθεί, εφόσον προχωρήσουν άμεσα σε συμβασιοποίηση και τα λοιπά προς ένταξη έργα,

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να καλυφθεί σε ποσοστό 89,6% (>85%) της απαίτησης του δείκτη, καθώς σύμφωνα με το σχέδιο δράσης Φεβρουαρίου 2018 της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ παρουσιάζεται δυναμική πραγματοποίησης δαπανών ύψους 94,1 εκατ. € έως το τέλος του 2018.

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη Τ4401 με τιμή στόχο (2023) 649 χλμ. κρίνεται εφικτή, δεδομένου ότι τα ήδη ενταγμένα έργα με την ολοκλήρωσή τους αναμένεται να συνεισφέρουν στην τιμή του δείκτη κατά 590 χλμ., ενώ αναμένεται και η ένταξη των υπόλοιπων σχετικών νέων έργων.

9.1.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ1

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς παρατηρείται σχετική υστέρηση στην επίτευξη των οροσήμων του 2018 τόσο για το ΒΣΕ Κ390 όσο και για τον οικονομικό δείκτη.

Όσον αφορά στον οικονομικό δείκτη, με βάση το ισχύον Σχέδιο Δράσης Δαπανών επιτυγχάνεται η τιμή οροσήμου 2018 του F100 σε ποσοστό >= 85%. Σύμφωνα με οριζόντιες οδηγίες της ΕΑΣ που αναμένεται να δοθούν για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της Περιόδου 2014-2020 κατά την προετοιμασία της 2ης Αναθεώρησης, ο νέος αλγόριθμος υπολογισμού του δείκτη F100 θα μειώνει τις απαιτήσεις του δείκτη για το 2018, συνεπώς θα διασφαλίζεται ακόμη περισσότερο η επίτευξη του οροσήμου του εν λόγω δείκτη..

Όσον αφορά στο ΒΣΕ Κ390, λόγω της οριακής ικανότητας επίτευξης του οροσήμου, για την αποφυγή μιας πιθανής αστοχίας στο Π.Ε. του ΑΠ, πρέπει να εξετασθεί με βάση τα πιο πρόσφατα δεδομένα η προσαρμογή της τιμής στόχου του οροσήμου στο πλαίσιο της επικείμενης Αναθεώρησης του Προγράμματος

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η προοπτική της επίτευξης του στόχου του δείκτη Τ4401 κρίνεται ασφαλής δεδομένου ότι τα ήδη ενταγμένα έργα (συμφώνα με τις τιμές στόχου των εκροών τους) αναμένεται να έχουν καλύψει το 93,4% του στόχου, ενώ και οι λοιπές προς ένταξη παρεμβάσεις αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί.

Αντίστοιχα, όσον αφορά στην επίτευξη του οικονομικού δείκτη η πλήρης κάλυψη του στόχου του κρίνεται ασφαλής δεδομένης της πορείας των ήδη ενταγμένων έργων σε συνδυασμό με τις αυξημένες οικονομικές απαιτήσεις του συνόλου των προγραμματισμένων παρεμβάσεων.

9.2 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 02: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)

9.2.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ2

9.2.1.1 Γενικά

Στο Πλαίσιο Επίδοσης (Π.Ε.) του ΑΠ έχει επιλεγεί να συμμετάσχει ο δείκτης CO11a- Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ.

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος επιλέχθηκε ως Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) το Κ206 - «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων», δεδομένου ότι η υλοποίηση των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων που συνδέονται με το Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το 2018 και επομένως να έχει προκύψει μετρήσιμο αποτέλεσμα.

9.2.1.2 Δείκτες εκροής

Δεδομένου ότι το έργο «Επέκταση προαστιακού σιδηροδρόμου Αττικής από κόμβο Κορωπίου μέχρι Λαύριο και σύνδεση λιμένα Λαυρίου» δεν θα χρηματοδοτηθεί τελικά από το Πρόγραμμα, το περιεχόμενο της Ε.Π. 7c μεταβάλλεται σημαντικά, με άμεσο αντίκτυπο στο πλαίσιο επίδοσης του ΑΠ, το οποίο είχε βασισθεί εξολοκλήρου στα οικονομικά μεγέθη και στην εκροή (32 χλμ) του εν λόγω έργου.

9.2.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Το ΒΣΕ στο Πρόγραμμα έχει στόχο την τιμή 1. Με την αφαίρεση του Μεγάλου έργου η επίτευξη του οροσήμου κρίνεται ανέφικτη, καθώς με βάση τη διαθέσιμη πληροφορία δεν υπάρχει κάποιο άλλο νέο ώριμο έργο που θα μπορούσε να αντικαταστήσει άμεσα το εν λόγω Μεγάλο έργο.

9.2.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018: 69.000.000 €, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα υπάρχει μηδενική εκπλήρωση του στόχου.

9.2.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ2 και παράγοντες που συντελούν

Το αρχικά προγραμματισμένο Μεγάλο έργο «Επέκταση προαστιακού σιδηροδρόμου Αττικής από Κορωπί μέχρι Λαύριο και σύνδεση λιμένα Λαυρίου», αφαιρέθηκε από τον κατάλογο Μεγάλων έργων του Προγράμματος, βάσει

σχετικής απόφασης της 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος, , λόγω της επιδιωκόμενης χρηματοδότησής του από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) – «πακέτο Juncker». Ως εκ τούτου το περιεχόμενο της επενδυτικής προτεραιότητας μεταβάλλεται σημαντικά, με άμεσο αντίκτυπο στο πλαίσιο επίδοσης του ΑΠ, το οποίο είχε βασισθεί εξολοκλήρου στα οικονομικά μεγέθη και στην εκροή του εν λόγω έργου.

9.2.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ2 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών. Η επιλογή του συγκεκριμένου δείκτη στο πλαίσιο επίδοσης αφορούσε το σχετικό Μεγάλο έργο και πρέπει πλέον να προσαρμοσθεί με βάση το νέο σχεδιασμό που θα προκύψει στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.2.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ2

Για το 2018:

α) ο στόχος του ΒΣΕ Κ206 είναι δυνατόν να επιτευχθεί μόνο εφόσον βρεθούν νέες ώριμες παρεμβάσεις οι οποίες θα ενταχθούν και θα προχωρήσουν άμεσα σε συμβασιοποίηση. Βεβαίως θα πρέπει να ικανοποιείται ο ευρύτερος σχεδιασμός του Π.Ε.. Δεδομένης της καταγραφόμενης εικόνας η επιλογή αυτή δεν είναι εφικτή και κρίνεται αναγκαία όχι μόνο η επανεξέταση της τιμής στόχου του οροσήμου, αλλά το σύνολο του Π.Ε. του ΑΠ στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

β) ο στόχος του F100 με βάση τα σημερινά δεδομένα επίσης αναμένεται να αστοχήσει καθώς σύμφωνα με τις προβλέψεις πρόσφατου σχεδίου δράσης δαπανών για το 2018 δεν αναμένονται δαπάνες εντός του 2018.

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO11a - «Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ» με τιμή στόχο (2023) 32χλμ σύμφωνα με τη σημερινή εικόνα δεν επιτυγχάνεται. Απαιτείται αλλαγή στη συνολική προσέγγιση του Π.Ε. βάσει του σχεδιασμού, που θα αποτυπωθεί στην επικείμενη 2η Αναθεώρηση του Προγράμματος.

9.2.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ2

Σύμφωνα με την εικόνα που καταγράφεται κατά το χρονικό σημείο αναφοράς η επίτευξη των σχετικών στόχων των οροσήμων 2018 τόσο για το ΒΣΕ Κ206 όσο και για τον οικονομικό δείκτη δεν είναι δυνατή. Επισφαλής κρίνεται και η επίτευξη των στόχων του 2023. Το Π.Ε. του ΑΠ πρέπει να επανεξεταστεί εκ βάθρων στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος για να αποφευχθεί η απώλεια πόρων και η τυχόν επιβολή κυρώσεων βάσει των Κανονισμών της Ε.Ε..

Όσον αφορά στον οικονομικό δείκτη F100, με βάση το ισχύον Σχέδιο Δράσης Δαπανών δεν πρόκειται να δηλωθούν δαπάνες έως το τέλος του 2018, συνεπώς ακόμη και με μείωση της τιμής του οροσήμου του 2018, βάσει του νέου αλγόριθμου που αναμένεται να προταθεί από την ΕΑΣ, ο στόχος του δείκτη δεν φαίνεται να μπορεί να επιτευχθεί.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η προοπτική της επίτευξης του στόχου του δείκτη CO11a κρίνεται μη εφικτή δεδομένου ότι ο στόχος που αφορούσε τις εκροές του Μεγάλου Έργου "Κορωπί - Λαύριο" δεν μπορεί να επιτευχθεί από κάποιο άλλο έργο. Αντίστοιχα και για το στόχο του δείκτη F100, δεν καταγράφονται οικονομικές απαιτήσεις έργων σε περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες που θα μπορούσαν να απορροφήσουν το σύνολο των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ ώστε να επιτευχθεί το ορόσημο του δείκτη για το 2023.

9.3 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 03: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και οδική ασφάλεια (ΤΣ)

9.3.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ3

9.3.1.1 Γενικά

Στο Π.Ε. του ΑΠ έχει επιλεγεί να συμμετάσχει ο δείκτης CO13a - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ. Ως μοναδικός δείκτης στην ΕΠ και στον ΑΠ η επιλογή του δείκτη στο Π.Ε. είναι αυτονόητη.

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος επιλέχθηκε ως Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) το Κ206 - «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων», δεδομένου ότι η υλοποίηση των σχεδιαζόμενων πράξεων που

συνδέονται με το Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το 2018 και επομένως να έχει προκύψει μετρήσιμο αποτέλεσμα.

9.3.1.2 Δείκτες εκροής

Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό δεν αναμένετο να έχει ολοκληρωθεί κάποιο από τα έργα που συμβάλλουν στο δείκτη CO13a στο τέλος του έτους 2018, συνεπώς δεν είχε συμπληρωθεί τιμή επίτευξης στο δείκτη CO13a. Όμως με την προσθήκη των έργων phasing θα μπορούσε να έχει αποδοθεί τιμή στόχου περί τα 35 χλμ.

9.3.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Το ΒΣΕ στο Πρόγραμμα έχει στόχο την τιμή 9, ενώ η επίτευξη κατά το σημείο αναφοράς είναι 5 (κάλυψη 56% του οροσήμου 2018). Σύμφωνα με τη σημερινή εικόνα, είναι οριακή η επίτευξη της τιμής του οροσήμου του 2018 και μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον προχωρήσουν σε συμβασιοποίηση άμεσα το προσφάτως ενταγμένο Μεγάλο έργο ή/και τα λοιπά προς ένταξη έργα.

9.3.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018: 160.000.000 €, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 57.825.482 €, συνεπώς εκπληρώνεται το 36,1% του στόχου.

9.3.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ3 και παράγοντες που συντελούν

Η καθυστέρηση που εντοπίζεται στις διαδικασίες ένταξης και συμβασιοποίησης έργων έχουν θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη του οροσήμου του 2018 για το ΒΣΕ Κ206. Κρίνεται σκόπιμη η επανεξέταση-επιβεβαίωση της τιμής στόχου του οροσήμου στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.3.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ3 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδει το σύνολο της τιμής του δείκτη CO13a και στο Π.Ε. ουσιαστικά απολογίζοντας στο 2023 το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να εκμεταλλεύεται την ευελιξία του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Δεδομένων των ελλείψεων πόρων για την κάλυψη του συνόλου των έργων, η εκμετάλλευση της παραπάνω ευελιξίας κρίνεται απαραίτητη. Η προσαρμογή της τιμής του δείκτη CO13a για το έτος 2023 θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.3.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ3

Για το 2018:

α) ο στόχος του ΒΣΕ Κ206 είναι δυνατόν να επιτευχθεί, εφόσον προχωρήσουν άμεσα σε συμβασιοποίηση και τα λοιπά προς ένταξη έργα, ωστόσο κρίνεται σκόπιμη η επανεξέταση της τιμής στόχου του οροσήμου, ίσως και της χρησιμότητας του ίδιου του ΒΣΕ, δεδομένου ότι θα υπάρχει τιμή υλοποίησης του δείκτη CO13a, στο πλαίσιο της επικείμενης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις πρόσφατου σχεδίου δράσης δαπανών για το 2018, με τις δαπάνες να ανέρχονται στο 109,8% της απαίτησης του δείκτη (174.072.015 € έναντι στόχου 160.000.000 €).

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO13a με τιμή στόχο (2023) 206,3 χλμ. δεν κρίνεται διασφαλισμένη. Η τιμή του δείκτη που περιλήφθηκε στο Π.Ε. είναι υπέρμετρα αισιόδοξη και επιτυγχάνεται μόνο υπό προϋποθέσεις. Τα ήδη ενταγμένα έργα, με την ολοκλήρωσή τους, αναμένεται να συνεισφέρουν στην τιμή του δείκτη με 114,65 χλμ.

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με τις αυξημένες οικονομικές απαιτήσεις του συνόλου των προς υλοποίηση προγραμματισμένων παρεμβάσεων.

9.3.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ3

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς παρατηρείται σχετική υστέρηση στην επίτευξη των οροσήμων του 2018 τόσο για το ΒΣΕ Κ206 όσο και για τον οικονομικό δείκτη. Όσον αφορά στο ΒΣΕ Κ206 για την

αποφυγή μιας πιθανής αστοχίας στο Π.Ε. του ΑΠ πρέπει να εξετασθεί η προσαρμογή της τιμής στόχου του οροσήμου στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος. Αντίθετη εικόνα καταγράφεται στον οικονομικό δείκτη, ο οποίος σύμφωνα με πρόσφατο σχέδιο δράσης δαπανών επιτυγχάνει την τιμή στόχο του οροσήμου για το 2018.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO13a κρίνεται εξαιρετικά επισφαλής δεδομένου ότι το σύνολο του στόχου επιτυγχάνεται υπό προϋποθέσεις. Όσον αφορά στην επίτευξη του οικονομικού δείκτη η πλήρης κάλυψη του στόχου του κρίνεται ασφαλής δεδομένης της πορείας των ήδη ενταγμένων έργων σε συνδυασμό με τις αυξημένες οικονομικές απαιτήσεις του συνόλου των προγραμματισμένων προς υλοποίηση παρεμβάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, κρίνεται σκόπιμη η προσαρμογή του Π.Ε. ώστε να περιλαμβάνει περίπου το 50% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, έναντι του υπεραισιόδοξου 100% που περιλήφθηκε στο αρχικό Πρόγραμμα. Δεδομένων των ελλείψεων πόρων για την κάλυψη του συνόλου των έργων, η εκμετάλλευση της παραπάνω ευελιξίας κρίνεται απαραίτητη. Η προσαρμογή της τιμής του δείκτη CO13a για το έτος 2023 θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.4 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 04: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)

9.4.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ4

9.4.1.1 Γενικά

Στο Π.Ε. του ΑΠ έχει επιλεγεί να συμμετάσχει ο δείκτης CO14 - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ. Ως μοναδικός δείκτης στην Ε.Π. η επιλογή του δείκτη στο Π.Ε. είναι αυτονόητη.

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος θεωρήθηκε σίγουρη η ολοκλήρωση μέρους του έργου «Γούρνες – Χερσόνησος» και δεν επιλέχθηκε κάποιο Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ).

9.4.1.2 Δείκτες εκροής

Στο τέλος του έτους 2018 αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί τμήμα του προαναφερόμενου έργου που ισούται με το ορόσημο του δείκτη CO14.

9.4.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Δεν έχει επιλεγεί ΒΣΕ στο πλαίσιο του ΑΠ.

9.4.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018: 40.000.000 €, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 30.448.845 €, συνεπώς εκπληρώνεται ήδη το 76,1% του στόχου.

9.4.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ4 και παράγοντες που συντελούν

Δεν εντοπίζεται κάποια καθυστέρηση.

9.4.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ4 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

Δεδομένων των αλλαγών στο προγραμματισμό των προς υλοποίηση παρεμβάσεων ο δείκτης πρέπει να διαμορφωθεί με βάση τις ήδη ενταγμένες παρεμβάσεις.

Επιπλέον, το εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδει το σύνολο της τιμής του δείκτη CO14 και στο Π.Ε. ουσιαστικά απολογίζοντας στο 2023 το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να εκμεταλλεύεται την ευελιξία του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Προκειμένου να υπάρχει μια ενιαία λογική συμπλήρωσης του Π.Ε. σε όλους τους ΑΠ, αν και δεν καταγράφεται κάποια ανησυχητική προοπτική, κρίνεται σκόπιμη η εκμετάλλευση της παραπάνω ευελιξίας. Η προσαρμογή της τιμής του δείκτη CO14 για το έτος 2023 θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.4.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ4

Για το 2018:

α) ο στόχος του δείκτη CO14 μπορεί να επιτευχθεί.

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις πρόσφατου σχεδίου δράσης δαπανών για το 2018, με τις δαπάνες να ανέρχονται στο 132,6% της απαίτησης του δείκτη (53.024.866 € έναντι στόχου 40.000.000 €).

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO14 με τιμή στόχο (2023) 19 χλμ., με βάση τις τρέχουσες μεταβολές στον προγραμματισμό του παρεμβάσεων επί του ΒΟΑΚ, δεν είναι εφικτή. Η τιμή επίτευξης περιορίζεται στους στόχους των ήδη ενταγμένων έργων.

β) ο στόχος του F100 δεν αναμένεται να καλυφθεί. Ο προγραμματισμός των νέων παρεμβάσεων επί του οδικού Άξονα βρίσκεται υπό διαμόρφωση με αποτέλεσμα να εμφανίζεται κίνδυνος μη εκμετάλλευσης των υπολειπόμενων πόρων στον ΑΠ για την υλοποίηση σχετικών έργων .

9.4.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ4

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς η επίτευξη των οροσήμων του 2018 τόσο για τον δείκτη εκροής όσο και για τον οικονομικό δείκτη είναι εφικτή.

Ωστόσο, η αλλαγή της εθνικής πολιτικής, όσον αφορά στον τρόπο υλοποίησης παρεμβάσεων επί του Διευρωπαϊκού Οδικού Άξονα ΒΟΑΚ, φαίνεται να μην περιλαμβάνει πλέον τον προγραμματισμό νέων παρεμβάσεων στο πλαίσιο του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Τούτων δοθέντων, είναι απαραίτητη η επικαιροποίηση των τιμών στόχου των δεικτών.

9.5 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 05: Περιφερειακή κινητικότητα και συνδεσιμότητα νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών (ΕΤΠΑ)

9.5.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων

9.5.1.1 Γενικά

Στο Π.Ε. του ΑΠ έχει επιλεγεί να συμμετάσχει ο δείκτης Τ4402 - Συνολικό μήκος νέων ή/και αναβαθμισμένων τμημάτων λοιπού οδικού δικτύου. Ως μοναδικός δείκτης στην Ε.Π. η επιλογή του δείκτη στο Π.Ε. είναι αυτονόητη.

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος θεωρήθηκε σίγουρη η ολοκλήρωση μέρους του έργου «Κατασκευή - αναβάθμιση του οδικού Άξονα Καλλονής - Σιγρίου Λέσβου» και δεν επιλέχθηκε κάποιο Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ).

Στο αρχικό Πρόγραμμα, στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες δεν είχε επιλεγεί κάποιος δείκτης εκροής, με αποτέλεσμα να μην έχουν τεθεί ορόσημα, πέραν του F100, στη συγκεκριμένη κατηγορία περιφερειών. Βάσει των οδηγιών συμπλήρωσης των ΕΠ, κάθε κατηγορία Περιφέρειας αξιολογείται αυτόνομα και οφείλει να περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα δείκτη εκροής. Το Π.Ε., δεδομένου ότι και αυτό ελέγχεται ανά κατηγορία περιφέρειας, θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να περιλαμβάνει ορόσημα δείκτη/ων για τις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες στην επικείμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ.

9.5.1.2 Δείκτες εκροής

Στο τέλος του έτους 2018 αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί τμήμα του προαναφερόμενου έργου που ισούται με το ορόσημο του δείκτη Τ4402.

9.5.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Δεν έχει επιλεγεί ΒΣΕ στο πλαίσιο του ΑΠ.

9.5.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018:

- στις Περιφέρειες σε Μετάβαση 13.414.488 €, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 8.633.180,50 €, συνεπώς εκπληρώνεται ήδη το 64,4% του στόχου.
- στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες 6.585.512 €, εμφανίζεται αδυναμία επίτευξης του στόχου.

9.5.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ5 και παράγοντες που συντελούν

Δεν εντοπίζεται κάποια καθυστέρηση.

9.5.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ5 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

Η εκροή του ενταγμένου έργου ισούται με 46,7 χλμ. Δεδομένου ότι είναι το μοναδικό έργο που υλοποιείται στις Περιφέρειες σε Μετάβαση, θα ήταν σκόπιμη η μικρή διόρθωση της τιμής του δείκτη Τ4402 στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος βάσει της οποίας προφανώς θα πρέπει να επικαιροποιηθεί και ο στόχος του Π.Ε..

9.5.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ5

Για το 2018:

α) ο στόχος του δείκτη Τ4402 μπορεί να επιτευχθεί.

β) ο στόχος του F100 στις Περιφέρειες σε Μετάβαση αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις πρόσφατου σχεδίου δράσης δαπανών για το 2018, με τις δαπάνες να καλύπτουν όχι μόνο το ορόσημο του 2018 αλλά και το μεγαλύτερο μέρος του στόχου για το 2023. Ο αντίστοιχος στόχος στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες, με βάση τη σημερινή εικόνα, είναι εξαιρετικά δύσκολο έως και αδύνατο να καλυφθεί, ακόμη και με τον αναμενόμενο νέο αλγόριθμο υπολογισμού.

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη Τ4402 με τιμή στόχο (2023) 50 χλμ., με δεδομένη την απαιτούμενη προσαρμογή, κρίνεται εφικτή.

β) ο στόχος του F100 στις Περιφέρειες σε Μετάβαση αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με την πορεία και τις συνολικές οικονομικές απαιτήσεις του ενταγμένου έργου. Ο αντίστοιχος στόχος στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες δεν μπορεί να αξιολογηθεί κατά την παρούσα χρονική στιγμή. Η επίτευξη του δείκτη, εάν διατηρηθεί ο αρχικός σχεδιασμός επιτυγχάνεται μόνο με την επίσπευση των διαδικασιών προετοιμασίας και υλοποίησης των σχετικών παρεμβάσεων, ενώ σε αντίθετη περίπτωση εξαρτάται άμεσα από το αποτέλεσμα του επαναπροσδιορισμού του περιεχομένου στην Ε.Π..

9.5.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ5

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς η επίτευξη των οροσήμων του 2018 τόσο για τον δείκτη εκροής όσο και για τον οικονομικό δείκτη είναι εφικτή στις Περιφέρειες σε Μετάβαση. Αντίθετα, στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες η προοπτική επίτευξης του στόχου του οικονομικού δείκτη είναι αρνητική.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η επίτευξη του στόχου του δείκτη Τ4402 δεδομένης την απαιτούμενης προσαρμογής κρίνεται ικανοποιητικά διασφαλισμένη. Όσον αφορά στην επίτευξη του οικονομικού δείκτη στις Περιφέρειες σε Μετάβαση κρίνεται επίσης βέβαιη σύμφωνα με την πορεία και τις συνολικές οικονομικές απαιτήσεις του ενταγμένου έργου. Ο αντίστοιχος στόχος στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες μπορεί να επιτευχθεί υπό την προϋπόθεση ότι θα οριστικοποιηθεί το περιεχόμενο και θα επισπευσθούν οι διαδικασίες ένταξης έργων. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης θα πρέπει να εισαχθούν στο Π.Ε. για τις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες ορόσημα σχετικού/ών δείκτη/ών.

9.6 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 06: Θαλάσσιες μεταφορικές υποδομές και ασφάλεια ναυσιπλοΐας (ΤΣ)

9.6.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ6

9.6.1.1 Γενικά

Στο Π.Ε. του ΑΠ έχει επιλεγεί να συμμετάσχει ο δείκτης Τ4404 - Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης. Με βάση την υφιστάμενη εξειδίκευση των πόρων

του ΑΠ η επιλογή του δείκτη στο Π.Ε. είναι σωστή. Ωστόσο με βάση τη σημερινή εικόνα υλοποίησης το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων του ΑΠ απαιτείται για τη χρηματοδότηση έργων που εμπίπτουν στη στοχοθεσία του δείκτη Τ4403.

Κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος επιλέχθηκε ως Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) το Κ392 - «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των συστημάτων ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης», δεδομένου ότι η υλοποίηση των σχεδιαζόμενων πράξεων που συνδέονται με το Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το 2018 και επομένως να έχει προκύψει μετρήσιμο αποτέλεσμα.

9.6.1.2 Δείκτες εκροής

Δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί κάποιο από τα έργα που συμβάλλουν στο δείκτη Τ4404 στο τέλος του έτους 2018, συνεπώς δεν αναμένεται τιμή επίτευξης στο δείκτη Τ4404.

9.6.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Το ΒΣΕ στο Πρόγραμμα έχει στόχο την τιμή 1. Σύμφωνα με τη σημερινή εικόνα, είναι οριακή η επίτευξη της τιμής του οροσήμου του 2018 και μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον προχωρήσει σε συμβασιοποίηση άμεσα κάποιο σχετικό ενταγμένο έργο.

9.6.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018: 19.000.000 €, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 12.184.688 €, συνεπώς εκπληρώνεται το 64,1% του στόχου.

9.6.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ6 και παράγοντες που συντελούν

Εντοπίζεται καθυστέρηση στην ωρίμανση και συμβασιοποίηση σχετικών με το δείκτη Τ4404 παρεμβάσεων.

9.6.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ6- Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών, ούτε στον τρόπο δόμησης του Π.Ε.

Κρίνεται σκόπιμη όμως η προσαρμογή του πλαισίου στις διαμορφούμενες νέες ανάγκες του ΑΠ. Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος πρέπει να προσαρμοσθεί το περιεχόμενο του ΑΠ με βάση την προσθήκη του Phasing έργου στο Λιμένα Πατρών. Η προσθήκη του έργου αλλάζει την χρηματοδοτική κατανομή μεταξύ των δύο Ειδικών στόχων, οδηγώντας πλέον την κατηγορία παρεμβάσεων σε υποδομές λιμένων να εκμεταλλεύεται περισσότερο από το 50% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ. Η αλλαγή αυτή οδηγεί σε αλλαγή του Π.Ε., το οποίο θα πρέπει να επικαιροποιηθεί αντίστοιχα με βάση τη νέα στοχοθεσία του ΑΠ.

9.6.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ6

Για το 2018:

α) ο στόχος του ΒΣΕ Κ392 είναι δυνατόν να επιτευχθεί, εφόσον προχωρήσει άμεσα σε συμβασιοποίηση ένα εκ των δύο ενταγμένων έργων. Στο χρονικό σημείο που βρίσκεται το Πρόγραμμα είναι πολύ δύσκολο να ενταχθεί και να συμβασιοποιηθεί κάποιο νέο έργο.

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις πρόσφατου σχεδίου δράσης δαπανών για το 2018, με τις δαπάνες να υπερκαλύπτουν την απαίτηση του δείκτη σε ποσοστό 200,8% (38.154.688 € έναντι στόχου 19.000.000 €). Ωστότο, πρέπει να σημειωθεί ότι η επίτευξη του δείκτη προέρχεται κατ αποκλειστικότητα από τις παρεμβάσεις σε υποδομές λιμένων και όχι από τα συστήματα.

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη Τ4404 με τιμή στόχο (2023) δύο (2) συστήματα κρίνεται εφικτή, εφόσον επιταχυνθούν οι διαδικασίες ωρίμανσης των σχετικών έργων.

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με τις αυξημένες οικονομικές απαιτήσεις του συνόλου των προς υλοποίηση, στον ΑΠ, προγραμματισμένων παρεμβάσεων.

9.6.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ6

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς η επίτευξη των οροσήμων του 2018 τόσο για τον δείκτη εκροής όσο και για τον οικονομικό δείκτη είναι εφικτή. Εντούτοις, πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ωρίμανσης των σχετικών έργων.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η επίτευξη του οικονομικού δείκτη κρίνεται βέβαιη σύμφωνα με την πορεία και τις συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων που προγραμματίζεται να υλοποιηθούν. Η χρηματοδότηση όμως των δύο κύριων λιμένων απαιτεί την εξασφάλιση πρόσθετων πόρων ή/και την ανακατανομή πόρων εσωτερικά στον ΑΠ, γεγονός που θα σήμαινε αυτόματα την απαίτηση μεταβολής στο Π.Ε.. Σε περίπτωση που δεν περιληφθεί η υλοποίηση του Λιμένα Ηγουμενίτσας στον ΑΠ και οι ισορροπίες στον ΑΠ δεν μεταβληθούν σημαντικά, η πορεία υλοποίησης στον Ε.Σ.8 δε φαίνεται να είναι ικανή να διασφαλίσει την επίτευξη του στόχου του δείκτη.

Όσον αφορά στο δείκτη Τ4404 η επίτευξη του στόχου δεδομένου του διαθέσιμου χρονικού διαστήματος και των προσπαθειών που καταβάλλονται, κρίνεται εφικτή.

9.7 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 07: Αεροπορικές μεταφορικές υποδομές & ασφάλεια αεροναυτιλίας (ΤΣ)

9.7.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ7

9.7.1.1 Γενικά

Στο Π.Ε. του ΑΠ έχουν επιλεγεί να συμμετάσχουν και οι δύο δείκτες εκροών:

- Τ4405 - Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται.
- Τ4406 – Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος θεωρήθηκε σίγουρη η ολοκλήρωση μέρους των παρεμβάσεων και δεν επιλέχθηκε κάποιο Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ).

9.7.1.2 Δείκτες εκροής

Δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί κάποιο από τα έργα που συμβάλλουν στους δείκτες Τ4405 & Τ4406, στο τέλος του έτους 2018.

9.7.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Δεν έχει επιλεγεί ΒΣΕ στο πλαίσιο του ΑΠ.

9.7.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018 27.000.000,00 €, ενώ έως 30.03.2018 δεν έχουν δηλωθεί δαπάνες.

9.7.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ7 και παράγοντες που συντελούν

Καταγράφεται καθυστέρηση στην υλοποίησης του Π.Ε. κυρίως λόγω ανωριμότητας των προς συγχρηματοδότηση έργων.

9.7.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ7 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών, ούτε στον τρόπο δόμησης του Π.Ε.. Ωστόσο, λόγω αδυναμίας υλοποίησης έργων στον ΑΠ, επιβάλλεται η λήψη διορθωτικών μέτρων στο περιεχόμενο του ΑΠ το οποίο πιθανότατα θα οδηγήσει στην αναδιαμόρφωση του Π.Ε..

9.7.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ7

Για το 2018:

α) Στο τέλος του έτους 2018 είναι πολύ δύσκολο να έχει ολοκληρωθεί κάποιο έργο που να συμβάλλει στην επίτευξη του ορόσημου του δείκτη Τ4405.

Εξίσου ανησυχητική εικόνα εμφανίζει και η προοπτική επίτευξης του ορόσημου του δείκτη Τ4406. Η διαφοροποίηση από τον προηγούμενο δείκτη έγκειται στο γεγονός ότι τα έργα συστημάτων αφορούν σε μεγάλο βαθμό προμήθειες, που δύνανται να υλοποιηθούν σε πολύ πιο σύντομο χρονικό διάστημα σε σχέση με τις εργασίες αναβάθμισης αεροδρομίων.

β) αντίστοιχα και ο στόχος του F100, με βάση τη σημερινή εικόνα υλοποίησης, κρίνεται εξαιρετικά δύσκολο έως και αδύνατο να καλυφθεί, ακόμη και με τον αναμενόμενο νέο αλγόριθμο υπολογισμού.

Για το 2023:

α) Οι παρεμβάσεις που αναμένεται να υλοποιηθούν στον ΑΠ αφορούν σε εργασίες που δεν απαιτούν μεγάλα χρονικά διαστήματα υλοποίησης, συνεπώς κατά την παρούσα χρονική στιγμή η επίτευξη του στόχου του δείκτη εκροής για το 2023 θεωρείται εφικτή, εφόσον βέβαια εκκινήσει άμεσα η υλοποίησής τους.

β) αντίστοιχα και ο στόχος του F100 μπορεί να καλυφθεί.

9.7.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ7

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς είναι εξαιρετικά δύσκολη η επίτευξη των οροσήμων του 2018 τόσο για τον δείκτη εκροής όσο και για τον οικονομικό δείκτη. Αν δεν υπάρξει κάποια δραστικά αλλαγή στην εικόνα ή στο περιεχόμενο του ΑΠ, τα ορόσημα θα πρέπει να τροποποιηθούν κατάλληλα, ώστε να ληφθεί υπόψη η καθυστέρηση στην υλοποίηση, στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, οι τιμές στόχου των υφιστάμενων δεικτών, δεδομένης της διατήρησης του περιεχομένου του ΑΠ και παράλληλα της απαιτούμενης επίσπευσης στην ωρίμανση και στην υλοποίηση έργων, δύνανται να επιτευχθούν.

9.8 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 08: Καθαρές αστικές μεταφορές (ΕΤΠΑ)

9.8.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ8

9.8.1.1 Γενικά

Στο Π.Ε. του ΑΠ έχει επιλεγεί να συμμετάσχει ο δείκτης CO15 - Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό. Ως μοναδικός δείκτης στην Ε.Π. η επιλογή του δείκτη στο Π.Ε. είναι αυτονόητη.

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος επιλέχθηκε ως Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) το Κ206 - «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων», δεδομένου ότι η υλοποίηση των σχεδιαζόμενων πράξεων που συνδέονται με το Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το 2018 και επομένως να έχει προκύψει μετρήσιμο αποτέλεσμα.

9.8.1.2 Δείκτες εκροής

Δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί κάποιο από τα έργα που συμβάλλουν στο δείκτη CO15 στο τέλος του έτους 2018, συνεπώς δεν αναμένεται τιμή επίτευξης στο δείκτη CO15.

9.8.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Το ΒΣΕ στο Πρόγραμμα έχει στόχο την τιμή 2 και έχει ήδη επιτευχθεί κατά το σημείο αναφοράς (κάλυψη 100% του οροσήμου 2018).

9.8.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018 στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες 220.000.000 €, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 196.035.207€, συνεπώς εκπληρώνεται ήδη το 89,1% του στόχου.

9.8.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ8 και παράγοντες που συντελούν

Δεν εντοπίζεται κάποια καθυστέρηση.

9.8.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ8 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδει το σύνολο της τιμής του δείκτη CO15 και στο Π.Ε. ουσιαστικά απολογίζοντας στο 2023 περίπου το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να εκμεταλλεύεται την ευελιξία του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Παρότι δεν εντοπίζεται κάποιο πρόβλημα στο Π.Ε. του ΑΠ, για την ομοιόμορφη προσέγγιση στην κατάρτιση του Π.Ε. συνολικά στο Πρόγραμμα, η εκμετάλλευση της παραπάνω ευελιξίας κρίνεται απαραίτητη. Η προσαρμογή της τιμής του δείκτη CO15 για το έτος 2023 θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.8.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ8

Για το 2018:

α) ο στόχος του ΒΣΕ K206 έχει ήδη επιτευχθεί.

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις πρόσφατου σχεδίου δράσης δαπανών για το 2018, με τις δαπάνες να ανέρχονται στο 162,9% της απαίτησης του δείκτη (358.335.207 € έναντι στόχου 220.000.000 €).

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO15 με τιμή στόχο (2023) 14,4 χλμ. κρίνεται εφικτή.

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να υπερκαλυφθεί σύμφωνα με τις αυξημένες οικονομικές απαιτήσεις του συνόλου των προγραμματισμένων προς υλοποίηση παρεμβάσεων.

9.8.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ8

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς έχει ήδη επιτευχθεί το ορόσημο του 2018 για τον δείκτη ΒΣΕ, ενώ και οι προοπτικές επίτευξης του οροσήμου για τον οικονομικό δείκτη είναι θετικές.

Αντίστοιχα, όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων των οροσήμων του 2023, κρίνεται διασφαλισμένη δεδομένης της πορείας υλοποίησης των δύο ενταγμένων Μεγάλων έργων σε συνδυασμό με τις συνολικες οικονομικές απαιτήσεις που υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ..

Σε κάθε περίπτωση, κρίνεται σκόπιμη η προσαρμογή του Π.Ε. ώστε να περιλαμβάνει περίπου το 50% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, έναντι του υπεραισιόδοξου ~100% που περιλήφθηκε στο αρχικό Πρόγραμμα. Δεδομένων των ελλείψεων πόρων για την κάλυψη του συνόλου των έργων, η εκμετάλλευση της παραπάνω ευελιξίας κρίνεται απαραίτητη. Η προσαρμογή της τιμής του δείκτη CO15 για το έτος 2023 θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.9 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 09: Καθαρές αστικές μεταφορές & βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (ΤΣ)

9.9.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ9

9.9.1.1 Γενικά

Στο Π.Ε. του ΑΠ έχει επιλεγεί να συμμετάσχει ο δείκτης CO15 - Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό. Το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων του ΑΠ αναμένεται να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του Ε.Σ. 13 συνεπώς η επιλογή του δείκτη στο Π.Ε. είναι σωστή.

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος επιλέχθηκε ως Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) το K206 - «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων», δεδομένου ότι η υλοποίηση των σχεδιαζόμενων πράξεων που

συνδέονται με το Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το 2018 και επομένως να έχει προκύψει μετρήσιμο αποτέλεσμα.

9.9.1.2 Δείκτες εκροής

Δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί κάποιο από τα έργα που συμβάλλουν στο δείκτη CO15 στο τέλος του έτους 2018, συνεπώς δεν αναμένεται τιμή επίτευξης στο δείκτη CO15.

9.9.1.3 Βασικά Στάδια Εφαρμογής

Το ΒΣΕ στο Πρόγραμμα έχει στόχο την τιμή 5. Σύμφωνα με τη σημερινή εικόνα, η τιμή οροσήμου του 2018 επιτυγχάνεται από το συνεχιζόμενο έργο Μετρό, καθώς έχουν ήδη αναληφθεί δεσμεύσεις για την κύρια σύμβαση κατασκευής, για την προμήθεια των συρμών, καθώς και για τα κυριότερα συστήματα επιτήρησης και λειτουργίας της γραμμής Μετρό. Η έγκαιρη ανάληψη νομικών δεσμεύσεων για την υλοποίηση του Νέου Μεγάλου έργου δεν θεωρείται πιθανή.

9.9.1.4 Οικονομικοί δείκτες

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών», ο οποίος έχει ορόσημο για το 2018, 168.000.000 €, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 93.782.085 €, συνεπώς εκπληρώνεται ήδη το 55,8% του στόχου.

9.9.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ9 και παράγοντες που συντελούν

Όπως αναφέρεται παραπάνω στην αντίστοιχη ενότητα, σημειώνεται καθυστέρηση στην υλοποίηση του Τμηματοποιημένου Μεγάλου έργου, αλλά και στην προετοιμασία του Νέου Μεγάλου έργου κατασκευής Μετρό.

9.9.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ9 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 6.9.5 κρίνεται σκόπιμη η επανεξέταση της τιμής του δείκτη CO15 στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος βάσει της οποίας θα πρέπει να επικαιροποιηθεί αντίστοιχα και ο στόχος του Π.Ε. του ΑΠ.

Ανεξάρτητα από το αν θα πραγματοποιηθεί αλλαγή στο δείκτη εκροής του αναμενόμενου Νέου έργου Μετρό, επισημαίνεται ότι στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδεται το σύνολο της τιμής στόχου του δείκτη CO15 στο Π.Ε. ουσιαστικά απολογίζοντας στο 2023 περίπου το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να γίνεται χρήση της ευελιξίας του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Κατά τη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ η διαμόρφωση του Π.Ε. πρέπει να λάβει υπόψη την παραπάνω δυνατότητα, διαφορετικά το Π.Ε. θα εξακολουθεί να θέτει υπέρμετρα αισιόδοξη στοχοθεσία.

9.9.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ9

Για το 2018:

α) ο στόχος του ΒΣΕ K206 αναμένεται να επιτευχθεί. Έχουν ήδη αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις για την κύρια εργολαβία κατασκευής, .

β) ο στόχος του F100 αναμένεται να καλυφθεί σε σημαντικό βαθμό σύμφωνα με τις προβλέψεις του πρόσφατου σχεδίου δράσης δαπανών για το 2018, με τις δαπάνες να ανέρχονται στο 92,3% της απαίτησης του δείκτη (155.052.085 € έναντι στόχου 168.000.000 €).

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO15 με τιμή στόχο (2023) 19,3 χλμ. κρίνεται αμφίβολη καθώς όπως αναλύθηκε παραπάνω, είναι οριακή η επιτυχής ολοκλήρωση του τμήματος της Γραμμής 4 του Μετρό Αθηνών εντός της Περιόδου 2014-2020.

β) ο στόχος του F100 με δεδομένη την έναρξη υλοποίησης του τμήματος της Γραμμής 4 του Μετρό Αθηνών και σύμφωνα με τις αυξημένες οικονομικές απαιτήσεις του συνόλου των προς υλοποίηση προγραμματισμένων παρεμβάσεων, αναμένεται να υπερκαλυφθεί.

9.9.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ9

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς οι τιμές των οροσήμων του 2018 τόσο για τον δείκτη ΒΣΕ όσο και για τον οικονομικό δείκτη επιτυγχάνονται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 85%.

Όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων των οροσήμων του 2023, κρίνεται διασφαλισμένη με βάση τις συνολικές οικονομικές απαιτήσεις η επίτευξη του οικονομικού δείκτη, αλλά αμφίβολή η επίτευξη του δείκτη CO15.

Το Π.Ε. του ΑΠ απαιτεί τροποποιήσεις-προσαρμογές οι οποίες είναι άμεσα συνυφασμένες με τις προοπτικές εξέλιξης του Νέου Μεγάλου έργου. Εάν δεν υπάρχει τρόπος επιτάχυνσης των διαδικασιών προετοιμασίας και υλοποίησης ώστε να διασφαλισθεί η έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου, είναι απαραίτητος ο καθορισμός του αντικειμένου που μπορεί να εκτελεστεί εντός της παρούσας Περιόδου, σεβόμενος σε κάθε περίπτωση τους κανόνες επιλεξιμότητας του Ταμείου χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που δεν καθίσταται εφικτό τίποτε από τα παραπάνω, θα πρέπει να αναζητηθεί εναλλακτική χρήση των πόρων του ΑΠ, είτε στο πλαίσιο του ιδίου, είτε προς ενίσχυση κάποιου άλλου ΑΠ που χρησιμοποιεί πόρους του Ταμείου Συνοχής.

Σε κάθε περίπτωση, κρίνεται σκόπιμη η προσαρμογή του Π.Ε. ώστε να περιλαμβάνει περίπου το 50% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ, έναντι του υπεραισιόδοξου ~100% που περιλήφθηκε στο αρχικό Πρόγραμμα. Δεδομένων των ελλείψεων πόρων για την κάλυψη του συνόλου των έργων, η εκμετάλλευση της παραπάνω ευελιξίας κρίνεται απαραίτητη. Η προσαρμογή της τιμής του δείκτη CO15 για το έτος 2023 θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.10 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 10: Εφαρμογή στρατηγικών επίτευξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έμφαση στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)

9.10.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ10

Στο πλαίσιο επίδοσης συμμετέχουν οι δείκτες:

- CO32 - «Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων». Σύμφωνα με τη στόχευση του δείκτη κι αυτή των ήδη ενταγμένων έργων, ισχύει:

Πίνακας 49:Στοχοθεσία και υλοποίηση δείκτη CO32 ΑΠ10

Κατηγορία Περιφερειών	Προβλ. υλοποίηση	Στόχος 2023
		Τιμές σε kWh/year
Λιγότερο ανεπτυγμένες	0	20.664.940
Περισσότερο ανεπτυγμένες	0	5.787.876

- CO38 - «Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές» με τιμή στόχο (2023) 1.800 τ.μ.. Με τον δείκτη μετρούνται οι εκροές του ενός ήδη ενταγμένου έργου, το οποίο με την ολοκλήρωσή του αναμένεται να έχει τιμή 1.843 τ.μ.
- T4409 – «Ενέργεια που εξοικονομείται από τηλεθέρμανση σε ετήσια βάση», με τιμή στόχο (2023) 152.119,70 MWh/Έτος. Με τον δείκτη μετρούνται οι εκροές δύο ήδη ενταγμένων έργων, τα οποία με την ολοκλήρωσή τους αναμένεται να συνεισφέρουν κατά 146.218 MWh/Έτος.
- Κατά τον σχεδιασμό του ΕΠ επιλέχθηκαν δύο (2) Βασικά Στάδια Εφαρμογής (ΒΣΕ), καθώς εκτιμήθηκε ότι η υλοποίηση ορισμένων εκ των σχεδιαζόμενων πράξεων που συνδέονται με το Π.Ε. δεν θα παρουσίαζε εκροές έως το τέλος του 2018. Η στόχευση ανά ΒΣΕ είναι η εξής:
    - K206 – «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων»

Πίνακας 50:Στοχοθεσία και υλοποίηση ΒΣΕ Κ206 ΑΠ10

Σύνδεση ΒΣΕ Κ206 με δείκτη εκροής	**Κατηγορία Περιφερειών**	**Προβλ. υλοποίηση**	**Στόχος 2018**
		Αριθμός συμβάσεων	
CO32	**Λιγότερο ανεπτυγμένες**	0	47
T4409	**Σε Μετάβαση**	3	3
CO32	**Περισσότερο ανεπτυγμένες**	0	12

- Κ396 – «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα αστικής ανάπτυξης». Το ΒΣΕ συνδέεται με τον δείκτη CO38 και αφορά τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες. Έχει στόχο για το 2018 την τιμή 1 και αναμένεται να εκπληρωθεί με τη συμβασιοποίηση του ήδη ενταγμένου έργου Πράσινη Πιλοτική Αστική Γειτονιά- Β΄ Φάση.

- Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» ισχύει:

Πίνακας 51:Στοχοθεσία 2018 και υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ10

Κατηγορία Περιφερειών	**Υλοποίηση**	**Ορόσημο 2018**
Λιγότερο ανεπτυγμένες	0	14.219.563
σε Μετάβαση	994.291	9.521.531
Περισσότερο ανεπτυγμένες	0	17.349.075

9.10.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ10 και παράγοντες που συντελούν

Εντοπίζονται σημαντικές καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα καθώς και στις δράσεις προώθησης της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής. Ενδελεχής ανάλυση παρέχεται στην ενότητα 6.10.4.

9.10.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ10 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Στον υπολογισμό του δείκτη CO32 προκύπτει αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού του λόγω εφαρμογής των απαιτήσεων του νέου ΚΕΝΑΚ.

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδει το σύνολο των τιμών των δεικτών και στο Π.Ε. απολογίζοντας ουσιαστικά στο 2023 περίπου το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να εκμεταλλεύεται την ευελιξία του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Η προσαρμογή των τιμών των δεικτών για το έτος 2023 θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.10.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ10.

Για το 2018:

α) Υπάρχει υστέρηση στην υλοποίηση των έργων σε σχέση με τους στόχους του ΒΣΕ Κ206 για το 2018, που συνδέεται με τον δείκτη CO32. Ο στόχος του ΒΣΕ Κ206 για το 2018, που συνδέεται με τον δείκτη Τ4409 αναμένεται να εκπληρωθεί.

β) Υπάρχει ασφαλής εκτίμηση για κάλυψη του στόχο του ΒΣΕ Κ396 για το 2018, που συνδέεται με τον δείκτη CO38.

γ) ο στόχος του F100 αναμένεται να μη καλυφθεί για καμία κατηγορία Περιφερειών, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 52:Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ10

Κατηγορία Περιφερειών	Προβλεπόμενη υλοποίηση	Ορόσημο 2018
Λιγότερο ανεπτυγμένες	0	14.219.563
σε Μετάβαση	4.610.155	9.521.531
Περισσότερο ανεπτυγμένες	520.000	17.349.075

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO32 - «Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων» κρίνεται εφικτή, δεδομένου ότι υπάρχει υψηλή ζήτηση και ωριμότητα των προς ένταξη έργων, για την οποία θα υπάρξει πλήρης αποτίμηση κατά το επόμενο χρονικό διάστημα.

β) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO38 - «Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές» κρίνεται επισφαλής, δεδομένου ότι υπάρχει ανωριμότητα των σχετικών δράσεων και απαιτείται επανακαθορισμός του περιεχομένου των δράσεων.

γ) Ο στόχος του F100, για πλήρη απορρόφηση της ΣΔΔ του ΑΠ10, προβλέπεται να καλυφθεί εις το ακέραιο, λόγω της υψηλής ζήτησης που διαπιστώνεται, εφόσον ενσωματωθούν στο Πρόγραμμα οι προτεινόμενες εσωτερικές μεταφορές πόρων και μεταξύ κατηγοριών Περιφερειών, όπως αναλύεται στην ενότητα 6.10.

9.10.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ10

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς παρατηρείται υστέρηση σε σχέση με τους στόχους του ορόσημου του 2018 τόσο για το ΒΣΕ K206 για τις Λιγότερο και τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες όσο και για τον οικονομικό δείκτη (σε όλες τις κατηγορίες Περιφερειών). Η στόχευση του F100 πρόκειται να μειωθεί με βάση τις οριζόντιες οδηγίες της ΕΑΣ (νέος αλγόριθμος υπολογισμού F100), ωστόσο λόγω της μεγάλης υστέρησης που προβλέπεται, δεν αναμένεται εκπλήρωση των νέων μειωμένων στόχων.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η προοπτική της επίτευξης των στόχων των δεικτών CO32 και T4409 κρίνεται εφικτή, δεδομένου ότι υπάρχει υψηλή ζήτηση στις ΕΠ 4c και 4g. Επίσης, η προοπτική της επίτευξης του στόχου του δείκτη CO38 κρίνεται ασφαλής καθώς συνδέεται με τις εκροές του ήδη ενταγμένου έργου. Ωστόσο θα πρέπει όπως αναφέρθηκε και στην ενότητα 6.10 να διερευνηθεί η αντιπροσωπευτικότητα του δείκτη. Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη, η στόχευσή του (ανά Κατηγορία Περιφέρειας) προβλέπεται να καλυφθεί εις το ακέραιο, λόγω της υψηλής ζήτησης που διαπιστώνεται, εφόσον ενσωματωθούν στο Πρόγραμμα οι προτεινόμενες εσωτερικές μεταφορές πόρων και μεταξύ κατηγοριών Περιφερειών, όπως αναλύεται στην ενότητα 6.10.

Σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της αντιπροσώπευσης του 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ στο Π.Ε. από τους επιλεγμένους δείκτες προτείνεται η μείωση των τιμών στόχου των δεικτών σε τέτοιες τιμές που θα καλύπτουν οριακά το κριτήριο της αποτύπωσης ποσοστού άνω του 50% της χρηματοδοτικής κατανομής των πόρων στον Άξονα Προτεραιότητας.

9.11 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 11: Εφαρμογή στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (ΤΣ)

9.11.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ11

Στο Πλαίσιο Επίδοσης συμμετέχει ο δείκτης T4410 - «Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας» με τιμή στόχο για το 2023: 131.621 km^2. Κατά τον σχεδιασμό του ΕΠ επιλέχθηκε ως Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) το K393 - «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για αντιπλημμυρικά έργα», δεδομένου ότι η υλοποίηση των σχεδιαζόμενων πράξεων που συνδέονται με το Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το τέλος του 2018 και επομένως να έχει προκύψει μετρήσιμο αποτέλεσμα. Το ΒΣΕ έχει στόχο την τιμή 4 συμβάσεις, ενώ η υλοποίηση, κατά το σημείο αναφοράς, είναι 7 συμβάσεις (μελετών και όχι έργων) (κάλυψη 175% του οροσήμου 2018).

Σημειώνεται ότι ο ανωτέρω δείκτης δεν είναι αντιπροσωπευτικός της χρηματοδοτικής βαρύτητας που έχουν τα αντιπλημμυρικά έργα στον ΑΠ. Τόσο η θέση τους στο Π.Ε. όσο και η τιμή του απαιτείται να αναθεωρηθεί.

Ο οικονομικός δείκτης F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» έχει ορόσημο για το 2018: 40.423.655 €. Σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 2.503.363 €, οπότε υπάρχει εκπλήρωση του 6,2% του σχετικού στόχου.

9.11.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ11 και παράγοντες που συντελούν

Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης δαπανών το ορόσημο του 2018 για τον οικονομικό δείκτη εκτιμάται ότι θα υπάρξει υστέρηση. Οι παράγοντες που συντελούν στην καθυστέρηση αναλύονται ενδελεχώς στην ενότητα 6.11.

9.11.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ11 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Κρίνεται απαραίτητη η αλλαγή του ορισμού και της μεθοδολογίας υπολογισμού του δείκτη, ούτως ώστε ο Τ4410 να μετρά την επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας και όχι από αντιπλημμυρικά έργα. Επίσης, προκειμένου να υπάρχει αντικειμενική αποτύπωση των εκροών ο νέος δείκτης θα πρέπει να μετρά είτε αριθμό σχεδίων ή μέτρων προστασίας εθνικής εμβέλειας είτε να συνεχίσει να μετράται επιφάνεια , αλλά η επιφάνεια αυτή να μετράται μόνον αν ολοκληρωθεί μια συγκεκριμένη δέσμη μέτρων ανά περιοχή. Παράλληλα, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η κάθε περιοχή θα μετράται μία φορά.

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδει το σύνολο της τιμής του δείκτη και στο Π.Ε. απολογίζοντας ουσιαστικά στο 2023 περίπου το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να εκμεταλλεύεται την ευελιξία του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Η προσαρμογή της τιμής για το έτος 2023 του δείκτη, που τελικά θα επιλεγεί, θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.11.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ11

Για το 2018:

α) Ο στόχος του ΒΣΕ Κ393 - «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για αντιπλημμυρικά έργα», με την έως σήμερα ανάληψη νομικών δεσμεύσεων φαίνεται να μπορεί να επιτευχθεί, εντούτοις αναφέρεται στις μελέτες και όχι τα κυρίως έργα .

β) Σημαντική υστέρηση προβλέπεται, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών, στην επίτευξη του στόχου του F100 για το 2018, με τις δαπάνες να ανέρχονται στο 9,8% της απαίτησης του δείκτη (3.963.363 € έναντι στόχου 40.423.655 €).

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη Τ4410 - «Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας» (με την υφιστάμενη θεώρηση) θα καλυφθεί, αναφερόμενη στο σύνολο της επιφάνειας της χώρας λόγω των Σχεδίων τα οποία θα αναφέρονται σε αυτήν.

β) Ο στόχος του F100, για πλήρη απορρόφηση της ΣΔΔ του ΑΠ11, κρίνεται επισφαλής, λόγω της έως σήμερα μικρής ενεργοποίησης και θα πρέπει να παρακολουθείται στενά. Η επίτευξή του θα εξαρτηθεί κατά μεγάλο βαθμό από την απρόσκοπτη υλοποίηση και τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων για υλοποίηση εντός της ΠΠ 2014-2020 του μεγάλου αντιπλημμυρικού έργου καθώς και άλλων συνήθων έργων στον ίδιο τομέα.

9.11.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ11

Κατά το χρονικό σημείο αναφοράς παρατηρείται υστέρηση σε σχέση με τον στόχο του ορόσημου του 2018 για τον οικονομικό δείκτη. Σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών αναμένεται να υπάρξει αδυναμία στην επίτευξη του στόχου του οικονομικού δείκτη για το 2018, ωστόσο σε ότι αφορά την επίτευξη του οροσήμου του ΒΣΕ Κ393 επισημαίνεται ότι έχει ήδη επιτευχθεί. Δεδομένου ότι έχει επιλεγεί ΒΣΕ, η τιμή οροσήμου για το 2018 για τον δείκτη Τ4410 (αν παραμείνει στο Π.Ε.) πρέπει να αφαιρεθεί.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, μπορεί να εκτιμηθεί μόνον η προοπτική της επίτευξης του στόχου του οικονομικού δείκτη. Ο στόχος του F100 κρίνεται επισφαλής και η κατάσταση αυτή θα μπορούσε να αρθεί μόνο στην περίπτωση άμεσης ένταξης, ταχείας ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας, απρόσκοπτης υλοποίησης και τήρησης των χρονοδιαγραμμάτων για υλοποίηση εντός της ΠΠ 2014-2020 του μεγάλου αντιπλημμυρικού έργου καθώς και άλλων συνήθων έργων στον ίδιο τομέα.

Σε σχέση με την παρακολούθηση των εκροών για το 2023, λόγω της προτεινόμενης αλλαγής της μεθοδολογίας του δείκτη Τ4410 και της αντιπροσώπευσης μικρού μόνο μέρους του προϋπολογισμού του ΑΠ11, προτείνεται η

αφαίρεσή του από το Π.Ε. και η αντικατάστασή του από τον προτεινόμενο νέο επιχειρησιακό δείκτη Ο νέος δείκτης θα πρέπει να συνοδεύεται από νέο ΒΣΕ. Το ΒΣΕ Κ393 προτείνεται να καταργηθεί.

Σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της αντιπροσώπευσης ποσοστού >85% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ στο Π.Ε. από τον προτεινόμενο δείκτη CO20 προτείνεται η μείωση της τιμής στόχου του δείκτη σε τιμή ώστε να καλύπτει οριακά το κριτήριο της αποτύπωσης ποσοστού άνω του 50% της χρηματοδοτικής κατανομής των πόρων στον Άξονα Προτεραιότητας.

9.12 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 12: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)

9.12.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ12

Στο Πλαίσιο Επίδοσης συμμετέχει ο δείκτης Τ4411 - «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται».

Πίνακας 53:Στοχοθεσία 2023 δείκτη Τ4411 ΑΠ12

Κατηγορία	Στόχος 2023
σχέδια/συστήματα/εργαλεία	
Λιγότερο ανεπτυγμένες	54
σε Μετάβαση	54
Περισσότερο ανεπτυγμένες	54

Κατά τον σχεδιασμό του ΕΠ δεν επιλέχθηκε Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ), δεδομένου ότι εκτιμήθηκε ότι θα προέκυπτε μετρήσιμο αποτέλεσμα έως το τέλος του 2018. Σύμφωνα με τη στόχευση του δείκτη Τ4411 για το 2018 κι εκείνη των ήδη ενταγμένων έργων, ισχύει:

Πίνακας 54:Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη Τ4411 ΑΠ12

Κατηγορία	Ορόσημο 2018	Προβλεπόμενη υλοποίηση
σχέδια/συστήματα/εργαλεία		
Λιγότερο ανεπτυγμένες	22	0
σε Μετάβαση	22	0
Περισσότερο ανεπτυγμένες	22	0

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» ισχύει:

Πίνακας 55: Στοχοθεσία 2018 και υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ12

Κατηγορία	Υλοποίηση	Ορόσημο 2018	%
Λιγότερο ανεπτυγμένες	171.242	4.986.000	3,4
σε Μετάβαση	298.134	2.223.669	13,4
Περισσότερο ανεπτυγμένες	27.282	12.078.413	0,2

Σύμφωνα με τα δεδομένα, κατά το χρονικό σημείο αναφοράς, έχουν καταχωρηθεί δαπάνες σε όλες τις Κατηγορίες Περιφερειών. Στις Περιφέρειες σε Μετάβαση οι δαπάνες αντιστοιχούν σε ποσοστό 13,4% του οροσήμου του 2018. Στις δύο άλλες κατηγορίες έχουν δηλωθεί δαπάνες, που συμβάλλουν ελάχιστα στην εκπλήρωση του στόχου του 2018 (βλ. πίνακα).

9.12.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ12 και παράγοντες που συντελούν

Το ορόσημο του 2018 για τον δείκτη Τ4411 και για τον οικονομικό δείκτη προβλέπεται να μην επιτευχθεί για καμία κατηγορία Περιφερειών.

Πίνακας 56: Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ12

Κατηγορία	Υλοποίηση	Ορόσημο 2018	%
Λιγότερο ανεπτυγμένες	1.716.807	4.986.000	34,4%
σε Μετάβαση	1.307.505	2.223.669	58,8%
Περισσότερο ανεπτυγμένες	205.872	12.078.413	1,7%

Το μεγαλύτερο ποσοστό επίτευξης του στόχου του 2018 αναμένεται στις Περιφέρειες σε Μετάβαση με 58,8%, ακολουθούν οι Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες με 34,4% και τέλος οι Περισσότερο Ανεπτυγμένες, όπου εντοπίζεται η μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα, με το πολύ χαμηλό ποσοστό του 1,7%.

Οι παράγοντες που συντελούν στην καθυστέρηση αναλύονται ενδελεχώς στην ενότητα 6.12.

9.12.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ12 - Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδει το σύνολο της τιμής του δείκτη και στο Π.Ε. απολογίζοντας ουσιαστικά στο 2023 περίπου το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να εκμεταλλεύεται την ευελιξία του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Η προσαρμογή της τιμής για το έτος 2023 του δείκτη, που τελικά θα επιλεγεί, θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.12.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ12

Για το 2018:

α) ο στόχος του Τ4411 αναμένεται να μην καλυφθεί, όπως αναλύθηκε ανωτέρω.

β) ο στόχος του F100, όπως επίσης αναλύθηκε ανωτέρω αναμένεται να μην επιτευχθεί σε καμία κατηγορία Περιφέρειας.

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη Τ4411 κρίνεται επισφαλής, καθώς δεν υπάρχει ενεργοποίηση των φορέων υλοποίησης και των σχετικών δράσεων.

β) Η κάλυψη του στόχου του F100, για πλήρη απορρόφηση της ΣΔΔ του ΑΠ12, δεν μπορεί να εκτιμηθεί κατά την παρούσα φάση καθώς υφίσταται μικρή ενεργοποίηση. Σε κάθε περίπτωση ο δείκτης θα πρέπει να παρακολουθείται στενά και να λαμβάνονται εγκαίρως μέτρα.

9.12.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ12

Κατά το χρονικό σημείο αναφοράς παρατηρείται υστέρηση σε σχέση με τον στόχο του ορόσημου του 2018 για τον Τ4411 στις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και για τον οικονομικό δείκτη, ανεξαρτήτως κατηγορίας Περιφέρειας. Σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών η κατάσταση δεν προβλέπεται να ανατραπεί.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η προοπτική της επίτευξης του στόχου του δείκτη δεν είναι Τ4411 εφικτή.

Σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της αντιπροσώπευσης του 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ στο Π.Ε. από τον επιλεγμένο δείκτη Τ4411 (ανά Κατηγορία Περιφερειών) προτείνεται η μείωση των τιμών στόχου του δείκτη σε τέτοιες τιμές που θα καλύπτουν οριακά το κριτήριο της αποτύπωσης ποσοστού άνω του 50% της χρηματοδοτικής κατανομής των πόρων στον Άξονα Προτεραιότητας.

9.13 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 13: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)

9.13.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ13

Στο Πλαίσιο Επίδοσης συμμετέχει ο δείκτης Τ4411 - «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται».

Πίνακας 57:Στοχοθεσία 2023 δείκτη Τ4411 ΑΠ13

Κατηγορία	Στόχος 2023
σχέδια/συστήματα/εργαλεία	
σε Μετάβαση	10
Περισσότερο ανεπτυγμένες	10

Κατά τον σχεδιασμό του ΕΠ δεν επιλέχθηκε Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ), δεδομένου ότι εκτιμήθηκε ότι θα προέκυπτε μετρήσιμο αποτέλεσμα έως το τέλος του 2018. Σύμφωνα με τη στόχευση του δείκτη Τ4411 για το 2018 κι εκείνη των ήδη ενταγμένων έργων, ισχύει:

Πίνακας 58: Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη Τ4411 ΑΠ13

Κατηγορία	Ορόσημο 2018	Προβλεπόμενη υλοποίηση
σχέδια/συστήματα/εργαλεία		
σε Μετάβαση	4	0
Περισσότερο ανεπτυγμένες	4	0

Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» ισχύει:

Πίνακας 59: Στοχοθεσία 2018 και υλοποίηση δείκτη F100 ΑΠ13

Κατηγορία	Υλοποίηση	Ορόσημο 2018	%
σε Μετάβαση	34.581	979.407	3,5
Περισσότερο ανεπτυγμένες	21.424	1.819.822	1,2

Σύμφωνα με τα δεδομένα, κατά το χρονικό σημείο αναφοράς, υπάρχει σημαντική υστέρηση στην εκπλήρωση του στόχου του 2018.

9.13.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ13 και παράγοντες που συντελούν

Το ορόσημο του 2018 για τον δείκτη Τ4411 και για τον οικονομικό δείκτη προβλέπεται να μην επιτευχθεί για καμία από τις δύο κατηγορίες Περιφερειών.

Πίνακας 60: Στοχοθεσία 2018 και προβλεπόμενη υλοποίηση δείκτη Τ4411 ΑΠ13

Κατηγορία	Υλοποίηση	Ορόσημο 2018	%
σε Μετάβαση	404.125	979.407	41,3
Περισσότερο ανεπτυγμένες	507.494	1.819.822	27,9

Το μεγαλύτερο ποσοστό επίτευξης του στόχου του 2018 αναμένεται στις Περιφέρειες σε Μετάβαση με 41,3% και ακολουθούν οι Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες, όπου εντοπίζεται και η μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα, με ποσοστό 27,9%.

Οι παράγοντες που συντελούν στην καθυστέρηση αναλύονται ενδελεχώς στην ενότητα 6.13.

9.13.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ13- Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδει το σύνολο της τιμής του δείκτη και στο Π.Ε. απολογίζοντας ουσιαστικά στο 2023 περίπου το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να εκμεταλλεύεται την ευελιξία του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Η προσαρμογή της τιμής για το έτος 2023 του δείκτη, που τελικά θα επιλεγεί, θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.13.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ13

Για το 2018:

α) ο στόχος του Τ4411 αναμένεται να μην επιτευχθεί σε καμία από τις δύο κατηγορίες Περιφερειών.

β) ο στόχος του F100, όπως επίσης αναλύθηκε ανωτέρω αναμένεται να μην επιτευχθεί σε καμία κατηγορία Περιφέρειας.

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη Τ4411 κρίνεται επισφαλής, καθώς δεν υπάρχει ενεργοποίηση των φορέων υλοποίησης και των σχετικών δράσεων.

β) Η κάλυψη του στόχου του F100, για πλήρη απορρόφηση της ΣΔΔ του ΑΠ13, δεν μπορεί να εκτιμηθεί κατά την παρούσα φάση καθώς υφίσταται μικρή ενεργοποίηση. Σε κάθε περίπτωση ο δείκτης θα πρέπει να παρακολουθείται στενά και να λαμβάνονται εγκαίρως μέτρα.

9.13.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ13

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς παρατηρείται υστέρηση σε σχέση με τον στόχο του ορόσημου του 2018 για τον οικονομικό δείκτη, ανεξαρτήτως κατηγορίας περιφέρειας. Σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο δράσης δαπανών αναμένεται να υπάρξει πρόβλημα στην επίτευξη του στόχου του οικονομικού δείκτη για το 2018.

Σε ότι αφορά την επίτευξη των στόχων του ορόσημου του δείκτη Τ4411 οι προβλέψεις είναι θετικές τόσο για τις Περιφέρειες σε Μετάβαση, όσο και για τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η προοπτική της επίτευξης του στόχου του δείκτη Τ4411 δεν είναι εφικτή.

Σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της αντιπροσώπευσης του 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ στο Π.Ε. από τον επιλεγμένο δείκτη Τ4411 (ανά Κατηγορία Περιφερειών) προτείνεται η μείωση των τιμών στόχου του δείκτη σε τέτοιες τιμές που θα καλύπτουν οριακά το κριτήριο της αποτύπωσης ποσοστού άνω του 50% της χρηματοδοτικής κατανομής των πόρων στον Άξονα Προτεραιότητας.

9.14 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 14: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ΤΣ)

9.14.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ14

Στο πλαίσιο επίδοσης συμμετέχουν οι δείκτες:

- CO17 - «Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων» με ορόσημο (2018) 357.500 τόνους/ έτος. Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος επιλέχθηκε το Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) Κ394 – «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα Στρατηγικών Σχεδίων, Σχεδίων δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κλπ» καθώς εκτιμήθηκε ότι δεν θα υπάρξει ολοκλήρωση σημαντικού αριθμού πράξεων που συνδέονται με το Π.Ε. έως το τέλος του 2018. Ο στόχος του ΒΣΕ για το 2018 ετέθη στις 22 υπογεγραμμένες συμβάσεις, ενώ σύμφωνα με την υλοποίηση ως την ημερομηνία αναφοράς έχουν υπογραφεί 7 συμβάσεις, που καλύπτει το 31,82% του στόχου.
- CO19 - «Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων» με ορόσημο (2018) 363.550 ισοδύναμου πληθυσμού. Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος επιλέχθηκε το Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) Κ395 – «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα επεξεργασίας λυμάτων». Ο στόχος του ΒΣΕ για το 2018 ετέθη στις 39 υπογεγραμμένες συμβάσεις, ενώ

σύμφωνα με την υλοποίηση ως την ημερομηνία αναφοράς έχουν υπογραφεί 92 συμβάσεις, που καλύπτει το 235,90% του στόχου.

- Ο οικονομικός δείκτης F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» έχει ορόσημο για το 2018: 716.444.607 €. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 231.969.621 €, οπότε υπάρχει εκπλήρωση σε ποσοστό 32,4% επί του σχετικού στόχου.

9.14.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ14 και παράγοντες που συντελούν

Παρά το γεγονός ότι έχουν επιλεγεί ΒΣΕ, στη θεματική κατηγορία των απορριμμάτων εντοπίζεται υστέρηση στην υλοποίηση των έργων σε σχέση με τους στόχους του οροσήμου της φυσικής υλοποίησης για το 2018. Επίσης, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης δαπανών το ορόσημο του 2018 για τον οικονομικό δείκτη εκτιμάται ότι δεν θα επιτευχθεί.

Οι λόγοι, όπως αναλύθηκε εκτενώς στην προηγούμενη ενότητα, συνδέονται με καθυστερήσεις στην έγκριση του ΕΣΔΑ και των ΠΕΣΔΑ, στην ωρίμανση των έργων, στις διαδικασίες ανάθεσης λόγω ατελούς εφαρμογής του Ν. 4412/2016, στην εκπόνηση προδιαγραφών δράσεων κ.α.

9.14.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ14- Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα αποδίδει το σύνολο της τιμής των δεικτών και στο Π.Ε. απολογίζοντας ουσιαστικά στο 2023 περίπου το 100% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ, χωρίς να εκμεταλλεύεται την ευελιξία του 50% που δόθηκε στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Η προσαρμογή της τιμής για το έτος 2023 των δεικτών, θα πρέπει θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

9.14.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ14

Για το 2018:

α) Η επίτευξη του στόχου του ΒΣΕ Κ394 μπορεί να χαρακτηρισθεί εφικτή, καθώς ήδη δρομολογείται η ένταξη νέων έργων στον τομέα των απορριμμάτων. Ο αριθμός των προβλεπόμενων συμβάσεων έως 31.12.2018 είναι 36, έναντι απαίτησης 22.

β) Υπάρχει ήδη επίτευξη του στόχου του ΒΣΕ Κ395. Ο αριθμός των προβλεπόμενων συμβάσεων έως 31.12.2018 είναι 126, έναντι απαίτησης 39.

γ) Η πρόβλεψη του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών σχετικά με την επίτευξη του στόχου του οικονομικού δείκτη είναι αρνητική καθώς έως το τέλος του 2018 αναμένεται να έχουν δηλωθεί δαπάνες 292.979.467 €, που αντιστοιχούν στο 40,9% του στόχου.

Για το 2023:

α) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO17 - «Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων» θεωρείται δύσκολη και η στοχοθέτηση αισιόδοξη. Βάσει των εντάξεων και των οριστικοποιημένων προς ένταξη παρεμβάσεων, αλλά και τον μη προγραμματισμό νέων εντάξεων με σημαντικές εκροές, προβλέπεται σημαντική απόκλιση από τον στόχο.

β) Η επίτευξη του στόχου του δείκτη CO19 - «Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων» κρίνεται εφικτή. Ωστόσο θα πρέπει να αναφερθεί ότι παρά το γεγονός ότι με την ολοκλήρωση των ήδη ενταγμένων έργων προβλέπεται σημαντική υπέρβαση της στοχοθεσίας του δείκτη, λόγω των παρατηρούμενων σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση των έργων, κυρίως σε οικισμούς Β' κατηγορίας, καθίσταται τουλάχιστον υπαρκτό το ενδεχόμενο μη ολοκλήρωσης μέρους των έργων εντός της ΠΠ 2014-2020.

γ) Ο στόχος του F100, για πλήρη απορρόφηση της ΣΔΔ του ΑΠ14, προβλέπεται να καλυφθεί εις το ακέραιο, λόγω της υψηλής ζήτησης που διαπιστώνεται κατά κύριο λόγω στην ΕΠ 6ii και ακολούθως στην ΕΠ 6iv.

9.14.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ14

Σύμφωνα με την εικόνα κατά το χρονικό σημείο αναφοράς παρατηρείται υστέρηση σε σχέση με τους στόχους του ορόσημου του 2018 τόσο για το ΒΣΕ Κ394 (συνδέεται με τον δείκτη CO17 για τα απορρίμματα) όσο και για τον

οικονομικό δείκτη. Η υστέρηση στο ΒΣΕ Κ394 σύμφωνα με τον προγραμματισμό, όπως αναλύεται και στην ενότητα 7.14.4. αναμένεται να υπερκεραστεί. Ο στόχος του ΒΣΕ Κ395 έχει ήδη καλυφθεί, ωστόσο λόγω της επικείμενης μεταφοράς έργων στον ΑΠ14Β για πρέπει να επικαριοποιηθεί η τιμή στόχος του για το 2018. Σε κάθε περίπτωση δεδομένης της χρήσης ΒΣΕ για τους δείκτες CO17 και CO19, η στοχοθέτηση των δεικτών αυτών για το 2018 θεωρείται πλεονασμός και θα πρέπει να αφαιρεθεί.

Η υστέρηση σε σχέση με τον στόχο του F100 κρίνεται πολύ δύσκολα ανακτήσιμη, παρά το γεγονός ότι η στόχευση του δείκτη θα μειωθεί με βάση τις οριζόντιες οδηγίες της ΕΑΣ (νέος αλγόριθμος υπολογισμού F100). Στην προβλεπόμενη αστοχία αναμένεται να συντείνει και το γεγονός της μεταφοράς τμηματοποιημένων έργων λυμάτων (που έχουν ήδη δηλωθείσες δαπάνες) στον νέο ΑΠ14Β.

Σχετικά με τους στόχους του 2023, η προοπτική της επίτευξης των στόχων των δεικτών CO17 και CO19 κρίνεται αρκετά επισφαλής έως και μη εφικτή. Στην περίπτωση του CO17, η μη επίτευξη είναι αποτέλεσμα της χρηματοδότησης δράσεων που χωροθετούνται στην πλειοψηφία τους σε μη μητροπολιτικές περιοχές, οπότε δεν πληρείται η αρχική εκτίμηση για εξυπηρέτηση κατά κύριο λόγο των αναγκών των Περιφερειών Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας και οι προβλεπόμενες εκροές μειώνονται. Σχετικά με την προοπτική της επίτευξης του στόχου του δείκτη CO19 η επισφάλεια έγκειται στο γεγονός ότι υπάρχει υψηλή πιθανότητα μη ολοκλήρωσης μέρους των έργων σε οικισμούς Β' κατηγορίας εντός της ΠΠ 2014-2020 και τα προβλήματα ενεργοποίησης δράσεων αρμοδιότητας των ΕΦΔ. Το πρόβλημα εντείνεται από την μεταφορά τμηματοποιημένων έργων αρμοδιότητας της ΕΥΔ στον ΑΠ14Β. Σχετικά με τον οικονομικό δείκτη εκτιμάται ότι δεν θα επιτευχθεί για το 2018, ενώ για το 2023 αναμένεται να υπάρξει η πλήρης κάλυψή του στόχου του, με τη χρηματοδότηση των έργων που θα παραμείνουν ή προγραμματίζεται να ενταχθούν στον ΑΠ14.

Σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της αντιπροσώπευσης ενός ποσοστού άνω του 80% της διαθέσιμης ΣΔΔ του ΑΠ στο Π.Ε. από τους επιλεγμένους δείκτες CO17 και CO19 προτείνεται η μείωση των τιμών στόχου των δεικτών σε τέτοιες τιμές που θα καλύπτουν οριακά το κριτήριο της αποτύπωσης ποσοστού άνω του 50% της χρηματοδοτικής κατανομής των πόρων στον Άξονα Προτεραιότητας.

9.15 Αξιολόγηση Πλαισίου Επιδόσεων ΑΠ 14Β: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)

9.15.1 Αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των οροσήμων 2018 των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ14Β

Στο πλαίσιο επίδοσης συμμετέχουν οι δείκτες:

- CO19 - «Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων». Κατά τον σχεδιασμό του Π.Ε. του ΑΠ14Β επιλέχθηκε το Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) Κ395 – «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα επεξεργασίας λυμάτων». Οι στόχοι του δείκτη και του σχετικού ΒΣΕ φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 61:Στοχοθεσία δείκτη CO19 και ΒΣΕ Κ395 ΑΠ14Β

Κατηγορία Περιφερειών	Ορόσημο 2018	Στόχος 2023
	Μονάδα Μέτρησης	
	Αριθμός συμβάσεων	Ισοδύναμο πληθυσμού
Λιγότερο ανεπτυγμένες	18	96.202
σε Μετάβαση	10	66.565

- Τ4412 –«Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση».Κατά τον σχεδιασμό του Π.Ε. του ΑΠ14Β επιλέχθηκε το Βασικό Στάδιο Εφαρμογής (ΒΣΕ) Κ206 – «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων». Οι στόχοι του δείκτη και του σχετικού ΒΣΕ φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 62:Στοχοθεσία δείκτη Τ4412 και ΒΣΕ Κ206 ΑΠ14Β

Κατηγορία Περιφερειών	Ορόσημο 2018	Στόχος 2023
	Μονάδα Μέτρησης	
	Αριθμός συμβάσεων	Τόνοι/ έτος

Περισσότερο ανεπτυγμένες	1	15.450

- Ο οικονομικός δείκτης F100 - «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» στοχοθετειται ως εξής:

Πίνακας 63:Στοχοθεσία δείκτη Τ4412 και ΒΣΕ Κ206 ΑΠ14Β

Κατηγορία Περιφερειών	**Ορόσημο 2018**	**Στόχος 2023**
	σε €	
Λιγότερο ανεπτυγμένες	32.859.630,00	144.079.274,00
σε Μετάβαση	20.192.936,25	88.539.755,00
Περισσότερο ανεπτυγμένες	3.964.013,75	17.380.972,00

9.15.2 Εντοπισμός καθυστερήσεων στην επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ14Β και παράγοντες που συντελούν

Δεν εντοπίζονται καθυστερήσεις στην επίτευξη των στόχων του Π.Ε.

9.15.3 Εξέταση των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν ανά δείκτη στη διαμόρφωση του Πλαισίου Επιδόσεων κατά το σχεδιασμό του ΑΠ14Β- Εντοπισμός αλλαγών και των παραγόντων που επέβαλλαν τις αλλαγές αυτές

Δεν καταγράφεται κάποια αλλαγή στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών.

9.15.4 Εκτίμηση σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων για το 2018 και το 2023 στον ΑΠ14Β

Ο ΑΠ 14Β δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης του Προγράμματος με σκοπό τη χρηματοδότηση συγκεκριμένου καταλόγου έργων. Κατόπιν αυτού η επίτευξη του συνόλου των στόχων θεωρείται ασφαλής τόσο για το 2018 όσο και για το 2023.

9.15.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση του Πλαισίου Επιδόσεων του ΑΠ14Β

Λόγω της μόλις πρόσφατης δημιουργίας του ΑΠ14Β δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ανάλυση της επιτευξιμότητας των στόχων του Π.Ε.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα οι ενέργειες που προτάθηκαν στην ενότητα 6.15.6 για να διασφαλιστεί μια ομαλή πορεία υλοποίησης στον ΑΠ.

9.16 Γενικά Συμπεράσματα

Σε σχέση με το Πλαίσιο Επίδοσης διαπιστώνεται κίνδυνος απώλειας πόρων κυρίως λόγω μη εκπλήρωσης των οροσήμων 2018. Ο F100 για το ορόσημου του 2018, αστοχεί στη μεγάλη πλειοψηφία των ΑΠ. Ειδικότερα:

- Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ όφειλε να είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων του ΑΠ ου θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα Ν+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ. Ο αλγόριθμος αυτός δεν εφαρμόσθηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του ΤτΠ
- Ο οικονομικός δείκτης F100 στην πλειοψηφία έχει υπερεκτιμηθεί και εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να μειωθεί σημαντικά, σε ορισμένες περιπτώσεις, η τιμή του Οροσήμου για το 2018, μη προσμετρώντας το ποσό της προκαταβολής.
- Απαιτείται να επαναδομηθεί το ΠΕ (αντιπροσωπευτικότητα δεικτών, επικαλύψεις, χρηματοδοτική βαρύτητα): *ενδεικτικά τιμές και στο ορόσημο και σε ΒΣΥ για τον ίδιο δείκτη, δείκτες μη αντιπροσωπευτικός της χρηματοδοτικής βαρύτητας, κλπ*
- Απαιτείται να επικαιροποιηθούν οι τιμές οροσήμου και στόχου (μεθοδολογίες και υλοποίηση).

10 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας

10.1 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 01: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο & συνδέσεις (ΤΣ)

10.1.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ1 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Υλοποιούνται επιτυχώς και εντός του τεθέντος χρονικού πλαισίου όλες οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις στα ενταγμένα έργα. Ο ΑΠ συμπεριέλαβε επιπρόσθετα ένα Τμηματοποιημένο Μεγάλο έργο, το οποίο δεν υπήρχε στον αρχικό σχεδιασμό του Προγράμματος και συμβάλλει θετικά στην αποδοτικότερη χρήση των πόρων στην Ε.Π. 7i. Ελήφθη έγκαιρα μέριμνα για διορθωτικές ενέργειες που αφορούσαν στον χρονοπρογραμματισμό των Μεγάλων έργων, οι οποίες αποτυπώθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από τη μακροχρόνια εμπειρία του φορέα υλοποίησης στην υλοποίηση σιδηροδρομικών παρεμβάσεων.

Ανά Επενδυτική Προτεραιότητα:

α) Στην ΕΠ 7i ο συντελεστής φυσική υλοποίηση (Α) των ενταγμένων έργων (Εκτελεσμένο Φ.Α. / Συνολικό Φ.Α.) είναι περίπου ίσος είτε ξεπερνά τον αντίστοιχο συντελεστή οικονομικής υλοποίησης (Β) των έργων (Εκτελεσμένο Οικ.Α. / Συνολικό Οικ.Α.) δίνοντας έναν συντελεστή αποδοτικότητας περί της μονάδας (Α/Β ~1). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο έργο «Εκσυγχρονισμός σηματοδότησης – Τηλεδιοίκησης και εγκατάσταση ETCS LEVEL 1 σε εντοπισμένα τμήματα του σιδηροδρομικού Άξονα Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας» ο συντελεστής οικονομικού αντικειμένου υπολογίζεται περίπου στο 54% (Δαπάνες ΣΔΔ / Νομικές Δεσμεύσεις ΣΔΔ), ενώ ο αντίστοιχος συντελεστής φυσικής υλοποίησης υπερβαίνει το 59%. Αντίστοιχα καλή εικόνα εμφανίζει και το Τμηματοποιημένο Μεγάλο έργο για το οποίο ο συντελεστής αποδοτικότητας υπολογίζεται σε περίπου 85%.

β) Στην ΕΠ 7ii ελλείψει εξειδικευμένων πόρων κατά την παρούσα χρονική στιγμή δεν μπορεί να εκτιμηθεί η αποδοτικότητα χρήσης των πόρων. Τίθεται υπό αμφισβήτηση η ανάγκη διατήρησης της Ε.Π. στο Πρόγραμμα.

γ) Στην ΕΠ 7iii, όπως και την Ε.Π. 7i. ο συντελεστής αποδοτικότητας για το ενταγμένο υπερβαίνει τη μονάδα, επιβεβαιώνοντας τον καλό ρυθμό εκτέλεσης των παρεμβάσεων.

10.1.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ1 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και την ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Δεδομένου ότι δεν καταγράφεται ολοκληρωμένη παρέμβαση, εξετάζεται και αξιολογείται η αποδοτικότητα του ρυθμού εκτέλεσης των εργασιών βάσει των ήδη ενταγμένων έργων. Γενικά, η πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική, οι εργασίες δεν εμφανίζουν καθυστερήσεις συνεπώς οι εκροές υλοποιούνται σύμφωνα με την προβλεπόμενη πρόοδο. Όπως αναδείχθηκε σε προηγούμενη ενότητα, η πορεία των εργασιών ακολουθεί ικανοποιητικό ρυθμό σε όλες τις συμβασιοποιημένες παρεμβάσεις.

10.1.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ1

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Ωστόσο, παρατηρείται έλλειψη πόρων για τη χρηματοδότηση όλων των παρεμβάσεων που έχουν ενταχθεί και που έχουν προγραμματιστεί να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΑΠ.

Δεδομένου ότι οι σχετικές παρεμβάσεις ολοκληρώνουν το βασικό σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας και αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση για τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων από τη χρήση του συνολικού σιδηροδρομικού δικτύου, η διαφαινόμενη έλλειψη πρέπει να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

10.1.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων στον ΑΠ1 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται.

10.1.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ1

Η μέχρι σήμερα υλοποίηση των ενταγμένων έργων στον ΑΠ πραγματοποιείται με αποδοτικό τρόπο. Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων στον ΑΠ, σε συνδυασμό με την προσθήκη του τμηματοποιημένου Μεγάλου έργου υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους, γεγονός που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος, με τη μεταφορά φυσικού αντικειμένου στην ΕΠ 7a του ΑΠ2.

Για την αποδοτική χρήση των πόρων προτείνεται η μείωση της ΕΠ 7ii και η αντίστοιχη χρηματοδοτική ενίσχυση της ΕΠ 7i

10.2 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 02: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)

10.2.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ2 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Σχεδόν στο σύνολό τους οι παρεμβάσεις που έχουν περιληφθεί στο σχεδιασμό του ΑΠ δεν έχουν εξασφαλίσει ακόμη το απαραίτητο επίπεδο μελετητικής ωριμότητας με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σημαντικές καθυστερήσεις. Η αφαίρεση του ενός Μεγάλου έργου επέκτασης του Προαστιακού Αθηνών προς Λαύριο δεν επηρεάζει άμεσα τη λογική της παρέμβασης, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα από την υλοποίησή του έργου εξασφαλίζονται με τη χρηματοδότησή του από πόρους του σχεδίου Juncker. Ωστόσο, οδηγεί στην μη αποδοτική χρήση των διαθέσιμων πόρων στην ΕΠ 7c.

10.2.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ2 βάσει της πορείας υλοποίησης

Η μέχρι σήμερα υλοποίηση του ΑΠ δεν θα μπορούσε να χαρακτηρισθεί αποδοτική.

Κρίνεται απαραίτητη η αναζήτηση ώριμων έργων που θα μπορούσαν δυνητικά να ενταχθούν στην ΕΠ 7c ώστε να περιληφθούν νέες παρεμβάσεις που αφενός θα εξυπηρετούν τη στοχοθεσία και αφετέρου θα μπορούν να υλοποιηθούν επιτυχώς και εντός του τεθέντος χρονικού πλαισίου. Σε αντίθετη περίπτωση, οι πόροι της Ε.Π. 7c θα πρέπει να αναδιανεμηθούν, στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος, ώστε να εξασφαλισθεί η βέλτιστη χρήση των συνολικά διαθέσιμων πόρων του Προγράμματος.

Αντίστοιχα στην Ε.Π. 7a κρίνεται απαραίτητη η επίσπευση των διαδικασιών ωρίμανσης των παρεμβάσεων.

10.2.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ2

Βάσει όλων των ανωτέρω ο ΑΠ εμφανίζει πλεόνασμα πόρων, οι οποίοι θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν επιπλέον παρεμβάσεις είτε στο πλαίσιο του ίδιου του ΑΠ, είτε σε κάποια άλλη κατηγορία παρεμβάσεων του Προγράμματος.

10.2.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων στον ΑΠ2 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται.

10.2.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή δεν καταγράφεται υλοποίηση στον ΑΠ συνεπώς δεν είναι εφικτή η αξιολόγηση της αποδοτικότητας στο επίπεδο υλοποίησης των παρεμβάσεων. Οι σημαντικές καθυστερήσεις που εμφανίζονται στην έναρξη υλοποίησης του ΑΠ προοιωνίζονται αδυναμία επίτευξης όλων των τεθέντων στόχων στον ΑΠ. Στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος προτείνεται η ενίσχυση της αποδοτικότητας της ΕΠ 7a ως προς το φυσικό της αντικείμενο με τη μεταφορά έργων από την ΕΠ 7i και ως προς το οικονομικό της αντικείμενο με τη μεταφορά πόρων από την υπό κατάργηση ΕΠ 7c.

10.3 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 03: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και οδική ασφάλεια (ΤΣ)

10.3.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ3 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Υλοποιούνται επιτυχώς και εντός του τεθέντος χρονικού πλαισίου όλες οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις στα ενταγμένα έργα. Ο ΑΠ συμπεριέλαβε επιπρόσθετα τρία Τμηματοποιημένα έργα, τα οποία δεν είχαν περιληφθεί στον Αρχικό σχεδιασμό του Προγράμματος και συμβάλλουν θετικά στην αποδοτικότερη χρήση των πόρων του ΑΠ.

Ελήφθη έγκαιρα μέριμνα για διορθωτικές ενέργειες που αφορούσαν στον χρονοπρογραμματισμό των Μεγάλων έργων, οι οποίες αποτυπώθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Δύο εκ των Τμηματοποιημένων έργων έχουν ήδη δώσει σε κυκλοφορία περί τα 31 χλμ. νέων/αναβαθμιζόμενων τμημάτων. Γενικά, η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από τη μακροχρόνια εμπειρία των φορέων υλοποίησης στην υλοποίηση οδικών παρεμβάσεων.

Ο συντελεστής φυσική υλοποίηση (Α) των ενταγμένων έργων (Εκτελεσμένο Φ.Α. / Συνολικό Φ.Α.) είναι περίπου ίσος είτε ξεπερνά τον αντίστοιχο συντελεστή οικονομικής υλοποίησης (Β) των έργων (Εκτελεσμένο Οικ.Α. / Συνολικό Οικ.Α.) δίνοντας έναν συντελεστή αποδοτικότητας περί της μονάδας (Α/Β ~1). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο έργο «Κάθετος Άξονας 45 Εγνατίας Οδού Σιάτιστα-Κρυσταλλοπηγή, Τμήμα: Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή (45.4.5)- Φάση Β΄» η οικονομική ολοκλήρωση του έργου πραγματοποιείται έχοντας αποδώσει ήδη σε κυκλοφορία το οδικό τμήμα. Αντίστοιχα καλή εικόνα εμφανίζει και το Τμηματοποιημένο έργο «Εργασίες βελτίωσης της Εθνικής Οδού Λαμίας-Καρπενησίου στο τμήμα από έξοδο Καστρίου έως έξοδο Μακρακώμης, Φάση Β'» για το οποίο ο συντελεστής αποδοτικότητας υπολογίζεται επίσης περίπου ίσος με τη μονάδα.

10.3.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ3 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και δικαιούχους όπως η Εγνατία Οδός Α.Ε. και η Ειδική υπηρεσία δημόσιων έργων κατασκευής και συντήρησης συγκοινωνιακών υποδομών, σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Γενικά, η πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική, οι εργασίες δεν εμφανίζουν καθυστερήσεις συνεπώς οι εκροές υλοποιούνται σύμφωνα με την προβλεπόμενη πρόοδο. Όπως αναδείχθηκε στην ενότητα 6.3, η πορεία των εργασιών ακολουθεί ικανοποιητικό ρυθμό σε όλες τις συμβασιοποιημένες παρεμβάσεις.

10.3.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ3

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Ωστόσο, παρατηρείται σημαντική έλλειψη πόρων για τη χρηματοδότηση όλων των παρεμβάσεων που έχουν ενταχθεί και που έχουν προγραμματιστεί να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΑΠ.

10.3.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ3 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται.

10.3.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ3

Η μέχρι σήμερα υλοποίηση των ενταγμένων έργων στον ΑΠ πραγματοποιείται με αποδοτικό τρόπο. Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων στον ΑΠ, σε συνδυασμό με την προσθήκη των τμηματοποιημένων έργων υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους, γεγονός που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος.

10.4 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 04: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)

10.4.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ4 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Υλοποιούνται επιτυχώς και εντός του τεθέντος χρονικού πλαισίου όλες οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις στα ενταγμένα έργα. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από τη μακροχρόνια εμπειρία του Δικαιούχου στην υλοποίηση οδικών παρεμβάσεων.

Ο συντελεστής φυσική υλοποίηση (Α) του έργου «Γούρνες – Χερσόνησος» (Εκτελεσμένο Φ.Α. / Συνολικό Φ.Α.) ξεπερνά τον αντίστοιχο συντελεστή οικονομικής υλοποίησης (Β) των έργων (Εκτελεσμένο Οικ.Α. / Συνολικό Οικ.Α.) δίνοντας έναν συντελεστή αποδοτικότητας μεγαλύτερο της μονάδας (Α/Β >1). Κατά την παρούσα χρονική στιγμή η αντίστοιχη εκτίμηση στο δεύτερο ενταγμένο έργο του ΑΠ, δεδομένου ότι έχει εκκινήσει την υλοποίηση των εργασιών σχετικά πρόσφατα, δεν θα είχε νόημα.

10.4.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ4 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και την ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε., σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Γενικά, η πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική, οι εργασίες δεν εμφανίζουν καθυστερήσεις συνεπώς οι εκροές υλοποιούνται σύμφωνα με την προβλεπόμενη πρόοδο. Όπως αναδείχθηκε στην ενότητα 6.4 η πορεία των εργασιών ακολουθεί ικανοποιητικό ρυθμό, επιβεβαιώνοντας τον αποδοτικό τρόπο υλοποίησης στο επίπεδο του έργου.

10.4.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ4

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Ωστόσο, λόγω αλλαγής πολιτικής και προτεραιοτήτων χρηματοδότησης προβλέπεται η ύπαρξη αδιάθετου υπολοίπου στον ΑΠ.

10.4.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ4 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται.

10.4.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ4

Η μέχρι σήμερα υλοποίηση των ενταγμένων έργων στον ΑΠ πραγματοποιείται με αποδοτικό τρόπο. Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων στον ΑΠ, αναμένεται να υπολείπονται των διαθέσιμων πόρων, λόγω αλλαγής πολιτικής. Προτείνεται οι επιπλέον πόροι να μεταφερθούν στον ΑΠ5 για την χρηματοδότηση και την απρόσκοπτη υλοποίηση του ενταγμένου έργου: «Κατασκευή - αναβάθμιση του οδικού Άξονα Καλλονής - Σιγρίου Λέσβου», που θεωρείται ότι θα αναβαθμίσει αισθητά την προσπελασιμότητα στο νησί.

10.5 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 05: Περιφερειακή κινητικότητα και συνδεσιμότητα νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών (ΕΤΠΑ)

10.5.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ5 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Υλοποιούνται επιτυχώς και εντός του τεθέντος χρονικού πλαισίου όλες οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις στο ενταγμένο έργο. Έχουν ήδη ολοκληρωθεί περί τα 5 χλμ. νέων/αναβαθμιζόμενων τμημάτων. Γενικά, η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από τη μακροχρόνια εμπειρία του Δικαιούχου στην υλοποίηση οδικών παρεμβάσεων.

Ο συντελεστής φυσική υλοποίηση (Α) του έργου «Κατασκευή - αναβάθμιση του οδικού Άξονα Καλλονής - Σιγρίου Λέσβου» (Εκτελεσμένο Φ.Α. / Συνολικό Φ.Α.) ξεπερνά τον αντίστοιχο συντελεστή οικονομικής υλοποίησης (Β) των έργων (Εκτελεσμένο Οικ.Α. / Συνολικό Οικ.Α.) δίνοντας έναν συντελεστή αποδοτικότητας μεγαλύτερο της μονάδας (Α/Β >1).

10.5.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ5 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και Δικαιούχους όπως η Ειδική υπηρεσία δημόσιων έργων κατασκευής και συντήρησης συγκοινωνιακών υποδομών και η Εγνατία Οδός Α.Ε., σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Γενικά, η πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική, οι εργασίες δεν εμφανίζουν καθυστερήσεις συνεπώς οι εκροές υλοποιούνται σύμφωνα με την προβλεπόμενη πρόοδο. Όπως αναδείχθηκε στην ενότητα 6.5 η πορεία των εργασιών ακολουθεί ικανοποιητικό ρυθμό, επιβεβαιώνοντας τον αποδοτικό τρόπο υλοποίησης στο επίπεδο του έργου.

10.5.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ5

Στο ενταγμένο έργο δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής του. Η υπέρβαση των απαιτούμενων πόρων του ενταγμένου έργου σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ στις Περιφέρειες σε Μετάβαση θα πρέπει να καλυφθεί με μεταφορά αδιάθετων πόρων από άλλο ΑΠ.

10.5.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ5 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται.

10.5.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ5

Η μέχρι σήμερα υλοποίηση των ενταγμένων έργων στον ΑΠ πραγματοποιείται με αποδοτικό τρόπο. Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις του έργου στις Περιφέρειες σε Μετάβαση, αναμένεται να υπερβούν τους διαθέσιμους πόρους. Η υστέρηση προτείνεται να καλυφθεί με τη μεταφορά πόρων από την ΕΠ 7α του ΑΠ4. Επίσης, η μη ενεργοποίηση δράσεων στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες, πρέπει να αντιμετωπισθεί άμεσα είτε με ένταξη έργων είτε με μεταφορά των αδιάθετων πόρων για την κατασκευή άλλων μεταφορικών υποδομών με στόχο τη βελτίωση της συνδεσιμότητας απομακρυσμένων ή/και δυσπρόσιτων/νησιωτικών περιοχών (π.χ. ΑΠ8).

10.6 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 06: Θαλάσσιες μεταφορικές υποδομές και ασφάλεια ναυσιπλοΐας (ΤΣ)

10.6.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ6 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Υλοποιούνται επιτυχώς και εντός του τεθέντος χρονικού πλαισίου όλες οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις στο ενταγμένο έργο, καθώς και στο προς ένταξη Μεταφερόμενο έργο. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από τη μακροχρόνια εμπειρία του Δικαιούχου στην υλοποίηση παρεμβάσεων λιμενικών υποδομών.

Το Τμηματοποιημένο έργο στο Λιμένα Πατρών είναι πολύ κοντά στην ολοκλήρωση τόσο του φυσικού όσο και του οικονομικού του αντικειμένου. Αντίστοιχη καλή εικόνα καταγράφεται και στο έργο στο Λιμένα Ηγουμενίτσας, στο οποίο η εξέλιξη των εργασιών κινείται σύμφωνα με την αναμενόμενη πορεία υλοποίησης.

Όσον αφορά στην υλοποίηση των συστημάτων δεν εφικτή κατά την παρούσα φάση η αξιολόγηση της αποδοτικότητας στην υλοποίηση τους. Βάσει όμως της υστέρησης που εμφανίζεται, εγείρονται ερωτηματικά στο κατά πόσο είναι αποδοτική η χρήση σημαντικών πόρων του ΑΠ σε αυτήν την κατηγορία δράσεων.

10.6.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ6 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και Δικαιούχους όπως η Ειδική υπηρεσία δημόσιων έργων κατασκευής και συντήρησης συγκοινωνιακών υποδομών, σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Γενικά, η πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική, οι εργασίες δεν εμφανίζουν καθυστερήσεις συνεπώς οι εκροές υλοποιούνται σύμφωνα με την προβλεπόμενη πρόοδο. Όπως αναδείχθηκε στην ενότητα 6.6 η πορεία των εργασιών ακολουθεί ικανοποιητικό ρυθμό, επιβεβαιώνοντας τον αποδοτικό τρόπο υλοποίησης στο επίπεδο του έργου.

10.6.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ6

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους.

10.6.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ6 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται.

10.6.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ6

Η μέχρι σήμερα υλοποίηση των ενταγμένων έργων στον ΑΠ πραγματοποιείται με αποδοτικό τρόπο μόνο στο κομμάτι που αφορά τη χρηματοδότηση λιμενικών υποδομών. Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων, σε αυτή την κατηγορία παρεμβάσεων (ΕΣ7), αναμένεται να υπερβούν τους διαθέσιμους πόρους δημιουργώντας την ανάγκη διασφάλισης πρόσθετων πόρων. Παράλληλα, παρατηρείται η μη εκμετάλλευση των εξειδικευμένων πόρων στον ΕΣ8. Προτείνεται η αλλαγή του μίγματος χρηματοδότησης του ΑΠ6 με μεταφορά πόρων από τον ΕΣ8 στον ΕΣ7, στο πλαίσιο Αναθεώρησης του Προγράμματος.

10.7 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 07: Αεροπορικές μεταφορικές υποδομές & ασφάλεια αεροναυτιλίας (ΤΣ)

10.7.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ7 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Δεν έχει εκκινήσει η υλοποίηση έργων στον ΑΠ.

10.7.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ7 βάσει της πορείας υλοποίησης

Δεν είναι εφικτή, κατά την παρούσα φάση, η αξιολόγηση της αποδοτικότητας στην υλοποίηση έργων. Βάσει όμως της υστέρησης, εγείρονται ερωτηματικά στο κατά πόσο είναι αποδοτική η χρήση των πόρων του ΑΠ σε αυτές τις κατηγορίες δράσεων.

10.7.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ7

Κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος το ύψος των απαιτούμενων πόρων δεν επαρκούσε για την κάλυψη του συνόλου των προγραμματιζόμενων παρεμβάσεων στον ΑΠ. Οι ανάγκες στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών εξακολουθούν να υφίστανται, αλλά τίθεται πλέον το ερώτημα πόσες και ποιες δράσεις μπορούν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΑΠ. Με βάση την τρέχουσα πορεία υλοποίησης του ΑΠ, ίσως θα πρέπει να εξετασθεί η εκμετάλλευση των πόρων του σε άλλες κατηγορίες παρεμβάσεων Ταμείου Συνοχής του Προγράμματος, που εμφανίζουν αυξημένες απαιτήσεις.

10.7.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ7 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση καθώς δεν υλοποιούνται παρεμβάσεις.

10.7.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ7

Η μέχρι στιγμής υλοποίηση στον ΑΠ, θέτει σε κίνδυνο την αποδοτική χρήση των πόρων του ΑΠ. Στο πλαίσιο της επικείμενης 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος προτείνεται η εσωτερική μεταφορά πόρων για την χρηματοδότηση παρεμβάσεων σε μικρά νησιωτικά αεροδρόμια αλλά και σε νησιωτικά αεροδρόμια του Βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου, βάσει των διαπιστωμένων σημαντικών αναγκών.

10.8 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 08: Καθαρές αστικές μεταφορές (ΕΤΠΑ)

10.8.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ8 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Παρουσιάστηκαν σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων. Μετά την επίλυση των θεμάτων που προέκυψαν υλοποιούνται επιτυχώς και εντός του νέου τεθέντος χρονικού πλαισίου όλες οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις στα ενταγμένα έργα. Παρότι μετατέθηκε χρονικά η ολοκλήρωση των παρεμβάσεων, τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εκμετάλλευση των πόρων του ΑΠ αναμένεται να επιτευχθούν εντός της Περιόδου 2014-2020.

Ελήφθη έγκαιρα μέριμνα για διορθωτικές ενέργειες που αφορούσαν στον χρονοπρογραμματισμό των Μεγάλων έργων, οι οποίες αποτυπώθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από τη μακροχρόνια εμπειρία του φορέα υλοποίησης στην υλοποίηση έργων Μετρό.

Ο συντελεστής φυσική υλοποίηση (Α) των ενταγμένων έργων (Εκτελεσμένο Φ.Α. / Συνολικό Φ.Α.) είναι περίπου ίσος τον αντίστοιχο συντελεστή οικονομικής υλοποίησης (Β) των έργων (Εκτελεσμένο Οικ.Α. / Συνολικό Οικ.Α.) δίνοντας έναν συντελεστή αποδοτικότητας περί της μονάδας (Α/Β ~1) και για τα δύο Μεγάλα έργα.

10.8.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ8 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και Δικαιούχους όπως η Αττικό Μετρό Α.Ε., σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Γενικά, η πορεία υλοποίησης του ΑΠ είναι ικανοποιητική. Μολονότι οι εργασίες εμφάνισαν σημαντικές καθυστερήσεις, ελήφθησαν μέτρα άρσης των εμποδίων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τους εμπλεκόμενους Φορείς και πλέον, με τις κατάλληλες προσαρμογές, η υλοποίηση συνεχίζει κανονικά.

10.8.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ8

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους, αλλά εμφανίζεται υπέρβαση των απαιτούμενων πόρων τους σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ. Η χρηματοδότηση των έργων είναι πλήρως διασφαλισμένη από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων της χώρας, συνεπώς η ολοκλήρωση των έργων δεν τίθεται υπό αίρεση.

10.8.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ8 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται.

10.8.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ8

Η μέχρι σήμερα υλοποίηση των ενταγμένων έργων στον ΑΠ με εξαίρεση τις χρονικές καθυστερήσεις πραγματοποιείται με αποδοτικό τρόπο. Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις, αναμένεται να υπερβούν τους διαθέσιμους πόρους.

Δεδομένης της δυναμικής του ΑΠ, θα πρέπει να υπάρχει ως εναλλακτική λύση η ενίσχυσή του με πόρους Λιγότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών από ΑΠ στους οποίους παρουσιάζεται υστέρηση. Η πρόταση αποτελεί εναλλακτική λύση για την αξιοποίηση πόρων Λιγότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών του ΑΠ5, σε περίπτωση αδυναμίας άμεσης ενεργοποίησης των σχετικών δράσεων.

10.9 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 09: Καθαρές αστικές μεταφορές & βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (ΤΣ)

10.9.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ9 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Η υλοποίηση του εν εξελίξει έργου παρουσιάζει καθυστερήσεις. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από τη μακροχρόνια εμπειρία του φορέα υλοποίησης στην υλοποίηση έργων Μετρό. Ελήφθη έγκαιρα μέριμνα για διορθωτικές ενέργειες που αφορούσαν στον χρονοπρογραμματισμό των Μεγάλων έργων, οι οποίες αποτυπώθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ωστόσο υπάρχει έντονος προβληματισμός ως προς την ικανότητα υλοποίησης του Νέου Μεγάλου έργου εντός της Περιόδου 2014-2020.

Ο συντελεστή αποδοτικότητας (όπως έχει περιγραφεί ανωτέρω) υπολείπεται ελαφρώς της μονάδας (>1). Δεδομένου όμως του μειωμένου ρυθμού αμφότερα στο φυσικό και στο οικονομικό αντικείμενο του έργου, δεν αποτελεί από μόνος του ασφαλές μέτρο εξαγωγής συμπεράσματος.

10.9.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ9 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και Δικαιούχους όπως η Αττικό Μετρό Α.Ε., σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ δεν είναι ικανοποιητική. Οι εν εξελίξει εργασίες στις υλοποιούμενες παρεμβάσεις εμφανίζουν καθυστερήσεις, ενώ δεν εξασφαλίζεται η ολοκλήρωση των νέων παρεμβάσεων στο πλαίσιο του ΑΠ.

10.9.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ9

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Για την υλοποίηση του συνόλου των προγραμματισμένων παρεμβάσεων δεν αρκούν οι διαθέσιμοι πόροι στον ΑΠ. Το συνολικό ύψος των απαιτούμενων πόρων είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την υλοποίηση του τμήματος της Γραμμής 4 του Μετρό Αθηνών.

10.9.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ9 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν καταγράφεται κάποια απόκλιση στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται.

10.9.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ9

Σημειώνονται καθυστερήσεις στην υλοποίηση των ενταγμένων έργων στον ΑΠ.

Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων που περιλαμβάνονται στον Προγραμματισμό, αναμένεται να υπερβούν τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ. Εντούτοις, η μέχρι σήμερα υλοποίηση στον ΑΠ, σε συνδυασμό με τους προβληματισμούς που δημιουργούνται όσον αφορά στην υλοποίηση του τμήματος της Γραμμής 4 του Μετρό Αθηνών, προκαλεί έντονη ανησυχία σχετικά με την αποδοτική εκμετάλλευση του συνόλου των πόρων του ΑΠ. Σε συνέχεια της ανάλυσης της ενότητας 6.9 κρίνεται απαραίτητη η λήψη διορθωτικών μέτρων στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

10.10 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 10: Εφαρμογή στρατηγικών επίτευξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έμφαση στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)

10.10.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ10 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Σε επίπεδο ΑΠ παρατηρείται υστέρηση σε επίπεδο ενεργοποίησης, εντάξεων και δαπανών. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από το γεγονός ότι πρόκειται για δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν και κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο και κατά συνέπεια υπάρχει συσσωρευμένη εμπειρία της ΕΥΔ, των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης.

Σε επίπεδο ΕΠ, υστέρηση σε σχέση με τον προγραμματισμό, παρατηρείται στις ΕΠ 4c και 4e, ενώ αντίθετα στην ΕΠ 4g υφίσταται ήδη μικρή υπερδέσμευση (103,6%) η οποία μάλιστα προβλέπεται να αυξηθεί στο επόμενο χρονικό διάστημα.

10.10.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ10 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ10 κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τους Φορείς Υλοποίησης σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Δεδομένου ότι δεν καταγράφεται φυσική υλοποίηση λόγω μη ολοκλήρωσης κάποιου έργου, εξετάζεται και αξιολογείται η προοπτική της αποδοτικότητας βάσει των ήδη ενταγμένων έργων, των προβλέψεων του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών και του γεγονότος ότι υπάρχουν ώριμες προτάσεις, των οποίων η χρηματοδότηση μπορεί να ξεκινήσει άμεσα, στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας σε Δημόσια κτίρια.

Υπάρχει υστέρηση στην ενεργοποίηση του ΑΠ10, ωστόσο για τους λόγους που αναπτύχθηκαν στην ενότητα 6.10, σε γενικές γραμμές η προοπτική της αποδοτικότητας αξιολογείται ως ικανοποιητική. Απαιτείται παρόλα αυτά, έμφαση στην απομείωση του φυσικού αντικειμένου της ΕΠ 4e, με μεταφορά δράσεων στην ΕΠ 6iv του ΑΠ14 και την μεταφορά των αδιάθετων πόρων στις ΕΠ 4c και 4g, όπου οι ανάγκες είναι υψηλές.

10.10.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ10

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους.

Στην ΕΠ 4c λόγω της ύπαρξης μεγάλης δεξαμενής έργων υψηλής ωριμότητας κρίθηκε ότι ο διαθέσιμος προϋπολογισμός δεν ήταν επαρκής και για τον λόγο αυτό στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης επιλέχθηκε η χρηματοδοτική του ενίσχυση. Εφόσον οι ανάγκες για τη χρηματοδότηση σημαντικών, για τη χώρα έργων, δεν καλυφθούν με την επικείμενη χρηματοδοτική ενίσχυση πρέπει να εξετασθεί η περαιτέρω χρηματοδοτική ενίσχυση της ΕΠ 4c.

Στην ΕΠ 4g παρατηρείται ήδη υπερδέσμευση, η οποία μάλιστα αναμένεται να αυξηθεί το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με την 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος ένα μέρος των πρόσθετων πόρων πρόκειται να αξιοποιηθεί για έργα διεύρυνσης της χρήσης τηλεθέρμανσης. Πρόκειται για ανελαστικά απαιτούμενους πόρους, όπως αυτοί έχουν προκύψει από τον διαχωρισμό του φυσικού αντικειμένου στα δύο έργα phasing από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 (Μεγάλο Έργο: Τηλεθέρμανση Φλώρινας και σύνηθες έργο: Τηλεθέρμανση Κοζάνης) κατά το «κλείσιμο» του ΕΠΠΕΡΑΑ.

Αντίθετα, στην ΕΠ 4e (για την προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας) υπάρχει σαφής υστέρηση στη διαδικασία ωρίμανσης των έργων και απαιτείται επαναπροσδιορισμός του σχεδιασμού. Ήδη στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης πραγματοποιήθηκε μείωση της χρηματοδοτικής βαρύτητας της ΕΠ. Σημειώνεται ότι λόγω μη πρόκρισης πλέον του Μεγάλου Έργου, διαφαίνεται η δυνατότητα μεταφοράς πόρων σε άλλες ΕΠ.

10.10.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ10 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν εντοπίζονται προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος.

10.10.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ10

Η αποδοτικότητα του ΑΠ10 δεν μπορεί να αξιολογηθεί κατά την παρούσα χρονική στιγμή, λόγω μη ενεργοποίησης των δράσεων. Η προοπτική της ωστόσο κρίνεται, σε γενικές γραμμές, ικανοποιητική. Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων που έχουν ενταχθεί ή προγραμματίζεται να ενταχθούν στον ΑΠ10 προβλέπεται να υπερβούν τους διαθέσιμους πόρους στις ΕΠ 4c και 4g, ενώ αντίθετα υστέρηση προβλέπεται στην ΕΠ 4e. Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης, θα πρέπει να εξεταστεί η ενίσχυση των ΕΠ 4c και 4g.

10.11 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 11: Εφαρμογή στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (ΤΣ)

10.11.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ11 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Σε επίπεδο ΑΠ παρατηρείται υστέρηση σε επίπεδο ενεργοποίησης, εντάξεων και δαπανών. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από το γεγονός ότι πρόκειται για δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν και κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο και κατά συνέπεια υπάρχει συσσωρευμένη εμπειρία της ΕΥΔ, των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης.

Σε επίπεδο ΕΠ, υστέρηση σε σχέση με τον προγραμματισμό παρατηρείται και στις δύο προτεραιότητες (5i & 5ii).

10.11.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ11 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ11 κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τους Φορείς Υλοποίησης σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων, που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Δεδομένου ότι δεν καταγράφεται φυσική υλοποίηση λόγω μη ολοκλήρωσης κάποιου έργου, εξετάζεται και αξιολογείται η προοπτική της αποδοτικότητας βάσει των ήδη ενταγμένων έργων και των προβλέψεων του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών.

Σε συνέχεια των ανωτέρω παρατηρείται υστέρηση στην ενεργοποίηση του ΑΠ11, ωστόσο λόγω της στρεβλής εικόνας που αποτυπώνεται μέσω της επιλογής ενός δείκτη εκροής που φαίνεται να εκπληρώνεται πλήρως με την ολοκλήρωση ενός και μόνο έργου χαμηλής χρηματοδοτικής βαρύτητας, η στρέβλωση μεταφέρεται και στην προοπτική της αποδοτικότητας.

10.11.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ11

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους.

Στην ΕΠ 5i κατά την εκπόνηση του Προγράμματος επιλέχθηκε η συγκεκριμένη κατανομή ΣΔΔ βάσει της κοστολόγησης των προβλεπόμενων προς υλοποίηση μελετών, σχεδίων και παρεμβάσεων, οπότε δεν υπάρχει ενδεχόμενο μη επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Αντίθετα, σε περίπτωση που δεν προχωρήσει η υλοποίηση κάποιας εκ των δράσεων αυτών προβλέπεται να υπάρξει αδιάθετο υπόλοιπο στην ΕΠ.

Στην ΕΠ 5ii παρατηρείται υπάρχει επίσης σαφής υστέρηση στην ενεργοποίησή της που οφείλεται κατά κύριο λόγο στην καθυστέρηση ωρίμανσης και ένταξης του Μεγάλου αντιπλημμυρικού Έργου: «Διευθέτηση του ρέματος Εσχατιάς». Σύμφωνα με τον ισχύοντα σχεδιασμό η ζήτηση αναμένεται να καλυφθεί από το διαθέσιμο προϋπολογισμό για την υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων.

10.11.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ11 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν υφίστανται προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, ενώ δεν παρατηρούνται προβλήματα διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος.

Σε σχέση με τη στρεβλή εικόνα στην αποδοτικότητα, η οποία στην πραγματικότητα είναι αρκετά αδύναμη, υπάρχει διαπιστωμένο πρόβλημα, που μπορεί να αρθεί με την προσθήκη νέου επιχειρησιακού δείκτη και τη διόρθωση της μεθοδολογίας υπολογισμού του χρησιμοποιούμενου, όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 6.11.

10.11.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ11

Η προοπτική της αποδοτικότητας του ΑΠ11 κρίνεται, λόγω της προαναφερόμενης στρέβλωσης, αρκετά ικανοποιητική, ωστόσο στην πραγματικότητα χαρακτηρίζεται αδύναμη. Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων που έχουν ενταχθεί ή προγραμματίζεται να ενταχθούν στον ΑΠ11 προβλέπεται να εξυπηρετηθούν πλήρως με τους διαθέσιμους πόρους και αναμένεται να υπάρχει διασφάλισης πρόσθετων πόρων στην ΕΠ 5ii.

10.12 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 12: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)

10.12.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ12 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Σε επίπεδο ΑΠ παρατηρείται υστέρηση σε επίπεδο ενεργοποίησης, εντάξεων και κυρίως δαπανών. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από το γεγονός ότι πρόκειται για είδη δράσεων που χρηματοδοτήθηκαν και κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο και κατά συνέπεια υπάρχει συσσωρευμένη εμπειρία της ΕΥΔ, των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης.

Σε επίπεδο ΕΠ, υστέρηση σε σχέση με τον προγραμματισμό, παρατηρείται στην ΕΠ 6e όπου δεν υπάρχει ενταγμένο έργο καθώς και στην ΕΠ 6b, όπου οι εντάξεις βρίσκονται σε ποσοστό 15,2% και οι δαπάνες μόλις στο 2,2% της ΣΔΔ της ΕΠ. Στην ΕΠ 6d υπάρχει σχετικά ικανοποιητική πορεία σε σχέση με τις εντάξεις, οι οποίες βρίσκονται σε ποσοστό 48,7%, ωστόσο η συγκεκριμένη εικόνα δεν αποτυπώνεται και στις δαπάνες καθώς δεν υπάρχει, ως το χρονικό σημείο αναφοράς, απορρόφηση πόρων.

10.12.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ12 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ12 κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της

υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τους Φορείς Υλοποίησης σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Δεδομένου ότι δεν καταγράφεται φυσική υλοποίηση λόγω μη ολοκλήρωσης κάποιου έργου, εξετάζεται και αξιολογείται η προοπτική της αποδοτικότητας βάσει των ήδη ενταγμένων έργων και των προβλέψεων του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών.

Σε συνέχεια των ανωτέρω παρατηρείται υστέρηση στην ενεργοποίηση του ΑΠ12 και θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα αρχικά για την αποφυγή απώλειας πόρων και στη συνέχεια για την αποδοτική χρήση τους.

10.12.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ12

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Στο σύνολο των ΕΠ, κατά την εκπόνηση του Προγράμματος, επιλέχθηκε η συγκεκριμένη κατανομή ΣΔΔ βάσει της κοστολόγησης των προβλεπόμενων προς υλοποίηση μελετών, σχεδίων και παρεμβάσεων, οπότε το ενδεχόμενο μη επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού είναι μηδαμινό. Αντίθετα, σε περίπτωση που δεν προχωρήσει η υλοποίηση κάποιας εκ των δράσεων αυτών προβλέπεται να υπάρξει αδιάθετο υπόλοιπο.

10.12.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ12 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν εντοπίζονται προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος.

10.12.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ12

Η προοπτική της αποδοτικότητας του ΑΠ12 κρίνεται προβληματική, λόγω σημαντικής υστέρησης στην ενεργοποίηση δράσεων και πολύ περισσότερο στην υλοποίησή τους.

10.13 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 13: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)

10.13.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ13 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Σε επίπεδο ΑΠ παρατηρείται μέτρια ικανοποιητική πορεία ενεργοποίησης και εντάξεων, με υστέρηση ωστόσο σε επίπεδο δαπανών. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από το γεγονός ότι πρόκειται για είδη δράσεων που χρηματοδοτήθηκαν και κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο και κατά συνέπεια υπάρχει συσσωρευμένη εμπειρία της ΕΥΔ, των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης.

Σε επίπεδο ΕΠ υστέρηση σε σχέση με τον προγραμματισμό παρατηρείται στην ΕΠ 6e όπου δεν υπάρχει ενταγμένο έργο καθώς και στην ΕΠ 6b, όπου οι εντάξεις βρίσκονται σε ποσοστό 8,9% και δεν έχουν δηλωθεί δαπάνες. Στην ΕΠ 6d υφίσταται αρκετά ικανοποιητική πορεία σε σχέση με τις εντάξεις, οι οποίες βρίσκονται σε ποσοστό 83,2%, ωστόσο η συγκεκριμένη εικόνα δεν αποτυπώνεται και στις δαπάνες, καθώς ως το χρονικό σημείο αναφοράς, υπάρχει μηδενική απορρόφηση πόρων.

10.13.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ13 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ13 κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τους Φορείς Υλοποίησης σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Δεδομένου ότι δεν καταγράφεται φυσική υλοποίηση λόγω μη ολοκλήρωσης κάποιου έργου, εξετάζεται και αξιολογείται η προοπτική της αποδοτικότητας βάσει των ήδη ενταγμένων έργων και των προβλέψεων του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών.

Σε συνέχεια των ανωτέρω παρατηρείται υστέρηση στην ενεργοποίηση του ΑΠ13 και θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα αρχικά για την αποφυγή απώλειας πόρων και στη συνέχεια για την αποδοτική χρήση τους.

10.13.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ13

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Στο σύνολο των ΕΠ, κατά την εκπόνηση του Προγράμματος, επιλέχθηκε η συγκεκριμένη κατανομή ΣΔΔ βάσει της κοστολόγησης των προβλεπόμενων προς υλοποίηση μελετών, σχεδίων και παρεμβάσεων, οπότε το ενδεχόμενο μη επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού είναι πολύ χαμηλό. Αντίθετα, σε περίπτωση που δεν προχωρήσει η υλοποίηση κάποιας εκ των δράσεων αυτών προβλέπεται να υπάρξει αδιάθετο υπόλοιπο.

10.13.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ13 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν εντοπίζονται προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος.

10.13.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ13

Η προοπτική της αποδοτικότητας του ΑΠ13 κρίνεται προβληματική, λόγω σημαντικής υστέρησης στην ενεργοποίηση δράσεων (στις ΕΠ 6b και 6e) και πολύ περισσότερο στην υλοποίησή τους.

10.14 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 14: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ΤΣ)

10.14.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ14 σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Σε επίπεδο ΑΠ παρατηρείται υστέρηση σε επίπεδο εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και δαπανών. Δεν υπάρχει ακόμη επίτευξη στους δείκτες εκροής, αλλά η ποιότητα των αναμενόμενων εκροών εξασφαλίζεται από το γεγονός ότι πρόκειται για ομάδες δράσεων που χρηματοδοτήθηκαν και κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο και κατά συνέπεια υπάρχει συσσωρευμένη εμπειρία της ΕΥΔ, των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης.

Σε επίπεδο ΕΠ υστέρηση σε σχέση με τον προγραμματισμό παρατηρείται στις ΕΠ 6i & 6iii, ενώ υπάρχει μια σχετική υστέρηση και στην ΕΠ 6iv, όπου δεν υπάρχει προοπτική άμεσων νέων εντάξεων. Παράλληλα, στις συγκεκριμένες ΕΠ οι προβλέψεις για δαπάνες έως το τέλος του 2018 υπολείπονται σε μεγάλο βαθμό των στόχων του Άξονα. Αντίθετα, στην ΕΠ 6ii παρατηρείται ικανοποιητική πορεία ενεργοποίησης, με σημαντικό αριθμό έργων να έχουν ξεκινήσει την υλοποίησή τους. Η 6ii είναι η μοναδική προτεραιότητα του ΑΠ, της οποίας οι προβλέψεις δαπανών υπέρκεινται (αναλογικά) του στόχου του οροσήμου 2018.

10.14.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ14 βάσει της πορείας υλοποίησης

Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ14 κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τους Φορείς Υλοποίησης σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Λόγω μη ολοκλήρωσης κάποιου έργου, εξετάζεται και αξιολογείται η προοπτική της αποδοτικότητας βάσει των ήδη ενταγμένων έργων, των προβλέψεων του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών και του γεγονότος ότι μεγάλη δεξαμενή έργων προς χρηματοδότηση στους τομείς των απορριμμάτων και των λυμάτων.

Στον τομέα των απορριμμάτων η χωροθέτηση της πλειοψηφίας των δράσεων σε μη μητροπολιτικές περιοχές, επιφέρει μείωση των προβλεπόμενων εκροών και μειώνει δραματικά την αποδοτικότητα σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Όπως αναλύθηκε και σε προηγούμενες ενότητες υπάρχει υστέρηση στην ενεργοποίηση και την υλοποίηση του ΑΠ14. Ταυτόχρονα υπάρχει σημαντική υπερδέσμευση σε έργα λυμάτων. Δεδομένης της εκκρεμούς μεταφοράς έργων στον νέο ΑΠ14Β η προοπτική της πολύ μεγάλης αποδοτικότητας αναμένεται να μειωθεί. Η εικόνα αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι, παρά τη μη απόκλιση του προϋπολογισθέντος μοναδιαίου κόστους των έργων, η συμπερίληψη στο Πρόγραμμα πρόσθετων έργων phasing, επιφέρει την αναμενόμενη αύξηση (σύμφωνα με τον σχεδιασμό του Προγράμματος) των προβλεπόμενων εκροών των δεικτών με μικρότερη ωστόσο οικονομική απαίτηση, καθώς ένα τμήμα των έργων έχει ενισχυθεί ήδη από το ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013. Η εικόνα αυτή αναμένεται να αλλάξει μετά την μεταφορά των έργων στον ΑΠ14Β.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν αποτιμάται η αποδοτικότητα των δράσεων μετρήσεων, μελετών ή παρακολούθησης των υδάτων και βελτίωσης του αστικού περιβάλλοντος καθώς οι επιλεγέντες επιχειρησιακοί δείκτες δεν είναι αντιπροσωπευτικοί .

10.14.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ14

Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους.

Στην ΕΠ 6i υπάρχει μεγάλη δεξαμενή έργων σύμφωνα με τους νέους ΠΕΣΔΑ και τον ΕΣΔΑ. Ωστόσο, δεν έχει οριστικοποιηθεί ο κατάλογος των προς χρηματοδότηση παρεμβάσεων, ενώ επιπρόσθετα σε αρκετά, υποψήφια προς χρηματοδότηση έργα η ωριμότητά τους είναι ελλιπής και η ωρίμανσή τους με σκοπό την διασφάλιση της υλοποίησής τους εντός της περιόδου επιλεξιμότητας της ΠΠ 2014-2020 κρίνεται επισφαλής.

Στον τομέα των λυμάτων, η συμφωνία με της Ελλάδας με την ΕΕ για τη χρηματοδότηση έργων λυμάτων για τις κάλυψη των αναγκών σε οικισμούς Β' και Γ' κατηγορίας κατέστησε τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Προγράμματος μη επαρκή και στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης επιλέχθηκε η χρηματοδοτική του ενίσχυση. Η πρόσθετη κατανομή έλυνε το προβλήματα της κάλυψης νέων αναγκών που δεν προβλέπονταν στον αρχικό σχεδιασμό, ωστόσο η ανάγκη τμηματοποίησης και νέων έργων από το ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013, δημιούργησε νέες χρηματοδοτικές ανάγκες. Σύμφωνα με τα δεδομένα αυτά απαιτείται και νέα ενίσχυση των δράσεων στον τομέα των λυμάτων. Ωστόσο, σε αρκετά έργα, κυρίως σε οικισμούς Β' Κατηγορίας, παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις που θέτουν σε κίνδυνο την απρόσκοπτη υλοποίησή τους εντός της περιόδου επιλεξιμότητας της ΠΠ 2014-2020. Επομένως, σε επόμενη φάση θα πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο αστοχίας ορισμένων έργων και η ανάγκη περαιτέρω χρηματοδοτικής ενίσχυσης για την υλοποίηση των συγκεκριμένων δράσεων.

Στην ίδια ΕΠ 6ii περιλαμβάνονται, επίσης, δράσεις στο τομέα των υδάτων. Δεδομένης της αλλαγής πολιτικής για τη χρηματοδότησης του μεγάλου έργου της «Ύδρευσης Κέρκυρας» (σε σχέση με το αρχικό ΕΠΙ), , κρίνεται ότι ο διαθέσιμος θεωρείται επαρκής. Σε περίπτωση μη δυνατότητας αξιοποίησης του συνόλου των πόρων προτείνεται η εσωτερική τους μεταφορά για τη χρηματοδότηση έργων λυμάτων.

Στις ΕΠ 6ii (άυλες δράσεις), 6iii και 6iv, παρά τον αναφερόμενο στις προηγούμενες ενότητες εμπλουτισμό του φυσικού τους αντικειμένου, αναμένεται να υπάρξει επάρκεια του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

10.14.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ14 σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν εντοπίζονται προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος.

10.14.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ14

Η προοπτική της αποδοτικότητας του ΑΠ14 κρίνεται, σε γενικές γραμμές, αμφίσημη, γεγονός στο οποίο συνδράμει:

1. η χρηματοδότηση πρόσθετων έργων phasing, κυρίως στον τομέα των λυμάτων, όπως αναλύθηκε και σε προηγούμενη ενότητα ενώ στις επιμέρους ΕΠ με θετικό πρόσημο,
2. στην ΕΠ 6i όπου δεν αναμένεται να χρηματοδοτηθούν δράσεις σε μητροπολιτικά κέντρα της Αττικής και της Κ. Μακεδονίας με αποτέλεσμα οι εκροές να μειώνονται σημαντικά ανά μονάδα κόστους.

Οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των έργων που έχουν ενταχθεί ή προγραμματίζεται να ενταχθούν στον ΑΠ14 προβλέπεται να υπερβούν τους διαθέσιμους πόρους στον τομέα των λυμάτων. Στον τομέα των απορριμμάτων υπάρχει στασιμότητα σχετικά με την οριστικοποίηση των προς χρηματοδότηση νέων έργων και θα πρέπει οι διαδικασίες να επισπευσθούν για την αποφυγή του κινδύνου μη αξιοποίησης πόρων. Στον τομέα των υδάτων διαφαίνεται επάρκεια του προϋπολογισμού, με την ολοκλήρωση της ένταξη έργων υποδομών.

10.15 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 14Β: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)

10.15.1 Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του ΑΠ14Β σε όρους αποδοτικότητας ανά επενδυτική προτεραιότητα

Δεν μπορεί να γίνει αποτίμηση λόγω της πρόσφατης δημιουργίας και της μη ενεργοποίησης του ΑΠ.

10.15.2 Αξιολόγηση της αποδοτικότητας του ΑΠ14Β βάσει της πορείας υλοποίησης

Δεν μπορεί να γίνει αξιολόγηση της αποδοτικότητας λόγω της πρόσφατης δημιουργίας και της μη ενεργοποίησης του ΑΠ.

10.15.3 Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΑΠ14Β

Βάσει του σχεδιασμού ο προϋπολογισμός του ΑΠ χρήζει ενίσχυσης λόγω μεγάλων αναγκών των προς μεταφορά έργων λυμάτων. Η πρόσθετη χρηματοδότηση προτείνεται να προκύψει με μεταφορά πόρων από τους ΑΠ 12 και 13.

10.15.4 Εντοπισμός προβλημάτων υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΑΠ14Β σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος

Δεν εντοπίζονται προβλήματα.

10.15.5 Συμπεράσματα και προτάσεις από την ανάλυση της αποδοτικότητας του ΑΠ14Β

Η προοπτική της αποδοτικότητας του ΑΠ14Β θεωρείται ικανοποιητική λόγω του πρόσφατου σχεδιασμού και της τεκμηριωμένης στοχοθέτησης και χρηματοδότησης έργων. Ο προϋπολογισμός του ΑΠ αναμένεται να χρειαστεί ενίσχυση λόγω μεγάλων αναγκών των προς μεταφορά έργων λυμάτων.

10.16 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 15: Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

Σε επίπεδο ΑΠ παρατηρείται υστέρηση σε επίπεδο εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και δαπανών. Σε συνέχεια των ανωτέρω παρατηρείται υστέρηση στην ενεργοποίηση του ΑΠ15 και θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα αρχικά για την αποφυγή απώλειας πόρων και στη συνέχεια για την αποδοτική χρήση τους. Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ15 κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων Τεχνικής Βοήθειας από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τους λοιπούς Δικαιούχους, σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Η προοπτική της αποδοτικότητας για τον ΑΠ εξετάζεται στη βάση των ήδη ενταγμένων έργων και των προβλέψεων του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών. Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Δεν εντοπίζονται προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος για την Τεχνική Βοήθεια.

Κατά το σχεδιασμό του ΑΠ, επιλέχθηκε η συγκεκριμένη κατανομή ΣΔΔ βάσει της κοστολόγησης των προβλεπόμενων προς υλοποίηση μελετών, και υπηρεσιών, οπότε το ενδεχόμενο μη επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού είναι πολύ χαμηλό. Αντίθετα, σε περίπτωση που δεν προχωρήσει η υλοποίηση κάποιας εκ των δράσεων αυτών προβλέπεται να υπάρξει αδιάθετο υπόλοιπο. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται σχετικά για τη μη ενεργοποίηση του ΕΣ 35.

10.17 Αξιολόγηση Αποδοτικότητας ΑΠ 16: Τεχνική Βοήθεια Ταμείου Συνοχής

Σε επίπεδο ΑΠ παρατηρείται υστέρηση σε επίπεδο εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων και δαπανών. Σε συνέχεια των ανωτέρω παρατηρείται υστέρηση στην ενεργοποίηση του ΑΠ16 και θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα αρχικά για την αποφυγή απώλειας πόρων και στη συνέχεια για την αποδοτική χρήση τους. Οι μηχανισμοί υλοποίησης, διαχείρισης και παρακολούθησης της προόδου υλοποίησης του ΑΠ16 κρίνονται κατάλληλοι για τη βέλτιστη επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ. Η συνεχής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων Τεχνικής Βοήθειας από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τους λοιπούς Δικαιούχους, σε συνδυασμό με τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων που διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς έχει στόχο να αποφευχθούν κίνδυνοι στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και εξασφαλίζουν την καλή ποιότητα των αποτελεσμάτων.

Η προοπτική της αποδοτικότητας για τον ΑΠ εξετάζεται στη βάση των ήδη ενταγμένων έργων και των προβλέψεων του ισχύοντος σχεδίου δράσης δαπανών. Στα ενταγμένα έργα δεν καταγράφεται απόκλιση κόστους από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό ένταξής τους. Δεν εντοπίζονται προβλήματα υπερβάσεων προϋπολογισμού, αποδοτικότητας και διαφοροποίησης του μοναδιαίου κόστους υλοποίησης των παρεμβάσεων σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη κατά το σχεδιασμό του Προγράμματος για την Τεχνική Βοήθεια.

Κατά το σχεδιασμό του ΑΠ, επιλέχθηκε η συγκεκριμένη κατανομή ΣΔΔ βάσει της κοστολόγησης των προβλεπόμενων προς υλοποίηση μελετών, και υπηρεσιών, οπότε το ενδεχόμενο μη επάρκειας του διαθέσιμου προϋπολογισμού είναι πολύ χαμηλό. Αντίθετα, σε περίπτωση που δεν προχωρήσει η υλοποίηση κάποιας εκ των δράσεων αυτών προβλέπεται να υπάρξει αδιάθετο υπόλοιπο. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται σχετικά για τη μη ενεργοποίηση του ΕΣ 37.

11 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (με στοιχεία 13/6/2018)

Συνοπτικά, η εικόνα της επίδοσης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στις 13/06/2018, σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία ΟΠΣ έχει ως εξής:

- Έχουν ενεργοποιηθεί όλοι οι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με την έκδοση 103 Προσκλήσεων προς τους τελικούς δικαιούχους του Προγράμματος, εκ των οποίων 19 έχουν εκδοθεί για τους ΑΠ του Τομέα Μεταφορών, 68 για τους ΑΠ του Τομέα Περιβάλλοντος και 16 για τους ΑΠ της Τεχνικής Βοήθειας.
- Έχουν ενταχθεί 381 πράξεις (συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων Τεχνικής Βοήθειας). Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) των ενταγμένων πράξεων ανέρχεται σε 3.500,1 εκατ.€ και αντιστοιχεί σε 63,5% της διαθέσιμης ΣΔΔ του Προγράμματος.
- Οι νομικές δεσμεύσεις των πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανέρχονται σε 1.923,1 εκατ. € ΣΔΔ, ποσό που αντιστοιχεί σε 35% της ΣΔΔ του Προγράμματος.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ ανέρχονται σε 752,8 εκατ. € ΣΔΔ που αντιστοιχούν στο 13,7% της ΣΔΔ του Προγράμματος.

Η ανωτέρω πληροφορία αναλύεται στη συνέχεια ανά Άξονα προτεραιότητας, ανά Ταμείο (ΤΣ, ΕΤΠΑ) και κατηγορία Περιφέρειας:

Τομέας Μεταφορών (εκατ.€)

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	ΣΔΔ Προσκλήσεων	ΣΔΔ Εντάξεων	ΣΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ
01	ΤΣ	ΑΑ	315,0	168,5	101,0	63,4
02	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένες	40,0	0,0	0,0	0,0
03	ΤΣ	ΑΑ	505,9	439,9	87,6	59,4
04	ΕΤΠΑ	Μετάβασης	125,0	71,7	70,9	35,6
05	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0,0	0,0	0,0	0,0
		Μετάβασης	41,5	44,6	41,2	12,6
06	ΤΣ	ΑΑ	58,9	37,5	18,1	12,9
07	ΤΣ	ΑΑ	47,5	0,0	0,0	0,0
08	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	829,2	899,1	761,0	216,5
09	ΤΣ	ΑΑ	340,0	298,7	277,8	106,9

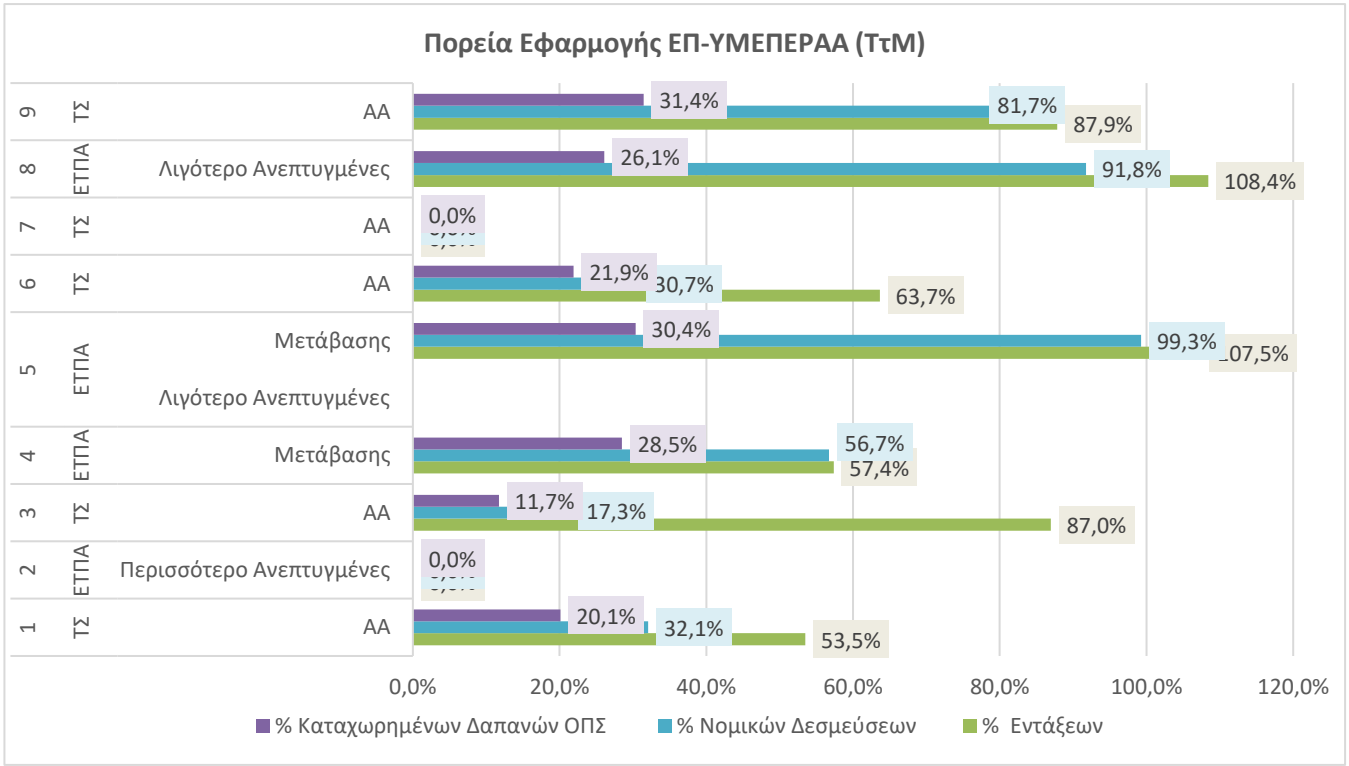

Τομέας Περιβάλλοντος (εκατ.€)

ΑΠ	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	ΣΔΔ Προσκλήσεων	ΣΔΔ Εντάξεων	ΣΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ
10	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	130,0			
		Μετάβασης		43,7	25,8	3,5
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		12,9	0,2	
11	ΤΣ	ΑΑ	102,9	4,4	4,3	2,8
12	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	18,3	9,9	0,9	0,3
		Μετάβασης		6,5	0,6	0,2
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		1,1	0,1	0,1
13	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	3,7			
		Μετάβασης		1,6	0,1	0,05
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		2,3	0,1	0,05
14	ΤΣ	ΑΑ	1.619,2	1.428,1	522,5	234,1
14Β	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0,0	0,0	0,0	0,0
14Β		Μετάβασης				
14Β		Περισσότερο Ανεπτυγμένες				

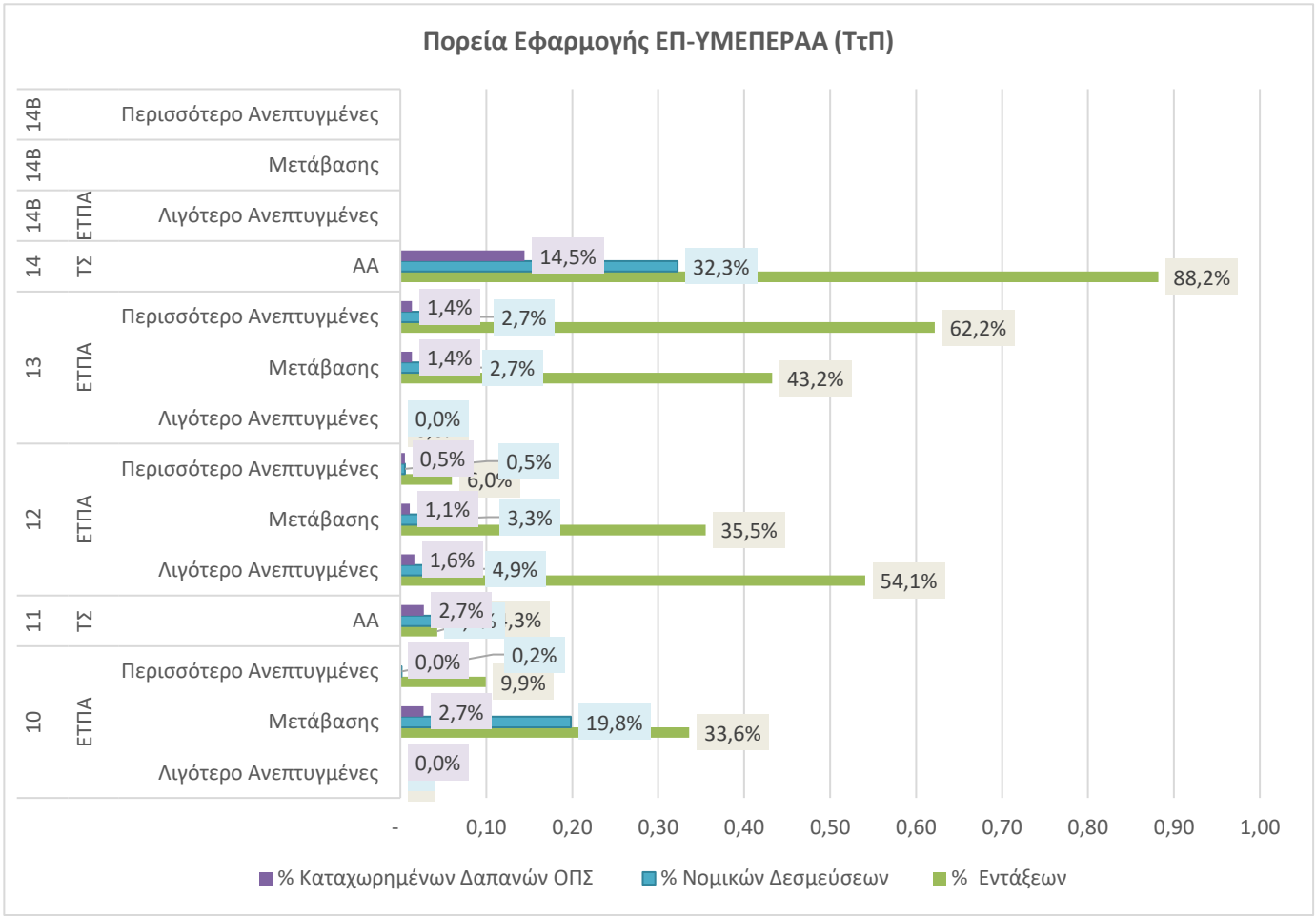

Τεχνική Βοήθεια (εκατ.€)

ΑΠ	ΤΑΜΕΙΟ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΣΔΔ Προσκλήσεων	ΣΔΔ Εντάξεων	ΣΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ
15	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	12,4	1,4	0,2	0,1
		Μετάβασης		0,7	0,1	0,1

ΑΠ	ΤΑΜΕΙΟ	Κατηγορία Περιφέρειας	ΣΔΔ Προσκλήσεων	ΣΔΔ Εντάξεων	ΣΔΔ Νομικών Δεσμεύσεων	Καταχωρημένες Δαπάνες ΟΠΣ
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες		0,5	0,3	0,2
16	ΤΣ	ΑΑ	41,2	27,0	10,4	4,0

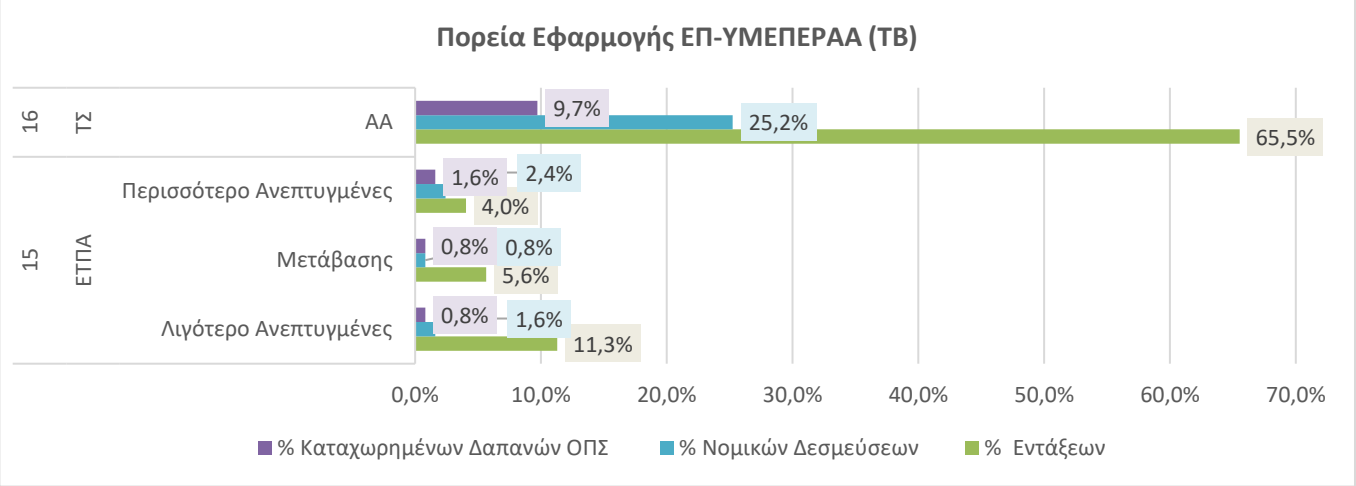

Συνολικά, διαπιστώνονται:

- Σημαντικές καθυστερήσεις στους Άξονες 2, 7 & 11. Ειδικά στους Άξονες 2 & 7 παρατηρείται μηδενική ενεργοποίηση σε επίπεδο εντάξεων.
- Καθυστερήσεις εμφανίσθηκαν στην υλοποίηση των έργων Μετρό στους Άξονες 8 & 9. Ο Άξονας 9, όπως και ο Άξονας 1, εμφανίζουν υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες.
- Πρόβλεψη σημαντικής υπερδέσμευσης στους Άξονες 3, 6 & 9.
- Περιορισμένος ρυθμός υλοποίησης στους Άξονες 10, 12 & 13. Στον Άξονα 10, ωστόσο, μετά την πρόσφατη έγκριση του νέου ΚΕΝΑΚ που επιτρέπει την ενεργοποίηση των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης λόγω καθυστερημένης παρατηρείται η ύπαρξη διαπιστωμένης υψηλής ζήτησης, μεγάλης δεξαμενής ώριμων έργων και συνεπώς ισχυρής δυναμικής, σε αντίθεση με τους Άξονες 12 & 13, όπου οι προοπτικές κρίνονται περιορισμένης δυναμικής.
- Στον Άξονα 14 λαμβάνοντας υπόψη αφενός τις καθυστερήσεις λόγω των απαιτούμενων προσαρμογών στις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και αφετέρου την επικείμενη μεταφορά των έργων λυμάτων στον νέο Άξονα 14Β, αναμένεται να προκύψει έντονη υστέρηση σε σχέση με τους στόχους. Στον τομέα των λυμάτων (ΕΣ 29), παρατηρείται σημαντική ανάγκη για διασφάλιση πρόσθετων πόρων.
- Παρατηρείται αλλαγή στο μίγμα των χρηματοδοτούμενων έργων, κατά περίπτωση και ανά Άξονα Προτεραιότητας, η οποία επιβάλλει μικρής έκτασης αλλαγές στη Λογική της Παρέμβασης, κυρίως στο επιχειρησιακό τμήμα της ΛτΠ (ομαδοποίηση/ μεταφορές δράσεων και τροποποιήσεις στο σύστημα των δεικτών).

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης Δαπανών (ΣχΔΔ) αναμένεται σημαντική ενεργοποίηση του Ε.Π. σε επίπεδο εντάξεων καθώς ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων προβλέπεται να βρίσκεται σε ποσοστό 95,89% στο τέλος του 2018. Ανά τομέα, στις μεταφορές προβλέπεται, ήδη από το 2018, υπερκάλυψη του συνόλου της κατανομής (117,35)%, ενώ στο περιβάλλον οι εντάξεις θα προσεγγίσουν το 76,17%.

Σύμφωνα με το ίδιο Σχέδιο, η πορεία υλοποίησης αναμένεται να επιταχυνθεί σημαντικά και η απορρόφηση να φθάσει το 24,42%. Ανά τομέα, στις μεταφορές προβλέπεται έως το τέλος του 2018 η απορρόφηση να βρίσκεται στο 32,64%, ενώ στο περιβάλλον σε ποσοστό της τάξης του 16,43%.

12 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

12.1 Γενικά

Η λογική της παρέμβασης αποτελείται από δύο τμήματα, τη στρατηγική και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό.

Σχήμα 1: Ανάλυση Λογικής της Παρέμβασης

Η στρατηγική αναλύεται στα εξής συστατικά:

Σχήμα 2: Ανάλυση Στρατηγικής

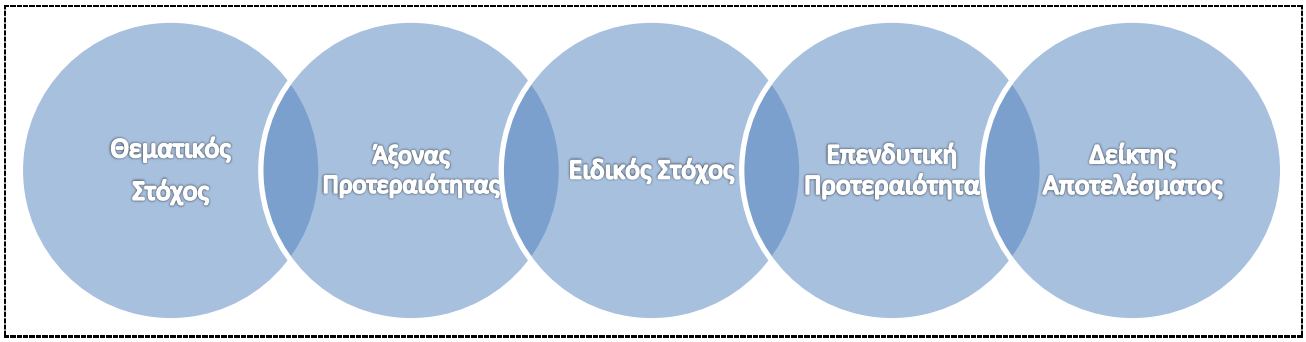

Από την άλλη πλευρά ο επιχειρησιακός σχεδιασμός στοχεύει στην ανάλυση της στρατηγικής και στην μετατροπή της σε ένα σχέδιο δράσης με μετρήσιμες εκροές. Περιλαμβάνει τα εξής:

Σχήμα 3: Ανάλυση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού

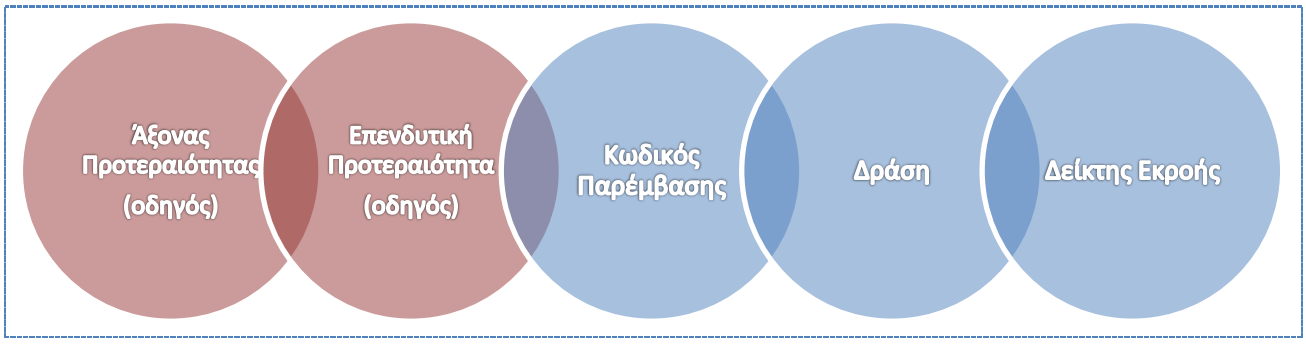

Όπως φαίνεται και στο ανωτέρω σχήμα ο Άξονας Προτεραιότητας και η Επενδυτική Προτεραιότητα χρησιμοποιούνται ως οδηγοί, προκειμένου να είναι ευδιάκριτα τα σημεία σύνδεσης της στρατηγικής με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό.

12.2 Αναλυτικές Διαπιστώσεις στη Λογική της Παρέμβασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Στους πίνακες που ακολουθούν πραγματοποιείται μια αποτύπωση της εγκεκριμένης (ισχύουσας) στρατηγικής καθώς και του επιχειρησιακού σχεδιασμού, των διαπιστώσεων βάσει της υλοποίησης και του άμεσου προγραμματισμού, όπως επίσης και των αλλαγών, που προκρίνονται στο πλαίσιο της παρούσας αξιολόγησης.

Πίνακας 64: Λογική της Παρέμβασης (Τομέας Μεταφορών)

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
		ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ**	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7	7a, 7b, 7c, 7d	Α) Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών και σιδηροδρομικών) και περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων).	● Το μέρος του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π που ανελήφθη από το Ε.Π. έχει ολοκληρωθεί. ● Η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ έχει βελτιωθεί και η επιδιωκόμενη εξοικονόμηση ενέργειας έχει επιτευχθεί. ● Η προσπελασιμότητα περιοχών της ηπειρωτικής χώρας και της περιφέρειας Κρήτης έχει ενισχυθεί. ● Η συνδεσιμότητα δυσπρόσιτων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών έχει ενισχυθεί, διευκολύνοντας έτσι την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων. ● Η συνδεσιμότητα νησιών με αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ έχει ενισχυθεί και το επίπεδο εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ έχει βελτιωθεί.	√ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Στοιχεία ΥΠΟΜΕΔΙ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ 2014-2020 √ Μέσα μαζικής ενημέρωσης
	7c	Β) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών	● Οι συνδυασμένες εμπορευματικές μεταφορές έχουν ενισχυθεί μέσω διασύνδεσης του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους. ● Οι παρεχόμενες υπηρεσίες εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής - Ιονίου έχουν περαιτέρω εκσυγχρονιστεί.	√ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Στοιχεία ΥΠΟΜΕΔΙ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ 2014-2020 √ Μέσα μαζικής ενημέρωσης

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
	7a, 7c	Γ) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών	● Εστιασμένες βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις υψηλής αποτελεσματικότητας για απάλειψη των μελανών σημείων του δικτύου και βελτίωση των τμημάτων υψηλής επικινδυνότητας έχουν υποποιηθεί. ● Η ΕΛ.ΑΣ. και το Π.Σ. έχουν βελτιώσει τον τρόπο αντιμετώπισης των συνεπειών των τροχαίων ατυχημάτων και τη διαχείρισή τους με χρήση ενεργητικών μέσων. ● Νέα συστήματα διαχείρισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας και έρευνας / διάσωσης στη θάλασσα, και της ασφάλειας λιμενικών εγκαταστάσεων έχουν εγκατασταθεί ή/και υπάρχοντα συστήματα έχουν βελτιωθεί κατά περίπτωση. ● Νέα συστήματα διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας, αεροναυτιλίας και ασφάλειας επιβατών και αεροδρομίων έχουν εγκατασταθεί ή/και υπάρχοντα συστήματα έχουν βελτιωθεί κατά περίπτωση. ● Η λειτουργία περιφερειακών αερολιμένων του ΔΕΔ-Μ έχει συμμορφωθεί με τα διεθνή πρότυπα ασφάλειας αερομεταφορών.	√ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Στοιχεία ΥΠΟΜΕΔΙ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ 2014-2020 √ Μέσα μαζικής ενημέρωσης
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	4e	Δ) Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων)	● Η κατασκευή της βασικής γραμμής Μετρό στην κεντρική περιοχή του μητροπολιτικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και την προέκτασή της προς Καλαμαριά έχει ολοκληρωθεί και τα λοιπά μέσα Μαζικής μεταφοράς σταθερής τροχιάς της μητροπολιτικής περιοχής της Θεσσαλονίκης έχουν περαιτέρω αναπτυχθεί, διασυνδέοντας το κέντρο της πόλης με την Δυτική αστική και προαστιακή ζώνη της. ● Η επέκταση της Γραμμής 3 του Μετρό Αθήνας (τμήμα Χαϊδάρι – Πειραιάς) έχει ολοκληρωθεί, διασυνδέοντας το κέντρο της πόλης με τις δυτικές περιοχές της Αθήνας. ● Το τμήμα Α της γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας (τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή) έχει κατασκευαστεί, προς εξυπηρέτηση των πυκνοκατοικημένων περιοχών των Δήμων Γαλατσίου και Αθήνας. ● Το μερίδιο των περιβαλλοντικά φιλικών συστημάτων μαζικής μεταφοράς στις αστικές μετακινήσεις της μητροπολιτικής Αθήνας έχει ενισχυθεί.	√ Μελέτες Δικαιούχων √ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
		ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ**	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7	7a - Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)	1 - Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π.	T4420 – Χρονοαπόσταση = μείωση κατά [56 (ΑΠ1)+5 (ΑΠ2)] = μείωση κατά 61 λεπτά T4423 - Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης) = μείωση κατά 18,84 ktoe / έτος (ΑΠ1) T4429: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο = αύξηση κατά 640 χιλ. τόνους (ΑΠ1)	√ Στοιχεία από ΤΡΑΙΝΟΣΕ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος
		2 - Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ	T4420 – Χρονοαπόσταση = μείωση κατά [105 (ΑΠ3)+ 10 (ΑΠ4)] = μείωση κατά 115 λεπτά T4421 – Προσπελασιμότητα= αύξηση κατά 3,2 km/h (ΑΠ4) T4422 – Κίνδυνος θανατηφόρου ατυχήματος= μείωση κατά 2,27 (ΑΠ3)+ 0,25 (ΑΠ4)= μείωση κατά 2,52 νεκρούς / 10Ε7χλμ T4423 - Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης) = μείωση κατά 31 ktoe / έτος (ΑΠ3)	√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		3 - Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων	T4422 – Κίνδυνος θανατηφόρου ατυχήματος= μείωση κατά [0,35 (ΑΠ3) + 0,25 (ΑΠ4)]= 0,6 νεκρούς / 10Ε7χλμ	√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών Αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		4 - Ενίσχυση κινητικότητας με σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων ΔΕΔ-Μ και ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων	T4420 – Χρονοαπόσταση= μείωση κατά 13 λεπτά (ΑΠ5) T4421 – Προσπελασιμότητα= αύξηση κατά 10 km/h (ΑΠ5) T4422 – Κίνδυνος θανατηφόρου ατυχήματος= μείωση κατά 0,11 νεκρούς / 10Ε7χλμ (ΑΠ5)	√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών Αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		7 - Εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής – Ιονίου	T4424 - Κατάπλοι και απόπλοι πλοίων = αύξηση κατά 149 (ΑΠ6)	√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		8 - Ενίσχυση της ασφάλειας των θαλάσσιων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα	T4425 - Βελτίωση ασφάλειας και διαχείρισης ναυσιπλοΐας με επέκταση του χώρου κάλυψης = αύξηση κατά 2.000 km² (ΑΠ6)	√ Χρήση στοιχείων Δ/νσης Παρακολούθησης Θαλάσσιας Κυκλοφορίας,

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
				√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
	7b - Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ περιλαμβανομένων των διατροπικών κόμβων	5 - Ενίσχυση των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών με διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους	Τ4429: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο= αύξηση κατά 1.245χιλ. τόνους (ΑΠ1)	√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		11 - Βελτίωση της ασφάλειας εγκαταστάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ και βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας	Τ4427 - Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα = 12 Εφαρμογές συστημάτων με βελτιωμένη συμμόρφωση (ΑΠ7)	√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		9 - Βελτίωση της συνδεσιμότητας και του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ	Τ4426 - Πληθυσμός απομακρυσμένων / νησιωτικών περιοχών με πρόσβαση σε βελτιωμένη αεροπορική σύνδεση = 77.900 κάτοικοι (ΑΠ7)	√ Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ √ Εφαρμογή Μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
	7c - Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον (περιλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής/ τοπικής κινητικότητας	6 - Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατικών και εμπορευματικών) με την επέκταση / αναβάθμιση του Προαστιακού Σιδηρόδρομου Αττικής	Τ4428: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς= 74.000 (ΑΠ2) Τ4429: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο= αύξηση κατά 2.119 χιλ. τόνους (ΑΠ2)	√ Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ √ Εφαρμογή Μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		10 - Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας	Τ4420 – Χρονοαπόσταση = μείωση κατά 7 λεπτά (ΑΠ1) Τ4423 - Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης) = μείωση κατά 7,38 ktoe / έτος (ΑΠ1)	√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Στοιχεία από ΤΡΑΙΝΟΣΕ
ΘΕΜΑΤΙΚ	4e - Προώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους	12 - Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης	Τ4428: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα	√ Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	**ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ**	**ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ**	**ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ**
	τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής.		σταθερής τροχιάς = 580.000 κάτοικοι (ΑΠ8) T4430: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό = 67.126 Τόνοι ισοδύναμου CO_2 (ΑΠ8)	√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		13 - Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας	T4428: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς= 719.000 κάτοικοι (ΑΠ9) T4430: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό= 155.690 Τόνοι ισοδύναμου CO_2 (ΑΠ9)	√ Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ √ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		14 - Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας	T4431: Εφαρμογή συστήματος πληροφόρησης επιβατών λεωφορείων= αύξηση κατά 100% (ΑΠ9)	√ Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ √ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής
		ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	**ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΗΣ**	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7	7a (ή 7i) - Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)	1.1. Ολοκλήρωση του κύριου σιδηροδρομικού Άξονα της χώρας στην κατεύθυνση Βορρά – Νότος (Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη / Προμαχώνας - ΠΑΘΕ/Π) σε συνέργεια με την CEF, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Άξονας αποτελεί τμήμα του Έργου Βασικού Δικτύου 'Πολυτροπικός Διάδρομος Μεταφορών Ανατολής/Ανατολικής Μεσογείου - Orient/East-Med Corridor' Λευκωσία - Πειραιάς – Μπουργκάς/Τουρκικά σύνορα – Αμβούργο/Ροστόκ) (ΑΠ1). 1.2. Την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας του κύριου σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π και σταδιακή προσαρμογή του στο ERTMS (European Rail Traffic Management System)και στο ETCS (European Train Control System) (ΑΠ1).	CO11a – Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ = 42,5 (ΑΠ1) km CO12a – Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ= 52,5 (ΑΠ2) km CO12 – Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρομικών γραμμών= 52,5 (ΑΠ2) km T4401 - Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)= 587 (ΑΠ1) km	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
		1.3. Σιδηροδρομικές συνδέσεις με τα λιμάνια του βασικού ΔΕΔ-Μ και τα εμπορευματικά κέντρα (ΑΠ2).		
		2.1. Ολοκλήρωση του κύριου σιδηροδρομικού Άξονα της χώρας στην κατεύθυνση Βορρά – Νότος (Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη / Προμαχώνας - ΠΑΘΕ/Π) (ΑΠ3)	CO13a - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ= 206,3 Km	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		2.2. Ολοκλήρωση της κατασκευής τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ της Περιφέρειας Κρήτης που άρχισαν να κατασκευάζονται την περίοδο 2007-2013 (ΒΟΑΚ) (ΑΠ4) 2.3. Κατασκευή σημαντικών νέων τμημάτων του αναλυτικού Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου (ΔΟΔ) της Περιφέρειας Κρήτης (ΒΟΑΚ) (ΑΠ4)	CO14a - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ= 19 km CO14 - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών= 19 km	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		2.4. Ολοκλήρωση της κατασκευής τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ της Περιφέρειας Κρήτης που άρχισαν να κατασκευάζονται την περίοδο 2007-2013 (ΒΟΑΚ). 2.5. Κατασκευή σημαντικών νέων τμημάτων του αναλυτικού Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου (ΔΟΔ) της Περιφέρειας Κρήτης (ΒΟΑΚ).	CO14a - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ CO14 - Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
		3.1. Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας και αντίστοιχη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων με εστιασμένες βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις υψηλής αποδοτικότητας (π.χ. τοπικές βελτιώσεις μελανών σημείων του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ) (ΑΠ3&4). 3.2. Επιλογή αποδοτικών παρεμβάσεων ενίσχυσης της πρόληψης και αντιμετώπισης/διαχείρισης των ατυχημάτων και των επιπτώσεών τους στο πλαίσιο των διαθέσιμων πόρων (ΑΠ3&4).		
		7.1. Επέκταση υποδομών για αύξηση της δυναμικότητας εξυπηρέτησης επιβατικών και εμπορευματικών λιμένων του ΔΕΔ-Μ (ΑΠ6).	Τ4403 - Πρόσθετες θέσεις παραβολής μήκους μεγαλύτερου των 200μ και βάθους 11μ σε λιμένες που αναβαθμίζονται= 3 θέσεις	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		8.1. Βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα και της ασφάλειας των λιμενικών εγκαταστάσεων (ΑΠ6)	Τ4404 – Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης= 2 συστήματα	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
	7b (ή 7ii) - Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ περιλαμβανομένων των διατροπικών κόμβων	5.1. Συμπλήρωση των σιδηροδρομικών συνδέσεων με ΒΙ.ΠΕ. και λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, με προοπτική ανάπτυξής τους (ΑΠ1).	CO11a – Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ = 21 km Τ4402 - Συνολικό μήκος νέων ή/και αναβαθμισμένων τμημάτων λοιπού οδικού δικτύου	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		4.1. Βελτίωση της συνδεσιμότητας των περιφερειών της χώρας (πρωτεύουσες Νομών, διοικητικά κέντρα κλπ) και υλοποίηση ή/και αναβάθμιση των δευτερευουσών και τριτευουσών συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ της χώρας (ΑΠ5). 4.2. Ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων/ νησιωτικών περιοχών (οδικές συνδέσεις με λιμάνια, αεροδρόμια εντός ή εκτός ΔΕΔ-Μ), για	Τ4402 - Συνολικό μήκος νέων ή/και αναβαθμισμένων τμημάτων λοιπού οδικού δικτύου= 50 km	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
		αντιμετώπιση κοινωνικών/αναπτυξιακών προβλημάτων που οφείλονται σε ανεπαρκή προσβασιμότητα (ΑΠ5).		
		9.1. Αναβάθμιση της εξυπηρέτησης της επιβατικής ζήτησης για τις αεροπορικές μεταφορές (ΑΠ7)	Τ4405 – Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται= 3 αερολιμένες	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		11.1 Συμμόρφωση της λειτουργίας των περιφερειακών ελληνικών αερολιμένων στα διεθνή πρότυπα ασφαλείας των αερομεταφορών (ΑΠ7)	Τ4406 –Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών= 12 συστήματα	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
	7c (ή 7iii) - Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον (περιλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής/τοπικής κινητικότητας	10.1. Εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας του κύριου σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π και σταδιακή προσαρμογή του στο ERTMS (European Rail Traffic Management System)και στο ETCS (European Train Control System) (ΑΠ1).	Τ4401: Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)= 62 km	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		6.1. Συμπλήρωση των σιδηροδρομικών συνδέσεων με ΒΙ.ΠΕ. και λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, με προοπτική ανάπτυξής τους (ΑΠ2).	CO11a – Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ= 32 km CO11 – Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέας σιδηροδρομικής γραμμής= 32 km	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	4e (ή 4v) - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	12.1 Ολοκλήρωση της κατασκευής της βασικής γραμμής του Μετρό Θεσσαλονίκης και της επέκτασής της προς Καλαμαριά (Σταθμός Μίκρας), καθώς και της θέσης σε λειτουργία του Δυτικού Προαστιακού Σιδηρόδρομου Θεσσαλονίκης (ΑΠ8)	CO15 – Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό= 14,4 Km	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		13.1. Ολοκλήρωση της κατασκευής της επέκτασης της Γραμμής 3 του Μετρό Αθήνας (τμήμα Χαϊδάρι–Πειραιάς) και της κατασκευής της γραμμής 4, τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή (ΑΠ9)	CO15 – Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό= 19,3 km	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		14.1. Εφαρμογή μέτρων απαραίτητων για την ασφάλεια πεζών και εποχούμενων και για έλεγχο/μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον (ΑΠ9)	T4407 – Παρεμβάσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών συγκοινωνιών= 3 παρεμβάσεις	√ ΤΔΕ, Τριμηνιαία δελτία δήλωσης Προόδου √ Εκθέσεις Αξιολόγησης του Ε.Π. √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	**ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΟΡΩΝ**	
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	7a, 7b, 7c	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ (ΤΣ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 281.247.815 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 49.631.968 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 330.879.783 Ευρώ	
	7a, 7b, 7c	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2 ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΕΤΠΑ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (Τ.Σ.): 173.000.000 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 43.250.000 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 216.250.000 Ευρώ	
ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	7a, 7b	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΤΣ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 430.000.000 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 75.882.353 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 505.882.353 Ευρώ	

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	**ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ**	**ΣΤΟΧΟΙ/ ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ**	**ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ**
		ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΕΤΠΑ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 100.000.000 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 25.000.000 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 125.000.000 Ευρώ	
		ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 49.498.720 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 12.374.680 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 61.873.400 Ευρώ	
ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	7c	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6 ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙΑΣΦΑΛΕΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ (ΤΣ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 50.045.000 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 8.831.471 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 58.876.471Ευρώ	
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	7c	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑΣ (ΤΣ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 72.500.000 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 12.794.118 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 85.294.118 Ευρώ	
ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	4e	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 8 ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (ΕΤΠΑ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 670.557.585 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 167.639.397 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 838.196.982 Ευρώ	
		ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 9 ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΤΣ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 448.333.000 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 79.117.589 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 527.450.589 Ευρώ	

Πίνακας 65: Λογική της Παρέμβασης (Τομέας Περιβάλλοντος)

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	**ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ**	**ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ**	**ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ**
		ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ**	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	4c, 4e, 4g	Θ) Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα	1. Μείωση των ενεργειακών απαιτήσεων στον κτιριακό τομέα, με επιδεικτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις σε δημόσια κτίρια. 2. Βελτίωση της ποιότητας της ζωής του πληθυσμού και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής κυρίως στο αστικό περιβάλλον, ιδίως μέσω χρήσης μεθόδων/συστημάτων ενεργειακής αποδοτικότητας, βιοκλιματικού σχεδιασμού, αξιοποίησης των ΑΠΕ, παρεμβάσεων σε Νοσοκομεία με γνώμονα την εξοικονόμηση ενέργειας μέσω ΣΗΘΥΑ. 3. Αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας μεγάλων ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων κοντά σε πόλεις, με στόχο τη μείωση της αστικής ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και την εξοικονόμηση ενέργειας (τηλεθέρμανση). 4. Σύνδεση της βιώσιμης και πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των πράσινων μεταφορών με ευρύτερες παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης, συμπεριλαμβανομένης EL 18 EL της αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στις αστικές περιοχές (συνδυαστικά με τον Θ.Σ. 6).	√ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Στοιχεία ΥΠΕΚΑ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Μέσα μαζικής ενημέρωσης
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5	5i, 5ii	Ζ) Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων	Αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή στις νέες ξηροθερμικές συνθήκες και τα ενδεχόμενα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως οι πλημμύρες.	√ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Στοιχεία ΥΠΕΚΑ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Μέσα μαζικής ενημέρωσης
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6	6b, 6i, 6ii	Ε) Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων	6. Προώθηση των ανώτερων ιεραρχικά μεθόδων διαχείρισης αποβλήτων, με σκοπό την αποδοτικότερη χρήση των πόρων και σταδιακή απεξάρτηση από την εδαφική διάθεση αστικών αποβλήτων, με δημιουργία δικτύων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, χωριστής συλλογής ρευμάτων ανακύκλωσης και βιοαποβλήτων προς επίτευξη υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης, στο πλαίσιο του ΕΣΔΑ και των επικαιροποιημένων ΠΕΣΔΑ.	√ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Στοιχεία ΥΠΕΚΑ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Μέσα μαζικής ενημέρωσης

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	**ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ**	**ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ**	**ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ**
			7. Διασφάλιση της αυτάρκειας της χώρας σε υποδομές ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και διάθεσης μη ανακτήσιμων αστικών αποβλήτων, με ολοκλήρωση επαρκούς και κατάλληλου δικτύου υποδομών, στο πλαίσιο του άρθρου 16 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και των στόχων στο πλαίσιο του ΕΣΔΑ και των επικαιροποιημένων ΠΕΣΔΑ. 8. Ενίσχυση της ορθολογικής διαχείρισης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων, αδρανών αποβλήτων, υγειονομικών και επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων και προστασία των εδαφικών πόρων και των υπόγειων υδάτων με στοχευμένες αποκαταστάσεις ρυπασμένων χώρων από παρελθούσες βιομηχανικές δραστηριότητες. 9. Συστηματική εφαρμογή αποδοτικών μεθόδων χρήσης νερού για αύξηση επάρκειας, πρόληψη και έλεγχο των διαρροών και αποτελεσματική χρήση του νερού. 10. Ολοκλήρωση των υποδομών δικτύων αποχέτευσης και ΕΕΛ για κάλυψη των οικισμών Β' προτεραιότητας και υλοποίηση υποδομών δικτύων αποχέτευσης και εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών λυμάτων οικισμών Γ΄ προτεραιότητας.	
	6d, 6e, 6iii, 6iv	Η) Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας	11. Προσαρμογή και μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον τομέα της βιοποικιλότητας και ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των ευαίσθητων περιοχών με στόχο την άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη βιοποικιλότητα. 12. Ολοκλήρωση του δικτύου Natura 2000, χαρακτηρισμός ΖΕΠ και ΤΚΣ στον θαλάσσιο χώρο. 13. Θεσμοθέτηση, προστασία και αποτελεσματικότερη διαχείριση τύπων οικοτόπων και ειδών.	√ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Στοιχεία ΥΠΕΚΑ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Μέσα μαζικής ενημέρωσης
	6e, 6iv	Θ) Αστική Αναζωογόνηση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα	4. Σύνδεση της βιώσιμης και πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των πράσινων μεταφορών με ευρύτερες παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης, συμπεριλαμβανομένης EL 18 EL της αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στις αστικές περιοχές	√ Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ √ Στοιχεία ΥΠΕΚΑ √ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής √ Μέσα μαζικής ενημέρωσης
		ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	**ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ**	

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	4c: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	15: Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα	Τ4432 - Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας = 832,34 ΚΤΟe	ΥΠΕΚΑ ΕΣΔΕΑ (ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ
	4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	16: Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής	Τ4433 - Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ = μείωση κατά 10.132.502 τόνους ισοδύναμου CO_2	ΥΠΕΚΑ, Γ.Δ. Περιβάλλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Διεύθυνση Κλιματικής αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
	4g: Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	17: Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης	Τ4432 - Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας = 832,34 ΚΤΟe	ΥΠΕΚΑ ΕΣΔΕΑ (ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5	5i: Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	18: Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή	Τ4433 - Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ = μείωση κατά 10.132.502 τόνους ισοδύναμου CO_2	ΥΠΕΚΑ, Γ.Δ. Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Διεύθυνση Κλιματικής αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
	5ii: Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών	19: Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες	Τ4434 - Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ = μείωση κατά 23.746 Τετραγωνικά Χιλιόμετρα (τιμή στόχος 0)	ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ Προκαταρκτική Αξιολόγηση των Κινδύνων Πλημμύρας

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6	6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	20: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας 23: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	Τ4435 - Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ = αύξηση κατά 6%	ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ Ο Δείκτης υπολογίζεται με βάση τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (ΣΔΛΑ). Οι τιμές αναφέρονται σε εθνικό επίπεδο.
	6d: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	21: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας 24: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	Τ4436 - Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης = αύξηση κατά 78,75% (τιμή στόχος 100%)	ΥΠΕΚΑ/ Διεύθυνση Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων Έκθεση για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΚ Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) Κοινοτική Στρατηγική Βιοποικιλότητα 2011-2020.
	6e: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	22: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη 25: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	Τ4433 - Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ = μείωση κατά 10.132.502 τόνους ισοδύναμου CO_2	ΥΠΕΚΑ, Γ.Δ. Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Διεύθυνση Κλιματικής αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
	6i: Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να	26: Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης	Τ4437 - Κλάσμα χωριστά συλλεγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα) = 26% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ = αύξηση κατά 11% (τιμή στόχος 26%) (αφορά και την 6a του ΑΠ14Β)	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2014

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
	αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	27: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	T4438 - Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση = μείωση κατά 43% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ (τιμή στόχος 39%) (αφορά και την 6a του ΑΠ14Β)	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2014
			T4439 - Βιοαποδομήσια Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή = αύξηση κατά 56% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ (τιμή στόχος 76%) (αφορά και την 6a του ΑΠ14Β)	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2014
		28: Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα	T4440 - Ποσοστό επικινδύνων αποβλήτων (βιομηχανικών/ νοσοκομειακών) που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση εντός Ελλάδος = αύξηση κατά 20% επί συνολικής παραγωγής επικίνδυνων αποβλήτων (τιμή στόχος 34%)	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2014
	6ii: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	29: Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	T4441 - Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ = αύξηση κατά 13,07% (τιμή στόχος 100%) (αφορά και την 6b του ΑΠ14Β)	ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ (Η Τιμή Βάσης θα επικαιροποιηθεί για το 2014 με στοιχεία της Έκθεσης της ΕΓΥ που θα υποβληθεί το 2016)
		30: Προστασία και Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων	T4442 - Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός με νερό Ανθρώπινης Κατανάλωσης = αύξηση κατά 29,4% (τιμή στόχος 100%).	ΥΠΕΚΑ / ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ (σε συνεργασία με ΕΥΔΑΠ ΑΕ, ΕΥΑΘ και ΕΔΕΥΑ)
		31: Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων	T4435 = Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ = αύξηση κατά 6% (τιμή στόχος 52%)	ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ
	6iii: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω και του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	32: Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων	T4436 - Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης = αύξηση κατά 78,75% (τιμή στόχος 100%)	ΥΠΕΚΑ/ Διεύθυνση Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων Έκθεση για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΚ Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) Κοινοτική Στρατηγική Βιοποικιλότητα 2011-2020.
	6iv: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού	33: Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης	T4433 - Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ = μείωση κατά 10.132.502 τόνους ισοδύναμου CO_2	ΥΠΕΚΑ, Γ.Δ. Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Διεύθυνση

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
	περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου			Κλιματικής αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
		ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	**ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΗΣ**	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	4c: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	4.1 Ενεργειακές αναβαθμίσεις Δημόσιων Κτιρίων. 4.2 Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ ή με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία	CO32 - Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 32.572.219 kWh/έτος	Δελτία Δήλωσης Προόδου, Οριστική Παραλαβή Έργων / Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			CO34 - Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 2.261 Τόνοι ισοδυνάμου CO2	Δελτία δήλωσης Προόδου, Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων, Building Cert
			T4408 - Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 2.224.867 MW/έτος	ΛΑΓΗΕ, ΑΔΜΗΕ, ΥΠΕΚΑ ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			CO32 - Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων (Περιφέρειες σε μετάβαση) = 1.595.000 kWh/έτος	Δελτία Δήλωσης Προόδου, Οριστική Παραλαβή Έργων / Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			CO34 - Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου (Περιφέρειες σε μετάβαση) = 206 Τόνοι ισοδυνάμου CO2	Δελτία δήλωσης Προόδου, Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων, Building Cert

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
			T4408 - Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ (Περιφέρειες σε μετάβαση) = 2.988.186 MW/έτος	ΛΑΓΗΕ, ΑΔΜΗΕ, ΥΠΕΚΑ ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			CO32 - Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων (Περισσότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 43.073.000 kWh/έτος	Δελτία Δήλωσης Προόδου, Οριστική Παραλαβή Έργων / Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			CO34 - Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου (Περισσότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 206 Τόνοι ισοδυνάμου CO2	Δελτία δήλωσης Προόδου, Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων, Building Cert
	4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	4.3 Βελτίωση της Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής	CO38 - Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές (Περισσότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες) = 130.000 Τετραγωνικά μέτρα	ΥΠΕΚΑ
	4g: Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	4.4 Ολοκλήρωση/ Επέκταση των υποδομών για την αύξηση της δυναμικότητας ηλεκτρισμού μέσω της συμπαραγωγής	T4409 - Ενέργεια που εξοικονομείται από τηλεθέρμανση σε ετήσια βάση (Περιφέρειες σε μετάβαση) = 105.897 MWh/έτος	ΤΔΕ, Δελτία Δήλωσης Προόδου ΟΠΣ / Πράξης Ετήσιες Εκθέσεις Ε.Π. Οριστική Παραλαβή Υποέργων Εκθέσεις Αξιολόγησης Ε.Π. Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες (Εθνικών Αρχών, Δικαιούχων, αρμοδίων Φορέων κ.λπ.)
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5	5i: Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των	5.1 Μελέτες για τις επιπτώσεις και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές 5.2 Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη διαχείριση των φθοριούχων αερίων που βλάπτουν τη στοιβάδα	T4410 - Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας = 131.621 Τετραγωνικά χιλιόμετρα	ΥΠΕΚΑ ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
	τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα.	του όζοντος 5.3 Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας και των Δασών		Ελέγχων Εκθέσεις – Μελέτες Δικαιούχων
	5ii: Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών	5.4 Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων διαχείρισης των κινδύνων πλημμυρών		
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6	6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.1.1 Οργανωτική, λειτουργική, και διοικητική εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και των λοιπών σχετικών «θυγατρικών» Οδηγιών. 6.1.2 Οριζόντιες δράσεις που απαιτούνται από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και, γενικότερα, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων.	Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 26	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 30 (Συνυπολογίζεται ο στόχος για την Περιφέρεια Στ. Ελλάδας: 4)	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 30 (Συνυπολογίζεται ο στόχος για την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου: 4)	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
	6d: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	6.1.3 Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000 6.1.4 Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000 6.1.5 Σχέδια Δράσης / Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000 6.1.6 Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη 6.1.7 Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος 6.1.8 Διατήρηση των γενετικών πόρων.	Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 12	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 15 (Συνυπολογίζεται ο στόχος για την Περιφέρεια Στ. Ελλάδας: 3)	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 15 (Συνυπολογίζεται ο στόχος για την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου: 3)	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	**ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ**	**ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ**	**ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ**
	6e: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	6.1.9 Δράσεις Χωροταξικού Σχεδιασμού και αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πόρων, για την προώθηση ενιαίας και βιώσιμης εθνικής στρατηγικής και ανάπτυξης 6.1.10 Πολεοδομικός και Αστικός Σχεδιασμός για την ανάπτυξη βιώσιμων και «έξυπνων Πόλεων» (Smart Cities) 6.1.11 Αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης του αέρα 6.1.12 Προώθηση μέτρων περιορισμού του θορύβου	Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 16	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 19 (Συνυπολογίζεται ο στόχος για την Περιφέρεια Στ. Ελλάδας: 3)	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
			Τ4411 - Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (Λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες) = 19 (Συνυπολογίζεται ο στόχος για την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου: 3)	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
	6i: Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.2.1 Προώθηση δράσεων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων 6.2.2 Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης. 6.2.3 Ανάπτυξη Συστημάτων χωριστής συλλογής ανακυκλωσίμων και βιοαποβλήτων. 6.2.4 Κομποστοποίηση βιοαποβλήτων. 6.2.5 Δημιουργία "Πράσινων Σημείων" και Δικτύωσή τους. 6.2.6 Παρακολούθηση και υποστήριξη εφαρμογής Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και των εθνικών σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων.	CO17 - Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων = 650.000 τόνοι/έτος	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2014
		6.2.7 Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς. 6.2.8 Ολοκλήρωση και συμπλήρωση υποδομών ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων. 6.2.9 Ανάπτυξη μονάδων διάθεσης αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων σε νησιά. 6.2.10 Δημιουργία μονάδων επεξεργασίας ιλύων από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. 6.2.11 Δράσεις υποστήριξης Δήμων και ΦοΔΣΑ και ευαισθητοποίησης κοινού	Τ4412 - Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση = 2.260.000 τόνοι/έτος	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2014
			Τ4413 - Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής = 2.930.000 τόνοι/έτος	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2014
		6.2.12 Δημιουργία Μονάδων Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (βιομηχανικών,	Τ4414 - Αριθμός Έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΕΣΔΑ = 2	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
		νοσοκομειακών κ.λπ.). 6.2.13 Έργα αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων.		Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2014
	6ii: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.2.14 Επέκταση και εκσυγχρονισμός συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων 6.2.15 Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους υπολειπόμενους οικισμούς Β' προτεραιότητας (πληθυσμός > 15.000 ι.π. και διάθεση σε κανονικό αποδέκτη) και σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000 - 15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ 6.2.16 Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για την επίτευξη ποιοτικών χαρακτηριστικών εξόδου	CO19 - Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων = 661.000 Ισοδύναμο πληθυσμού	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων
		6.2.17 Παρακολούθηση της λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) και της πορείας εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ 6.2.18 Δράσεις για την εφαρμογή της Οδηγίας για τα ύδατα κολύμβησης την περίοδο 2014- 2020 6.2.19 Εφαρμογή της Οδηγίας για την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (Integrated Pollution Preventionand Control (96/61/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ) στους υδατικούς πόρους 6.2.20 Οδηγία για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης (91/676/ΕΟΚ) 6.2.21 Προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία (Οδηγία 86/278/ΕΟΚ) 6.2.22 Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης των θαλάσσιων υποπεριοχών / Αναβάθμιση και λειτουργική επικαιροποίηση του δικτύου παρακολούθησης. 6.2.23 Δράσεις για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης κόστους, κατάλληλα για τους σκοπούς του Άρθρου 9 της Οδηγίας 2000/60/ ΕΚ	CO18 - Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης = 714.163 Άτομα	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	**ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ**	**ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ**	**ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ**
		6.2.24 Ανάπτυξη και ενίσχυση υποδομών για την εξασφάλιση της επάρκειας του νερού για όλες τις χρήσεις. 6.2.25 Δράσεις προσδιορισμού, καταγραφής ελέγχου και παρακολούθησης των απολήψεων επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού 6.2.26 Δράσεις για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση 6.2.27 Αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος 6.2.28 Ευαισθητοποίηση Χρηστών και ενίσχυση των Εταιρικών Σχέσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Σχεδίων Διαχείρισης 6.2.29 Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης (ποιότητα, ποσότητα, πιέσεις, χρήση) των υδάτων της Χώρας 6.2.30 Δράσεις για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού		
	6iii: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω και του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	6.2.31 Εφαρμογή της διαχείρισης Οικοτόπων / Ειδών και Περιοχών Natura 2000 για την μετρήσιμη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης 6.2.32 Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τη διατήρηση της Βιοποικιλότητας	CO23 - Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης = 48,54 Εκτάρια	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου - Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων - Εκθέσεις Ελέγχων - Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων - ΥΠΕΚΑ/ Διεύθυνση Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων
	6iv: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση	6.2.33 Βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος μέσω ολοκληρωμένων, πιλοτικών ή/και καινοτόμων παρεμβάσεων	CO22 - Αποκατάσταση του εδάφους: Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους = 34,41 Εκτάρια	ΤΔΕ, Δελτία δήλωσης Προόδου Οριστική Παραλαβή Έργων/ Υποέργων Εκθέσεις Ελέγχων Εκθέσεις– Μελέτες Δικαιούχων

	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	ΠΗΓΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ
	περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου			
		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	**ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΟΡΩΝ**	
Μείωση εκπομπών Co_2	4c, 4e, 4g	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 10: Εφαρμογή Στρατηγικών επίτευξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έμφαση στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 33.500.001 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 134.000.000,00 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 167.500.001 Ευρώ	
Προσαρμογή στην κλιματική	5i, 5ii	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 11: Εφαρμογή Στρατηγικών προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων (ΤΣ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 98.171.734 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 17.324.424 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 115.496.158 Ευρώ	
-Προστασία Ενσωμάτωση ΕΠΚ	6b, 6d, 6e	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 12: Στρατηγικές και Δράσεις Προώθησης της Ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 42.862.405,00 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 10.715.602 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 53.578.007 Ευρώ	
	6b, 6d, 6e	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 13: Στρατηγικές και Δράσεις Προώθησης της Ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ) στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 3.998.899 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 3.998.899 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 7.997.798 Ευρώ	
Διατήρηση Περιβάλλοντος	6i, 6ii, 6iii, 6iv	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Προαγωγή της Αποδοτικής Χρήσης των Πόρων (ΤΣ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 1.765.034.592 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 311.476.693 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 2.076.511.285 Ευρώ	
	6a, 6b	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14Β: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Διαχείριση Υγρών και Στερεών Αποβλήτων (ΕΤΠΑ)	ΠΟΡΟΙ: Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ): 200.000.000 Ευρώ Εθνική Συμμετοχή: 50.000.001 Ευρώ Συνολική Δημόσια Δαπάνη: 250.000.001 Ευρώ	

Οι διαπιστώσεις που ακολουθούν βασίζονται τόσο στον αρχικό σχεδιασμό και στη διατυπωμένη Λογική της Παρέμβασης, όσο και στην μέχρι τώρα εξειδίκευση των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΠ. Η εξέταση περιλαμβάνει ακόμη την αποτίμηση της καταλληλότητας και της συνάφειας των χρησιμοποιούμενων δεικτών αποτελέσματος και εκροής ώστε να αποτιμηθεί η μεταξύ τους σύνδεση και η συμβολή στην επιθυμητή επίτευξη των επιδιωκόμενων από το ΕΠ αποτελεσμάτων. Η εξέταση αξιοποιεί το εργαλείο του Λογικού Πλαισίου για να διατυπώσει τα συμπεράσματα.

Οι αναλυτικές διαπιστώσεις διατυπώνονται ανά Άξονα, σε Πίνακα Λογικού Πλαισίου, απαντώντας στα ακόλουθα ζητήματα:

1. Σε ποιο βαθμό η λογική της παρέμβασης και οι ειδικοί στόχοι του Ε.Π. παραμένουν επίκαιροι;
2. Επηρεάζουν τη λογική παρέμβασης του Ε.Π. ενδεχόμενες αλλαγές στην κατανομή των υφιστάμενων πόρων μεταξύ των επενδυτικών προτεραιοτήτων, όπως προκύπτει από την εξειδίκευση του Ε.Π.;
3. Έχουν διαμορφωθεί νέες ανάγκες που επηρεάζουν τη λογική παρέμβασης του Προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη και το ευρύτερο μακροοικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο;
4. Σε ποιο βαθμό παραμένουν επίκαιροι οι ειδικοί στόχοι του Ε.Π. και η σύνδεση τους με τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος;
5. Υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας νέων ειδικών στόχων ή/ και νέων δεικτών αποτελέσματος ή εκροής;
6. Πως εκτιμάται η πορεία επίτευξης των δεικτών αποτελέσματος του ΕΤΠΑ/ ΤΑ;
7. Με βάση τις διαπιστώσεις αυτές προβλέπεται επίτευξη ή μη επίτευξη της στοχοθεσίας των δεικτών αποτελέσματος του ΕΤΠΑ/ΤΣ για το 2023;
8. Συμβάλλουν οι δείκτες εκροής και αποτελέσματος στη λογική παρέμβασης του Προγράμματος;

Πίνακας 66: Διαπιστώσεις για την λογική της παρέμβασης, Ανάλυση Λογικού Πλαισίου

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
ΑΠ1: Διευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο & Συνδέσεις (ΤΣ)	07: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**1**: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**Τ4420**: Χρονοαπόσταση **Τ4423**: Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης) **Τ4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού)	Δράσεις αποπεράτωσης και αναβάθμισης της σιδηροδρομικής υποδομής και επιδομής, υλοποίησης συνδέσεων με λιμάνια και παραγωγικούς πόλους καθώς και δράσεις εγκατάστασης ηλεκτροκίνησης και συστημάτων σηματοδότησης / τηλεδιοίκησης στον σιδηροδρομικό Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**CO11a**: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ **Τ4401**: Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. Δεν υπάρχουν σημαντικές μακροοικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές αλλαγές που επηρεάζουν τη ΛτΠ. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος. 3. Η κάλυψη αναγκών για την ολοκλήρωση του Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π παραμένει ιδιαίτερα σημαντική και απαιτείται να διασφαλιστούν πρόσθετοι χρηματοδοτικοί πόροι για την κάλυψη των αναγκών. 4. Μετά την έγκριση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, κατά το κλείσιμο των ΕΠ 2007-2013, αυξήθηκαν συνολικά οι αναγκαίοι πόροι για τα phasing, μεταφερόμενα/ νέα σιδηροδρομικά έργα του ΑΠ 1, που ολοκληρώνουν τον σιδηροδρομικό ΠΑΘΕΠ (με συστήματα). 5. Η εξειδίκευση των δράσεων είναι συμβατή με τον αρχικό προγραμματισμό 6. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. Η στοχοθεσία των ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 7. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος.
		7ii: Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	**5**: Ενίσχυση των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών με διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους	**Τ4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού) **025**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ συνολικό)	Δράσεις ανάπτυξης σιδηροδρομικών συνδέσεων ΒΙ.ΠΕ. και λιμένων με το σιδηροδρομικό δίκτυο	**CO11a**: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης μεταβάλλεται. Υπάρχουν σημαντικές αλλαγές οι οποίες σχετίζονται με την υλοποίηση του Μεγάλου έργου και οι οποίες που επηρεάζουν τη ΛτΠ. 2. Ο ειδικός στόχος δεν δύναται να επιτευχθεί. Εκτιμάται ότι η ΕΠ πρέπει να καταργηθεί από τον Άξονα και η στόχευση να εξυπηρετηθεί μέσα από τη διεύρυνση του ΕΣ 10 3. Παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση ενεργοποίησης των σχεδιαζόμενων δράσεων, λόγω αλλαγών στο σχεδιασμό τους ή μη επαρκές επίπεδο ωριμότητας των υπό εξέταση έργων. 4. Δεν έχουν εξειδικευθεί σχετικές δράσεις.
		7iii: Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου	**10**: Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας	**Τ4420**: Χρονοαπόσταση **Τ4423**: Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης)	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού) **025**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ συνολικό)	Δράσεις βελτίωσης κυρίως του σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ/Π για εξασφάλιση συνεκτικού και διαλειτουργικού συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών υψηλής ποιότητας	**Τ4401**: Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. Δεν υπάρχουν σημαντικές μακροοικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές αλλαγές που επηρεάζουν τη ΛτΠ. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και οι ΔΑ αναμένεται να επιτευχθούν. 3. Η εξειδίκευση των δράσεων είναι συμβατή με τον αρχικό προγραμματισμό 4. Περιλήφθηκε περιεχόμενο από παρεμβάσεις που προγραμματίζονταν να υλοποιηθούν μέσω ΕΠ7ii, χωρίς να επηρεάζεται η συνεκτικότητα της ΛτΠ. 5. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 6. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
ΑΠ 2: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)	07: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7a: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**1**: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**Τ4420**: Χρονοαπόσταση	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού)	Δράσεις αναβάθμισης της σιδηροδρομικής υποδομής και επιδομής του σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π στην περιφέρεια Αττικής	**CO12**: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και ο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέοεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Παραμένει στο ΕΠ το Μεγάλο Έργο "ΣΚΑ - ΟΙΝΟΗ", το οποίο είναι σε διαδικασίες ωρίμανσης. Εμφανίζονται καθυστερήσεις στη διαδικασία εκπόνησης σχετικών μελετών. Αναζητούνται κι άλλα έργα υψηλής ωριμότητας για να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.
		7c: Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου	**6**: Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατικών και εμπορευματικών) με την επέκταση / αναβάθμιση του Προαστιακού Σιδηρόδρομου Αττικής	**Τ4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς **Τ4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού) **025**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ συνολικό)	Δράσεις κατασκευής νέας σιδηροδρομικής υποδομής και επιδομής του αναλυτικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ στην περιφέρεια Αττικής	**CO11a**: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ **CO11**: Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέας σιδηροδρομικής γραμμής	1. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος αλλά ανενεργός καθώς αφαιρέθηκε από το Πρόγραμμα το αρχικά προγραμματισμένο φυσικό αντικείμενο του Μεγάλου έργου Λαύριο – Κορωπί, καθώς αποφασίστηκε να υλοποιηθεί μέσω άλλης χρηματοδοτικής πηγής. 2. Δεν υπάρχουν άλλα συναφή ώριμα έργα σε Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες. 3. Υπάρχει κίνδυνος απώλειας πόρων στην ΕΠ και μη επίτευξη του ΔΑ. 4. Εκτιμάται ότι η ΕΠ πρέπει να καταργηθεί από τον Άξονα. 5. Η κατάργηση θα επιφέρει αλλαγή στη σύνθεση των ΕΣ του ΑΠ και θα προκαλέσει αλλαγή στη ΛτΠ.
ΑΠ 3: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και οδική ασφάλεια (ΤΣ)	07: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**2**: Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ	**Τ4420**: Χρονοαπόσταση **Τ4421**: Προσπελασιμότητα **Τ4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	**029**. Αυτοκινητόδρομοι ΔΕΔ-Μ και συνολικό οδικό δίκτυο (νέα κατασκευή) **034**. Άλλοι ανακατασκευασμένοι ή βελτιωμένοι δρόμοι (αυτοκινητόδρομοι, εθνικοί, εριφερειακοί ή τοπικοί)	1) Αποπεράτωση τμημάτων του Αυτοκινητόδρομου Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος 2) Αποπεράτωση τμημάτων του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδας, 3) Κατασκευή της Οδικής Παράκαμψης της πόλης της Χαλκίδας 4) Ανάπτυξη συνδέσεων του βασικού ΔΟΔ με κατασκευή κρίσιμων τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ της ηπειρωτικής χώρας και συνδέσεων του βασικού ΔΕΔ-Μ 6) Δράσεις Αποπεράτωσης τμημάτων του Αναλυτικού ΔΟΔ, των οποίων η κατασκευή έχει ξεκινήσει στην Προγραμματική Περίοδο 2007-2013	**CO13a**: Συνολικό μήκος νέων οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. Δεν υπάρχουν σημαντικές μακροοικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές αλλαγές που επηρεάζουν τη ΛτΠ. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος 3. Μετά την έγκριση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, κατά το κλείσιμο των ΕΠ 2007-2013, περιλήφθηκαν πρόσθετα οδικά phasing έργα και αυξήθηκαν οι συνολικά αναγκαίοι πόροι για την ολοκλήρωση έργων της ΠΠ2007-2013. 1. Καταγράφεται σημαντική ενεργοποίηση του ΑΠ3. 2. Η υφιστάμενη εξειδίκευση των δράσεων είναι συμβατή με τον αρχικό προγραμματισμό 3. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο και αναμένεται να επιτευχθούν. 4. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος (Τ4420, Τ4421, Τ4422).
			3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων	**Τ4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος		5) Δράσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας		1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης δεν έχουν οριστεί σαφώς. 2. Δεν υπάρχει προγραμματικός δείκτης εκροής για τις υλοποιούμενες δράσεις ο οποίος να συνδέεται άμεσα με τον δείκτη αποτελέσματος. 3. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και οι εξειδικευμένες δράσεις σε μεγάλο βαθμό συναφείς με τον αρχικό προγραμματισμό.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
ΑΠ4: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)	07: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7a: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**2**: Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ	**Τ4420**: Χρονοαπόσταση **Τ4421**: Προσπελασιμότητα **Τ4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	**033**. Ανακατασκευασμένη ή βελτιωμένη οδός ΔΕΔ-Μ	1) Αναβάθμιση τμημάτων του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης	**CO14a**: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ **CO14**: Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. 2. Ο ειδικός στόχος είναι επίκαιρος, εντούτοις, υπάρχει αλλαγή της εθνικής πολιτικής όσον αφορά στον τρόπο υλοποίησης δράσεων στο Διευρωπαϊκό Άξονα ΒΟΑΚ. 3. Καταγράφεται πλεόνασμα πόρων οι οποίοι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε άλλο ν ΑΠ ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση, ο οποίος εμφανίζει αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες . 4. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον αντίστοιχο ειδικό στόχο. 5. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος (*Τ4420, Τ4421, Τ4422*) 6. Απαιτείται αλλαγή της στοχοθεσίας των δεικτών με βάση την απομείωση του οικονομικού αντικειμένου.
			3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων	**Τ4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος		2) Δράσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης		1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης δεν έχουν οριστεί σαφώς. 2. Δεν υπάρχει προγραμματικός δείκτης εκροής για τις υλοποιούμενες δράσεις ο οποίος να συνδέεται άμεσα με τον δείκτη αποτελέσματος. 3. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και οι εξειδικευμένες δράσεις σε μεγάλο βαθμό συναφείς με τον αρχικό προγραμματισμό.
ΑΠ 5: Περιφερειακή κινητικότητα και συνδεσιμότητα νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών (ΕΤΠΑ)	07: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7b: Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	**4**: Ενίσχυση κινητικότητας με σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων ΔΕΔ-Μ και ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων	**Τ4420**: Χρονοαπόσταση **Τ4421**: Προσπελασιμότητα **Τ4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	**034**. Άλλοι ανακατασκευασμένοι ή βελτιωμένοι δρόμοι (αυτοκινητόδρομοι, εθνικοί, εριφερειακοί ή τοπικοί)	Δράσεις βελτίωσης της συνδεσιμότητας νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών μέσω διασύνδεσής τους με το βασικό οδικό δίκτυο	**Τ4402**: Συνολικό μήκος νέων ή/και αναβαθμισμένων τμημάτων λοιπού οδικού δικτύου	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. Δεν υπάρχουν σημαντικές μακροοικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές αλλαγές που επηρεάζουν τη ΛτΠ. 2. Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του ΑΠ είναι ιδιαίτερα αυξημένες και υπάρχει διαπιστωμένη ανάγκη για την ενίσχυση του ΑΠ με πόρους κατηγορίας Περιφερειών Μετάβασης, με σκοπό την κάλυψη αναγκών του εν εξελίξει ενταγμένου έργου. 3. Ενδεχόμενη χρηματοδοτική ενίσχυση του ΑΠ δεν επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης.Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Ο δείκτης εκροής είναι συναφή με τις δράσεις και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος (*Τ4420, Τ4421* , Τ4422)
ΑΠ6: Θαλάσσιες μεταφορικές υποδομές και ασφάλεια ναυσιπλοΐας (ΤΣ)	07: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**7**: Εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής – Ιονίου	**Τ4424**: Κατάπλοι και απόπλοι πλοίων	**039**. Θαλάσσιοι λιμένες (ΔΕΔ-Μ)	Δράσεις ολοκλήρωσης των υποδομών κύριων λιμένων, που αφορούν αναβάθμιση/ εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών και ανάδειξή τους σε διαμετακομιστικούς κόμβους	**Τ4403**: Πρόσθετες θέσεις παραβολής μήκους μεγαλύτερου των 200μ και βάθους 11μ σε λιμένες που αναβαθμίζονται	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. 2. Καταγράφεται μεταβολή στην βαρύτητα υλοποίησης των δύο ΕΣ του ΑΠ 3. Μετά την έγκριση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, κατά το κλείσιμο των ΕΠ 2007-2013, περιλήφθηκε το phasing έργο του Λιμένα Πατρών για το οποίο υπήρχε η εκτίμηση ότι θα ολοκληρωνόταν με πόρους του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2007-2013. 4. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον αντίστοιχο ειδικό στόχο. 5. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος.
			8: Ενίσχυση της ασφάλειας των θαλάσσιων	**Τ4425**: Βελτίωση ασφάλειας και διαχείρισης	**039**.	Δράσεις βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας και	**Τ4404**: Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της	

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
			επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα	ναυσιπλοΐας με επέκταση του χώρου κάλυψης	Θαλάσσιοι λιμένες (ΔΕΔ-Μ)	ενίσχυσης της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα μέσω συστημάτων διαχείρισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας και φύλαξης λιμένων (π.χ. συστήματα VTMIS, τήρηση κωδικού ISPS, κλπ.) και περαιτέρω εναρμόνισης με αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα.	φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης	6. Θα μπορούσε να εξεταστεί η αντικατάσταση του Τ4404 με έναν ομογενοποιημένο δείκτη για την ασφάλεια των μεταφορών, στο σύνολο του ΕΠ, που θα μπορούσε να ικανοποιήσει περισσότερους του ενός ΑΠ.
ΑΠ7: Αεροπορικές μεταφορικές υποδομές & ασφάλεια αεροναυτιλίας (ΤΣ)	07: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7ii: Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	**9**: Βελτίωση της συνδεσιμότητας και του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ	**Τ4426**: Πληθυσμός απομακρυσμένων / νησιωτικών περιοχών με πρόσβαση σε βελτιωμένη αεροπορική σύνδεση	**037**. Αερολιμένες (ΔΕΔ-Μ)	Δράσεις αναβάθμισης νησιωτικών αεροδρομίων	**Τ4405**: Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. Εντούτοις, παρατηρείται ανωριμότητα έργων για την υποβολή τους στο πλαίσιο των εκδοθεισών προσκλήσεων. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και εκτιμάται ότι πρέπει να διευρυνθεί με βάση το τελικά επιλεγέν μίγμα των έργων 3. Η απόφαση για το τελικά επιλεγέν μίγμα των χρηματοδοτούμενων έργων, ίσως με την επιλογή χρηματοδότησης παρεμβάσεων έργων υποδομών όχι μόνο σε μικρά νησιωτικά αεροδρόμια αλλά και σε νησιωτικά αεροδρόμια του Βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου εκτιμάται ότι θα τροποποιήσει το περιεχόμενο των δράσεων του ΑΠ και θα επηρεάσει μερικώς τη ΛτΠ. 4. Για τα υπό εξέταση έργα, και στις δύο ανωτέρω κατηγορίες υπάρχουν διαπιστωμένες ανάγκες χρηματοδότησης. 5. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον αντίστοιχο ειδικό στόχο. 6. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 7. Θα μπορούσε ωστόσο να εξεταστεί η αντικατάσταση του Τ4406 με έναν ομογενοποιημένο δείκτη για την ασφάλεια των μεταφορών, στο σύνολο του ΕΠ, που θα μπορούσε να ικανοποιήσει περισσότερους του ενός ΑΠ.
			11: Βελτίωση της ασφάλειας εγκαταστάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ και βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας	**Τ4427**: Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα ασφάλειας αερομεταφορών	**037**. Αερολιμένες (ΔΕΔ-Μ)	Δράσεις βελτίωσης των συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, συστημάτων αυτοματισμού και αεροναυτιλίας, συστημάτων επικοινωνιών, ενίσχυσης της ασφάλειας επιβατών και αναβάθμισης των υποδομών ασφαλείας τους	**Τ4406**:Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών	
ΑΠ8: Καθαρές αστικές μεταφορές (ΕΤΠΑ)	04: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	**12**: Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης	**Τ4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς **Τ4430**: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό	**043**. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και του τροχαίου υλικού)	1) Δράσεις κατασκευής Μετρό σε αστικές περιοχές, όπως η κατασκευή της βασικής γραμμής Μετρό στη Θεσσαλονίκη και η επέκτασή της προς Καλαμαριά, για εξασφάλιση ενός μέσου καθαρών αστικών συγκοινωνιών υψηλής ποιότητας. 2) Δράσεις ανακαίνισης/ επαναχρησιμοποίησης υφιστάμενου τμήματος μη ενεργού σιδηροδρομικού δικτυού του ΟΣΕ, για την προαστιακή σιδηροδρομική σύνδεση περιοχών της Δυτικής Θεσσαλονίκης με το Λιμάνι της Θεσσαλονίκης.	**CO15**: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών Τραμ και Μετρό	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. Δεν υπάρχουν σημαντικές μακροοικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές αλλαγές που επηρεάζουν τη ΛτΠ. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος 3. Καταγράφεται σημαντική ενεργοποίηση του ΑΠ8. 4. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 5. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. Οι ΔΑ εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν.
ΑΠ9: Καθαρές αστικές μεταφορές & βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (ΤΣ)	04: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του	4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης	**13**: Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας	**Τ4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	**043**. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού	Δράσεις ολοκλήρωσης της γραμμής 3 του Μετρό της Αθήνας (τμήμα Χαϊδάρι – Πειραιάς) και κατασκευής του τμήματος Α (τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή) της γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας.	**CO15**: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών Τραμ και Μετρό	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένουν επίκαιροι. 2. Οι ειδικοί στόχοι παραμένουν επίκαιροι. 3. Καταγράφεται σημαντική ενεργοποίηση του ΑΠ9, ωστόσο απαιτείται επιτάχυνση των διαδικασιών στην υλοποίηση κυρίως του Μεγάλου Έργου της γραμμής 3 του Μετρό Αθηνών.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
	άνθρακα σε όλους τους τομείς	της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων		**T4430**: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό	και του τροχαίου υλικού)			4. Οι διαθέσιμοι χρηματοδοτικοί πόροι στον ΑΠ 9 δεν επαρκούν για να καλύψουν όλα τα έργα Μετρό, γεγονός που υποδεικνύει την ανάγκη αναζήτησης πρόσθετων πόρων, εντός ή και εκτός του ΕΠ, ίσως σε συνδυασμό και με την αξιοποίηση άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων. 5. Υπάρχουν ανάγκες για χρηματοδότηση και άλλων σημαντικών δράσεων που δεν υπήρχαν στον αρχικό προγραμματισμό. 6. Η εν εξελίξει εξειδίκευση δράσεων στον ΕΣ 14, ενώ είναι σε πλήρη συνάφεια με τον αρχικό προγραμματισμό, ορισμένες από τις δράσεις αυτές, παρά τη σημασία τους, εκτιμάται ότι δεν συμβάλλουν σημαντικά στο δείκτη αποτελέσματος. Η εξειδίκευση αυτή εκτιμάται ότι απαιτεί τη διεύρυνση/αναδιατύπωση του ΕΣ 14 7. Ο δείκτης αποτελέσματος Τ4431 δεν είναι σε πλήρη συνάφεια με τον ΔΑ του ΕΣ. 8. Με βάση το τελικό μίγμα των έργων η ΛτΠ του ΑΠ θα πρέπει να επανεξεταστεί και ενδεχόμενα να τροποποιηθούν μερικώς ο ΕΣ 14 και το σύστημα δεικτών του.
			14: Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας	**T4431**: Εφαρμογή συστήματος πληροφόρησης επιβατών εωφορείων	**043**. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και του τροχαίου υλικού)	Δράσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών και προαστιακών συγκοινωνιών, και της ασφάλειας πεζών και εποχούμενων για έλεγχο και μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον.	**T4407**: Παρεμβάσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών συγκοινωνιών	
ΑΠ10: Εφαρμογή στρατηγικών επίτευξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έμφαση στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)	04: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4c: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	**15**: Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα	**T4432**: Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας	**012**. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή) **013**. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	**Δράση 1:** Ενεργειακές αναβαθμίσεις Δημόσιων Κτιρίων **Δράση 2:** Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ ή με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία	**CO32**: Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων **CO34**: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου **T4408**: Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. Υπάρχει, εντούτοις, μεταβολή στην εφαρμογή της πολιτικής λόγω έκδοσης νέου ΚΕΝΑΚ, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν ακόμη εντάξεις και έναρξη χρηματοδότησης έργων (καθυστέρηση στην εκπλήρωση της αιρεσιμότητας). 2. Ταυτόχρονα έχει υπάρξει επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (12/2017) 3. Υπάρχουν ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες για χρηματοδότηση έργων στην ΕΠ 4c, η οποία και ενισχύεται λόγω: ▪ Πληθώρας ώριμων έργων ενεργειακής αναβάθμισης Δημόσιων Κτιρίων ▪ Έργων ΣΗΘΥΑ, Ενεργειακών αναβαθμίσεων Νοσοκομείων. 4. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. Με βάση όμως τον επικαιροποιημένο εθνικό σχεδιασμό απαιτείται να επιβεβαιωθεί η τιμή βάσης και στόχου του ΔΑ. 5. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. Εκτιμάται, εντούτοις, ότι οι δράσεις δύναται να αποτιμηθούν με συνεκτικό πυρήνα κοινών δεικτών, για όλες τις κατηγορίες χρηματοδοτουμένων έργων. 6. Η ενδεχόμενη χρηματοδοτική ενίσχυση της 4c, θα χρειαστεί να επικαιροποιήσει τις τιμές στόχο των δεικτών εκροής., ενσωματώνοντας τις νέες μεθοδολογικές κατευθύνσεις.
		4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων	**16**: Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής	**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	**012**. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	**Δράση 3:** Βελτίωση της Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής	**CO38**: Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	1. Ο αρχικός σχεδιασμός είναι σε μεταβολή. 2. Ο ΕΣ εξακολουθεί να είναι επίκαιρος, όμως υπάρχει μεταβολή στο περιβάλλον που επηρεάζει τη ΛτΠ καθώς δεν προκρίνεται πλέον η υλοποίηση του έργου αστικής ανάπλασης του ΤΡΑΜ της Πανεπιστημίου, που τροφοδοτούσε το δείκτη εκροών, με συμβολή και στο δείκτη αποτελέσματος. 3. Με βάση την εξειδίκευση και τη χρηματοδότηση νέων έργων δεν υπάρχει πλήρης συνάφεια με τον αρχικό προγραμματισμό, ενώ οι νέες δράσεις δεν εμφανίζουν τόσο σημαντικές ανάγκες χρηματοδότησης. Ταυτόχρονα ο δείκτης εκροής δεν κρίνεται κατάλληλος να αποτυπώσει το σύνολο του

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
		προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων			(συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή) **016**. Συνδυασμένη παραγωγή ρεύματος και θερμότητας και τηλεθέρμανση **023**. Περιβαλλοντικά μέτρα που στοχεύουν στη μείωση και/ή την αποφυγή εκπομπών αερίου θερμοκηπίου (συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας και αποθήκευσης του μεθανίου και κομποστοποίησης)			περιεχομένου των νέων δράσεων και προτείνεται να συμπληρωθεί, ενώ απαιτείται και επαναπροσδιορισμός της συμβολής στου στο ΔΑ. Τέλος, απαιτείται να επανεξεταστεί η στοχοθεσία του. 4. Το ενδεχόμενο κατάργησης του ΕΣ θα πρέπει να διερευνηθεί.
		4g: Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	**17**: Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης	**T4432**: Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας	016. Συνδυασμένη παραγωγή ρεύματος και θερμότητας και τηλεθέρμανση	**Δράση 4**: Ολοκλήρωση/ Επέκταση των υποδομών για την αύξηση της δυναμικότητας ηλεκτρισμού μέσω της συμπαραγωγής	**T4409**: Ενέργεια που εξοικονομείται από τηλεθέρμανση σε ετήσια βάση	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη, καθώς δεν υπάρχει μεταβολή στο περιβάλλον που επηρεάζει τη ΛτΠ. 2. Καταγράφεται σημαντική ενεργοποίηση της ΕΠ 4g. 3. Έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη ώριμων έργων προς χρηματοδότηση (νέων και phasing) με υψηλή προστιθέμενη αξία. 4. Υπάρχουν ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες για χρηματοδότηση των έργων αυτών στην ΕΠ 4g 5. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. Με βάση όμως τον επικαιροποιημένο εθνικό σχεδιασμό απαιτείται να επιβεβαιωθεί η τιμή βάσης και στόχου του ΔΑ. 6. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος.
ΑΠ11: Εφαρμογή στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (ΤΣ)	05: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	5i: Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	**18**: Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή	**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	**087**. Προσαρμογή σε μέτρα για την κλιματική αλλαγή και πρόληψη και διαχείριση κινδύνων σχετικών με το κλίμα, π.χ. διάβρωση, πυρκαγιές, πλημμύρες, καταιγίδες και ξηρασία, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και	**Δράση 1**: Μελέτες για τις επιπτώσεις και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές **Δράση 2**: Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη διαχείριση των φθοριούχων αερίων που βλάπτουν τη στοιβάδα του όζοντος **Δράση 3**: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας και των Δασών	**T4410**: Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη, καθώς δεν υπάρχει μεταβολή στο περιβάλλον που επηρεάζει τη ΛτΠ. Διαπιστώνεται όμως ‘διάσπαση’ των άυλων δράσεων και στις δύο ΕΠ του ΑΠ. 2. Ο ΕΣ εξακολουθεί να είναι επίκαιρος 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται με τον ειδικό στόχο, εντούτοις δεν είναι ξεκάθαρη η μεθοδολογία με την οποία συμβάλλει ο δείκτης εκροής σε αυτόν. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με κυρίως με τη Δράση 1, η οποία δεν είναι ξεκάθαρο πως συμβάλλει στο ΔΑ. 4. Εκτιμάται ότι ο υφιστάμενος δείκτης αποτελέσματος μπορεί να αντικατασταθεί με τον δείκτη Τ4434. 5. Δεν υπάρχει ενεργοποίηση του ΕΣ και κατά συνέπεια διαπιστώνεται μεγάλη υστέρηση στην ένταξη των και την υλοποίηση των σχετικών δράσεων.
		5ii: Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών	**19**: Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση	**T4434**: Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η	προστασίας και	**Δράση 4:** Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων διαχείρισης των κινδύνων πλημμυρών	**T4410**: Επιφάνεια που καλύπτεται από	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη, καθώς δεν υπάρχει μεταβολή στο περιβάλλον που επηρεάζει τη ΛτΠ. Διαπιστώνεται όμως ‘διάσπαση’ των άυλων δράσεων και στις δύο ΕΠ του ΑΠ.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
		κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών	καταστροφών από πλημμύρες	αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ	συστημάτων και υποδομών διαχείρισης καταστροφών		Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας	2. Ο ΕΣ εξακολουθεί να είναι επίκαιρος 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται με τον ειδικό στόχο και ο δείκτης εκροής συμβάλλει σε αυτόν. Σημειώνεται εντούτοις ότι, ο υφιστάμενος δείκτης εκροής καλύπτει μέρος δράσεων της ΕΠ, χαμηλής χρηματοδοτικής βαρύτητας. 4. Η ΛτΠ κρίνεται εν μέρει ατελής καθώς δεν υπάρχει στην ΕΠ δείκτης εκροής ο οποίος να είναι αντιπροσωπευτικός των υπό σχεδιασμό έργων υποδομής. Επί του παρόντος διαπιστώνεται πρόβλημα στη μεθοδολογία υπολογισμού του υφισταμένου δείκτη καθώς μετρά εκροές ανόμοιων παρεμβάσεων (σχεδίων, μέτρων, μελετών – υποδομών). Παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις στην ωρίμανση του Μεγάλου Έργου "Ρέμα Εσχατιάς". Σε περίπτωση μη ενεργοποίησης του ανωτέρω έργου, υφίστανται επιλέξιμα άλλα έργα που μπορούν να υποστηρίξουν τον αρχικό σχεδιασμό και κρίνονται ως άμεσης προτεραιότητας. 5. Δομική αλλαγή στη ΛτΠ δεν προκρίνεται. Κρίνεται εντούτοις , ότι μέρος των άυλων δράσεων που υλοποιούνται στην ΕΠ 5ii πρέπει να μεταφερθούν στην ΕΠ 5i.
ΑΠ12: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)	06: Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**20**: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας	**T4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	**021**. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβα-νομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)	**Δράση 1**: Οργανωτική, λειτουργική, και διοικητική εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και των λοιπών σχετικών «θυγατρικών» Οδηγιών **Δράση 2**: Οριζόντιες δράσεις που απαιτούνται από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και, γενικότερα, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη, καθώς δεν υπάρχει μεταβολή στο περιβάλλον που επηρεάζει τη ΛτΠ. 2. Ο ΕΣ εξακολουθεί να είναι επίκαιρος 3. Εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων. Πρέπει να γίνει σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 4. Παρατηρείται αποσπασματικότητα στο σχεδιασμό της υλοποίησης των δράσεων που περιλαμβάνονται στην ΕΠ, καθώς συγγενείς δράσεις υλοποιούνται στην ΕΠ 6ii του ΑΠ14. 5. Είναι υπαρκτός ο κίνδυνος της απώλειας πόρων. Ενδεχόμενη μεταφορά πόρων σε ΕΠ με αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες θα άλλαζε τη χρηματοδοτική βαρύτητα του ΕΣ, η συνολική στρατηγική όμως δεν θα επηρεαζόταν σημαντικά εφόσον τα έργα μεταφέρονται προς υλοποίηση στον ΑΠ14 6. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 7. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος, μέσω συγκεκριμένης μεθοδολογίας υπολογισμού. 8. Απαιτείται εντούτοις επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του ώστε να είναι αντιπροσωπευτικός στο σύνολο των δράσεων που απολογίζει.
		6d: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	**21**: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας	**T4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	**085**. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	**Δράση 3**: Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000 **Δράση 4:** Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000 **Δράση 5**: Σχέδια Δράσης / Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη, καθώς δεν υπάρχει μεταβολή στο περιβάλλον που επηρεάζει τη ΛτΠ. 2. Ο ΕΣ εξακολουθεί να είναι επίκαιρος 3. Εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων και είναι υπαρκτός ο κίνδυνος της απώλειας πόρων. Πρέπει να γίνει σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 4. Παρατηρείται αποσπασματικότητα στο σχεδιασμό της υλοποίησης των δράσεων που περιλαμβάνονται στην ΕΠ, καθώς συγγενείς δράσεις υλοποιούνται στην ΕΠ 6iii του ΑΠ14.Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 5. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
						Δράση 6: Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη **Δράση 7**: Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος **Δράση 8**: Διατήρηση των γενετικών πόρων		6. Απαιτείται εντούτοις επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του ώστε να είναι αντιπροσωπευτικός στο σύνολο των δράσεων που απολογίζει.
		6e: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	**22**: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη	**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	**083**. Μέτρα για την ποιότητα του αέρα	**Δράση 9:** Δράσεις Χωροταξικού Σχεδιασμού και αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πόρων, για την προώθηση ενιαίας και βιώσιμης εθνικής στρατηγικής και ανάπτυξης **Δράση 10:** Πολεοδομικός και Αστικός Σχεδιασμός για την ανάπτυξη βιώσιμων και «έξυπνων Πόλεων» (Smart Cities) **Δράση 11:** Αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης του αέρα **Δράση 12:** Προώθηση μέτρων περιορισμού του θορύβου	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη, καθώς δεν υπάρχει μεταβολή στο περιβάλλον που επηρεάζει τη ΛτΠ. 2. Ο ΕΣ εξακολουθεί να είναι επίκαιρος 3. Εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων και είναι υπαρκτός ο κίνδυνος της απώλειας πόρων. Πρέπει να γίνει σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 4. Παρατηρείται αποσπασματικότητα στο σχεδιασμό της υλοποίησης των δράσεων που περιλαμβάνονται στην ΕΠ, καθώς συγγενείς δράσεις υλοποιούνται στην ΕΠ 6ii του ΑΠ14. Μεταφορά αυτών των δράσεων στον ΑΠ 14 θα ενίσχυε τη συνοχή του προγραμματικού σχεδιασμού. 5. Για το δείκτη αποτελέσματος δεν είναι σαφές πως συνδέεται με τον ειδικό στόχο. Εκτιμάται ότι ο υφιστάμενος δείκτης πρέπει να αντικατασταθεί με δείκτη που θα συνδέεται με το χωρικό σχεδιασμό 6. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις αλλά απαιτείται να προσδιοριστεί μεθοδολογικά πως συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. Απαιτείται επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του ώστε να είναι αντιπροσωπευτικός στο σύνολο των δράσεων που απολογίζει.
ΑΠ13: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)	06: Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**23**: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**T4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	**021**. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)	**Δράση 1**: Οργανωτική, λειτουργική, και διοικητική εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και των λοιπών σχετικών «θυγατρικών» Οδηγιών **Δράση 2**: Οριζόντιες δράσεις που απαιτούνται από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και, γενικότερα, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	1. Ομοίως με τον Άξονα 12, ΕΠ 6b
		6d: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου	**24**: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και	**T4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	**085**. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	**Δράση 3**: Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000 **Δράση 4**: Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	1. Ομοίως με τον Άξονα 12, ΕΠ 6d

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
		Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	της βιοποικιλότητας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας			οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000 **Δράση 5**: Σχέδια Δράσης / Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000 **Δράση 6:** Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη **Δράση 7**: Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος **Δράση 8**: Διατήρηση των γενετικών πόρων		
		6e: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	**25**: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	**083**. Μέτρα για την ποιότητα του αέρα	**Δράση 9**: Δράσεις Χωροταξικού Σχεδιασμού και αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πόρων, για την προώθηση ενιαίας και βιώσιμης εθνικής στρατηγικής και ανάπτυξης **Δράση 10:** Πολεοδομικός και Αστικός Σχεδιασμός για την ανάπτυξη βιώσιμων και «έξυπνων Πόλεων» (Smart Cities) **Δράση 11**: Αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης του αέρα **Δράση 12**: Προώθηση μέτρων περιορισμού του θορύβου	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	1. Ομοίως με τον Άξονα 12, ΕΠ 6e
ΑΠ14: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ΤΣ)	06: Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6i : Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**26** - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης	**T4437**: Κλάσμα χωριστά συλεγγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)	**017**. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβα-νομένης της ελαχιστοποίησης, της διαλογής και μέτρων ανακύκλωσης)	**Δράση 1**: Προώθηση δράσεων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων **Δράση 2:** Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης **Δράση 3:** Ανάπτυξη Συστημάτων χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων **Δράση 4**: Κομποστοποίηση βιοαποβλήτων **Δράση 5**: Δημιουργία "Πράσινων Σημείων" και Δικτύωσή τους **Δράση 6**: Παρακολούθηση και υποστήριξη εφαρμογής Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και των εθνικών σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων	**CO17**: Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη, παρά τη μεταβολή που υφίσταται στο περιβάλλον της. Η μεταβολή αυτή, είναι η έγκριση και εφαρμογή των νέων ΕΣΔΑ/ΠΕΣΔΑ, η οποία εντούτοις δεν επηρεάζει τον ΕΣ. 2. Ο ΕΣ εξακολουθεί να είναι επίκαιρος και οι σχεδιαζόμενες δράσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με το νέο σχεδιασμό. Σημειώνεται ότι οι ανάγκες σύμφωνα με τους εγκεκριμένους νέους ΕΣΔΑ & ΠΕΣΔΑ υπερβαίνουν το διαθέσιμο ποσό της ΕΠ και θα πρέπει να υπάρξει κατάλογος συγκεκριμένων έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠ. 3. Εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων και απαιτείται επιτάχυνση των διαδικασιών ωρίμανσης έργων. 4. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους, και τίθενται ως εθνική στοχοθεσία. 5. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. Εντούτοις, απαιτείται να υπολογιστεί νέα τιμή στόχος του δείκτη, άμεσα συνδεδεμένη με τα χρηματοδοτούμενα έργα και τις εκροές τους (μη εθνική στοχοθεσία). Απαιτείται η κατάργηση της προσέγγισης εκροών σε εθνικό επίπεδο βάσει του ΕΣΔΑ για τον δείκτη εκροής CO17 και αποτύπωση της πραγματικής επίδοσης του Άξονα Προτεραιότητας (τιμές εκροών ενταγμένων και υπό ένταξη έργων). Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι απαιτείται επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του. 6. Δεν διαφαίνεται δομική αλλαγή στην ΕΠ.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
			27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	**Τ4438**: Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση **Τ4439**: Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που κτρέπονται από την ταφή	**018**. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, της θερμικής επεξεργασίας, της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής)	**Δράση 7**: Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς **Δράση 8**: Ολοκλήρωση και συμπλήρωση υποδομών ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων **Δράση 9:** Ανάπτυξη μονάδων διάθεσης αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων σε νησιά **Δράση 10:** Δημιουργία μονάδων επεξεργασίας ιλύων από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων Δράση 11: Δράσεις υποστήριξης Δήμων και ΦοΔΣΑ και ευαισθητοποίησης κοινού	**Τ4412**: Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση **Τ4413**: Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	Ομοίως, όπως για ΕΣ 26 Επιπρόσθετα, κρίνεται ότι πρέπει να συμπεριληφθεί ο δείκτης εκροής CO17
			28 - Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα	**Τ4440**: Ποσοστό επικινδύνων αποβλήτων (βιομηχανικών/ νοσοκομειακών) που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση εντός Ελλάδος	**019**. Διαχείριση εμπορικών, βιομηχανικών ή επικίνδυνων αποβλήτων **089.** Αποκατάσταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων και μολυσμένων εκτάσεων	**Δράση 12**: Δημιουργία Μονάδων Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (βιομηχανικών, νοσοκομειακών κ.λπ.). **Δράση 13:** Έργα αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων	**Τ4414**: Αριθμός Έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΕΣΔΑ	Ομοίως, όπως για ΕΣ 26 Δεν απαιτείται μεταβολή στο δείκτη εκροής
		6ii : Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**29** - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	**Τ4441**: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	**022**. Επεξεργασία λυμάτων	**Δράση 14:** Επέκταση και εκσυγχρονισμός συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων **Δράση 15**: Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους υπολειπόμενους οικισμούς Β' προτεραιότητας (πληθυσμός >15.000 ι.π. και διάθεση σε κανονικό αποδέκτη) και σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000 - 15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ **Δράση 16:** Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για την επίτευξη ποιοτικών χαρακτηριστικών εξόδου	**CO19**: Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει εξαιρετικά επίκαιρη. Το ίδιο ισχύει και για τον ΕΣ. 2. Η ενεργοποίηση των δράσεων βαίνει συνεχώς αυξανόμενη και υπάρχουν μεγάλες ανάγκες χρηματοδότησης. 3. Βρίσκεται σε εξέλιξη και απαιτείται η ολοκλήρωση των διαδικασιών ωρίμανσης των προς ένταξη έργων σύμφωνα με τον σχεδιασμό. 4. Με τη μεταφορά των Τμηματοποιημένων έργων στον ΑΠ 14Β διευθετείται εν μέρει η σοβαρή υπερδέσμευση της ΕΠ στον ΑΠ 14, χωρίς να αλλάζει κατ' ελάχιστον η ΛτΠ. 5. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον αντίστοιχο ειδικό στόχο. 6. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 7. Απαιτείται να αναθεωρηθεί η τιμή του δείκτη εκροής CO19 και να αποτυπωθεί η πραγματική επίδοση του Άξονα Προτεραιότητας (τιμές εκροών ενταγμένων και υπό ένταξη έργων). Η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη απαιτείται να επικαιροποιηθεί με βάση την εικόνα μετά το "κλείσιμο" του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ και την οριστικοποίηση των έργων phasing καθώς και την προβλεπόμενη από την 1η Αναθεώρηση μετακίνηση έργων στον Άξονα Προτεραιότητας 14Β.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
								8. Δεν διαφαίνεται δομική αλλαγή στην ΕΠ.
			30 - Προστασία και Διαχείριση των Υδατικών Πόρων	**T4442**: Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός με νερό Ανθρώπινης Κατανάλωσης	**021**. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβα-νομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)	**Δράση 17:** Παρακολούθηση της λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) και της πορείας εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ **Δράση 18:** Δράσεις για την εφαρμογή της Οδηγίας για τα ύδατα κολύμβησης την περίοδο 2014- 2020 **Δράση 19:** Εφαρμογή της Οδηγίας για την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (Integrated Pollution Preventionand Control (96/61/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ) στους υδατικούς πόρους **Δράση 20:** Οδηγία για την προστασία των υδάτων από τη νιτροορύπανση γεωργικής προέλευσης (91/676/ΕΟΚ) **Δράση 21**: Προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία (Οδηγία 86/278/ΕΟΚ) **Δράση 22**: Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης των θαλάσσιων υποπεριοχών / Αναβάθμιση και λειτουργική επικαιροποίηση του δικτύου παρακολούθησης. **Δράση 23**: Δράσεις για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης κόστους, κατάλληλα για τους σκοπούς του Άρθρου 9 της Οδηγίας 2000/60/ ΕΚ	**CO18**: Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	1. Ο σχεδιασμός και ο ΕΣ παραμένουν επίκαιροι. Εκτιμάται ότι ο ΕΣ 30 θα πρέπει να αναδιατυπωθεί ώστε να είναι περισσότερο αντιπροσωπευτικός των υλοποιούμενων δράσεων 2. Σημειώνεται, ότι οι δράσεις 17-23, όπως διατυπώθηκαν Προγραμματικά, μοιάζουν να συμβάλλουν περισσότερο στον ΕΣ 31. Εκτιμάται ότι αυτό έγινε εκ παραδρομής στο ΕΠ, καθώς το αντίστροφο ισχύει για τον ΕΣ 31. 3. Η τρέχουσα εξειδίκευση έχει διορθώσει αυτήν την αντιστροφή. 4. Στον ΕΣ εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων και απαιτείται επιτάχυνση των διαδικασιών ωρίμανσης έργων. 5. Ο δείκτης εκροής δεν είναι συναφής με όλες τις δράσεις, εντούτοις, συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 6. Τέλος απαιτείται να διερευνηθεί η ομογενοποίηση της διάσπασης μεταξύ των δράσεων του ΑΠ και των ΑΠ 12 και 13.
			31 - Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων	**T4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	**020**. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (υποδομή εξαγωγής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής) **021**. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβα-νομένης της διαχείρισης των	**Δράση 24**: Ανάπτυξη και ενίσχυση υποδομών για την εξασφάλιση της επάρκειας του νερού για όλες τις χρήσεις **Δράση 25**: Δράσεις προσδιορισμού, καταγραφής ελέγχου και παρακολούθησης των απολήψεων επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού **Δράση 26**: Δράσεις για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση	**CO18**: Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	1. Ο σχεδιασμός και ο ΕΣ παραμένουν επίκαιροι. Ο ΕΣ 31 απαιτείται να διευρυνθεί, στο πλαίσιο αυτό και σε σχέση με τη συνάφεια που υπάρχει με τον ΕΣ 20 απαιτείται να εξεταστεί η ομογενοποίησή τους. 2. Σημειώνεται, ότι οι δράσεις 24-30, όπως διατυπώθηκαν Προγραμματικά, μοιάζουν να συμβάλλουν περισσότερο στον ΕΣ 30. Εκτιμάται ότι αυτό έγινε εκ παραδρομής στο ΕΠ, καθώς το αντίστροφο ισχύει για τον ΕΣ 30. 3. Η τρέχουσα εξειδίκευση έχει διορθώσει αυτήν την αντιστροφή. 4. Στον ΕΣ εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων και απαιτείται επιτάχυνση των διαδικασιών ωρίμανσης έργων. 5. Ο δείκτης εκροής δεν είναι συναφής με όλες τις δράσεις και δεν είναι σαφές πως συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. Εκτιμάται ότι απαιτείται να διερευνηθεί η αντικατάσταση του δείκτη. 6. Τέλος απαιτείται να διερευνηθεί η ομογενοποίηση της διάσπασης μεταξύ των δράσεων του ΑΠ και των ΑΠ 12 και 13.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
					λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)	**Δράση 27:** Αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος **Δράση 28**: Ευαισθητοποίηση Χρηστών και ενίσχυση των Εταιρικών Σχέσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Σχεδίων Διαχείρισης **Δράση 29**: Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης (ποιότητα, ποσότητα, πιέσεις, χρήση) των υδάτων της Χώρας **Δράση 30**: Δράσεις για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού		
		6iii: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω και του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	**32** - Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων	**T4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	**085**. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	**Δράση 31:** Εφαρμογή της διαχείρισης Οικοτόπων / Ειδών και Περιοχών Natura 2000 για την μετρήσιμη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης **Δράση 32**: Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τη διατήρηση της Βιοποικιλότητας	**CO23**: Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	1. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης παραμένει επίκαιρη. Το ίδιο ισχύει και για τον ΕΣ. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 2. Εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση των δράσεων. 3. Ο δείκτης εκροής δεν είναι συναφής με όλες τις δράσεις παρόλα αυτά συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 4. Εκτιμάται ότι θα πρέπει να διερευνηθεί η προσθήκη συμπληρωματικού δείκτη εκροής. 5. Τέλος απαιτείται να διερευνηθεί η ομογενοποίηση της διάσπασης μεταξύ των δράσεων του ΑΠ και των ΑΠ 12 και 13.
		6iv : Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	**33** - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης	**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	**090**. Ποδηλατόδρομοι και μονοπάτια **091**. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών **092**. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή δημόσιων τουριστικών κεφαλαίων	**Δράση 33:** Βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος μέσω ολοκληρωμένων, πιλοτικών ή/και καινοτόμων παρεμβάσεων	**CO22**: Αποκατάσταση του εδάφους: Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους	1. Ο αρχικός σχεδιασμός είναι σε μεταβολή. 2. Η εξειδίκευση της δράσης έχει επιφέρει αλλαγές στο επιχειρησιακό σκέλος της ΛτΠ 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. Σημειώνεται ότι ο ΔΑ τίθεται ως εθνικός στόχος. 4. Παρατηρείται σημαντική ενεργοποίηση της ΕΠ και υπάρχει διαπιστωμένη ωριμότητα νέων έργων (υφίσταται νέο μίγμα έργων και αλλαγή πολιτικής σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό). 5. Ο δείκτης εκροής δεν είναι αντιπροσωπευτικός της δράσης, δεν είναι σαφής ο τρόπος με τον οποίο συμβάλλει στο αποτέλεσμα και τίθεται ζήτημα καταλληλόλητας του. 6. Εκτιμάται ότι ο δείκτης εκροής θα πρέπει να αντικατασταθεί 7. Η ΛτΠ εκτιμάται ότι είναι σε δομική αλλαγή. Απαιτείται επίσης να διερευνηθεί και η κατανομή των Κατηγοριών Παρέμβασης
ΑΠ14Β: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)	06: Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6a: Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν	**26** - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και	**T4437**: Κλάσμα χωριστά συλεγγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση	**017**. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της ελαχιστοποίησης, της	**Δράση 2:** Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης **Δράση 4:** Κομποστοποίηση βιοαποβλήτων **Δράση 5:** Δημιουργία "Πράσινων Σημείων" και Δικτύωσή τους	**CO17**: Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων **T4412**: Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση	1. Ο ΑΠ είναι πρόσφατος και έχει προκύψει από την 1η Αναθεώρηση του ΕΠ και την Τεχνική Προσαρμογή 2. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης είναι επίκαιρη. Το ίδιο ισχύει και για τους ΕΣ. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τους ειδικούς στόχους.

Άξονας προτεραιότητας	Θεματικός στόχος	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Διαπιστώσεις
		προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης	(ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)	διαλογής και μέτρων ανακύκλωσης)			3. Εντοπίζονται καθυστερήσεις στην ένταξη και την έναρξη της υλοποίησης των δράσεων. 4. Οι ανάγκες σύμφωνα με τους εγκεκριμένους νέους ΕΣΔΑ & ΠΕΣΔΑ υπερβαίνουν το διαθέσιμο ποσό της ΕΠ. Οι χρηματοδοτικές ανάγκες της ΕΠ είναι εξαιρετικά αυξημένες. Ο ΕΣ προτείνεται να ενισχυθεί χρηματοδοτικά. Η οποιαδήποτε χρηματοδοτική μεταβολή του ΕΣ θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους περιορισμούς που επιβάλλει σε εθνικό επίπεδο, η κλείδα της περιφερειακής κατανομής 5. Απαιτείται επιτάχυνση των διαδικασιών ωρίμανσης έργων. 6. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. Εντούτοις, απαιτείται να υπολογιστεί νέα τιμή στόχος των δεικτών, άμεσα συνδεδεμένη με τα χρηματοδοτούμενα έργα και τις εκροές τους (μη εθνική στοχοθεσία). Απαιτείται η κατάργηση της προσέγγισης εκροών σε εθνικό επίπεδο βάσει του ΕΣΔΑ και αποτύπωση της πραγματικής επίδοσης του Άξονα Προτεραιότητας (τιμές εκροών ενταγμένων και υπό ένταξη έργων). Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι απαιτείται επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του. 7. Τόσο οι δείκτες εκροής όσο και αποτελέσματος αναμένεται να επιτευχθούν.
			27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	**Τ4438**: Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση **Τ4439**: Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	**018**. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, της θερμικής επεξεργασίας, της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής)	**Δράση 7:** Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς	**CO17**: Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων **Τ4412**: Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση **Τ4413**: Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	
		6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**29** - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	**Τ4441**: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	**022**. Επεξεργασία λυμάτων	**Δράση 14**: Επέκταση και εκσυγχρονισμός συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων **Δράση 15**: Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους υπολειπόμενους οικισμούς Β' προτεραιότητας (πληθυσμός >15.000 ι.π. και διάθεση σε κανονικό αποδέκτη) και σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000 - 15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ **Δράση 16**: Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για την επίτευξη ποιοτικών χαρακτηριστικών εξόδου	**CO19**: Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	1. Ο ΑΠ είναι πρόσφατος και έχει προκύψει από την 1η Αναθεώρηση του ΕΠ και την Τεχνική Προσαρμογή. 2. Ο σχεδιασμός και η λογική της παρέμβασης είναι εξαιρετικά επίκαιρη. Το ίδιο ισχύει και για τον ΕΣ. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 3. Βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία μεταφοράς των Τμηματοποιημένων έργων του ΑΠ 14 προς ένταξη έργων σύμφωνα με τον σχεδιασμό. 4. Οι χρηματοδοτικές ανάγκες της ΕΠ είναι εξαιρετικά αυξημένες. Ο ΕΣ προτείνεται να ενισχυθεί χρηματοδοτικά. Η οποιαδήποτε χρηματοδοτική μεταβολή του ΕΣ θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους περιορισμούς που επιβάλλει σε εθνικό επίπεδο, η κλείδα της περιφερειακής κατανομής. 5. Ο δείκτης εκροής είναι συναφής με τις δράσεις και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 6. Εκτιμάται ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί η τιμή του δείκτη εκροής CO19 ανά κατηγορία Περιφέρειας και να αποτυπωθεί η προβλεπόμενη επίδοση του Άξονα Προτεραιότητας (τιμές εκροών υπό ένταξη έργων). Η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη θα πρέπει να επικαιροποιηθεί με βάση την εικόνα μετά το "κλείσιμο" του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ και την οριστικοποίηση των έργων phasing καθώς και την προβλεπόμενη από την 1η Αναθεώρηση μετακίνηση έργων στον Άξονα Προτεραιότητας.

12.3 Γενικά συμπεράσματα

Οι γενικές παρατηρήσεις για τη Λογική της Παρέμβασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορούν στα ακόλουθα:

1. Στο σύνολό της, η Στρατηγική του Προγράμματος παραμένει επίκαιρη. Σχεδόν το σύνολο των στρατηγικών και Ειδικών Στόχων δεν έχουν επηρεαστεί από σημαντικές μεταβολές στο περιβάλλον της Λογικής της Παρέμβασης. Επιμέρους μεταβολές αφορούν στην εφαρμογή πολιτικών που άλλαξαν κατά την τελευταία τετραετία και Εθνικών Σχεδίων που επικαιροποιήθηκαν.

2. Οι ειδικοί στόχοι του Προγράμματος εκπροσωπούνται από δείκτες αποτελέσματος, στη συντριπτική πλειοψηφία τους σε σχέση 1-1 με τους ΕΣ.

3. Το τμήμα της στρατηγικής, όπως αναμένεται εμφανίζει περιορισμένες μεταβολές, σε αντίθεση με το επιχειρησιακό τμήμα, που λόγω εξειδίκευσης και μεταβολών στο μίγμα των χρηματοδοτουμένων έργων παρουσιάζει μεγαλύτερης έκτασης διαφοροποίηση και αυτή όμως εστιασμένη σε συγκεκριμένες ΕΠ. Η πιο σημαντική είναι η ενδεχόμενη ‘κατάργηση’ της ΕΠ 7ii και των ΕΣ 5 και ΕΣ 6 και η κατάργηση της ΕΠ 4e και του ΕΣ 16.

4. Προσθήκη νέων Ειδικών Στόχων δεν προκρίνεται. Συγκεκριμένοι ΕΣ απαιτείται να αναδιατυπωθούν ή/και διευρυνθούν (ΕΣ 9, ΕΣ 10, ΕΣ 14, ΕΣ 15, ΕΣ 20, ΕΣ 30, ΕΣ 31) στο πλαίσιο των έργων που χρηματοδοτούν.

5. Η αλλαγή στο μίγμα των χρηματοδοτούμενων έργων, κατά περίπτωση και ανά Άξονα, επιφέρει μικρής έκτασης αλλαγές στη Λογική της Παρέμβασης, κυρίως στο επιχειρησιακό τμήμα της ΛτΠ. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αυτό μεταβάλλει και τη δυνατότητα άμεσης συμβολής στο αποτέλεσμα.

6. Μικρός αριθμός παρεμβάσεων δεν έχουν συνάφεια με τον αρχικό σχεδιασμό, διαφοροποιήσεις εντούτοις υπάρχουν λόγω αλλαγής προτεραιοτήτων στην εφαρμογή της πολιτικής. Ενδεχόμενη περιορισμένη προσαρμογή σε ιδιαίτερα μικρό αριθμό ΕΣ και ΔΑ να πρέπει να διερευνηθεί.

7. Όλες οι δράσεις, με μικρές εξαιρέσεις, εκπροσωπούνται από επαρκείς δείκτες εκροής, οι οποίοι εμφανίζουν περιορισμένης έκτασης ζητήματα σε καταλληλότητα για τον απολογισμό του φυσικού αντικειμένου και συνάφεια με το δείκτη αποτελέσματος.

8. Οι διαφορετικές δυναμικές υλοποίησης στις δράσεις και στα έργα που χρηματοδοτούν, και οι διαφορετικές ταχύτητες ωρίμανσης σημαντικών έργων, σε συνδυασμό με το ανωτέρω και τις αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες ορισμένου τύπου παρεμβάσεων, οδηγούν σε ανάγκη διερεύνησης της ανακατανομής πόρων. Αυτό με τη σειρά του θα οδηγήσει σε αλλαγή της βαρύτητας συγκεκριμένων ΕΣ. Παρότι η χρηματοδοτική ενίσχυση ορισμένων Αξόνων προτείνεται να είναι σημαντική, η ανακατανομή δεν επηρεάζει σημαντικά της Λογική της Παρέμβασης. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις συνδυάζεται, δε, με τη διευθέτηση της περιορισμένης έκτασης αποσπασματικότητας που συνδέεται με παρουσία συγγενών δράσεων σε διαφορετικούς ΑΠ.

9. Μεγαλύτερης έκτασης αλλαγές διαφαίνονται στο σύστημα δεικτών:

   - Ορισμένοι δείκτες αποτελέσματος απαιτείται να επικαιροποιηθούν σε σχέση με εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες, τιμές στόχο και βάσης, καθώς προκύπτουν από εθνικά τεθέντες στόχους. Ενδεχόμενα θα χρειαστεί να τροποποιηθούν σε σχέση και με τη στοχοθεσία των εξειδικευμένων/υλοποιούμενων δράσεων. Για μικρό αριθμό δεικτών αποτελέσματος δεν είναι σαφές πως υπολογίζεται η συμβολή δεικτών εκροής σε αυτούς.

   - Ορισμένοι δείκτες εκροής απαιτείται να προσαρμοστούν ή να προστεθούν για την αντιπροσώπευση του φυσικού αντικειμένου δράσεων που αφορούν νέο σχεδιασμό. Υφίστανται ταυτόχρονα και θέματα επικύρωσης της μεθοδολογίας υπολογισμού τους. Η τιμή στόχος απαιτείται επίσης να επικαιροποιηθεί όπου έχει μεταβληθεί το φυσικό αντικείμενο.

   - Σε ελάχιστες περιπτώσεις απαιτείται αλλαγή στο σύνολο της συσχέτισης ΕΣ ▸ ΔΑ ▸ ΔΡΑΣΗ ▸ ΔΕ (στην Ανάλυση Λογικού Πλαισίου).

13 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.

13.1 Μεταβολές στο Περιβάλλον Υλοποίησης του Προγράμματος

Η ανάλυση των μακροοικονομικών εξελίξεων από την εποχή που υπεβλήθη και εγκρίθηκε το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ καταδεικνύει ότι το περιβάλλον υλοποίησής του έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με την περίοδο κατάρτισής του. Ο σχεδιασμός του Προγράμματος προϋπέθετε ότι η υλοποίηση θα λάμβανε χώρα σε συνθήκες σταθερότητας με την άμεση οριστικοποίηση όλων εκείνων των βασικών παραμέτρων και διαδικασιών, που απορρέουν από τους Κανονισμούς των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων και τις Υποχρεώσεις της Χώρας και οριοθετούν το πλαίσιο υλοποίησης των Προγραμμάτων της ΠΠ 2014-2020. Η προϋπόθεση αυτή δεν επιβεβαιώθηκε όσο άμεσα, όσο θα ήταν επιθυμητό, καθώς υπήρξε σημαντική καθυστέρηση σε σειρά θεμάτων. Στους κυριότερους παράγοντες που επέφεραν καθυστερήσεις στην υλοποίηση του ΕΠ, περιλαμβάνονται :

- η έκδοση του ν.4412/2016 (ΦΕΚ Α'147) για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ενσωμάτωση των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) και του ν. 4413/2016 (ΦΕΚ Α'148) για την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ).
- η αναμονή της επικαιροποίησης του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) ο οποίος οριστικοποιήθηκε με την ΚΥΑ με Α.Π. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/30.06.2017, ΦΕΚ Β’ 2367/12.07.2017 και εξειδικεύτηκε περαιτέρω με τις τεχνικές οδηγίες ΤΕΕ για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων (ΥΑ ΔΕΠΕΑ/οικ. 182365/17.11.2017, ΦΕΚΒ’ 4003/17.11.2017 και ΦΕΚ Β’ 4108/23.11.2017).
- η κατάρτιση της εθνικής στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Απρίλιος 2016) καθώς και οι περιφερειακές στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που συμβάλλουν στην βέλτιστη εφαρμογή των κατευθύνσεων πολιτικής με την περαιτέρω εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής σε περιφερειακό επίπεδο.
- η τροποποίηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/25−11−2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015 που εγκρίθηκαν με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 49 της 15.12.2015 και κατ’ επέκταση η τροποποίηση και έγκριση των νέων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), που αποτελούσαν προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση αντίστοιχων έργων.
- η εφαρμογή των οδηγιών και κανονισμών της ΕΕ, για θέματα Κρατικών Ενισχύσεων, σε έργα με τεχνικές ιδιαιτερότητες όσον αφορά το φυσικό τους αντικείμενο με προσαρμογή στην εξασφάλιση της γνωμοδότησης της Ε.Επ. σε Θέματα Κρατικών Ενισχύσεων για μια σειρά έργων

Οι αλλαγές στον Εθνικό σχεδιασμό και στην Εθνική Στρατηγική για τις ανωτέρω θεματικές κατηγορίες έργων, οι καθυστερήσεις στις απαραίτητες προσαρμογές του Εθνικού νομικού πλαισίου, αφενός μεν, για την διαχείριση Συμβάσεων Δημοσίων Έργων, αφετέρου δε, για την προσαρμογή στο πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων, καθώς και οι δυσχέρειες κατά την προετοιμασία και την υλοποίηση των έργων, επιφέρουν αλλαγές στο μίγμα των προγραμματιζόμενων δράσεων. Οι ανάγκες όμως που το Πρόγραμμα καλείται να καλύψει περιλαμβάνουν παρεμβάσεις υψηλής προτεραιότητας, οι οποίες αφορούν, σε μεγάλο βαθμό, ανειλημμένες υποχρεώσεις της Χώρας.

13.1.1 Κύριες Κατευθύνσεις 2ης Αναθεώρησης

Οι νέες συνθήκες και τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στο περιβάλλον υλοποίησης δημιουργούν την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Παράλληλα, δεδομένου ότι σημαντικές παράμετροι κατά την αρχική έγκριση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, όπως για παράδειγμα ο αριθμός και οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των τμηματοποιημένων έργων από το ΕΠ-ΕΠ 2007-2013 και το ΠΕΡΑΑ 2007-2013, δεν είχαν ακόμη οριστικοποιηθεί επιφέρουν σημαντικές, σε κάποιες περιπτώσεις, αλλαγές στο σχεδιασμό των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του ΕΠ. Οι προτεινόμενες αλλαγές κατά τη 2η Αναθεώρηση αφορούν σε:

- Επικαιροποίηση της Αρχιτεκτονικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος

  Οι μεταβολές στο περιβάλλον υλοποίησης και οι αλλαγές στον Προγραμματισμό νέων και προς ολοκλήρωση δράσεων στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν επιφέρουν σημαντικές αποκλίσεις σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό του Προγράμματος, ωστόσο είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση των απαραίτητων αλλαγών. Στους κυριότερους παράγοντες που συμβάλλουν/συνέβαλαν στη δημιουργία διαφοροποιήσεων σε σχέση με το αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται:

5. Η ολοκλήρωση και το κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2007 – 2013 και ο αριθμός των έργων που μεταφέρθηκαν αυτούσια ή τμηματικά στην προγραμματική περίοδο 2014 – 2020.

6. Καθυστερήσεις ή μεταβολές κατά την εξειδίκευση των δράσεων με βάση συγκεκριμένες πολιτικές ή/και καθυστερήσεις λόγω τεχνικών ή άλλων προβλημάτων που συνδέονται με τα ζητήματα εξειδίκευσης και αδυναμίας φορέων/δικαιούχων στην ωρίμανση των έργων.

7. Η ενσωμάτωση της επικαιροποιημένης Εθνικής Στρατηγικής σε διάφορους θεματικούς τομείς, που οδήγησε στην νέα στοχοθέτηση και στην ανακατανομή των ποσών χρηματοδότησης στους άξονες του Προγράμματος. Με τη νέα στοχοθέτηση αλλάζει το μείγμα δράσεων των Ε.Π. ενσωματώνοντας τις νέες πολιτικές και την αντίστοιχη ζήτηση που δημιουργείται για πόρους των διαρθρωτικών ταμείων.

8. Οι προτεραιότητες χρηματοδότησης που αφορούν σε Μεγάλα Έργα, καθώς και στα συμφωνημένα με την ΕΕ εμβληματικά έργα που προκύπτουν από αλλαγές πολιτικής και στρατηγικών.

- Προσαρμογή των χρηματοδοτικών στοιχείων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την αποδοτική χρήση των διαθέσιμων πόρων

  Οι παράγοντες που συντελούν στην ανάγκη πραγματοποίησης προσαρμογών στις χρηματοδοτικές κατανομές του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είναι:

  1. Η οριστικοποίηση του Π/Υ των τμηματοποιημένων έργων στη β’ φάση υλοποίησής τους, και επομένως οι ανελαστικά απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι σε συγκεκριμένους ΑΠ του ΕΠ. Οι προσαρμογές επηρεάζουν τους ΑΠ 01, 03, 06, 10, 14 και 14Β.

  2. Τακτοποίηση υπερδεσμεύσεων, όπου αυτό είναι δυνατό, και προσαρμογή του περιεχομένου των σχετικών επενδυτικών προτεραιοτήτων του Προγράμματος. Οι προσαρμογές επηρεάζουν κυρίως τους ΑΠ 01, 02, 14 και 14Β.

  3. Αλλαγή του μείγματος δράσεων των Ε.Π. ύστερα από τις νέες πολιτικές και η αντίστοιχη ζήτηση που δημιουργείται για πόρους των διαρθρωτικών ταμείων. Οι προσαρμογές επηρεάζουν κυρίως τους ΑΠ 02, 04, 07, 10 και 14.

  4. Ανάγκες διευθέτησης κατακερματισμού δράσεων κατά τον αρχικό σχεδιασμό και ενίσχυσης της ομοιογένειας και της συστηματοποίησης του ΕΠ. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές μεταξύ των ΑΠ12/13 και ΑΠ14.

- Προσαρμογές στο Σύστημα Δεικτών του Προγράμματος

  Η στοχοθέτηση των δεικτών ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το προγραμματιζόμενο προς υλοποίηση αντικείμενο καθώς και τους διαθέσιμους πόρους. Οι παραπάνω περιγραφόμενες μεταβολές, σε συνδυασμό με περιορισμένης έκτασης λανθασμένες υποθέσεις κατά τον αρχικό υπολογισμό των δεικτών, οδηγούν στην ανάγκη πραγματοποίησης των απαραίτητων τροποποιήσεων, ώστε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και εκροές να συνάδουν με τον Προγραμματισμό του ΕΠ. Οι προτεινόμενες αλλαγές στη 2η Αναθεώρηση οφείλονται:

  1. Σε μεταβολές στη στρατηγική και στο μίγμα των υλοποιούμενων έργων

     Η μεταβολή αυτή σχετίζεται με τη διαφοροποίηση του μίγματος των σχεδιαζόμενων ή υλοποιούμενων δράσεων. Οι μεταβολές αυτές δύναται να επηρεάσουν την επιλογή τόσο των δεικτών αποτελέσματος όσο και εκροών (αντικαταστάσεις, συμπληρώσεις, προσθήκες, διαγραφές) και τις τιμές βάσης- στόχου. Η αλλαγή στη στόχευση των έργων συγκεκριμένων ΕΠ, έχουν ως αποτέλεσμα οι δείκτες εκροής που συμμετέχουν στο Π.Ε. να μην είναι πλέον αντιπροσωπευτικοί.

     Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη ζητήματα καταλληλότητας των επιχειρησιακών δεικτών (εκροών και αποτελέσματος) που προέκυψαν κατά τη φάση της εξειδίκευσης των πολιτικών σε δράσεις, όπου εμφανίσθηκε η απαίτηση πρόσθετων δείκτων.

  2. Στην επικαιροποίηση Εθνικών Στόχων

     Η επικαιροποίηση αυτή επηρεάζει κυρίως τους δείκτες αποτελέσματος του Προγράμματος που υιοθετούν εθνικούς στόχους. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής στόχου του σχετικού δείκτη στην εθνική δέσμευση.

  3. Στην οριστικοποίηση στοιχείων αναφοράς

Η επικαιροποίηση αυτή επηρεάζει κυρίως του δείκτες αποτελέσματος του Προγράμματος και τις τιμές βάσης. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής βάσης του σχετικού δείκτη στα οριστικοποιημένα στοιχεία.

4. Σε μεταβολή/επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού

   Σε αρκετές δράσεις, σε συνέχεια επικαιροποίησης της μεθοδολογίας υπολογισμού των δεικτών, πρέπει να επαναληφθεί η στοχοθέτηση με τις νέες παραμέτρους. Οι μεταβολές της μεθοδολογίας αναφέρονται στην μεταβολή των παραμέτρων πάνω στις οποίες βασίζονται οι υπολογισμοί.

5. Σε μεταβολή του μοναδιαίου κόστους

   Σε ορισμένες περιπτώσεις, με βάση πρόσφατα στοιχεία και μελέτες που οριστικοποιούνται, διαμορφώνονται διαφοροποιημένες τιμές στα μοναδιαία κόστη. Οι νέες τιμές, στις περιπτώσεις προγραμματισμού, όπου ως βάση χρησιμοποιούνται στοιχεία προϋπολογισμού, επιφέρουν μεταβολή της στοχοθεσίας του δείκτη.

6. Σε μεταβολές του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά δράση

   Η μεταβολή αυτή σχετίζεται με την απομείωση/αύξηση του οικονομικού αντικειμένου. Στη βάση προγραμματισμού δράσεων στα δεδομένα του νέου π/υ επηρεάζονται κυρίως οι δείκτες εκροών του Προγράμματος και οι τιμές στόχος. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής του σχετικού δείκτη στα νέα δεδομένα του διατιθέμενου π/υ, σε συνδυασμό αρκετές φορές και με την εφαρμογή διαφοροποιημένου μοναδιαίου κόστους.

13.1.2 Ειδικές Κατευθύνσεις Στον Τομέα του Περιβάλλοντος

Ενέργεια

Η αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος για την επίτευξη υψηλής ενεργειακής απόδοσης συνεχίζει να αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα της χώρας. Παρά τις σημαντικές καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση σχετικών δράσεων, λόγω της αναθεώρησης του ΚΕΝΑΚ, με βάση τον νέο προγραμματισμό και τα δεδομένα υλοποίησης, στον θεματικό στόχο 4 διαπιστώνονται αυξημένες ανάγκες για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια κτίρια και Νοσοκομεία, αλλά και στον τομέα της στέγασης, μέσω της χρηματοδότησης από τα τομεακά και περιφερειακά προγράμματα. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο της αναθεώρησης θα πρέπει να εξεταστεί η προσαρμογή των προγραμμάτων και των διαθέσιμων πόρων στις νέες απαιτήσεις.

Υγρά απόβλητα

Η ολοκλήρωση των υποδομών δικτύων αποχέτευσης και ΕΕΛ για την κάλυψη των ανελαστικών υποχρεώσεων που προκύπτουν από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ αποτελεί 1η προτεραιότητα της περιόδου 2014-2020. Προκειμένου η χώρα να ανταποκριθεί έγκαιρα στις υποχρεώσεις της που προκύπτουν από την Οδηγία για την επεξεργασία και διάθεση των αστικών λυμάτων, για τους οικισμούς Γ’ προτεραιότητας, και να αποφύγει μελλοντικά πρόστιμα, οι αρμόδιες εθνικές αρχές, με την υποστήριξη της ΕΕ, έχουν προχωρήσει στη διαμόρφωση «Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου Υποδομών Λυμάτων Οικισμών Γ’ προτεραιότητας» το οποίο εξειδικεύεται ανά Περιφέρεια και εμπεριέχει 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Σχέδια.

Το κάθε Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο καταγράφει την υπάρχουσα κατάσταση της Χώρας στον Τομέα των Υγρών Αποβλήτων, σε συνάρτηση με την συμμόρφωση στην οδηγία 91/271/ΕΚ και αποτυπώνει τις αναγκαίες δράσεις για την ωρίμανση και κατασκευή των υποδομών λυμάτων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ποιοτική λειτουργία τους μέσω συντήρησης του εξοπλισμού τους. Μεταξύ των άλλων, το κάθε Σχέδιο, περιλαμβάνει το κόστος των αναγκαίων έργων, τις πηγές χρηματοδότησής τους και το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Στην παρούσα φάση, τα σχέδια, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι σήμερα, έχουν σταλεί στις Περιφέρειες και τις διαχειριστικές αρχές ΥΜΕΠΕΡΑΑ και ΠΕΠ και τίθενται σε διαβούλευση μέσω περιφερειακών συναντήσεων. Η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας των λυμάτων θα διασφαλιστεί μέσω της υλοποίησης των Περιφερειακών Σχεδίων. Στο αναθεωρημένο κείμενο των προγραμμάτων θα πρέπει να ενσωματωθούν οι κατευθύνσεις του υπό διαμόρφωση Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου Υποδομών Λυμάτων Οικισμών Γ’ προτεραιότητας για τα λύματα και να ενσωματωθεί η αναγκαιότητα υλοποίησης συγκεκριμένων παρεμβάσεων, δράσεων και μέτρων, με επιλεξιμότητα, όπως αυτή προκύπτει από το κάθε Επιχειρησιακό Σχέδιο.

Ως προς την επιλεξιμότητα των δράσεων, το τομεακό πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ έχει δεσμευτεί για την αποκλειστική χρηματοδότηση έργων σε οικισμούς που εμπίπτουν στις υποχρεώσεις της οδηγίας, ήτοι οικισμούς Α’, Β’ και Γ’ Προτεραιότητας. Επιπροσθέτως, προτείνεται η ενσωμάτωση της επιλεξιμότητας δράσεων μελετών έργων σε οικισμούς Γ’ Προτεραιότητας στον άξονα 14 και 14Β, που θα επιτρέψει την ωρίμανσή τους, ώστε να ενταχθούν είτε σε ΕΠ του ΕΣΠΑ

2014-2020, εφόσον είναι εφικτή η ολοκλήρωσή τους στο πλαίσιο της παρούσης προγραμματικής περιόδου, είτε να χρηματοδοτηθούν από άλλους πόρους.

Στερεά απόβλητα

Η βασική στόχευση και το μείγμα δράσεων στον τομέα στερεών αποβλήτων δεν αλλάζει, διότι εξακολουθεί να παραμένει βασική προτεραιότητα η συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό και εθνικό περιβαλλοντικό κεκτημένο.

Παρά τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων/δράσεων, διαπιστώνονται αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης έργων για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), του Εθνικού Στρατηγικού Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, καθώς και των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού & Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών έχει προσδιορίσει τα έργα Α' Προτεραιότητας που προκύπτουν από τους ΠΕΣΔΑ. Κατά την αναθεώρηση του ΥΜΕΠΕΡΑΑ και των ΠΕΠ, θα πρέπει να ενσωματωθούν οι κατευθύνσεις του παραπάνω σχεδιασμού και να αποτυπωθεί η προτεραιότητα χρήσης των πόρων σύμφωνα με την παραπάνω ιεράρχηση.

Φύση-βιοποικιλότητα

Στον Τομέα της βιοποικιλότητας στο πλαίσιο της αναθεώρησης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τα ΠΕΠ, οι κατευθύνσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας- Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας για τις προτεραιότητες ως προς τις δράσεις που θα υλοποιήσουν οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, καθώς και η διάκριση των δράσεων μεταξύ ΥΜΕΠΕΡΑΑ και ΠΕΠ. Οι κατευθύνσεις αυτές έχουν διαμορφωθεί από το ΥΠΕΝ και θα αποσταλούν από την Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος. Οι προσαρμογές αυτές θα πρέπει να αποτυπώνονται στα αναθεωρημένα κείμενα των ΠΕΠ και του ΥΜΕΠΕΡΑΑ, που θα αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δράσεις.

13.2 Προτεινόμενες Αλλαγές

Άξονας Προτεραιότητας 01: ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ & ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ (ΤΣ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται τρεις ειδικοί στόχοι, σε 1-1 αντιστοιχία με τις ΕΠ 7i, 7ii, και 7iii.

Επενδυτική Προτεραιότητα 7i Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)	**Ειδικός Στόχος 1** **Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core ΤΕΝ-Τ) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π**
Επενδυτική Προτεραιότητα 7ii Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον (περιλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής/τοπικής κινητικότητας	Ειδικός Στόχος 5 Ενίσχυση των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών με διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους
Επενδυτική Προτεραιότητα 7iii Ανάπτυξη συνεκτικού και διαλειτουργικού συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών υψηλής ποιότητας	Ειδικός Στόχος 10 Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας

Από την αρχική έγκριση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ οι δράσεις που περιλήφθηκαν στον ΑΠ 01 σχετικά με την ολοκλήρωση του κύριου σιδηροδρομικού άξονα της χώρας στην κατεύθυνση Βορρά – Νότος (Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη /Προμαχώνας - ΠΑΘΕ/Π) και την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας του κύριου σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ/Π με τη σταδιακή προσαρμογή του στο ERTMS (European Rail Traffic Management System) μέσω της ολοκλήρωσης εγκατάστασης ETCS (European Train Control System) και GSMR (Global System for Mobile Communications – Railway), απαιτούν σημαντικά υψηλότερους πόρους από τους διαθέσιμους στον ΑΠ (overbooking).

Επιπρόσθετα μετά το κλείσιμο των ΕΠ 2007-2013, με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά τη 2η Συνεδρίαση της, η επιλογή της εξασφάλισης της χρηματοδότησης του πρόσθετου phasing έργου «Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Διακοπτό – Ροδοδάφνη / Φάση Β'» στο πλαίσιο υλοποίησης του ΑΠ 01 ουσιαστικά οδηγεί σε μικρή μεταβολή της στοχοθεσίας του αρχικού προγραμματισμού, αλλά δημιουργεί την ανάγκη εξασφάλισης πρόσθετων πόρων προκειμένου να διατηρηθεί στο Πρόγραμμα ο αρχικός προγραμματισμός ολοκλήρωσης των έργων επί του βασικού σιδηροδρομικού ΠΑΘΕΠ. Δεδομένου ότι η δυνατότητα εξασφάλισης πρόσθετων Εθνικών πόρων από το Εθνικό Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεωνείναι εξαιρετικά

περιορισμένη, κατά τη 2η Αναθεώρηση του Προγράμματος μέρος της απαιτούμενης προγραμματικής υπερδέσμευσης του ΑΠ 01 επιλέγεται να καλυφθεί με χρήση πόρων ΕΤΠΑ του ΑΠ 02, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις διαθεσιμότητας σχετικών πόρων. Όπως θα αναδειχθεί κατωτέρω η προτεινόμενη αλλαγή στα χρηματοδοτικά στοιχεία του εν λόγω Άξονα (ΑΠ 02)δημιουργεί την αναγκαία και ικανή συνθήκη, ώστε να είναι δυνατή η μεταφορά μέρους του Φυσικού αντικειμένου του ΑΠ 01 στον ΑΠ 02.

Με την πρόταση 2ης Αναθεώρησης εξασφαλίζονται πλέον διαθέσιμοι πόροι στον ΑΠ 02 που αφορούν και σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (65 εκατ.€ Κοινοτικής Συνδρομής). Έτσι, το προς μεταφορά από τον ΑΠ 01 στον ΑΠ 02 φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του Μεγάλου έργου «Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας (ΣΚΑ) – Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη–Μπιζαΐτικα (επιδομή, ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση)», ολοκληρώνει με την επιδομή και τα συστήματα συστήματα το τμήμα του βασικού ΠΑΘΕΠ στη Νότια απόληξη του μέχρι την περιοχή Μπιζαΐτικα του Νομού Αχαΐας. (σε συνδυασμό με την υλοποίηση της υποδομής του τμήματος με συγχρηματοδότηση από το χρηματοδοτική Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπης» (Connecting Europe Facility),

Ως αποτέλεσμα της μετακίνησης του Μεγάλου έργου από τον ΑΠ01 στον ΑΠ 02 η συμβολή του έργου στην τιμή του δείκτη αποτελέσματος Τ4420 «Χρονοαπόσταση» και στους δείκτες εκροής CO11a «Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ» & Τ4401 «Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (ηλεκτροκίνηση, σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)», στον Ειδικό στόχο (Ε.Σ.) 1 της Επενδυτικής Προτεραιότητας (Επ.Π.) 7i, αφαιρείται από το πλαίσιο του ΑΠ 01 και μεταφέρεται ως στοχοθεσία στον ΑΠ 02 στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες.

Παράλληλα, ακολουθώντας μια πιο συντηρητική προσέγγιση, η εκροή του Μεγάλου έργου «Κατασκευή νέας σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Ρίο – Πάτρα» αφαιρείται από τη στοχοθεσία των δεικτών εκροής CO11a και Τ4401, δεδομένου ότι η υλοποίηση του έργου βασίζεται στην εξασφάλιση πρόσθετων πόρων και δεν θα αποτελεί μονοσήμαντη εκροή του ΑΠ 01.

Επιπρόσθετα, η οριστικοποίηση του είδους των εργασιών επί της Σιδηροδρομικής γραμμής στον κλάδο του ΠΑΘΕ/Π Λάρισα–Βόλος, μεταβάλλει τον αρχικό σχεδιασμό, με αποτέλεσμα ο δείκτης CO11a στην Επενδυτική προτεραιότητα (Ε.Π.) 7ii να τροποποιείται, καθώς δεν εκτελούνται σχετικές με το δείκτη εργασίες. Ο δείκτης Τ4429 «Εμπορευματικό μεταφορικό έργο» μεταφέρεται στην Επ.Π. 7iii. Δεδομένης της αλλαγής αυτής, το περιεχόμενο της Επ.Π. 7ii περιορίζεται σημαντικά, καθώς η υλοποίηση των προγραμματιζόμενων συνδέσεων λιμένων με τον σιδηροδρομικό ΠΑΘΕ/Π (Πάτρα, Θεσσαλονίκη, Βόλος) περιλαμβάνονται πλέον στις Επ.Π. 7i & 7iii.

Για την αποφυγή κερματισμού και την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων κρίνεται σκόπιμο το περιεχόμενο της Επ.Π.7ii από τον Ε.Σ. 5 να ενσωματωθεί στην Επ.Π. 7iii στον συναφή Ε.Σ. 10 που υποστηρίζει την εξασφάλιση της διαλειτουργικοτητας του συστήματος των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Παράλληλα, με τη διεύρυνση του περιεχομένου στον Ε.Σ. 10, προστίθενται και δράσεις προώθησης της τοπικής κινητικότητας με την εξασφάλιση της σιδηροδρομικής διασύνδεσης περιοχών τουριστικού ενδιαφέροντος, βάσει των οποίων εισάγεται ο νέος δείκτης εκροής Τ4455 «Συνδέσεις με το σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ».

Τέλος, για την παρακολούθηση των παρεμβάσεων ασφάλειας σιδηροδρομικών μεταφορών, προτείνεται η εισαγωγή του Νέου δείκτη SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών». Η έλλειψη δείκτη για την παρακολούθηση του εν λόγω αντικειμένου έχει ήδη εντοπισθεί κατά την εξειδίκευση του ΕΠ. Οι δείκτες που έχουν χρησιμοποιηθεί στα ήδη ενταγμένα έργα στην παρούσα έκδοση του ΕΠ προτείνεται να ομογενοποιηθούν στον παραπάνω δείκτη. Η αναλυτική περιγραφή του δείκτη αποτυπώνεται στο πρόσθετο έγγραφο δεικτών που συνοδεύει την πρόταση Αναθεώρησης του ΕΠ.

Άξονας Προτεραιότητας 02: ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΕΤΠΑ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται δύο ειδικοί στόχοι, σε 1-1 αντιστοιχία με τις ΕΠ 7a, και 7c, 7d.

Επενδυτική Προτεραιότητα 7a Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)	**Ειδικός Στόχος 1 (7a.1)** **Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π**
Επενδυτική Προτεραιότητα 7c Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον (περιλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών	Ειδικός Στόχος 6(7c.2) Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατικών και εμπορευματικών) με την επέκταση / αναβάθμιση του Προαστιακού Σιδηρόδρομου Αττικής

συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής/τοπικής κινητικότητας	

Με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, κατά τη 2η Συνεδρίαση της, η χρηματοδότηση του Μεγάλου Έργου "Επέκτασης του Προαστιακού Αθηνών προς Λαύριο" προτάθηκε να καλυφθεί από πόρους του σχεδίου Juncker και αφαιρέθηκε από τον Κατάλογο Μεγάλων έργων του Προγράμματος.

Η αφαίρεση αυτή σε συνδυασμό με την εν γένει έλλειψη άλλων ώριμων έργων του σιδηροδρομικού ΔΕΔ Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (ΠΑΠ) έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία αξιοποίησης όλων των διαθέσιμων πόρων ΠΑΠ του ΑΠ 02. Έτσι, στη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προτείνεται η μεταφορά πόρων ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών ύψους 81,25 Μ€ ΣΔΔ (65 Μ€ ΚΣ) στον ΑΠ 02 του Προγράμματος από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑΝΕΚ) 2014-2020, με αντίστοιχη μεταφορά (ανταλλαγή) ίδιου ύψους πόρων ΕΤΠΑ Περισσότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο ΕΠΑΝΕΚ.

Όπως παρουσιάστηκε αναλυτικά ανωτέρω, οι εν λόγω πόροι ΕΤΠΑ Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών (ΛΑΠ), που θα συμμετέχουν πλέον στο χρηματοδοτικό σχήμα του ΑΠ02, θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση του Μεγάλου Έργου «Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας (ΣΚΑ) – Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη–Μποζαΐτικα (επιδομή, ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση)» υπό τον Ε.Σ. 1 στην Επ.Π. 7a.

Ως αποτέλεσμα της μετακίνησης του Μεγάλου έργου από τον ΑΠ 01 στον ΑΠ 02 προστίθενται στον ΑΠ 02 οι σχετικοί δείκτες εκροών CO11a & T4401 προκειμένου να είναι δυνατή η παρακολούθηση του έργου. Παράλληλα, συνυπολογίζεται η συμβολή του έργου στην τιμή του υπάρχοντος δείκτη αποτελέσματος T4420 του ΑΠ 02.

Σε ότι αφορά τον αρχικά εγκεκριμένο προγραμματισμό υλοποίησης του Μεγάλου Έργου «Αναβάθμιση ΠΑΘΕ/Π: τμήμα ΣΚΑ - Οινόη (χωρίς τη σύνδεση με ΣΚΑ)» από πόρους ΠΑΠ του ΑΠ 02, αυτός εξακολουθεί να ισχύει υπό την Επ.Π. 7a. Επίσης, στο αντικείμενο της Ε.Π. 7a των ΠΑΠ προτείνεται με τη 2η Αναθεώρηση του Προγράμματος η προσθήκη 2 νέων έργων:(α) της αναβάθμισης του Σιδηροδρομικού Σταθμού Αθηνών, και (β) λοιπών δράσεων εγκατάστασης συστημάτων επί της Σιδηροδρομικής γραμμής Πειραιάς – Αθήνα – 3 Γέφυρες. Τα έργα αυτά αναμένεται να τροφοδοτήσουν τον προτεινόμενο Νέο δείκτη εκροής T4419 «Αναβάθμιση Σιδηροδρομικού Σταθμού» (για το έργο του Σταθμού Αθηνών) καθώς και τον δείκτη εκροής T4401 (για τα συστήματα).

Λόγω των ανωτέρω, η Ε.Π. 7c και κατ' επέκταση όλη η στοχοθεσία της αφαιρείται από τον ΑΠ 02.

Άξονας Προτεραιότητας 03: ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΤΣ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται δύο ειδικοί στόχοι, σε 2-1 αντιστοιχία με την ΕΠ 7i.

Επενδυτική Προτεραιότητα 7i Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)	**Ειδικός Στόχος 2** **Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ**
	Ειδικός Στόχος 3 Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων

Με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, κατά τη 2η Συνεδρίαση της, η χρηματοδότηση του Μεγάλου Έργου "Κατασκευή αυτοκινητόδρομου «Καλό Νερό – Τσακώνα» αφαιρέθηκε από τον Κατάλογο Μεγάλων έργων του Προγράμματος. Ταυτόχρονα, προστέθηκε στο αντικείμενο του ΑΠ03 το τμηματοποιημένο (phasing) έργο "Κάθετος Άξονας 45 Εγνατίας Οδού «ΣΙΑΤΙΣΤΑ-ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ»: τμήμα «ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ-ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ»" όπως αυτό προέκυψε από το "κλείσιμο" του ΕΠ-ΕΠ 2007-2013.

Επίσης, με το "κλείσιμο" του ΕΠ-ΕΠ 2007-2013 προστέθηκαν στο αντικείμενο του ΑΠ03 ακόμη δύο (2) συνήθη τμηματοποιημένα (phasing). έργα. Πρόκειται για τα (α) «Βελτίωση - Διαπλάτυνση Ν. Μουδανιών - Ποτίδαιας» και (β) «Εργασίες βελτίωσης της εθνικής οδού Λαμίας-Καρπενησίου στο τμήμα από έξοδο Καστρίου έως έξοδο Μακρακώμης».

Πρέπει να σημειωθεί ότι το ύψος των απαιτούμενων πόρων για την υλοποίηση των αρχικά προγραμματισμένων παρεμβάσεων, σε συνδυασμό με τα προαναφερόμενα τμηματοποιημένα (phasing) έργα που προστέθηκαν στον ΑΠ 03 με το "κλείσιμο" του ΕΠ-ΕΠ 2007-2013 υπερβαίνει σημαντικά τη διαθέσιμη δημόσια δαπάνη του ΑΠ 03 και οδηγεί σε ανάγκες σημαντικής υπερδέσμευσης.

Οι προαναφερόμενες μεταβολές στο περιεχόμενο του ΑΠ 03 δεν αλλάζουν τη λογική της παρέμβασης του ΑΠ. Ωστόσο, για να αντικατοπτρίζονται οι εν λόγω μεταβολές στις τιμές των δεικτών του ΑΠ 03, προτείνονται οι εξής προσαρμογές των δεικτών του ΑΠ:

Τα έργα του ΑΠ 03 με την ολοκλήρωσή τους τροφοδοτούν τον δείκτη εκροής CO13a «Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ» και συμβάλουν στους δείκτες αποτελέσματος Τ4420 «Χρονοαπόσταση», Τ4421 «Προσπελασιμότητα» & Τ4422 «Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος». Οι νέες τιμές των δεικτών εκροής και αποτελέσματος του ΑΠ 03, όπως αυτές προτείνονται στη 2η Αναθεώρηση του Προγράμματος, έχουν διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη την αφαίρεση του αντικειμένου του Μεγάλου Έργου "Κατασκευή αυτοκινητόδρομου «Καλό Νερό – Τσακώνα» αλλά και την προσθήκη του αντικειμένου των 3 τμηματοποιημένων (phasing) έργων. Επίσης κατά τη διαμόρφωση των νέων τιμών έχει ληφθεί υπόψη η περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων του ΑΠ 03 έναντι των απαιτούμενων για την υλοποίηση όλων των περιγραφόμενων έργων του ΑΠ, που απαιτεί εξαιρετικά υψηλή υπερδέσμευση.

Σε ότι αφορά την παρακολούθηση των δράσεων της οδικής ασφάλειας προτείνεται η εισαγωγή του Νέου δείκτη SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών». Η έλλειψη δείκτη για την παρακολούθηση του εν λόγω αντικειμένου έχει ήδη εντοπισθεί κατά την εξειδίκευση του ΕΠ. Οι δείκτες που είχαν προταθεί στην εξειδίκευση ομογενοποιούνται στην παρούσα έκδοση του ΕΠ στον παραπάνω δείκτη, η περιγραφή του οποίου αποτυπώνεται στο πρόσθετο έγγραφο δεικτών που συνοδεύει την πρόταση 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ. Το αντικείμενο των απαιτούμενων παρεμβάσεων αφορά στο αναλυτικό και στο κύριο ΔΟΔ.

Άξονας Προτεραιότητας 04: ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΕΤΠΑ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται δύο ειδικοί στόχοι, σε 2-1 αντιστοιχία με την ΕΠ 7a.

Επενδυτική Προτεραιότητα 7a Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)	**Ειδικός Στόχος 2** **Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ**
	Ειδικός Στόχος 3 Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων

Ο ΑΠ περιλαμβάνει την κατασκευή τμημάτων και την υλοποίηση εντοπισμένων παρεμβάσεων για την αποτελεσματική αναβάθμιση/ βελτίωση της οδικής ασφάλειας του ΔΟΔ στην Περιφέρεια Κρήτης. Από τον αρχικό προγραμματισμό έχει αφαιρεθεί η υλοποίηση του έργου «Αναβάθμιση και βελτίωση οδικού τμήματος Πάνορμος – Εξάντης του ΒΟΑΚ στο Ν. Ρεθύμνου» ως Δημόσιο Έργο. Ο εθνικός σχεδιασμός, όσον αφορά στον προγραμματισμό των νέων παρεμβάσεων επί του Διευρωπαϊκού οδικού άξονα ΒΟΑΚ, στοχεύει στη μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων η οποία δεν έχει ακόμα δρομολογηθεί. Έτσι, για την έναρξη της υλοποίησης των νέων παρεμβάσεων θα πρέπει να οριστικοποιηθεί η προσέγγιση για το πλάνο χρηματοδότησης τους.

Βάσει των ανωτέρω, στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης προτείνεται η μεταφορά πεπερασμένων πόρων ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση από τον ΑΠ 04 (οδικά έργα στην Περιφέρεια Κρήτης) στον ΑΠ 05 (οδικά έργα στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου), με στόχο την βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων του Θεματικού Στόχου 7 του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020 για εν εξελίξει έργα σε νησιωτικές Περιφέρειες σε Μετάβαση.

Η μεταφορά των πόρων συνοδεύεται και από την ανάγκη προσαρμογής (μείωσης) της τιμής των δεικτών εκροής CO14a και αποτελέσματος Τ4420, Τ4421 & Τ4422 του ΑΠ 04, καθώς - όπως προαναφέρθηκε - το έργο «Αναβάθμιση και βελτίωση οδικού τμήματος Πάνορμος – Εξάντης του ΒΟΑΚ στο Ν. Ρεθύμνου» (που αρχικά συνέβαλε στους δείκτες του ΑΠ 04) με βάση το νέο σχεδιασμό δεν θα υλοποιηθεί από πόρους του ΑΠ 04.

Σε ότι αφορά στην παρακολούθηση των δράσεων της οδικής ασφάλειας που συγχρηματοδοτούνται από τον ΑΠ 04, προτείνεται η εισαγωγή του Νέου δείκτη SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών». Η έλλειψη δείκτη για την παρακολούθηση του εν λόγω αντικειμένου έχει ήδη εντοπισθεί κατά την εξειδίκευση του ΕΠ. Ο δείκτης που είχε προταθεί στην εξειδίκευση ομογενοποιείται στην παρούσα (2η Αναθεώρηση) του ΕΠ στον παραπάνω δείκτη, η περιγραφή του οποίου αποτυπώνεται στο πρόσθετο έγγραφο δεικτών που συνοδεύει την πρόταση 2ης Αναθεώρησης.

Άξονας Προτεραιότητας 05: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (ΕΤΠΑ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνεται ένας ειδικός στόχος, σε 1-1 αντιστοιχία με την ΕΠ 7b.

Επενδυτική Προτεραιότητα 7b **Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ περιλαμβανομένων των διατροπικών κόμβων**	**Ειδικός Στόχος 4** **Ενίσχυση κινητικότητας με σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων ΔΕΔ-Μ και ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων**

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην ανάλυση των δεδομένων του ΑΠ 04, κατά τη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προτείνεται η μεταφορά πόρων ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση από τον ΑΠ 04 στον ΑΠ 05 για την ολοκλήρωση του οδικού έργου "Καλλονή - Σίγρι". Η εν λόγω μεταφορά πόρων αποσκοπεί στην αποδοτικότερη χρήση των πόρων ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση εντός του Θεματικού στόχου 7. Σημειώνεται ότι με τη μεταφορά αυτή ενισχύεται η Επ.Π. 7b στον ΑΠ 05 έναντι της Επ.Π. 7a στον ΑΠ 04 (από την οποία μεταφέρονται οι εν λόγω πόροι).

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα και οι εκροές των έργων του ΑΠ 05 τροφοδοτούν τον δείκτη εκροής Τ4402 και συμβάλουν στους δείκτες αποτελέσματος Τ4420, Τ4421 & Τ4422.

Στην 2η Αναθεώρηση και με στόχο τη συνεκτικότερη παρακολούθηση ομοειδών υλοποιούμενων παρεμβάσεων, προτείνεται η αντικατάσταση του ειδικού δείκτη εκροής Τ4402 με τον κοινό δείκτη CO14, σύμφωνα και με σχετικές οδηγίες της ΕΑΣ/ΕΥΣΣΑ.

Σημειώνεται ότι στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ η τιμή του ειδικού δείκτη Τ4402, αν και είχε υπολογισθεί από τα 2 προγραμματικά έργα που χωροθετούνται στις δύο κατηγορίες Περιφερειών του ΑΠ 05 (ΠΜ και ΛΑΠ), είχε στη συνέχεια εκ παραδρομής συμπληρωθεί/καταχωρηθεί μόνο στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΕΤΠΑ των Περιφερειών σε Μετάβαση.

Ως εκ τούτου, στη 2η Αναθεώρηση προτείνεται η προσαρμογή της ήδη καταχωρημένης τιμής στόχου του δείκτη εκροής του ΑΠ05, προκειμένου να καλύπτει διακριτά και τις δύο κατηγορίες περιφερειών (Μετάβαση και Λιγότερο Ανεπτυγμένες), πόροι των οποίων συμμετέχουν στο χρηματοδοτικό σχήμα του ΑΠ 05. Αντίστοιχη διάκριση, μεταξύ των δύο κατηγοριών Περιφέρειας, προτείνεται και για τις τιμές των δεικτών αποτελέσματος. Οι απαραίτητες αυτές διορθώσεις θα ενσωματωθούν και στα δύο Πλαίσια Επίδοσης του ΑΠ 05.

Άξονας Προτεραιότητας 06: ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ (ΤΣ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται δύο ειδικοί στόχοι, σε 2-1 αντιστοιχία με την ΕΠ 7i.

Επενδυτική Προτεραιότητα 7i **Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)**	**Ειδικός Στόχος 7** **Εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής - Ιονίου**
	Ειδικός Στόχος 8 Ενίσχυση της ασφάλειας των θαλάσσιων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα

Ο ΑΠ περιλαμβάνει δράσεις ολοκλήρωσης των υποδομών κύριων λιμένων καθώς και δράσεις βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας και ενίσχυσης της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα μέσω συστημάτων. Στον αρχικό σχεδιασμό είχε θεωρηθεί ότι η υλοποίηση των συστημάτων θα αξιοποιούσε το μεγαλύτερο ποσοστό των πόρων του ΑΠ 06. Ωστόσο, με το κλείσιμο των ΕΠ 2007-2013 προστέθηκε στο αντικείμενο του Απ 06 η ολοκλήρωση ενός (1) τμηματοποιημένου (phasing) έργου, η α' φάση του οποίου έχει συγχρηματοδοτηθεί από το ΔΕΠΙΝ 2007-2013,που αφορά στην ολοκλήρωση λιμενικών υποδομών στον Λιμένα Πατρών. Η προσθήκη του εν λόγω έργου στον προγραμματισμό του ΑΠ 06 μεταβάλλει το μίγμα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων του, καθιστώντας την υλοποίηση υποδομών σε Λιμένες του ΔΕΔ-Μ την κύρια επιδιωκόμενη εκροή με αντίστοιχα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Στη 2η Αναθεώρηση προτείνεται η ενημέρωση του υφιστάμενου δείκτη εκροής Τ4403 «Πρόσθετες θέσεις παραβολής μήκους μεγαλύτερου των 200μ και βάθους 11μ σε λιμένες που αναβαθμίζονται» καθώς και του εγκεκριμένου δείκτη αποτελέσματος Τ4424 «Κατάπλοι και απόπλοι πλοίων», λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του τμηματοποιημένου (phasing) έργου που προστίθεται στον ΑΠ 05. Ταυτόχρονα, τροποποιείται αυξητικά και η τιμή στόχου του

υφιστάμενου δείκτη Τ4404 «Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης», καθώς διευρύνεται στη 2η Αναθεώρηση το σχετικό πλαίσιο προγραμματισμού με την ενσωμάτωση επιπλέον δράσεων που στοχεύουν στην προμήθεια σχετικών σκαφών και τον εξοπλισμό αυτών, καθώς και στην προμήθεια των σχετικών με τη διαχείριση, τον έλεγχο της θαλάσσιας κυκλοφορίας και τον έλεγχο και διάσωση στη θάλασσα, συστημάτων.

Ο δείκτης Τ4404, για την παρακολούθηση των δράσεων που βελτιώνουν την ασφάλεια ναυσιπλοΐας, και τη φύλαξη / περιβαλλοντική διαχείριση λιμενικής ζώνης, προτείνεται να αντικατασταθεί με το Νέο δείκτη SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών». Η περιγραφή του δείκτη αποτυπώνεται στο πρόσθετο έγγραφο δεικτών που συνοδεύει την πρόταση 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ.

Άξονας Προτεραιότητας 07: ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑΣ (ΤΣ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται δύο ειδικοί στόχοι, σε 2-1 αντιστοιχία με την ΕΠ 7ii.

Επενδυτική Προτεραιότητα 7ii Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον (περιλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	**Ειδικός Στόχος 9** **Βελτίωση της συνδεσιμότητας και του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ**
	Ειδικός Στόχος 11 Βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας και εγκαταστάσεων σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ και βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας

Ο ΑΠ περιλαμβάνει δράσεις αναβάθμισης νησιωτικών αεροδρομίων και δράσεις βελτίωσης των συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, συστημάτων αυτοματισμού και αεροναυτιλίας, συστημάτων επικοινωνιών, ενίσχυσης της ασφάλειας επιβατών και αναβάθμισης των υποδομών ασφαλείας τους. Οι σημαντικές καθυστερήσεις που παρουσιάζονται στην υλοποίηση του ΑΠ 07 οδήγησε στην διερεύνηση εναλλακτικών προτάσεων προς συγχρηματόδοτηση, στο πλαίσιο του υφιστάμενου σχεδιασμού του ΑΠ 07, σε συνεργασία με τον φορέα πολιτικής. Κατά τη διαδικασία αυτή εξετάσθηκε, μεταξύ άλλων, η διεύρυνση της χρηματοδότησης παρεμβάσεων, πέραν από την υλοποίηση υποδομών σε μικρά νησιωτικά αεροδρόμια και στην υλοποίηση υποδομών / εγκαταστάσεων / συστημάτων μέσα από συνοδά έργα περιβαλλοντικού χαρακτήρα σε νησιωτικά αεροδρόμια του Βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου, που ενισχύουν το φιλο-περιβαλλοντικό χαρακτήρα αυτών.

Η πρόταση της 2ης Αναθεώρησης αφορά στην αξιοποίηση μέρους των πόρων του ΑΠ 07 για την προσθήκη φυσικού αντικειμένου στον προγραμματισμό του ΑΠ που περιλαμβάνει τις προαναφερόμενες φιλοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις σε Α/Δ του ΔΕΔ-Μ. Για την παρακολούθηση του νέου αντικειμένου καθίσταται απαραίτητη η προσθήκη Νέου δείκτη εκροής, ο οποίος προτείνεται να είναι ο Τ4451 «Πλήθος περιβαλλοντικών παρεμβάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ».

Παράλληλα, με βάση το προτεινόμενο σενάριο, επικαιροποιείται (μειώνεται) η τιμή του στόχου του δείκτη Τ4406 «Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών» και αντίστοιχα η τιμή του σχετικού δείκτη αποτελέσματος Τ4427 «Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα ασφάλειας αερομεταφορών». Σημειώνεται ότι ο προαναφερόμενος δείκτης Τ4406 που αξιοποιείται στο αρχικά εγκεκριμένο πρόγραμμα για την παρακολούθηση των δράσεων που βελτιώνουν την ασφάλεια των υποδομών / εγκαταστάσεων των νησιωτικών αεροδρομίων του ΔΕΔ-Μ, καθώς για δράσεις που αφορούν την εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας και των συστημάτων αεροναυτιλίας, προτείνεται να αντικατασταθεί με το Νέο δείκτη SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών». Η περιγραφή του δείκτη αποτυπώνεται στο πρόσθετο έγγραφο δεικτών που συνοδεύει την πρόταση 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ.

Επίσης προσαρμόζεται και ο δείκτης αποτελέσματος Τ4426 «Πληθυσμός απομακρυσμένων / νησιωτικών περιοχών με πρόσβαση σε βελτιωμένη αεροπορική σύνδεση» για τη συνεκτικότερη συσχέτισή του με τις δράσεις που αναμένεται να τροφοδοτήσουν τον δείκτη εκροής Τ4405 "Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται".

Τέλος, με βάση σχετικές οδηγίες της ΕΑΣ/ΕΥΣΑΑ για την ομογενοποίηση του συνολικού συστήματος δεικτών που χρησιμοποιούν τα ΕΠ στην περίοδο 2014-2020, ο κωδικός δείκτη εκροής Τ4405 αντικαθίσταται από τον κωδικό SO014. Τα λοιπά στοιχεία του δείκτη μένουν αμετάβλητα.

Άξονας Προτεραιότητας 08: ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (ΕΤΠΑ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνεται ένας ειδικός στόχος, σε 1-1 αντιστοιχία με την ΕΠ 4e.

Επενδυτική Προτεραιότητα 4e Προώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής	**Ειδικός Στόχος 12** **Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης**

Στον Άξονα υλοποιούνται επιτυχώς και εντός του τεθέντος χρονικού πλαισίου όλες οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις στα ενταγμένα έργα. Δεν προτείνεται, κατά συνέπεια κάποια δομική αλλαγή ή αλλαγή περιεχομένου και δεικτών.

Σημειώνεται μόνο:

- η ανάγκη προσαρμογής του Π.Ε. στο κατ' ελάχιστον 50% των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ (σε συμμόρφωση των οριζόντιων οδηγιών και της μεθοδολογίας συμπλήρωσης του Π.Ε. για την τιμή στόχο του δείκτη εκροής για το ορόσημο του 2023).

Άξονας Προτεραιότητας 09: ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ &ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΤΣ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται δύο ειδικοί στόχοι, σε 2-1 αντιστοιχία με την ΕΠ 4e.

Επενδυτική Προτεραιότητα 4e Προώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής	**Ειδικός Στόχος 13** **Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας**
	Ειδικός Στόχος 14 Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας

Το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ 09 αξιοποιείται (α) την ολοκλήρωση του τμηματοποιημένου (phasing) έργου της γραμμής 3 του Μετρό της Αθήνας (τμήμα Χαϊδάρι–Πειραιάς) και (β) την κατασκευή του τμήματος Α' (τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή) της γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας, βάσει των οποίων είχε συμπληρωθεί η τιμή στόχος του σχετικού δείκτη CO15 «Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό».

Σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία, το Μεγάλο Έργο της γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας (Άλσος Βεϊκου - Γουδή) δεν ολοκληρώνεται μέχρι 31/12/2023 (καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των ΕΠ 2014-2020), ούτε μέχρι την 31/3/2025 (καταληκτική ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης του Προγράμματος). Συνεπώς η σχετική τιμή εκροής του έργου δεν μπορεί πλέον να αποτελεί μέρους της τιμής στόχου του δείκτη CO15 του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Στη 2η Αναθεώρηση, σύμφωνα με τα ανωτέρω, προτείνεται η μείωση της τιμής στόχου του δείκτη CO15 ώστε αυτή να αντιστοιχεί μόνο στα χλμ της γραμμής 3 του Μετρό της Αθήνας. Ταυτόχρονα, προτείνεται η εισαγωγή του Νέου δείκτη Τ4452 «Διάνοιξη Σήραγγας Γραμμής Μετρό», ο οποίος αποδίδει ακριβέστερα το αντικείμενο που δύναται να υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το έργο της γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας. Αντίστοιχη προσαρμογή προτείνεται και στους δείκτες αποτελέσματος του Ειδικού Στόχου 13 του ΑΠ 09, καθώς το Μεγάλο έργο της Γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας, λόγω της μη ολοκλήρωσής του εντός της ΠΠ 2014-20202, δεν θα μπορεί να συμβάλει στην τιμή των δεικτών Τ4428 «Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς» & Τ4430 «Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό» εντός.

Οι υπόλοιποι διαθέσιμοι πόροι του ΑΠ 09 αξιοποιούνται για δράσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών και προαστιακών συγκοινωνιών καθώς και για δράσεις ασφάλειας πεζών και εποχούμενων, υπό τον Ειδικό Στόχο 14. Στο πλαίσιο αυτό στη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προτείνεται η προσαρμογή του περιεχομένου του ΑΠ 09 προκειμένου να είναι δυνατή η συγχρηματοδότηση δράσεων για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των λεωφορειακών αστικών συγκοινωνιών, με την ολοκληρωμένη παρέμβαση προμήθειας λεωφορείων χαμηλών ρύπων (low emission vehicles) φιλικών προς το περιβάλλον που θα λειτουργούν συμπληρωματικά και συνδυαστικά με τα μέσα σταθερής τροχιάς (μετρό και τραμ) και της εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο για την βιώσιμη αστική κινητικότητα της πόλης που αφορούν. Η προσθήκη αυτή μεταβάλλει σημαντικά τη βαρύτητα των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων του ΑΠ 09. Επομένως, κρίνεται σκόπιμη η αντικατάσταση του δείκτη αποτελέσματος Τ4431 «Εφαρμογή συστήματος πληροφόρησης επιβατών» με τον νέο δείκτη Τ4449 «Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών CO λόγω βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των λεωφορειακών αστικών συγκοινωνιών», που σχετίζεται άμεσα με την προτεινόμενη νέα δράση.

Η παραπάνω προσθήκη στον ΑΠ 09 αφορά τις αστικές περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης., Ο Ειδικός Στόχος 14 διευρύνεται ώστε να καλύπτει εκτός από τη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας και εκείνη της Θεσσαλονίκης. Συνεπώς ο Ε.Σ. 14 αλλάζει από «Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας» σε «Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στις μητροπολιτικές περιοχές της Αθήνας και Θεσσαλονίκης».

Τέλος, σύμφωνα με σχετικές οδηγίες της ΕΑΣ/ΕΥΣΑΑ για την ομογενοποίηση του συνολικού συστήματος δεικτών που χρησιμοποιούν τα ΕΠ στην περίοδο 2014-2020, ο κωδικός δείκτη Τ4407 αντικαθίσταται από τον κωδικό SO016. Τα στοιχεία του δείκτη μένουν αμετάβλητα.

Άξονας Προτεραιότητας 10: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (ΕΤΠΑ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται τρεις ειδικοί στόχοι, σε 1-1 αντιστοιχία με τις ΕΠ 4c, 4e, 4g.

Επενδυτική Προτεραιότητα 4c. **Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης.**	**Ειδικός Στόχος 15** **Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα**
Επενδυτική Προτεραιότητα 4e. Προώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής.	Ειδικός Στόχος 16 Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής
Επενδυτική Προτεραιότητα 4g. Προώθηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	Ειδικός Στόχος 17 Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης

Οι δράσεις που υλοποιούνται στον ΑΠ 10 (ειδικοί στόχοι 15 και 17) αναφέρονται σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων και ΣΗΘΥΑ) καθώς και σε έργα τηλεθέρμανσης. Όσον αφορά στα έργα τηλεθέρμανσης υλοποιούνται τα τμηματοποιημένα έργα της Τηλεθέρμανσης της Φλώρινας (Μεγάλο Έργο το οποίο προστέθηκε με απόφαση της 2η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος) και της Κοζάνης, ενώ τα νέα έργα επιλέγονται από δεξαμενή νέων ώριμων έργων τα οποία και αναμένεται να ενταχθούν άμεσα στο Πρόγραμμα (π.χ. Τηλεθέρμανση της Μεγαλόπολης, της Πτολεμαΐδας και της Μελίτης στην Φλώρινα). Οι σημαντικές καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση σχετικών δράσεων, λόγω της αναθεώρησης του ΚΕΝΑΚ, και της εκπλήρωσης της αιρεσιμότητας ΕΑC Τ.04.1., κατά 2,5 χρόνια, με βάση τον νέο προγραμματισμό και τα δεδομένα υλοποίησης, συσσώρευσαν πλήθος ώριμων έργων για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κυρίως δημόσια κτίρια αλλά και Νοσοκομεία), τα οποία εμφανίζουν σημαντικές ανάγκες χρηματοδότησης και απαιτείται η διασφάλιση πρόσθετων πόρων για την υλοποίησή τους.

Παράλληλα, παρεμβάσεις σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης, αποτελούν κρίσιμη προτεραιότητα στο Πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατ' εφαρμογή των Πολιτικών της ΕΕ.

Στον αντίποδα βρίσκονται τα έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣ 16. Το έργο «Πάρκο Τατοϊου» δεν προβλέπεται να υλοποιηθεί λόγω αλλαγής πολιτικής. Ταυτόχρονα οι ενταγμένες δράσεις «Βελτίωση της Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής – Πράσινη Γειτονιά» που είναι τμηματοποιημένο έργο και «Αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης πετρελαίου με συστήματα φυσικού αερίου σε κατοικίες» στην Περιφέρεια Αττικής, δεν ανταποκρίνονται στη στόχευση του ΕΣ 16, καθώς έχουν αντικείμενο που εντάσσεται σε δράσεις ενεργειακής εξοικονόμησης.

Σημειώνεται ακόμη ότι, υπάρχουν μεταβολές που σχετίζονται με τους νέους ενεργειακούς στόχους, που τίθενται για την Χώρα, όπως διατυπώνονται στο αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (2/2018). Οι μεταβολές αυτές επηρεάζουν τη μεθοδολογία υπολογισμού και τη στοχοθεσία των δεικτών αποτελέσματος. Πρόσθετες μεταβολές αφορούν στις προδιαγραφές που θέτει ο νέος ΚΕΝΑΚ και οι οποίες μεταβάλλουν και την μεθοδολογία υπολογισμού των ενεργειακών δεικτών και τα μοναδιαία κόστη σε έργα ενεργειακής αναβάθμισης.

Με βάση τα ανωτέρω απαιτείται να προσαρμοστεί το περιεχόμενο και η στοχοθεσία του ΑΠ 10 ώστε να καταστεί συνεκτικότερος, ρεαλιστικότερος και να διασφαλιστεί η βέλτιστη αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων του. Στην προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, επέρχονται οι εξής αλλαγές στο περιεχόμενο του ΑΠ:

- διεύρυνση του ΕΣ 15 ώστε να περιλαμβάνει έργα και στον τομέα της στέγασης: ο Ειδικός Στόχος αναδιατυπώνεται ως Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο, στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και στον τομέα της στέγασης
- μεταφορά των ενταγμένων δράσεων του ΕΣ 16 («Βελτίωση της Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής – Πράσινη Γειτονιά» και «Αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης πετρελαίου με συστήματα φυσικού αερίου σε κατοικίες») στον ΕΣ 15. Με τη μεταφορά αυτή εισάγεται το Πεδίο Παρέμβασης 014 για τη χρηματοδότηση των δράσεων.
- κατάργηση του ΕΣ 16 καθώς δεν αναμένεται νέα εξειδίκευση και το έργο του Τατοίου δεν θα υλοποιηθεί. Με την κατάργηση αυτή καταργούνται το Πεδίο Παρέμβασης 023, ο δείκτης αποτελέσματος Τ4433 και ο δείκτης εκροής CO38.
- μεταφορά πόρων από τον καταργηθέντα ΕΣ 16 στους ΕΣ 15 και 17. Οι πόροι του ΕΣ 16 κατευθύνονταν στην Αττική (Περιφέρεια περισσότερο Ανεπτυγμένη). Η μεταφορά των πόρων, μετά την κατάργηση του, δεν θα πραγματοποιηθεί μόνο προς τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες αλλά και προς τις Περιφέρειες σε Μετάβαση (μέσω σχετικής ανταλλαγής πόρων με το ΕΠΑΝΕΚ) και στους δύο ΕΣ.
- προσαρμογή του συστήματος των δεικτών του Άξονα, όπως απαιτείται με βάση τις ανωτέρω μεταβολές. Ειδικότερα:
    - παραμένει ο δείκτης αποτελέσματος Τ4432: Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας. Ο δείκτης αποτελεί εθνικό στόχο. Ο στόχος αυτός τίθεται στο πλαίσιο του αναθεωρημένου ΕΣΔΕΑ (2/2018) (Αριθμ. ΔΕΠΕΑ/Γ/οικ. 171872) και επικαιροποιεί την τιμή βάσης του.
    - για την αποτίμηση της συμβολής του ΕΠ στο στόχο του ΔΑ, στον Άξονα υιοθετούνται 3 δείκτες εκροής οι οποίοι καλύπτουν πλήρως το σύνολο των σχεδιαζόμενων δράσεων. Οι δείκτες αυτοί είναι 2 κοινοί δείκτες εκροής, οι οποίοι ενισχύουν τη συστηματοποίηση της παρακολούθησης, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο:
        - CO32: Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων
        - CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου,

        και ο ειδικός δείκτης

        - Τ4409: Ενέργεια που εξοικονομείται από τηλεθέρμανση σε ετήσια βάση – Η μεθοδολογία Υπολογισμού του Ειδικού δείκτη Τ4409 είναι αντίστοιχη με αυτήν του κοινού δείκτη CO32 που χρησιμοποιείται για την εξοικονόμηση σε δημόσια κτίρια.
    - Οι δείκτες ποσοτικοποιούνται με επικαιροποιημένη και ομογενοποιημένη μεθοδολογία υπολογισμού. Ειδικότερα:
        - ο δείκτης CO32 υπολογίζεται διακριτά για κάθε μία από τις κατηγορίες των δράσεων:
            - Εξοικονόμηση σε δημόσια κτίρια (γραφεία, αθλητικά κέντρα, νοσοκομεία)
            - Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ ή με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία
        - ο δείκτης CO34 υπολογίζεται διακριτά για κάθε μία από τις κατηγορίες των δράσεων:
            - Εξοικονόμηση σε δημόσια κτίρια (γραφεία, αθλητικά κέντρα, νοσοκομεία)
            - Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ ή με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία
            - Βελτίωση της Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής – Πράσινη Γειτονιά και Αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης πετρελαίου με συστήματα φυσικού αερίου σε κατοικίες

Η απόφαση για αλλαγή της μεθοδολογίας υπολογισμού των δεικτών προήλθε από την ανάγκη για ομογενοποίηση όλων των διαφορετικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό τόσο της εξοικονόμησης ενέργειας, όσο και της παραγωγής ΑΠΕ σύμφωνα με τις αντίστοιχες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που έχουν

αναπτυχθεί στο πλαίσιο των Εθνικών Σχεδίων Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοσης και τις ΑΠΕ για το σύνολο των μέτρων πολιτικής, όπως ενδεικτικά είναι τα Καθεστώτα Επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, τα διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα και κανονιστικά μέτρα και λοιπές δράσεις.

Η χρήση κοινής μεθοδολογίας υπολογισμού αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των διαφόρων ασυμβατοτήτων και ασυνεχειών μεταξύ του υφιστάμενου πλαισίου πολιτικής και των χρηματοδοτικών προγραμμάτων λαμβάνοντας υπόψη όλες τις τροποποιήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα. Επιπρόσθετα, αυξάνεται το επίπεδο ακρίβειας και αξιοπιστίας μέσω της επίτευξης κοινής χρήσης παραδοχών και πηγών δεδομένων για το σύνολο των μέτρων πολιτικής και της επικαιροποίησης σημαντικών παραμέτρων, οι οποίοι δύναται να οδηγήσουν σε ανακριβή αποτελέσματα, όπως ενδεικτικά είναι οι συντελεστές μετατροπής πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας σε τελική και εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ταυτόχρονα, επιτυγχάνεται η αποτελεσματική παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των συγκεκριμένων μέτρων πολιτικής.

Οι προτεινόμενες αλλαγές επιφέρουν μικρές αλλαγές στη λογική της παρέμβασης, αλλά προτείνονται με γνώμονα την ομογενοποίηση παρεμφερών δράσεων (ενεργειακής αναβάθμισης υπό τον ΑΠ 10) και τη βελτίωση της παρακολούθησης τους σε επίπεδο δεικτών. Επιπλέον, εισηγούνται επικαιροποιήσεις των τιμών των δεικτών (με την ενσωμάτωση των νέων δεδομένων για τον υπολογισμό των δεικτών από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέα Ενέργειας) αλλά και στο είδος τους, προκειμένου για την ορθότερη μέτρηση αποτελεσμάτων και την καλύτερη στοχοθέτηση.

Άξονας Προτεραιότητας 11: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (ΤΣ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται δύο ειδικοί στόχοι, σε 1-1 αντιστοιχία με τις ΕΠ 5i και 5ii.

Επενδυτική Προτεραιότητα 5i. **Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασιζόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων**	**Ειδικός Στόχος 18** **Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή**
Επενδυτική Προτεραιότητα 5ii. Προαγωγή επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών	Ειδικός Στόχος 19 Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες

Οι δράσεις που υλοποιούνται στον ΑΠ 11 (ειδικοί στόχοι 18 και 19) αναφέρονται σε δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή και σε έργα υποδομών για την πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες, αντίστοιχα. Στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα διαπιστώνεται μη σαφής διάκριση άυλων δράσεων και δράσεων έργων υποδομής δράσεων μεταξύ των ανωτέρω ΕΣ.

Στον ΕΣ 18 υλοποιούνται:

- μελέτες για τις επιπτώσεις και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές,
- το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη διαχείριση των φθοριούχων αερίων που βλάπτουν τη στοιβάδα του όζοντος και
- δράσεις ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας και των Δασών.

Στον ΕΣ 19 υλοποιούνται:

- δράσεις με στόχο την Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων διαχείρισης των κινδύνων πλημμυρών (Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα και Λεκάνες Απορροής Ποταμού της χώρας) και
- το αντιπλημμυρικό έργο του Ρέματος της Εσχατιάς (Μεγάλο Έργο). Στο τελευταίο διαπιστώνονται μεγάλες καθυστερήσεις στη διαδικασία ωρίμανσης και για το λόγο αυτό διερευνάται η αναγκαιότητα και ωριμότητα νέων αντιπλημμυρικών έργων τα οποία θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του ΑΠ11, μέσω σχετικής πρόσκλησης που έχει ήδη εκδοθεί.

Σε σχέση με τους δείκτες του ΑΠ 11 διαπιστώνεται ότι ο δείκτης αποτελέσματος Τ4433: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ, δεν είναι αντιπροσωπευτικός της στόχευσης του ΕΣ 18, καθώς δεν συνδέεται με τις εκροές των δράσεων που χρηματοδοτεί ο ΕΣ. Ταυτόχρονα δεν υπάρχει στον ΑΠ 11 (ΕΣ 19) δείκτης εκροής ο οποίος να

σχετίζεται με την παρακολούθηση και αποτίμηση των έργων υποδομών (αντιπλημμυρικά έργα) που χρηματοδοτούνται.

Τέλος σε σχέση με το Πλαίσιο Επίδοσης του ΑΠ11 διαπιστώνεται ότι η παρακολούθησή του με βάση τον υφιστάμενο δείκτη Τ4410 «Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας» δεν καλύπτει την απαίτηση της αντιπροσωπευτικότητας του κατ΄ελάχιστο 50% των συνολικά διαθέσιμων πόρων του ΑΠ11 στο πλαίσιο επίδοσης του.

Με βάση τα ανωτέρω απαιτείται να προσαρμοστεί ο ΑΠ 11 ώστε να καταστεί συνεκτικότερος. Στην προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, προτείνονται οι κάτωθι αλλαγές στο περιεχόμενο του ΑΠ:

- μεταφορά των δράσεων του ΕΣ 19 που αφορούν σε άυλες δράσεις όπως τα («Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα και Λεκάνες Απορροής Ποταμού της χώρας») στον ΕΣ 18. Με τον τρόπο αυτό γίνεται πλέον σαφής διάκριση μεταξύ δύο ομάδων δράσεων: άυλες και έργα υποδομής
- προσαρμογή του συστήματος των δεικτών του Άξονα, όπως απαιτείται με βάση τις ανωτέρω μεταβολές. Ειδικότερα:
    - παραμένει ως ενιαίος δείκτης αποτελέσματος του ΑΠ 11 μόνο ο Τ4434: «Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ». Ο δείκτης συνδέεται και με τους δύο ΕΣ του Άξονα. Ο δείκτης Τ4433: «Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ» καταργείται.
    - για την αποτίμηση της συμβολής του ΕΠ στο στόχο του ΔΑ, στον Άξονα υιοθετούνται 2 δείκτες εκροής οι οποίοι καλύπτουν πλήρως το σύνολο των σχεδιαζόμενων δράσεων. Οι δείκτες αυτοί είναι ένας ειδικός δείκτης:
        - Τ4410 Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας (παραμένει αμετάβλητος)

          και ένας κοινός δείκτης εκροής ο οποίος ενισχύει τη συστηματοποίηση της παρακολούθησης για τα έργα υποδομής:
        - CO20 Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα (νέος δείκτης-προσθήκη)

      Και οι δύο δείκτες είναι σε πλήρη συνάφεια με το δείκτη αποτελέσματος Τ4434.

Χρηματοδοτική μεταβολή στο ΑΠ 11 δεν υφίσταται.

Άξονας Προτεραιότητας 12: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ (ΕΤΠΑ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται τρεις ειδικοί στόχοι, σε 1-1 αντιστοιχία με τις ΕΠ 6b, 6d, 6e.

Επενδυτική Προτεραιότητα 6b. **Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις» - Υποδομές και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων και Υδάτινων Πόρων**	**Ειδικός Στόχος 20** **Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας**
Επενδυτική Προτεραιότητα 6d. Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών	Ειδικός Στόχος 21 Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
Επενδυτική Προτεραιότητα 6e. Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπλαση των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	Ειδικός Στόχος 22 Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη

Άξονας Προτεραιότητας 13: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ (ΕΤΠΑ) ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΤΠΑ)

Στον Άξονα Προτεραιότητας περιλαμβάνονται τρεις ειδικοί στόχοι, σε 1-1 αντιστοιχία με τις ΕΠ 6b, 6d, 6e.

Επενδυτική Προτεραιότητα 6b. **Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις» - Υποδομές και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων και Υδάτινων Πόρων**	**Ειδικός Στόχος 23** **Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας στις Περιφέρειες Ν.Αιγαίου και Στ. Ελλάδας**
Επενδυτική Προτεραιότητα 6d. Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών	Ειδικός Στόχος 24 Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας
Επενδυτική Προτεραιότητα 6e. Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπλαση των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	Ειδικός Στόχος 25 Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη στις Περιφέρειες Ν.Αιγαίου και Στ. Ελλάδας

Οι Άξονες Προτεραιότητας 12 και 13 έχουν κοινό περιεχόμενο και ο διαχωρισμός τους προκύπτει για λόγους διαχειριστικούς, σε σχέση με το ποσοστό συγχρηματοδότησης των περιφερειών Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου. Στους Άξονες υλοποιούνται δράσεις που σχετίζονται με:

- Οργανωτική, λειτουργική, και διοικητική εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και των λοιπών σχετικών «θυγατρικών» Οδηγιών
- Οριζόντιες δράσεις που απαιτούνται από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και, γενικότερα, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων.
- Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000
- Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000
- Σχέδια Δράσης / Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000
- Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη
- Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος
- Διατήρηση των γενετικών πόρων.

Αντίστοιχες δράσεις υλοποιούνται και στο πλαίσιο του ΑΠ 14, γεγονός που οδηγεί σε μη σαφή διάκριση του περιεχομένου τους μεταξύ διαφορετικών αξόνων. Ταυτόχρονα διαπιστώνεται περιορισμένη δυναμική στις ήδη εξειδικευμένες δράσεις και εξαιρετικά χαμηλή προοπτική στην εξειδίκευση νέων δράσεων. Η προοπτική αυτή θέτει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα των δύο Αξόνων.

Σημειώνεται τέλος η ανάγκη αλλαγής του δείκτη αποτελέσματος Τ4433 (ΕΣ 22 και 25) καθώς δεν είναι προφανής η σύνδεση του δείκτη με το μίγμα των υλοποιούμενων δράσεων στους ανωτέρω ΕΣ.

Με βάση τα ανωτέρω απαιτείται να προσαρμοστούν οι ΑΠ 12 και ΑΠ 13 ώστε να καταστούν συνεκτικότεροι, ρεαλιστικότεροι και περισσότερο αποτελεσματικοί. Στην προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, προτείνονται οι κάτωθι αλλαγές στο περιεχόμενο του ΑΠ:

- αναδιατύπωση του ΕΣ 20 ώστε να είναι σαφέστερη η στόχευση του και να ενσωματώνεται και η στόχευση του τέως ΕΣ 31, τον οποίο και αντικαθιστά. Ο ΕΣ αναδιατυπώνεται ως ακολούθως: Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του.
- μεταφορά τμημάτων των δράσεων:
    1. Οριζόντιες Δράσεις Διαχείρισης Υδάτων, η οποία μεταφέρεται προς χρηματοδότηση στον ΑΠ 14 στον ΕΣ 20 (διευρυμένος τέως ΕΣ 31).
    2. Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000, Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000, Σχέδια Δράσης/ Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000, Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη, Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος, Διατήρηση των γενετικών πόρων, οι οποίες μεταφέρονται στον ΑΠ 14 στον ΕΣ 32.
- κατάργησης της δράσης
    1. Πολεοδομικός και Αστικός Σχεδιασμός για την ανάπτυξη βιώσιμων και «έξυπνων Πόλεων» (Smart Cities).
- προσαρμογή των δράσεων
    1. Σχέδια Δράσης / Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000, ως προς το περιεχόμενό της
    2. Δράσεις Χωροταξικού Σχεδιασμού και αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πόρων, ως προς το περιεχόμενο και στη βάση υποστήριξης και προώθησης της ενιαίας και βιώσιμης εθνικής στρατηγικής και ανάπτυξης
- μεταφορά πόρων από τους ΕΣ 20-25. Η μεταφορά πραγματοποιείται προς τον ΑΠ14Β, στον ΕΣ 29, για ενίσχυση των έργων λυμάτων.
- προσαρμογή του συστήματος των δεικτών του Άξονα, όπως απαιτείται με βάση τις ανωτέρω μεταβολές. Ειδικότερα,
    - υιοθετούνται τρεις δείκτες αποτελέσματος:

      Τ4435 «Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ» (υφιστάμενος δείκτης -παραμένει αμετάβλητος) για τις δράσεις των ΕΣ 20 και 23

      Τ4436 «Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης» (υφιστάμενος δείκτης -παραμένει αμετάβλητος) για τις δράσεις των ΕΣ 21 και 24

      Τ4450 «Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων» (νέος δείκτης) για τις δράσεις των ΕΣ 22 και 25. Ο δείκτης υπολογίζεται στη βάση του προγραμματισμού της χώρας για την εκπόνηση και εφαρμογή χωροταξικών σχεδίων σε κλαδικό ή τομεακό επίπεδο. Ο παλιός δείκτης αποτελέσματος Τ4433: «Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ» καταργείται ως μη αντιπροσωπευτικός των δράσεων που υλοποιούνται στους ΕΣ 22 και 25
    - αντίθετα, διατηρείται ένας ενιαίος μοναδικός δείκτης εκροής ο οποίος συμβάλλει και στους τρεις δείκτες αποτελέσματος:

      Τ4411 «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται/εφαρμόζονται»
    - η τιμή του δείκτη εκροής επικαιροποιείται και η μεθοδολογία υπολογισμού του ομογενοποιείται. Ο δείκτης εκροής Τ4411 καθορίζει διαφορετικούς επιμέρους τρόπους υπολογισμού του, ανάλογα με την κατηγορία των δράσεων, τηρώντας όμως ενιαίο κοινό γενικό μεθοδολογικό πλαίσιο. Για τον ανωτέρω λόγο δεν είναι συγκρίσιμες οι παλιές με τις νέες τιμές του δείκτη.

Άξονας Προτεραιότητας 14: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)

Ο ΑΠ 14 είναι ο Άξονας με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα αλλά και τις μεγαλύτερες χρηματοδοτικές ανάγκες, κληθείς να ικανοποιήσει ένα σημαντικό πλήθος Ειδικών Στόχων σε συνδυασμό με τέσσερις ΕΠ 6i, 6ii, 6ii και 6iv.

Επενδυτική Προτεραιότητα 6i. **Προαγωγή επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών, που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη, για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις**	**Ειδικός Στόχος 26** **Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης**
	Ειδικός Στόχος 27 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.
	Ειδικός Στόχος 28 Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα
Επενδυτική Προτεραιότητα 6ii. Προαγωγή Επενδύσεων στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις - Υποδομές και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων και Υδάτινων Πόρων	Ειδικός Στόχος 29 Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)
	Ειδικός Στόχος 30 Προστασία και Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων
	Ειδικός Στόχος 31 Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων
Επενδυτική Προτεραιότητα 6iii. Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω και του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	Ειδικός Στόχος 32 Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων
Επενδυτική Προτεραιότητα 6iv - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	Ειδικός Στόχος 33 Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης

Ο ΑΠ 14 είναι ο Άξονας με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στον ΤτΠ. Στο πλαίσιο του ΑΠ υλοποιούνται δράσεις που σχετίζονται με:

- Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.
- Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα
- Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)
- Προστασία και Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων

- Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων
- Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων
- Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης

Ο άξονας εμφανίζει μικτή εικόνα υλοποίησης και επηρεάζεται από μεταβολές που σχετίζονται με:

- το νέο αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων
- τα αναθεωρημένα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) καθώς και
- αναδιατάξεις στο περιεχόμενο και την ομαδοποίηση των δράσεων

Ειδικότερα, η Γενική Γραμματεία Συντονισμού & Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών έχει προσδιορίσει τα έργα Α' Προτεραιότητας που προκύπτουν από τους ΠΕΣΔΑ. Πέραν αυτών, στο νέο ΕΣΔΑ ενισχύεται σημαντικά ο στόχος της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης με δράσεις διαλογής στην πηγή. Σημειώνεται ότι το 50% των απορριμμάτων με προδιαλογή απαιτείται να οδηγείται σε ανακύκλωση, Το υπόλοιπο 50% μπορεί να προέρχεται από σύμμεικτα απορρίμματα- και πρέπει συνεχώς να μειώνεται- να οδηγείται σε μονάδες επεξεργασίας, ώστε να ανακτάται τουλάχιστον το 24% για ανακύκλωση. Ουσιαστικά ο στόχος είναι το 74% ανακύκλωση και το υπόλοιπο 26%, ως υπόλειμμα, οδηγείται στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ).

Στον Άξονα διαπιστώνεται ακόμη ότι:

- υπάρχει ανάγκη διασφάλισης πρόσθετων πόρων για τα έργα λυμάτων, που εντάσσονται στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Κοινοτική Οδηγία 91/271/ΕΚ και αποτυπώνονται και στα Επιχειρησιακά σχέδια Λυμάτων και μεταφοράς τμηματοποιημένων έργων στον ΑΠ 14Β
- με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά τη 2η Συνεδρίαση της, αφαιρέθηκαν τα έργα, που αφορούσαν το Φράγμα Χαβρία, τη Μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων Άνω Λιοσίων και τη Μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων Φυλής
- υλοποιούνται δράσεις ίδιου περιεχομένου με τις αντίστοιχες δράσεις των ΑΠ 12 και 13 που αφορούν σε θέματα παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων / φύσης και βιοποικιλότητας/ και χωροταξίας
- οι δράσεις που μεταφέρονται από τους ανωτέρω άξονες (ΕΣ 20 και 23) στον τέως ΕΣ 31, οδηγούν στην ανάγκη διεύρυνσης του τελευταίου και στην αντικατάστασή του από τον αναδιατυπωμένο ΕΣ 20 Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του
- υπάρχει αναντιστοιχία των δράσεων που υλοποιούνται μεταξύ των ΕΣ 30 και 31
- η δράση Μορφολογικές Μελέτες και Κανόνες Δόμησης, η οποία εξειδικεύθηκε στον ΕΣ 32 πρέπει να μεταφερθεί στον ΕΣ 33
- απαιτείται η υιοθέτηση νέων τιμών στόχου, όπως τίθενται από τον νέο ΕΣΔΑ, για τους σχετικούς με τα έργα απορριμμάτων δείκτες αποτελέσματος του ΑΠ
- απαιτείται μείωση της τιμής στόχου των δεικτών εκροής CO17, Τ4412 και Τ4413, για τους οποίους έχει τεθεί ως στόχος ο εθνικός στόχος της χώρας, παρότι το Πρόγραμμα με τις δράσεις του συμβάλλει μόνο μερικώς σε αυτόν. Ειδικότερα σημειώνονται:
    - Οι στόχοι του ΕΣΔΑ υιοθετούν την φιλοσοφία της ιεράρχησης της διαχείρισης των αποβλήτων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, υπερβαίνοντας τη λογική των συγκεντρωτικών μονάδων διαχείρισης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων υπέρ της διαλογής στην πηγή ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων και της μείωσης της παραγωγής αποβλήτων. Σε αυτούς συμβάλλουν το σύνολο των δράσεων που υλοποιούνται στη χώρα, ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης.
    - Η τιμή του δείκτη CO17 ως δείκτης εκροής βασίζεται αποκλειστικά στην υλοποίηση των δράσεων του ΑΠ 14. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της τιμής στόχο του έτους 2023, για το δείκτη CO17: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων, από 650.000 τόνοι/έτος σε 437.000 τόνους/ έτος. Η μείωση επέρχεται από το γεγονός ότι το Πρόγραμμα στοχοθετεί αποκλειστικά με βάση τις σχεδιαζόμενες δράσεις που χρηματοδοτεί. Η τιμή στόχος προσδιορίζεται από τα σχεδιαζόμενα έργα με βάση το ΕΣΔΑ και τους ΠΕΣΔΑ, τις σχετικές μελέτες σκοπιμότητας, τις μελέτες

κόστους-οφέλους και το υλικό που συνοδεύει τις σχετικές αδειοδοτήσεις των σχεδιαζόμενων έργων.

- Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για τους δείκτες Τ4412 και Τ4413.

Με βάση τα ανωτέρω απαιτείται να προσαρμοστεί ο ΑΠ 14. Στην προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, επέρχονται αλλαγές στο περιεχόμενο του ΑΠ:

- αναδιατύπωση του ΕΣ 30 ως ακολούθως: Διασφάλιση της επάρκειας και της ασφαλούς διάθεσης πόσιμου νερού
- διεύρυνση και αντικατάστασή του ΕΣ 31 από τον αναδιατυπωμένο ΕΣ 20 Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του.
- μεταφορά στον ΕΣ 30 της δράσης Ανάπτυξη και ενίσχυση υποδομών για την εξασφάλιση της επάρκειας του νερού για όλες τις χρήσεις (από τον τέως ΕΣ 31)
- ενσωμάτωση στον ΕΣ 20 (τέως ΕΣ 31) των δράσεων:
  1. Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης των θαλάσσιων υποπεριοχών / Αναβάθμιση και λειτουργική επικαιροποίηση του δικτύου παρακολούθησης
  2. Δράσεις για την εφαρμογή της Οδηγίας για τα ύδατα κολύμβησης την περίοδο 2014- 2020
- κατάργηση των δράσεων:
  1. Αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος
  2. Ευαισθητοποίηση Χρηστών και ενίσχυση των Εταιρικών Σχέσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Σχεδίων Διαχείρισης
  3. Εφαρμογή της Οδηγίας για την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (Integrated Pollution Prevention and Control (96/61/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ) στους υδατικούς πόρους:
  4. Οδηγία για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης (91/676/ΕΟΚ)
  5. Προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία (Οδηγία 86/278/ΕΟΚ)
- υποδοχή, από τους ΑΠ 12 και 13, και ενσωμάτωση τμημάτων των δράσεων:
  1. Οριζόντιες Δράσεις Διαχείρισης Υδάτων, η οποία μεταφέρεται από τους ΕΣ 20, 23 προς χρηματοδότηση στον ΕΣ 31. Οι δράσεις ομαδοποιούνται στον ΑΠ 14 και ο ΕΣ διευρύνεται και αντικαθίσταται από τον ΕΣ 20 που τροφοδοτείται πλέον από το σύνολο των δράσεων (μεταφερόμενων και υφιστάμενων)
  2. Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000, Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000, Σχέδια Δράσης/ Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000, Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη, Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος, Διατήρηση των γενετικών πόρων, οι οποίες μεταφέρονται από τους ΕΣ 21, 24 προς χρηματοδότηση στον ΕΣ 32.
  3. Ταυτόχρονα, με τη μεταφορά των ανωτέρω δράσεων επαναπροσδιορίζεται μερικώς και το περιεχόμενό τους,
- μεταφορά των ακόλουθων δράσεων για δυνητική χρηματοδότηση από πόρους Τεχνικής Βοήθειας:
  1. Δράσεων υποστήριξης Δήμων και ΦοΔΣΑ και ευαισθητοποίησης κοινού
  2. Δράσεις για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση
  3. Δράσεις για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης κόστους, κατάλληλα για τους σκοπούς του Άρθρου 9 της Οδηγίας 2000/60/ ΕΚ
  4. Δράσεις προσδιορισμού, καταγραφής ελέγχου και παρακολούθησης των απολήψεων επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού
  5. Παρακολούθηση της λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) και της πορείας εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ

- μεταφορά της δράσης «Μορφολογικές Μελέτες και Κανόνες Δόμησης» (εξειδικευμένη στον ΕΣ 32) στον ΕΣ 33, για λόγους ομοιογένειας περιεχομένου
- μεταφορά πόρων από τον ΕΣ 28 στον ΕΣ 27, προς ενίσχυση έργων ολοκληρωμένης διαχείρισης στερεών αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ
- μεταφορά πόρων από τον ΕΣ 30 προς τον ΕΣ 29 προς ενίσχυση έργων που αφορούν σε λύματα
- απορρόφηση των πόρων του Πεδίου Παρέμβασης 91 από το Πεδίο Παρέμβασης 92
- προσαρμογή του συστήματος των δεικτών του Άξονα, όπως απαιτείται με βάση τις ανωτέρω μεταβολές. Ειδικότερα,
    - παραμένουν οι υφιστάμενοι οκτώ δείκτες αποτελέσματος:

      Τ4437 Κλάσμα χωριστά συλλεγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)

      Τ4438 Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση

      Τ4439 Βιοαποδομίσημα αστικά απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή

      Τ4441 Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ

      Τ4442 Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης

      Τ4435 Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ

      Τ4436 Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών (σύνολο περιοχών Natura 2000) με εργαλεία διαχείρισης

      Τ4433 Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ

    Η τιμή των δεικτών Τ4437, Τ4438 και Τ4439 επικαιροποιείται με βάση τη νέα εθνική στοχοθεσία.

    - οι δείκτες εκροής που συμβάλλουν στους έξι ανωτέρω δείκτες αποτελέσματος είναι οι ακόλουθοι:

      CO17 Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων

      Τ4412 Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση

      Τ4413 Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής

      Τ4414 Αριθμός Έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του ΕΣΔΑ

      CO19 Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων

      CO18 Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού

      CO23 Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης

      Τ4411 Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (νέος δείκτης για τις δράσεις του ΕΣ 32)

      Τ4454 Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων (νέος ειδικός δείκτης για τις δράσεις του ΕΣ 33). Ο παλιός δείκτης CO22 Αποκατάσταση του εδάφους: Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους δεν αντιπροσωπεύει τις υλοποιούμενες ή σχεδιαζόμενες δράσεις στην ΕΠ και καταργείται.

    Ο δείκτης Τ4413 αλλάζει κωδικοποίηση, με βάση το ομογενοποιημένο σύστημα δεικτών και τις σχετικές οδηγίες της ΕΥΣΣΑ και υιοθετεί τον κωδικό SO017

    Οι τιμές των δεικτών CO17, CO19, Τ4412, Τ4413 (SO017), CO23 επικαιροποιούνται στη βάση του νέου σχεδιασμού. Οι δείκτες CO17, CO19, Τ4412 και Τ4413(SO017) μειώνονται στη βάση των εκροών των έργων που χρηματοδοτούνται. Η τιμή του δείκτη CO23 αυξάνεται με βάση την έκταση των Προστατευόμενων Περιοχών που προβλέπεται να ενισχυθούν. Η τιμή στόχος του δείκτη CO18, παραμένει αμετάβλητη.

Άξονας Προτεραιότητας 14Β: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΕΤΠΑ)

Ο ΑΠ 14Β έχει προκύψει από την Τεχνική Προσαρμογή και την 1η Αναθεώρηση του ΕΠ. Περιλαμβάνει δύο ΕΠ, τις 6a 6b, σε αντιστοιχία με τους ΕΣ 26-27 και ΕΣ 29 αντίστοιχα.

Επενδυτική Προτεραιότητα 6a. **Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις**	**Ειδικός Στόχος 26** **Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης**
	Ειδικός Στόχος 27 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.
Επενδυτική Προτεραιότητα 6b. Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	Ειδικός Στόχος 29 Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)

Ο ΑΠ 14Β έχει προκύψει από την Τεχνική Προσαρμογή και την 1η Αναθεώρηση του ΕΠ. Περιλαμβάνει τους ΕΣ 26-27 και ΕΣ 29 αντίστοιχα. Οι δράσεις που υλοποιούνται στον ΑΠ σχετίζονται με:

- Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης
- Κομποστοποίηση βιοαποβλήτων
- Δημιουργία "Πράσινων Σημείων" και Δικτύωσή τους
- Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς
- Επέκταση και εκσυγχρονισμός συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων
- Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους υπολειπόμενους οικισμούς Β' προτεραιότητας (πληθυσμός > 15.000 ι.π. και διάθεση σε κανονικό αποδέκτη) και σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000 - 15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ
- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό Εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για την επίτευξη ποιοτικών χαρακτηριστικών εξόδου

Ο δράσεις κατευθύνονται στις Περισσότερο Ανεπτυγμένες και σε Μετάβαση Περιφέρειες για τα απορρίμματα και στο σύνολο των κατηγοριών Περιφερειών για τα λύματα. Το κύριο αίτιο που οδηγεί σε μεταβολή τον ΑΠ 14Β είναι οι εξαιρετικά αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης στα έργα του ΕΣ 29 (έργα λυμάτων). Στην προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, αυξάνονται οι πόροι του ΑΠ 14Β (ΕΣ 29), καθώς μεταφέρονται σε αυτόν οι διαθέσιμοι πόροι των ΑΠ 12 και ΑΠ13.

Σε σχέση με το σύστημα δεικτών του ΑΠ 14Β διαπιστώνεται ότι:

- ο δείκτης Τ4413 αλλάζει κωδικοποίηση, με βάση το ομογενοποιημένο σύστημα δεικτών και τις σχετικές οδηγίες της ΕΥΣΣΑ και υιοθετεί τον κωδικό SO017
- απαιτείται μείωση της τιμής στόχου των δεικτών εκροής CO17, Τ4412 και SO017 (τ. Τ4413). Η προσαρμογή σχετίζεται με την ορθή αποτύπωση της στοχοθεσίας των σχεδιαζόμενων δράσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων της κατηγορίας παρέμβασης 018 στον ΑΠ14Β, με βάση τις δράσεις που αναμένεται να συγχρηματοδοτηθούν από πόρους ΕΤΠΑ των Περιφερειών σε Μετάβαση και των Περισσότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών.
- απαιτείται επικαιροποίηση της τιμής στόχου του δείκτη CO19 στη βάση των χρηματοδοτούμενων έργων.

13.3 Αλλαγές στη Λογική της Παρέμβασης, σε κατηγορίες παρέμβασης (προσθήκες, καταργήσεις) και σε Δείκτες (ποιοτικά)

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
ΑΠ1: Διευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο & Συνδέσεις (ΤΣ)	7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**1**: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4423**: Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης) **T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού)	Δράσεις αποπεράτωσης και αναβάθμισης της σιδηροδρομικής υποδομής και επιδομής, υλοποίησης συνδέσεων με λιμάνια και παραγωγικούς πόλους καθώς και δράσεις εγκατάστασης ηλεκτροκίνησης και συστημάτων σηματοδότησης / τηλεδιοίκησης στον σιδηροδρομικό Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**CO11a**: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ **T4401**: Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)	Προτεινόμενες Αλλαγές: 1. Προτείνεται η διεύρυνση του ειδικού στόχου 1 με την προσθήκη της εγκατάστασης συστημάτων σε αστικά / προαστικά τμήματα, καθώς και μέσω της κατασκευής υπεραστικών τμημάτων του ΠΑΘΕ/Π 2. Μεταβάλλεται η τιμή βάσης και στόχου του δείκτη Τ4420 Χρονοαπόσταση, σύμφωνα με τα σχετικά δεδομένα της ΕΡΓΟΣΕ. 3. Από τον ΑΠ 1 και την επενδυτική Προτεραιότητα 7i αφαιρείται το μεγάλο έργο "Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας (ΣΚΑ) – Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη–Ρίο (επιδομή, ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση)" και τροποποιούνται αντίστοιχα οι δείκτες εκροής Παρά τη μείωση του φυσικού αντικειμένου **η λογική της παρέμβασης παραμένει εξαιρετικά επίκαιρη** καθώς η στρατηγική και ο επιχειρησιακός σχεδιασμός του Άξονα δεν μεταβάλλονται.
	~~7ii: Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας~~	~~**5**: Ενίσχυση των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών με διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους~~	**T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού) **025**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ συνολικό)	~~Δράσεις ανάπτυξης σιδηροδρομικών συνδέσεων ΒΙ.ΠΕ. και λιμένων με το σιδηροδρομικό δίκτυο~~ ***~~Μεταφέρεται~~***	~~**CO11a**: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ~~	Προτεινόμενες Αλλαγές: 1. Η επενδυτική προτεραιότητα 7ii και ο ειδικός στόχος 5, καταργούνται στο πλαίσιο του ΑΠ. Οι δράσεις μεταφέρονται υπό την 7iii επενδυτική προτεραιότητα και τον ειδικό στόχο 10 2. Οι δράσεις μεταφέρονται στην 7iii επενδυτική προτεραιότητα και στον ειδικό στόχο 10
	7iii: Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου	**10**: Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4423**: Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης) Προστίθεται: ***T4429: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο***	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού) **025**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ συνολικό)	Δράσεις βελτίωσης κυρίως του σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ/Π για εξασφάλιση συνεκτικού και διαλειτουργικού συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών υψηλής ποιότητας ***Προστίθενται οι Δράσεις ανάπτυξης σιδηροδρομικών συνδέσεων ΒΙ.ΠΕ. και λιμένων με το σιδηροδρομικό δίκτυο, καθώς και η Προαστιακή σιδηροδρομική σύνδεση Ισθμός – Λουτράκι***	**T4401**: Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών) Προστίθενται: ***T4455 «Συνδέσεις με το σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ».*** ***SO022 «Παρεμβάσεις ασφάλειας μεταφορών»***	Προτεινόμενες Αλλαγές: 1. Ο Ειδικός Στόχος 10 διευρύνεται καθώς προστίθεται και η στόχευση του 5, ήτοι, η ανάπτυξη συνδέσεων του σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με ΒΙ.ΠΕ., λιμάνια και αναπτυξιακούς / τουριστικούς πόλους. 2. Προστίθενται οι συνδέσεις των ΒΙΠΕ με το σιδηροδρομικό δίκτυο, καθώς και η Προαστικαή σιδηροδρομική σύνδεση Ισθμός - Λουτράκι 3. Επικαιροποιείται η τιμή του δείκτη Τ4420 "χρονοαπόσταση" ως προς την τιμή βάσης (2014) και την τιμή - στόχος (2023) 4. Προστίθεται ο δείκτης Τ4429 "εμπορευματικό μεταφορικό έργο" προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ενσωμάτωση των δράσεων σύνδεσης των ΒΙΠΕ με το σιδηροδρομικό δίκτυο 5. Προστίθενται:

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
							SO022 Παρεμβάσεις ασφάλειας μεταφορών T4455 «Συνδέσεις με το σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ». Δεν επηρεάζεται η λογική της παρέμβασης.
ΑΠ 2: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)	7a: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**1**: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**T4420**: Χρονοαπόσταση Προστίθεται: ***T2623 Αριθμός επιβατών / έτος*** ***Σιδηροδρομικοί Σταθμοί που αναβαθμίζονται***	**024**. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού)	Δράσεις αναβάθμισης της σιδηροδρομικής υποδομής και επιδομής του σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π ~~στην περιφέρεια Αττικής~~	**CO12**: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ Προστίθενται: ***T4401 «Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)»*** ***CO11α «Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ»*** ***T4419 «Αναβάθμιση Σιδηροδρομικού Σταθμού»***	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Προτείνεται μεταφορά φυσικού αντικειμένου από την ΕΠ 7i του ΑΠ 1. 2. Η μεταφορά δράσεων από τον ΑΠ1 και το εύρος της συνδέεται άμεσα με τη δυνατότητα διασφάλισης πόρων ΕΤΠΑ στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και αντίστοιχη μείωση στις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (μεταφορά σε επίπεδο ΕΣΠΑ 2014-2020). 3. Οι δράσεις παύουν πλέον να αφορούν αποκλειστικά την Περιφέρεια Αττικής και κρίνεται απαραίτητη η προσθήκη των Λιγότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών στις προς χρηματοδότηση περιφέρειες της ΕΠ7α. **4.** Προτείνεται η διεύρυνση του ειδικού στόχου 1 με την προσθήκη της εγκατάστασης συστημάτων σε αστικά / προαστικά τμήματα, καθώς και μέσω της κατασκευής υπεραστικών τμημάτων του ΠΑΘΕ/Π 5. Προτείνεται: • η προσθήκη του δείκτη T2623 "Αριθμός επιβατών / έτος" λόγω του έργου της αναβάθμισης του ΣΣ Αθηνών • Η δημιουργία νέου δείκτη "Σιδηροδρομικοί Σταθμοί που αναβαθμίζονται " • Η παρακολούθηση των δεικτών : T4401 "Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)", CO11 "Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών" και CO11α "Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ", με διάκριση σε περισσότερο και λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες προκειμένου να αποτυπωθούν οι υπόλοιπες δράσεις του άξονα, **Η διεύρυνση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ δεν επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος.**
	~~7c: Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου~~	~~**6**: Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατικών και εμπορευματικών) με την επέκταση / αναβάθμιση του Προαστιακού Σιδηρόδρομου Αττικής~~	~~**T4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς~~ ~~**T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο~~	~~**024**.~~ ~~Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ κορμού)~~ ~~**025**.~~ ~~Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ συνολικό)~~	~~Δράσεις κατασκευής νέας σιδηροδρομικής υποδομής και επιδομής του αναλυτικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ στην περιφέρεια Αττικής~~	~~**CO11a**: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ~~ ~~**CO11**: Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέας σιδηροδρομικής γραμμής~~	1. Προτείνεται η διερεύνηση της κατάργησης της ΕΠ 7c και του ΕΣ 6 και η εσωτερική μεταφορά των πόρων αυτής στην ΕΠ 7a. 2. Προτείνεται η αλλαγή του περιεχομένου του ΑΠ 3. Λόγω των αυξημένων αναγκών χρηματοδότησης των ΛΑΠ θα πρέπει να διερευνηθεί πιθανή ανάγκη μεταφοράς πόρων μεταξύ των Κατηγοριών Παρέμβασης για αποφυγή απώλειας πόρων. **Επηρεάζεται η λογική της παρέμβασης**. Η ΚΠ 024 καλύπτεται από την ΕΠ 7i
ΑΠ 3: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και οδική ασφάλεια (ΤΣ)	7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**2**: Ενίσχυση της προσπελασιμότη-τας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4421**: Προσπελασιμότητα	**029**. Αυτοκινητόδρομοι ΔΕΔ-Μ και συνολικό οδικό	1) Αποπεράτωση τμημάτων του Αυτοκινητόδρομου Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος 2) Αποπεράτωση τμημάτων του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδας,	**CO13a**: Συνολικό μήκος νέων οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Αναμορφώνονται οι τιμές βάσης και στόχου των δεικτών T4420, T4421, T4422 σε σχέση με το νέο προγραμματισμό των έργων του ΑΠ3.

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
			T4422: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	δίκτυο (νέα κατασκευή) **034**. Άλλοι ανακατασκευασμένοι ή βελτιωμένοι δρόμοι (αυτοκινητόδρομοι, εθνικοί, περιφερειακοί ή τοπικοί)	3) Κατασκευή της Οδικής Παράκαμψης της πόλης της Χαλκίδας 4) Ανάπτυξη συνδέσεων του βασικού ΔΟΔ με κατασκευή κρίσιμων τμημάτων του αναλυτικού ΔΟΔ της ηπειρωτικής χώρας και συνδέσεων του βασικού ΔΕΔ-Μ 6) Δράσεις Αποπεράτωσης τμημάτων του Αναλυτικού ΔΟΔ, των οποίων η κατασκευή έχει ξεκινήσει στην Προγραμματική Περίοδο 2007-2013		2. Αναπροσαρμόζεται η τιμή στόχος του δείκτη CO13a
		3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων	**T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος		5) Δράσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας	Προστίθεται: ***SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών»***	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Εισαγωγή νέου δείκτη Παρεμβάσεις ασφάλειας Μεταφορών **Η λογική της παρέμβασης ενισχύεται με την προσθήκη ομογενοποιημένου δείκτη για τις παρεμβάσεις αναβάθμισης της ασφάλειας του οδικού δικτύου στους ΑΠ3 και ΑΠ4**.
ΑΠ4: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)	7a: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	**2**: Ενίσχυση της προσπελασιμότη-τας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4421**: Προσπελασιμότητα **T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	**033**. Ανακατασκευασμένη ή βελτιωμένη οδός ΔΕΔ-Μ	1) Αναβάθμιση τμημάτων του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης	**CO14a**: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ **CO14**: Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Προτείνεται η μείωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του ΑΠ4 και η αξιοποίηση του πλεονάζοντος ποσού για τη χρηματοδότηση εν εξελίξει έργων σε νησιωτικές Περιφέρειες μέσω του ΑΠ5. Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη μεταφορά πόρων αφορά Περιφέρειες που ανήκουν στην ίδια κατηγορία Περιφερειών ΕΤΠΑ (Περιφέρειες σε Μετάβαση). 2. Απαιτείται μείωση στις τιμές στόχου των δεικτών εκροής και αποτελέσματος. **3.** Προτείνεται η προσθήκη δείκτη για τις δράσεις του ΕΣ3. **Η διεύρυνση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ δεν επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης του Προγράμματος.** **Η λογική της παρέμβασης ενισχύεται με την προσθήκη ομογενοποιημένου δείκτη για τις παρεμβάσεις αναβάθμισης της ασφάλειας του οδικού δικτύου στους ΑΠ3 και ΑΠ4**.
		3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων	**T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος		2) Δράσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης	Προστίθεται: 1. ***SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών»***	
ΑΠ 5: Περιφερειακή κινητικότητα και συνδεσιμότητα νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών (ΕΤΠΑ)	7b: Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	**4**: Ενίσχυση κινητικότητας με σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων ΔΕΔ-Μ και ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4421**: Προσπελασιμότητα **T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	**034**. Άλλοι ανακατασκευασμένοι ή βελτιωμένοι δρόμοι (αυτοκινητόδρομοι, εθνικοί, περιφερειακοί ή τοπικοί)	Δράσεις βελτίωσης της συνδεσιμότητας νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών μέσω διασύνδεσής τους με το βασικό οδικό δίκτυο	~~**T4402**: Συνολικό μήκος νέων ή/και αναβαθμισμένων τμημάτων λοιπού οδικού δικτύου~~ Προστίθεται: ***CO14 «Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών»*** ***CO14a «Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδικών αξόνων ΔΕΔ-Μ»***	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Προτείνεται η μετακίνηση πόρων κατηγορίας Περιφερειών Μετάβασης από την ΕΠ 7a του ΑΠ4 στην επενδυτική προτεραιότητα 7b του ΑΠ5, με σκοπό την κάλυψη αναγκών εν εξελίξει ενταγμένου έργου. 2. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται επικαιροποίηση των τιμών των δεικτών με βάση τις εκροές και τα αναμενόμενα αποτελέσματα των χρηματοδοτούμενων ή προς χρηματοδότηση δράσεων. 3. Προτείνεται η προσθήκη δεικτών εκροής. • CO14: Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών *(ο δείκτης CO14a (περιφέρεια σε Μετάβαση) και οι δείκτες CO14a, CO14 (Λιγότερο Ανεπτυγμένες περιφέρειες) προκειμένου να αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές στον ΑΠ*) **Η διεύρυνση του οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ δεν επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης του Άξονα.**
ΑΠ6: Θαλάσσιες μεταφορικές	7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου	**7**: Εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών	**T4424**: Κατάπλοι και απόπλοι πλοίων	**039**.	Δράσεις ολοκλήρωσης των υποδομών κύριων λιμένων, που αφορούν αναβάθμιση/ εκσυγχρονισμό των	**T4403**: Πρόσθετες θέσεις παραβολής μήκους	Προτεινόμενες αλλαγές:

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
υποδομές και ασφάλεια ναυσιπλοΐας (ΤΣ)	μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής – Ιονίου		Θαλάσσιοι λιμένες (ΔΕΔ-Μ)	παρεχόμενων υπηρεσιών και ανάδειξή τους σε διαμετακομιστικούς κόμβους	μεγαλύτερου των 200μ και βάθους 11μ σε λιμένες που αναβαθμίζονται	1. Προτείνεται μείωση της βαρύτητας του ΕΣ8 με αντίστοιχη αύξηση στον ΕΣ7 καθώς έχουν προκύψει σημαντικές ανάγκες για παρεμβάσεις σε λιμενικές υποδομές. 2. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται επικαιροποίηση των τιμών των δεικτών με βάση τις εκροές και τα αναμενόμενα αποτελέσματα των χρηματοδοτούμενων ή προς χρηματοδότηση δράσεων. 3. Προτείνεται η ενδεχόμενη αντικατάσταση του δείκτη εκροής με το δείκτη: Παρεμβάσεις ασφάλειας μεταφορών. **Η εσωτερική μεταφορά πόρων δεν επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης του Άξονα.**
		8: Ενίσχυση της ασφάλειας των θαλάσσιων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα	**Τ4425**: Βελτίωση ασφάλειας και διαχείρισης ναυσιπλοΐας με επέκταση του χώρου κάλυψης	**039**. Θαλάσσιοι λιμένες (ΔΕΔ-Μ)	Δράσεις βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας και ενίσχυσης της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα μέσω συστημάτων διαχείρισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας και φύλαξης λιμένων (π.χ. συστήματα VTMIS, τήρηση κωδικού ISPS, κλπ.) και περαιτέρω εναρμόνισης με αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα.	~~**Τ4404**: Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης~~ Προστίθεται: ***SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών»***	
ΑΠ7: Αεροπορικές μεταφορικές υποδομές & ασφάλεια αεροναυτιλίας (ΤΣ)	7ii: Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	**9**: Βελτίωση της συνδεσιμότητας και του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ	**Τ4426**: Πληθυσμός απομακρυσμένων /νησιωτικών περιοχών με πρόσβαση σε βελτιωμένη αεροπορική σύνδεση	**037**. Αερολιμένες (ΔΕΔ-Μ)	Δράσεις αναβάθμισης νησιωτικών αεροδρομίων	~~**Τ4405**: Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται~~ Προστίθενται: ***SO014 « Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται»*** ***Τ4451 «Πλήθος περιβαλλοντικών παρεμβάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ».***	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Προτείνεται μείωση της βαρύτητας του ΕΣ11 με αντίστοιχη αύξηση στον ΕΣ9 καθώς έχουν προκύψει σημαντικές ανάγκες για παρεμβάσεις σε μικρά νησιωτικά αεροδρόμια αλλά και σε νησιωτικά αεροδρόμια του Βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου. 2. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται επικαιροποίηση των τιμών των δεικτών με βάση τις εκροές και τα αναμενόμενα αποτελέσματα των χρηματοδοτούμενων ή προς χρηματοδότηση δράσεων. 3. Προτείνεται η ενδεχόμενη αντικατάσταση του δείκτη εκροής: • SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών» • Τ4451: Πλήθος περιβαλλοντικών παρεμβάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ **Η λογική της παρέμβασης επηρεάζεται από την ενίσχυση δράσεων που αφορούν σε νησιωτικά αεροδρόμια του Βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου.** **Η εσωτερική μεταφορά πόρων δεν επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης του Άξονα.**
		11: Βελτίωση της ασφάλειας εγκαταστάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ και βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας	**Τ4427**: Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα ασφάλειας αερομεταφορών	**037**. Αερολιμένες (ΔΕΔ-Μ)	Δράσεις βελτίωσης των συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, συστημάτων αυτοματισμού και αεροναυτιλίας, συστημάτων επικοινωνιών, ενίσχυσης της ασφάλειας επιβατών και αναβάθμισης των υποδομών ασφαλείας τους	~~**Τ4406**:Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών~~ Προστίθενται: ***SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών»***	
ΑΠ8: Καθαρές αστικές μεταφορές (ΕΤΠΑ)	4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	**12**: Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης	**Τ4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς **Τ4430**: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό	**043**. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και του τροχαίου υλικού)	1) Δράσεις κατασκευής Μετρό σε αστικές περιοχές, όπως η κατασκευή της βασικής γραμμής Μετρό στη Θεσσαλονίκη και η επέκτασή της προς Καλαμαριά, για εξασφάλιση ενός μέσου καθαρών αστικών συγκοινωνιών υψηλής ποιότητας. 2) Δράσεις ανακαίνισης/ επαναχρησιμοποίησης υφιστάμενου τμήματος μη ενεργού σιδηροδρομικού δικτυού του ΟΣΕ, για την προαστιακή σιδηροδρομική σύνδεση περιοχών της Δυτικής Θεσσαλονίκης με το Λιμάνι της Θεσσαλονίκης.	**CO15**: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών Τραμ και Μετρό	Δεν προτείνεται καμία τροποποίηση.
ΑΠ9: Καθαρές αστικές μεταφορές & βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (ΤΣ)	4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές,	**13**: Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας	**Τ4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	**043**. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανο	Δράσεις ολοκλήρωσης της γραμμής 3 του Μετρό της Αθήνας (τμήμα Χαϊδάρι – Πειραιάς) και κατασκευής του τμήματος Α (τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή) της γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας.	**CO15**: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών Τραμ και Μετρό Προστίθεται:	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Διευρύνεται ο ΕΣ 14 2. Επικαιροποιούνται οι τιμές των δεικτών αποτελέσματος Τ4428 και Τ4430

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
	συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων		**T4430**: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό	μένου του εξοπλισμού και του τροχαίου υλικού)		***T4452 «Διάνοιξη Σήραγγας Γραμμής Μετρό»***	3. Αντικαθίσταται ο δείκτης T4431 από τον δείκτη T4449 Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών CO 4. Προστίθεται ο δείκτης εκροής Διάνοιξη Σήραγγας Γραμμής Μετρό
		14: Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας ***και της Θεσσαλονίκης***	~~**T4431**: Εφαρμογή συστήματος πληροφόρησης επιβατών λεωφορείων~~ ***T4449 Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών CO***	**043**. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και του τροχαίου υλικού)	Δράσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών και προαστιακών συγκοινωνιών, και της ασφάλειας πεζών και εποχούμενων για έλεγχο και μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον.	~~**T4407**: Παρεμβάσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών συγκοινωνιών~~ Προστίθεται: ***SO016 «Παρεμβάσεις βελτίωσης του συστήματος αστικών συγκοινωνιών»***	
ΑΠ10: Εφαρμογή στρατηγικών επίτευξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έμφαση στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)	4c: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	**15**: Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα ***και στον τομέα της στέγασης***	**T4432**: Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας	**012**. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή) **013**. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	**Δράση 1:** Ενεργειακές αναβαθμίσεις Δημόσιων Κτιρίων **Δράση 2:** Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ ή με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία Προστίθεται: ***Δράση 3: Βελτίωση της Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής***	**CO32**: Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων **CO34**: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου ~~**T4408**: Παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ~~	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Αξιοποιείται μέρος των πόρων της ΕΠ 4e με εσωτερική μεταφορά στην ΕΠ 4c. Η πρόταση προϋποθέτει την αλλαγή του ποσού από την κατηγορία Περισσότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών σε Περιφέρειες σε Μετάβαση. 2. Μεταφέρονται και ενσωματώνονται δράσεις της ΕΠ 4e που αφορούν στην Πράσινη γειτονιά και Αντικατάσταση καυστήρων σε κατοικίες με Φ.Α 3. Διευρύνεται ο ΕΣ 15 ώστε να ενσωματώσει τις δράσεις που υποδέχεται από τον ΕΣ 16 4. Καταργείται ο δείκτης T4408 και αντικαθίσταται από το δείκτη CO32 και CO34 5. Οι δράσει στον τομέα της στέγασης απολογίζονται με το δείκτη CO34 6. Οι δείκτες υπολογίζονται με ενιαίο τρόπο για το σύνολο των δράσεων του ΑΠ, με ενιαία επικαιροποιημένη μεθοδολογία υπολογισμού 7. Η προσθήκη της ΚΠ 14 για τον τομέα της στέγασης **Η μεταβολή δεν επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης του Άξονα.**
	~~4e: Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των~~	~~**16**: Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής~~	~~**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ~~	~~**012**. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση~~	~~**Δράση 3:** Βελτίωση της Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής~~	~~**CO38**: Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές~~	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Καταργείται η ΕΠ 4e και ο ΕΣ 16 2. Μεταφέρονται στον ΕΣ 15 οι δράσεις του ΕΣ 16 3. Οι μη άμεσα αξιοποιήσιμοι πόροι της ΕΠ 4e προτείνεται να αξιοποιηθούν στις ΕΠ 4c και 4g, όπου υπάρχει υψηλή ζήτηση και ωριμότητα έργων.

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
	~~μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων~~			~~της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)~~ ~~**016**.~~ ~~Συνδυασμένη παραγωγή ρεύματος και θερμότητας και τηλεθέρμανση~~ ~~**023**.~~ ~~Περιβαλλοντικά μέτρα που στοχεύουν στη μείωση και/ή την αποφυγή εκπομπών αερίου θερμοκηπίου (συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας και αποθήκευσης του μεθανίου και κομποστοποίησης)~~			Η προτεινόμενη μείωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ 4e **επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης του ΕΠ**.
	4g: Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	**17**: Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης	**T4432**: Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας	016. Συνδυασμένη παραγωγή ρεύματος και θερμότητας και τηλεθέρμανση	**Δράση 4**: Ολοκλήρωση/ Επέκταση των υποδομών για την αύξηση της δυναμικότητας ηλεκτρισμού μέσω της συμπαραγωγής	**T4409**: Ενέργεια που εξοικονομείται από τηλεθέρμανση σε ετήσια βάση	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Προτείνεται η αξιοποίηση μέρους των πόρων της ΕΠ 4g με εσωτερική μεταφορά στην ΕΠ 4c. 2. Η πρόταση προϋποθέτει την αλλαγή του ποσού από την κατηγορία Περισσότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών σε Περιφέρειες σε Μετάβαση. 3. Δεν μεταβάλλονται οι δράσεις της ΕΠ, ωστόσο η προτεινόμενη χρηματοδοτική τους ενίσχυση επιβάλλει την αύξηση των τιμών στόχου των δεικτών εκροής. 4. Θα πρέπει να γίνει έλεγχος αναγκαιότητας επικαιροποίησης της τιμής στόχου του δείκτη εκροής και του υπολογισμού του με επικαιροποιημένη μεθοδολογία. **Η εσωτερική μεταφορά πόρων δεν επηρεάζει τη λογική της παρέμβασης του Άξονα.**
ΑΠ11: Εφαρμογή στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (ΤΣ)	5i: Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	**18**: Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή	~~**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ~~ *T4434: Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η*	**087**. Προσαρμογή σε μέτρα για την κλιματική αλλαγή και πρόληψη και διαχείριση κινδύνων σχετικών	**Δράση 1**: Μελέτες για τις επιπτώσεις και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές **Δράση 2**: Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη διαχείριση των φθοριούχων αερίων που βλάπτουν τη στοιβάδα του όζοντος **Δράση 3**: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας και των Δασών	**T4410**: Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Ο δείκτης T4433: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ αντικαθίσταται από τον T4434 Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60 2. Οι άυλες δράσεις της ΕΠ 5ii μεταφέρονται και ενσωματώνονται στην ΕΠ 5i

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
			εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ	με το κλίμα, π.χ. διάβρωση, πυρκαγιές, πλημμύρες, καταιγίδες και ξηρασία, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και συστημάτων και υποδομών διαχείρισης καταστροφών			3. Διερευνάται η κατάργηση της δράσης 2. **Δεν επηρεάζεται η λογική της παρέμβασης του Άξονα. Ο ΑΠ πλέον έχει ενιαίο δείκτη αποτελέσματος και γίνεται συνεκτικότερος**
	5ii: Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών	**19**: Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες	**Τ4434**: Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ		**Δράση 4:** Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων διαχείρισης των κινδύνων πλημμυρών	~~**Τ4410: Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας**~~ ***CO20 «Πληθυσμός που ωφελείται από έργα αντιπλημμυρικής προστασίας»***	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Προτείνεται η μεταφορά των δράσεων του ΕΣ 19 που αφορούν σε άυλες δράσεις όπως τα («Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα και Λεκάνες Απορροής Ποταμού της χώρας») στον ΕΣ 18. Με τον τρόπο αυτό γίνεται πλέον σαφής διάκριση μεταξύ δύο ομάδων δράσεων: άυλες και έργα υποδομής 2. Προτείνεται η διεύρυνση της χρηματοδότησης και άλλων αντιπλημμυρικών έργων σε συνεργασία με την Επιτελική ΥΠΥΜΕΔΙ. Η διεύρυνση αυτή δεν επιφέρει αλλαγή του φυσικού αντικειμένου και της ομάδας δράσεων 4. 3. Αντικαθίσταται ο δείκτης Τ4410 από τον δείκτη CO20: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά έργα **Η προσθήκη νέου δείκτη εκροής ενισχύει *τη ΛτΠ.***
ΑΠ12: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)	6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**20**: ~~Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας~~ ***Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του***	**Τ4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	**021**. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)	**Δράση 1**: Οργανωτική, λειτουργική, και διοικητική εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και των λοιπών σχετικών «θυγατρικών» Οδηγιών **Δράση 2**: Οριζόντιες δράσεις που απαιτούνται από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και, γενικότερα, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων	**Τ4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Αναδιατυπώνεται ο ΕΣ και γίνεται περισσότερο στοχευμένος 2. Είναι απαραίτητη η σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 3. Για λόγους ομογενοποίησης και συμπληρωματικότητας προτείνεται η μεταφορά του φυσικού αντικειμένου των δράσεων στην ΕΠ 6ii του ΑΠ14, όπου υφίστανται συγγενείς δράσεις. 4. Σε ότι αφορά το οικονομικό αντικείμενο προτείνεται η μεταφορά πόρων στην ΕΠ 6b του ΑΠ14Β για τη χρηματοδότηση των ανελαστικών υποχρεώσεων της Χώρας στον τομέα των λυμάτων ή ενδεχόμενα και στον ΑΠ 10. 5. Η τιμή του δείκτη εκροής επικαιροποιείται και η μεθοδολογία υπολογισμού του ομογενοποιείται. **Η μεταφορά του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ ενισχύουν τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος**

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
	6d: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	**21**: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας	**T4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	**085**. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	**Δράση 3**: Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000 **Δράση 4:** Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000 ***Δράση 5**: Σχέδια Δράσης / Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000* **Δράση 6:** Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη **Δράση 7**: Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος **Δράση 8**: Διατήρηση των γενετικών πόρων	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Είναι απαραίτητη η σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 2. Για λόγους ομογενοποίησης και συμπληρωματικότητας προτείνεται η μεταφορά του φυσικού αντικειμένου των δράσεων στην ΕΠ 6ii του ΑΠ14, όπου υφίστανται συγγενείς δράσεις. 3. Προτείνεται η προσαρμογή της δράσης 5 4. Σε ότι αφορά το οικονομικό αντικείμενο προτείνεται η μεταφορά πόρων στην ΕΠ 6b του ΑΠ14Β για τη χρηματοδότηση των ανελαστικών υποχρεώσεων της Χώρας στον τομέα των λυμάτων. 5. Η τιμή του δείκτη εκροής επικαιροποιείται και η μεθοδολογία υπολογισμού του ομογενοποιείται. **Η μεταφορά του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ ενισχύουν τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος**
	6e: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	**22**: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη	~~**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ~~ ***Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων***	**083**. Μέτρα για την ποιότητα του αέρα	***Δράση 9:** Δράσεις Χωροταξικού Σχεδιασμού και αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πόρων, για την προώθηση ενιαίας και βιώσιμης εθνικής στρατηγικής και ανάπτυξης* ~~**Δράση 10:** Πολεοδομικός και Αστικός Σχεδιασμός για την ανάπτυξη βιώσιμων και «έξυπνων Πόλεων» (Smart Cities)~~ **Δράση 11:** Αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης του αέρα **Δράση 12:** Προώθηση μέτρων περιορισμού του θορύβου	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Είναι απαραίτητη η σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 2. Σε ότι αφορά το οικονομικό αντικείμενο προτείνεται η μεταφορά πόρων στην ΕΠ 6b του ΑΠ14Β για τη χρηματοδότηση των ανελαστικών υποχρεώσεων της Χώρας στον τομέα των λυμάτων. 3. Απαιτείται προσαρμογή της δράσης 9 4. Προτείνεται η κατάργηση της δράσης 10. 5. Η τιμή του δείκτη εκροής επικαιροποιείται και η μεθοδολογία υπολογισμού του ομογενοποιείται. 6. Αντικαθίσταται ο δείκτης αποτελέσματος με το δείκτη: Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων **Η μεταφορά του οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ ενισχύουν τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος. Η αντικατάσταση του ΔΑ κρίνεται ότι θα την ενισχύσει επίσης.**
ΑΠ13: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)	6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**23**: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**T4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	**021**. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του	**Δράση 1**: Οργανωτική, λειτουργική, και διοικητική εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και των λοιπών σχετικών «θυγατρικών» Οδηγιών **Δράση 2**: Οριζόντιες δράσεις που απαιτούνται από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και, γενικότερα, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Είναι απαραίτητη η σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 2. Για λόγους ομογενοποίησης και συμπληρωματικότητας προτείνεται η μεταφορά του φυσικού αντικειμένου των δράσεων στην ΕΠ 6ii του ΑΠ14, όπου υφίστανται συγγενείς δράσεις. 3. Σε ότι αφορά το οικονομικό αντικείμενο προτείνεται η μεταφορά πόρων στην ΕΠ 6b του ΑΠ14Β για τη χρηματοδότηση των ανελαστικών υποχρεώσεων της Χώρας στον τομέα των λυμάτων ή ενδεχόμενα και στον ΑΠ 10.

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
				κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)			4. Η τιμή του δείκτη εκροής επικαιροποιείται και η μεθοδολογία υπολογισμού του ομογενοποιείται. **Η μεταφορά του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ ενισχύουν τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος**
	6d: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	**24**: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**T4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	**085**. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	**Δράση 3**: Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000 **Δράση 4**: Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000 ***Δράση 5**: Σχέδια Δράσης / Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000* **Δράση 6:** Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη **Δράση 7**: Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος **Δράση 8**: Διατήρηση των γενετικών πόρων	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Είναι απαραίτητη η σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 2. Για λόγους ομογενοποίησης και συμπληρωματικότητας προτείνεται η μεταφορά του φυσικού αντικειμένου των δράσεων στην ΕΠ 6ii του ΑΠ14, όπου υφίστανται συγγενείς δράσεις. 3. Προτείνεται η προσαρμογή της δράσης 5 4. Σε ότι αφορά το οικονομικό αντικείμενο προτείνεται η μεταφορά πόρων στην ΕΠ 6b του ΑΠ14Β για τη χρηματοδότηση των ανελαστικών υποχρεώσεων της Χώρας στον τομέα των λυμάτων. 5. Η τιμή του δείκτη εκροής επικαιροποιείται και η μεθοδολογία υπολογισμού του ομογενοποιείται. **Η μεταφορά του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ ενισχύουν τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος**
	6e: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	**25**: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	~~**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ~~ ***Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων***	**083**. Μέτρα για την ποιότητα του αέρα	***Δράση 9**: Δράσεις Χωροταξικού Σχεδιασμού και αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πόρων, για την προώθηση ενιαίας και βιώσιμης εθνικής στρατηγικής και ανάπτυξης* ~~**Δράση 10:** Πολεοδομικός και Αστικός Σχεδιασμός για την ανάπτυξη βιώσιμων και «έξυπνων Πόλεων» (Smart Cities)~~ **Δράση 11**: Αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης του αέρα **Δράση 12**: Προώθηση μέτρων περιορισμού του θορύβου	**T4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Είναι απαραίτητη η σε βάθος διερεύνηση του φυσικού αντικειμένου και της ωριμότητας των δράσεων που εμπεριέχονται σε αυτό. 2. Σε ότι αφορά το οικονομικό αντικείμενο προτείνεται η μεταφορά πόρων στην ΕΠ 6b του ΑΠ14Β για τη χρηματοδότηση των ανελαστικών υποχρεώσεων της Χώρας στον τομέα των λυμάτων. 3. Απαιτείται προσαρμογή της δράσης 9 4. Προτείνεται η κατάργηση της δράσης 10. 5. Η τιμή του δείκτη εκροής επικαιροποιείται και η μεθοδολογία υπολογισμού του ομογενοποιείται. 6. Αντικαθίσταται ο δείκτης αποτελέσματος με το δείκτη: Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων **Η μεταφορά του οικονομικού αντικειμένου της ΕΠ ενισχύουν τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος. Η αντικατάσταση του ΔΑ κρίνεται ότι θα την ενισχύσει επίσης.**
ΑΠ14: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Προαγωγή της αποδοτικής	6i : Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και	**26** - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων,	**T4437**: Κλάσμα χωριστά συλεγγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)	**017**. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβα-νομένης της	**Δράση 1**: Προώθηση δράσεων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων **Δράση 2:** Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης **Δράση 3:** Ανάπτυξη Συστημάτων χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων	**CO17**: Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων **T4412**: Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Απαιτείται αποτύπωση της νέας εθνικής στοχοθεσίας με την έγκριση των νέων ΕΣΔΑ & ΠΕΣΔΑ στο περιεχόμενο της ΕΠ 6i και επικαιροποίηση των τιμών των δεικτών.

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
χρήσης των πόρων (ΤΣ)	να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης		ελαχιστοποίησης, της διαλογής και μέτρων ανακύκλωσης)	**Δράση 4**: Κομποστοποίηση βιοαποβλήτων **Δράση 5**: Δημιουργία "Πράσινων Σημείων" και Δικτύωσή τους **Δράση 6**: Παρακολούθηση και υποστήριξη εφαρμογής Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και των εθνικών σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων	οδηγείται σε ασφαλή διάθεση	2. Καταργείται η προσέγγιση εκροών σε εθνικό επίπεδο βάσει του ΕΣΔΑ για τους δείκτες εκροής και αποτυπώνεται η πραγματική επίδοση του Άξονα Προτεραιότητας (τιμές εκροών ενταγμένων και υπό ένταξη έργων). Επιπλέον επικαιροποιείται η μεθοδολογία υπολογισμού του εν λόγω δείκτη. 3. Αναπροσαρμόζεται το περιεχόμενο των δράσεων στη βάση του νέου σχεδιασμού 4. Προτείνεται μεταφορά πόρων από τον ΕΣ 28 στον ΕΣ 27, προς ενίσχυση έργων ολοκληρωμένης διαχείρισης στερεών αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. **Δεν επηρεάζεται η λογική της παρέμβασης.**
		27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	**T4438**: Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση **T4439**: Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	**018**. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, της θερμικής επεξεργασίας, της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής)	**Δράση 7**: Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς **Δράση 8**: Ολοκλήρωση και συμπλήρωση υποδομών ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων **Δράση 9:** Ανάπτυξη μονάδων διάθεσης αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων σε νησιά **Δράση 10:** Δημιουργία μονάδων επεξεργασίας ιλύων από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων Δράση 11: Δράσεις υποστήριξης Δήμων και ΦοΔΣΑ και ευαισθητοποίησης κοινού	**CO17**: Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων **T4412**: Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση ~~**T4413**: Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής~~ Προστίθεται: ***SO017 «Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής»***	
		28 - Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα	**T4440**: Ποσοστό επικινδύνων αποβλήτων (βιομηχανικών/ νοσοκομειακών) που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση εντός Ελλάδος	**019**. Διαχείριση εμπορικών, βιομηχανικών ή επικίνδυνων αποβλήτων **089.** Αποκατάσταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων και μολυσμένων εκτάσεων	**Δράση 12**: Δημιουργία Μονάδων Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (βιομηχανικών, νοσοκομειακών κ.λπ.). **Δράση 13:** Έργα αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων	**T4414**: Αριθμός Έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΕΣΔΑ	
	6ii : Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**29** - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	**T4441**: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	**022**. Επεξεργασία λυμάτων	**Δράση 14:** Επέκταση και εκσυγχρονισμός συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων **Δράση 15**: Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους υπολειπόμενους οικισμούς Β' προτεραιότητας (πληθυσμός >15.000 ι.π. και διάθεση σε κανονικό αποδέκτη) και σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000 - 15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ **Δράση 16:** Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για την επίτευξη ποιοτικών χαρακτηριστικών εξόδου	**CO19**: Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Προτείνεται η ενσωμάτωση των απαραίτητων αλλαγών του περιεχομένου της ΕΠ 6ii με την μεταφορά των Phasing έργων λυμάτων στην ΕΠ 6b του ΑΠ14Β . 2. Αναθεωρείται η τιμή του δείκτη εκροής CO19 και αποτυπώνεται η πραγματική επίδοση του Άξονα Προτεραιότητας (τιμές εκροών ενταγμένων και υπό ένταξη έργων). 3. Η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη επικαιροποιείται με βάση την εικόνα μετά το "κλείσιμο" του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ και την οριστικοποίηση των έργων phasing καθώς και την προβλεπόμενη από την 1η Αναθεώρηση μετακίνηση έργων στον Άξονα Προτεραιότητας 14Β. 4. Προστίθεται στην περιγραφή της δράσης η αναφορά σε υλοποίηση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων για την κάλυψη οικισμών Α Προτεραιότητας, και η αναφορά σε δράσεις που υποστηρίζουν το ΟΣΣΠ της ΛΑΠ Ασωπού.

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
							Προτείνεται η ενσωμάτωση πόρων από τον ΕΣ 30
		30 - ~~Προστασία και Διαχείριση των Υδατικών Πόρων~~ ***Διασφάλιση της επάρκειας και της ασφαλούς διάθεσης πόσιμου νερού***	**T4442**: Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός με νερό Ανθρώπινης Κατανάλωσης	**021**. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβα-νομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)	~~**Δράση 17:** Παρακολούθηση της λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) και της πορείας εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ~~ **Δράση 18:** Δράσεις για την εφαρμογή της Οδηγίας για τα ύδατα κολύμβησης την περίοδο 2014- 2020 ~~**Δράση 19:** Εφαρμογή της Οδηγίας για την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (Integrated Pollution Preventionand Control (96/61/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ) στους υδατικούς πόρους~~ ~~**Δράση 20:** Οδηγία για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης (91/676/ΕΟΚ)~~ ~~**Δράση 21**: Προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία (Οδηγία 86/278/ΕΟΚ)~~ ~~**Δράση 22**: Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης των θαλάσσιων υποπεριοχών / Αναβάθμιση και λειτουργική επικαιροποίηση του δικτύου παρακολούθησης.~~ ~~Δράση 23: Δράσεις για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης κόστους, κατάλληλα για τους σκοπούς του Άρθρου 9 της Οδηγίας 2000/60/ ΕΚ~~ Ενσωματώνεται η δράση (από ΕΣ 31): ***Δράση 24: Ανάπτυξη και ενίσχυση υποδομών για την εξασφάλιση της επάρκειας του νερού για όλες τις χρήσεις***	**CO18**: Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Ο ΕΣ 30 αναδιατυπώνεται: Διασφάλιση της επάρκειας και της ασφαλούς διάθεσης πόσιμου νερού 2. Το περιεχόμενο των δράσεων αναδιατάσσεται και μέρος δράσεων καταργείται, μέρος μεταφέρεται στον ΕΣ 20 (τέως 31) και μέρος προς χρηματοδότηση από πόρους της Τεχνικής Βοήθειας 3. Προτείνεται η μεταφορά προς χρηματοδότηση από την Τεχνική βοήθεια: ▪ Δράσεως για την εφαρμογή της αρχής ανάκτησης κόστους, κατάλληλα για τους σκοπούς του Άρθρου 9 της Οδηγίας 2000/60/ ΕΚ ▪ Παρακολούθηση της λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) και της πορείας εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ 4. Προτείνεται μεταφορά πόρων από τον ΕΣ 30 προς τον ΕΣ 29 προς ενίσχυση έργων που αφορούν σε λύματα **Η αναδιάταξη του φυσικού αντικειμένου στην ΕΠ ενισχύει τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος.**
		31 - ~~Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων~~ ***Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του***	**T4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	**020**. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (υποδομή εξαγωγής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής) **021**. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβα-νομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του	~~**Δράση 24**: Ανάπτυξη και ενίσχυση υποδομών για την εξασφάλιση της επάρκειας του νερού για όλες τις χρήσεις~~ ~~**Δράση 25**: Δράσεις προσδιορισμού, καταγραφής ελέγχου και παρακολούθησης των απολήψεων επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού~~ ~~**Δράση 26**: Δράσεις για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση~~ ~~**Δράση 27:** Αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος~~ ~~Δράση 28: Ευαισθητοποίηση Χρηστών και ενίσχυση των Εταιρικών Σχέσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Σχεδίων Διαχείρισης~~ **Δράση 29**: Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης (ποιότητα, ποσότητα, πιέσεις, χρήση) των υδάτων της Χώρας **Δράση 30**: Δράσεις για την προώθηση της αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού Ενσωματώνονται οι δράσεις (από ΑΠ 12και 13):	~~**CO18**: Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης~~ Ο δείκτης δεν κρίνεται κατάλληλος για την αποτύπωση του φυσικού αντικειμένου του συνόλου των έργων Προτείνεται αντικατάσταση με το δείκτη ***T4411 «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται»***	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Ο Ειδικός Στόχος 31 αντικαθίσταται από τον Ειδικό Στόχο 20 Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του 2. Το περιεχόμενο των δράσεων αναδιατάσσεται και μέρος δράσεων καταργείται, μέρος μεταφέρεται στον ΕΣ 30 και μέρος προς χρηματοδότηση από πόρους της Τεχνικής Βοήθειας 3. Κρίνεται αναγκαία η ενσωμάτωση φυσικού αντικειμένου των δράσεων από την ΕΠ 6b των ΑΠ12 και ΑΠ13, για λόγους ομογενοποίησης και συμπληρωματικότητας 4. Προτείνεται η μεταφορά προς χρηματοδότηση από την Τεχνική βοήθεια των: ▪ Δράσεων Ευαισθητοποίηση Χρηστών και ενίσχυση των Εταιρικών Σχέσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Σχεδίων Διαχείρισης ▪ Δράσεων για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση ▪ Δράσεων προσδιορισμού, καταγραφής ελέγχου και παρακολούθησης των απολήψεων επιφανειακού και

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
				κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)	***Οριζόντιες Δράσεις Διαχείρισης Υδάτων, Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης των θαλάσσιων υποπεριοχών / Αναβάθμιση και λειτουργική επικαιροποίηση του δικτύου παρακολούθησης, Δράσεις για την εφαρμογή της Οδηγίας για τα ύδατα κολύμβησης την περίοδο 2014-2020***		υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού 5. Προτείνεται αντικατάσταση του υφιστάμενου δείκτη με τον Τ4411 Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται **Η ενσωμάτωση του φυσικού αντικειμένου στην ΕΠ ενισχύει τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος.**
	6iii: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω και του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	**32** - Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων	**Τ4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	**085**. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	**Δράση 31:** Εφαρμογή της διαχείρισης Οικοτόπων / Ειδών και Περιοχών Natura 2000 για την μετρήσιμη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης **Δράση 32**: Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τη διατήρηση της Βιοποικιλότητας Ενσωματώνονται οι δράσεις (από ΑΠ 12και 13): ***Ολοκλήρωση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών και διαχειριστικών δομών περιοχών Natura 2000, Εποπτεία, παρακολούθηση και σχεδιασμός της διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών και των Περιοχών Natura 2000, Σχέδια Δράσης/ Διαχείρισης οικοτόπων / ειδών και Περιοχών Natura 2000, Διαχειριστικά μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από τα εισβάλλοντα είδη, Συμβολή στη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος, Διατήρηση των γενετικών πόρων***	**CO23**: Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης Προτείνεται προσθήκη του δείκτη ***Τ4411 «Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται»***	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Κρίνεται αναγκαία η ενσωμάτωση φυσικού αντικειμένου των δράσεων από την ΕΠ 6d των ΑΠ12 και ΑΠ13, για λόγους ομογενοποίησης και συμπληρωματικότητας 2. Προτείνεται η μεταφορά της δράσης «Μορφολογικές Μελέτες και Κανόνες Δόμησης» (εξειδικευμένη στον ΕΣ 32) στον ΕΣ 33 3. Προτείνεται να προστεθεί ο δείκτης εκροής **Τ4411**: Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται / εφαρμόζονται (όπως θα έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με τις παρατηρήσεις στον ΑΠ12). **Η ενσωμάτωση του φυσικού αντικειμένου στην ΕΠ ενισχύει τη συνεκτικότητα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος.**
	6iv : Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	**33** - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης	**Τ4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	~~**090**.~~ ~~Ποδηλατόδρομοι και μονοπάτια~~ **091**. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών **092**. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή δημόσιων τουριστικών κεφαλαίων	**Δράση 33:** Βελτίωση και αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος μέσω ολοκληρωμένων, πιλοτικών ή/και καινοτόμων παρεμβάσεων	~~**CO22**: Αποκατάσταση του εδάφους: Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους~~ Προτείνεται αντικατάσταση του δείκτη με τον ειδικό: ***Τ4454 «Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων».***	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Ο δείκτης εκροής CO22 δεν είναι αντιπροσωπευτικός της δράσης και προτείνεται να αντικατασταθεί/συμπληρωθεί με το δείκτη: Τ4454 Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων (νέος ειδικός δείκτης για τις δράσεις του ΕΣ 33). 2. Η ΚΠ 090 προτείνεται να καταργηθεί 3. Προτείνεται απορρόφηση των πόρων του Πεδίου Παρέμβασης 91 από το Πεδίο Παρέμβασης 92 4. Ενσωματώνεται δράση από τον ΕΣ 32 σχετικά με τη χρηματοδότηση της εκπόνησης μορφολογικών μελετών και κανόνων δόμησης **Δεν επηρεάζεται η λογική της παρέμβασης σε επίπεδο Προγράμματος. Ωστόσο, το περιεχόμενο της υλοποιούμενης δράσης έχει επιφέρει μερική αλλαγή στο επιχειρησιακό της τμήμα.**
ΑΠ14Β: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)	6a: Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν	**26** - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης	**Τ4437**: Κλάσμα χωριστά συλεγγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)	**017**. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβα-νομένης της ελαχιστοποίησης, της διαλογής και	**Δράση 2:** Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης **Δράση 4:** Κομποστοποίηση βιοαποβλήτων **Δράση 5:** Δημιουργία "Πράσινων Σημείων" και Δικτύωσή τους	**CO17**: Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων **Τ4412**: Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Απαιτείται αποτύπωση της νέας εθνικής στοχοθεσίας με την έγκριση των νέων ΕΣΔΑ & ΠΕΣΔΑ στο περιεχόμενο της ΕΠ 6a και επικαιροποίηση των τιμών των δεικτών εκροής. 2. Καταργείται η προσέγγιση εκροών σε εθνικό επίπεδο βάσει του ΕΣΔΑ για τους δείκτες εκροής και αποτυπώνεται η πραγματική επίδοση του Άξονα Προτεραιότητας (τιμές

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
	προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις			μέτρων ανακύκλωσης)			εκροών ενταγμένων και υπό ένταξη έργων). Επιπλέον επικαιροποιείται η μεθοδολογία υπολογισμού τους **Δεν επηρεάζεται η λογική της παρέμβασης.**
		27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	**T4438**: Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση **T4439**: Βιοαποδομήσι-μα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	**018**. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, της θερμικής επεξεργασίας, της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής)	**Δράση 7:** Δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων σε νησιά και μικρούς απομακρυσμένους οικισμούς	**CO17**: Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων **T4412**: Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση ~~**T4413**: Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής~~ Προστίθεται: ***SO017 «Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής»***	
	6b: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	**29** - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	**T4441**: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	**022**. Επεξεργασία λυμάτων	**Δράση 14**: Επέκταση και εκσυγχρονισμός συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων **Δράση 15**: Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους υπολειπόμενους οικισμούς Β' προτεραιότητας (πληθυσμός >15.000 ι.π. και διάθεση σε κανονικό αποδέκτη) και σταδιακή ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000 - 15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ **Δράση 16**: Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για την επίτευξη ποιοτικών χαρακτηριστικών εξόδου	**CO19**: Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Προτεινόμενες αλλαγές: 1. Προτείνεται η ενσωμάτωση των απαραίτητων αλλαγών του περιεχομένου της ΕΠ 6b με την μεταφορά των Phasing έργων λυμάτων στην ΕΠ 6b του ΑΠ14Β . 2. Κρίνεται αναγκαία η ενσωμάτωση μη αξιοποιήσιμων πόρων από τους ΑΠ12 και ΑΠ13 για τη χρηματοδότηση των έργων της ΕΠ. 3. Αναθεωρείται η τιμή του δείκτη εκροής CO19 ανά κατηγορία Περιφέρειας και αποτυπώνεται η προβλεπόμενη επίδοση του Άξονα Προτεραιότητας (τιμές εκροών υπό ένταξη έργων). Η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη επικαιροποιείται με βάση την εικόνα μετά το "κλείσιμο" του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ και την οριστικοποίηση των έργων phasing καθώς και την προβλεπόμενη από την 1η Αναθεώρηση μετακίνηση έργων στον Άξονα Προτεραιότητας. Τέλος υπολογίζεται και η προβλεπόμενη εκροή για τις Περισσότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες (Αττική). **Δεν επηρεάζεται η λογική της παρέμβασης**
ΑΠ15: Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ		34- Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής των Αξόνων Προτεραιότητας ΕΤΠΑ του Προγράμματος	**T4443**:Ποσοστό πληροφόρησης (ανακοινώσεων, προσκλήσεων, προκηρύξεων) σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από το ΕΠ που παρέχεται ηλεκτρονικά **T4444**: Ποσοστό του πληθυσμού που δυνητικά ενημερώνεται για τις δράσεις του ΕΠ **T4445**: Ποσοστό Πράξεων - Μεγάλων Έργων που υποστηρίχθηκαν για την προετοιμασία τους **T4446**: Ποσοστό αξιολογήσεων του ΕΠ που	**121**. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση **122.** Αξιολόγηση και μελέτες **123.** Πληροφόρηση και επικοινωνία	1) Έγκαιρη και άρτια ολοκλήρωση της προετοιμασίας των έργων 2) Αποτελεσματική υλοποίηση των έργων και του Προγράμματος 3) Αποτελεσματική πληροφόρηση κοινού, φορέων, κοινωνικών εταίρων, δυνητικών δικαιούχων και επιχειρήσεων, και διάχυση καλών πρακτικών 4) Αποτελεσματική, επιστημονική και τεχνική στήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών των εμπλεκόμενων Υπουργείων (ΥΠΟΜΕΔΙ και ΥΠΕΚΑ) 5) Ειδική επιστημονική και τεχνική στήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών των εμπλεκομένων Υπουργείων (ΥΠΟΜΕΔΙ και ΥΠΕΚΑ) καθώς και τρίτων εμπλεκομένων Αρχών και Φορέων, ως προς την λειτουργική και στατιστική τεκμηρίωση δεικτών αποτελέσματος του Προγράμματος. 6) Αξιοποίηση σύγχρονων χρηματοδοτικών μέσων για την ανάπτυξη χρηματοοικονομικών εργαλείων, για	**T4415:** Σύμβουλοι δημοσιότητας / Επικοινωνιακά σχέδια δράσης / Ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας **T4416:** Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις **T4417:** Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση της διαχείρισης που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται	**Προτείνεται η προσθήκη/αναδιατύπωση των δεικτών εκροής που σχετίζονται με την λειτουργία της Υπηρεσίας ώστε να αντιπροσωπεύονται όλες οι δράσεις**

Άξονας προτεραιότητας	Επενδυτικές προτεραιότητες	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Κωδικοί Πεδίου Παρέμβασης	Δράσεις	Κοινοί και ειδικοί δείκτες εκροών	Προτεινόμενες Αλλαγές/Επίδραση στη λογική της παρέμβασης
			έχουν συζητηθεί στην Επιτροπή Παρακολούθησης 100%		τη μόχλευση πρόσθετων πόρων (προερχόμενων κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα).		
		35-Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων των Αξόνων Προτεραιότητας ΕΤΠΑ του Προγράμματος	**Τ4447**: Ποσοστό Πράξεων για τις οποίες η ΤΒ του ΕΠ χρηματοδότησε την ανάπτυξη/ επέκταση/ συμπλήρωση υποστηρικτικών εργαλείων **Τ4448**: Ποσοστό Πράξεων - Μεγάλων Έργων που υποστηρίχθηκαν κατά την υλοποίηση	**121**. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	1) Ενίσχυση της ικανότητας ενδιάμεσων φορέων και δικαιούχων να παράγουν την σειρά των έργων	**Τ4418:** Τελικοί δικαιούχοι που υποστηρίζονται	
ΑΠ16: Τεχνική Συνδρομή Ταμείου Συνοχής		34- Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής των Αξόνων Προτεραιότητας ΤΣ του Προγράμματος	**Τ4443**:Ποσοστό πληροφόρησης (ανακοινώσεων, προσκλήσεων, προκηρύξεων) σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από το ΕΠ που παρέχεται ηλεκτρονικά **Τ4444**: Ποσοστό του πληθυσμού που δυνητικά ενημερώνεται για τις δράσεις του ΕΠ **Τ4445**: Ποσοστό Πράξεων - Μεγάλων Έργων που υποστηρίχθηκαν για την προετοιμασία τους **Τ4446**: Ποσοστό αξιολογήσεων του ΕΠ που έχουν συζητηθεί στην Επιτροπή Παρακολούθησης 100%	**121**. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση **122.** Αξιολόγηση και μελέτες **123.** Πληροφόρηση και επικοινωνία	1) Έγκαιρη και άρτια ολοκλήρωση της προετοιμασίας των έργων 2) Αποτελεσματική υλοποίηση των έργων και του Προγράμματος 3) Αποτελεσματική πληροφόρηση κοινού, φορέων, κοινωνικών εταίρων, δυνητικών δικαιούχων και επιχειρήσεων, και διάχυση καλών πρακτικών 4) Αποτελεσματική, επιστημονική και τεχνική στήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών των εμπλεκόμενων Υπουργείων (ΥΠΟΜΕΔΙ και ΥΠΕΚΑ) 5) Ειδική επιστημονική και τεχνική στήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών των εμπλεκομένων Υπουργείων (ΥΠΟΜΕΔΙ και ΥΠΕΚΑ) καθώς και τρίτων εμπλεκομένων Αρχών και Φορέων, ως προς την λειτουργική και στατιστική τεκμηρίωση δεικτών αποτελέσματος του Προγράμματος. 6) Αξιοποίηση σύγχρονων χρηματοδοτικών μέσων για την ανάπτυξη χρηματοοικονομικών εργαλείων, για την μόχλευση πρόσθετων πόρων (προερχόμενων κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα).	**Τ4415:** Σύμβουλοι δημοσιότητας / Επικοινωνιακά σχέδια δράσης / Ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας **Τ4416:** Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις **Τ4417:** Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση της διαχείρισης που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται	**Προτείνεται η προσθήκη/αναδιατύπωση των δεικτών εκροής που σχετίζονται με την λειτουργία της Υπηρεσίας ώστε να αντιπροσωπεύονται όλες οι δράσεις**
		~~37 Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων των Αξόνων Προτεραιότητας ΤΣ του Προγράμματος~~	~~**Τ4447**: Ποσοστό Πράξεων για τις οποίες η ΤΒ του ΕΠ χρηματοδότησε την ανάπτυξη/ επέκταση/ συμπλήρωση~~ ~~υποστηρικτικών εργαλείων~~ ~~**Τ4448**: Ποσοστό Πράξεων - Μεγάλων Έργων που υποστηρίχθηκαν κατά την υλοποίηση~~	~~**121**.~~ ~~Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση~~	~~2) Ενίσχυση της ικανότητας ενδιάμεσων φορέων και δικαιούχων να παράγουν την σειρά των έργων~~	~~**Τ4418:** Τελικοί δικαιούχοι που υποστηρίζονται~~	Ο ΕΣ καταργείται

13.4 Αλλαγές που επέρχονται σε επίπεδο Ειδικών Στόχων

Με βάση την προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ:

1. ο Ειδικός Στόχος 1 δεν μεταβάλλεται, καθώς συνεχίζει να εξυπηρετείται μέσω των δράσεων των ΑΠ01 και ΑΠ02. Η μεταφορά φυσικού αντικειμένου από τον ΑΠ01 στον ΑΠ02 δεν μεταβάλλει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από τον Ειδικό Στόχο, απλώς τα επιτυγχάνει με τη συνδυαστική χρήση των πόρων Ταμείου Συνοχής και ΕΤΠΑ. Επιπρόσθετα η προσθήκη του Phasing Μεγάλου έργου είναι σε πλήρης ευθυγράμμιση και συνδράμει ΠΑΘΕ/Π άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του Ειδικού Στόχου
2. ο Ειδικός Στόχος 2 δεν μεταβάλλεται, καθώς συνεχίζει να εξυπηρετείται μέσω των δράσεων των ΑΠ03 και ΑΠ04. Οι μικρές διαφοροποιήσεις στον προγραμματισμό δράσεων δεν προκαλούν μεταβολές στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από τον Ειδικό Στόχο, καθώς αφορούν σε ιδίου τύπου δράσεις. Στον ΑΠ 03 οι προσθήκες των Phasing έργων είναι σε πλήρης ευθυγράμμιση και συνδράμει άμεσα στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του Ειδικού Στόχου. Επιπλέον, η αφαίρεση Μεγάλου έργου Καλό Νερό-Τσακώνα, σε σχέση με το αρχικά εγκεκριμένο πρόγραμμα, δεν επηρεάζει τον Ειδικό Στόχο 2, καθώς απλώς αλλάζει το είδος των προς υλοποίηση παρεμβάσεων στο εν λόγω τμήμα
3. ο Ειδικός Στόχος 3 δεν μεταβάλλεται
4. ο Ειδικός Στόχος 4 ενισχύεται οικονομικά σε Περιφέρειες σε Μετάβαση από τον Ειδικό Στόχο 2 του ΑΠ04
5. ο Ειδικός Στόχος 5 καταργείται και κατ' επέκταση αφαιρείται και η Επενδυτική Προτεραιότητα 7ii από τον ΑΠ01. Η στοχοθεσία του Ειδικού Στόχου 5 δεν αφαιρείται από το Πρόγραμμα, αλλά αντιθέτως ενσωματώνεται στους άλλους 2 Ειδικούς Στόχους του ΑΠ01. Ήδη από τον αρχικό σχεδιασμό η Σύνδεση του Σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ/Π με τους κύριους Λιμένες Πατρών & Θεσσαλονίκης αποτελούσαν αντικείμενο υπό τον Ειδικό Στόχο 1. Η Σιδ/κή Σύνδεση του Λιμένα και των ΒΙ.ΠΕ. Βόλου περιλαμβάνεται πλέον στο σύνολό της υπό τον Ειδικό Στόχο 10, ενώ αντίστοιχα στον Ε.Σ. 10 μεταφέρεται και η σύνδεση λοιπών Λιμένων και αναπτυξιακών πόλων
6. ο Ειδικός Στόχος 6 καταργείται και κατ’ επέκταση αφαιρείται και η Επενδυτική Προτεραιότητα 7c από τον ΑΠ02
7. ο Ειδικός Στόχος 7 δεν μεταβάλλεται, απλώς προτεραιοποιείται η υλοποίηση δράσεων υλοποίησης λιμενικών υποδομών, έναντι της υλοποίησης δράσεων για την ενίσχυση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα
8. ο Ειδικός Στόχος 8 δεν μεταβάλλεται
9. ο Ειδικός Στόχος 9 διευρύνεται, στοχεύοντας πέραν της βελτίωσης του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών και στην περιβαλλοντική αναβάθμιση νησιωτικών αεροδρομίων του βασικού ΔΕΔ-Μ
10. ο Ειδικός Στόχος 10 ενσωματώνει στο περιεχόμενό του τις δράσεις του Ειδικού Στόχου 5. Τμήμα των εργασιών της αναβάθμισης της Σιδ/κής Σύνδεσης του Λιμένα και των ΒΙ.ΠΕ. Βόλου με τον ΠΑΘΕ/Π περιλαμβανόταν ήδη στον Ε.Σ. 10 και πλέον η δράση θα εξυπηρετεί μονοσήμαντα τον Ειδικό Στόχο 10. Αντίστοιχα στον Ε.Σ. 10 μεταφέρεται και η σύνδεση λοιπών Λιμένων και αναπτυξιακών πόλων από τον Ε.Σ. 5, ενώ παράλληλα αναδεικνύεται η διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ τόσο με οικονομικού όσο και τουριστικού ενδιαφέροντος αναπτυξιακούς πόλους
11. ο Ειδικός Στόχος 11 δεν μεταβάλλεται
12. ο Ειδικός Στόχος 12 δεν μεταβάλλεται
13. ο Ειδικός Στόχος 13 δεν μεταβάλλεται
14. ο Ειδικός Στόχος 14 μεταβάλλεται. Προστίθεται η υλοποίηση δράσεων αστικών μεταφορών που είναι σχετικές με τον Ε.Σ. και ενισχύουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του, αλλά μεταβάλλουν τη βασική του στόχευση καθιστώντας απαραίτητη την εισαγωγή νέου δείκτη αποτελέσματος για την παρακολούθησή τους
15. ο ΕΣ 15 ενισχύεται οικονομικά, διευρύνεται και διατυπώνεται ως Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο, στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και στον τομέα της στέγασης. Στον Ειδικό Στόχο 15 εντάσσονται οι δράσεις του ΕΣ 16: Βελτίωση της Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής – Πράσινη Γειτονιά και Αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης πετρελαίου με συστήματα φυσικού αερίου σε κατοικίες. Οι διαφοροποιήσεις στον προγραμματισμό δράσεων δεν προκαλούν μεταβολές στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από τον Ειδικό Στόχο, καθώς αφορούν σε ιδίου τύπου δράσεις

16. ο Ειδικός Στόχος 16 καταργείται και κατ' επέκταση αφαιρείται και η Επενδυτική Προτεραιότητα 4e από τον ΑΠ10 λόγω αλλαγής πολιτικής σε σχέση με το Έργο «Πάρκο Τατοϊου» και κατ' επέκταση καταργείται και η Επενδυτική Προτεραιότητα 4e από τον ΑΠ 10. Οι ενταγμένες δράσεις στον ΕΣ 16, μεταφέρονται στον ΕΣ 15, λόγω περιεχομένου τους συναφές με έργα ενεργειακής εξοικονόμησης. Οι πόροι του ΕΣ 16 μεταφέρονται στις κατηγορίες Περιφερειών Περισσότερο αναπτυγμένες και σε Μετάβαση προς ενίσχυση πλήθους ώριμων έργων ενεργειακής αποδοτικότητας και τηλεθέρμανσης που εμφανίζουν αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης
17. ο ΕΣ 17 ενισχύεται οικονομικά Η ενίσχυση εστιάζεται στις κατηγορίες Περιφερειών σε Μετάβαση προς υλοποίηση πλήθους ώριμων έργων τηλεθέρμανσης που εμφανίζουν αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης
18. ο Ειδικός Στόχος 18 δεν μεταβάλλεται
19. ο Ειδικός Στόχος 19 δεν μεταβάλλεται
20. οι Ειδικοί Στόχοι 20, 21 και 22 δεν μεταβάλλονται ως προς την στρατηγική στόχευση, απομειώνονται όμως σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους τους. Επέρχεται μεταφορά μέρους των δράσεων των ανωτέρω ΕΣ στον ΑΠ 14, και πόρων προς τον ΑΠ 14Β, για ενίσχυση έργων λυμάτων. Με τη μεταφορά των δράσεων ο ΕΣ 20 αναδιατυπώνεται και αντικαθιστά τον ΕΣ 31 στον ΑΠ 14, για λόγους διεύρυνσης και ομοιογένειας περιεχόμενου. Η ικανοποίηση των στόχων του Προγράμματος εξακολουθεί και επιτυγχάνεται παρά τη μείωση πόρων του ΑΠ 12 και τη μεταφορά των δράσεων στον ΑΠ 14 καθώς οι τελευταίες ομαδοποιούνται με συγγενείς δράσεις και χρηματοδοτούνται πλέον από τον ΑΠ 14, μέσα από τους ΕΣ 20, 32 και 33. Οι διαφοροποιήσεις στην κατανομή δράσεων μεταξύ ΑΠ δεν προκαλούν μεταβολές στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από τους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους, καθώς αφορούν ομαδοποιήσεις που καταστούν το Πρόγραμμα περισσότερο συνεκτικό
21. οι Ειδικοί Στόχοι 23, 24 και 25 δεν μεταβάλλονται ως προς την στρατηγική στόχευση, απομειώνονται όμως σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους τους. Επέρχεται μεταφορά μέρους των δράσεων των ανωτέρω ΕΣ στον ΑΠ 14, και πόρων προς τον ΑΠ 14Β, για ενίσχυση έργων λυμάτων. Η ικανοποίηση των στόχων του Προγράμματος εξακολουθεί και επιτυγχάνεται παρά τη μείωση πόρων του ΑΠ 13 και τη μεταφορά των δράσεων στον ΑΠ 14 καθώς οι τελευταίες ομαδοποιούνται με συγγενείς δράσεις και χρηματοδοτούνται πλέον από τον ΑΠ 14, μέσα από τους ΕΣ 20, 32 και 33. Οι διαφοροποιήσεις στην κατανομή δράσεων μεταξύ ΑΠ δεν προκαλούν μεταβολές στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από τους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους, καθώς αφορούν ομαδοποιήσεις που καταστούν το Πρόγραμμα περισσότερο συνεκτικό
22. οι Ειδικοί Στόχοι 26-30 και 32-33 δεν μεταβάλλονται ως προς την στρατηγική στόχευση. Ο ΕΣ 30 αναδιατυπώνεται και γίνεται περισσότερο στοχευμένος και αντιπροσωπευτικός. Ο ΕΣ 31 αντικαθίσταται από τον ΕΣ 20, για λόγους διεύρυνσης και ενσωμάτωσης των σχετικών μεταφερόμενων δράσεων από τους ΑΠ 12 και ΑΠ 13. Οι ΕΣ 27 και 28, και 29 και 30 μεταβάλλουν τη χρηματοδοτική τους βαρύτητα (μεταφορά πόρων από τον ΕΣ 28 προς τον ΕΣ 27 και από τον ΕΣ 30 στον ΕΣ 29).Το περιεχόμενο των δράσεων των ΕΣ αναδιατάσσεται συνολικά, εντούτοις οι διαφοροποιήσεις στην κατανομή δράσεων μεταξύ των ΕΣ δεν προκαλούν μεταβολές στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα καθώς αφορούν ομαδοποιήσεις που καταστούν τον ΑΠ 14, και το Πρόγραμμα συνολικότερα, περισσότερο συνεκτικό
23. οι Ειδικοί Στόχοι 26, 27και 29 δεν μεταβάλλονται ως προς την στρατηγική στόχευση. Οι ΕΣ 26 και 27 δεν μεταβάλλουν τη χρηματοδοτική τους κατανομή, σε αντίθεση με τον ΕΣ 29 ο οποίος ενισχύεται από πόρους των ΑΠ12/13
24. ο Ειδικός Στόχος 34 δε μεταβάλλεται
25. ο Ειδικός Στόχος 35 καταργείται. Το σύνολο των δράσεων ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του Προγράμματος θα υποστηρίζεται από τον ΕΣ 37
26. ο Ειδικός Στόχος 36 δε μεταβάλλεται
27. ο Ειδικός Στόχος 37 δε μεταβάλλεται.

13.5 Αλλαγές που επέρχονται στο Πλαίσιο Επίδοσης με βάση τις προτεινόμενες αλλαγές

Τα κύρια σημεία της προτεινόμενης αναθεώρησης για το Πλαίσιο Επίδοσης, ανά Άξονα Προτεραιότητας, έχουν ως εξής:

Τομέας Μεταφορών

Άξονας Προτεραιότητας 01: Διευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο & Συνδέσεις (ΤΣ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είχε συμπληρωθεί/υπολογισθεί ως η συμμετοχή των πόρων Ταμείου Συνοχής του ΑΠ 01 που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3, έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015) προσαυξημένη κατά 10%.

Στη 2η Αναθεώρηση για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 01 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ 01 στο σύνολο των πόρων του Ταμείου Συνοχής, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ01.

- Δείκτης Εκροής Τ4401 «Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (ηλεκτροκίνηση, σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)»:

Η επιλογή του δείκτη εκροής Τ4401 στο πλαίσιο επίδοσης διατηρείται.

Δεδομένου ότι στο αρχικά εγκεκριμένο πλαίσιο επίδοσης περιλαμβάνεται το σύνολο της τιμής του δείκτη εκροής του ΑΠ 01 (όπως προέκυπτε αθροιστικά από τα έργα των Επ.Π. 7i και 7iii), οι μεταβολές του φυσικού αντικειμένου που περιγράφηκαν ανωτέρω (μεταφορά του Μεγάλου Έργου "Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας (ΣΚΑ) – Πάτρας στο τμήμα Ροδοδάφνη–Μποζαΐτικα (επιδομή, ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση)" από τον ΑΠ01 στον ΑΠ 02) επηρεάζουν την τιμή του δείκτη για το έτος 2023 και στο πλαίσιο επίδοσης (μειώνεται).

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης Κ390 «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των σιδηροδρομικών συστημάτων»

Η ανάγκη χρήσης βασικού σταδίου υλοποίησης για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του δείκτη Τ4401 εξακολουθεί να υφίσταται, δεδομένων των μεγάλων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης και της φύσης των έργων του ΑΠ 01. Η τιμή οροσήμου για το 2018 στην παρούσα 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προτείνεται να μείνει αμετάβλητη και υποστηρίζεται από τα έργα που συνεχίζουν να συγχρηματοδοτούνται από τον ΑΠ 01.

Άξονας Προτεραιότητας 02: Διευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο (ΕΤΠΑ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είχε συμπληρωθεί/υπολογισθεί ως η συμμετοχή των πόρων ΕΤΠΑ σε Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (ΠΑΠ) του ΑΠ 02 που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3, έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015) προσαυξημένη κατά 10%.

Στη 2η Αναθεώρηση, δεδομένου της προτεινόμενης κατανομής των διαθέσιμων πόρων ΕΤΠΑ σε δύο κατηγορίες περιφερειών (ΠΑΠ και ΛΑΠ), ο δείκτης F100 θα πρέπει να λάβει δύο διακριτές τιμές (ανά κατηγορία Περιφέρειας για τα ορόσημα των ετών 2018 και 2023. Προτείνεται ο αναλογικός επιμερισμός της αρχικής τιμής για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018 ανά κατηγορία Περιφέρειας και παράλληλα να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ ΠΑΠ. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 02 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ 02 στο σύνολο των πόρων του ΕΤΠΑ ΠΑΠ, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Τα νέα ορόσημα για το 2018 υπολογίζονται ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ02 επιμερισμένο στις δύο κατηγορίες περιφερειών.

Η πρόταση της 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ λαμβάνει υπόψη τα οριζόμενα του Καν. 215/2014, σχετικά με τη στοχοθέτηση κατ' ελάχιστον του 50% του χρηματοδοτικού κονδυλίου του ΑΠ ανά κατηγορία Περιφέρειας.

- Δείκτες Εκροής

Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες CO11a «Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ»: Η επιλογή του δείκτη εκροής CO11a στο πλαίσιο επίδοσης του αρχικά

εγκεκριμένου ΑΠ 02 διατηρείται, αλλά αξιοποιείται πλέον μόνο στο πλαίσιο επίδοσης των Λιγότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών και τροφοδοτείται από το έργο που μεταφέρεται στον ΑΠ 02 από τον ΑΠ01.

Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες Τ4419 «Σιδηροδρομικοί Σταθμοί που Αναβαθμίζονται»: Λόγω της αφαίρεσης του Μεγάλου έργου "Επέκτασης του Προαστιακού Αθηνών προς Λαύριο" και τις προτεινόμενες /προσαρμογές του Προγραμματισμού με την προσθήκη νέων έργων προς συγχρηματοδότηση για την αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων ΠΑΠτου ΑΠ 02 (βλ. ανωτέρω), προτείνεται να περιληφθεί ο Τ4419 ως νέος δείκτης στο πλαίσιο επίδοσης για τις ΠΑΠ, δεδομένου ότι δεν υπάρχει πλέον έργο σε Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες που να τροφοδοτεί τον αρχικά εγκεκριμένο δείκτη εκροής CO11a.

Οι παραπάνω δύο δείκτες ικανοποιούν την απαίτηση της κατ' ελάχιστο αντιπροσωπευτικότητας του 50% των συνολικά διαθέσιμων πόρων του ΑΠ02 στα πλαίσια επίδοσης του.

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης K206 «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων»

Η χρήση βασικού σταδίου υλοποίησης για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης τόσο του δείκτη CO11a στις ΛΑΠ, όσο και του Τ4419 στις ΠΑΠ είναι απαραίτητη, δεδομένων των μεγάλων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης και της φύσης των έργων.

Οι προτεινόμενες προσαρμογές του Πλαισίου Επίδοσης των ΠΑΠ δεν συμβάλλουν στην επίτευξη του Πλαισίου Επίδοσης τους για το έτος 2018.

Άξονας Προτεραιότητας 03: Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο και Οδική Ασφάλεια (ΤΣ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είχε συμπληρωθεί/υπολογισθεί ως η συμμετοχή των πόρων Ταμείου Συνοχής του ΑΠ 03 που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3, έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015) προσαυξημένη κατά 10%.

Στη 2η Αναθεώρηση για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 03 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ 03 στο σύνολο των πόρων του Ταμείου Συνοχής, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ03.

- Δείκτης Εκροής CO13a «Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ»:

Η επιλογή του δείκτη εκροής CO13a στο πλαίσιο επίδοσης διατηρείται. Δεδομένου ότι στο πλαίσιο επίδοσης περιλαμβάνεται το σύνολο της τιμής του δείκτη εκροής στο ΑΠ 03, οι μεταβολές που περιγράφηκαν παραπάνω (αφαίρεση Μεγάλου έργου και προσθήκη 3 τμηματοποιημένων έργων) επηρεάζουν την τιμή του δείκτη και στο πλαίσιο επίδοσης (έτος 2023).

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης K206 «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων»

Η ανάγκη χρήσης βασικού σταδίου υλοποίησης για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του δείκτη CO13a εξακολουθεί να υφίσταται, δεδομένων των μεγάλων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης και της φύσης των έργων του ΑΠ 03. Η τιμή οροσήμου για το 2018 στην παρούσα 2η Αναθεώρηση προτείνεται να μείνει αμετάβλητη.

Ωστόσο, με δεδομένη την ολοκλήρωση πριν την 31/12/2018 επιμέρους οδικών τμημάτων από τα τμηματοποιημένα (phasing) έργα (που ενσωματώνονται στον ΑΠ 03 στη 2η Αναθεώρηση), το ορόσημο του δείκτη CO13a για το 2018 θα μπορούσε να πάρει ως τιμή το άθροισμα των εκροών αυτών και το Βασικό στάδιο Υλοποίησης να αφαιρεθεί.

Άξονας Προτεραιότητας 04: Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο (ΕΤΠΑ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είχε συμπληρωθεί/υπολογισθεί ως η συμμετοχή των πόρων ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση (ΠΜ) του ΑΠ 04 που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3, έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015) προσαυξημένη κατά 10%.

Βάσει της προτεινόμενης 2ης Αναθεώρησης, η μείωση της συνολικά διαθέσιμης χρηματοδότησης στον ΑΠ 04, λόγω της μεταφοράς πόρων στον ΑΠ 05, λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του οροσήμου του F100 για το έτος 2018 με την κατ' αναλογία μείωση της αρχικής τιμής του. Επιπρόσθετα, για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο

απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ ΠΜ. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 04 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα του νέου ύψους των πόρων του ΑΠ 04 στο σύνολο των πόρων του ΕΤΠΑ ΠΜ, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά της νέας προσαρμοσμένης τιμής του οροσήμου μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ04.

- Δείκτης Εκροής CO14a «Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ»:

Η επιλογή του δείκτη εκροής CO14a στο πλαίσιο επίδοσης διατηρείται. Δεδομένου ότι στο πλαίσιο επίδοσης περιλαμβάνεται ο μοναδικός δείκτης εκροής του ΑΠ 04, οι μεταβολές που περιγράφηκαν ανωτέρω (αφαίρεση του έργου Πάνορμος – Εξάντης του ΒΟΑΚ) επηρεάζουν την τιμή του δείκτη και στο πλαίσιο επίδοσης (έτος 2023). Η νέα τιμή που περιλαμβάνεται στο ΠΕ ικανοποιεί την απαίτηση της κατ' ελάχιστο αντιπροσωπευτικότητας του 50% των συνολικά διαθέσιμων πόρων του ΑΠ04 στο πλαίσιο επίδοσης του.

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης

Δεν χρησιμοποιείται Βασικό στάδιο Υλοποίησης στον ΑΠ04.

Άξονας Προτεραιότητας 05: Περιφερειακή Κινητικότητα και Συνδεσιμότητα Νησιωτικών και Απομακρυσμένων Περιοχών (ΕΤΠΑ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων ΕΤΠΑ Περιφερειών σε Μετάβαση (ΠΜ) και ΕΤΠΑ Λιγότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών (ΛΑΠ) του ΑΠ 05, που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα Ν+3, έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015) προσαυξημένη κατά 10% ανά κατηγορία περιφέρειας.

Βάσει της προτεινόμενης 2ης Αναθεώρησης, η αύξηση της συνολικά διαθέσιμης χρηματοδότησης στον ΑΠ 05 στις ΠΜ, με την μεταφορά πόρων από τον ΑΠ 04, λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του οροσήμου του 2018 με την κατ' αναλογία αύξηση της αρχικής τιμής του.

Επιπρόσθετα, για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ ΠΜ και ΛΑΠ. Το ύψος των προκαταβολών που αποδίδεται στον ΑΠ 05 υπολογίζεται ανά κατηγορία περιφέρειας αναλογικά, με βάση τη βαρύτητα του νέου ύψους των πόρων των κατηγοριών περιφέρειας του ΑΠ στο σύνολο των αντίστοιχων πόρων του ΕΤΠΑ, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται για τις ΛΑΠ ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στις ΛΑΠ του ΑΠ05, ενώ για τις ΠΜ ως η διαφορά της νέας προσαρμοσμένης (αυξημένης) τιμής του οροσήμου μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στις ΠΜ του ΑΠ05.

Η πρόταση της 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ λαμβάνει υπόψη τα οριζόμενα του Καν. 215/2014, σχετικά με τη στοχοθέτηση κατ' ελάχιστον του 50% του χρηματοδοτικού κονδυλίου του ΑΠ ανά κατηγορία Περιφέρειας.

- Δείκτης Εκροής T4402 «Συνολικό μήκος νέων ή/και αναβαθμισμένων τμημάτων λοιπού οδικού δικτύου»

Αντικατάσταση από τον κοινό δείκτη εκροής CO14 «Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών».

Στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΑΠ 05 για τις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες, έχει περιληφθεί μόνο ο οικονομικός δείκτης F100 ενώ δεν έχουν περιληφθεί ορόσημα για άλλους δείκτες, όπως προαναφέρθηκε. Επομένως, το Π.Ε. έχει ελλείψεις και πρέπει να διορθωθεί.

Το Πλαίσιο Επίδοσης των Περιφερειών σε Μετάβαση δεν παρουσιάζει ελλείψεις. Σε αυτό, όμως, έχει εκ παραδρομής συμπληρωθεί η συνολική τιμή του δείκτη εκροής T4402 (που αντικαθίσταται πλέον από τον CO14) για όλα τα έργα του ΑΠ 05 (των ΠΜ και των ΛΑΠ). Θα πρέπει, επομένως να γίνει η σχετική διόρθωση.

Επομένως, στη 2η Αναθεώρηση προτείνεται: (α) η αντιμετώπιση των ελλείψεων του Πλαισίου Επίδοσης των ΛΑΠ με την προσθήκη του νέου δείκτη εκροής (CO14) και του αντίστοιχου ΒΣΥ για την παρακολούθησή του. (β) η

προσαρμογή του Πλαισίου Επίδοσης των ΠΜ με την αντικατάσταση του δείκτη Τ4402 από τον δείκτη CO14 και τη διόρθωση της τιμής του δείκτη (μείωση κατά την τιμή του δείκτη που αντιστοιχεί στις ΛΑΠ) για το έτος 2023.

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης

Δεν χρησιμοποιείται Βασικό στάδιο Υλοποίησης στο Πλαίσιο Επίδοσης των ΠΜ του ΑΠ05. Στο Πλαίσιο Επίδοσης των ΛΑΠ του ΑΠ 05 προτείνεται, για την παρακολούθηση του νέου δείκτη CO14, η εισαγωγή του βασικού σταδίου υλοποίησης Κ206 «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων». Η προτεινόμενη εισαγωγή νέου ΒΣΥ δεν συμβάλλει στην επίτευξη του Πλαισίου Επίδοσης των ΛΑΠ για το έτος 2018.

Άξονας Προτεραιότητας 06: Θαλάσσιες Μεταφορικές Υποδομές και Ασφάλεια Ναυσιπλοΐας (ΤΣ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είχε συμπληρωθεί/υπολογισθεί ως η συμμετοχή των πόρων Ταμείου Συνοχής του ΑΠ 06 που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3, έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015) προσαυξημένη κατά 10%.

Στη 2η Αναθεώρηση για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 06 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ 06 στο σύνολο των πόρων του Ταμείου Συνοχής, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ06.

- Δείκτης Εκροής Τ4404 «Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης»

Αντικατάσταση από τον νέο δείκτη εκροής SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών:

Οι διαθέσιμοι πόροι του ΑΠ 06 δεν αξιοποιούνται πλέον κυρίως για την υλοποίηση συστημάτων, συνεπώς για να συνεχίσει να ικανοποιείται η απαίτηση της κατ' ελάχιστο αντιπροσωπευτικότητας του 50% των συνολικά διαθέσιμων πόρων του ΑΠ06 στο πλαίσιο επίδοσης του, είναι απαραίτητο να περιληφθεί σε αυτό η συνεισφορά από έργα ολοκλήρωσης λιμενικών υποδομών με τη χρήση του δείκτη εκροής Τ4403. Η συμμετοχή των δύο κατηγοριών δράσεων στο Πλαίσιο Επίδοσης αποτυπώνεται αναλυτικά στο σχετικό πρόσθετο έγγραφο που συνοδεύει την πρόταση 2ης Αναθεώρησης.

Άξονας Προτεραιότητας 07: Αεροπορικές Μεταφορικές Υποδομές και Ασφάλεια Αεροναυτιλίας(ΤΣ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων Ταμείου Συνοχής του ΑΠ 07 που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%.

Στη 2η Αναθεώρηση για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ στο σύνολο των πόρων του Ταμείου Συνοχής, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ07.

- Δείκτης Εκροής SO014 «Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται»

  &

  Τ4406 «Συστήματα βελτίωσης της ασφάλειας αερομεταφορών»

Αντικατάσταση από τον νέο δείκτη εκροής SO022 «Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών»:

Αν και τα ορόσημα του Πλαισίου Επίδοσης για το έτος 2018 δεν επιτυγχάνονται, δεν προτείνεται η τροποποίηση των τιμών των δύο δεικτών στο Πλαίσιο Επίδοσης του ΑΠ 07. Η μεταβολή που προτείνεται στη 2η Αναθεώρηση αφορά μόνο στην προσαρμογή των τιμών των οροσήμων του 2023, βάσει των αλλαγών που πραγματοποιούνται στο περιεχόμενο του ΑΠ 07.

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης

Δεν χρησιμοποιείται Βασικό στάδιο Υλοποίησης στον ΑΠ07.

Άξονας Προτεραιότητας 08: Καθαρές Αστικές Μεταφορές (ΕΤΠΑ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων ΕΤΠΑ Λιγότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών (ΛΑΠ) του ΑΠ 08 που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%.

Στη 2η Αναθεώρηση για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ (ΛΑΠ). Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ στο σύνολο των πόρων του ΕΤΠΑ, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ08.

Δεν προτείνεται κάποια άλλη αλλαγή στο Π.Ε. του ΑΠ 08.

Άξονας Προτεραιότητας 09: Καθαρές Αστικές Μεταφορές & Βελτίωση Αστικού Περιβάλλοντος (ΤΣ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είχε συμπληρωθεί/υπολογισθεί ως η συμμετοχή των πόρων Ταμείου Συνοχής του ΑΠ 09 που θα πρέπει να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3, έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015) προσαυξημένη κατά 10%.

Στη 2η Αναθεώρηση για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 09 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ 09 στο σύνολο των πόρων του Ταμείου Συνοχής, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ09.

Δείκτης Εκροής CO15 «Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό»:

Το ορόσημο για το έτος 2023 (τιμή δείκτη) στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα είχε υπολογισθεί για το σύνολο σχεδόν των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ 09 και για το 50% αυτών. Στην 2η Αναθεώρηση, δεδομένου ότι είναι απαραίτητη η μείωση της τιμής στόχου του δείκτη CO15 όπως αναλυτικά αναφέρεται ανωτέρω, προτείνεται η μείωση της τιμής οροσήμου για το έτος 2023 στην τιμή εκροής των χλμ της γραμμής 3 του Μετρό της Αθήνας. Η προτεινόμενη προσαρμογή εξακολουθεί να ικανοποιεί την απαίτηση της κατ' ελάχιστο κάλυψης του 50% του διαθέσιμου Π/Υ του ΑΠ, δεν προτείνεται τροποποίηση του.

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης K206 «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων»

Η ανάγκη χρήσης βασικού σταδίου υλοποίησης για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του δείκτη CO15 εξακολουθεί να υφίσταται, δεδομένων των μεγάλων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης και της φύσης του έργου που τροφοδοτεί την τιμή του δείκτη. Η τιμή οροσήμου για το 2018 στην παρούσα 2η Αναθεώρηση προτείνεται να μείνει αμετάβλητη. Παρότι η αρχική πρόβλεψη περιλάμβανε και τα δύο έργα κατασκευής γραμμών Μετρό της Αθήνας, η τιμή του οροσήμου καλύπτεται από τις συμβάσεις του τμηματοποιημένου (phasing) έργου της Γραμμής 3, που ολοκληρώνεται. Δεν κρίνεται απαραίτητη η πραγματοποίηση κάποιας σχετικής προσαρμογής του ΒΣΥ στο Πλαίσιο Επίδοσης.

Τομέας του Περιβάλλοντος

Άξονας Προτεραιότητας 1: Εφαρμογή Στρατηγικών Επίτευξης Χαμηλών Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα με Έμφαση στις Αστικές Περιοχές (ΕΤΠΑ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ όφειλε να είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων ΕΤΠΑ του ΑΠ 10 που θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα Ν+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ. Δεδομένου ότι ο αλγόριθμος δεν εφαρμόσθηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του ΤτΠ, στην 2η Αναθεώρηση προτείνεται η προσαρμογή των τιμών με εφαρμογή του εν λόγω ορθού αλγορίθμου.

Επιπλέον, για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 10 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα του νέου ύψους των πόρων του ΑΠ 10 (σε σχέση με τις εσωτερικές μεταφορές μεταξύ Ε.Σ.) ανά κατηγορία Περιφέρειας στο σύνολο των πόρων του ΕΤΠΑ, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά της νέας προσαρμοσμένης τιμής του οροσήμου μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ 10.

Η πρόταση της 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ λαμβάνει υπόψη τα οριζόμενα του Καν. 215/2014, σχετικά με τη στοχοθέτηση κατ' ελάχιστον του 50% του χρηματοδοτικού κονδυλίου του ΑΠ ανά κατηγορία Περιφέρειας.

- Δείκτης Εκροής CO32 «Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων»:

Ο δείκτης επιλέγεται για τις κατηγορίες Περιφέρειας Λιγότερο και Περισσότερο Ανεπτυγμένες

Στην 2η Αναθεώρηση, δεδομένης της προσαρμογής του συστήματος των δεικτών η τιμή του οροσήμου 2023 επανυπολογίζεται με βάση επικαιροποιημένη μεθοδολογία, λαμβάνοντας υπόψη τις χρηματοδοτικές μεταβολές του ΑΠ 10.

- Δείκτης CO34 "Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου"

Ο δείκτης επιλέγεται για την κατηγορία Περιφέρειας Περισσότερο Ανεπτυγμένες, σε σχέση με τις δράσεις που αφορούν στον τομέα της στέγασης.

Στην 2η Αναθεώρηση, δεδομένης της προσαρμογής του συστήματος των δεικτών η τιμή του οροσήμου 2023 επανυπολογίζεται με βάση επικαιροποιημένη μεθοδολογία.

- Δείκτης Τ4409 «Ενέργεια που εξοικονομείται από τηλεθέρμανση σε ετήσια βάση»

Ο δείκτης επιλέγεται για τις κατηγορίες Περιφέρειας σε Μετάβαση

Στην 2η Αναθεώρηση, η τιμή του οροσήμου 2023 επικαιροποιείται, με βάση και τα νέα έργα τηλεθέρμανσης που σχεδιάζονται προς ένταξη και στη βάση επικαιροποιημένης μεθοδολογίας υπολογισμού.

Οι παραπάνω δείκτες ικανοποιούν την απαίτηση της κατ' ελάχιστο αντιπροσωπευτικότητας του 50% των συνολικά διαθέσιμων πόρων του ΑΠ10 στο πλαίσιο επίδοσης του.

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης Κ206 «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων»

Η ανάγκη χρήσης βασικού σταδίου υλοποίησης για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των δεικτών CO32 και Τ4409 εξακολουθεί να υφίσταται, δεδομένων των μεγάλων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης και της φύσης των έργων. Η τιμή οροσήμου για το 2018 στην παρούσα Αναθεώρηση βασίζεται στο νέο σχεδιασμό για τα χρηματοδοτούμενα έργα.

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης Κ396 «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα αστικής ανάπτυξης» Αντικατάσταση του από τον νέο ΒΣΥ Κ398 «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα ενεργειακής εξοικονόμησης σε κατοικίες»

Η ανάγκη χρήσης βασικού σταδίου υλοποίησης για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του δείκτη CO34 (δράσεις που αφορούν στον τομέα της στέγασης) στις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες εξακολουθεί να υφίσταται, δεδομένων των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης και της φύσης των έργων. Το αρχικά εγκεκριμένο ΒΣΥ Κ396 καταργείται και εισάγεται ο νέος, σχετικός δείκτης Κ398 με τίτλο «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα ενεργειακής εξοικονόμησης σε κατοικίες»

Οι προτεινόμενες προσαρμογές δεν στοχεύουν στην επίτευξη του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ 10.

Άξονας Προτεραιότητας 11: Εφαρμογή Στρατηγικών Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων (ΤΣ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ όφειλε να είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων Ταμείου Συνοχής του ΑΠ 11 που θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα Ν+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ. Δεδομένου ότι ο αλγόριθμος δεν εφαρμόσθηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του ΤτΠ, στην 2η Αναθεώρηση προτείνεται η προσαρμογή των τιμών με εφαρμογή του εν λόγω ορθού αλγορίθμου.

Επιπλέον, για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 11 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ 11 στο σύνολο των πόρων του Ταμείου Συνοχής, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η τιμή του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ11.

- Τ4410 Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας

Ο δείκτης παραμένει στο Π.Ε. λόγω αντιπροσώπευσης των δράσεων που αφορούν στις δράσεις του ΕΣ 18.

- CO20 Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα:

Ο νέος δείκτης επιλέγεται λόγω χρηματοδοτικής βαρύτητας των δράσεων που αντιπροσωπεύει και συμμετέχει πλέον στο Πλαίσιο Επίδοσης. Στοχοθετείται στο 50% με βάση την τιμή στόχο των σχεδιαζόμενων έργων. Εισάγεται επίσης, για την παρακολούθησή του το Βασικό Στάδιο Υλοποίησης Κ397 «Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων αντιπλημμυρικών έργων (υποδομές)»

Η ανάγκη χρήσης βασικού σταδίου υλοποίησης για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των δεικτών CO20 υφίσταται, δεδομένων των μεγάλων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης και της φύσης των έργων. Η τιμή οροσήμου για το 2018 στην παρούσα Αναθεώρηση προκύπτει από το σχεδιασμό των νέων αντιπλημμυρικών έργων (πέραν του Ρέματος της Εσχατιάς) για τα οποία αναμένεται σύντομα η ένταξή τους.

Οι προτεινόμενες προσαρμογές δεν στοχεύουν στην επίτευξη του Πλαισίου Επίδοσης του ΑΠ 11.

Άξονας Προτεραιότητας 12: Στρατηγικές και Δράσεις Προώθησης της Ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)

και

Άξονας Προτεραιότητας 13: **Στρατηγικές και Δράσεις Προώθησης της Ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)**

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ όφειλε να είχε συμπληρωθεί/υπολογισθεί ως η συμμετοχή των πόρων ΕΤΠΑ του ΑΠ 12&13 που θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα Ν+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ. Δεδομένου ότι ο αλγόριθμος δεν εφαρμόσθηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του ΤτΠ, στην 2η Αναθεώρηση προτείνεται η προσαρμογή των τιμών με εφαρμογή του εν λόγω ορθού αλγορίθμου.

Επιπλέον, για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα του νέου ύψους των πόρων των ΑΠ (μετά τις μεταφορές προς τον ΑΠ 14Β) στο σύνολο των πόρων του ΕΤΠΑ, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά της νέας προσαρμοσμένης τιμής του οροσήμου μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στους ΑΠ 12 και 13.

Η πρόταση της 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ λαμβάνει υπόψη τα οριζόμενα του Καν. 215/2014, σχετικά με τη στοχοθέτηση κατ' ελάχιστον του 50% του χρηματοδοτικού κονδυλίου του ΑΠ ανά κατηγορία Περιφέρειας.

- Τ4411 Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται/εφαρμόζονται

Ο δείκτης παραμένει στο Πλαίσιο Επίδοσης καλύπτοντας την απαίτηση για την αντιπροσώπευση του 50% της χρηματοδοτικής βαρύτητας των δράσεων των ΑΠ 12 και ΑΠ13 ανά κατηγορία Περιφέρειας.

- Βασικό στάδιο Υλοποίησης δεν προβλέπεται.

Άξονας Προτεραιότητας 14: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Προαγωγή της Αποδοτικής Χρήσης των Πόρων (ΤΣ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ όφειλε να είχε συμπληρωθεί/υπολογισθεί ως η συμμετοχή των πόρων Ταμείου Συνοχής του ΑΠ 14 που θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ. Δεδομένου ότι ο αλγόριθμος δεν εφαρμόσθηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του ΤτΠ, στην 2η Αναθεώρηση προτείνεται η προσαρμογή των τιμών με εφαρμογή του εν λόγω ορθού αλγορίθμου.

Στη 2η Αναθεώρηση για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ 14 υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα των πόρων του ΑΠ 14 στο σύνολο των πόρων του Ταμείου Συνοχής, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά του οροσήμου στο αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ14.

- CO17 Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων

Ο δείκτης συμμετέχει στο Πλαίσιο Επίδοσης όπως και πριν, καλύπτοντας μέρος της απαίτησης για την αντιπροσώπευση του 50% της χρηματοδοτικής βαρύτητας των δράσεων των Άξονα. Η τιμή στόχος προσαρμόζεται (μειώνεται) δεδομένου ότι στην αρχική στοχοθεσία του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, ο δείκτης εκροής είχε υπολογισθεί βάσει της εγκεκριμένης κατά το έτος 2014 «Μελέτης Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων», αποτυπώνοντας στην τιμή του τη συνολική Εθνική στοχοθεσία (βλ. πρόσθετοέγγραφο δεικτών), αν και οι διαθέσιμοι πόροι του Προγράμματος δεν επαρκούσαν για το σύνολο των απαιτούμενων παρεμβάσεων (μεθοδολογικό λάθος). Ταυτόχρονα η τιμή του δείκτη επανυπολογίστηκε με βάση την επικαιροποίηση της μεθοδολογίας όπως αποτυπώνεται στο Πρόσθετο έγγραφο δεικτών.

- CO19 Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων

Ο δείκτης συμμετέχει στο Πλαίσιο Επίδοσης όπως και πριν, καλύπτοντας μέρος της απαίτησης για την αντιπροσώπευση του 50% της χρηματοδοτικής βαρύτητας των δράσεων των Άξονα. Η τιμή στόχος προσαρμόζεται (μειώνεται) δεδομένου ότι αποτυπώνει την προβλεπόμενη από την 1η Αναθεώρηση μετακίνηση έργων στον Άξονα Προτεραιότητας 14Β. Εντούτοις το συνολικό άθροισμα του δείκτη CO19 στους Άξονες Προτεραιότητας 14 και 14Β ανέρχεται πλέον σε 850.000 περίπου. Η συνολική θεώρηση του δείκτη CO19 υποστηρίζει το υπό έγκριση Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Υποδομών Λυμάτων Οικισμών Γ' Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας 14Β: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος – Διαχείριση Υγρών και Στερεών Αποβλήτων (ΕΤΠΑ)

- Οικονομικός δείκτης (F100 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών»):

Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στην 1η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων ΕΤΠΑ του ΑΠ 14Β που θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2017 & 2018 των πρόσθετων πόρων της ρήτρας Αναθεώρησης).

Στη 2η Αναθεώρηση για τον υπολογισμό του ύψους των κατ' ελάχιστο απαιτούμενων πιστοποιημένων δαπανών για το 2018, προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι προκαταβολές που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ. Το ύψος της προκαταβολής που αποδίδεται στον ΑΠ υπολογίζεται αναλογικά με βάση τη βαρύτητα του νέου ύψους των πόρων των ΑΠ (μετά τις μεταφορές από τους ΑΠ 12 και ΑΠ 13) στο σύνολο των πόρων του ΕΤΠΑ, εξαιρουμένων των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας. Το νέο ορόσημο για το 2018 υπολογίζεται ως η διαφορά της νέας προσαρμοσμένης τιμής του οροσήμου μείον το ύψος της προκαταβολής που αναλογεί στον ΑΠ 14Β.

Η πρόταση της 2ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ λαμβάνει υπόψη τα οριζόμενα του Καν. 215/2014, σχετικά με τη στοχοθέτηση κατ' ελάχιστον του 50% του χρηματοδοτικού κονδυλίου του ΑΠ ανά κατηγορία Περιφέρειας.

- Τ4412 Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση

Ο δείκτης συμμετέχει στο Πλαίσιο Επίδοσης όπως και πριν, καλύπτοντας μέρος της απαίτησης για την αντιπροσώπευση του 50% της χρηματοδοτικής βαρύτητας των δράσεων των Άξονα για τις κατηγορίες Περιφερειών Περισσότερο Ανεπτυγμένες και Μετάβασης. Η τιμή στόχος επικαιροποιείται βασιζόμενη στο νέο σχεδιασμό για τα χρηματοδοτούμενα έργα.

- CO19 Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων

Ο δείκτης συμμετέχει στο Πλαίσιο Επίδοσης όπως και πριν, καλύπτοντας μέρος της απαίτησης για την αντιπροσώπευση του 50% της χρηματοδοτικής βαρύτητας των δράσεων των Άξονα για το σύνολο των κατηγοριών Περιφερειών. Η τιμή στόχος μεταβάλλεται δεδομένου ότι αποτυπώνει την προβλεπόμενη, από την 1η Αναθεώρηση, μετακίνηση έργων στον Άξονα Προτεραιότητας 14Β.

Στους Πίνακες Ι.1 έως Ι 15 που ακολουθούν, παρουσιάζεται συγκεντρωτικά το **«μίγμα» του Πλαισίου Επίδοσης** (Π.Ε.) για κάθε Άξονα Προτεραιότητας (ΑΠ).

Χρησιμοποιούνται συνολικά οκτώ (8) Δείκτες Εκροών, ενώ αξιοποιούνται πέντε (5) Δείκτες Σταδίου Υλοποίησης και δεκατρείς (13) Οικονομικοί Δείκτες (αθροιστικά).

Πίνακας Ι.1: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.01

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΤΣ	
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K390	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των σιδηροδρομικών συστημάτων	αριθμός	ΤΣ	
Εκροών	T4401	Συνολικό μήκος εκσυγχρονισμού σιδηροδρομικών γραμμών ΔΕΔ-Μ με συστήματα (σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης, τηλεπικοινωνιών)	χλμ	ΤΣ	

Πίνακας Ι.2: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.02

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Εκροών	CO11a	Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ	χλμ.	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Οικονομικός	F100	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Εκροών	T4419	Σιδηροδρομικοί Σταθμοί που Αναβαθμίζονται	αριθμός	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ

Πίνακας Ι.3: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.03

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΤΣ	
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΤΣ	
Εκροών	CO13a	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ	χλμ.	ΤΣ	

Πίνακας Ι.4: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.04

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Εκροών	CO14a	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών, εκ	χλμ.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση

Πίνακας Ι.5: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.05

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Εκροών	CO14	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Εκροών	CO14	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ

Πίνακας Ι.6: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.06

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΤΣ	
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K392	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των συστημάτων ασφάλειας ναυσιπλοΐας, και της φύλαξης / περιβαλλοντικής διαχείρισης λιμενικής ζώνης	αριθμός	ΤΣ	
Εκροών	SO022	Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών	αριθμός συστημάτων	ΤΣ	

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Εκροών	T4403	Πρόσθετες θέσεις παραβολής μήκους μεγαλύτερου των 200μ και βάθους 11μ σε λιμένες που αναβαθμίζονται	αριθμός θέσεων παραβολής	ΤΣ	

Πίνακας Ι.7: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.07

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΤΣ	
Εκροών	SO014	Αερολιμένες ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται	Αριθμός αερολιμένων	ΤΣ	
Εκροών	SO022	Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών	Αριθμός συστημάτων	ΤΣ	

Πίνακας Ι.8: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.08

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Εκροών	CO15	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	χλμ.	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ

Πίνακας Ι.9: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.09

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΤΣ	
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΤΣ	
Εκροών	CO15	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	χλμ.	ΤΣ	

Πίνακας Ι.10: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.10

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ

Εκροών	CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	KWh/Ετος	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Εκροών	T4409	Ενέργεια που εξοικονομείται από τηλεθέρμανση σε ετήσια βάση	MWh/Ετο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Εκροών	CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	KWh/Ετος	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Εκροών	CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K396	Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα αστικής ανάπτυξης	Αριθμός	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ

Πίνακας Ι.11: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.11

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΤΣ	
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K393	Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για αντιπλημμυρικά έργα	Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων	ΤΣ	
Εκροών	T4410	Επιφάνεια που καλύπτεται από Σχέδια ή Μέτρα Προστασίας	τ.χ.	ΤΣ	
Εκροών	CO20	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Ισοδύναμος Πληθυσμός	ΤΣ	
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K397	Αριθμός ενταγμένων αντιπλημμυρικών έργων	Αριθμός	ΤΣ	

Πίνακας Ι.12: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.12

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Εκροών	T4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται/εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Εκροών	T4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται/εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Εκροών	T4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται/εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ

Πίνακας Ι.13: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.13

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Εκροών	T4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται/εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Εκροών	T4411	Αριθμός Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ. που εκπονούνται/εφαρμόζονται	Πλήθος Συστημάτων, Εργαλείων	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ

Πίνακας Ι.14: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.14

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΤΣ	
Εκροών	CO17	Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	τόνοι/έτος	ΤΣ	
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K394	Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα Στρατηγικών Σχεδίων, Σχεδίων Δράσης, Συστημάτων, Εργαλείων κ.λπ	Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων	ΤΣ	
Εκροών	CO19	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμος Πληθυσμός	ΤΣ	
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K395	Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα επεξεργασίας λυμάτων	Αριθμός υπογεγραμμ	ΤΣ	

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
			ένων συμβάσεων		

Πίνακας Ι.15: Πλαίσιο Επίδοσης Α.Π.14Β

Τύπος δείκτη	Κωδικός	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Οικονομικός	F100	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	Ευρώ	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Εκροών	CO19	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμος Πληθυσμός	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Εκροών	CO19	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμος Πληθυσμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K395	Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα επεξεργασίας λυμάτων	Αριθμός υπογεγραμμ ένων συμβάσεων	ΕΤΠΑ	ΛΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K395	Αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων για έργα επεξεργασίας λυμάτων	Αριθμός υπογεγραμμ ένων συμβάσεων	ΕΤΠΑ	Μετάβαση
Εκροών	T4412	Ποσότητα Αστικών Στερεών Αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση	τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ
Βασικό Στάδιο Υλοποίησης	K206	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	αριθμός	ΕΤΠΑ	ΠΑΠ

13.6 Κύρια Συμπεράσματα

Η στρατηγική της χώρας στον **Τομέα των Μεταφορών (ΤτΜ)** για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 περιλαμβάνεται στην 4η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα (ΧΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 «*Ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη*» (ΧΠ4), με βασική επιδίωξη την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Μεταφορών και προώθηση των συνδυασμένων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), ενώ συγχρόνως οι Μεταφορές συμβάλλουν στην ΧΠ 3 «*Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον*», με συμβολή στην ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και τη μείωση του θορύβου, και την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας μέσω ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον. Οι ΧΠ 4 και 3 υλοποιούνται σε ότι αφορά τις Μεταφορές στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων (ΘΣ) 7 και 4.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τις Μεταφορές έχουν διατυπωθεί ως ακολούθως:

Α) Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών και σιδηροδρομικών) και περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων),

Β) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών,

Γ) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών,

Δ) Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων).

Η προτεινόμενη αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ διατηρεί αναλλοίωτο τον χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον τομέα Μεταφορών. Στο πλαίσιο της προτεινόμενης αναθεώρησης, οι Άξονες Προτεραιότητας που αφορούν τις Μεταφορές (ΑΠ 1 έως και 9) παραμένουν επίσης αναλλοίωτοι, διατηρώντας την αρχική δομή τους και συνεχίζοντας να εξυπηρετούν τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος.

Η λογική της παρέμβασης (Intervention Logic) που είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Προγράμματος παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των ανωτέρω στρατηγικών στόχων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Η προτεινόμενη αναθεώρηση δεν επιφέρει αλλαγές στη στόχευση του Προγράμματος σε επίπεδο στρατηγικών στόχων αλλά επιφέρει μικρές μεταβολές ειδικών στόχων για τις Μεταφορές, η δομή του Προγράμματος στο σκέλος των Μεταφορών παραμένει ως είχε και η υλοποίηση του περιεχομένου των ΑΠ Μεταφορών προχωρεί όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί. Όλοι οι ΑΠ Μεταφορών παρουσιάζουν ενεργοποίηση, με εξαίρεση τον ΑΠ2 για τον οποίο όμως στην πρόταση της 2ης Αναθεώρησης λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα.

Οι σημαντικότερες προτεινόμενες μεταβολές αφορούν:

1. στην κατάργηση των Ε.Σ. 5 και Ε.Σ. 6 και κατ' επέκταση στην αφαίρεση της Επ.Π. 7ιι(7c) από το πρόγραμμα
2. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 10 με ταυτόχρονη ενσωμάτωση του αντικειμένου από τον Ε.Σ. 5
3. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 9
4. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 14 και τη μερική αναδιατύπωση του

Η στρατηγική της χώρας στον **Τομέα του Περιβάλλοντος (ΤτΠ)** για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 περιλαμβάνεται στην 3η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα (ΧΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 «*Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον*» (ΧΠ3), με βασική επιδίωξη τη μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, παράλληλα με την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Η ΧΠ3 αναλύεται στους Θεματικούς Στόχους (ΘΣ) 4, 5 και 6 και εστιάζει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με προτεραιότητα στην υλοποίηση έργων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας που άπτονται του **Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΠεΚ),** κυρίως στη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το Περιβάλλον έχουν διατυπωθεί ως ακολούθως:

Ε) Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ6.

Ζ) Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο κυρίως του ΘΣ5, αλλά και των ΘΣ4 και ΘΣ6.

Η) Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ6.

Θ) Αστική Αναζωογόνηση που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο των ΘΣ4 και ΘΣ6.

Στόχος της Αναθεώρησης είναι η περαιτέρω ενίσχυση της συμβολής του Προγράμματος στις προσπάθειες της Χώρας σχετικά με τη συμμόρφωση με το ΕΠεΚ και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ανάμεσα στα λοιπά κράτη μέλη. Η προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν επιφέρει αλλαγή του χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον τομέα Περιβάλλοντος.

Η λογική της παρέμβασης (Intervention Logic) για το Περιβάλλον, η οποία είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του αρχικού σχεδιασμού του Προγράμματος, παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων. Οι σημαντικότερες προτεινόμενες μεταβολές αφορούν:

1. στην ξεκάθαρη πλέον δόμηση του Προγράμματος, στον ΤτΠ
2. στη συστηματοποίηση του τρόπου με τον οποίο τίθεται η στοχοθεσία του και η παρακολούθησή της
3. στην κατάργηση του ΕΣ 16
4. στην διεύρυνση του ΕΣ 15
5. στην αναδιατύπωση του ΕΣ 30
6. στην αναδιατύπωση του ΕΣ 20 και στην αντικατάσταση του ΕΣ 31 από αυτόν
7. στην προσαρμογή στις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και των ΠΕΣΔΑ, αλλά και στην αντιμετώπιση των αυξημένων απαιτήσεων σε έργα ενεργειακής αναβάθμισης και εξοικονόμησης ενέργειας.
8. στην ενσωμάτωση των όποιων αλλαγών προκλήθηκαν από το κλείσιμο της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, κυρίως σε παρεμβάσεις Λυμάτων (έργα Phasing),
9. σε εσωτερικές, μεταξύ των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων, μετακινήσεις φυσικού αντικειμένου, οι οποίες αποσκοπούν στην καλύτερη ομαδοποίηση και προγραμματισμό ομοειδών/συγγενών δράσεων και κατ' επέκταση σε μια πιο αποδοτική χρήση των διαθέσιμων, από τα δύο Ταμεία, πόρων (ΑΠ 10, ΑΠ 11, ΑΠ 12/13 και ΑΠ 14). Η ομαδοποίηση των δράσεων με συγγενές περιεχόμενο, στους συναφείς Ειδικούς Στόχους, καθιστά το Πρόγραμμα στον ΤτΠ περισσότερο συνεκτικό, διευκολύνοντας παράλληλα τη συστηματική παρακολούθηση της επίτευξης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.
10. σε εσωτερικές μεταξύ των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων, μετακινήσεις πόρων για ενίσχυση παρεμβάσεων με αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες.

14 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

14.1 Η Αξιολόγηση Επιπτώσεων

Η αξιολόγηση επιπτώσεων για το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ, με βάση το εγκεκριμένο Σχέδιο Αξιολόγησης (Οκτώβριος 2016) έχει επιλεγεί να βασιστεί σε αξιολόγηση στη βάση της θεωρίας (*Theory Based Impact Evaluation*). Οι παράμετροι και τα εργαλεία μιας τέτοιας προσέγγισης αναλύονται στη συνέχεια:

Αξιολόγηση Επιπτώσεων με βάση τη θεωρία (*Theory Based Impact Evaluation*)

Η αξιολόγηση επιπτώσεων με βάση τη θεωρία βασίζεται στην αποτίμηση της σύνδεσης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων με μια ή με περισσότερες θεωρίες αλλαγής. Προχωρά σε βαθύτερη ανάλυση του Λογικού Πλαισίου το οποίο και χρησιμοποιεί ως βασικό εργαλείο:

1. Με κρίσιμες παραδοχές, εξωτερικούς παράγοντες και κινδύνους, εξετάζει και αποτιμά εάν η Θεωρία της Αλλαγής (*Theory of Change*) έχει επιτευχθεί όπως αρχικά είχε προγραμματιστεί
2. Επιβεβαιώνει ότι οι προγραμματισμένες δραστηριότητες (δράσεις και έργα) πραγματοποιήθηκαν, και οι υλοποιούμενες εκροές έχουν συμβάλλει στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα
3. Επιβεβαιώνει, μέσω δεδομένων/στοιχείων παρακολούθησης και κυρίως δεικτών ότι προέκυψαν άμεσα, ενδιάμεσα και τελικά αποτελέσματα, τα οποία και συγκρίνει με τα αρχικά επιδιωκόμενα
4. Αξιοποιεί συγκεκριμένα δεδομένα για να επιβεβαιώσει τη Θεωρία της Αλλαγής και να 'πιστοποιήσει' ότι πράγματι παρατηρείται σημαντική συμβολή στα αποτελέσματα
5. Αναλύει τους παράγοντες που προγραμματισμένα οδήγησαν σε αυτήν την αλλαγή και αποτιμά αν το αποτέλεσμα οφείλεται αποκλειστικά σε αυτούς ή υπήρξαν και άλλοι παράγοντες που την επηρεάζουν περισσότερο;
6. Αναλύει το βαθμό στον οποίο οι δραστηριότητες του προγράμματος πιθανότατα επέφεραν διαφορετικό αποτέλεσμα από ότι είχε αρχικά προγραμματιστεί (για ποιον λόγο και σε ποιο βαθμό;)

Η Λογική της Παρέμβασης του ΕΠ και η επιδιωκόμενη αλλαγή έχει αποτυπωθεί στο κεφάλαιο αποτίμησης της ΛτΠ.

Θεωρητική αξιολόγηση με τη μέθοδο Ανάλυσης Λογικού Πλαισίου - Logical Framework Analysis

Σε περιπτώσεις όπου η κύρια ερώτηση είναι το πώς λειτουργεί μια παρέμβαση, η προσοχή στρέφεται στη αξιολόγηση βασιζόμενη σε θεωρητικό πλαίσιο. Η ανάλυση του Λογικού Πλαισίου (*Logical Framework Analysis* - LFA) αποτελεί βασικό εργαλείο της αξιολόγησης, το οποίο αντανακλά την αλυσίδα σχέσεων μεταξύ των εισροών, των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των παρεμβάσεων ενός προγράμματος.

Συνεπώς, σημαντική πτυχή της αξιολόγησης πολύ-επίπεδων πολιτικών παρέμβασης αποτελεί ο έλεγχος λογικής συνάφειας. Η λογική της παρέμβασης λαμβάνει ως αφετηρία τις ανάγκες (κοινωνικοοικονομικές απαιτήσεις) στις οποίες θα πρέπει να ανταποκριθεί η παρέμβαση, η οποία πρεσβεύει ότι οι κρατικοί προϋπολογισμοί θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα σε αποτελεσματικές παρεμβάσεις.

Η τεχνική της ανάλυσης του λογικού πλαισίου, αποτελεί έναν τρόπο δόμησης των στοιχείων που συνιστούν τις δράσεις του ΕΠ σε επίπεδο εσωτερικής και εξωτερικής συνεκτικότητάς της ανάλυσης. Το προϊόν αυτής της προσέγγισης είναι το λογικό πλαίσιο, δηλαδή μία τυπική απεικόνιση μήτρας (matrix) της εσωτερικής λειτουργικότητας του προγράμματος, των μέσων που χρησιμοποιούνται για την επιβεβαίωση της επίτευξης των στόχων και των εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων που εγγυώνται την επιτυχία του.

Η ανάλυση λογικού πλαισίου μέσω του εργαλείου της μήτρας λογικής ανάλυσης αποτελεί συμβατή πρακτική προκειμένου να αποσαφηνισθεί η λογική της παρέμβασης της επενδυτικής προτεραιότητας και του Άξονα προτεραιότητας παρουσιάζοντας τις αιτιώδεις σχέσεις μεταξύ παρεμβάσεων/σχεδιαζόμενων εκροών και εκτιμώμενων αποτελεσμάτων.

Εφαρμογή της Ανάλυσης Λογικού Πλαισίου για το ΕΠ έχει παρουσιαστεί σε προγενέστερα κεφάλαια.

Αποτίμηση Δεικτών

Η αποτίμηση των δεικτών του ΕΠ βασίζεται στα κάτωθι δεδομένα/παραδοχές: Κάθε προτεραιότητα ορίζει δείκτες και αντίστοιχους ποιοτικούς ή ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, για την εκτίμηση της προόδου της υλοποίησης του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων, ως βάση για την παρακολούθηση, αξιολόγηση και επανεξέταση των επιδόσεων.

Οι δείκτες αυτοί περιλαμβάνουν:

- δημοσιονομικούς δείκτες σε σχέση με τις διατεθείσες δαπάνες: Δείκτες εισροών - input indicators
- δείκτες εκροών που συνδέονται με τις χρηματοδοτούμενες πράξεις: Δείκτες εκροών - output indicators
- δείκτες αποτελεσμάτων που συνδέονται με την εν λόγω προτεραιότητα: Δείκτες αποτελεσμάτων - result indicators.

Για κάθε ΕΔΕΤ, οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο ορίζουν κοινούς δείκτες και μπορούν να ορίζουν διατάξεις που σχετίζονται με ειδικούς δείκτες για κάθε πρόγραμμα. Ειδικά για το ΕΚΤ, Σε συμμόρφωση των απαιτήσεων του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 όλων των Ταμείων, του Κανονισμού (ΕΕ) 1304/2013 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και του εγγράφου Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy, European Social Fund, Guidance document June 2014, στο πλαίσιο παρακολούθησης του ΕΠ απαιτείται να παρακολουθούνται και οι σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων:

1. δείκτες άμεσου αποτελέσματος
2. δείκτες μακροπρόθεσμου αποτελέσματος.

14.2 Εκτίμηση της Συμβολής του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους

Η εκτίμηση της συμβολής του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους, **μετά τις προτεινόμενες αλλαγές της 2ης Αναθεώρησης**, αποτυπώνεται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Άξονας προτεραιότητας	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Διαπιστώσεις
ΑΠ1: Διευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο & Συνδέσεις (ΤΣ)	**1**: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4423**: Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης) **T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 3. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 4. Οι δείκτες αποτελέσματος είναι μετρήσιμοι. 5. Η συμβολή στους ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί.
	~~**5**: Ενίσχυση των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών με διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους~~	~~**T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο~~	1. Καταργείται
	10: Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4423**: Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης) **T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο 3. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 4. Οι δείκτες αποτελέσματος είναι μετρήσιμοι. 5. Η συμβολή στους ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί
ΑΠ 2: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)	**1**: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T2623 Αριθμός επιβατών / έτος** **Σιδηροδρομικοί Σταθμοί που αναβαθμίζονται**	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος. 6. Η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί μερικώς.

Άξονας προτεραιότητας	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Διαπιστώσεις
	~~**6**: Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατικών και εμπορευματικών) με την επέκταση / αναβάθμιση του Προαστιακού Σιδηρόδρομου Αττικής~~	~~**T4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς~~ ~~**T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο~~	1. Καταργείται
ΑΠ 3: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και οδική ασφάλεια (ΤΣ)	**2**: Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4421**: Προσπελασιμότητα **T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στους ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 3. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 5. Οι δείκτες αποτελέσματος είναι μετρήσιμοι.
	3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων	**T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, όμως στο Αναθεωρημένο Πρόγραμμα θα χρειαστεί να προστεθεί προγραμματικός δείκτης εκροής για τις υλοποιούμενες δράσεις και να υπάρχει η σύνδεση με τον δείκτη αποτελέσματος. **3.** Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
ΑΠ4: Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο (ΕΤΠΑ)	**2**: Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4421**: Προσπελασιμότητα **T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στους ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί μερικώς. 3. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 5. Οι δείκτες αποτελέσματος είναι μετρήσιμοι.
	3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων	**T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, όμως στο Αναθεωρημένο Πρόγραμμα θα χρειαστεί να προστεθεί

Άξονας προτεραιότητας	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Διαπιστώσεις
			προγραμματικός δείκτης εκροής για τις υλοποιούμενες δράσεις και να υπάρχει η σύνδεση με τον δείκτη αποτελέσματος. **3.** Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
ΑΠ 5: Περιφερειακή κινητικότητα και συνδεσιμότητα νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών (ΕΤΠΑ)	**4**: Ενίσχυση κινητικότητας με σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων ΔΕΔ-Μ και ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων	**Τ4420**: Χρονοαπόσταση **Τ4421**: Προσπελασιμότητα **Τ4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στους ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 3. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 5. Οι δείκτες αποτελέσματος είναι μετρήσιμοι.
ΑΠ6: Θαλάσσιες μεταφορικές υποδομές και ασφάλεια ναυσιπλοΐας (ΤΣ)	**7**: Εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής – Ιονίου	**Τ4424**: Κατάπλοι και απόπλοι πλοίων	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, καθώς προβλέπεται ο ΕΣ να ενισχυθεί και χρηματοδοτικά. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	8: Ενίσχυση της ασφάλειας των θαλάσσιων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα	**Τ4425**: Βελτίωση ασφάλειας και διαχείρισης ναυσιπλοΐας με επέκταση του χώρου κάλυψης	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, καθώς προβλέπεται ο ΕΣ να ενισχυθεί και χρηματοδοτικά 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
ΑΠ7: Αεροπορικές μεταφορικές υποδομές & ασφάλεια αεροναυτιλίας (ΤΣ)	**9**: Βελτίωση της συνδεσιμότητας και του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ	**Τ4426**: Πληθυσμός απομακρυσμένων / νησιωτικών περιοχών με πρόσβαση σε βελτιωμένη αεροπορική σύνδεση	1. Ο ειδικός στόχος εκτιμάται ότι θα τροποποιηθεί μερικώς. Το ίδιο θα γίνει και για το ΔΑ. Η αλλαγή είναι μικρή και η προτεινόμενη μεθοδολογία υπολογισμού και στοχοθεσίας κρίνεται άρτια. Η αλλαγή εκτιμάται ότι θα διευκολύνει την επίτευξη των δεικτών και θα αυξήσει τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό.

Άξονας προτεραιότητας	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Διαπιστώσεις
			2. Το ΕΠ θα συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και μετά την επικείμενη τροποποίηση.
	11: Βελτίωση της ασφάλειας εγκαταστάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ και βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας	**T4427**: Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα ασφάλειας αερομεταφορών	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
ΑΠ8: Καθαρές αστικές μεταφορές (ΕΤΠΑ)	**12**: Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης	**T4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς **T4430**: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στους ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, καθώς προβλέπεται να ενισχυθεί και χρηματοδοτικά 3. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 5. Οι δείκτες αποτελέσματος είναι μετρήσιμοι.
ΑΠ9: Καθαρές αστικές μεταφορές & βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (ΤΣ)	**13**: Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας	**T4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς **T4430**: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό	1. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος αλλά οι ΔΑ εκτιμάται ότι θα πρέπει να επιβεβαιώσουν τη στοχοθεσία τους καθώς υπάρχουν μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση 2. Υπάρχει επικείμενη αλλαγή στη Λογική της Παρέμβασης που θα επηρεάσει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. 3. Σε κάθε περίπτωση, το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 4. Οι δείκτες αποτελέσματος είναι μετρήσιμοι.
	14: Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας	~~**T4431**: Εφαρμογή συστήματος πληροφόρησης επιβατών λεωφορείων~~ **T4449** Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών CO	1. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος αλλά θα πρέπει να επιβεβαιωθεί καθώς υπάρχουν ενδεχόμενες αλλαγές στο μίγμα των υλοποιούμενων έργων 2. Υπάρχει ενδεχόμενη αλλαγή στη Λογική της Παρέμβασης που θα επηρεάσει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Άξονας προτεραιότητας	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Διαπιστώσεις
			3. Σε κάθε περίπτωση, το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 4. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
ΑΠ10: Εφαρμογή στρατηγικών επίτευξης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με έμφαση στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)	**15**: Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και στον τομέα της στέγασης	**Τ4432**: Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και η συμβολή του αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	~~**16**: Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής~~	~~**Τ4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ~~	1. Καταργείται
	17: Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης	**Τ4432**: Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και η συμβολή του αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
ΑΠ11: Εφαρμογή στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (ΤΣ)	**18**: Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή	~~**Τ4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ~~ **Τ4434**: Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται 2. Ο ειδικός στόχος εκτιμάται ότι δεν απαιτείται να τροποποιηθεί μερικώς. Το ΕΠ θα συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και μετά την επικείμενη τροποποίηση. 3. Ο νέος δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος και σε συνάφεια με το δείκτη εκροής.

Άξονας προτεραιότητας	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Διαπιστώσεις
	19: Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες	**Τ4434**: Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και η συμβολή του αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και ο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί μερικώς, σε περίπτωση και άλλων καθυστερήσεων στην υλοποίηση. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος μέσω αποτίμησης του νέου δείκτη CO20. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
ΑΠ12: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΤΠΑ)	**20**: Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του	**Τ4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται, αλλά υφίστανται μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	21: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας	**Τ4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται, αλλά υφίστανται μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	22: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη	~~**Τ4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ~~ **Τ4450** Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται, αλλά υφίστανται μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος.

Άξονας προτεραιότητας	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Διαπιστώσεις
			5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
ΑΠ13: Στρατηγικές και δράσεις προώθησης της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας (ΕΤΠΑ)	**23**: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**Τ4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	Ομοίως με τον Άξονα 12, ΕΠ 6b
	24: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**Τ4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	Ομοίως με τον Άξονα 12, ΕΠ 6d
	25: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**Τ4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	Ομοίως με τον Άξονα 12, ΕΠ 6e
ΑΠ14: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων (ΤΣ)	**26** - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης	**Τ4437**: Κλάσμα χωριστά συλεγγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, με την προϋπόθεση της επιτάχυνσης της υλοποίησης. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	**Τ4438**: Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση **Τ4439**: Βιοαποδομήσι-μα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	Ομοίως, όπως για ΕΣ 26
	28 - Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα	**Τ4440**: Ποσοστό επικινδύνων αποβλήτων (βιομηχανικών/ νοσοκομειακών) που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση εντός Ελλάδος	Ομοίως, όπως για ΕΣ 26

Άξονας προτεραιότητας	Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων	Διαπιστώσεις
	29 - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	**Τ4441**: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και η συμβολή του αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	30 - ~~Προστασία και Διαχείριση των Υδατικών Πόρων~~ ***Διασφάλιση της επάρκειας και της ασφαλούς διάθεσης πόσιμου νερού***	**Τ4442**: Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός με νερό Ανθρώπινης Κατανάλωσης	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και η συμβολή του αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	~~**31** - Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων~~ ***Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του***	**Τ4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και η συμβολή του αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	32 - Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων	**Τ4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στο ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, μετά και τη μεταφορά δράσεων. 3. Ο δείκτης αποτελέσματος συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο.

Άξονας προτεραιότητας	**Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα**	**Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων**	**Διαπιστώσεις**
			4. Οι εκροές είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του δείκτη αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	33 - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης	**Τ4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	1. Δεν είναι απόλυτα ξεκάθαρη η ΛτΠ, όπως έχει διαμορφωθεί από τις εξειδικευμένες δράσεις 2. Ο ειδικός στόχος εκτιμάται ότι δεν απαιτείται να τροποποιηθεί μερικώς. Δεν είναι σαφές πως μετράται η συμβολή του ΔΕ στο ΔΑ. 3. Το ΕΠ θα συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται και μετά την επικείμενη τροποποίηση.
ΑΠ14Β: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος – Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)	**26** - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης	**Τ4437**: Κλάσμα χωριστά συλλεγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Οι ειδικοί στόχοι παραμένουν επίκαιροι και η συμβολή στους ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, καθώς ο ΑΠ προβλέπεται να ενισχυθεί χρηματοδοτικά. 3. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.
	27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	**Τ4438**: Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση **Τ4439**: Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	
	29 - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	**Τ4441**: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	1. Το ΕΠ συμβάλλει θετικά στην επίτευξη της αλλαγής που επιδιώκεται. 2. Ο ειδικός στόχος παραμένει επίκαιρος και η συμβολή στους ΔΑ αναμένεται να επιτευχθεί, καθώς προβλέπεται να ενισχυθεί χρηματοδοτικά. 3. Οι δείκτες αποτελέσματος συνδέονται άμεσα με τον ειδικό στόχο. 4. Οι δείκτες εκροής είναι συναφείς με τις δράσεις και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου των δεικτών αποτελέσματος. 5. Ο δείκτης αποτελέσματος είναι μετρήσιμος.

14.3 Αναγκαίες Προσαρμογές στο Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠ

Το Σχέδιο Αξιολόγησης του Ε.Π. περιλαμβάνει τις ακόλουθες δύο αξιολογήσεις επιπτώσεων, οι οποίες προβλέπεται να υλοποιηθούν από εξωτερικούς αναδόχους:

1. Αξιολόγηση Επιπτώσεων ειδικών στόχων που συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020
2. Αξιολόγηση επιπτώσεων για όλο το Ε.Π.– Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.

Και για τις δύο αξιολογήσεις έχει επιλεγεί η Theory Based Προσέγγιση.

Αξιολόγηση Επιπτώσεων ειδικών στόχων που συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020

Πρόκειται για αξιολόγηση επιπτώσεων που θα εστιαστεί στο βαθμό επίτευξης εκείνων των ειδικών στόχων που αφενός ενέχουν σημαντική χρηματοδοτική βαρύτητα στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και για τους δύο τομείς πολιτικής του Ε.Π. και αφετέρου συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Για τον Τομέα Περιβάλλοντος θα αξιολογηθεί η συμβολή:

- στη διαχείριση στερεών αποβλήτων,
- στην επεξεργασία αστικών λυμάτων και
- στη προστασία, διαχείριση, βελτίωση της ποιότητας και επάρκειας των υδατικών πόρων.

Στον Τομέα Μεταφορών θα αξιολογηθεί η συμβολή:

- Στην ολοκλήρωση του βασικού σιδηροδρομικού Διευρωπαϊκού Δικτύου και στην προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών.

Η αξιολόγηση συνδέεται με τους εξής άξονες προτεραιότητας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ:

- ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: Διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο & συνδέσεις (ΤΣ)
- ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 8: Καθαρές Αστικές μεταφορές (ΕΤΠΑ)
- ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 9: Καθαρές Αστικές μεταφορές & βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (ΤΣ)
- ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος- Προαγωγή της Αποδοτικής Χρήσης των Πόρων (ΤΣ)

και τους εξής ειδικούς στόχους:

- Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core ΤΕΝ-Τ) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π (ειδ. στ. 1)
- Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης (ειδ. στ. 12)
- Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας (ειδ. στ. 13)
- Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομματοποίησης (ειδ. στ. 26)
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ
- Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης (ειδ. στ. 27)
- Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ) (ειδ. στ. 29)
- ***Διασφάλιση της επάρκειας και της ασφαλούς διάθεσης πόσιμου νερού***(ειδ. στ. 30) (αναδιατυπωμένος)
- ***Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του*** (ειδ. στ. 20 τέως ΕΣ 31) (αναδιατυπωμένος)

Κύρια αξιολογικά ερωτήματα είναι τα ακόλουθα:

1. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται η συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού Άξονα;
2. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται η προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών;
3. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται η πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, η προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης;
4. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ και η διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης;
5. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται η βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ);
6. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται η προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων;
7. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται η βελτίωση της ποιότητας και επάρκειας των υδατικών πόρων;
8. Ποια η συνεισφορά των ειδικών στόχων 12, 13 στους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020;
9. Παρακολουθείται με συστηματικό τρόπο το εξωτερικό περιβάλλον υλοποίησης του Ε.Π. ώστε να προσδιορίζονται έγκαιρα τυχόν εξωτερικοί παράγοντες που είναι πιθανό να επηρεάσουν αρνητικά την επίτευξη των επιπτώσεων του Ε.Π.;
10. Υπάρχουν απρόβλεπτες θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις από την υλοποίηση του Ε.Π. στους τελικά ωφελούμενους;
11. Σε περίπτωση αρνητικών επιπτώσεων, λαμβάνονται έγκαιρα διορθωτικά μέτρα για αποφυγή ή ελαχιστοποίησή τους;
12. Υποστηρίζεται η επίτευξη των αναμενόμενων επιπτώσεων του Ε.Π. από συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλα Ε.Π. ή/και χρηματοδοτικά μέσα;
13. Ποια είναι τα επιθυμητά και μη επιθυμητά αποτελέσματα των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν;
14. Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές (θετικές και αρνητικές) που παρατηρήθηκαν (αναμενόμενες και μη) μπορούν να αποδοθούν στις συγκεκριμένες παρεμβάσεις;

Οι δείκτες αποτελέσματος που θα αποτιμηθούν θα είναι οι ακόλουθοι:

- Τ4420 Χρονοαπόσταση
- Τ4423 Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης)
- Τ4429 Εμπορευματικό μεταφορικό έργο
- Τ4428 Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς
- Τ4430 Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό
- Τ4428 Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς
- Τ4437 Κλάσμα χωριστά συλλεγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)
- Τ4438 Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση
- Τ4439 Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή
- Τ4441 Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ
- Τ4442 Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός με νερό Ανθρώπινης Κατανάλωσης
- Τ4435 Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ.

Τόσο το περιεχόμενο όσο και η στοχοθεσία της 1ης αξιολόγησης επιπτώσεων του Ε.Π. κρίνεται επίκαιρη και σημαντική. Οι δείκτες είναι μετρήσιμοι και μπορούν να τροφοδοτηθούν κατάλληλα από δείκτες εκροής.

Εκτιμάται, λόγω και της θέσης ολοκλήρωσης στο Α εξάμηνο του 2020, ότι η αξιολόγηση αποτελεί 'ενδιάμεση' αξιολογική έρευνα για τους κύριους ειδικούς στόχους του Προγράμματος. Από τη φύση των αξιολογικών ερωτημάτων προκύπτει ότι η theory based προσέγγιση είναι εφαρμόσιμη.

Η αξιολόγηση της διακριτής συμβολής των ΕΣ των ΑΠ 12 και 13 στην κλιματική αλλαγή, ενδεχόμενα να μην μπορέσει ποσοτικά να προσδιοριστεί.

Λόγω σημαντικών καθυστερήσεων στα έργα των ΕΣ, ενδεχόμενα η μετατόπισή της στο Β εξάμηνο του 2020 ή ακόμη και στο Α εξάμηνο του 2021 να δώσει καλύτερη εικόνα του σχετικού αντίκτυπου των υλοποιούμενων δράσεων. Εκτιμάται ότι στην προγραμματισμένη χρονική περίοδο, δράσεις μπορεί να έχουν μηδενική συμβολή στο αποτέλεσμα λόγω μη ολοκλήρωσης.

Εκτιμάται ότι στη συγκεκριμένη αξιολόγηση τα αξιολογικά ερωτήματα δεν συνδέονται απ' ευθείας με την αποτίμηση της συμβολής στους στόχους της ΕΕ2020. Η αποτίμηση της συμβολής των Ειδικών Στόχων στους αντίστοιχους δείκτες ΕΕ2020 μπορεί να υπολογιστεί.

Αξιολόγηση επιπτώσεων για όλο το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Πρόκειται για ανακεφαλαιωτική αξιολόγηση η οποία παρέχει απτές αποδείξεις των επιτευγμάτων των παρεμβάσεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανά ειδικό στόχο, εξάγοντας συμπεράσματα σχετικά με τα αποτελέσματα, τις επιπτώσεις και τα οφέλη.

Ειδικότερα θα εκτιμηθεί κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί λαμβάνοντας υπόψη τη λογική παρέμβασης του Προγράμματος και κατά πόσο τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις που παρατηρήθηκαν συνδέονται με αυτήν ή αν θα είχαν πραγματοποιηθεί έτσι και αλλιώς βάσει άλλων συγκυριακών παραγόντων.

Η αξιολόγηση αφορά σε όλους τους ειδικούς στόχους και τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με αποτίμηση του συνόλου των δεικτών αποτελέσματος.

Κύρια αξιολογικά ερωτήματα είναι τα ακόλουθα:

1. Σε ποιο βαθμό επιτυγχάνονται οι Ειδικοί Στόχοι του Ε.Π.;
2. Εξασφαλίζει αυτός ο βαθμός επίτευξης την επιδιωκόμενη συνεισφορά των Ειδικών Στόχων στην επίτευξη των στόχων της Ευρώπης 2020;
3. Υπήρξαν απρόβλεπτες θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις από την υλοποίηση του Ε.Π. στους τελικά ωφελούμενους;
4. Σε περίπτωση αρνητικών επιπτώσεων, ελήφθησαν έγκαιρα διορθωτικά μέτρα για αποφυγή ή ελαχιστοποίησή τους;
5. Σε ποιο βαθμό οι αλλαγές (θετικές και αρνητικές) που παρατηρήθηκαν (αναμενόμενες και μη) μπορούν να αποδοθούν στις συγκεκριμένες παρεμβάσεις;
6. Πως οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις επηρέασαν τις διαφορετικές ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών;
7. Υποστηρίζεται η επίτευξη των αναμενόμενων επιπτώσεων του Ε.Π. από συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλα Ε.Π. ή/και χρηματοδοτικά μέσα;

Τόσο το περιεχόμενο όσο και η στοχοθεσία της 2ης αξιολόγησης επιπτώσεων του Ε.Π. κρίνεται σημαντική.

Το αντικείμενο είναι ιδιαίτερα μεγάλο και ετερόκλητο, καθώς καλύπτει δύο τομείς και πληθώρα θεματικών προτεραιοτήτων. Το έργο της αξιολόγησης είναι αρκετά απαιτητικό.

Συστηματικά, η μεγάλη πλειοψηφία στοιχείων θα είναι διαθέσιμη για την αποτίμηση των δεικτών αποτελέσματος, καθώς μεγάλη μερίδα δεικτών ήδη παρακολουθείται με καταγεγραμμένη μεθοδολογία. Στο παρόν Ε.Π., εκτιμάται ότι όλοι οι δείκτες δεν μπορούν να τροφοδοτηθούν κατάλληλα από δείκτες εκροής. Κατά την εκπόνηση του Ε.Π. όλοι οι δείκτες αποτελέσματος δεν συνδέθηκαν ως προς την τροφοδότησή τους, σε ποσοτικούς όρους, με δείκτες εκροής του Προγράμματος. Ειδικά για εθνικά τιθέμενη στοχοθεσία, δεν είναι πάντα προφανής η μεθοδολογία υπολογισμού της συμβολής του ΕΣ στον στόχο 2023. Εκτιμάται ότι η επικείμενη Αναθεώρηση, μπορεί να διορθώσει επαρκώς ορισμένα σχετικά θέματα.

Το περιεχόμενο της αξιολόγησης απαιτεί μεγαλύτερη ανάλυση και εξειδίκευση. Αυτό δηλώνεται και στο Σχέδιο Αξιολόγησης του Ε.Π. Από την εκπόνηση της 1ης Αξιολόγησης, που όμως κατά κανόνα έχει μετρήσιμα αποτελέσματα, μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα που θα τροφοδοτήσουν αυτήν την εξειδίκευση.

Από τη φύση των αξιολογικών ερωτημάτων προκύπτει ότι η theory based προσέγγιση είναι εφαρμόσιμη. Ενδεχόμενες περιορισμένες έρευνες εκτιμάται ότι είναι αναγκαίες και θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο έργο του αξιολογητή για την 'απομόνωση' της συμβολής συγκεκριμένων εκροών στους δείκτες αποτελέσματος, με ποσοτικούς όρους.

Η συνεισφορά, στην αξιολόγηση, των επιπτώσεων φορέων πολιτικής ή/και σημαντικών δικαιούχων στην ποσοτικοποίηση της συμβολής είναι κρίσιμη, καθώς η αξιολόγηση κρίνεται ότι θα εμπεριέχει μικρότερες, θεματικές και σε βάθος αναλυτικές έρευνες για τις οποίες υπάρχει βαθιά γνώση.

14.4 Εξασφάλιση των δεδομένων που απαιτούνται για την εκπόνηση των αξιολογήσεων επιπτώσεων

■ Σημαντική, ▣ Περιορισμένη, ◘ Μικρή

Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	**Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων**	**Πηγή**	**Μετρησιμότητα και απολογισμός σε σχέση με τροφοδότηση από δείκτες εκροής του ΕΠ**	**Διαθεσιμότητα επικυρωμένων στοιχείων από αρμόδια Πηγή**
1: Συμβολή στην ολοκλήρωση του βασικού Διευρωπαϊκού (core TEN-T) σιδηροδρομικού Άξονα ΠΑΘΕ/Π	**T4420**: Χρονοαπόσταση	*√ Στοιχεία από ΤΡΑΙΝΟΣΕ*	■	■
	T4423: Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης)	*√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος*	■	■
	T4429: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	*(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα για την αποτίμηση της συμβολής στο T4429)*	▣	■
2: Ενίσχυση της προσπελασιμότητας περιοχών της χώρας, με υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του ΔΟΔ	**T4420**: Χρονοαπόσταση	*√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος*	■	■
	T4421: Προσπελασιμότητα	*√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής*	■	■
	T4422: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	*(προτείνεται και ειδική έρευνα για την αποτίμηση της συμβολής στον T4422)*	▣	■
3: Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ και εφαρμογή συναφών δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης των τροχαίων ατυχημάτων	**T4422**: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος	*√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος* *√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής* *(προτείνεται και ειδική έρευνα για την αποτίμηση της συμβολής στον T4422)*	▣	■
4: Ενίσχυση κινητικότητας με σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων ΔΕΔ-Μ και ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων ορεινών / παραμεθόριων / απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών / αναπτυξιακών προβλημάτων	**T4420**: Χρονοαπόσταση	*√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος*	■	■
	T4421: Προσπελασιμότητα	*√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής* *(προτείνεται και ειδική έρευνα για την αποτίμηση της συμβολής στον T4422)*	▣	▣
	T4422: Κίνδυνος θανατηφόρου τροχαίου ατυχήματος		▣	■
~~**5**: Ενίσχυση των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών με διασύνδεση του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ με λιμάνια του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ και γειτονικούς αναπτυξιακούς πόλους~~	~~**T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο~~			

Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	**Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων**	**Πηγή**	**Μετρησιμότητα και απολογισμός σε σχέση με τροφοδότηση από δείκτες εκροής του ΕΠ**	**Διαθεσιμότητα επικυρωμένων στοιχείων από αρμόδια Πηγή**
~~**6**: Ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατικών και εμπορευματικών) με την επέκταση / αναβάθμιση του Προαστιακού Σιδηρόδρομου Αττικής~~	~~**T4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς~~			
	T4429: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο			
7: Εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών λιμένων του βασικού ΔΕΔ-Μ στο διάδρομο Αδριατικής – Ιονίου	**T4424**: Κατάπλοι και απόπλοι πλοίων	*√ Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ* *√ Εφαρμογή Μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος* *√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής*	■	■
8: Ενίσχυση της ασφάλειας των θαλάσσιων επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα	**T4425**: Βελτίωση ασφάλειας και διαχείρισης ναυσιπλοΐας με επέκταση του χώρου κάλυψης	*√ Χρήση στοιχείων Δ/νσης Παρακολούθησης Θαλάσσιας Κυκλοφορίας,* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος* *√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής*	■	■
9: Βελτίωση της συνδεσιμότητας και του επιπέδου εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών σε περιφερειακά νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ	**T4426**: Πληθυσμός απομακρυσμένων /νησιωτικών περιοχών με πρόσβαση σε βελτιωμένη αεροπορική σύνδεση	*√ Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ* *√ Εφαρμογή Μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος* *√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής*	■	■
10: Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στο σιδηροδρομικό ΔΕΔ-Μ με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας	**T4420**: Χρονοαπόσταση **T4429**: Εμπορευματικό μεταφορικό έργο	*√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος* *√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής*	■	■
	T4423: Κατανάλωση ενέργειας σε ετήσια συρμοχιλιόμετρα (λόγω ηλεκτροκίνησης)	*√ Στοιχεία από ΤΡΑΙΝΟΣΕ*	■	■
11: Βελτίωση της ασφάλειας εγκαταστάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια του ΔΕΔ-Μ και βελτίωση της ασφάλειας αεροναυτιλίας	**T4427**: Συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα ασφάλειας αερομεταφορών	*√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού δεικτών αποτελέσματος* *√ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής* *(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα για την αποτίμηση της συμβολής στον T4427)*	▣	▣
	T4428: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	*√ Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ*	■	■

Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	**Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων**	**Πηγή**	**Μετρησιμότητα και απολογισμός σε σχέση με τροφοδότηση από δείκτες εκροής του ΕΠ**	**Διαθεσιμότητα επικυρωμένων στοιχείων από αρμόδια Πηγή**
12: Προώθηση των καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών (Μετρό και Προαστιακός) στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης	**T4430**: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό	√ *Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος* √ *Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής* *(θα απαιτηθεί ειδική έρευνα για τη συμβολή του δείκτη εκροής)*	▣	▣
13: Προώθηση των καθαρών αστικών μεταφορών (Μετρό) στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας	**T4428**: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	√ *Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ* √ *Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος* √ *Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής* *(θα απαιτηθεί ειδική έρευνα για τη συμβολή του δείκτη εκροής)*	■	■
	T4430: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου από έργα Μετρό		▣	▣
14: Προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των αστικών μεταφορών στο περιβάλλον στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης	~~**T4431**: Εφαρμογή συστήματος πληροφόρησης επιβατών λεωφορείων~~ **T4449** Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών CO	√ *Χρήση στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ* √ *Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος* √ *Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής* *(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα για την αποτίμηση της συμβολής στον T4449)*	▣	■
15: Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα	**T4432**: Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας	√ *ΥΠΕΚΑ ΕΣΔΕΑ (ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ* √ *Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	▣	■
~~**16**: Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και της Επισκεψιμότητας σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Περιφέρειας Αττικής~~	~~**T4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ~~			
17: Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης	**T4432**: Ετήσια Εξοικονόμηση Τελικής Ενέργειας	√ *ΥΠΕΚΑ ΕΣΔΕΑ (ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ* √ *Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■

Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	**Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων**	**Πηγή**	**Μετρησιμότητα και απολογισμός σε σχέση με τροφοδότηση από δείκτες εκροής του ΕΠ**	**Διαθεσιμότητα επικυρωμένων στοιχείων από αρμόδια Πηγή**
18: Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας στην Κλιματική Αλλαγή	**Τ4434**: Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ	*√ ΥΠΕΚΑ, Γ.Δ. Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Διεύθυνση Κλιματικής αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας* *(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα)*	▣	■
19: Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από πλημμύρες	**Τ4434**: Έκταση Περιοχών για τις οποίες απαιτείται η αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμυρών και η εφαρμογή μέτρων της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ	*√ ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ Προκαταρκτική Αξιολόγηση των Κινδύνων Πλημμύρας* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος* *(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα)*	▣	■
20: Βελτίωση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας και διασφάλιση της εφαρμογής του	**Τ4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	*√ ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ Ο Δείκτης υπολογίζεται με βάση τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (ΣΔΛΑ).* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος* *(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα)*	▣	■
21: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας	**Τ4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	*√ ΥΠΕΚΑ/ Διεύθυνση Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων Έκθεση για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΚ Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) Κοινοτική Στρατηγική Βιοποικιλότητα 2011-2020.* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
22: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη	**Τ4450**: Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων	*√ ΥΠΕΚΑ, Διεύθυνση Χωροταξίας* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
23: Βελτίωση και διασφάλιση του πλαισίου ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**Τ4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	*√ ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ Ο Δείκτης υπολογίζεται με βάση τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (ΣΔΛΑ).*	▣	■

Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	**Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων**	**Πηγή**	**Μετρησιμότητα και απολογισμός σε σχέση με τροφοδότηση από δείκτες εκροής του ΕΠ**	**Διαθεσιμότητα επικυρωμένων στοιχείων από αρμόδια Πηγή**
		√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος *(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα)*		
24: Βελτίωση του πλαισίου διατήρησης, διαχείρισης και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**Τ4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	*√ ΥΠΕΚΑ/ Διεύθυνση Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων Έκθεση για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΚ Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) Κοινοτική Στρατηγική Βιοποικιλότητα 2011-2020.* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
25: Βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης και εφαρμογής για την αναβάθμιση της πολιτικής για την Χωρική Ανάπτυξη στις Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Στ. Ελλάδας	**Τ4450**: Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων	*√ ΥΠΕΚΑ, Διεύθυνση Χωροταξίας* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
26 - Πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης	**Τ4437**: Κλάσμα χωριστά συλλεγέντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα & βιοαπόβλητα)	*√ ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2017* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
27 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ. - Διασφάλιση της αυτάρκειας σε δίκτυα υποδομών ανάκτησης και διάθεσης.	**Τ4438**: Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	*√ ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2017* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
	Τ4439: Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	*√ ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2017* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■

Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	**Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων**	**Πηγή**	**Μετρησιμότητα και απολογισμός σε σχέση με τροφοδότηση από δείκτες εκροής του ΕΠ**	**Διαθεσιμότητα επικυρωμένων στοιχείων από αρμόδια Πηγή**
28 - Βελτίωση της διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και της περιβαλλοντικής αποκατάστασης Ρυπασμένων Χώρων από Βιομηχανικά - Επικίνδυνα Απόβλητα	**Τ4440**: Ποσοστό επικινδύνων αποβλήτων (βιομηχανικών/ νοσοκομειακών) που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση εντός Ελλάδος	*√ ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων / ΕΣΔΑ 2017* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
29 - Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	**Τ4441**: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	*√ ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
30 - Προστασία και Διαχείριση των Υδατικών Πόρων	**Τ4442**: Εξυπηρετούμενος Πληθυσμός με νερό Ανθρώπινης Κατανάλωσης	*√ ΥΠΕΚΑ / ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ (σε συνεργασία με ΕΥΔΑΠ ΑΕ, ΕΥΑΘ και ΕΔΕΥΑ)* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
31 - Βελτίωση της Ποιότητας και της Επάρκειας των Υδατικών Πόρων	**Τ4435**: Υδατικά Συστήματα με καλή κατάσταση σε τουλάχιστον μία από τις κατηγορίες (οικολογική, χημική, ποσοτική) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ	*√ ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ Ο Δείκτης υπολογίζεται με βάση τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (ΣΔΛΑ).* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος* *(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα)*	▣	■
32 - Ανάσχεση της Απώλειας της Βιοποικιλότητας και της Υποβάθμισης των Λειτουργιών των Οικοσυστημάτων	**Τ4436**: Ποσοστό Προστατευόμενων Περιοχών (σύνολο περιοχών NATURA 2000) με Εργαλεία Διαχείρισης	*√ ΥΠΕΚΑ/ Διεύθυνση Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων Έκθεση για την εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΚ Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) Κοινοτική Στρατηγική Βιοποικιλότητα 2011-2020.* *√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος*	■	■
33 - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης	**Τ4433**: Εκπομπή αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	*√ ΥΠΕΚΑ, Γ.Δ. Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Διεύθυνση Κλιματικής αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας*	▣	■

Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα	**Κοινοί και ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων**	**Πηγή**	**Μετρησιμότητα και απολογισμός σε σχέση με τροφοδότηση από δείκτες εκροής του ΕΠ**	**Διαθεσιμότητα επικυρωμένων στοιχείων από αρμόδια Πηγή**
		√ Εφαρμογή μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών αποτελέσματος *(ενδέχεται να χρειαστεί ειδική έρευνα)*		

14.5 Προτάσεις για την έγκαιρη και πλήρη κάλυψη των απαιτήσεων εξασφάλισης των δεδομένων.

Οι προτάσεις για την έγκαιρη και πλήρη κάλυψη των απαιτήσεων εξασφάλισης των δεδομένων περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Η αποτελεσματική αξιολόγηση επιπτώσεων συνοδεύεται από την αναζήτηση όχι μόνο του τι επήλθε ως θετική αλλαγή αλλά και για ποιο λόγο έγινε αυτή. Η θεωρητική προσέγγιση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων, η οποία χαρτογραφεί την αιτιώδη αλυσίδα από τις εισροές στα αποτελέσματα, στις επιπτώσεις και στις δοκιμές των υποκείμενων υποθέσεων, θα καλύψει την ερώτηση γιατί. Η εφαρμογή όμως αποκλειστικά της θεωρητικής προσέγγισης ίσως δεν είναι επαρκής. Η επικείμενη αξιολόγηση επιπτώσεων (1η και 2η) θα πρέπει επιπρόσθετα να:
   - χαρτογραφήσει την αιτιακή αλυσίδα (θεωρία προγράμματος-θεωρία της αλλαγής)
   - αναλύσει την ενδεχόμενη ετερογένεια σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό και να αιτιολογήσει το λόγο εμφάνισής της
   - εκπονήσει αυστηρή ανάλυση των πραγματικών περιστατικών (επιτυχιών και αποκλίσεων) και των αιτιών τους
   - να χρησιμοποιήσει μικτές μεθόδους (προτεινόμενες μικρές έρευνες και μελέτη περίπτωσης, ποιοτική συγκριτική ανάλυση)
   - να αποτιμήσει δείκτες και να επιχειρήσει να ποσοτικοποιήσει την επιφερόμενη αλλαγή.
2. Στο Ε.Π. ΥΜΕ-ΠΕΡΑΑ, οι δείκτες αποτελέσματος είναι μετρήσιμοι, όμως δεν είναι σε όλες τις περιπτώσεις άμεσα συνδεδεμένοι με εκροές. Η αξιολόγηση της ποιοτικής συμβολής είναι δυνατή, η ποσοτική όμως αναφορά της όχι πάντα εφικτή. Αυτό δυσχεραίνει την αποτίμηση της διακριτής συμβολής των ΕΠ κυρίως σε εθνικούς στόχους. Εκτιμάται ότι μερίδα ειδικών ερευνών θα πρέπει να διενεργηθεί, σε συγκεκριμένες θεματικές και ΕΠ, για την ποσοτικοποίηση αυτή. Η συμβολή ειδικών σε θέματα μέσων σταθερής τροχιάς, οδικής ασφάλειας, ενέργειας, κλιματικής αλλαγής, φύσης και βιοποικιλότητας, κλπ. θα χρειαστεί να ζητηθεί.
3. Το σύνολο των δεδομένων που απαιτείται να αξιοποιηθεί για την αξιολόγηση θα πρέπει να καταγραφεί αναλυτικά, συμπεριλαμβανομένου και του τρόπου /αλγόριθμου υπολογισμού της συμβολής των δεικτών εκροής στο αποτέλεσμα, όπου δυνατόν. Η συμβολή μεγάλων δικαιούχων σε αυτό θα είναι επίσης καθοριστική, ενώ κεντρικές υπηρεσίες που έχουν ως αρμοδιότητα το σχεδιασμό και την παρακολούθηση πολιτικών θα χρειαστεί να κληθούν να παράσχουν στοιχεία και μεθοδολογίες για να διευκολύνουν το έργο της αξιολόγησης.
4. Η ανωτέρω συνεργασία θα μπορούσε να υποδείξει, για κάθε δελτίο ταυτότητας δείκτη αποτελέσματος του Ε.Π., 'συμπλήρωση' με βάση την οποία θα καταγράφεται η μεθοδολογία συσχέτισης των δεικτών εκροής με τον τρόπο υπολογισμού της συμβολής τους στο δείκτη αποτελέσματος (*συνδυαστικά πεδία 4 και 37, στο έντυπο*).
5. Συμπληρωματικά, εκτιμάται ότι σε πολλές περιπτώσεις, ο αξιολογητής θα χρειαστεί να ανατρέξει στις ίδιες τις εκροές, ώστε με βάση πρωτογενή στοιχεία να κάνει μετρήσεις και δευτερογενή επεξεργασία τους (ειδικά στη βάση μελετών και σχεδίων που εκπονούνται) ώστε να αποτιμήσει τον αντίκτυπο ή να διενεργήσει εστιασμένες έρευνες σε σχέση με χωροθετούμενα έργα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η καθαρή συμβολή στο αποτέλεσμα, ενδέχεται να εμπλέξει και φορείς που δραστηριοποιούνται περιφερειακά.
6. Σε σχέση με τον χρονισμό των αξιολογήσεων, διαπιστώνεται το πρόβλημα ότι οι στόχοι του ΕΠ έχουν τεθεί για το 2023, ενώ οι αξιολογήσεις θα κινηθούν το 2019 και το 2022 με διαθέσιμα δεδομένα για προγενέστερα έτη. Ως υπόβαθρο, οι έρευνες θα έχουν πιθανόν δεδομένα για τις ενδιάμεσες επιπτώσεις, και ειδικά για την πρώτη αξιολόγηση, πλήθος παρεμβάσεων που καθυστερούν στην υλοποίηση και δεν δίνουν εκροή παρά μόνο όταν ολοκληρωθούν, θα έχουν ίσως μηδενική συμβολή στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.
7. Σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο θα κρίνει η ΕΥΔ, πριν την ανάθεση της 2ης εξωτερικής αξιολόγησης, προτείνεται η αναζήτηση, συγκέντρωση και κωδικοποίηση όλου του διαθέσιμου υλικού, σχετικού με την παρακολούθηση του εκάστοτε δείκτη αποτελέσματος από τον αρμόδιο φορέα. Κίνδυνος διαφαίνεται τα δεδομένα να είναι αρκετά ασύγχρονα καθώς οι φορείς παρακολουθούν δείκτες που επικυρώνονται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα.
8. Σχετικά με τον υπολογισμό της συμβολής στους δείκτες της ΕΕ2020, εκτός από τους αλγόριθμους που θα χρησιμοποιηθούν για την αποτίμηση της συμβολής με οικονομικούς όρους, η ανωτέρω διαδικασία, θα χρειαστεί να επαναληφθεί. Για το ζήτημα αυτό θα χρειαστεί να απολογιστεί ποιοι δείκτες αποτελέσματος του ΕΠ συνδέονται με ποιους στόχους της ΕΕ2020 και με ποιο αλγόριθμο εκτιμάται η συμβολή τους.

9. Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς πολιτικής και οι μεγάλοι δικαιούχοι του Προγράμματος είναι επιχειρησιακά ικανοί να παρακολουθούν τη στοχοθεσία που έχει τεθεί. Τα συστήματα πληροφόρησής τους θα πρέπει να είναι 'προσβάσιμα' από τον αξιολογητή στο μέρος εκείνο που θα του επιτρέψει συνδυαστικές προσεγγίσεις για την επικύρωση μεθοδολογιών και δεδομένων.

15 Πλάνο διάδοσης συμπερασμάτων και συστάσεων της Αξιολόγησης

15.1 Πλάνο διάδοσης συμπερασμάτων και συστάσεων της Αξιολόγησης

Η διάχυση της πληροφορίας και των ευρημάτων της αξιολόγησης καθώς και η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών για τη βελτίωσή τους αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η χρήση και διάχυση των αποτελεσμάτων ενδυναμώνει τόσο την ανεξαρτησία της αξιολόγησης όσο και τη διαμόρφωση συστάσεων για την παραγωγή πολιτικής ή την αναθεώρηση του ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Ένα βασικό βήμα είναι η τυποποίηση των ομάδων/χρηστών της αξιολόγησης προς τους οποίους θα κατευθυνθεί η διάχυση της πληροφόρησης, καθώς και των εξειδικευμένων προϊόντων και δράσεων ανά ομάδα και ανά αξιολόγηση που είναι απαραίτητα για το σκοπό αυτό (π.χ. περίληψη με εστίαση στις ανάγκες της κάθε ομάδας χρηστών, παρουσιάσεις, φυλλάδια κλπ.).

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι στόχος είναι τόσο η διάδοση/διάχυση όσο και η αξιοποίηση των ευρημάτων και των προτάσεων της αξιολόγησης:

1. Διάδοση είναι η προγραμματισμένη διαδικασία παροχής πληροφοριών σε βασικούς παράγοντες σχετικά με τα αποτελέσματα του Προγράμματος και των ευρημάτων της αξιολόγησης. Ενεργοποιείται μόλις και εφόσον είναι διαθέσιμα τα αποτελέσματα της. Όσον αφορά την τρέχουσα αξιολόγηση, αυτή συνίσταται στην όσο το δυνατόν ευρύτερη διάδοση των ευρημάτων και των προτάσεων της. Απαιτείται αναλυτικός σχεδιασμός ο οποίος να καλύπτει το γιατί, το τι, το πώς, το πότε, το σε ποιον και το πού θα γίνει η διάδοση των αποτελεσμάτων.
2. Αξιοποίηση είναι: α) αφενός, η προγραμματισμένη διαδικασία μεταφοράς των προτάσεων για τη λήψη αποφάσεων σε εθνικά ή ευρωπαϊκά κανονιστικά συστήματα και β) αφετέρου, η προγραμματισμένη διαδικασία που έχει σκοπό να πείσει τους αρμόδιους να υιοθετήσουν τις προτάσεις της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος των προγραμμάτων και πρωτοβουλιών..

Η διάδοση στοχεύει στο σύνολο των συμμετεχόντων στο οικοσύστημα της αξιολόγησης ενώ η αξιοποίηση σε αυτούς που έχουν την ευθύνη της λήψης απόφασης. Το «οικοσύστημα» της αξιολόγησης απεικονίζεται στο σχήμα που ακολουθεί:

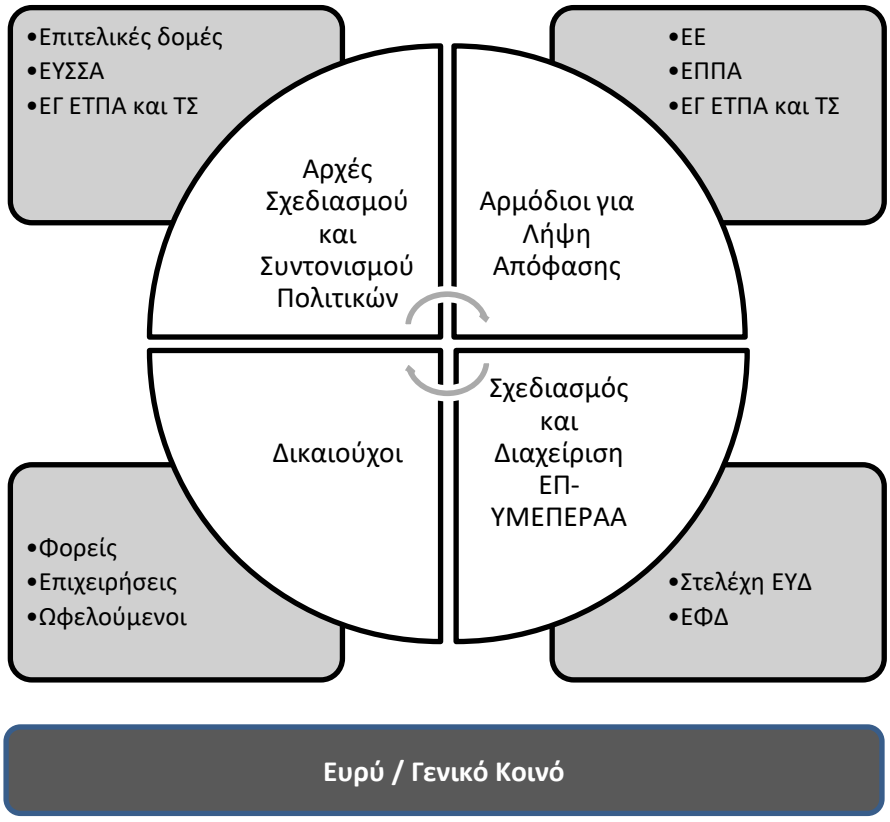

Με βάση το ανωτέρω σχήμα και δεδομένης της ευρύτητας δράσεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, η διάδοση των αποτελεσμάτων της παρούσας αξιολόγησης προτείνεται να πραγματοποιηθεί σε πολλαπλά επίπεδα:

- στους εταίρους (μέλη Επιτροπής Παρακολούθησης) του ΕΠ, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα γίνει από την ΕΥΔ ΥΜΕΠΕΡΑΑ μετά την ολοκλήρωσή της με ανάρτηση των τελικών παραδοτέων στο ΔΙΑΥΛΟ και συζήτηση στην Επιτροπή Παρακολούθησης για τις διαπιστώσεις και τα βασικά της πορίσματα
- σ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αρμόδιες Γενικές Διευθύνσεις της (ειδικότερα) η ενημέρωση θα πραγματοποιηθεί από την ΕΥΔ και την ΕΥΣΣΑ, μέσα από την SFC (ως συνημμένο αρχείο) ώστε να υποστηρίξει την περιφερόμενη αλλαγή στη βάση τεκμηρίωσης των αιτιών που οδηγούν σε αυτήν και να στηρίξει τη σχετική λήψη απόφασης
- στην Ειδική Γραμματεία ΕΤΠΑ και ΤΣ, το πλήρες κείμενο της αξιολόγησης θα παρουσιαστεί μέσα από το ΔΙΑΥΛΟ αλλά και με αποστολή της έκθεσης σε αυτές, ώστε να υποστηρίξει τη λήψη απόφασης για μέτρα που πρέπει να υιοθετηθούν οριζόντια, ενδεχόμενα και μεταξύ ΕΠ, σε εθνικό επίπεδο
- στα λοιπά εμπλεκόμενα μέρη της ΕΠΠΑ, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα γίνει από τους φορείς που συμμετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης, οι οποίοι προτρέπονται να ενεργοποιήσουν ένα δίκτυο επικοινωνίας με τους βασικούς φορείς/ ομάδες που εκπροσωπούν,
- στα στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, η ενημέρωση θα γίνει κυρίως στο σύνολο των θεμάτων που αφορούν την αξιολόγηση καθώς και την προετοιμασία των αξιολογήσεων επιπτώσεων και τη διασφάλιση των δεδομένων που τις αφορούν
- στους ενδιάμεσους φορείς και τα χρηματοδοτικά μέσα, η ενημέρωση των βασικών ευρημάτων που αφορούν σε αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα καθώς και σε προτάσεις για τη βέλτιστη ωρίμανση και υλοποίηση των έργων, στη βάση διόρθωσης αστοχιών και καθυστερήσεων, θα πραγματοποιηθεί διακριτά με βάση συστηματοποιημένης πληροφορίας
- στους δικαιούχους, η ενημέρωση των βασικών ευρημάτων που αφορούν σε αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα καθώς και σε προτάσεις για τη βέλτιστη ωρίμανση και υλοποίηση των έργων, στη βάση διόρθωσης αστοχιών και καθυστερήσεων, θα πραγματοποιηθεί επίσης διακριτά με βάση συστηματοποιημένη πληροφορία
- στους πολίτες και τις βασικές ομάδες γενικών χρηστών, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα γίνει σε γενικό επίπεδο με βάση συστηματοποιημένη γενική πληροφορία.

Η διάδοση της πληροφορίας και των ευρημάτων της αξιολόγησης για τις δύο τελευταίες ομάδες χρηστών προτείνεται να γίνει στη βάση τυποποιημένης φόρμας στην οποία θα μεταφερθεί η επιτελική σύνοψη της αξιολόγησης, και στην οποία θα περιγράφεται η διαδικασία, τα δεδομένα, τα ευρήματα, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις. Περαιτέρω, η επιτελική σύνοψη θα δημοσιοποιηθεί στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Για την επιτυχή δημοσιοποίηση των συμπερασμάτων της αξιολόγησης θα αξιοποιηθούν παράλληλα τα ακόλουθα εργαλεία:

- **Δίκτυο Αξιολόγησης,** στο πλαίσιο του οποίου γίνεται η παρακολούθηση των βημάτων που αφορούν στην εκπόνηση της αξιολόγησης όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 και η διάχυση των πορισμάτων της αξιολόγησης μεταξύ των συμμετεχόντων.
- **Εσωτερική διαδικτυακή πλατφόρμα ΔΙΑΥΛΟΣ,** μέσω της οποίας γίνεται η ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης των ΕΠ για τις αξιολογήσεις και τα αποτελέσματά τους με βάση τα θέματα αρμοδιότητάς τους.
- **Ιστοσελίδα Επιχειρησιακού Προγράμματος,** όπου αναρτώνται από την ΕΥΔ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, οι επιτελικές συνόψεις της αξιολόγησης σε απλή γλώσσα, στα ελληνικά και στα αγγλικά, ανά ομάδα χρήστη.
- **Ιστοσελίδα για το ΕΣΠΑ 2014-2020,** όπου αναρτώνται από την ΕΥΣΣΑ, οι επιτελικές συνόψεις της αξιολόγησης σε απλή γλώσσα, στα ελληνικά και στα αγγλικά, ανά ομάδα
- Δυνητικά η ΕΥΔ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ μπορεί να επιλέξει δημόσια ή κλειστή παρουσίαση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης εφόσον το κρίνει σκόπιμο για ειδικές ομάδες χρηστών.

Πίνακας 67 Ομάδες χρηστών και αντικείμενο ενημέρωσης των ομάδων χρηστών των ευρημάτων και συμπερασμάτων της Αξιολόγησης

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ	*ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ*	*ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ*	*ΕΡΓΑΛΕΙΑ*	ΧΡΟΝΟΣ
ΕΤΑΙΡΟΙ (ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ) ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	Το πλήρες κείμενο Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά	Παρουσίαση στην Επιτροπή Παρακολούθησης Αναλυτική συζήτηση	ΔΙΑΥΛΟΣ	Δεκέμβριος 2018
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	Το πλήρες κείμενο Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά	Αποστολή στην ΕΕ και στις αρμόδιες ΓΔ, συνοδευτικά με το Αναθεωρημένο Πρόγραμμα	SFC	Ιούλιος 2018 Δεκέμβριος 2018
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΤΠΑ ΚΑΙ ΤΣ	Το πλήρες κείμενο Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά	Αποστολή στην ΕΓ ΕΤΠΑ και ΤΣ	*ΔΙΑΥΛΟΣ* *Ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ της επιτελικής σύνοψης στα ελληνικά και αγγλικά*	Ιούλιος 2018 Δεκέμβριος 2018
ΛΟΙΠΕΣ ΕΥΔ ΕΠ ΕΣΠΑ	Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά Κείμενο που αφορά σε μεθοδολογικά ζητήματα που εντοπίστηκαν	Αποστολή Έκθεσης και Παρουσίαση στην ΕΥΣΣΑ. Ειδική αναφορά σε θέματα που αφορούν την προετοιμασία των αξιολογήσεων επιπτώσεων με βάση τις προτάσεις της αξιολόγησης. Παρουσίαση στο Δίκτυο Αξιολόγησης	*Δίκτυο Αξιολόγησης* *Ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ της επιτελικής σύνοψης στα ελληνικά και αγγλικά*	Δεκέμβριος 2018
ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ ΕΥΔ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά Κείμενο που αφορά σε μεθοδολογικά ζητήματα που εντοπίστηκαν	Ειδική παρουσίαση σε θέματα που αφορούν την προετοιμασία των αξιολογήσεων επιπτώσεων με βάση τις προτάσεις της αξιολόγησης	*Αποστολή της Σύνοψης της Αξιολόγησης με e-mail σε όλα τα στελέχη.* *Ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ της επιτελικής σύνοψης στα ελληνικά και αγγλικά*	Ιούλιος 2018 Δεκέμβριος 2018
ΛΟΙΠΑ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΠΑ	Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά Παρουσίαση στην ΕΠΠΑ	Ενημέρωση γενική	*Ανάρτηση σε ΔΙΑΥΛΟ και στην ιστοσελίδα του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ της επιτελικής σύνοψης στα ελληνικά και αγγλικά*	Δεκέμβριος 2018
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΤΑΜΕΙΩΝ	Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά Στοχευμένο συστηματοποιημένο κείμενο, μέρος τη Έκθεσης Αξιολόγησης για τα θέματα που τους αφορούν	Ενημέρωση γενική	*Ανάρτηση σε ΔΙΑΥΛΟ και στην ιστοσελίδα του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ* *Παρουσίαση στην επόμενη Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης*	Δεκέμβριος 2018
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ	Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά	Ενημέρωση ειδική Ειδική αναφορά σε θέματα που αφορούν την	*Ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ της*	Δεκέμβριος 2018

	Στοχευμένο συστηματοποιημένο κείμενο, μέρος τη Έκθεσης Αξιολόγησης για τις αλλαγές που τους αφορούν κατά την αναθεώρηση Πρόσκληση για την ανάπτυξη μεθοδολογικού πλαισίου υπολογισμού της συμβολής του ΥΜΕΠΕΡΑΑ στους δείκτες αποτελέσματος που είναι εθνικοί στόχοι	παρακολούθηση των δεικτών αποτελεσμάτων για τη διαμόρφωση μεθοδολογικού πλαισίου υπολογισμού της συμβολής του ΕΠ στους δείκτες αποτελέσματος	*επιτελικής σύνοψης στα ελληνικά και αγγλικά* *Κατά περίπτωση αποστολή στοιχείων για ενημέρωση σε σχετικά θέματα*	
ΛΟΙΠΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά Στοχευμένο συστηματοποιημένο κείμενο, μέρος τη Έκθεσης Αξιολόγησης	Ενημέρωση ειδική στη βάση τυποποιημένης φόρμας	*Ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ της επιτελικής σύνοψης στα ελληνικά και αγγλικά*	Δεκέμβριος 2018
ΠΟΛΙΤΕΣ / ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ	Επιτελική Σύνοψη Ελληνικά και Αγγλικά	Ενημέρωση γενική στη βάση τυποποιημένης φόρμας	*Ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ της επιτελικής σύνοψης στα ελληνικά και αγγλικά*	Δεκέμβριος 2018

15.2 1η Αξιολόγηση Εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ: Σύνοψη των Πολιτών

15.2.1 Αντικείμενο της 1ης Αξιολόγησης της Εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Η 1η Αξιολόγηση της Εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις των Έγγραφων Εργασίας της ΕΑΣ: 1ο με ΑΠ 128776/ ΕΑΣ 971/ 11-12-2015 «Αξιολόγηση και Έγγραφα Αξιολόγησης στην προγραμματική περίοδο 2014-2020» και 2ο ΑΠ 60062/ΕΑΣ 2657/30-5-2017 «Κατευθύνσεις και οδηγίες για την ενεργοποίηση των Σχεδίων Αξιολόγησης και την προκήρυξη της Αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-2020», εστίασε στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του Ε.Π., στην αναγνώριση του βαθμού επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί στο Πλαίσιο Επίδοσης και στην αξιολόγηση της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης του Προγράμματος (Intervention Logic) (ημερομηνία αναφοράς για τα χρησιμοποιούμενα στοιχεία ήταν η 13η Ιουνίου 2018).

Παράλληλα, κύριο αντικείμενό της ήταν η διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων που θα παρείχαν υποστήριξη στην προετοιμασία της 2ης Αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, ειδικότερο αντικείμενο της 1ης Αξιολόγησης ήταν:

1. η αναγνώριση των αναγκαίων προσαρμογών στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τη βέλτιστη προσαρμογή του σε νέες διαπιστωθείσες ή σε μεταβαλλόμενες ανάγκες, με ταυτόχρονη βέλτιστη αξιοποίηση της χρήσης των πόρων του και
2. η τεκμηρίωση των προτεινόμενων αλλαγών στη βάση αντικειμενικών ευρημάτων.

15.2.2 Διάρθρωση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Το Ε.Π. «Υποδομών Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. C(2014) 10160 final/18.12.2014 Απόφαση της Ε.Ε., δημιουργήθηκε με στόχο την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής των τομέων Μεταφορών και Περιβάλλοντος για την περίοδο 2014-2020 και αποτελούσε τον ενιαίο Επιχειρησιακό Σχεδιασμό της χώρας σε επίπεδο αναβάθμισης των μεταφορών και προστασίας του περιβάλλοντος για την περίοδο αυτή.

Το Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ, ως το τομεακό Ε.Π. της περιόδου 2014-2020 για τις Μεταφορές και το Περιβάλλον, έχει ως βασικό του στόχο να καλύψει το μεγαλύτερο μέρος και τις σημαντικότερες παρεμβάσεις εθνικού επιπέδου που θα υλοποιήσουν τους Εθνικούς στρατηγικούς στόχους των τομέων των Μεταφορών και του Περιβάλλοντος κατά την περίοδο αυτή. Οι Εθνικοί Στρατηγικοί στόχοι του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τις Μεταφορές και το Περιβάλλον αποτέλεσαν τη βάση για τη διαμόρφωση των στόχων του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τις Μεταφορές διατυπώνονται ως ακολούθως:

Α) Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών και σιδηροδρομικών) και περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ (με έμφαση στο οδικό και σιδηροδρομικό, αλλά και επιλεγμένες παρεμβάσεις λιμένων και αεροδρομίων),

Β) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών,

Γ) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών,

Δ) Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων).

Αντιστοίχως, οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το Περιβάλλον διατυπώνονται ως ακολούθως:

Ε) Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο των ΘΣ4 και ΘΣ6,

Ζ) Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ5,

Η) Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ6, και

Θ) Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη - Αστική Αναζωογόνηση, που εξυπηρετείται από παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΘΣ4.

Το 2016, στη διαδικασία τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017 (COM (2016) 311), το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ενισχύθηκε με το πρόσθετο ποσό των 25.097.690 € τα οποία αντιστοιχούσαν στο Ταμείο Συνοχής και τα οποία κατανεμήθηκαν υποχρεωτικά από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς σε έργα επιλέξιμα από το Ταμείο Συνοχής, δηλαδή σε έργα Περιβάλλοντος και Μεταφορών μέσω του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020. Συγκεκριμένα, το ποσό αυτό κατευθύνθηκε σε έργα διαχείρισης λυμάτων, που χωροθετούνται σε Περιφέρειες περισσότερο αναπτυγμένες.

Στους Πίνακες που ακολουθούν εμφανίζονται οι 17 Άξονες Προτεραιότητας του Προγράμματος (εκ των οποίων οι 9 πρώτοι αφορούν στον τομέα Μεταφορών, οι επόμενοι 6 αφορούν στον τομέα Περιβάλλοντος και οι 2 τελευταίοι αφορούν σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας και για τους δύο τομείς) καθώς και οι αντίστοιχοι διαθέσιμοι πόροι για υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων, όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την 1η Αναθεώρηση του Προγράμματος.

15.2.3 Αξιολόγηση της εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Σύμφωνα με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, αλλά και γενικότερα τα ευρήματα της αξιολόγησης σχετικά με την επικαιρότητα ή/ και την καταλληλότητα της Λογικής Παρέμβασης, προέκυψαν τα ακόλουθα πορίσματα:

1. Το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ είναι ένα Πρόγραμμα που καλύπτει ένα μεγάλο εύρος θεματικών στόχων και καλείται να υλοποιήσει πολυάριθμες σημαντικές παρεμβάσεις σε κρίσιμους τομείς των μεταφορών και του Περιβάλλοντος. Στο Πρόγραμμα, υπάρχουν διαφοροποιήσεις στην πρόοδο υλοποίησης των Αξόνων Προτεραιότητας και των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτούς.
2. Στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ τα έργα phasing είναι σε φάση πλήρους εξέλιξης, ενώ αναμένεται η εκκίνηση και η επιτάχυνση των προγραμματιζόμενων νέων έργων μέχρι το τέλος του έτους 2018.

   Συνοπτικά, η εικόνα της επίδοσης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στις 13/06/2018, σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία ΟΠΣ έχει ως εξής:

   - Έχουν ενεργοποιηθεί όλοι οι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με την έκδοση 103 Προσκλήσεων προς τους τελικούς δικαιούχους του Προγράμματος, εκ των οποίων 19 έχουν εκδοθεί για τους ΑΠ του Τομέα Μεταφορών, 68 για τους ΑΠ του Τομέα Περιβάλλοντος και 16 για τους ΑΠ της Τεχνικής Βοήθειας.
   - Έχουν ενταχθεί 381 πράξεις (συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων Τεχνικής Βοήθειας). Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) των ενταγμένων πράξεων ανέρχεται σε 3.500,1 εκατ.€ και αντιστοιχεί σε 63,5% της διαθέσιμης ΣΔΔ του Προγράμματος.

- Οι νομικές δεσμεύσεις των πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανέρχονται σε 1.923,1 εκατ. € ΣΔΔ, ποσό που αντιστοιχεί σε 35% της ΣΔΔ του Προγράμματος.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ ανέρχονται σε 752,8 εκατ. € ΣΔΔ που αντιστοιχούν στο 13,7% της ΣΔΔ του Προγράμματος.

Συνολικά, διαπιστώνονται:

- Σημαντικές καθυστερήσεις στους Άξονες 2, 7 & 11. Ειδικά στους Άξονες 2 & 7 παρατηρείται μηδενική ενεργοποίηση σε επίπεδο εντάξεων.
- Καθυστερήσεις εμφανίσθηκαν στην υλοποίηση των έργων Μετρό στους Άξονες 8 & 9. Ο Άξονας 9, όπως και ο Άξονας 1, εμφανίζουν υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες.
- Πρόβλεψη σημαντικής υπερδέσμευσης στους Άξονες 3, 6 & 9.
- Περιορισμένος ρυθμός υλοποίησης στους Άξονες 10, 12 & 13. Στον Άξονα 10, ωστόσο, μετά την πρόσφατη έγκριση του νέου ΚΕΝΑΚ που επιτρέπει την ενεργοποίηση των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης λόγω καθυστερημένης παρατηρείται η ύπαρξη διαπιστωμένης υψηλής ζήτησης, μεγάλης δεξαμενής ώριμων έργων και συνεπώς ισχυρής δυναμικής, σε αντίθεση με τους Άξονες 12 & 13, όπου οι προοπτικές κρίνονται περιορισμένης δυναμικής.
- Στον Άξονα 14 λαμβάνοντας υπόψη αφενός τις καθυστερήσεις λόγω των απαιτούμενων προσαρμογών στις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και αφετέρου την επικείμενη μεταφορά των έργων λυμάτων στον νέο Άξονα 14Β, αναμένεται να προκύψει έντονη υστέρηση σε σχέση με τους στόχους. Στον τομέα των λυμάτων (ΕΣ 29), παρατηρείται σημαντική ανάγκη για διασφάλιση πρόσθετων πόρων.
- Παρατηρείται αλλαγή στο μίγμα των χρηματοδοτούμενων έργων, κατά περίπτωση και ανά Άξονα Προτεραιότητας, η οποία επιβάλλει μικρής έκτασης αλλαγές στη Λογική της Παρέμβασης, κυρίως στο επιχειρησιακό τμήμα της ΛτΠ (ομαδοποίηση/ μεταφορές δράσεων και τροποποιήσεις στο σύστημα των δεικτών).

3. Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης Δαπανών (ΣχΔΔ) αναμένεται σημαντική ενεργοποίηση του Ε.Π. σε επίπεδο εντάξεων καθώς ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων προβλέπεται να βρίσκεται σε ποσοστό 95,89% στο τέλος του 2018. Ανά τομέα, στις μεταφορές προβλέπεται, ήδη από το 2018, υπερκάλυψη του συνόλου της κατανομής (117,35)%, ενώ στο περιβάλλον οι εντάξεις θα προσεγγίσουν το 76,17%.

   Σύμφωνα με το ίδιο Σχέδιο, η πορεία υλοποίησης αναμένεται να επιταχυνθεί σημαντικά και η απορρόφηση να φθάσει το 24,42%. Ανά τομέα, στις μεταφορές προβλέπεται έως το τέλος του 2018 η απορρόφηση να βρίσκεται στο 32,64%, ενώ στο περιβάλλον σε ποσοστό της τάξης του 16,43%.

4. Σε σχέση με το Πλαίσιο Επίδοσης διαπιστώνεται κίνδυνος απώλειας πόρων λόγω μη επίτευξης της πλειοψηφίας των οροσήμων 2018. Ο F100 για το ορόσημο του 2018, αστοχεί στη μεγάλη πλειοψηφία των Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ). Ειδικότερα:
   - Η τιμή του οροσήμου για το 2018, στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ όφειλε να είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων του ΑΠ ου θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα Ν+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ. Ο αλγόριθμος αυτός δεν εφαρμόσθηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του Τομέα του Περιβάλλοντος (ΤτΠ).
   - Ο οικονομικός δείκτης F100 στην πλειοψηφία έχει υπερεκτιμηθεί και εκτιμάται ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η τιμή του Οροσήμου για το 2018 θα χρειαστεί να μειωθεί σημαντικά, μη προσμετρώντας το ποσό της προκαταβολής.
   - Απαιτείται να επαναδομηθεί το ΠΕ έτσι ώστε να υπάρχει αντιπροσωπευτικότητα δεικτών, σε σχέση με τις υλοποιούμενες δράσεις, διόρθωση επικαλύψεων και διασφάλιση της χρηματοδοτικής βαρύτητας για του επιλεγόμενους δείκτες: ενδεικτικά αναφέρεται ότι διαπιστώνονται τιμές τόσο στο ορόσημο όσο και στο ΒΣΥ για τον ίδιο δείκτη, δείκτες μη αντιπροσωπευτικοί της χρηματοδοτικής βαρύτητας για τον Άξονα, κλπ.
   - Απαιτείται να επικαιροποιηθούν σε αρκετές περιπτώσεις οι τιμές οροσήμου και στόχου, λόγω επικαιροποίησης των μεθοδολογιών και αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού τους

5. Τα ευρήματα της 1ης Αξιολόγησης που σχετίζονται με την εξέταση της Λογικής της Παρέμβασης (ΛτΠ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορούν στα ακόλουθα:

   - Στο σύνολό της, η Στρατηγική του Προγράμματος παραμένει επίκαιρη. Σχεδόν το σύνολο των Στρατηγικών και Ειδικών Στόχων δεν έχουν επηρεαστεί από σημαντικές μεταβολές στο περιβάλλον της Λογικής της Παρέμβασης. Επιμέρους μεταβολές στη στρατηγική αφορούν στην εφαρμογή πολιτικών που άλλαξαν κατά την τελευταία τετραετία και Εθνικών Σχεδίων που επικαιροποιήθηκαν (ΕΣΔΑ/ΠΕΣΔΑ (2015), ΕΣΔΕΑ 2017-ΚΕΝΑΚ).

   - Ειδικότερα, διαπιστώνονται ότι δεν απαιτούνται αλλαγές στη στρατηγική στόχευση του Προγράμματος ενώ μικρές προσαρμογές και τροποποιήσεις θα πρέπει να γίνουν σε συγκεκριμένους Ειδικούς Στόχους. Η πιο σημαντική είναι η κατάργηση των ΕΣ 5 και ΕΣ 6 και της ΕΠ 7ii καθώς και η κατάργηση του ΕΣ 16 **και** της ΕΠ 4e.

   - Στο τμήμα της στρατηγικής, εμφανίζονται περιορισμένες ανάγκες σε μεταβολές, σε αντίθεση με το επιχειρησιακό τμήμα, που λόγω εξειδίκευσης και μεταβολών στο μίγμα των χρηματοδοτουμένων έργων παρουσιάζεται ανάγκη για μεγαλύτερης έκτασης διαφοροποίηση και αυτή όμως εστιασμένη σε συγκεκριμένες ΕΠ. Μικρός αριθμός παρεμβάσεων δεν έχουν συνάφεια με τον αρχικό σχεδιασμό, διαφοροποιήσεις εντούτοις υπάρχουν κυρίως λόγω αλλαγής προτεραιοτήτων στην εφαρμογή της πολιτικής. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αυτό επιδρά περιοριστικά και στη δυνατότητα άμεσης συμβολής στο αποτέλεσμα.

   - Οι ειδικοί στόχοι του Προγράμματος εκπροσωπούνται από δείκτες αποτελέσματος, στη συντριπτική πλειοψηφία τους σε σχέση 1-1 με τους ΕΣ. Προσθήκη νέων Ειδικών Στόχων δεν προκρίνεται. Συγκεκριμένοι ΕΣ απαιτείται να αναδιατυπωθούν ή/και διευρυνθούν (ΕΣ 9, ΕΣ 10, ΕΣ 14, ΕΣ 15, ΕΣ 20, ΕΣ 30, ΕΣ 31) στο πλαίσιο των έργων που χρηματοδοτούν.

   - Όλες οι δράσεις, με μικρές εξαιρέσεις, εκπροσωπούνται από επαρκείς δείκτες εκροής, οι οποίοι όμως σε ορισμένες περιπτώσεις εμφανίζουν ζητήματα σε καταλληλότητα για τον απολογισμό του φυσικού αντικειμένου και συνάφεια με το δείκτη αποτελέσματος.

   - Οι διαφορετικές δυναμικές υλοποίησης στις δράσεις και στα έργα που χρηματοδοτούν, και οι διαφορετικές ταχύτητες ωρίμανσης σημαντικών έργων, σε συνδυασμό με το ανωτέρω και τις αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες ορισμένου τύπου παρεμβάσεων, οδηγούν σε ανάγκη διερεύνησης της ανακατανομής πόρων. Αυτό με τη σειρά του προϋποθέτει την αλλαγή της χρηματοδοτικής βαρύτητας συγκεκριμένων ΕΣ. Παρότι η χρηματοδοτική ενίσχυση ορισμένων Αξόνων προτείνεται να είναι σημαντική, η ανακατανομή δεν επηρεάζει σημαντικά της Λογική της Παρέμβασης. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις συνδυάζεται, δε, με τη διευθέτηση της περιορισμένης έκτασης αποσπασματικότητας που συνδέεται με παρουσία συγγενών δράσεων σε διαφορετικούς ΑΠ (ενδεικτικά ΑΠ 12-13 και ΑΠ 14).

   - Σε συνέχεια του ανωτέρω, ειδικά για τον ΤτΠ η ΛτΠ δεν κρίνεται σαφής και συστηματικά δομημένη. Απαιτείται να γίνει περισσότερο ξεκάθαρη η δόμηση του Προγράμματος στον ανωτέρω τομέα, καθώς και να συστηματοποιηθεί ο τρόπος με τον οποίο τίθεται η στοχοθεσία του και η παρακολούθησή της.

   - Σε σχέση με τους δείκτες του Προγράμματος σημειώνονται:

     - Αδυναμία αναλυτικής αρχικής τεκμηρίωσης της στοχοθεσίας του Προγράμματος σε συγκεκριμένους Άξονες Προτεραιότητας.

     - Ασάφειες μέρους προτεινόμενων μεθοδολογιών υπολογισμού των δεικτών του Προγράμματος.

     - Ασάφειες υπολογισμού της συμβολής των δεικτών εκροής στους δείκτες αποτελέσματος, ειδικά όταν αυτοί τίθενται ως εθνικοί στόχοι.

15.2.4 Κύριες Κατευθύνσεις για τη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Οι νέες συνθήκες και τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στο περιβάλλον υλοποίησης δημιουργούν την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Παράλληλα, δεδομένου ότι σημαντικές παράμετροι κατά την αρχική έγκριση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, όπως για παράδειγμα ο αριθμός και οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις των τμηματοποιημένων έργων από το ΕΠ-ΕΠ 2007-2013 και το ΠΕΡΑΑ 2007-2013, δεν είχαν ακόμη οριστικοποιηθεί επιφέρουν σημαντικές, σε κάποιες περιπτώσεις, αλλαγές στο σχεδιασμό των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του ΕΠ. Οι προτεινόμενες αλλαγές κατά τη 2η Αναθεώρηση αφορούν σε:

- **Επικαιροποίηση της Αρχιτεκτονικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος**

  Οι μεταβολές στο περιβάλλον υλοποίησης και οι αλλαγές στον Προγραμματισμό νέων και προς ολοκλήρωση δράσεων στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν επιφέρουν σημαντικές αποκλίσεις σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό του Προγράμματος, ωστόσο είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση των απαραίτητων αλλαγών. Στους κυριότερους παράγοντες που συμβάλλουν/συνέβαλαν στη δημιουργία διαφοροποιήσεων σε σχέση με το αρχικά εγκεκριμένο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται:

  1. Η ολοκλήρωση και το κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2007 – 2013 και ο αριθμός των έργων που μεταφέρθηκαν αυτούσια ή τμηματικά στην προγραμματική περίοδο 2014 – 2020.
  2. Καθυστερήσεις ή μεταβολές κατά την εξειδίκευση των δράσεων με βάση συγκεκριμένες πολιτικές ή/και καθυστερήσεις λόγω τεχνικών ή άλλων προβλημάτων που συνδέονται με τα ζητήματα εξειδίκευσης και αδυναμίας φορέων/δικαιούχων στην ωρίμανση των έργων.
  3. Η ενσωμάτωση της επικαιροποιημένης Εθνικής Στρατηγικής σε διάφορους θεματικούς τομείς, που οδήγησε στην νέα στοχοθέτηση και στην ανακατανομή των ποσών χρηματοδότησης στους άξονες του Προγράμματος. Με τη νέα στοχοθέτηση αλλάζει το μείγμα δράσεων των Ε.Π. ενσωματώνοντας τις νέες πολιτικές και την αντίστοιχη ζήτηση που δημιουργείται για πόρους των διαρθρωτικών ταμείων.
  4. Οι προτεραιότητες χρηματοδότησης που αφορούν σε Μεγάλα Έργα, καθώς και στα συμφωνημένα με την ΕΕ εμβληματικά έργα που προκύπτουν από αλλαγές πολιτικής και στρατηγικών.

- **Προσαρμογή των χρηματοδοτικών στοιχείων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την αποδοτική χρήση των διαθέσιμων πόρων**

  Οι παράγοντες που συντελούν στην ανάγκη πραγματοποίησης προσαρμογών στις χρηματοδοτικές κατανομές του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είναι:

  1. Η οριστικοποίηση του Π/Υ των τμηματοποιημένων έργων στη β’ φάση υλοποίησής τους, και επομένως οι ανελαστικά απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι σε συγκεκριμένους ΑΠ του ΕΠ. Οι προσαρμογές επηρεάζουν τους ΑΠ 01, 03, 06, 10, 14 και 14Β.
  2. Τακτοποίηση υπερδεσμεύσεων, όπου αυτό είναι δυνατό, και προσαρμογή του περιεχομένου των σχετικών επενδυτικών προτεραιοτήτων του Προγράμματος. Οι προσαρμογές επηρεάζουν κυρίως τους ΑΠ 01, 02, 14 και 14Β.
  3. Αλλαγή του μείγματος δράσεων των Ε.Π. ύστερα από τις νέες πολιτικές και η αντίστοιχη ζήτηση που δημιουργείται για πόρους των διαρθρωτικών ταμείων. Οι προσαρμογές επηρεάζουν κυρίως τους ΑΠ 02, 04, 07, 10 και 14.
  4. Ανάγκες διευθέτησης κατακερματισμού δράσεων κατά τον αρχικό σχεδιασμό και ενίσχυσης της ομοιογένειας και της συστηματοποίησης του ΕΠ. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές μεταξύ των ΑΠ12/13 και ΑΠ14.

- **Προσαρμογές στο Σύστημα Δεικτών του Προγράμματος**

  Η στοχοθέτηση των δεικτών ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το προγραμματιζόμενο προς υλοποίηση αντικείμενο καθώς και τους διαθέσιμους πόρους. Οι παραπάνω περιγραφόμενες μεταβολές, σε συνδυασμό με περιορισμένης έκτασης λανθασμένες υποθέσεις κατά τον αρχικό υπολογισμό των δεικτών, οδηγούν στην ανάγκη πραγματοποίησης των απαραίτητων τροποποιήσεων, ώστε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και εκροές να συνάδουν με τον Προγραμματισμό του ΕΠ. Οι προτεινόμενες αλλαγές στη 2η Αναθεώρηση οφείλονται:

  1. Σε μεταβολές στη στρατηγική και στο μίγμα των υλοποιούμενων έργων

     Η μεταβολή αυτή σχετίζεται με τη διαφοροποίηση του μίγματος των σχεδιαζόμενων ή υλοποιούμενων δράσεων. Οι μεταβολές αυτές δύναται να επηρεάσουν την επιλογή τόσο των δεικτών αποτελέσματος όσο και εκροών (αντικαταστάσεις, συμπληρώσεις, προσθήκες, διαγραφές) και τις τιμές βάσης- στόχου. Η αλλαγή στη στόχευση των έργων συγκεκριμένων ΕΠ, έχουν ως αποτέλεσμα οι δείκτες εκροής που συμμετέχουν στο Π.Ε. να μην είναι πλέον αντιπροσωπευτικοί.

     Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη ζητήματα καταλληλότητας των επιχειρησιακών δεικτών (εκροών και

αποτελέσματος) που προέκυψαν κατά τη φάση της εξειδίκευσης των πολιτικών σε δράσεις, όπου εμφανίσθηκε η απαίτηση πρόσθετων δεικτών.

2. Στην επικαιροποίηση Εθνικών Στόχων

   Η επικαιροποίηση αυτή επηρεάζει κυρίως τους δείκτες αποτελέσματος του Προγράμματος που υιοθετούν εθνικούς στόχους. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής στόχου του σχετικού δείκτη στην εθνική δέσμευση.

3. Στην οριστικοποίηση στοιχείων αναφοράς

   Η επικαιροποίηση αυτή επηρεάζει κυρίως του δείκτες αποτελέσματος του Προγράμματος και τις τιμές βάσης. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής βάσης του σχετικού δείκτη στα οριστικοποιημένα στοιχεία.

4. Σε μεταβολή/επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού.

   Σε αρκετές δράσεις, σε συνέχεια επικαιροποίησης της μεθοδολογίας υπολογισμού των δεικτών, πρέπει να επαναληφθεί η στοχοθέτηση με τις νέες παραμέτρους. Οι μεταβολές της μεθοδολογίας αναφέρονται στην μεταβολή των παραμέτρων πάνω στις οποίες βασίζονται οι υπολογισμοί.

5. Σε μεταβολή του μοναδιαίου κόστους

   Σε ορισμένες περιπτώσεις, με βάση πρόσφατα στοιχεία και μελέτες που οριστικοποιούνται, διαμορφώνονται διαφοροποιημένες τιμές στα μοναδιαία κόστη. Οι νέες τιμές, στις περιπτώσεις προγραμματισμού, όπου ως βάση χρησιμοποιούνται στοιχεία προϋπολογισμού, επιφέρουν μεταβολή της στοχοθεσίας του δείκτη.

6. Σε μεταβολές του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά δράση

   Η μεταβολή αυτή σχετίζεται με την απομείωση/αύξηση του οικονομικού αντικειμένου. Στη βάση προγραμματισμού δράσεων στα δεδομένα του νέου π/υ επηρεάζονται κυρίως οι δείκτες εκροών του Προγράμματος και οι τιμές στόχος. Στην περίπτωση αυτή η μεταβολή που επέρχεται σχετίζεται με την προσαρμογή της τιμής του σχετικού δείκτη στα νέα δεδομένα του διατιθέμενου π/υ, σε συνδυασμό αρκετές φορές και με την εφαρμογή διαφοροποιημένου μοναδιαίου κόστους.

15.2.5 Προτεινόμενες Προσαρμογές του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά τη 2η Αναθεώρησή του

Σε συνέχεια των ανωτέρω, **στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση προσαρμογών/τροποποιήσεων** που αφορούν σε:

1. Απαραίτητες τροποποιήσεις περιεχομένου σε ορισμένους ΑΠ, σε συνδυασμό με προσαρμογή των σχετικών Ειδικών Στόχων (ΕΣ: 5, 6, 9, 10, 15, 16, 20-25, 30, 31, 32).
2. Ανακατανομές πόρων μεταξύ ΑΠ και ΕΠ, με στόχευση ενίσχυσης στους ΑΠ οι οποίοι εμφανίζουν αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες
3. Διευθέτηση του κατακερματισμού περιεχομένου μεταξύ ΑΠ, κυρίως στον ΤτΠ, και ενίσχυσης της ομοιογένειας και της συστηματοποίησης του ΕΠ. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές μεταξύ των ΑΠ12/13 και ΑΠ14 ενώ εμφανίζεται μερικώς και στον ΑΠ 10 (ΕΠ 4e)
4. Προσαρμογές στους δείκτες εκροών και αποτελέσματος:
   - Ορισμένοι δείκτες αποτελέσματος απαιτείται να επικαιροποιηθούν σε σχέση με εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες, τιμές στόχο και βάσης, καθώς προκύπτουν από εθνικά τεθέντες στόχους. Απαιτείται επίσης να τροποποιηθούν σε σχέση και με τη στοχοθεσία των εξειδικευμένων/υλοποιούμενων δράσεων.
   - Ορισμένοι δείκτες εκροής απαιτείται να προσαρμοστούν ή να προστεθούν/καταργηθούν για την αντιπροσώπευση του φυσικού αντικειμένου δράσεων που αφορούν νέο σχεδιασμό. Η τιμή στόχος απαιτείται επίσης να επικαιροποιηθεί όπου έχει μεταβληθεί το φυσικό ή/και το οικονομικό αντικείμενο.
   - Ορισμένοι δείκτες εκροής απαιτείται να προσαρμοστούν με βάση επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού τους. Η τιμή στόχος απαιτείται επίσης να επικαιροποιηθεί όπου επέρχεται μεταβολή στα μοναδιαία κόστη λόγω αλλαγών στα δεδομένα αναφοράς που σχετίζονται με τον υπολογισμό αυτό.

- Σε ελάχιστες περιπτώσεις απαιτείται αλλαγή στο σύνολο της συσχέτισης ΕΣ→ΔΑ→ΔΡΑΣΗ→ΔΕ (στην Ανάλυση Λογικού Πλαισίου).
- Σε κάθε περίπτωση, το σύστημα των δεικτών, κυρίως στον τομέα του Περιβάλλοντος, απαιτείται να γίνει περισσότερο συνεκτικό, αντιπροσωπευτικό και μετρήσιμο, ενώ ταυτόχρονα απαιτείται να καθοριστεί με σαφή τρόπο η ποσοτική συμβολή στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

5. Επανεξέταση των στόχων και ανασχεδιασμός - όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο - του Πλαισίου Επίδοσης στους περισσότερους Άξονες του ΕΠ.

Το Πλαίσιο Επίδοσης απαιτείται επίσης να αναμορφωθεί:

1. Οι δείκτες εκροών που προτείνονται το Πλαίσιο Επίδοσης αποτελούν υποσύνολο του συστήματος Δεικτών του Προγράμματος. Κατά συνέπεια, προτείνεται να εξεταστεί η επιλογή τους (διατηρούμενοι και νέοι που αντικαθιστούν ή συμπληρώνουν) σε σχέση με την αντιπροσωπευτικότητα του κάθε δείκτη και τη χρηματοδοτική βαρύτητα των δράσεων στον Άξονα Προτεραιότητας.
2. Στο πλαίσιο επίδοσης οι τιμές στόχου για τους δείκτες εκροών θα πρέπει να προκύπτουν κατά κύριο λόγο από τους τύπους των Πράξεων που περιλαμβάνονται στις Δράσεις κάθε ΑΠ του Τομέα και το άθροισμα (σώρευση) των εκροών που επιδιώκονται από τις προγραμματιζόμενες παρεμβάσεις που συμβάλλουν στον επιλεγμένο δείκτη. Οι νέες τιμές βρίσκονται σε άμεση συσχέτιση και με την επικαιροποίηση των μεθοδολογιών υπολογισμού τους, όπου αυτές κρίνονται επιβεβλημένες.
3. Όπου εκτιμήθηκε ότι δεν είναι εφικτή η πραγματοποίηση δείκτη οροσήμου, προτείνεται η επιλογή κατάλληλου δείκτη βασικού σταδίου υλοποίησης (π.χ. αριθμός υπογεγραμμένων συμβάσεων), ο οποίος θα μπορεί να εμφανίζει μετρήσιμη πρόοδο για τον συσχετισμένο δείκτη εκροής στο 2018. Η επιλογή προτείνεται να βασιστεί κυρίως στους τύπους των πράξεων κάθε ΑΠ, στην ωριμότητα των προγραμματιζόμενων έργων, στο εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, αλλά και στην εμπειρία από προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους σε σχέση με τη διαχρονική εξέλιξη της τιμής του δείκτη.
4. Προτείνεται να διορθωθεί, όπου υπάρχει εκ παραδρομής, η ταυτόχρονη θέση τιμής τόσο στον δείκτη εκροής όσο και στο βασικό στάδιο υλοποίησης του ίδιου δείκτη.
5. Δείκτες αποτελέσματος δεν προτείνονται.
6. Για το 2018 η επιλογή του οροσήμου για τον οικονομικό δείκτη F100 προτείνεται να λαμβάνει υπόψη τη συμβολή που πρέπει κατ' ελάχιστο να έχει ο Άξονας Προτεραιότητας, στον Κανόνα Ν+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, με συνυπολογισμό του ποσού των προκαταβολών που έχουν ήδη αποδοθεί στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Για το 2023 θα ορίζεται ως στόχος του οικονομικού δείκτη το σύνολο των δεσμεύσεων κάθε ΑΠ για το σύνολο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.

15.2.6 Κύρια Συμπεράσματα

Η στρατηγική της χώρας στον **Τομέα των Μεταφορών (ΤτΜ)** για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 περιλαμβάνεται στην 4η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα (ΧΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 «*Ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη*» (ΧΠ4), με βασική επιδίωξη την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Μεταφορών και προώθηση των συνδυασμένων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), ενώ συγχρόνως οι Μεταφορές συμβάλλουν στην ΧΠ 3 «*Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον*», με συμβολή στην ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και τη μείωση του θορύβου, και την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας μέσω ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον. Οι ΧΠ 4 και 3 υλοποιούνται σε ότι αφορά τις Μεταφορές στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων (ΘΣ) 7 και 4.

Η προτεινόμενη αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ διατηρεί αναλλοίωτο τον χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον Τομέα των Μεταφορών. Στο πλαίσιο της προτεινόμενης 2ης Αναθεώρησης, οι Άξονες Προτεραιότητας που αφορούν τις Μεταφορές (ΑΠ 1 έως και 9) παραμένουν επίσης αναλλοίωτοι, διατηρώντας την αρχική δομή τους και συνεχίζοντας να εξυπηρετούν τους Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος.

Η Λογική της Παρέμβασης που είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Προγράμματος παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των ανωτέρω στρατηγικών στόχων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Η προτεινόμενη αναθεώρηση δεν επιφέρει αλλαγές στη στόχευση του Προγράμματος σε επίπεδο

στρατηγικών στόχων αλλά επιφέρει μικρές μεταβολές ειδικών στόχων για τις Μεταφορές, και η δομή του Προγράμματος στο σκέλος των Μεταφορών παραμένει ως είχε με την υλοποίηση του περιεχομένου των ΑΠ Μεταφορών να προχωρεί όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί. Όλοι οι ΑΠ Μεταφορών παρουσιάζουν ενεργοποίηση, με εξαίρεση τον ΑΠ2 για τον οποίο όμως στην πρόταση της 2ης Αναθεώρησης λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα. Οι σημαντικότερες προτεινόμενες μεταβολές αφορούν:

1. στην κατάργηση των Ε.Σ. 5 και Ε.Σ. 6 και κατ' επέκταση στην αφαίρεση της Επ.Π. 7ιι(7c) από το πρόγραμμα
2. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 10 με ταυτόχρονη ενσωμάτωση του αντικειμένου από τον Ε.Σ. 5
3. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 9
4. στη διεύρυνση του περιεχομένου του Ε.Σ. 14 και τη μερική αναδιατύπωση του.

Η στρατηγική της χώρας στον **Τομέα του Περιβάλλοντος (ΤτΠ)** για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 περιλαμβάνεται στην 3η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα (ΧΠ) του ΕΣΠΑ 2014 -2020 «*Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον*» (ΧΠ3), με βασική επιδίωξη τη μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, παράλληλα με την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Η ΧΠ3 αναλύεται στους Θεματικούς Στόχους (ΘΣ) 4, 5 και 6 και εστιάζει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με προτεραιότητα στην υλοποίηση έργων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας που άπτονται του **Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (ΕΠεΚ),** κυρίως στη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων.

Στόχος της Αναθεώρησης είναι η περαιτέρω ενίσχυση της συμβολής του Προγράμματος στις προσπάθειες της Χώρας σχετικά με τη συμμόρφωση με το ΕΠεΚ και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ανάμεσα στα λοιπά κράτη μέλη. Η προτεινόμενη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν επιφέρει αλλαγή του χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον τομέα Περιβάλλοντος. Η λογική της παρέμβασης (Intervention Logic) για το Περιβάλλον, η οποία είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του αρχικού σχεδιασμού του Προγράμματος, παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων. Οι σημαντικότερες προτεινόμενες μεταβολές αφορούν:

1. στην ξεκάθαρη πλέον δόμηση του Προγράμματος, στον ΤτΠ
2. στη συστηματοποίηση του τρόπου με τον οποίο τίθεται η στοχοθεσία του και η παρακολούθησή της
3. στην κατάργηση του ΕΣ 16
4. στην διεύρυνση του ΕΣ 15
5. στην αναδιατύπωση του ΕΣ 30
6. στην αναδιατύπωση του ΕΣ 20 και στην αντικατάσταση του ΕΣ 31 από αυτόν
7. στην προσαρμογή στις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και των ΠΕΣΔΑ, αλλά και στην αντιμετώπιση των αυξημένων απαιτήσεων σε έργα ενεργειακής αναβάθμισης και εξοικονόμησης ενέργειας.
8. στην ενσωμάτωση των όποιων αλλαγών προκλήθηκαν από το κλείσιμο της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, κυρίως σε παρεμβάσεις Λυμάτων (έργα Phasing),
9. σε εσωτερικές, μεταξύ των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων, μετακινήσεις φυσικού αντικειμένου, οι οποίες αποσκοπούν στην καλύτερη ομαδοποίηση και προγραμματισμό ομοειδών/συγγενών δράσεων και κατ' επέκταση σε μια πιο αποδοτική χρήση των διαθέσιμων, από τα δύο Ταμεία, πόρων (ΑΠ 10, ΑΠ 11, ΑΠ 12/13 και ΑΠ 14). *Η ομαδοποίηση των δράσεων με συγγενές περιεχόμενο, στους συναφείς Ειδικούς Στόχους, καθιστά το Πρόγραμμα στον ΤτΠ περισσότερο συνεκτικό, διευκολύνοντας παράλληλα τη συστηματική παρακολούθηση της επίτευξης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.*
10. σε εσωτερικές μεταξύ των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων, μετακινήσεις πόρων για ενίσχυση παρεμβάσεων με αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες.

15.3 Βασική παρουσίαση των ευρημάτων της Αξιολόγησης

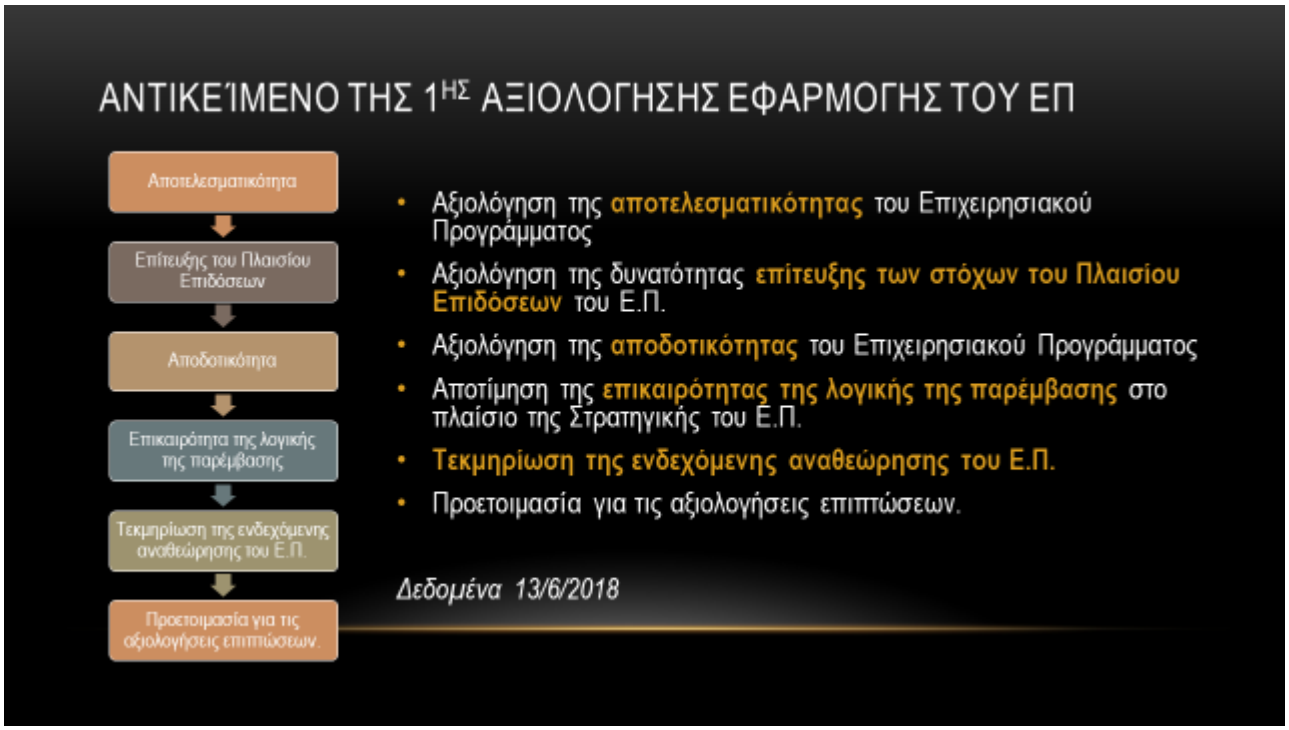

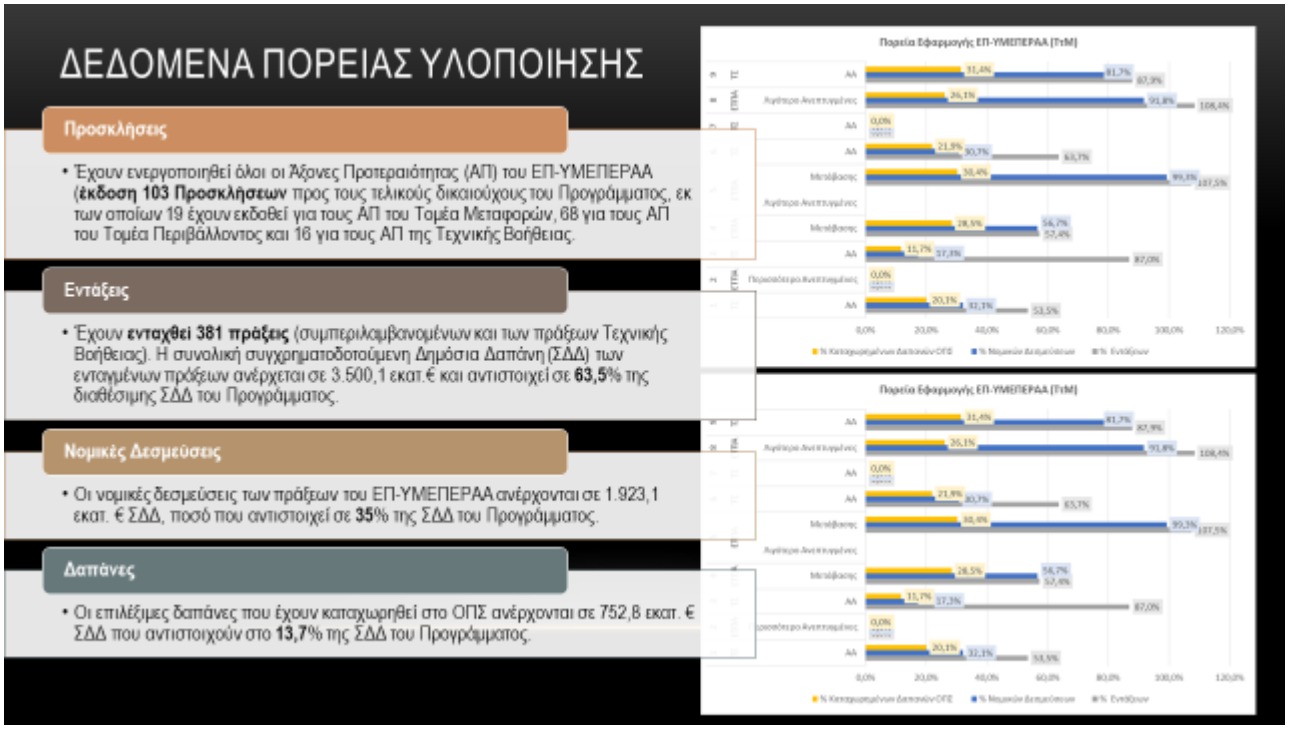
ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Προσκλήσεις
• Έχουν ενεργοποιηθεί όλοι οι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (**έκδοση 103 Προσκλήσεων** προς τους τελικούς δικαιούχους του Προγράμματος, εκ των οποίων 19 έχουν εκδοθεί για τους ΑΠ του Τομέα Μεταφορών, 68 για τους ΑΠ του Τομέα Περιβάλλοντος και 16 για τους ΑΠ της Τεχνικής Βοήθειας.
Εντάξεις
• Έχουν **ενταχθεί 381 πράξεις** (συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων Τεχνικής Βοήθειας). Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) των ενταγμένων πράξεων ανέρχεται σε 3.500,1 εκατ.€ και αντιστοιχεί σε **63,5%** της διαθέσιμης ΣΔΔ του Προγράμματος.
Νομικές Δεσμεύσεις
• Οι νομικές δεσμεύσεις των πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανέρχονται σε 1.923,1 εκατ. € ΣΔΔ, ποσό που αντιστοιχεί σε **35%** της ΣΔΔ του Προγράμματος.
Δαπάνες
• Οι επιλέξιμες δαπάνες που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ ανέρχονται σε 752,8 εκατ. € ΣΔΔ που αντιστοιχούν στο **13,7%** της ΣΔΔ του Προγράμματος.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2018
Σύμφωνα με το ΣχΔΔ αναμένεται σημαντική ενεργοποίηση του Ε.Π. σε επίπεδο εντάξεων καθώς ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων προβλέπεται να βρίσκεται σε ποσοστό **95,89%** στο τέλος του 2018.
Σύμφωνα με το ίδιο Σχέδιο, έως το τέλος του 2018, η πορεία υλοποίησης αναμένεται να επιταχυνθεί σημαντικά και η απορρόφηση να φθάσει το **24,42%**.
Στις **μεταφορές** προβλέπεται, ήδη από το 2018, υπερκάλυψη του συνόλου της κατανομής (**117,35**)%
Στις **μεταφορές** προβλέπεται η απορρόφηση να βρίσκεται στο **32,64%**
Στο **περιβάλλον** οι εντάξεις θα προσεγγίσουν το **76,17%**.
Στο **περιβάλλον** προβλέπεται η απορρόφηση να βρίσκεται στο **16,43%**.

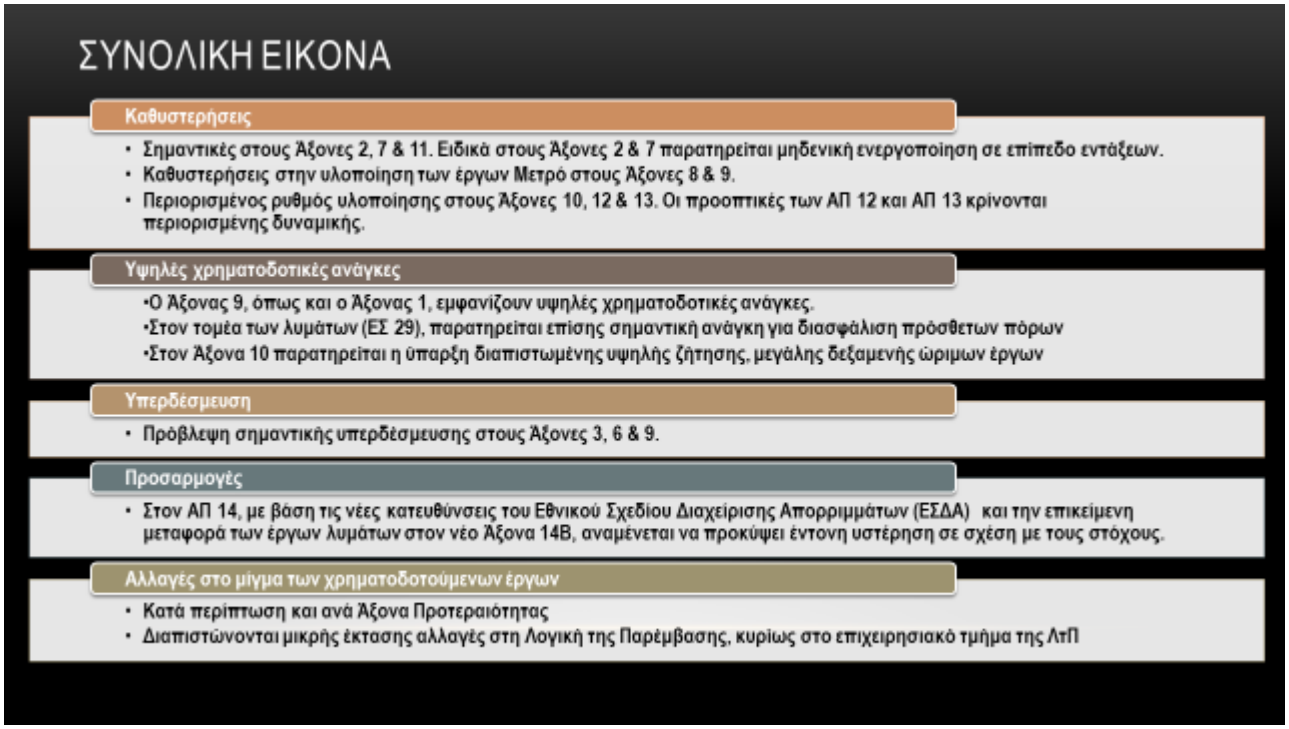
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ
Καθυστερήσεις
• Σημαντικές στους Άξονες 2, 7 & 11. Ειδικά στους Άξονες 2 & 7 παρατηρείται μηδενική ενεργοποίηση σε επίπεδο εντάξεων.
• Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων Μετρό στους Άξονες 8 & 9.
• Περιορισμένος ρυθμός υλοποίησης στους Άξονες 10, 12 & 13. Οι προοπτικές των ΑΠ 12 και ΑΠ 13 κρίνονται περιορισμένης δυναμικής.
Υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες
•Ο Άξονας 9, όπως και ο Άξονας 1, εμφανίζουν υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες.
•Στον τομέα των λυμάτων (ΕΣ 29), παρατηρείται επίσης σημαντική ανάγκη για διασφάλιση πρόσθετων πόρων
•Στον Άξονα 10 παρατηρείται η ύπαρξη διαπιστωμένης υψηλής ζήτησης, μεγάλης δεξαμενής ώριμων έργων
Υπερδέσμευση
• Πρόβλεψη σημαντικής υπερδέσμευσης στους Άξονες 3, 6 & 9.
Προσαρμογές
• Στον ΑΠ 14, με βάση τις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και την επικείμενη μεταφορά των έργων λυμάτων στον νέο Άξονα 14Β, αναμένεται να προκύψει έντονη υστέρηση σε σχέση με τους στόχους.
Αλλαγές στο μίγμα των χρηματοδοτούμενων έργων
• Κατά περίπτωση και ανά Άξονα Προτεραιότητας
• Διαπιστώνονται μικρής έκτασης αλλαγές στη Λογική της Παρέμβασης, κυρίως στο επιχειρησιακό τμήμα της ΛτΠ

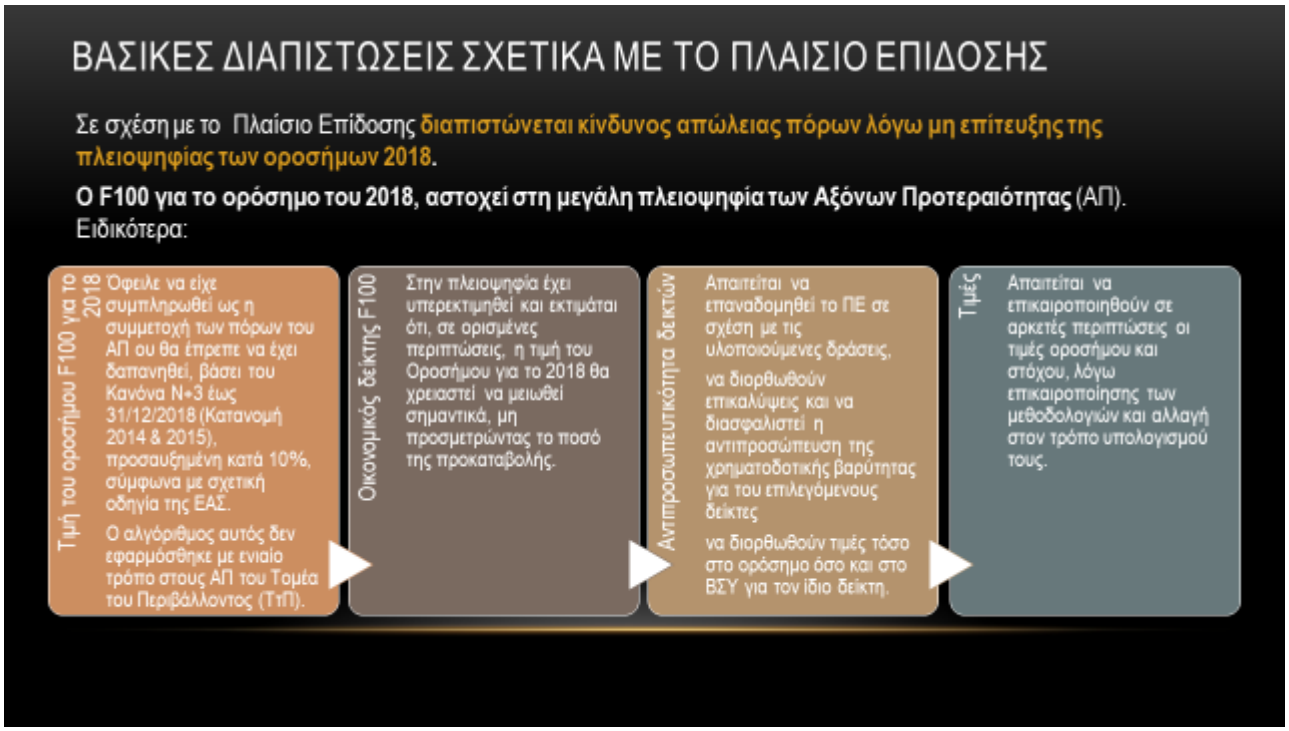
ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Σε σχέση με το Πλαίσιο Επίδοσης διαπιστώνεται κίνδυνος απώλειας πόρων λόγω μη επίτευξης της πλειοψηφίας των οροσήμων 2018.
Ο F100 για το ορόσημο του 2018, αστοχεί στη μεγάλη πλειοψηφία των Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ).
Ειδικότερα:
Τιμή του ορόσημου F100 για το 2018
Όφειλε να είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων του ΑΠ ου θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα Ν+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ.
Ο αλγόριθμος αυτός δεν εφαρμόσθηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του Τομέα του Περιβάλλοντος (ΤτΠ).
Οικονομικός δείκτης F100
Στην πλειοψηφία έχει υπερεκτιμηθεί και εκτιμάται ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η τιμή του Ορόσημου για το 2018 θα χρειαστεί να μειωθεί σημαντικά, μη προσμετρώντας το ποσό της προκαταβολής.
Αντιπροσωπευτικότητα δεικτών
Απαιτείται να επαναδομηθεί το ΠΕ σε σχέση με τις υλοποιούμενες δράσεις,
να διορθωθούν επικαλύψεις και να διασφαλιστεί η αντιπροσώπευση της χρηματοδοτικής βαρύτητας για τον επιλεγόμενους δείκτες
να διορθωθούν τιμές τόσο στο ορόσημο όσο και στο ΒΣΥ για τον ίδιο δείκτη.
Τιμές
Απαιτείται να επικαιροποιηθούν σε αρκετές περιπτώσεις οι τιμές οροσήμου και στόχου, λόγω επικαιροποίησης των μεθοδολογιών και αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού τους.

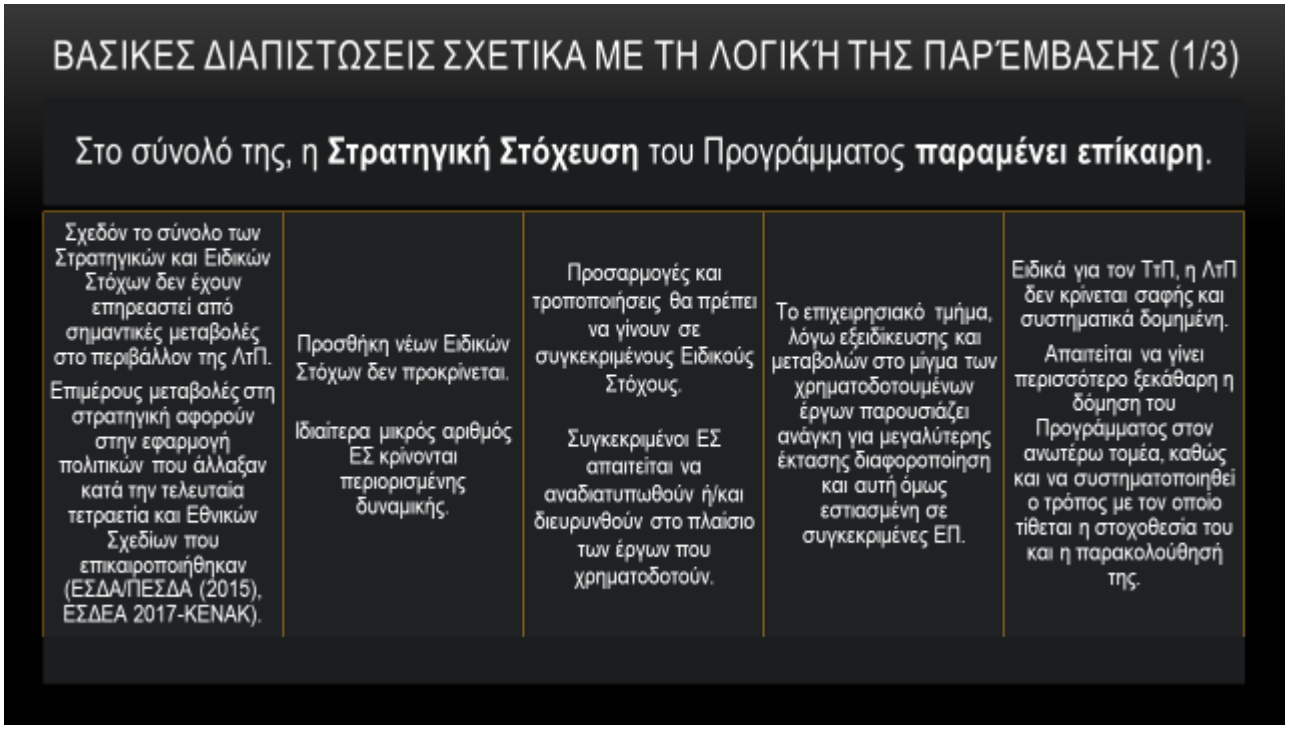
ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΟΓΙΚΉ ΤΗΣ ΠΑΡΈΜΒΑΣΗΣ (1/3)
Στο σύνολό της, η **Στρατηγική Στόχευση** του Προγράμματος **παραμένει επίκαιρη**.
Σχεδόν το σύνολο των Στρατηγικών και Ειδικών Στόχων δεν έχουν επηρεαστεί από σημαντικές μεταβολές στο περιβάλλον της ΛτΠ.
Επιμέρους μεταβολές στη στρατηγική αφορούν στην εφαρμογή πολιτικών που άλλαξαν κατά την τελευταία τετραετία και Εθνικών Σχεδίων που επικαιροποιήθηκαν (ΕΣΔΑ/ΠΕΣΔΑ (2015), ΕΣΔΕΑ 2017-ΚΕΝΑΚ).
Προσθήκη νέων Ειδικών Στόχων δεν προκρίνεται.
Ιδιαίτερα μικρός αριθμός ΕΣ κρίνονται περιορισμένης δυναμικής.
Προσαρμογές και τροποποιήσεις θα πρέπει να γίνουν σε συγκεκριμένους Ειδικούς Στόχους.
Συγκεκριμένοι ΕΣ απαιτείται να αναδιατυπωθούν ή/και διευρυνθούν στο πλαίσιο των έργων που χρηματοδοτούν.
Το επιχειρησιακό τμήμα, λόγω εξειδίκευσης και μεταβολών στο μίγμα των χρηματοδοτουμένων έργων παρουσιάζει ανάγκη για μεγαλύτερης έκτασης διαφοροποίηση και αυτή όμως εστιασμένη σε συγκεκριμένες ΕΠ.
Ειδικά για τον ΤτΠ, η ΛτΠ δεν κρίνεται σαφής και συστηματικά δομημένη.
Απαιτείται να γίνει περισσότερο ξεκάθαρη η δόμηση του Προγράμματος στον ανωτέρω τομέα, καθώς και να συστηματοποιηθεί ο τρόπος με τον οποίο τίθεται η στοχοθεσία του και η παρακολούθησή της.

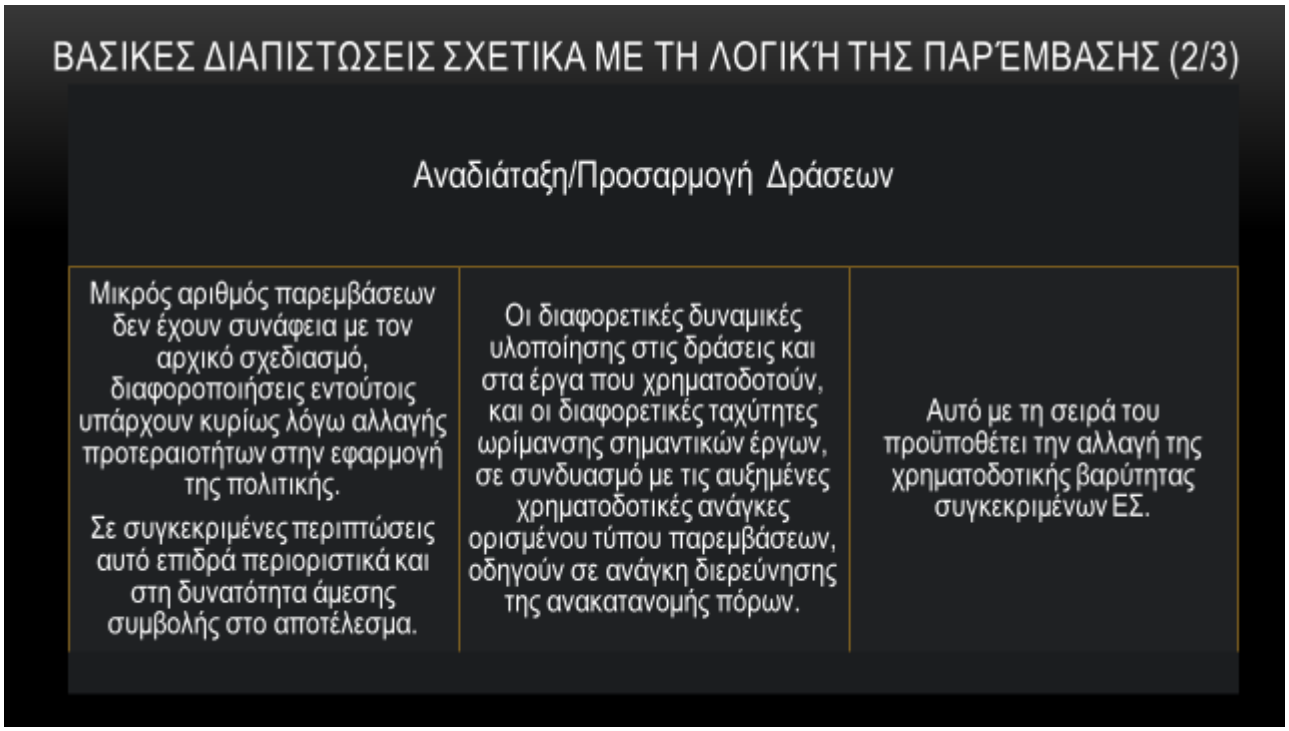
ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΟΓΙΚΉ ΤΗΣ ΠΑΡΈΜΒΑΣΗΣ (2/3)
Αναδιάταξη/Προσαρμογή Δράσεων
Μικρός αριθμός παρεμβάσεων δεν έχουν συνάφεια με τον αρχικό σχεδιασμό, διαφοροποιήσεις εντούτοις υπάρχουν κυρίως λόγω αλλαγής προτεραιοτήτων στην εφαρμογή της πολιτικής.
Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αυτό επιδρά περιοριστικά και στη δυνατότητα άμεσης συμβολής στο αποτέλεσμα.
Οι διαφορετικές δυναμικές υλοποίησης στις δράσεις και στα έργα που χρηματοδοτούν, και οι διαφορετικές ταχύτητες ωρίμανσης σημαντικών έργων, σε συνδυασμό με τις αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες ορισμένου τύπου παρεμβάσεων, οδηγούν σε ανάγκη διερεύνησης της ανακατανομής πόρων.
Αυτό με τη σειρά του προϋποθέτει την αλλαγή της χρηματοδοτικής βαρύτητας συγκεκριμένων ΕΣ.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΟΓΙΚΉ ΤΗΣ ΠΑΡΈΜΒΑΣΗΣ (3/3)

Δείκτες του Προγράμματος

Όλες οι δράσεις, με μικρές εξαιρέσεις, εκπροσωπούνται από επαρκείς δείκτες εκροής. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι δείκτες εμφανίζουν ζητήματα καταλληλότητας για τον απολογισμό του φυσικού αντικειμένου και συνάφειας με το δείκτη αποτελέσματος.	Διαπιστώνεται αδυναμία αναλυτικής αρχικής τεκμηρίωσης της στοχοθεσίας των δεικτών σε συγκεκριμένους Άξονες Προτεραιότητας.	Διαπιστώνονται ασάφειες σε μερίδα των αρχικά προτεινόμενων μεθοδολογιών υπολογισμού των δεικτών.	Διαπιστώνονται ασάφειες υπολογισμού της συμβολής των δεικτών εκροής στους δείκτες αποτελέσματος, ειδικά όταν αυτοί τίθενται ως εθνικοί στόχοι.

ΚΎΡΙΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ 2Η ΑΝΑΘΕΏΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

1. **Επικαιροποίηση της Αρχιτεκτονικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος** → Τροποποιήσεις περιεχομένου σε ορισμένους ΑΠ, σε συνδυασμό με προσαρμογή των σχετικών Ειδικών Στόχων
   Διευθέτηση κατακερματισμού περιεχομένου μεταξύ ΑΠ, κυρίως στον ΤτΠ, και ενίσχυσης της ομοιογένειας και της συστηματοποίησης του ΕΠ
2. **Προσαρμογή των χρηματοδοτικών στοιχείων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την αποδοτική αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων** → Απαιτείται ανακατανομή πόρων μεταξύ ΑΠ και ΕΠ, με στόχευση ενίσχυσης στους ΑΠ οι οποίοι εμφανίζουν αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες
3. **Προσαρμογές στο Σύστημα Δεικτών του Προγράμματος λόγω:** → Σε κάθε περίπτωση, το σύστημα των δεικτών, κυρίως στον τομέα του Περιβάλλοντος, πρέπει να γίνει περισσότερο συνεκτικό, αντιπροσωπευτικό και μετρήσιμο, και ταυτόχρονα να καθοριστεί με σαφή τρόπο η ποσοτική συμβολή στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα
   - μεταβολών στη στρατηγική και στο μίγμα των υλοποιούμενων έργων
   - επικαιροποίησης Εθνικών Στόχων
   - οριστικοποίησης στοιχείων αναφοράς
   - μεταβολής/επικαιροποίησης της μεθοδολογίας υπολογισμού
   - μεταβολής του μοναδιαίου κόστους
   - μεταβολών του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά δράση

Οι προτάσεις αυτές δεν θα αλλοιώσουν τον χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους

15.4 1rst Evaluation of the Implementation of the Operational Programme Infrastructure-Transport-Environment-Sustainable Development: Citizens' Summary

15.4.1 Scope and content of the evaluation

The 1st Evaluation of the Implementation of the Operational Programme Infrastructure-Transport-Environment-Sustainable Development (OP-YMEPERAA), in accordance with the requirements of the WDs 128776/ ΕΑΣ 971/11-12-2015 and 60062/ΕΑΣ 2657/30-5-2017, focuses on the evaluation of the OP effectiveness and efficiency, identifying the degree of achievement of the objectives set in the Performance Framework and evaluating the coherence and appropriateness of the Intervention Logic (reference date for data reporting was 31/3/2018).

In parallel, its main objective was to draft documented proposals, providing support for the preparation of the 2nd Operational Programme Revision. In this context, key priorities for the 1st Evaluation report was:

1. The recognition of all necessary adjustments of the Operational Programme, for its optimal adaptation to new identified or changing needs, while at the same time the optimization of the use of its resources; and
2. The evidence based documentation of the proposed changes on the basis of objective findings.

15.4.2 Structure of the Operational Programme

The Operational Programme "Transport Infrastructure, Environment & Sustainable Development" (OP-YMEPERAA) was approved by the C (2014) 10160 final / 18.12.2014 EU decision, to implement the development strategy for both the transport and environment sectors for the period 2014-2020, serving as the key financial means for supporting the country's strategy in both sectors.

OP YMEPERA, as a sectoral OP for the 2014-2020 period for Transport and Environment, sets its main objective to support important interventions at national level, serving the National Strategic Objectives of the Transport and Environment sectors during this period. The National Strategic Objectives of NSRF 2014-2020 on Transport and Environment were the basis for shaping the OP's objectives. More in specific:

The Programme, in 2014, included in total 16 priority axes, divided amongst transport and environment. It bases itself upon the following Thematic Objectives:

1. Supporting the shift towards a low carbon economy in all sectors
2. Promoting climate change adaptation, risk prevention and management
3. Preserving and protecting the environment and promoting resource efficiency
4. Promoting sustainable transport and removing bottlenecks in key network infrastructures.

Relating to transport, the OP:

- Promotes the completion of part of the infrastructures of the core TEN-T (road and rail) and develops/improves the comprehensive TEN-T (with emphasis on road and rail, but also with focused interventions on ports and airports).
- Promotes combined transportation and the modernisation of the transport system.
- Improves the safety of transportation.
- Develops and expands sustainable and ecological urban transportation (urban transportation of fixed trajectory and other clean modes of surface transportation).

Relating to the environment, the OP:

- Aims to implement important environmental projects and provides compliance to the European Environmental acquis mainly in the sectors of solid waste, waters and waste waters and biodiversity.
- Focuses on the tackling of climate change and flood risk prevention and management.
- Undertakes focused actions in reducing environmental pollution and in particular air pollution and noise.

- Promotes sustainable urban development and promotes smart energy efficiency projects in public buildings and broader use of teleheating.

In 2016, in the process of technical adjustment for 2017 (COM (2016) 311), the OP's allocated budget was increased by additional 25.097.690 €, coming from the Cohesion Fund and allocated, in accordance to EU regulation, to Transport and Environment Projects. In particular, this amount was directed to wastewater management projects, located in more developed regions. Also an additional PA was formed.

15.4.3 Evaluation of the Operational Programme Implementation

According to the evaluation of effectiveness and efficiency of the Programme, and the findings regarding the appropriateness and relevance of the Intervention Logic, the following conclusions were reached:

1. OP-YMEPERAA is a complex Programme that covers a wide range of thematic objectives and is called upon to implement numerous important interventions in the sectors of transport and environment. There are different implementation degrees among Priority Axes and Investment Priorities included in them.
2. Phasing projects are in full implementation phase, while the start-up and acceleration of the planned new interventions is expected by the end of 2018.
3. Performance of the OP-YMEPERAA, on the 13/06/2018, is as follows:
   - All Priority Axes (PAs) have been activated with the issue of 103 Calls to final beneficiaries, of which 19 have been issued for the Transport Sector, 68 for the Environmental Sector and 16 for the PAs of Technical Assistance.
   - 381 projects have been funded (including Technical Assistance). The total co-financed Public Expenditure amounts to € 3,500.1 million (63.5% of the total OP budget).
   - Project contracts amount to € 1,923.1 million, equal to 35% of the total OP budget.
   - Eligible costs registered in the IIS amount to € 752.8 million, corresponding to 13.7% of the total OP budget

   Overall findings:

   - Significant delays in Priority Axes 2, 7 & 11. In Axes 2 & 7 there is zero activation in terms of projects approved.
   - Delays in the implementation of the Metro projects in Axes 8 & 9. Priority Axes 9 and 1, have high financing needs.
   - Significant overbooking in Priority Axes 3, 6 & 9.
   - Limited implementation rate in Axes 10, 12 & 13. However, following the recent approval of the new KENAK allowing the activation of energy saving projects, PA 10 exhibits high demand for funded projects, a large pool of mature projects and therefore a strong dynamic, opposed to Axes 12 & 13, where perspectives are weak.
   - PA 14, taking into account the delays due to the necessary adaptations to the new directions of the National Waste Management Plan and the forthcoming transfer of sewage projects to the new Axis 14B, a significant lag in relation to the targets is expected to result. In the sewage sector (SO 29), there is a significant need to find additional financial resources.
   - There is a change in the mix of funded projects, differently per Priority Axis, which imposes minor changes to the Intervention Logic, mainly in its operational section (grouping / transfer of interventions and changes of the indicator system).
4. According to the Action Plan for Expenditure, a significant activation of the OP is expected to reach 95.89% by the end of 2018. By sector, the transport sector is expected to present an overbooking of 117.35% by 2018, while in the environment sector will reach 76.17%.

   According to the same plan, implementation is expected to accelerate significantly and absorbance to reach 24.42%. By sector, transport is projected to reach 32.64% by the end of 2018, while the environment 16.43%.

5. In relation to the Performance Framework, there is a risk of loss of resources due to the failure to achieve the majority of the 2018 milestones. The financial indicator F100, for 2018 milestone, fails in the vast majority of Priority Axes. Particularly:
   - The targets of 2018 milestones, in the initially approved OP-YMEPERA, should have been set as the contribution spent under N + 3 up to 31/12/2018 (Breakdown 2014 & 2015), increased by 10%,. This algorithm was not applied in a uniform way to the Environment PAs
   - In the majority of cases, F100 has been overestimated. It is estimated that in some cases the 2018 milestones will have to be significantly reduced, not comprising advanced payments.
   - The Performance Framework needs to be restructured: indicators should be representative of the related actions, values' overlapping of indicators and KIS corrected, and financial weight adjusted.
   - There is also need for update of the milestones (2018) and target values (2023) due to the update of calculation methodologies.
6. The findings of the 1st Implementation Evaluation related to the assessment of the Intervention Logic of the Operational Programme relate to the following:
   - Overall, the OP Strategy remains up-to-date. Almost all Strategic and Specific Objectives have not been affected by significant changes in the Intervention Logic's environment. Subsequent changes to the strategy and updated National Plans affect the implementation of the related policies |(National and Regional Plans on Waste Management, National Plan on Energy Efficiency-Regulation on Buildings' Energy Efficiency)
   - In particular, no changes to the strategic targets of the Programme are required, while minor adjustments and modifications should be made to some Specific Objectives. The most important ones are the removal of SOs 5 and 6 (IP 7ii) as well as the integration of SO 16 to SO 15 (IP 4e).
   - In the strategy, there is limited need for change as opposed to the operational field, due to specialization and changes in the mix of funded projects and to greater diversity, however limited to some IPs. A small number of interventions are not relevant to the initial design, variations occurring from change of priorities in policy implementation. In some cases, this also has a restrictive effect on the possibility of directly contributing to the outcome.
   - The specific objectives of the Programme are represented by result indicators, overwhelmingly in relation 1-1. Adding new Specific Objectives is not encouraged. Some SOs need to be reworded and / or expanded (SOs 9, 10, 14, 15, 20, 30, 31) in the framework of the projects they finance.
   - All interventions, with minor exceptions, are represented by adequately by output indicators, but in some cases they display low relevance to the content of funded projects and to the related result indicator.
   - The different implementation courses of the interventions and projects they finance as well as different maturity degrees of important projects combined with increased financial needs of certain types of interventions lead to imminent reallocation of resources. This also implies a change in the financial weight of specific SOs. Although the financial increase in resources of certain Axes is expected to be significant, reallocation does not significantly affect the Interpretation Logic of the Programme. In certain cases, it is closely combined with the removal of limited fragmentation associated with the presence of related actions in different PAs (indicatively PA 12-13 and PA 14).
   - Following this, for the Environment sector, the Intervention Logic is not clear and systematically structured. It is therefore necessary to redesign the structure of the Programme in this area and to systematise the way it is targeted and monitored.
   - In relation to the indicators' system, key findings relate to:
     - Lack of detailed initial documentation of the Programme's targeting on specific Priority Axes.
     - Ambiguity of some methodologies for calculating the indicators.
     - Uncertainties of the contribution calculation of output indicators to the related outcome indicators, especially when the latter are set as national targets.

15.4.4 Key Recommendations for the OP 2nd Revision

New conditions and data, in the implementation environment, create the need of content adaptation for the Operational Program. At the same time, since important parameters in the initial preconditions of OP-YMEPERA, such as the number or the financial requirements of the phasing projects, have not yet been finalized, changes are necessary in the scope and design of some Investment Priorities of the OP. The proposed changes for the 2nd Programme Revision concern:

- **Updating the Operational Programme Architecture and Structure**

  Changes in the implementation environment and the changes in the Programming of new and completed actions in OP-YMEPERA are not significantly regarding the initial design of the Programme. However they impose changes within the Programme. The main factors contributing to the differentiation from the originally approved Programme include:

  1. The completion and closure of the Operational Programmes of the period 2007 - 2013 and the number of projects transferred, in full or in part, in the 2014-2020 programming period.
  2. Delays and modifications in the specialization of interventions, based on specific policies, and / or technical delays or other problems related to the operational capacity of beneficiaries to mature projects.
  3. The integration of the updated National Strategies into a number of thematic areas, which led to new targeting and reallocation of funding on the Priority Axes of the Programme. The new targeting changes the mix of OP funded actions, responding to the new policies implementation and the resulting demand for Structural Fund funding.
  4. The funding priorities for Major Projects, as well as the EU-agreed flagship projects resulting from policy changes and strategies.

- **Adjustment of OP-YMEPERA's financial allocation for the efficient use of available resources**

  The factors contributing to financial allocations' imminent adjustments are affected by:

  1. Phasing and transferred projects' budget finalization, and hence the inelastic need for increased financial resources in certain IPs. The adjustments affect PAs 01, 03, 06, 10, 14 and 14B.
  2. Need to address overbooking, where possible, and to adjust the content of the relevant Investment Priorities of the Program. Adjustments mainly affect PAs 01, 02, 14 and 14B.
  3. Change of the interventions mix, following new policies establishment or update, and therefore the resulting demand for Structural Fund funding. Adjustments mainly affect PAs 02, 04, 07, 10 and 14.
  4. Need to address the initial interventions' fragmentation resulting from the design phase and reinforcement of the homogeneity and systematization of the OP. This is particularly evident for PA12 / 13 and PA14.

- **Adjustments in the Indicators System**

  The targeting of Investment Priorities and Specific Objectives Indicators is closely linked to the interventions to be implemented as well as to available resources. The above described changes, combined with a limited number of false assumptions in the initial calculation of specific indicators, lead to the need of changes so that results and outcomes are consistent with the Programming of the OP. The proposed changes to the 2nd Revision are due to:

  1. Changes in Strategy and in the mix of implemented projects

     This change is related to the diversification of the mix of planned or implemented actions. These changes may influence the choice of both output and outcome indicators (replacement, addition, deletions) and their target and baseline values. The change of scope for specific IPs, also reflects on the output indicators participating in the Performance Framework and which are no longer representative.

     Additionally, suitability/appropriateness of the operational indicators (output and outcome) related to policy new specialization needs to be addressed

  2. Update of National Tergets

     This update mainly affects Programme outcome indicators adopting national targets. In this case, the

change that occurs is related to the adjustment of the target value of the relevant indicator to the national commitment.

3. Finalization of baseline reference data from the previous Programming Period

   This update mainly affects the Programme outcome indicators and baseline values. In this case, the change that occurs relates to the adjustment of the baseline value of the relevant indicator to the finalized figures.

4. Changes and updates the calculation methodology

   In several cases, following the update of the methodology for calculating specific indicators, new targeting should be established. Changes in the methodology refer to the change of parameters upon which the calculations were based.

5. Changes in unit costs

   In some cases, on the basis of recent data and studies finalized, differentiated unit costs have occurred. The new values, where budget data are used as a reference basis, change the targeting of the indices.

6. Changes in the available budget per intervention

   This change is related to the decrease / increase of the economic content of OP interventions. Output Indicators, and corresponding target values, are directly affected by budget allocation. In this case, the change is related to adjusting the value of the relevant indicator to the new data of the allocated budget, also related to differentiated unit costs.

15.4.5 Proposed modifications in the OP 2nd Revision

Following the above, under the 2nd Revision of the Programme it is necessary to make adjustments / modifications concerning:

1. Imposed content modifications to certain PAs, and adaptation of the relevant Specific Objectives (SOs 5, 6, 9, 10, 15, 16, 20-25, 30, 31, 32).
2. Redistribution/reallocation of resources among PAs and IPs, supporting increased financing needs of IPs with high potential and demand. The reallocation of financial resources among different IPs also affects the targeting of output indicators needing to be updated.
3. Restructuring of the Environment Sector PAs, enhancing the homogeneity and systematization of the OP. This is particularly evident between AP12 / 13 and AP14 but it also stands for PA 10 (IP 4e).
4. Adjustments in the indicators' system:
   - Some result indicators should be updated in relation to applied methodologies, target and base values as they are directly resulting from national targets. It may also be necessary to modify them in relation to the targeting of the specific / implemented interventions. The same applies in case of changes in the unit costs of the projects.
   - Certain output indicators should be modified to include the actual progress of projects and in order to capture the new mix under implementation. Their targets should be audited as well, according to changes in the content of the interventions or to financial reallocations.
   - In a very limited number of cases, the correlation between Specific Objective- Result Indicator- Intervention- Output Indicator should be revised.
   - The indicators system, especially in the field of the environment, needs to be more coherent, representative and measurable, while it is necessary to clearly define the quantitative contribution to the desired result.
5. Redesign - where necessary - the Performance Framework in most Axes of the OP.

Based on the proposed new Design of the Indicators' System, and the change in the financial weight of certain Programme's categories of intervention, the Performance Framework is also required to be reformulated:

1. Output Indicators comprised in the Performance Framework are a subset of the Programme's Indicators System. Consequently, it is proposed to consider their selection (remaining and new replacing or

complementing the existing ones) in relation to their representativeness and the financial weight of the related actions within the Priority Axis.

2. In the Performance Framework, the milestones and target values for output indicators should mainly derive from the types of Actions included in the PAs and consequently from the sum of the outputs set by the planned interventions contributing to the selected indicator. The new values are in direct correlation with the updating of their calculation methodologies where they are deemed necessary.
3. Where it has been estimated that a milestone is not feasible, it is proposed to select an appropriate key implementation step (KIS) (e.g. number of signed contracts) representing measurable progress for the associated output indicator in 2018. The selection should be based mainly on the types of projects for each PA, the maturity of the projects planned, the estimated timetable for implementation, but also the experience from previous programming periods, in relation to the overtime evolution of the indicator.
4. Where there is an error in the PF with a parallel positioning of both an output indicator and its KIS, there is a suggestion for reviewing which one should remain in the Framework.
5. Result indicators should not be included in the Performance Framework, as already done in its initial setup.
6. Finally, for 2018, the millstone of the F100 financial indicator should be reduced, taking into account the contribution that the Priority Axis should have to N + 3 (up to 31st/12/2018: Breakdown 2014 & 2015), increased by 10%, considering the advances already assigned to the Operational Programme. For 2023, the target value of the financial indicator should be the overall financial allocation of the PA, over the entire 2014-2020 Programming Period.

15.4.6 Conclusions

The **Country's Transport Strategy** for the 2014-2020 Programming Period is included in the 4th Financing Priority (FP) 2014-2020 "Development, Modernization and Completion of Infrastructures for Economic and Social Development" (FP4)), with key objective the completion of the National Transport System and the Promotion of Combined Transport (TEN-T), while Transport contributes to the FP 3 "Environmental Protection - Transition to an Environment-Friendly Economy", supporting integrated urban development, improvement of air quality and reduction of noise, and promotion of sustainable mobility through the development of environmentally friendly transport systems. The above FPs 4 and 3 are implemented within Thematic Objectives 7 and 4.

The proposed revision of the Operational Programme retains almost unchanged the overall character of the Programme as well as the initially set strategic objectives for the Transport sector. In the context of the proposed 2nd Revision, Transport Priority Axes (PAs 1 to 9) remain also unchanged, maintaining their original structure and continuing to support the Program's Strategic Objectives.

The Programme's Intervention Logic, established in the context of the Program's initial design, remains almost unchanged and continues to serve the needs of the Sector and the achievement of the above-mentioned strategic objectives. The proposed revision does not entail any changes in the targeting of the Programme at the level of strategic objectives, however, minor changes in specific transport objectives are necessary. The structure of the Programme in the Transport section remains the same as initially planned. All Transport PAs are activated, with the exception of AP2 for which, in the proposed 2nd Revision, necessary measures are to be adopted. The most important proposed modifications are:

1. The removal of the Specific Objectives (SOs) 5 and 6 and hence the withdrawal of the Investment Priority (IP) 7c from the Programme
2. The enlargement of the SO 10 content with parallel integration of SO 5 scope and content
3. The broadening of the SO 9 scope and content
4. The broadening of the SO 14 content and its partial rephrasing

The **Country's Environment Strategy** for the 2014-2020 Programming Period (FP) is included in the 3rd Financing Priority 2014-2020 "Environmental Protection - Transition to an Environmentally Friendly Economy" (FP3) , with key objective the shift to a resource-efficient and low-carbon environment-friendly economy alongside with the protection of natural, cultural and built environment and natural resources.

FP 3 is served by Thematic Objectives 4, 5 and 6 and focuses on tackling climate change, priority being given to the implementation of projects of high environmental importance related to the European Environmental Acquis (EEA), mainly in the management of liquid and solid waste.

The objective of the 2nd Revision is to further enhance the contribution of the Programme to the country's efforts to comply with the EEA and improve its competitiveness among Member States. The proposed 2nd Revision of the OP does not alter the nature of the Programme in terms of its targeting and the initially set strategic objectives for the Environment sector. The Intervention Logic for the Environment PAs, which was formed in the context of the initial design of the Program, remains virtually unchanged and continues to serve the needs of the Sector and the achievement of the strategic objectives. The most important proposed changes are:

1. the redesign of the Programme to a clear structure for the Environment Sector
2. the systematization of the Targets' setting and monitoring
3. the removal of the SO 16
4. the enlargement of the scope and content of the SO 15
5. the rephrasing of the SO 30
6. the rewording the SO 20 and its substitution by SO 31
7. the adaptation to the new directions of the National Waste Management Plan (NWMP), and of the Regional Waste Management Plans as well as the increased needs for financing energy upgrading and energy saving projects.
8. the incorporation of changes caused by the closure of the Programming Period 2007-2013, mainly resulting from Waste Interventions (Phasing projects)
9. internal, among Priority Axes and Specific Objectives, transfer of content and projects, aiming at better grouping and planning of similar or related actions and consequently in a more efficient use of the resources available from the two Funds (PA 10, PA 11, PAs 12/13 and PA 14). *The clustering of inteventions with related scope or content, in the relevant Specific Objectives, drives the Programme more coherent, while facilitating the systematic monitoring of the desired results' achievement*.
10. relocations to support interventions with increased funding needs, in-between Axis and Specific Objectives.

16 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της πορείας του Ε.Π. έως 30/3/2018 και 13/6/2018

Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της πορείας του Ε.Π. έως 30/3/2018 και 13/6/2018 είναι τα ακόλουθα (τυποποιημένες αναφορές ΟΠΣ):

Προσκλήσεις:

1. Αναφορά προσκλήσεων ανά Πεδίο παρέμβασης και Δράση (30/3/2018, 13/6/2018)
2. Αναφορά προσκλήσεων ανά Θεματικό Στόχο, Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο (30/3/2018, 13/6/2018)
3. Αναφορά οικονομικής προόδου προσκλήσεων ανά Δράση και MIS (30/3/2018, 13/6/2018)
4. Αναφορά δεικτών προσκλήσεων (30/3/2018)

Έργα:

5. Κατάλογος έργων (30/3/2018, 13/06/2018)
6. Οικονομικά Στοιχεία έργων ανά MIS (30/3/2018, 13/6/2018)
7. Οικονομικά Στοιχεία έργων ανά ΑΤΠ και Κατ. Παρέμβασης (30/3/2018, 13/6/2018)
8. Δείκτες Έργων ανά MIS –Χωροθέτηση (Δελτία επίτευξης δεικτών 30/3/2018)

Υποέργα:

9. Οικονομικά Στοιχεία Υποέργων (30/3/2018, 13/6/2018)

Λοιπά:

- Σχέδιο Δράσης Δαπανών (3/2018)
- Δείκτες Πλαισίου Επίδοσης
- 7ο Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής Πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020
- 8ο Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής Πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020
- Προβλέψεις εντάξεων
- Προβλέψεις συμβάσεων

Εκ των ανωτέρω, κύριες αναφορές ΟΠΣ ήταν:

- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\katalogos_deltiwn_30-03-2018.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\Katalogos_ergwn.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\MIS_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\MIS_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ_ΑΤΠ_ΚΠ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\ΔΕΙΚΤΕΣ_ΜΙΣ_ΕΠΙΤΕΥΞΗ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\ΔΕΙΚΤΕΣ_ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ_ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\ΠΛΑΙΣΙΟ_ΕΠΙΔΟΣΗΣ_ΔΕΙΚΤΕΣ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\ΠΟΡΕΙΑ_ΒΑΣΕΙ_ΑΠ-ΕΝΤΑΞΗΣ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ_MIS.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\ΥΠΟΕΡΓΑ_ΣΥΜΒΑΣΙΟΠ_ΚΑΤ-ΔΑΠΑΝΗΣ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_30-03-2018\ΥΠΟΕΡΓΑ_ΣΥΜΒΑΣΙΟΠ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ.xls

- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018\katalogos_deltiwn.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018\Katalogos_ergwn.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018\MIS_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018\MIS_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ_ΑΤΠ_ΚΠ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018\ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ_ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018\ΠΟΡΕΙΑ_ΒΑΣΕΙ_ΑΠ-ΕΝΤΑΞΗΣ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ_MIS.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018\ΥΠΟΕΡΓΑ_ΣΥΜΒΑΣΙΟΠ_ΚΑΤ-ΔΑΠΑΝΗΣ.xls
- ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΟΠΣ_13-06-2018\ΥΠΟΕΡΓΑ_ΣΥΜΒΑΣΙΟΠ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ.xls